

පිරුවානා පොත් වහන්සේ

පටුන

	පිටුව		පිටුව
ප්‍රස්තාවනා	vii	15. සුරිය පරිත්තං - සුරිය පිරිත	172
පූර්විකාව	xi	16. ධර්මය සුත්තං - ධර්මය සුත්‍රය	173
පදමක භාණ්ඩාරං-පෙළ			
1. සරණාගමනං	35	17. මහා කසපපඤ්චරිතං - ධර්මසංකල්පනා පරිත්තං -	
2. දස සිකඛාපදානි	36	මහා කසපපඤ්චරිතං - ධර්මසංකල්පනා පිරිත	177
3. සාමණේර පඤ්ඤා	37	18. මහා මොග්ගල්ලාන පඤ්ඤා - ධර්මසංකල්පනා පිරිත	179
4. ද්විතීයසාකාරො	37	19. මහා චූන්දපඤ්චරිතං - ධර්මසංකල්පනා පිරිත	181
5. පච්චෙකඛණා	38	20. ගිරිමානන්ද සුත්තං - ගිරිමානන්ද සුත්‍රය	182
6. දසධම්ම සුත්තං	39	21. ඉසිගිලි සුත්තං - ඉසිගිලි සුත්‍රය	187
7. මහා මඩගල සුත්තං	41	අතිරේකානී සත්ත සුත්තානී	
8. රත්ත සුත්තං	43	අතිරේක සප්ත සුත්‍රයෝ	
9. කරණිය-මෙත්ත සුත්තං	47	1. ධම්මවක්කපච්චත්තන සුත්තං -	
10. බන්ධ පරිත්තං	49	දම්මසක් පැවැතුම් සුත්‍ර	191
11. මෙත්තානිසංස සුත්තං	51	2. මහාසමය සුත්තං - මහාසමය සුත්‍රය	197
12. මිත්තානිසංස සුත්තං	52	3. ආලවක සුත්තං - ආලවක සුත්‍රය	205
13. මොර පරිත්තං	54	4. කසීභාරද්වාර සුත්තං - කසීභාරද්වාර සුත්‍රය	208
14. වන්ද පරිත්තං	55	5. පරාභව සුත්තං - පරාභව සුත්‍රය	211
15. සුරිය පරිත්තං	56	6. අග්ගික භාරද්වාර සුත්තං -	
16. ධර්මය පරිත්තං	58	අග්ගික භාරද්වාර සුත්‍රය	
දුතියක භාණ්ඩාරං			
17. මහා කසපපඤ්චරිතං - ධර්මසංකල්පනා පරිත්තං	62	(වසල සුත්තං - වසල සුත්‍රය)	214
18. මහා මොග්ගල්ලානපඤ්චරිතං - ධර්මසංකල්පනා පරිත්තං	64	7. සච්චිභඩ්ද සුත්තං - සච්චිභඩ්ද සුත්‍රය	218
19. මහා චූන්දපඤ්චරිතං - ධර්මසංකල්පනා පරිත්තං	67	තනියක භාණ්ඩාරං - තුන්වන බණවරයි	
20. ගිරිමානන්ද සුත්තං	69	1. ආධානාටිය සුත්තං - ආධානාටිය සුත්‍රය	
21. ඉසිගිලි සුත්තං	77	(පදමක භාණ්ඩාරං - පළමුවන බණවර)	227
අතිරේකානී සත්ත සුත්තානී			
1. ධම්මවක්කපච්චත්තන සුත්තං	82	වතුක්ථක භාණ්ඩාරං - සත්වන බණවර	
2. මහාසමය සුත්තං	93	1. ආධානාටිය සුත්තං - ආධානාටිය සුත්‍රය	
3. ආලවක සුත්තං	104	(දුතියක භාණ්ඩාරං - දෙවන බණවර)	237
4. කසීභාරද්වාර සුත්තං	107	සිංහල අනුවාදය - පළමුවන බණවර	
5. පරාභව සුත්තං	111	1. සරණාගමනය	241
6. අග්ගිකභාරද්වාර සුත්තං (වසල සුත්තං වා)	115	2. දස ශික්ෂාපද	241
7. සච්චිභඩ්ද සුත්තං	121	3. සාමණේර ප්‍රශ්නය	242
තනියක භාණ්ඩාරං			
1. ආධානාටිය සුත්තං (පදමක භාණ්ඩාරං)	131	4. දෙකිස් ආකාරය	243
වතුක්ථක භාණ්ඩාරං		5. ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා	243
2. ආධානාටිය සුත්තං (දුතියක භාණ්ඩාරං)	145	6. දස ධම්ම සුත්‍රය	244
පදගතාර්ථ සත්තය		7. මහා මංගල සුත්‍රය	245
පදමක භාණ්ඩාරං - පළමුවන බණවර		8. රත්ත සුත්‍රය	247
1. සරණාගමනං - සරණාගමනය	159	9. කරණිය මෙත්ත සුත්‍රය	250
2. දස සිකඛාපදානි - දස ශික්ෂාපද	159	10. බන්ධ පරිත්තය	252
3. සාමණේරපඤ්ඤා - සාමණේර ප්‍රශ්නය	159	11. මෙත්තානිසංස සුත්‍රය	254
4. ද්විතීයසාකාරො - ද්විතීයසාකාරය	160	12. මිත්තානිසංස පිරිත	256
5. පච්චෙකඛණා - පස් විකුම්	160	13. මෝර පරිත්ත	257
6. දසධම්ම සුත්තං - දස ධම්ම සුත්‍රය	161	14. වන්ද පරිත්ත	258
7. මහා මංගල සුත්තං - මහා මංගල සුත්‍රය	162	15. සුරිය පරිත්ත	258
8. රත්ත සුත්තං - රත්ත සුත්‍රය	163	16. ධර්මය පරිත්ත	259
9. කරණියමෙත්ත සුත්තං - කරණිය-මෙත්ත සුත්‍රය	166	දෙවන බණවර	
10. බන්ධ පරිත්තං - බන්ධ පිරිත	167	17. මහාකසපපඤ්චරිතං - ධර්මසංකල්පනා පිරිත	263
11. මෙත්තානිසංස සුත්තං - මෙත්තානිසංස සුත්‍රය	169	18. මහාමොග්ගල්ලානපඤ්චරිතං - ධර්මසංකල්පනා පිරිත	264
12. මිත්තානිසංස සුත්තං - මිත්තානිසංස සුත්‍රය	169	19. මහාචූන්දපඤ්චරිතං - ධර්මසංකල්පනා පිරිත	265
13. මොර පරිත්තං - මෝර පිරිත	171	20. ගිරිමානන්ද සුත්‍රය	265
14. වන්ද පරිත්තං - වන්ද පිරිත	171	21. ඉසිගිලි සුත්‍රය	269
		අතිරේක සුත්‍ර හත ඇතුළත් බණවර	
		1. ධම්මවක්කපච්චත්තන සුත්‍රය	272

	පිටුව		පිටුව
2. මහාසමය සූත්‍රය	274	සීවලී යන්ත්‍රය	334
3. ආලවක සූත්‍රය	279	සීවලී දැහැණ	334
4. කසීභාරද්වාර සූත්‍රය	281	අභිසම්භිදාන පිරිත (මන්ත්‍රය) අංක 1	336
5. පරාභව සූත්‍රය	284	අභිසම්භිදාන යන්ත්‍ර 1	337
6. අග්ගික භාරද්වාර සූත්‍රය	286	අභිසම්භිදාන පිරිත (යන්ත්‍රය) අංක 2	338
7. සච්චභිඛඛ සූත්‍රය	288	අභිසම්භිදාන යන්ත්‍ර 2	339
		ජලනන්දන පිරිත	339
		ජලනන්දන යන්ත්‍රය	340
1. ආටානාටිය සූත්‍රය (i බණවර)	293	රත්නමාලී යන්ත්‍රය	341
1. පිරිත් ජේ කිරීම	300		
2. ජයමංගල ගාථා	300	පිරිත් ගාථාවලින් කළහැකි භාස්කම්	
3. මහා ජයමංගල ගාථා	302	i. මහාමංගල සූත්‍රයෙන් කළහැකි භාස්කම්	342
උදේ පිරිත හමාර කිරීම	304	ii. රතන සූත්‍රයෙන් කළහැකි භාස්කම්	343
4. ජිනපඤ්ජරය	304	iii. කරණිය මෙන්ත සූත්‍රයෙන් කළහැකි භාස්කම්	346
5. අටවිසි පිරිත	306	vi. කඳ පිරිතෙන් කළ හැකි භාස්කම්	347
දෙවියන්ට පිංදීම	307	v. මෝර පිරිතේ භාස්කම්	347
		vi. ධජග්ග සූත්‍රයේ භාස්කම්	348
උපග්‍රන්ථය I		vii. ඇණවුම් පිරිතේ භාස්කම්	349
1. ඇණවුම් පිරිත	308	viii. ආටානාටිය සූත්‍රයෙන් කළහැකි භාස්කම්	351
2. අංගුලිමාල පිරිත	309	ix. අංගුලිමාල පිරිතේ භාස්කම්	352
3. ජය පිරිත	309	x. බොජ්ඣංග පිරිතේ භාස්කම්	352
4. ගිනි පිරිත	310	xi. රත්දෙණේ ගාථාවලින් කළහැකි භාස්කම්	353
5. මුල ජිනපඤ්ජර පිරිත	310		
6. වට්ටක පිරිත	311	උපග්‍රන්ථ IV	
7. වැසි පිරිත	312	ලීත කීම	355
8. මත්ඝා රාජ පිරිත	312	විහාර අස්න	355
9. බොජ්ඣංග පිරිත	312	දේවාල තල්පත	357
10. වක්ක පිරිත	313	දොරකඩ අස්න	358
11. දස මාර පිරිත	315	අනුශාසනාව	360
12. ජීවර පිරිත	316		
13. ආටානාටිය පිරිත	317	බුද්ධ වර්ෂය කීම	
14. නිධිකණ්ඩ සුත්තං	319	දෙවියන්ට පිංදීම	364
15. තිරොකුච්ච සුත්තං	320	පිරිත් සූත්‍රයන්හි ආරම්භක ගාථා	365
රත් දෙණේ ගාථා	321	බණ පිරිත් කතිකාවත	
උදේ සවස භාවිතා කළයුතු ආරක්ෂා ගාථා		බණ පිරිත් කතිකාවත	367
දුටුගැමුණු රජතුමන් නිතර භාවිතා කළ		ආරාධක වත	369
ආරක්ෂා ගාථා	322	ආවාසික වත	370
රත්නමාලා බන්ධන ගාථා	323	ආරාධනා ලත් මහා සංඝයාගේ වත	370
තරසීභ ගාථා	323	උපසායක වත	371
		කාරක සංඝ සභාවේ වත	371
උපග්‍රන්ථය II		බණ පිරිත් කතිකාවතෙහි සඳහන්	
සතර කමටහන	325	බණ පිරිත් විධි	372
බුද්ධානුස්සති	325	බණ පිරිත් විධිය	373
මෙන්තානුස්සති	325	පළාත්බද පිරිත් වාරිතු විධි	
අසුභානුස්සති	326	- තිස්පැයේ පිරිත	375
මරණානුස්සති	326	තුන්තිස්පැයේ හෙවත් තුන් වේලේ පිරිත	376
අධ්‍ය මහා සංවේග වක්ථු	327	පස්වේලේ (තිස් පැ පහේ) පිරිත	376
මෙත්තා භාවනා ගාථා	327	හත්වේලේ (තිස් පැ හතේ) පිරිත	376
		අළුත්කුරු-සියනැ ඇදී කෝරළ බද පිරිත	376
උපග්‍රන්ථය III		උඩරට, හතර කෝරළේ පිරිත් දේශනා-	377
නවගුණ යන්ත්‍රය	330	කිරීමේදී අනුගමනය කරනු ලබන වාරිතු විධි	379
රතන යන්ත්‍රය	330		
සීවලී පිරිත	332		

ප්‍රස්තාවනා

ජාතික පොත් වහන්සේ සහ පිරුවානා පොත් වහන්සේ යන ධර්ම ග්‍රන්ථද්වය සිංහල බෞද්ධයන් ගේ අත්‍යන්ත ජනාදරයට පාත්‍ර වූ විශේෂ ග්‍රන්ථ දෙකකි. මේ පොත් දෙක ම සජීවත්වයෙන් සලකා 'වහන්සේ' යන ගෞරව නාමයෙන් ම ව්‍යවහාර කළාක් මෙන් ම විභාජ්‍යභාවයකට නැතුව ම බැරි වස්තු දෙකකි. මෙයට ධාතු කරඬුවත් විධිමත් ව සකස් කරගත් පිරිත් හුයත් එක්කර ගත යුතු ය.

ජාතික පොත් වහන්සේ පහසුවෙන් එහා මෙහා ගෙන යා හැක්කක් නො වේ. පුස් කොළයේ ලියූ අලංකාර කැටයමින් හෙබි කම්බාවලින් යුත් ජාතික පොත එදා සිංහල බෞද්ධ ජනතාව ගේ ජීවිතය අලංකාර කළ ආදර්ශවත් උපමා කථාවන්ගෙන් යුත් නිරාමිෂ ප්‍රීතිය වර්ධනය කරමින් පත්සලේ වැඩ සිටියහ.

පිරිතෙහි ප්‍රධාන වශයෙන් අන්තර්ගත වූයේ සත්‍ය පාරමිතාව හා අධිෂ්ඨාන පාරමිතාව කුළුගැන් වූ දේශනා ය. ජාතික පොත දසපාරමිතාව ඇසුරු කළ මනහර සිද්ධීන් ගෙන් සැරසුන ග්‍රන්ථයකි. එහි ද විශේෂයෙන් තැනින් තැන සත්‍ය පාරමිතාව මතුකර දැක්වෙන ගාථා ද තිබේ.

වට්ටක ජාතිකයෙහි එන

**"සන්ති පක්ඛා අපතනා - සන්තිපාදා අවඤ්චනා
මාතා පිතා ච නික්ඛන්තා - ජාතවෙද පටික්කම්"**

යන මේ ගාථාව ගිනි නිවීමේ මන්ත්‍රයක් මෙන් ද වැසි වැස්සවීමේ මන්ත්‍රයක් මෙන් ද අපේ සිංහලයේ හාචිත කළහ. අභයගිරි දාගැබෙහි පසු කලක නිදන් කර තිබී සොයාගත් තඹ ලිපියක මේ ගාථාව ලියා තිබුණේ ය. එහි වූ තවත් විශේෂයක් නම් එය ලියා තිබුයේ නාගරාක්ෂරයෙන් වීම යි. එයින් පෙනී යන්නේ මහායාන ධර්මය මෙරට ව්‍යාප්තව ගියායින් පසුව මෙය ලියා ඇති බව යි. දැදිගම කොටුවෙහෙරේ ද මේ ගාථාව ම මෙසේ ලියා නිදන් කරවා තිබී සොයා ගන්නා ලදී. මේ ගාථාවෙහි මෙන් එබඳු ශක්තියක් ඇති ආරක්ෂක ගාථා තව කොතෙකුත් ජාතික පොතෙන් සොයාගත හැකි ය. ජාතික පොතට ඇති ඉමහත් ගෞරවය නිසා පසු කලෙක පුස්කොළ පොත් ලියූ ඇතැම් ලේඛකයන් "මේ ධූපවංස ජාතික පොත් වහන්සේ", "ඛුන්සරණ ජාතික පොත් වහන්සේ" යයි ග්‍රන්ථයෙහි සඳහන් කර තිබෙනු අප විසින් දැක තිබේ. කෙසේ වෙතත් ජාතික පොතෙන් එදා සිංහල බෞද්ධයාගේ මානසික රෝග සමනය කිරීමෙහි ලා පිරිත් පොත මෙන් ම විශිෂ්ට සේවාවක් සිදුකර ඇත.

ජාතික පොත් වහන්සේටත් වඩා පිරුවානා පොත් වහන්සේට විශේෂ ගෞරවයක් බෞද්ධයන් විසින් දක්වන ලදී. එයට තවත් හේතුවක් නම් පිරුවානා පොත වැඩිමවනු ලබන්නේ සධාතුක කරඬුවක් සමඟ වීමයි.

පිරුවානා පොත වැඩිමවනොත් දාකරඬුවත් වැඩිම විය යුතු ය. රත්නත්‍රය වැඩිම කරවීමට නම් මේ උතුම් වස්තූන් දෙක සමඟ මහා සංඝරත්නය ද වැඩ සිටිය යුතු ය. ගිහි ගෙයක නම් එය විශේෂ මණ්ඩපයක් තුළ වඩා හිඳුවිය යුතු ය. නිශ්ශංකමල්ල රජතුමන් පොළොන්නරුවේ නිශ්ශංක ලතා මණ්ඩපය කරවූයේ පිරිත් ඇසීමට ය. එහි ක්‍රමවත් භාවයක් ද ඇත. පිරිත දෙසිය යුත්තේ ද පස්පව් ගැනවත් සැලකිල්ලක් නැති ගිහි කම්කටොළුවලින් යුත් ගිහියා විසින් නොවේ. මෙයින් අදහස් කරන්නේ ගිහියා

1. මේ පිරිතේ ඉතිරි ගාථා පහ මෙහි උපග්‍රන්ථයෙහි දැක් වේ.

විසින් පිරිත් නො දෙසිය යුතුය යන්න නොවේ. තම තමන්ගේ ආරක්ෂාව සඳහාත් පිරිත් කියා ගැනීම නුසුදුසු නො වේ. එසේ ම එයට සුදුසු පරිසරයක් ඇතිකර ගැනීමට කටයුතු කිරීමත් වරිත ශුද්ධියත් අවශ්‍ය ය. “සද්ධාය කරතී ඔසං” ශුද්ධාවෙන් සියලු බාධා මග හරවා ගත හැකි ය. ආගමික සෑම ක්‍රියාවකට ම ශුද්ධාව මූලික වේ. විශේෂයෙන් ම පරිත්‍රාණ ධර්ම දේශනාවට මෙය අත්‍යවශ්‍ය ය. පිරිත් දේශනය මානසික ප්‍රතිකාරයකි. ප්‍රතිකාර කරන වෛද්‍යවරයා කෙරෙහි රෝගියා ගේ විශ්වාසය තැබීම රෝග සමනයට අතිශයින් ඉවහල් වන බව වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයෙහි ද ඉගැන්වෙන්නෙකි. පිරිතේ ගෞරවය රැකීම එහි ශක්තිය වර්ධනය කර ගැනීමට උපකාරී වේ. (ඒ පිළිබඳව මේ ග්‍රන්ථයේ පූර්විකාවේ දක්වා ඇත.) කෙලෙස් පිරුණු පුද්ගලයාට ධර්මයෙන් පිහිටක් නො ලද හැකි බව ධර්මයෙහි ම උගන්වා ඇත.

පිරිත

පරිත්ත යනු භාත්පසින් රැකවරණය ලබාදේය යන අර්ථයි. බුද්ධ දේශිත කවර ධර්මයක් වුව ද සාරක්ෂිත ය. සිව්ලී මාතාවට මහා කරුණාවෙන් “සුවපත්වේවායි” ආශීර්වාද කළ පමණකින් සතියක් ගර්භ මුස්ඵ සිටි ඇය දුකින් මිදී සුවපත් වුවා ය. මෙවන් දහමක් අතරින් මංගලාශීර්වාද, ශුභාශීර්වාද හා රක්ෂණගෝපනාදිය පරමාත්ම කොට බුද්ධ දේශිත විශේෂ ධර්ම සමූහය පෙර ඇදුරන් විසින් එකතුකර පරිත්ත නාමය යොදා වතුභාණවාර පාළිය නමින් ග්‍රන්ථයක් සකස් කරන ලදී. අපේ පිරිත් පොතට සතර බණවර ය යි නම් කළේ බෞද්ධ ශාස්ත්‍රීය පදනමක් යටතේ ය. එය මෙහි පෙන්වා දී තිබේ.

වේදයෙහි ප්‍රධාන වන්නේ ගායත්‍රී ඡන්දස යි. එයට අකුරු සයකි. පද සතරෙහි අකුරු සුවිස්සකි. බෞද්ධයන් ගේ ඡන්දස අකුරු අටෙන් යුත් අනුෂ්ටුප් ඡන්දස යි. එහි පාද සතරට අකුරු දෙතිසකි. මෙයට ග්‍රන්ථය යි ද කියත්. අපේ පිරිත් පොතේ ආරම්භක සරණාගමනයේ එක පදයකට බෞද්ධ ක්‍රමය අකුරු අටකි. එහි ඇත්තේ බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි, ධම්මං - සංඝං - යනාදී වශයෙන් බැලූවිට ගායත්‍රීයට අයත් අකුරු සුවිස්සකි. අකුරු සුවිස්ස ආනුභාව සම්පන්න යෙදුමකැ යි වෛදිකයෝ කියති. කෙසේ හෝ ඒ ලක්ෂණ අපේ සරණාගමනයේ තිබේ. නමො බුද්ධාය යන්න ද මෙවැන්නකි. එය පඤ්චාක්ෂර ස්කොත්‍රයකි.

වතුභාණවාර පාළියේ තුන් සූත්‍රය ප්‍රධාන තැනක් ගනී. සියම්, බුරුම රටවල බහුල වශයෙන් ව්‍යවහාර වන්නේ මේ තුන් සූත්‍රය යි. එයින්දු කරණිය මෙන්ත සූත්‍රයට විශේෂ ස්ථානයක් ඒ රටවල පමණක් නොව මේ රටේ ද හිමි වෙයි. මෙය පිරිතක් බව ද බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් ම වදාරා තිබේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ ගෙන් කමටහන් ගෙන භාවනාව සඳහා හික්ෂු පිරිසක් වනගත වූහ. වනවාසී දෙවියෝ උන් වහන්සේලා ගේ ශීල තේජසින් සිය විමානයෙහි වසනු නො හැකිව ඒ හික්ෂු ඵතෑනින් එලවා දමනු සඳහා විකාර වෙස් ගෙන බිය කළහ. බුදුරජාණන් වහන්සේ කරා පැමිණි ඒ හික්ෂු ඵපවත් බුදුරජාණන් වහන්සේට දැන්වූහ. උන්වහන්සේ ඔවුනට මේ මෙන් සුතුර වදාරා මෙසේ ද පැවසූහ.

“ඉමං පරිත්තං උග්ගණ්භාථ, එතං මෙ පරිත්තඤ්ච කම්මට්ඨනං ව භවිස්සති” මේ පිරිත ඉගෙන ගන්න. මෙය ඔබට පිරිතක් ද කම්ප්ථානයක් ද වන්නේ ය” කියා යි. මේ අනුව මේ ආරක්ෂක දේශනාවට “පරිත්ත” යන්න බුදුරජුන් විසින් ම නම් කරනු ලැබුවකි. මේ සූත්‍රය ඇසීමෙන් දෙවියෝ මහත්සේ අවනත වූහ. පිදුහ. සත්කාර කළහ.

ගාථාවක් පාසා ආශීවාද කළ ශ්‍රේෂ්ඨ සූත්‍රය රතන සූත්‍රය යි ඒ ගැන කවර කථාද? මංගල සූත්‍රය පිරිත් පොතට ඇතුලත් වූයේ මක්නිසාද ? යනු ඇතැමුන් නගන ප්‍රශ්නයකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රී මුඛයෙන් ගාථාවක් පාසා “මංගලං” යයි කියැවූන මංගලාත්ම ප්‍රකාශක සූත්‍රයකි. මංගල සූත්‍රය. එය දෙසුයේ දෙවියකුට ය. දෙවියකුට දෙසූ එකම සූත්‍රය මෙය නොවූවත් මේ සූත්‍රය දෙසූ දිනට පසුදින බුදුරජාණන් වහන්සේ ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ අමතා මේ පුවත වදාරා මෙසේ ද පැවසූ සේක.

“උග්ගණ්භාථ ආනන්ද, ඉමං මංගල පරික්ඛං, උග්ගණ්භිත්වා වාවෙථ, භික්ඛු’ති” ආනන්ද, මේ මංගල ක්‍රම ඉගැන්වූ සූත්‍රය ඉගෙන ගන්න. ඉගෙන ගෙන මෙය භික්ෂූන්ට උගන්වන්න. පාඩම් කර ගැනීමට සලස්වන්නැයි කීහ. මෙය වාචෝද්ගත කළ යුතු මංගල පරියාය ධර්මයක් නිසා උභය ලෝකයට ම වැඩිදායක ය. එබැවින් මෙය ආරක්‍ෂක මංගලාභී සුවක සූත්‍රයකි. පිරිත් පොතෙහි එන සෑම සූත්‍රයකට ම මෙවැනි විග්‍රහයක් කළහැකි වුව ද ලිපියේ දීර්ඝත්වය සලකා මෙය තුන් සූත්‍රයට පමණක් සීමා කෙළේ.

පිරුවානා පොත් වහන්සේ

පිරුවානා හෙවත් පිරිවහන යනු කථිකයා විසින් කිරීමයි. ලේඛනය කලාවක් ලෙස අභිවර්ධනයට පත්වීමට පෙර වාචෝද්ගතව ධර්ම ශාස්ත්‍රය පවත්වා ගෙන ආ බව ප්‍රකට ය. ඉතා මෑතක් වන තුරු කටපාඩම් කළ දේ පාඩම් කීමේ පරිචයක් පිරිවෙන් අධ්‍යාපනයේ පැවැත්තේ ය. උස් හඬින් කියන නිසා මෙය මධුරස්වරයට ද හේතු විය. පිරිත කටපාඩම් කළ යුතුය. එසේ ම එය මධුරස්වරයෙන් වෘත්තානුකූලව හඬ නගා කීම ද එයට ම අයත් ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ මධුරස්වරය අගයමින් ඒ පිළිබඳ තනතුරක් ද ඇතිකළ අඤ්ඤා එතෙඳු පාළියෙහි දැක්වේ.

පිරුවානා පොත සම්පූර්ණයෙන් පාඩම් නො කළ හැකි වුවත් පැවිදි නො කරන ලෙස පැරණි කතිකාවන්හි නියමයක් විය. අභිධම්ම විශාරදයකු වූ පස්වන කසුප් රජතුමන් පිහිට වූ අභයගිරි සෙල්ලිපියෙහි ‘සතර බණවර පිනිසේ නො කළ වුන් පැවිදි නො කළ යුතු’ ය යි නියෝග කර තිබුණේ ය. මේ නිසා ම චතුර්භාණවාර පාළිය පිරුවානා පොත යන නම ලැබීය. වෛදිකයන් ගේ මන්ත්‍ර සහ ධාරණී ස්මාරිතියෙන් ම දැරිය යුතු ය යනු ඔවුන් ගේ පිළිගැනීම යි. එසේ නොවී නම් එයින් ලැබෙන ගුණය නිසිසේ නො ලැබේ ය.

පිරිත වුව ද ධාරණයෙන් දෙසත හොත් අවධානය එයට ම යෙදෙන නිසා එය වඩා යහපත් විය යුතුය.

රාහුල සංස්කරණය

පණ්ඩිත අත්තුඩාවේ ශ්‍රී රාහුල අනුනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගේ පිරුවානා පොත් වහන්සේ බොහෝ කරුණු අතින් සම්පූර්ණ ය. බණවර සතරට ඇතුළත් නොවූ වච්චානායේ බහුතරය විසින් පිළිගත් පිරිත් සූත්‍ර රාශියක් ඇත. එයින් වැඩි ගණනක් ම මෙහි අන්තර්ගතව තිබීම පාඨකයන් ගේ මහත් භාග්‍යයකි.

මහාකාශ්‍යප මහ රහතුන් ප්‍රමුඛ රහතුන් වහන්සේ ගේ ප්‍රථම සංගායනාවේ ඇතුළත් වූයේ ධර්ම හා විනය යන කොටස් දෙක යි. පිරිත් සූත්‍ර නමින් පෞරාණික ආචාර්යයන් වහන්සේලා විසින් සූත්‍ර සංඛ්‍යාවක් තෝරා ගන්නා ලද්දේ ඒ ධර්මයෙනි. එහෙත් ආරක්‍ෂක දේශනා වශයෙන් වෙන්කර ගත හැකි තවත් ගාථා රාශියක් ධර්මය තුළ පවතී. සියලු බුදුවරයන් ගේ ශ්‍රී මුඛයෙන් නිකුත් වී වදහළ “සබ්බපාපස්ස අකරණං” යනාදී බුද්ධානුශාසනය මහ බලැති ආරක්‍ෂක දේශනාවක් ලෙස බොහෝ දෙනා භාවිත කරන බව දැනිමු. එය එසේම විය යුත්තකි.

ගද්‍යාත්මක ආටානාවිය වැනි සූත්‍ර ඉතා කෙටි පද්‍යයන්ට නැගූ පාරම්පරිකව භාවිත වන සූත්‍ර පවිත්තියක් ද ඇත. එය එසේ කර ඇත්තේ වාචෝද්ගත කර ගැනීමේ පහසුවත් ඒවා නිතර භාවිත කළයුතු සූත්‍ර ලෙස සැලකූ නිසාත් ය. මේ සංස්කරණයේ ද “බොජ්ඣංගික සූත්‍ර” වැනි එවැනි පද්‍යාත්මක සූත්‍ර කීපයක් ඇතුළත් ව ඇත.

අප භාවිතා කරන ජයමංගල ගාථාවන්ට සාමා දෙශීය හික්ෂුහු

“සුනක්ඛත්තං සුමංගලං”
“පදක්ඛිණං කාය කම්මං”
“සොඤ්ඤං ලද්ධො සුඛිතො විරුළ්භො”

යනාදී ගාථා ද එක්කර නිතර භාවිත කරති. මහනුවර යුගයේ ලියැවුන පිරිත් සූත්‍ර අතර මේ ගාථා ද “ද්වාදස පරිත්ත” නමින් සච්ඡිද්ධ පිරිත් සූත්‍ර දොළසක් ද භාවිතාකොට අප රට ද පැවති බව දක්වා තිබේ. පිරිතෙහි දී ශ්‍රද්ධාව මූලික විය යුතු හෙයින් කවර බුද්ධ භාෂිතයක් වුවත් පිරිතක් කරගත හැකි ය. ආශීර්වාදාත්මක සූත්‍රයන්ට විශේෂ ස්ථානයක් ලැබේ.

මෙම සංස්කරණයෙහි උපග්‍රන්ථයෙහි iii කොටසෙහි දැක්වෙන පිරිත් ක්‍රම සම්පූර්ණයෙන් ස්ථවිර වාද නො වේ. යන්ත්‍ර මන්ත්‍ර විශ්වාසය බෞද්ධයන්ට පුහුණු වූයේ මහායානයේ බල පෑමෙනි. දිව්‍යාවදානයේ වන කපන මන්ත්‍රයක් බුද්ධ දේශනාව ලෙස දක්වා තිබේ.

ලලිත විස්තරයෙහි

බුදුරජාණන් වහන්සේ තුපුෂ්ඨල්ලුක වෙළෙඳ දෙබෑයනට ආශීර්වාද කළ හැටි යාගස්වරූපයෙන් ශ්ලෝකවලින් විස්තර කර තිබේ. බෞද්ධයන් ගේ බෞද්ධ කමට හානි නොවන සේ පැරණියන් සකස් කළ මේ බෞද්ධ ශාන්ති ක්‍රමවලින් බෞද්ධයා මේ ස්ථවිරවාදී බෞද්ධ කේන්ද්‍රය තුළ ම 1෫ රත්නත්‍රය කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව හා ගෞරවය වැඩෙන පරිදි මේ හැම සූත්‍රයක් ම සකස් වී තිබීම නිසා මෙය බෞද්ධ ජනතාව ගේ අතට හැකිතාක් නිවැරදි ලෙසට දීමට කරන ලද මේ උත්සාහය අතිශයින් ම පැසසිය යුතුය. එය උභය ලෝකාත්ම සමාදායී පිණිස වන්නේ ය.

සිරි රතනජොති පිරිවෙන
ඌරාපොළ - තිහගොඩ.

මෙයට,
ශාසනාලයැති,
කඹුරුපිටියේ වහරතන
ශ්‍රී රෝහණ පාර්ශ්වයේ මහා නායක ස්ථවිර.

පූර්විකාව

මානව සංහතිය සෑම කායඝීයක් ම සිදු කරනු ලබන්නේ ස්වකීය අභිලාශයන් මුදුන් පත් කර ගැනීමේ පරමාත්මයෙනි. වේදනාවන් සමනය කර ගැනීමේ අභිප්‍රායෙනි. කෙබඳු නමකින් ඉදිරිපත් කළත් උත්තරීතර අත්කප්පනයක් ප්‍රකාශ කළත් සෑම ක්‍රියා පඩිකතියක මානව නිමාණයක පිටුපස ක්‍රියාත්මක වන බලවේගය අරමුණ හා හැඟීම යන දෙක අත්වත් කර ගැනීම යි.

මිනිස් සංහතියට ආගමක් අවශ්‍යවීමේ පසුබිම කුමක්දැයි විමසන විට ප්‍රමුඛත්වය හිමි වන්නේ බියට ය. එදා මිනිසාට යථාර්ථවාදීව සිතන්නට හැකියාවක් නොතිබිණ නිසා සෑම සිදුවීමක ම හේතුව අදාශ්‍යමාන ශක්තියක් ඇති දෙව්වරුන් ගේ බලපෑමයයි සිතූහ. දෙවියන් ගේ අනුකම්පාව ලබාගැනීමට දෙවියනට ස්තෝත්‍ර ගැයූහ. එසේ දෙවියන්ගේ ප්‍රසාදය ලබා ගැනීම සිය සිතැඟි ඉටු කර ගැනීම උපාය මාර්ගයයි ඔවුහු කල්පනා කළහ. ආදීම සෑග් ගීත ප්‍රභව වූයේ මේ ආකාරයට යි.

ගීත ගායනයෙන් නො සෑහුණු ඔවුහු අනතුරුව පුද පූජා පැවැත් වූහ. වෛදික ආගම ප්‍රභව වූයේ මේ ආකාරයෙනි. ස්වභාව ධර්මය දේවත්වයට ආරෝපණය කොට මුල දී දෙව්වරුන් කීප දෙනෙකු ගෙන් ඇරඹුණු දෙව ගණය පසුව සංවේදනය වී තිස් තුන් කෝටියක් බවට පත් වූහ. ආරම්භයේ දී ඉතා සරල අන්දමින් ඇරඹුණු යාගය පසුව අශ්වමේධ, පූරිසමේධ ආදී යාග සඳහා පශු පක්ෂීන් සිය දහස් ගණනකගේ ගෙල ලෝහිතයෙන් තෙත් කොට මහා ධනස්කන්ධයක් හා ශ්‍රමයක් වැය කොට කළයුතු මහා පරිමාණයේ යාගයක් බවට පත් විය. බුධ කාලය වන විට මෙය සමාජයට ඉසිලිය නොහැකි විනාශකාරී ව්‍යාපෘතියක් බවට පත් විය.

මහාවායඝී ප්‍රේසර් නමැති විදුඥයා අභිචාර විධි ආගමේ මූලාරම්භයයි කීයේ ය. යම් අපෙක්ෂාවක් ඉෂ්ට කර ගැනීමට අභිචාර විධි උපයෝගී කරගන්නා බැවින් එය විදූවක් වැනි වුව ද මිඝ්ඝා අදහස් පදනම් කොට ඇති බැවින් මිඝ්ඝා විදූවකැයි හේ කීයේ ය. මන්ත්‍ර ජප කිරීමෙන් අභිචාර විධි මාර්ගයන් තම අභිලාෂයන් ඉෂ්ට කරගත නොහැකි වූ විට මිනිසා යැදීමෙහි යෙදෙන බවත් එවිට ආගම බිහිවන බවත් හේ පැවසී ය.

අභිචාර විධි පිළිබඳව ඉතා වැදගත් අදහසක් මහාවායඝී බ්‍රොනිස්ලාව් මැලිනොවිස්කි ඉදිරිපත් කෙළේ ය. ස්වභාව ධර්මයා ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය හා එය මිනිසා ගේ අවශ්‍යතාවන් උදෙසා උපයෝගී කොට ගැනීම පිළිබඳ විදුත්මක දැනීමට සමාන කළ හැකි යම්කිසි කාර්මික දැනීමක් ආදීම මිනිසා සතු වී යයි හෙතෙම සඳහන් කෙළේ ය. මේ අනුව අභිචාර විධි තමා දන්නා කාර්මික උපක්‍රමවලින් ඉටු නොවන කායඝීයන් ඉෂ්ඨ කර ගැනීමට මිනිසා යොදන ප්‍රයත්නයකැයි කීවේ ය.

අභිචාර විධි ප්‍රධාන වශයෙන් (i) එලදායක (ii) ආරක්ෂා දායක හා (iii) විනාශ දායක යැයි ප්‍රධාන කොටස් තුනකට බෙදයි. එයින් පළමුවන කොටස ආර්ථික කටයුතු හා ප්‍රේම බන්ධන සඵලත්වය සඳහා ද දෙවෙනි ගණයේ ඒවා ශාරීරික සුවය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ද තෙවෙනි ගණයේ ඒවා සතුරන් විනාශ කිරීම සඳහා ද යොදනු ලැබේ.

සමාජ විදුඥයින් මෙසේ කීවද බුදු සමය අනුව එය එසේම යයි පිළිගැනීම උගහට ය. බුදු දහම ඇති වී ශත වර්ෂී කීපයකට පසුවයි බුදු දහම පසුබිම කරගත් අභිචාර විධි ඇති වී තිබෙන්නේ. එය ශාසන ඉතිහාසය විමසීමෙන් පැහැදිලි වේ.

ඒ පිළිබඳ බෞද්ධ මතය මෙසේ ය :

බහුං වෙ සරණං යනති	-	පබ්බතානි වනානි ව
ආරාම රුක්ඛ වෙතභානි	-	මනුසසා භය තජ්ජතා
නෙතං බො සරණං බෙමං	-	නෙතං සරණ මුත්තමං
නෙතං සරණ මාගමම	-	සබ්බ දුක්ඛා පමුඤ්චති
යො ව බුද්ධඤ්ච ධම්මඤ්ච	-	සංඝඤ්ච සරණං ගතො
චන්තාරි අරිය සචචානි	-	සම්මපඤ්ඤාය පසසති
දුක්ඛං දුක්ඛ සමුප්පාදං	-	දුක්ඛසස ව අතික්කමං
අරියංචධ්මංගිකං මග්ගං	-	දුක්ඛූප සම භාමිතං
එතං බො සරණං බෙමං	-	එතං සරණ මුත්තමං
එතං සරණ මාගමම	-	සබ්බ දුක්ඛා පමුඤ්චති'

“බියෙන් තැනිගත් මිනිස්සු පච්ච ද වන ද ආරාම ද, වෘක්ෂ ද වෛතභය ද බොහෝ සේ සරණයති. එහෙත් මේ කිසිත් නිරූපදාත පිහිටක් නොවේ. මේ කිසිත් උතුම් පිහිටක් ද නොවේ. මේ කිසිදු කාරණයක් නිසා සියලු දුකින් මිදීම සිදු නොකෙරේ.

යමෙක් වනාහී බුදුන් ද දහමි ද සඟුන්ද සරණ ගියේ දුක් දුක් ඉපදීමේ හේතුවත් දුක් දුරුකිරීමට හේතුව වූ නිවණත් දුක් නිවීමේ මගත් යන සතර ආයඪී සත්‍යයන් දක්වන ද,

ඒ කාන්තයෙන් මේ නිරූපදාත පිහිට වේ. මෙය ක්‍ෂම වූ පිහිට වේ. තෙරුවන් සරණ යෑම හා වතුසසත්‍යාව බොධය යන මේ සරණ යෑම නිසා හෙතෙම දුකින් මිදේ.”

හිතියෙන් තුස්ත වූ මිනිසුන් පච්ච වන ආරාම ආදියට අධිගෘහිත දෙවියන් සරණ යතත් එය උතුම් සරණයෑමක් නොවන බවත් යමෙකු තෙරුවන් සරණ ගොස් සිවුසස් දහම අවබෝධ කිරීමෙන් දුකින් මිදිය හැකි බවත් බුදු දහමින් උගන්වයි. “සුද්ධි අසුද්ධි පච්චත්තං නාඤ්ඤො අඤ්ඤං වියොධයෙ” පිරිසිදු බව හෝ අපිරිසිදු බව තමා කෙරෙහි ම ය. අනෙකෙක් අනෙකකු පිරිසිදු නොකරයි. යන බුදු දහම අනුව කිසිදු බාහිර බලවේගයකට මිනිසා ගේ විමුක්තිය ඇති කළ නොහැකි ය.

ලෝකයේ සෑම ප්‍රබල ආගමක ම දාර්ශනික ආචාර විද්‍යාත්මක හා ශාන්ති කම් යන අංග තුනක් අන්තර්ගත වී තිබේ. ශාන්ති කම්වලින් බලාපොරොත්තු වන්නේ ආරක්‍ෂාව හා ආශීර්වාදය යි. දිනපතා ජීවිතයේ දී මුහුණ පෑමට සිදුවන ගැටලු හා බාධකවලින් මිදී සුවය හා ශාන්තිය ලඟාකර ගැනීම ආගමින් බලාපොරොත්තු වේ. ආගම මිනිසා ගේ දෛනික අවශ්‍යතා සඳහා උපයෝගී නොවන්නේ නම් එය වැඩි කලක් විරස්ථායි නොවේ.

අවුරුදු 2550 මුළුල්ලේ පවත්නා බුදු දහම ප්‍රායෝගික ආගමක් වූවාක් මෙන් ම ලක්‍ෂ සංඛ්‍යාත බුදුන් බැතිමතුන් ගේ කාලීන අවශ්‍යතාවන් සපුරාලූ විවිධ සම්ප්‍රදායන් ඔස්සේ ලෝකයේ ඒ ඒ රටවල බෞද්ධ ශාන්ති කම් සංඛ්‍යාත පිරිත් සජ්ඣායනා ව්‍යාප්ත වී පවතී.

බිහිසුණු වසංගත රෝග, දරුණු නියඟ, සාගත, වැස්ස, ජල ගැලීම් බිය දනවන වියවුල් පරිසරයට හානිකර විවිධ බලවේග හා සතුරු උවදුරු දුරුකර ගැනීමටත් සෞඛ්‍ය සම්පත සෞභාග්‍යය හා සාමය ළඟාකර ගැනීමටත් අනිවාර්යයෙන් ම උපයෝගීවන ශාන්ති කම්යක් ලෙස පිරිත පිළිබඳව බෞද්ධයාගේ අවධානය යොමු වී තිබේ.

පරිපූර්ණ ක්‍රා ධාතුවෙන් නිපන් සංස්කෘත පරිත්‍රාණ, පාලි පරිත්ත යන පද දෙකින් සිංහලට බිඳි එන පිරිත් යන්නෙන් ආරක්‍ෂාව යන අරුත යෙදෙයි. අටුවා වාර්තූ එයට මෙසේ අරුත් පවසති.

1. ධම්මපද 14-6

1. 'මහා තෙජවන්තතාය සමන්තතො සත්තානං භයං උපද්දං උපසග්ගං වතායති රක්ඛතීති පරිත්තං.'
2. 'පරිසමන්තතො තායති රක්ඛතීති පරිත්තං'
3. 'අන්තරායං පරිහරන්තං තායතීති පරිත්තං'
4. 'පරිතොවා සබ්බුපද්දවතො තායතීති පරිත්තං'

තෙදවත් බැවින් සත්වයනට පැමිණෙන උවදුරු දුරුකරන හෙයින් ද සඵ ප්‍රකාරයෙන් ආරක්‍ෂාව සලසන හෙයින් ද පැමිණෙන අනතුරු වලක්වා ලන හෙයින් ද ආරක්‍ෂා කරන බැවින් ද, පිරිත නම් වේ. බෞද්ධයා ගේ ආරක්‍ෂණ ක්‍රමයත්, ශාන්තිකම්මයත් පිරිතයි.

මහා පිරිත් පොත, පිරිත් පොත, පිරුවානා පොත් වහන්සේ යන නම් වලින් හැඳින්වෙන පොත අතීතයේ හඳුන්වන ලද්දේ වතුභාණවාර පාලිය යන නමිනි. එහි එන දේශනා උපුටා ගෙන තිබෙන්නේ මේ පොත් වලිනි.

පළමු වන බණවර

සරණගමනය	බුද්දක නිකාය	බුද්දක පාඨ
දස සික්ඛාපද	" "	" "
සාමණේර පඤ්ඤා	" "	" "
අවනතිංසාකාරය	" "	" "
පච්ච වෙකබණ	අංගුත්තර නිකාය	" "
දස ධම්ම සූත්‍රය	" "	" "
මහා මංගලසූත්‍රය	බුද්දක නිකාය	බුද්දක පාඨ
රතන සූත්‍රය	" "	" "
කරණිය මෙත්ත සූත්‍රය	" "	" "
බන්ධ පරිත්ත	අංගුත්තර නිකාය	වතුක නිපාතය එකාදසක නිපාතය
මෙත්තානිසංස සූත්‍රය	" "	ජාතක පාලි නිපාතය
මිත්තානිසංස සූත්‍රය	බුද්දක නිකාය	ජාතක පාලි මහානිපාතය
මොර පරිත්ත	බුද්දක නිකාය	දුක නිපාතය
වඤ්ඤා පරිත්ත	සංයුක්ත නිකාය	දෙවපුත්ත සංයුක්තය
සූරිය පරිත්ත	" "	"
ධජග්ග පරිත්ත	" "	බෞජ්ඣධ්ම සංයුක්තය

දෙවන බණවර

මහා කසපපඤ්ඤා බෞජ්ඣධ්මය	සංයුක්ත නිකාය	බෞජ්ඣධ්ම සංයුක්තය
මහා මොග්ගලලානපඤ්ඤා බෞජ්ඣධ්මය	" "	"
මහා චූඤ්ඤා බෞජ්ඣධ්මය	" "	"
ගිරිමානඤ්ඤා සූත්‍රය	අංගුත්තර නිකාය	දසක නිපාතය
ඉසිගිලි සූත්‍රය	මජ්ඣිම නිකාය	උපරිපණණාසකය

අතිරේක බණවර

ධම්ම වකකප්පවන්තන සූත්‍රය	සංයුක්ත නිකාය	ධ්‍යාන සංයුක්තය
මහා සමය සූත්‍රය	දීඝ නිකාය	මහාවග්ග
ආලවක සූත්‍රය	බුද්දක නිකාය	සුත්ත නිපාතය
කසිභාරදොජ සූත්‍රය	" "	"
පරාභව සූත්‍රය	" "	"
වසල සූත්‍රය	" "	"
සච්ච විභව සූත්‍රය	මජ්ඣිම නිකාය	උපරි පණණාසකය

තෙවන බණවර

ආචාර්ය ජයරත්න

දීප නිකාය

පාචික වර්ගය

සිවුවන බණවර

ආචාර්ය ජයරත්න

දීප නිකාය

පාචික වර්ගය

චතුරාර්යවරුන් පාලියේ බණවර සතරකි.

- අධ්‍යක්ෂක ජනරාල් - ගාථා ජනන චතුරාර්ය
- ගාථා වෙ කමතො ගජෝ - ගජෝ බන්ධනසකකරා
- බන්ධනසකකර ගාථානං - පඤ්ඤාසං ද්විසතං පන
- භාණ්ඩාරො මනො ඵකො - අධ්‍යක්ෂක සහසසකො

“අකුරු අටක් පදයකි. පද සතරක් ගාථාවකි. ගාථාවකට ග්‍රන්ථයකැයි කියති. එවිට ගාථාවකට අකුරු දෙතිසෙකි.

දෙතිස් අකුරකින් යුක්ත ග්‍රන්ථ දෙසිය පනසක් එක් බණ වරකි. බණවරකට අකුරු අට දහසකි. එවිට සතර බණවරෙහි අකුරු තිස් දෙදහසකි.”

චතුරාර්යවරුන් පාලිය සසුන් වන් කුල දරුවන්ට වන පොත් කිරීම සඳහා පිළියෙල වූ අත් පොතක් බව සතර බණවර අටුවාවේත් සෙල්ලිපි වලත් සඳහන් වේ. පරමත් ජොතිකාවේ එය මෙසේ සඳහන් වේ.

“සාසනා වචරානං කුලපුත්තාන මජ්ඣපනස්මිති උපහසික විබුධාවරියා ආවරියවරා කාලෙන කාලං සුත්ත සංගාතාදි වසෙනාපි ධම්ම සංගහෙ අකංසු, තෙසුඛ පඤ්චහි නිකායෙහි උධමො ඵකො ධම්ම සංගහො ආසි සො පරිමාණතො චතුරාර්ය වාරතතා චතුරාර්යවාරොති ව පරිත්තානං සො භීයො සංගහිතතතා පරිත්ත පොස්කංතිව පසිද්ධ මාගතතතා විජ්ජති. වාචුගත වසෙන පරියාපුණ්ණබ්බතතා වසස පිරුවානා පොත ඉති වොහරන්ති සීහළා.”

“සසුන් වන් කුල දරුවන්ට ඉගැන්වීම සඳහායැයි ශ්‍රේෂ්ඨ ආචාර්යවරු සුත්‍ර සංග්‍රහ ආදී වශයෙන් වරින්වර ධම්ම සංග්‍රහ කළහ. ඒවා අතර නිකාය පසෙන් උපුටා ගන්නා ලද එක් ධම්ම සංග්‍රහයක් විය. එය ප්‍රමාණයෙන් බණවර සතරක් බැවින්, චතුරාර්යවරයෙහි ද පිරිත් සඳහා වැඩිදුරටත් සංග්‍රහ කරන ලද බැවින් පිරිත් පොත යැයි ද ප්‍රසිද්ධියට පත් වී ඇත. පාඩම් කිරීම වශයෙන් පුරුදු කළ යුතු බැවින් සිංහලයේ මෙය පිරුවානා පොතෙහි ව්‍යවහාර කරති.”

පරිත්තාණයෙන් මුතීතිමත් වන තේමා දෙකකි. එකක් සත්‍යය යි. අනික් කාරණය මෙමක්‍රිය යි. සත්‍ය ක්‍රියාවට හොඳම නිදසුන අංගුලිමාල හිමියන් ගේ සත්‍ය ක්‍රියාවයි. සතියක් මුළුල්ලේ මුළු ගභීව දැඩි වේදනාවෙන් පෙළෙන එක් කාන්තාවක් දුටු අංගුලිමාල මහ රහතන් වහන්සේ දැඩිසේ සංවේගයට පැමිණ එය බුදු රජාණන් වහන්සේට දැන්වූ හ. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇයට සහනය ලබාදීමට සත්‍ය ක්‍රියා කරන්නැයි අංගුලිමාල හිමියන්ට පැවසූ හ.

“යතොහං හගිති අරියාය ජාතියා ජාතො නාහිජානාමි සංවිච්ච පාණං ජීවිතා වොරො පෙනා තෙන සචෙවන සොස්ථි තෙ හොකු සොස්ථි ගබ්භසසාති”

“ආයථි ජාතියෙහි උපත ලැබූ පසු (රහත් වීමෙන් පසු) හිතාමතා ප්‍රාණියකු ගේ ජීවිතය නොනැසූ වෙමි. ඒ සත්‍යය හේතු කොට ගෙන ඔබ සුවපත් වේවා. දරු ගැබ ද සුවපත් වේවා. මේ සත්‍ය ක්‍රියාවෙන් දරුවා ද සුවසේ බිහි වූ බව සඳහන් වේ.

මෙත් වැඩීමට හොඳම නිදසුන කඳ පිරිතයි.

සැවැත් නුවර එක්තරා හික්කුනමක් සඵයකු විසින් දෂ්ඨ කරනු ලදුව මිය ගියේ ය. හික්කුන් වහන්සේ එම පුවත බුදු රජාණන් වහන්සේට දැන්වූ සේක. එසේ නම් ඒ හික්කුව සතර සඵකුලයන්ට මෙත් වඩා නැතැයි බුදු රජාණන් වහන්සේ පැවසූ සේක. මෙත් වැඩුයේ නම් සඵයෝ දෂ්ඨ නොකරති. විරූපකබ්, එරාපඵ ජබ්‍යාපුත්ත කණ්ඞා ගොතමක යන සඵකුල හතරේ සඵයිනට මෙත් වඩන්නැයි තොපට මම නියම කරමි යි. තවදුරටත් පැවසූහ. සියලු සඵයිනටත් අපා දෙපා සිවුපා බහුපා ඇති සතුන්ටත් මෙම ත්‍රී වඩන්න. බුදුගුණ අනන්තයි. දහම් ගුණය අපමණයි සඟගුණ අසීමිතයි. කිසිදු සත්‍යයෙන් හෝ පීඩාවක් නොවීමට ආරක්‍ෂාව සඳහා පිරිත් කරගනිමි. ඒ බුදුරජාණන් වහන්සේ සත් බුදුවරයින්ටත් නමස්කාර කරමි යි එහි සඳහන් වේ.

පරිත්‍රාණ දේශනාව තරම් බෞද්ධයාගේ සිත් ගත් වෙනත් ආගමික පූජා වාරිත්‍ර විධියක් නැති තරම් ය. එය පෞද්ගලික ජීවිතයට මෙත් ම සමාජ ජීවිතයට ද අතිශයින් සම්බන්ධ ය.

පිරිත් දේශනාවේ ආරම්භය

ධම්මපදධ්‍රැව කථාවේ දීඝායු කුමාරයා ගේ කථාවේ පිරිත් මණ්ඩපයක් තනා එහි සිට හික්කුන් වහන්සේ නො කඩවා පිරිත් දෙසූ බව සඳහන් වී තිබේ. ක්‍රි.ව. දෙවන සියවසේ මිළිඳු රජු නාගසේන හිමියන් අමතා හිමියනි, බුදුන් වහන්සේ මෙසේ වදාරා තිබේ.

යම් තැනෙක සිටියා වූ සත්‍යතෙම මරණින් මිදෙන්නේ නම් එබඳු භූමි ප්‍රදේශයක් ලෝකයේ කිසිම තැනෙක නැත.

ආකාශයෙහි වත්, සමුද්‍රයෙහි වත්, පච්ඡා විවරයකට ප්‍රවිෂ්ටවීවත් ගැලවී යෑමක් නොමැත.

“හිමියනි, එසේ නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නිර්දේශිත රතන, ධජග්ග, බන්ධ, මොර, ආටානාටිය අංගුලිමාල ආදී පිරිත් එල සහිත වන්නේ කෙසේදැයි විචාළේය.

කෙනෙකුගේ ජීවිත කාලය අවසන් වූ විට එය දීඝිකරගත හැකි කිසිදු ක්‍රමයක් නොමැත. කම්භවරණ, කෙලශවරණ, හා අසඤ්ඤානාය යන කරුණු වලින් යුක්ත වූවෙකුට පිරිතෙන් පලක් නොලැබේ.

විශාලා මහනුවරට පැමිණි ත්‍රිවිධ භය දුරුකර ලනු පිණිස ලිච්ඡවී රජදරුවෝ බුදුරජාණන් වහන්සේ පන්සියක් හික්කුන් වහන්සේ සමග පෙරහරින් තම නුවරට වැඩමවා ගත්හ. විශාලා මහනුවරට තුන් ගව්වකින් ඔබ ගංගාකීරයේ පළමු පියවර තබත් ම මහා මේඝයක් නැගී පොකුරු වැසි වැස්සේ ය. මහා ජල ප්‍රවාහයෙන් මළ මිනී කුණු පාවී ගියේ ය. භූමිය පවිත්‍ර වූයේ ය. ගංගා කීරයේ සිට විශාලාව දක්වා වැඩම කළ තථාගතයන් වහන්සේ ආනන්ද හිමියන් ඇමතුවේක. ආනන්ද, මේ රතන සූත්‍රය ඉගෙන ගෙන පිරිත් පැන් රැගෙන ලිච්ඡවී කුමාරවරුන් සමග විශාලා මහ නුවර තුන් ප්‍රාකාරයන් වටා හැසිරෙමින් රතන සූත්‍රයෙන් පිරිත් කරවයි වදාළහ.

ආනන්ද හිමියෝ රතන සූත්‍රයෙන් පිරිත් බෙණෙමින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පාත්‍රයෙන් පැන් ගෙන සියලු නුවර ඉසිමින් හැසිරුණාහ. පිරිත පටන්ගත් ඇසිල්ලේම අමනුෂ්‍යයෝ සිවු දෙරටුවෙන් පැන ගියෝ ය. මිනිසුන් ගේ රෝග බිය සංසිඳුගන් ය.

මහා ජනයා නුවර මැද සන්ථාගාර ශාලාව සියලු සුවදින් ආලේප කොට උඩු වියන් බැඳ සියලු අලංකාරයෙන් සරසා බුධාසනයක් පනවා බුදුන් වහන්සේ එහි වඩා හිඳවූහ. එහි දී උන්වහන්සේ මෙම

රත්න සූත්‍රය දෙසූ සේක. බුදුන් වහන්සේ දෙසන ලද සූත්‍ර අතරින් සත් වරක් දෙසූ සූත්‍රයන් මේ රත්න සූත්‍රය පමණකි. රත්න සූත්‍රයේ ගාථා දහනකි. එයින් ගාථා දෙළසකම බුදු මුඛින් 'එතෙන සචේවන සුවතී හොතු'යි සඳහන් වේ.

රත්න සූත්‍රයේ නිදනය දැක්වෙන්නේ පෙළෙහි නොව අටුවාවෙහිය.

පිරිත් මණ්ඩපය

වරු පිරිත්වල දී හැර තිස් පැයේ සිට හත් දවස දක්වා පවත්වන පිරිත් දේශනාවල දී පිරිත් මණ්ඩපයක් සාදනු ලැබේ. පිරිත් මණ්ඩපය අටපට්ටම වීම සාමාන්‍ය සිරිත යි. එය සාදන ස්ථානයේ හැටියට සතරැස් ආකාරයට හෝ වෙනත් ආකාරයට තැනීමට කැමැති වෙති. සමහර විහාරස්ථානවල ලියෙන් සැදූ සඹර මණ්ඩප ද තිබේ. තාවකාලික මණ්ඩප උඩු වියන් බැඳ, නූල් ඇඳ නාගවල්ලි බුලත් කැනති හා මල් එල්ලා අලංකාර කරති. ධාතු කරඬුව පිරිත් පොත සංඝයා පිරිත් පැන් එකට සම්බන්ධ වන සේ පිරිත් හුය ඇදිය යුතුය. මණ්ඩපයේ තබන්නේ එක ම දෙරටුවකි. එය නැගෙනහිර හෝ දකුණ බලා සිටින සේ තබනු ලැබේ. කිසි තැනෙක බටහිරට මුහුණලා දෙරටුව නො තබති. ඉන්දු බිලය සහිත යුගාසනය පිළියෙළ කරන්නේ පිරිත් මණ්ඩපයේ ප්‍රධාන දෙරටුවට මුහුණලා සිටින අයුරකිනි. ප්‍රධාන පුටු දෙකට තරමක් පිටුපස තිබෙන අයුරින් ඉන්දු බිලය පිළියෙළ කරති.

මාතර පළාතේ තිස්පැයේ පිරිතට ඉන්දුබිලය නොතනන නමුත් අගනුවර හා වෙනත් පෙදෙස්වල එය තනති. අගනුවර නම් මේ සඳහා ගන්නේ අතු සහිත පුවක් පැලයකි. වෙනත් පෙදෙස් වල නම් සූරිය හෝ ඉමුල් කොපිලකි. ධාතු කරඬුව තැන්පත් කිරීමට වෙනම අසුනක් පනවන අතර, පිරිත් පොත් වහන්සේ මේසය මත තබනු ලැබේ. මහා සංඝයා වහන්සේට වැඩ හිඳීමට ඇතිරිලි එලා පුටු තබති.

පිරිත් මණ්ඩපයේ චාරිත්‍රමය අංගොපාංගවල සංකේතාත්මක අගය "අපේ සංඝානික උරුමය නම් කෘතියේ මහාවාය්‍යී ලිලි ද සිල්වා මහත්මිය මෙසේ සඳහන් කරයි.

"පිරිත් මණ්ඩපයේ වැදගත්ම අංගය ඉන්දුබිලය යි. කපගහ, රාජගහ යන නම් ද එයට ව්‍යවහාර වේ. සම්ප්‍රදායානුකූලව ඉන්දුබිලය සාදන විට අඩි 6 ක් පමණ දිගැති කෙලින් පිහිටි අමු සූරිය ලියක් අවශ්‍ය ය. එය මහ රැළිපාලම් දෙක තුනක් සිටින සේ සනකම ඇති රෙදි කඩක් බැඳි මුදුනේ වටාපතක් මෙන් සිටින සේ සරසනු ලැබේ. යුග පුටු දෙක එකට බැඳ ඒ අතරින් මෙසේ සැරසූ සූරිය ලිය බඳිනු ලැබේ. ඒ පසුපස පොල් මලක් බඳින ලද පුවක් පැලයක් සිටුවනු ලැබේ. මේ චාරිත්‍රමය අංගයට ඉන්දුබිලය යි කියනු ලැබේ. කපගහ, රාජගහ යන නම්ද මෙයට ම ව්‍යවහාර වේ.

රාජගහ යන්නෙහි තේරුම රාජ ව්‍යාජය යනුයි. බොධි දූමය බොධි ව්‍යාජ රාජයා යන ගෞරවාදරයෙන් හැඳින් වෙන නිසා රාජගහ යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ එය වත් දැයි අනුමාන කළ හැකිය. පිරිත් මණ්ඩපයේ භූමි සැලැස්ම වෛදික යාග ශාලාවක භූමි සැලැස්ම හා සසඳා බලන විට පිරිත් මණ්ඩපයේ ඉන්දුබිලය පිහිටුවන ස්ථානයේ හා යාග ශාලාවේ යුපය පිහිටුවන ස්ථානයේ පැහැදිලිව පෙනෙන සමානත්වයක් ඇත. මේ නයින් බලන විට වෛදික යුපය බෞද්ධ ඝෞපයේ ඉන්දුබිලය නමින් පරිනාමයට පත් වී ඇත.

අපට බැසගත හැකි නිගමනය නම් ඝෞපයේ වේවා. පිරිත් මණ්ඩපයේ වේවා ඉන්දුබිලය මගින් පූජා චාරිත්‍රානුකූලව බොධිමණ්ඩපය නිරූපනය කර තිබෙන බවයි.

ඉන්දුබිලයෙන් මෙසේ සංකේතවත් වන බොධි මණ්ඩපය තුළ රත්නත්‍රය සන්නිපත වේ. බුද්ධ රත්නය ධාතු කරඬුව මගින් ද ධම් රත්නය පිරුවානා පොත් වහන්සේ මගින් ද සංඝ රත්නය පිරිත්

දෙසන හිඤ්ඤත් වහන්සේ මගින් ද නිරූපණය වේ. මෙසේ පිරිත් මණ්ඩපය මගින් කරනු ලබන්නේ මුළුලොව තුළ ඇති උත්තම ස්ථානය වන බොධි මණ්ඩපය පූජා වාරිත්‍රානුකූලව ඉදිකොට ඒ තුළට ශ්‍රේෂ්ඨ රත්නත්‍රය වැඩම වීම යි.

පිරිත් මණ්ඩපය සඳහා යොදා ගන්නා අනික් ද්‍රව්‍ය ගැන මහාවායා ශ්‍රී ලී ද සිල්වා මහත්මිය මෙසේ සඳහන් කරයි.

“පිරිත් දේශනය සඳහා භාවිතා කෙරෙන අනික් පූජා වාරිත්‍ර ක්‍රමය උපකරන පුළුල් වශයෙන් වර්ධ දෙකකට බෙදිය හැකිය. අතුරු උපද්‍රවයන් දුර්භූත කෙරෙන උපකරන එක් වර්ගයකි. සෞභාග්‍යය ළඟා කරන උපකරන අනික් වර්ගයයි. ලද පස්මල් වලට ගන්නා හෙල අබ සහ ඊතණ පළමුවන ගණයට වැටේ. පුවක් මල් ද එම ගණයට අයත්ය. පුවක් මල් කිලි කුණු ඉවත් කරන සශ්‍රීකත්‍වය ලඟාකරන පූජා වාරිත්‍රමය භාණ්ඩයකි. පොල් මල, පුත් කළස, සමන් කැකුළු සෞභාග්‍යය ලඟා කරන උපකරන වලින් ප්‍රධාන ඒවාය.

“පුරාණයේ සිට ම භාරතීය බ්‍රාහ්මණික පූජා වාරිත්‍ර විධිවලට වතුර ඉතා වැදගත් තැනක් ඉසිලූ බවට සාක්ෂි තිබේ. එය අනුකරණය කරමින් පිරිතේ අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් ලෙස වතුර පාවිච්චි කිරීම ආරම්භ කරන්නට ඇත. පිරිත් පැන් අමනුෂ්‍ය උපද්‍රව දුර්භූත කරන බවත් ඖෂධීය බලයකින් යුක්ත බවත් පිළිගැනේ. පිරිත් තුළේ බලයද එබඳුම පිළිගැනීමකි.”

පිරිත් මණ්ඩපයේ උඩු වියනෙහි එල්ලන නාදලු බුලත් කැනති ආදිය අලංකාරය පිණිස නොවන බව දැක්වෙන එම ලිපියේ මෙසේ ද පැවසෙයි.

“මේ කොළවර්ධී කාලයෙන් වැසී ගිය පැරණි නාග වන්දනය පිළිබඳ පූජා වාරිත්‍ර සමග නෑ සබඳ කමක් දක්වනවා විය හැකි ය. ලක්දිවට බුදු රදුන් වැඩම කළ අවසානවේදී යක්ෂයන් දමනය කර දිවයිනෙන් පිටමං කළ නමුත් නාගයන් එසේ බැහැර නොකළ සේක. නාගයෝ බුදු රදුන් සරණ ගොස් තමන් ගේ මැණික් ආසනය බුදු රදුන්ට පූජා කිරීමෙන් බුඩ ආධිපත්‍යය පිළිගත් බව තව දුරටත් තහවුරු කළහ. කාලයාගේ ඇවෑමෙන් බෞධ කලාව මගින් නාගයෝ බෞධ සිධස්ථානවල ආරක්ෂක දෙරටුපාලයන් බවට පත් වූහ. මෙසේ නාග ඇදහිල්ල බෞධ සංස්කෘතිය තුළට ක්‍රමයෙන් උකහා ගත් අයුරු පැහැදිලිව පෙනේ. පිරිත් මණ්ඩපයෙහි ද නාග පල්ලව (නා දළ) නාගවල්ලි (බුලත්) නාගලතා (බුලත් වර්ගයක්) ආදිය එල්ලීමෙන් නාගයන් සපයන ආරක්ෂාව බලාපොරොත්තු වන බව නිගමනය කළ හැකිය.”

හමාර දේශනාව

පිරිත් පොතේ ආටානාටිය සූත්‍රයට විශේෂ ස්ථානයක් හිමිවෙයි. මේ සූත්‍රය දශ ලක්ෂ සියක් තරම් වූ ලොක පදාතීන් කෙරෙහි බලපෑමක් කළ හැකි බැව් දැක්වේ. විපසී බුදුන් ගේ පටන් බුදුවරුන් සත් නමක් වෙත නමස්කාර කෙරෙන අතර වෙනත් දෙව් දේවතාවන් ගේ නම් ද මෙහි ඇතුළත් වේ.

හිඤ්ඤ හිඤ්ඤ උපාසක උපාසිකා යන සිවු වණක් පිරිසට අමනුෂ්‍යාදීන් ගෙන් පැමිණෙන උවදුරු වලක්වා ගැනීම සඳහා සිවුවරම් දෙවියන් වෙනුවෙන් වෛශ්‍රවණයා විසින් බුදුරදුන්ට පැවසුවේ යයි කියන ආටානාටිය සූත්‍රය ඇසීමට වඩාත් ප්‍රිය කරන්නේ යකුන් එලවීමේ බලයක් මේ සූත්‍රයේ අන්තර්ගත වී ඇත යන විශ්වාසය නිසයි. හිඤ්ඤත් වහන්සේ ඒ දේශනා කළේ හය සමප්‍රසූත ගෞරවයකින් යුක්තවය.

යක්ෂාවෙහ වූ රෝගියකු සුව කිරීමේ දී පිරිත් සඤ්ඤායනා කළයුතු අන්දම සුමංගල විලාසිනියෙහි විස්තර වශයෙන් දක්වා තිබේ. එහි සඳහන් වන ආකාරයට මෙත්ත රත්න සහ ධජගග සූත්‍ර සත් දවසක් සඤ්ඤායනා කළ යුතුය. එසේ කිරීමෙන් පසුව අමනුෂ්‍යයා මිනිසා අත්හැර නොගියොත් ආටානාටිය සූත්‍රය දේශනා කළ යුතුය.

එහෙත් මුලින් සඳහන් කළ සූත්‍ර නොකියවා ආධානාර්ථය සූත්‍රය සඡ්ඡාධායනා කරනු සුදුසු නොවේ. පිරිත සඡ්ඡාධායනා කරන හික්කුන් හට මෙම කාලය තුළ මස් හෝ පිටියෙන් කළ අහරක් හෝ වැළඳීම නොසුදුසු ය.

සුසාන භූමියක නො විසිය යුතු ය. විහාරයේ සිට ගිහියා ගේ නිවස දක්වා පළිභවලින් මැනවින් කළ ආරක්ෂා සහිතව යා යුතු වේ. පිරිත සඡ්ඡාධායනා කළ යුත්තේ ගෙයක් තුළ ය. එහි දෙර කවුළු සියල්ල වසා තැබිය යුතු අතර ආයුධ ගත් අත් ඇති මිනිසුන් හික්කුන් වටේ සිට ආරක්ෂා කළ යුතුය. හික්කුන් මෙහි සහගත සිතුවිලි සිතෙහි තබාගෙන පිරිත් සඡ්ඡාධායනාව ඇරඹිය යුතු වේ. එවිට ද අමනුෂ්‍යයන් නොගියහොත් රෝගියා වෛත්‍ය මලුවකට ගෙන ගොස් එහිදී මංගල ගාථා සඡ්ඡාධායනා කළ යුතු ය. සියල්ලම අසාර්ථක වුවහොත් දෙවියන් අයැද දෙවියනි, මෙසේ දනිවි, ඒ අමනුෂ්‍යයා අප කීවක් නොකරයි. දැන් අපි බුදුන්ගේ ආඥාව කරන්නෙමුයි කිව යුතු ය.

අමනුෂ්‍යයකු හික්කු නමකට ආවේශ වුවහොත් බුදුනට සුවද දුම් මල් පහන් පුද පැමිණි පිරිසට එම පිත අනුමෝදන් කොට උපදාත හික්කුවගේ යහපත පිණිස සෙසු හික්කුන් විසින් පිරිත් සඡ්ඡාධායනා කළයුතු වේ. සිල්වත් හික්කු නමකට හිරිහැර නො කරන ලෙස ද අමනුෂ්‍යයාට කිව යුතු ය.

ආධානාර්ථය සූත්‍රය වනාහී අමනුෂ්‍ය උවදුරු වලක්වාලන පිරිතකි. අප බුදුහු රජගහ නුවර ගිණිකුට පව්තයේ වැඩ වෙසෙන කළ වෛශ්‍රවණ ධූතරාමුටු, විරුඪ, විරුපාක්ෂ යන සතර වරම් දෙව් රජහු බුදු රදුන් කරා එළඹ වැද එකත් පසෙක හුන්හ. වෛශ්‍රවණ මුතම නිදුකාණන් වහන්ස, යක්ෂයෝ බොහෝ සෙයින් බුදුන් වහන්සේට අප්‍රසන්නය හ.

බුධ ධර්මයේ අප්‍රසන්න වූ ඒ යක්ෂයන් ගේ ප්‍රසාදය පිණිස ද සිවුවණක් පිරිසගේ ආරක්ෂාදිය පිණිස ද මේ ආධානාර්ථය පිරිත පිළිගනු මැනවැයි ආරාධනා කොට විපසිසස නමඤ්චු යනාදී පිරිත කීයේ ය. අවසන හේ මෙසේ ද පැවසීය.

නිදුකාණන් වහන්ස, හික්කු හික්කුණි ආදී යමෙක් මෙය ඉගෙන පුහුණු කෙළේ නම් යම්කිසි අමනුෂ්‍යයෙක් ප්‍රදූෂ්‍ය සිත් ඇතිව යන සිටින හිඳින සැතපෙන හික්කුවකට හෝ හික්කුණියකට ළංව යෑම් ආදියක් කෙළේ නම් ඒ අමනුෂ්‍යයා ගම් නියම් ගම්හි සත්කාර ආදියක් හෝ ආලකමන්දවේ විසීමට හෝ යක්ෂ සමාගමට යෑමට හෝ නොලබයි. ඔහුට මනුෂ්‍යයෝ නින්ද කරන්නා හ. වධ ද කරන්නා හ. සාමාන්ත වහන්ස, සතර වරම් මහ රජුන්ට පසම්තුරු වූ වණ්ඩ වූ රෝදු වූ අමනුෂ්‍යයෝ ඇත්තා හ. ඒ යම්කිසි අමනුෂ්‍යයෙක් ප්‍රදූෂිත වූ සිත් ඇතිව සිවු වණක් පිරිසෙහි අනුව යෑම් ඊම් සිටිම් වැද හෙවිම් කෙළේ නම් මේ යක්ෂ සේනාපතීන්ට “අයං යකොධා ගණනාති” යනාදීන් හඬ ගා කිව යුතුයි. මුරගා කිව යුතුයි.

එකල්හි මහ යක් සෙනෙවි ආදීහු යක්ෂාණන්තිය කරම්හයි උත්සාහවත් වෙති. නිදුකාණන් වහන්ස, මේ ආධානාර්ථය පිරිත සිවු වණක් පිරිස ගේ ආරක්ෂාව පිණිස යෙහෙන් විසීම පිණිස පවත්නේ යයි දන්වා සිවුවරම් මහ රජ දරුවෝ සපිරිවරින් අතුරුදන්ව ගියහ.

මෙසේ ආධානාර්ථය පිරිත අමනුෂ්‍ය උවදුරු දුරු කරනු සඳහා පළමුව වෛශ්‍රවණාදීන් විසින් කියන ලදුව පසුව බුදු රදුන් විසින් අනුමත කොට වදරණ ලද පිරිතකි.

අමනුෂ්‍ය උවදුරු දුරුකරනු සඳහා දේශනා කරන හමාර දේශනාව අනික් පිරිත් දේශනා කරන ක්‍රමයට වඩා වෙනස් ආකාරයෙන් හෝ ග්‍රාමකෛත්‍රයේ සියලු සංඝයා රැස් කොට දෙසිය යුතු යි. තරංග වාතනයෙන් දේශනා කළයුතු යයි අධ්‍යාකථාවේ සඳහන් වේ. “අයං යකොධා ගණනාති, ආච්ඡති, හිංසති, විහිංසති, හෙයෙති, විහෙයෙති, යන මේ වචන උස් හඬින් කිව යුතු ය. හඬ ගා කිව යුතු ය. මුරගා කිවයුතු ය.

සූත්‍ර

සතර බණවර නමින් හැඳින් වෙන පිරිත් පොතෙහි සූත්‍ර නමින් හැඳින්වෙන දේශනා පසළොස්කින් ද පරිත්ත දේශනා පහකින් ද බොජ්ඣංග දේශනා තුනකින් ද මෙත්තානි සංඝ දේශනාවකින් ද සරණ ගමනා දී පාඨ කීපයකින් ද සමන්විත ය.

සූත්‍ර යනු අරුත් රැසක් නගන වචනයකි.

**අත්ථානං සුවනතො
සුචුත්තතො සවනතො ච සුදනතො
සුත්තාණං සුත්ත සභාගතො ච
සුත්තං සුත්තනති අකඛාතං**

ආකමාස්ථ පරාස්ථාදී අත්ථිය හෙවත් දියුණුව ප්‍රකාශ කරන හෙයින් ද, විනේය ජනයා ගේ මනසට අනුකූලව මනාකොට දේශනා කළ හෙයින් ද, අත්ථිය ප්‍රසවය හෙවත් බිහි කරන හෙයින් ද, දියුණුව වගුරුවන හෙයින් ද, යම් සේ අමුණන ලද මල් නො විසිරේ ද, නොනැසේද එසේ ම අරුත් නොවිසිරෙන සේ පාලනය කරන හෙයින් ද, යන මේ පස් අරුතෙන් සූත්‍රයයි කියනු ලැබේ.

සූත්‍ර යනු දීඪි වාක්‍ය කෙටි කිරීමෙන් සකස් කර ගන්නා ලද පාඨ බව ගෘහ්‍ය සූත්‍ර ධම් සූත්‍ර යනාදියෙන් ධර්මිකවන බව විස්තූත් ගේ මතය යි.

පාළියෙහි සූත්‍ර යන්නට සමාන අරුත් නගන ශබ්දය වෛදික සූක්ත යන්නයි. සම්පූර්ණ සෘෂි වාක්‍යය සූක්ත නම්. දෙවියකුට හෝ දෙවියනට ඔප්පු කරන ලද ගීතිකා කීපයක එකතුව සූක්තයයි කියනු ලැබේ. පිතෘ ගුරු පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන එන ලද බැවින්, සූක්ත ශ්‍රැතී නාමයෙන් ද ව්‍යවහාර වෙයි. එම සූක්ත සෘෂි සූක්ත දෙවතා සූත්‍ර, ඡන්දස් සූක්ත යයි කෙවැදුරුම් වෙයි.

බොජ්ඣංග

වතුභාණවාර පාළියේ දෙවන බණවර පටන් ගන්නේ මහාකසසපසේර බොජ්ඣංගයෙනි. ඊළඟට මහා මොග්ගලානසේර බොජ්ඣංගයත් අනතුරුව මහා චූඤ්ඤසේර බොජ්ඣංගයත් දැක්වෙයි.

බලවත් ලෙස රෝගාකූර වූ මහසුප් තෙරුන් වෙත හා මහ මුගලන් තෙරුන් වෙත වැඩම වූ බුදුන් වහන්සේ උන්වහන්සේලා ගේ රෝගී තත්ත්වය කුළුණුපිරි හදවතින් යුක්තව විමසා බොජ්ඣංග සූත්‍ර දෙක දෙසු සේක. මහා කසසපසේර, මහා මොග්ගලානසේර බොජ්ඣංග දෙකට අනතුරුව මහා චූඤ්ඤසේර බොජ්ඣංගය දැක්වෙයි.

මහා කසසප මුගලන් දෙනම හා බුදුරදුන් රොගාකූර වූයේ විෂවාක්‍ෂයක පිපුණුමල් පිස එන දූෂිත වාතය ආඝ්‍රාණය කිරීමෙනි. බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ කිහිප තැනෙකම පරිසරයේ පවිත්‍රතාවයේ වැදගත් කම දැක්වෙයි බුදුරජාණන් වහන්සේ හැම විටෙකම තමන් පරිභෝග කරන භාණ්ඩ වාසය කරන ආරාමය හා අවට පවිත්‍රව ක්‍රමානුකූලව තබාගත යුතුයයි අවවාද කළහ.

බෝධ්‍යංග ධම් යන් ගෙන් මනුෂ්‍යයා ගේ කායික මානසික රෝග ව්‍යපසමනයට ඉවහල් වන අන්දම දැක්වෙයි. මනුෂ්‍යයාගේ සෑම ක්‍රියාවකට ම සිත ප්‍රධාන බව බෞද්ධ ඉගැන්වීම යි. “මනො පුබ්බංගමා ධම්මා” යන බුදු වදනින් බටහිර විදුහුමකය ද බුදු දහම හා ඉඳුරාම ගැලපෙයි. මනුෂ්‍යයාගේ ඇතැම් කායික රෝගවලට හා ස්නායු රෝග වලට හේතුව සිතේ වෙනස්වීම බව ඔප්පු කර තිබේ. මනුෂ්‍යයාගේ මනස දුච්ච කරන හේතු කාරකයන් බොධ්‍යංග ධම් මගින් යටපත් කළ හැකිවේ.

සති, ධම්ම විවය, විරිය, පීති, පසසධි, සමාධි හා උපෙක්ඛා යනු සත්ත බොධ්‍යාඩ්‍ය ධම් යි. පෘථග්ජන සන්තානයේ හට ගන්නා ප්‍රධාන මානසික දුච්චතා දෙකකි. එනම් උදාසීන හා නොසන්සුන් බවයි. උදාසීන කම නැමැති මානසික රෝගය දුරුකළ හැකි වන්නේ ප්‍රඥාව වියඛිය හා ප්‍රීතිය යන බොධ්‍යාඩ්‍ය ධම් භාවිතයෙනි. පසසධි, සමාධි, උපෙක්ඛා යන බොධ්‍යාඩ්‍ය ධම් වැඩිමෙන් සිතේ නොසන්සුන් කම ව්‍යපසමනය වෙයි.

බොධි නම් සිවුසස් නුවණයි, “බොධි වුවවති වතුමගෙහසු ඤාණං” සෝවාන් - සෙදගැමි - අනගැමි හා අරහත් යන සිවුමග නුවණයි. එය උපදවා ගැනීමට හේතුවන කාරණය නම් බොධ්‍යාඩ්‍ය ධම් වැඩීමයි. සජ්ත බොධ්‍යාඩ්‍ය ඖෂධය කෙලශ රෝග ව්‍යපසමනයට ප්‍රබල ඖෂධයකි.

“යෙ කෙවි මසධා ලොකෙ
විජ්ජති විවිධා පුචු
ධමෙමාසධ සම නඝථි
එතං පිබථ හිකඛවො”

පරිත්‍රාණ ධම්මය නමැති ප්‍රත්‍යක්ෂ ඖෂධය කායික මානසික හා කෙලශ යන ත්‍රිවිධ රෝගයට ම පරාවන ප්‍රතිකාරයකි.

පිරිත් මණ්ඩපයේ යුග පුටු දෙක සම්බන්ධ කොට එය මැදින් පසුපස අඩි 6 ක් උස සූරිය කොපිලක් බඳිනු ලැබේ. පුටුවේ සීමාවට ඉහලින් ඝන සුදු රෙදි කඩක් ගෙන රැලි කීපයක් සාදා මුදුනේ වටාපතක් සේ රවුමක් ද සාදනු ලැබේ. එය විවිඳ නිමාණයකි. එය පසුපස පොල්මලක් බැඳි පුවක් පැලයක් ද සිටුවනු ලැබේ. සූරිය ගසෙන් බුඬඝ්‍රිය ලැබීමට පිටදුන් අසවච්ච වෘක්ෂය ද පුවක් පැලයෙන් කල්ප වෘක්ෂයද සංකෙතවත් වෙයි. සූරිය ගහ ගෙමිදුලෙහි වවා ගතයුතු විෂ බීජ නාශක වෘක්ෂයකි. ඉන්ද්‍ර කීලය සඳහා ගන්නා සූරිය කොපිල සිටුවා වවා ගැනීමෙන් විශේෂ ප්‍රයෝජන ලැබෙතැයි විශ්වාස කෙරෙති.

පිරිත් මණ්ඩපය උඩු වියන් බැඳ පියවිලි අතුරා වටතිර ඇද විසිතුරු කැටයමින් රමණීය චිත්‍රයෙන් කලාත්මක ලෙසින් සරසකි. ඉක්මනින් නොමැලවෙන මංගල සම්මත විෂබීජ නාශක නාගචල්ලි, නාගලකා, නාදලු, පුවක් මල් ආදී මල් පල්ලවයෙන් අලංකාර කිරීම රත්නත්‍රයට කරන උපහාර පූජාවක් ලෙස සලකති. මණ්ඩපයේ අට කොන පුන් කළස් අටක් තබති. අබ, සුන් සහල්, විලද, සමන් පිච්ච කැකුළු හා ඊතණ විසුරුවති. මල් පහන් හඳුන්කුරු, සුවඳ කුඩු, සඳුන් කිරිපැත් පිළියෙළ කොට මණ්ඩපයේ තබති. මෙහි ඇතැම් අංග හින්දුන්ගේ සාන්ති කම් අනුව සකස් වී තිබෙන බව මුලින්ද සඳහන් වී ඇත.

ආසන පැනවීම

මණ්ඩපයේ දොරටුව නැගෙනහිරට නම් එයට දකුණෙන් ද ප්‍රධාන දොරටුව උතුරෙන් නම් එයට ඊසානයෙන් ද ධාතු කරඬුව තැන්පත් කොට තබන ධාතු ආසනය තිබිය යුතු ය. ඊළඟට ථෙරාසනය පැනවිය යුතුය. යුගාසනය ප්‍රධාන දොරටුවට මුහුණ ලා තැබිය යුතු අතර, ගණ සඵකායනාවට අවට අසුන් පැනවිය යුතුය. ආසන සංඛ්‍යාව ‘අධ්‍යවා සොළසවා’ යි අටුවාවේ සඳහන් වෙතත් එයට අඩු වැඩි වීම ගැන සැලකිලිමත් නොවේ.

බුදු රජාණන් වහන්සේ වෙනුවට සධාකූක කරඬුවක් සුවාසු දහසක් ධම්ස්කන්ධය වෙනුවට පිරුවානා පොත් වහන්සේත් සංඝ රත්නය වෙනුවට පිරිතට ප්‍රමාණවත් සම්මුති සංඝයා වහන්සේත් වැඩිම වීමෙන් ඒ ස්ථානය කුනුරුවන් පවතින පූජනීය ස්ථානයක් බවට පත්වෙයි.

සමහර පළාත්වල පමණක් තිස් පැයේ පිරිතටත් තුන් තිස් පැයේ පිරිතේ සිට හත් දවසේ පිරිත දක්වා සෑම පිරිත්වල දී ම පිරිතට ආරාධනා කිරීම සඳහා ආයතනයන් ලවා මහා සංඝයා වහන්සේ විසින් ගාථා තුනක් කියවනු ලැබේ.

මෙහි සතර බණවර පෙල පදගතාථී, හා භාවය ඇතුළත් වේ. එසේම සතර බණවරට අමතර වශයෙන් උපග්‍රන්ථ සතරක් අන්තර්ගතය.

පිරිත පේ කිරීම

ත්‍රිවිධ රත්නය පිරිත් මණ්ඩපයට වැඩම වූ පසු ධාතු කරඬුව හා පිරුවානා පොත් වහන්සේ නියමිත තැන්වල තැන්පත් කොට මහා සංඝයා වහන්සේ ආසනවල වඩා හිඳුවා පහන් දල්වා මල් පිදීමෙන් පසුව දැහැන් වට්ටියක් පිරිතමා ආයතනය පිරිතට ආරාධනා කරයි. අනතුරුව දක්ෂ හිමි නමක් පිරිස පන්සිල්හි පිහිටුවා අවස්ථාවොචිතව පිරිත් අවවාදයක් කරයි. එයට අනතුරුව මඟුල් බෙර වාදනය කෙරෙයි. ඉක්බිති දෙවාරාධනයෙන් පසුව ගණ සප්තධායනාව කෙරෙහි, එයයි පිරිත පේ කිරීම. එයට අඩංගු වන දහම් කොටස් හාරකීය ධම් ශාස්ත්‍ර හා සිංහල සිරිත් නම් ග්‍රන්ථයේ 298 පිටුවේ මෙසේ දැක්වේ.

පිරිත් පේ කිරීම නමින් දෙසීම ආරම්භ කරන්නේ විශේෂ ක්‍රමයක් අනුවය. මේ ඒ ක්‍රමය පහසුවෙන් මතක තබා ගැනීමට පැරණි සම්ප්‍රදායක් අනුව භාවිතා කරන පද්‍යයකි මෙය.

“අවිජ්ජා අනෙකාඉතිප්‍යාදී පාඨා - බාහුං ව බො හවතු නතතිතා යකකි
කරණිය යං කිඤ්චි යංදුනනිමිතතං - සබ්බෙ ව බුධා ඉති සබ්බ බුධා”

“අවිජ්ජා අවිජ්ජා පච්චයා යනාදී පටිච්ච සමුප්පාදය, අනෙකා, අනෙක ජාති සංසාර යනාදි ගාථා ය. ඉතිප්‍යාදීපාඨා, ඉතිපිසො යනාදි පාඨ තුන ය. බාහුංව බො, බාහුං සහසස යනාදි ජයමංගලය, හවතු හවතු සබ්බ මංගලං යනාදි ගාථා තුන ය. නකතිතායකකි, නකතිතා යකකි භූතානං යන ගාථාය. කරණිය, කරණිය මෙත්ත සුත්‍රය, යංකිඤ්චි, යංකිඤ්චි විතතං යනාදි රතන සුත්‍රය, යංදුනනිමිතතං, යංදුනනිමිතතං යන ගාථා තුන ය, සබ්බෙව බුධා, සබ්බෙ බුද්ධා බලප්පතතා යනාදි ගාථාය. ඉති සබ්බ බුධා, මෙසේ සියළු බුදුරදුන් ම දෙසිතය යනු එහි අනුපිළිවෙළයි.”

පිරිත් පිරීමට අට නමක් හෝ සොළොස් නමකි. යුග දෙශනය සරණාගමනය හා සූත්‍ර දේශනාව සඳහා දෙනම බැගිනි. හමාර දේශනාවට එක පොතකට දෙන ම බැගින් පොත් දෙකට සිවු නමකි. අළුයම මහ පිරිත හා සෙන් පිරිත් දෙසා පන්සිල් දී පින් අනුමෝදන් කරවා පිරිත් පැන් දී පිරිත් තුල් බෙදා දීමෙන් තිස් පැයේ පිරිත අවසන් වේ.

තුන්තිස් පැයේ හා තිස් පැ පහේ පිරිත් දේශනාවේ දී පිරිත පේ කිරීමෙන් පසුව පහත සඳහන් ගාථා තුන ආයතනයක ලවා කියවීමෙන් ආරාධනා කරවිය යුතු ය.

පිරිත කෙසේ දේශනා කළ යුතුද ?

මහණෙනි, ආයත භීත ස්වරයෙන් ධම්ම නොදෙසිය යුතු යි.

“ආයත භීත ස්වරො නාම තං තං වතතං හිඤ්චා අකකිරෙහි

විනාසං කචා පචතොතා” යි දක්වන ලදී. ආයත භීතස්වරය නම් ඒ ඒ වෘත්ත බිඳ අකුරු විනාශ කොට පවත්නා ස්වර විශේෂයකි.

“අනුජානාමි හිකඛවෙ සරහඤ්ඤං”

මහණෙනි සරභඤ්ඤා නම් මධුර මනෝභර වීලාශයෙන් කණීරසායන ගීත ස්වරයෙන් තොරව ධර්මයාදෙසීම අනුදනිමි.

“සරභඤ්ඤාත්ති පන වචනතො සරෙන ධම්මං භණ්ණං වට්ඨති. තරංග චූෂ්ණං දොධක චූෂ්ණං ගණක චූෂ්ණාදීනි අවනිංස චූෂ්ණානි අපථි, තෙසු යං ඉච්ඡති තං කාතුං වට්ඨති.”

“මහණෙනි, සරභඤ්ඤා අනුදනිමිච්චි වදාළ හෙයින් සරභඤ්ඤායෙන් ධර්මය කියන්නට වටී සරභඤ්ඤායෙහි වනාහි තරංග වෘත්තය, දොධක වෘත්තය. ගණක වෘත්තය ආදී වශයෙන් යයි වෘත්ත දෙතිසක් වෙයි. එයින් යමක් යමක් කරන්නට කැමැති නම් එය වටී යනු එහි අදහසයි.”

“ධම්මෙහි සුත්තනත වත්තං නාම අපථි, ජාතක වත්තං නාම අපථි ගාථා වත්තං නාම අපථි”

“ධර්මයෙහි වනාහි සුත්තන්ත නම් වෘත්තයක් ඇත. ජාතක නම් වෘත්තයක් ඇත. ගාථා නම් වෘත්තයක් ඇතැයි දක්වා තිබේ. එබැවින් සරභඤ්ඤායට ඇතුළත් වෘත්තානුකූලව සුත්තානත වෘත්ත, ගාථාවෘත්ත ඇතිව පිරිත දෙසිය යුතුය.”

බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ස්වරය මධුරය අෂ්ටාංචන සමුපෙතය. විසසධ්වය, මඤ්ඤය, විඤ්ඤායාය, සවණිය ය විසාරණිය ය බින්දුය. ගම්භීරය, නින්තාදය යන අංග අටෙන් යුක්තය. (1) විසසධ්ව පහසුවෙන් ශබ්දය මුවින් පිටවීම. (2) මංජු, මිහිරි බව. (3) විඤ්ඤායාය, අදහස වහා අවබෝධ කරවන බව. (4) සවණිය, කණට සැප එල්වන බව. (5) අවිසාරිතා, පැහැදිලි ගොවිසුරුණු බව. (6) බිංදු අතර බිදුම් රහිත බව. (7) ගම්භීරතා, ගැඹුරු බව. (8) නින්තාදිතා, ඇත ඇසෙන බව. ශාසනික ධර්ම දේශනාවේදී අනුගමනය කරන ක්‍රම තුනක් වේ. එනම් ඔසරණ, කථන හා සරභඤ්ඤා යන වශයෙනි, ඕසරන නම් සූත්‍රය ප්‍රකාශ කිරීමයි. සූත්‍රයේ අභි ප්‍රකාශ කිරීම කථන නම්, සරභඤ්ඤා නම් උදාත්ත ස්වර යොදා කරන සජ්ඣායන යයි සරභඤ්ඤා නම් තවත් අරුතක් වෙයි. එනම් උස් හඬින් කීමයි.

“රුණණමීදං හිකඛවෙ අරියසස විනයෙගීතං”

“මහණෙනි සසුනෙහි ගායනය අධාවැටීමෙකැයි බුදුන් වහන්සේ වදාළ සේක. චුල්ල වග්ගපාළියේ බුද්ධක වස්තු බන්ධකයේ මෙසේ දැක්වෙයි.”

“මහණෙනි දික් වූ හඬින් දහම් දෙසන්නහුගේ (ආයත කෙන ගීත සසරෙන ධම්මං ගායනතසස) ආදීනව පසෙකි.

1. තමා ද ඒ හඬෙහි ඇලෙයි
2. අන්‍යයෝද ඒ හඬෙහි ඇලෙති
3. ගැහැවියෝ ද ලාමක කොට සිතති.
4. හඬ නැංවීම පතන මහණනුගේ සමාධිය බිඳීයයි
5. පශ්චිම ජනතාව දෘෂ්ටානු ගතියට පැමිණෙයි

එබැවින් දික් වූ හඬින් දහම් නොගැයිය යුතු ය.

අඛණ්තර නිකායේ දුක නිපාතයේ දෙපිරිස පිළිබඳ කරුණු දැක්වීමේ දී විමසා හික්මුණු පිරිස ගැන කියවෙන කාරණා අතිශයින් මෙහිලා උපයෝගී වෙයි.

“මහණෙනි, විමසා හික්මුණු විනීත පිරිස කවරේද ? මහණෙනි, මේ සසුනෙහි යම් පිරිසක හික්මුණු කවීන් කරන ලද කවීන්ට හිත විසිතුරු අක්ෂර ඇති විසිතුරු වාඤ්ඤා ඇති සසුනෙක් බැහැර සවිචන් විසින් කියන ලද යම්ම සුත්‍රානත කෙනෙක් වෙන්නම් ඒ සුත්‍රානතයෙන්ම ඇසීමට කන්

යොමු නොකෙරෙහි. දැන ගැනීමට සිත් නොඑළවෙයි. ඒ ධම් උගතයුතු කොට පුහුණු කළ යුතු කොට නොගනී.

බුදුන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද ගැඹුරු ගැඹුරු අරුත් ඇති ලොකෝත්තර සුත්‍රාන්ත ප්‍රතිසංයුක්ත වූ යම් ධර්මයක් වේනම් එය දෙසනු ඇසීමට කැමැති වෙයි. එයට කන් යොමු කරයි. දැන ගැනීමට රිසි වෙයි. ඉගෙනීමට පුහුණු කිරීමට කැමැති වෙයි. ඒ දහම් පුහුණු කොට උනුනුන් පිළිවිසිනි. අරුත් කෙසේ දැයි විමසති. මේ විනිත පිරිසයි. හික්කුන් වහන්සේ යොමු විය යුත්තේ ලොවුතුරු දහම් පසක් කරනු සඳහා බව මෙයින් පසක් වෙයි.

මේ කරුණුවලින් පැහැදිලි වන්නේ ගීත ගායනා කරන ආකාරයෙන් රාග නිශ්‍රිත රාවයෙන් තොරව හස්ත විකාර මුඛ විකාර ආදියෙන් පරිබාහිරව අශ්‍රාමණික අගොවර තාලවලින් ඇත්ව අසන්නන්ගේ ශ්‍රධාව වැඩෙන ආකාරයෙන් පරිත්‍රාණ ධම් දේශනාව පැවැත්වීම දෙලොවට ම වැඩ ආයක බව ය.

භාරතීය පඬිවරයකු වූ මහාවායඪ එස්. එන්. රතන් ජන්කර් මහතා මේ රටේ දේශීය සංගීතය පිළිබඳ පයෙඪ්‍යණයක් කරමින් ලංකාවේ දේශීය සංගීතය සොයා ගැනීමට නම් වන්නම්, අෂ්ටක, සිවුපද, ස්තොත්‍ර, පිරිත් විමසිය යුතු යයි පැවසීය.

ධාරණී

පෙරවාදීන් ගේ පිරිත් යන වචනයට සමාන අරුත් දෙන ශබ්දය මහායානිකයින් ගේ ධාරණී යන්නයි. ධාරණී ආරක්‍ෂාව සඳහා රචිත රචනා විශේෂයකි. වසංගත රෝග වලින් සතුරු කරදරවලින් අමනුෂ්‍ය උපද්‍රව වලින් වසවිස ආදියෙන් ආරක්‍ෂාවක් දිගු කලක් ජීවත් වීමත් වෂ්ඨ සත්වයින් හීළැවීමත් ධාරණී භාවිතයෙන් සිදු වේ යයි මහා යානිකයෝ තරයේ විශ්වාස කරති. ධාරණී භාවිතය අර්ථවත් වේද සමයේ සිට භාරතයේ පවතියයි කියති. ධාරණී යන්නෙහි තේරුම සිත්හි ලා දරා ගන්නා ලද දේ යන්නයි. මෙසේ මනත්‍රයක් සිත තබා ගත් විට හෝ ජප කරන විට එයින් ආරක්‍ෂාව සැලසේ යයි විශ්වාස කරති. ලක්දිව මහායාන අදහස් නම් ග්‍රන්ථයේ ධාරණී ගැන මෙසේ සඳහන් වෙයි.

“මේ ධාරණී භාවිතයෙන් කොතරම් නියඟ කලක නමුදු වැසි වැස් විය හැකි බැව්ද එසේම නාගයන් ගෙන් අමනුෂ්‍යයන් ගෙන් වස විෂවලින් සොර සතුරන් ගෙන් වසංගත රෝගවලින් ආරක්‍ෂා විය හැකි බැව්ද සම්මතය. මව ගේ කැමැත්තේ හැටියට දුවක හෝ පුතකු හෝ ලැබීමට ද ධාරණී භාවිතයෙන් පිළිවන. මිලඟ උත්පත්තියෙහි දී සුබාවතියෙහි ඉපදීමට ද ධාරණී භාවිතය නිසා හැකි වේ. ධාරණී විශාල සංඛ්‍යාවක් ලියැවී ඇති නමුදු දැනට විදුමාන වනුයේ ස්වල්පයකි. තේපාලයේ පඤ්චාරක්‍ෂා නමින් ධාරණී පඤ්චකයක් විශේෂයෙන් භාවිතා කරති. එනම්,

1. මහා ප්‍රතිසාරා (මෙය දන්තවුනට පවු සිදු නොවේ.)
2. මහා සහග්‍ර මර්දිනී (අමනුෂ්‍ය උවදුරු වලකා දහසක් දේ කළ හැකිය.)
3. මහා මයුරී (නයි විෂ වැළක්වීමට පුළුවන)
4. මහා ගීතවතී (වන සතුන්ගෙන් ආරක්‍ෂාව සැලසේ)
5. මහා රක්‍ෂා මනත්‍රානුසාරිණී (බෝවන රෝගවලින් වැළකීමට පුළුවන)

නොයෙකුත් රටවල නොයෙකුත් භාෂාවලින් පැතිරී ගිය මේ ධාරණීහු මධ්‍ය ආසියාවේ ද නැගෙනහිර තුර්කිස්තානයේ ද පැතිරී ගියහ. මහා සංසිකයන් ගේ ධාරණී පිටකය නමින් පිටකයක් ද වේ. ආටානාටිය සූත්‍රය හා රතන සූත්‍රය මේ ධාරණී සංඛ්‍යාවට ගැනෙනයි කියති. පොළොන්නරුවේ රජය කර වූ මහා පරාක්‍රමබාහු රජු විසින් මනත්‍ර භාවිතය උදෙසා ධාරණීසර නමින් මන්දිරයක් සාදවන ලදී. ලක්දිව භාවිත වන ගිනි පිරිතෙහි ධාරණී යනු දෙතැනෙක සඳහන් වේ. ගිනි පිරිත මහා යානිකයන් ගෙන් පිටපත්

කරගත් ගිනි බිය ආදිය වළක්වන ධාරණියකි. වට්ටක පිරිතෙහි එන සනති පකඩා අපතනා ආදී ගාථාව නාගරි අකුරෙන් ලියා ගෙන ගිනි වළක්වන මන්ත්‍රණයක් මෙන් ලක්දිව භාවිතා කරන ලදී.

දඹදිව පැරණි සාහිත්‍යය නම් ග්‍රන්ථයෙහි මෙසේ සඳහන් වේ.

“කර්න් මහතුන් ගේ පිළිගැනීම පරිදි බුද්ධාගමෙහි ඉතා පැරණි සමයයන්හි පටන් ධාරණිහු වූහ. නිර්වාණය පැතීමට තරම් නුවණ නොමේරූ අයට මෙලොව සැප සම්පත් ආදිය ලබා ගැනීම සඳහා ධාරණිහු බුද්ධාගමට ඇතුළත් කරන ලදැයි කියත්, එබඳු අල්ප වේධස්ක වූ අයගේ භාවිතයට යොග්‍ය වූ සුත්‍ර කීපයක් අනුදැන තිබුණු නමුදු එයත් ඔවුන්ට සුමග නොවූ හෙයින් එම සුත්‍ර කොට සිතෙහි දරා ගැනීම සඳහා ධාරණිහු කරන ලදහ. කල්යාණේ දී එම ධාරණින් ද, වැඩි දුරටත් සංක්ෂිප්ත කිරීමෙන් මන්ත්‍රණයන් ගේ සම්භවය විය. මෙසේ නූගතුන් සිටිය දී උගතුන්ගේ පවා භාවිතයට දුෂ්කරව පැවැති විශාල වූ අෂට සාහසිකා ප්‍රඥා පාරමිතාව පිටු කොට ප්‍රඥාපාරමිතා හෘදය සූත්‍රය ද, එය වැඩිදුරටත් සංක්ෂිප්ත කිරීමෙන් ප්‍රඥා පාරමිතා ධාරණිය ද එය තව දුරටත් පිටු කිරීමෙන් ප්‍රඥා පාරමිතා මන්ත්‍රයද රචනා කරන ලදී. එම මන්ත්‍රයාගේ බීජය ප්‍රං යි ගන්නා ලදී.”

ඒ පිළිබඳව ඒ.ජේ. තෝමස් මහතාගේ මතය මෙසේය.

“පුණ්ඩරිකයෙහි 21 පරිච්ඡේදය ධාරණි නමින් හැඳින් වේ. ධාරණි ජනප්‍රිය බුදු සමයෙහි වැදගත් කොටසක් ගත්තේ ය. එහෙත් බුදු සමයට ආවේණික වූ කිසිදු විශේෂ ලක්ෂණයක් දක්නට නොලැබේ. එය ආනුකම්පික මන්ත්‍ර විශේෂයකි. එහි ඇතුළත් වන්නේ අභිමත වූ කිසිවක් (පූජා විධියකුත් සමග) ජපකිරීමෙන් ඉටුකරගත හැකි වචනය. මේ වචන විධිමත් පරිදි ප්‍රයෝග කිරීමෙන් එහි ශක්තිය හේතු කොට ගෙන සිහිය ලැබෙනු ඇත. සෘග්වේද කාලය තරම් පැරණි කලක සිට මන්ත්‍ර ක්‍රම ඉන්දියාවේ තිබිණි.”

මහායාන ධම් සාහිත්‍යයේ අවදාන ගැන මෙසේ සඳහන් කරයි.

“අන්තිමට දැක්වෙන්නේ පාළියෙන් පෙරළා ගත් එහෙත් මාතෘකා සංස්කෘතයෙන් දැක්වෙන සචාසනිවාදයට වැඩි සබඳකම් කියන සුත්‍ර දහතුනකි. මෙයින් දෙකක් පාළියට සමාන නොවේ. ඒවායින් ඝනරක් මන්ත්‍ර වශයෙන් පරිශීලනය කර තිබීම වැදගත් කරුණකි. මහාසමය සූත්‍ර (දීඝ නිකායන් ii) ආටානාටීය සූත්‍රය (දීඝ නිකාය iii) සහ ග්‍රහණ මග හැරවීමට දේශනා කර තිබෙන සුයභි සූත්‍රය හා වජ්‍ර සූත්‍ර (සංයුක්ත 1.50) ද වේ. ලංකාවේ පරිත්ත හෙවත් පිරිත් පොත යනුවෙන් හැඳින් වෙන මන්ත්‍ර සංග්‍රහයෙහි මේ සියල්ලම ඇතුළත් වේ.”

අඩගුත්තර නිපාතයේ වතුකක නිපාතයේ බැඳි පරිත්තය දේශනා කර තිබෙන්නේ කෙනෙකුට අවශ්‍ය ආරක්ෂණය ප්‍රකට කරනු පිණිසය. එක්තරා හික්ෂු නමක් සර්පයකු විසින් දෂ්ඨ කරන ලදුව මිය ගියේ ය. මේ හික්ෂු නම මිය යෑමට හේතුව බුදුන් වහන්සේ ගෙන් විමසන ලදුව උන්වහන්සේ මෙසේ පිළිතුරු දුන්නේය. ඒ හික්ෂු නම මිය ගියේ විරූපකඩ, එරාපඵ, ජබ්‍යාපුත්ත හා කණ්භා ගොකමක යන සඵයන් කෙරෙහි මෙන් සිත නොපැතිර වූ බැවින් වදාළහ. ඔහු මෙන් සිත ප්‍රගුණ කළේ නම් නොමියනු ඇත.

මේ පුවත ගැන රීස් ඩේවිස් මහතා මෙසේ කියයි.

මිතුරු දම් රැකීම බොදු දහමට අනුව කට වචනයට සීමා වූ එකක් නොවේ. එය තමා කෙරෙහි කිපුණු මිනිස් සතා හෝ ආත්මය කෙරෙහි ප්‍රකාශිත මෙමතියෙන් තෙත් වූ හෝ පැහැපත් වූ මනසින් හා මොලොක් සහෝදරත්වයෙන් පිරුණු හැඟුමෙන් ද යුක්ත විය යුතු ය. සුත්‍ර හා විනය පිටකවල මෙන්ම

බුද්ධ සෞභ හිමි ගේ “විගුඬි මාථියේ ද සිතුවිලි යනු ද්‍රව්‍යයෝ ය. යන්න වඩාත් තිර ලෙස දැක්වෙයි. මානසික ක්‍රියාව හැඟීම් හෝ අදහස් යන මේවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව ඇති බලයකි මෙය. යුරෝපයට මේ ඉන්ද්‍රියානු ආකල්පයෙන් සුවපත් වීමට තව දුරටත් හැකිවේ.”

රීස් ඩේවිස් මැතිණිය පිරිත පිළිබඳව මෙසේ සඳහන් කරයි.

“පිරිත් සජ්ඣායනායෙන් නැගෙන නාදය විනිවිද යන ක්‍රියාකාරී බලවේගයක් සේ සැලකේ. යහපත් අදහස්වල ශක්තිය ශබ්ද තරංග මුසු වී බොහෝ ඇත සිටින සත්වයන් වෙත ද විකාශනය වෙයි. පිරිතෙහි ළයාත්විත නාදය ස්නායු පද්ධතිය පිනවීමට ද, රුධිරයේ පවිත්‍රත්වයට ද, මානසික සංහිදියාව ඇති වීමට ද හේතුවන බැවින් මානසික මෙන්ම ශාරීරික සුවයද දනවතියි සලකනු ලැබේ.

පිරිතෙහි කුසල් බලය ද අන්තර්ගත වේ. ආරම්භයෙහි දී පන්සිල් ගැනීමත් මංගල, පරාභව, වසල, ආලවක සුත්‍රවලින් සැදැහැවත් ජීවිතයේ ප්‍රතිලාභයන් වර්ණනා කිරීමත් ගෞරව සම්ප්‍රසුක්තව ධම් ග්‍රවණය කිරීමත් කුශල පක්‍ෂය සංවධිතයට හේතු වේ. කුසල් සිත භාවනාවට පාදක වේ. රෝදුක් ඇති කරන සියලු රෝදුක් දුරු කරන නිසා සියලු අකුසල්වලින් තොර වීමෙන් මනස පිරිසිදු කරයි.

පිරිත් සජ්ඣායනය බුදු දහමට නුහුරු නොවන නමුත් දෙව ආගම්වල යාදිනි හා මැනවින් නොසැසඳෙනැයි නොකිව හැකි ය. වෙනත් ආගමික පුදපූජා වලදී මෙන් උවදුරු කාරකයන්ට ශාප කිරීම වෙනුවට කරුණා මෙහි පෙරදැරිව කටයුතු කිරීම විශේෂ ලක්‍ෂණයකි.

විෂම වූ සත්වයන් කෙරෙහි වුව ද දක්වන්නේ බලාපොරොත්තු රහිත සදානතික ප්‍රතික්‍ෂේප කළ යුත්තක් ලෙසින් නොව සසර සැරි සරණ අවාසනාවන්තයින් ලෙසයි. පිරිත් සජ්ඣායනයෙන් රෝගීන් කෙරෙහි සුව දැනවීමක් හානිකර දේ මගහැරවීමක් අදහස් කෙරෙයි.”

වතුභාණුවාර පාලියේ මුලින් සඳහන් වන සරණ, ගමන, දස සිකඛා පද, සාමණේර පඤ්ඤා, පව්‍ය වෙකඛණ හා දස ධම්ම සූත්‍රය සැදැහැයෙන් සසුන් වන් හෙරණුන් විසින් සාමණේර බණ දහම් පොතක් ලෙස වන පොත් කොට භාවිතා කළහැකි වෙයි. උපසපත් වී පස් වසක් ගෙවූ හික්‍ෂුන් වහන්සේට වතුභාණුවාර පාළිය නිසඤ්ඤා මුච්චනක ධම් සංග්‍රහයකි. අනිත් හැමට ආරක්‍ෂක දේශනාවකි.

සතරබණුවර ඉගෙනීම ධාරණය වාචොද්ගතව ප්‍රගුණ කිරීම උපසපත් නිසඤ්ඤා මුච්චනක හික්‍ෂුන් වහන්සේගේ යුතුකමය, බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් ම පැවසූ උග්ගණභාථ, පරියාපුණථ, ධාරෙථ, යන වදන් වලින් ඉගෙනීමට පුහුණු කිරීමට සිත්හි දරා ගැනීමට අවධාරණය කළයුතු බව තහවුරු වෙයි. එසේ ම අත්ථය පාළිය මැනවින් නොහදාරා පිරිත් දේසන්නහුගේ දෙසුම පිරිතක් නොවන බව අධ්‍යාකථාවේ සඳහන් වෙයි. හික්‍ෂු ජීවිතයේ අභ්‍යන්තර ආකෘතිය සහ ආකල්පය පැහැදිලි කරන දස ධම්ම සූත්‍රය ත්‍රි ශික්‍ෂාවන් සම්පූර්ණ කොට නිවාණ ධම්ම සාක්‍ෂාත් කිරීමට යොමු කරන්නකි. දෙවියන් ඉතා ප්‍රිය කරන දෙවියනට පින් පඬුරු පිණිස ප්‍රකාශ කරන මංගල සූත්‍රයෙහි බෞද්ධයාගේ ජීවිතය ළමා කාලයේ සිට අවසානය දක්වා සෑම අවස්ථාවකම ජීවිත මග සතස් කර ගැනීමට උපයෝගී වන බෞද්ධ ජීවිතය ගොඩනගා ගතයුතු ක්‍රමානුකූල සැලැස්ම එහි අන්තර්ගතය. රත්න සූත්‍රයේ දැක්වෙන ආකඛබමානා සොඤ්ඤා, සබ්බසු සොඤ්ඤා, ගච්ඡන්ති, සුවඤ්ඤා හොතු යනාදී යෙදුම් වලින් ආතමාරක්‍ෂාවත්, පරාරක්‍ෂාවත් උභය ලොකාර්ථ සංසිද්ධියත් අභිප්‍රේත ය.

බුදු, ධම්ම, සංඝ යන ත්‍රිවිධ රත්නයේ අසීමිත ගුණ මහිමය ස්ථිර අධිෂ්ඨාන ශක්තිය හා එක්තැන් වීමෙන් ගොඩනැගෙන මහා බල ශක්තියට භූතයෝ ද අවනත වෙති. ඒ සඳහා ඔවුන් ගේ ප්‍රසාදය ද නොමඳව ලැබෙයි. විශාලා මහනුවර ඇති වූ රෝග අමනුෂ්‍ය හා දුර්හික්‍ෂ යන ත්‍රිවිධ භය ව්‍යාපසමනය

කළ රතන සූත්‍රය ශාන්ති කම්පට අතිශයින් යොග්‍යය, රතන සූත්‍රයේ බුදු භාෂිත එක් එක් ගාථාවක අණ කෝටි ලක්ෂයක් සක්වල අමනුෂ්‍යයන් විසින් පිළිගන්නා ලදැයි සාරස්ථ සමුවවය නම් චතුර්භානවාර අටුවාවේ එන “ඉමිසසාපි ගාථාය ආණා කෝටි සත සහසස වකකවාලෙසු අමනුසසාපි පටිගහතිතං” යන පාඨයෙන් තහවුරු වෙයි.

ආවායඪි කිරිත්දේ ධම්මානන්ද හිමියෝ මෙසේ පවසති.

“පිරිත් දෙසීමේ ළයාන්තික හඬින් අවට පරිසරය තුටු පහටු බවට පත් කරයි. ගායනයේ රිද්මය ද වැදගත් ය. විවිධ කොටස් වලට අදාල විය හැකි විවිධ සූත්‍රයන් ගායනා කිරීමේ දී ඒ ඒ සූත්‍රවලට ගැලපෙන සේ විවිධ හැඩවීම් නොහොත් නාද රටාවන් පිරිත් දේශනා කරන හික්කුන් වහන්සේලා යොදා ගන්නා සැටි දැක්ක හැකි ය. මිනිසාගේ ආධ්‍යාත්මික සංවිධනයේ මුල් කාලවලදී සොයාගත් කරුණක් නම් මිනිස් හඬෙහි ඇතැම් රිද්මයන් සාවධානව අසන්නන් තුළ එක්තරා අත්වත් මනෝගත භාවයන් එනම් සාමය සංහිදියාව වැනි කරුණු ඇතිවන බවයි.

තවද ඇතැම් නාද රටා දෙවියනට ප්‍රිය වේ. එමෙන් ම තවත් රිද්මයක් පහත් ගණයේ සතුන් කෙරෙහි එනම් සිවුපාවුන් උරගයන් හා භූතයන් වෙත යහපත් බලපෑම් ඇති කරන්නේ යයි ද විශ්වාසයක් තිබේ. එබැවින් උචිත මිනිරි රිද්මයන් පිරිත් දේශනාවේ වැදගත් අංගයක් වී ඇත. රිද්මය භාවිතා කිරීම බුදු සමයට පමණක් සීමා නොවූවකි. සෑම ආගමික අනුගාමිකයෝ තමන් ගේ යාඥ සඳහා ශුඛ වූ ග්‍රන්ථ යොදා ගැනීමේ දී කිසියම් රිද්මයක් යොදා ගනිති. මුස්ලිම් බැතිමතුන්ගේ කෝරාන් පොත කියවීම ද හින්දු පූජක වරුන් වේද මන්ත්‍ර සංස්කෘත භාෂාවෙන් ගායනය ද ඇතැම් කිතු බැතියන් හා ශ්‍රීක නිකායිකයන් ගේ මධුර ගායනයන් ද දැක්විය හැකිය. පිරිත් සජ්ඣායනාවේදී ඇතැම් බලවත් බලවේග ක්‍රියාත්මක වේ. එනම් බුදු ධම්ම සංඝ යන ත්‍රිවිධ රත්නයේ ආරාධනය එකතු වූ කල්හි මිනිස් වර්ෂාවට මහත් වූ සාන්තියක් ගෙන දිය හැකි ය.

අපේ සංස්කෘතික උරුමය නම් සංග්‍රහයේ ප්‍රථම භාගයේ පරිත්‍රාණ දේශනාව පිළිබඳ මහාවායඪි ලීලී ද සිල්වා මහත්මියගේ ලිපියේ අවසන් ඡේදය මෙසේ ය :

පිරිත් දේශනය ඉතා ඈත අතීතයට දිවයන ලේඛන ගත ඉතිහාසයකින් යුක්ත පූජා චාරිත්‍රයකි. එය පරිණාමය වන්නට ඇත්තේ එදිනෙදා ජීවිතයේ ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීම පිණිස සාමාන්‍ය ජනයා තුළ ඇති ඉමහත් සහජ අභිලාශය සංසිදවා ලීම පිණිස විය යුතු ය. ආගම ධර්මයෙන් මිනිසා බලාපොරොත්තු වන්නේ ලොකොත්තර විමුක්තිය ලබා ගැනීම පමණක් නොවේ. එය අති උත්තම පරමාත්මිය යි. ඒ හැර ලෝකික වශයෙන් අපල උපද්‍රව, ලෙඩ රෝග අමනුෂ්‍ය උවදුරු යනාදී නානා ප්‍රකාර අදෘෂ්‍යමාන බලවේගයන් මැඩලීමේ පිළිවෙතක් ද ආගම ධර්මයෙන් බලාපොරොත්තු වේ. එම බලාපොරොත්තුව බුදු සමයේ මූලික ඉගැන්වීම්වලට පටහැනි නොවන අන්දමින් ඉටු කරනුවස් පිරිත් දේශනය ක්‍රමයෙන් පරිණාමය වන්නට ඇතැයි අපට නිගමනය කළ හැකි ය. ලෝකික සහන ලබාදීමට පොරොන්දුවන ගුප්ත බ්‍රාහ්මණික පූජාචාරිත්‍රයන් ගෙන් බෞද්ධ ජනතාව බේරා ගැනීම මෙම පිරිත් දේශනයේ ප්‍රධාන කෘත්‍ය සාධනයක් විය හැකි බවද අනුමාන කළ හැකි ය. පිරිත් දේශනය සංකේතයන් ගෙන් පොහොසත් බවත් ආගමික පූජා චාරිත්‍රයක ඇති වැදගත් ලක්ෂණයන් ගෙන් අනූන බවත්, මෙම අධ්‍යයන යෙන් පැහැදිලි වේ. එය සාමය සෞභාග්‍යය ළඟා කරන පූජා චාරිත්‍රයක් වශයෙන් ථේරවාදී බෞද්ධ රටවල විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතා ජනප්‍රිය ය. පරිත්‍රාණ දේශනය සිංහල සංස්කෘතිය හා බැඳී ඇත්තේ අන්‍යෝන්‍ය උනෙතරක සම්බන්ධයෙනි.”

නිවන් මග 34 කලාපයේ පිරිත් දේශනා සහ පිරිත් මණ්ඩපය සැකසීමේ අභිචාර විධි සහ ඒ හා සම්බන්ධ සෞඤ්ඤාත්මක හා විද්වත්මක ඇගයීමක් යන ලිපියේ ආවායඹී ධම්මේසන හෙට්ඨආරච්චි මහතා මෙසේ පවසයි.

“පිරිත් දේශනා ශ්‍රී ලාංකීය බෞද්ධයන් අතර ඉතා ප්‍රචලිත වැදගත් ආගමික කායඹීයකි. ලාංකේය බෞද්ධයන් ගේ ජීවිතයේ හැම විශේෂ අවස්ථාවක මත් සමාජ ජීවිතයේ හැම වැදගත් අවස්ථාවකමත් සමග පිරිත් දේශනා සම්බන්ධ ය. සාහිත්‍යය ද පුරාවිද්වත්මක සාධකද අනුව පිරිත ලංකා ඉතිහාසයේ ද උසස් ලෙස සලකා ඇති ආගමික කායඹීයක් බව පෙනේ. උත්තර භාරතයේ මෙන්ම දකුණු ඉන්දියාවේ ද ලංකාවේ ද, මිනිසුන් අතර පැතිර පැවති විවිධ ආගමික අදහස් හා අභිචාර විධිත් බෞද්ධ අරමුණුවලට එකඟ වන පරිදි සකසා ගෙන පිරිත් දේශනය හා සම්බන්ධ වී ශාසනික කායඹීයක් වශයෙන් අඛණ්ඩව පැවතෙන අයුරු මේ පිළිබඳව පයෝඹීෂණ කළ දේශීය හා විදේශීය විද්වතුන් විසින් පෙන්වා දී තිබේ.”

“යසස අණණකෙඛතෙන කොටි සහ සහසස වකකවාලෙසු ආනුභාවො වතතති”

යන වාක්‍යයෙන් ධර්ම සුත්‍රාදියෙහි ආනුභාවය ද කෝටි ලක්‍ෂයක් සක්වළ පවතින බව ප්‍රකාශ වෙයි. පිරිතේ පවතින අනුසස් ගැන බෞද්ධයෝ තරයේ විශ්වාස කෙරෙති. එහි ආනුභාව දැක්වෙන පුවත් අධ්‍යයනවල සඳහන් වී තිබේ. වරක් දීඝවාපි වෛතාසයේ සුණු පිරිසමි කිරීමෙහි යෙදී සිටි හික්‍ෂුනමක් වෛතාසය මුදුනේ සිට ගිලිහී ඇද වැටුණේ ය. එහෙත් ඒ හික්‍ෂුනම බේරුනේ ධර්ම සුත්‍රය මෙනෙහි කිරීමෙන් යයි සංයුතත නිකායධ්‍ය කථාවේ සඳහන් වෙයි.

බන්ධ පරිතත, මෙත්තානි සංස, මිත්තානි සංස යන පිරිත් කරණිය මෙන්ත සුත්‍රයට අනුලොමිකය.

නෙසං හික්‍ෂුනං මෙත්තාසං ව විදසසනා පාදක ක්‍යානසංව ඉමං සුත්තං අභාසි යන්තෙන් ආරක්‍ෂාවක් ලෙසත් කම්සථානයක් ලෙසත් දේශනා කරන ලද බව කියවෙයි. එහි එන කරුණු ලොකික ලොකොත්තර සංසිධියට හිතකර ය.

සම්බුධ ගුණානුසමරණය කරන මොර පරිතත, වජ්‍ර පරිතත, සූරිය පරිතත යන තුන සහ ප්‍රත්‍යෙක බුධ ගුණ ප්‍රකාශිත ඉසිගිලි සුත්‍රයට අනුලෝමව ද යොදා ඇති බව දැක්වෙයි.

පිරිනිවන් මංවකයේ වැඩ සිටි බුදු රජාණන් වහන්සේ ඒ මොහොතේ විජයකුමරු සහ පිරිවරින් ලක්දිවට ගොඩ බසිනු දුටු සේක. ඒ අවස්ථාවේ බුදුන් වහන්සේ සක්දෙවිදු අමතා විජය ප්‍රධාන පිරිසත් ලක්දිවත් රැක ගන්නට නියම කළ සේක. සක් දෙවිදු ඒ අනුව ලක්දිව රැක ගන්නට විෂණු දෙවියනට භාර දුන්නේ ය. විෂණු උපුල්වන් දෙවිදුට ශ්‍රී ලක්‍ෂ්‍යාවන් විජය ප්‍රධාන පිරිසත් රැක ගැනීමට භාර දුන්නේ ය. උපුල්වන් දෙවිදු වයොවෘධ තාපසයකුගේ වෙසින් පිරිත් පැන් දී පිරිත් නූල් බැඳ මවුන් ආරක්‍ෂා කර ගත්තේ ය.

ලක්දිව බුදු සසුන පිහිටුවීමේ සිට මේ දක්වාම ලක්වැසි ජනතාව ආරක්‍ෂාවූයේ පිරිතේ බලමහිමයෙනි. බුදු සසුන හික්‍ෂු හික්‍ෂුණි උපාසක උපාසිකා යන සිවු පිරිසගෙන් සමන්විත විය. හික්‍ෂු ජීවිතය හැඩ ගැසුණේ සතර බණවර අනුවයි. එය සෙල් ලිපිවලත් වංසකථාවලත් අන්තර්ගත වී තිබේ.

ක්‍රි.ව. තුන්වන සියවසට අයත් හේරත් හල්මල්ලාව ලිපියේ නවක පැවිද්දන් සතර බණවර ප්‍රගුණ කළයුතුයයි දැක්වේ.

පස්වෙනි මහා කාශ්‍යප රජුගේ ජේතවනාරාම පුවරු ලිපියේ

‘මහණ කරත් සතර් බණවර්

පිණිස් වුවන් මහණ කරනු ඉසා’ යි දැක්වේ.

සතර බණවර ප්‍රභූණ කොට ගත්තුවන් මහණ කරවිය යුතු යයි එයින් කියවේ. දුටුගැමුණු රජතුමා උක් සකුරු ගිතෙල් ආදිය මහ සඟනට පිළිගන්වා තුන්යම් රාත්‍රිය මුලුල්ලේ ගණ සප්තකාශ්‍යනා කර වූ බව මහාවංසයේ දැක්වේ. එයට පෙරාතුව ස්ථාන පසකදී ද ගණ සප්තකාශ්‍යනා කර වූ බව කියවේ. දුටුගැමුණු රජු යුධයෙන් ජය ගැනීමෙන් හටගත් බලවත් ප්‍රීති වේගය නිසා සති හතරක් පමණ නිදි නොලැබ සිටියේ ය. මේ හේතුවෙන් පීඩාවට පත්ව රෝගාතුර වෙතැයි සිතූ මහා සංඝයා වහන්සේ අභිධම් පිටකයේ “චිත්ත යමකය” සප්තකාශ්‍යනා කළහ. ඒ මධුර ගායනා ස්වරූපයට සවන් දී සිටි රජතුමා නොදැනුවත්ව ම නින්දට වැටුණේ ය. මෙයින් පැහැදුණු රජතුමා හික්කුන් වහන්සේට මුව නො සෑහෙන සේ ස්තූති කළ බව සුමංගල විලාසිතියෙහි සඳහන් වෙයි. දුටු ගැමුණු රජු ගේ අවසාන අවස්ථාවේ ද හික්කුන් වහන්සේ ගණ සප්තකාශ්‍යනාව කළ බව වංසකථාවේ අන්තර්ගත වී තිබේ.

භාතිය රජ සමයේ රුවන්වැලි සෑය තුළ රහතන් වහන්සේ ගණ සප්තකාශ්‍යනා කරනු රජතුමාට ඇසුණු බව මහාවංසය සඳහන් කරයි. මේ අනුව නිගමනය කළ හැක්කේ ගණ සප්තකාශ්‍යනා ක්‍රමයක් එකල පැවති බවකි. එහෙත් ඒ සඳහා අනුමත කළ කෙබඳු වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක වී ද මොන මොන සූත්‍ර ධම් සප්තකාශ්‍යනා කරන්නට ඇත්දැ යනු තීරණය කළ නොහැකි ය.

බුධදාස රජු ගේ පුත්‍ර උපතිස්ස රජතුමා ගේ කාලයේ දුර්භික්ෂයක් හා රෝග බියක් පැතිරිණි. රජතුමා හික්කුන් වහන්සේ ගෙන් අතීතයේ එබඳු අවස්ථාවල කෙබඳු ක්‍රමයක් අනුගමනය කරන ලද්දැයි විමසී ය. විශාලා නුවර සිදු වූ දුර්භික්ෂයේ දී රතන සූත්‍රය දෙසූ බව උන්වහන්සේලා පැවසූහ. රතන සූත්‍රය මේ අවස්ථාවේදී හඳුන්වා දී තිබෙන්නේ ගංගාරෝහණ සූත්‍රය යන නමිනි. මෙය ලක්දිව මේ කාලයේ ඉතා උසස් අන්දමින් සිදුකළ පූජෝත්සවය ලෙස හඳුන්වා දිය හැකි ය. බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ පාත්‍රයට පැන් ගෙන සංඝයා වහන්සේ සමග පිරිත් කියමින් වීථි සංචාරය කරන ආකාරය නිරූපනය වන ක්‍රමයට මෙය සිදු කරන ලදී. මාර්ගය සරසා අලංකාර කොට බුධ ප්‍රතිමාවක් තනා ශෛලමය පාත්‍රයක් ප්‍රතිමාවේ දොරටේ තබන ලදී. අනතුරුව මේ ප්‍රතිමාව රථයක තබා සංඝයාවහන්සේ පිරිවරා ගෙන පිරිත් කියමින් නගරය වටා සංචාරය කළහ. මේ අවස්ථාවේ දේශනා කරන ලද්දේ රතන සූත්‍රයයි. තිස්පැය පුරා නගරය සංචාරය කරමින් පිරිත් පැන් ඉස ආරක්ෂාව සැලැස් වූහ. වැස්ස උදෑසන ඇරඹිණි. රජතුමා අතිශයින් ප්‍රීතියට පැමිණියේ ය. තමන් ගෙන් පසුව ඇතිවන රජවරුන් ද මෙසේ කළ යුතු යයි සම්මත කරන ලදී. මෙයට පසු සිවුවන අශ්වමේ රජු ද පිරිත් දේශනා පැවැත් වීය. දෙවන සේන රජතුමා ද උපතිස්ස රජු අනුගමනයෙන් දුර්භික්ෂයේ දී පිරිත් කියවන ලදැයි සඳහන් වේ. මේ අවස්ථාවේ බුදු රුව වෙනුවට අනඳ හිමි ගේ රූපය තනවා එය රියක නංවා වීථි සංචාරය කරමින් පිරිත් දේශනාව පවත්වන ලදී. මෙහි දී මහාවංසය පරිත්තොදක යන නාමය භාවිතා කොට තිබේ.

පිරිත් දෙසුම මහා විහාර අභය ගිරි යන දෙපක්ෂය විසින් එකසේ අනුගමනය කරන ලද්දකි. මහායානිකයෝ ද රතන සූත්‍රයට වැඩි භක්තියක් දැක්වූහ. පස්වන කසුප් සමයේ ද සාගතයක් ඇති වූ බැවින් පිරිත් දෙසීමක් සිදු කරන ලදී. මේ පිරිතට තුන් නිකායේම හික්කුන් වහන්සේ සහභාගි වූහයි කියති.

සතර වන මිහිදු ගේ මිහින්තලා සෙල් ලිපියේ පිරිත ගැන සඳහන්ව තිබේ. උදෑසන හිඤ්ඤන් වහන්සේ කැඳ බත් පිළිගැනීමට පෙරාතුව මෙන් කළ යුතු විය.

මහා පරාක්‍රමබාහු සමය සෞභාග්‍ය සම්පන්න කාලපරිච්ඡේදයකි. රට සමෘද්ධිමත්ව පැවතිනි. බහුශ්‍රැත සංඝ නෙතාවරයන් ගෙන් සසුන නො හිස්ව තිබුණේ ය. වජ්‍රයානිකයින් ගේ හා බ්‍රාහ්මණයින් ගේ බලපෑම වැඩෙමින් තිබිණි. එයට යට නො වී සිටීමට ථෙරවාදීන්ට ද පිළිවන් කමක් නොවී ය. ඥාන මාර්ගය අභිබවා හකති මාර්ගයේ වැඩීමක් මෙකල පෙන්නුම් කෙළේය. හින්දු බලපෑම් අනුව සතර බණවරට සෙත් පිරිත් ආදී විශේෂාංග එකතු වූයේ මෙකල යයි සිතිය හැකි ය.

පොළොන්නරු ගල්විහාර කතිකාවතේ ද “පැවරු තැනකට යන ගමනක් මුත් සෙසු නිකම් ගමන් බිමන් කිරීමට ඉඩ නොදිය යුතුය යි එහි සඳහන් ව තිබේ. මේ අනුව මහ ජනයා නිතර නිතර පිරිත් දේශනා කරවා ගන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. දඹදෙණි කතිකාවතේ ද පැවරු තැනකට යෑම ගැන කියා ඇත. එහි වන පිරිත ගැන ද සඳහන්ව තිබේ. සචාරාත්‍රික පරිත්‍රාණ දේශනා ඇරඹුනේ දඹදෙණි සමයේ දී යයි සිතිය හැකිය.

කුරුණෑගල සමයට අයත් දළදා සිරිතේ ද පිරිත් කීම ගැන සඳහන් කොට තිබේ. රජවරුන් ගේ මාලිගා ප්‍රවේශ උත්සව වලදී මහාසංඝයා වහන්සේ ලවා පිරිත් කියවා පිරිත් පැන් ඉස්සවා ආරක්‍ෂාව සලසා ගත යුතු බව එහි සඳහන් වෙයි.

ගිනි පිරිත, ජල පිරිත, අටවිසි පිරිත ජන පඤ්චරය ආදී පිරිත්, පිරිත් පොතට ඇතුල් වූයේ එකල යයි කලපනා කරති.

දළදා පෙරහර කරන අවස්ථාවේදී ඇතකු බැඳී රියක දළදා වහන්සේ වඩා හිඳුවා එහි බැඳී පිරිත් හුය මහා සංඝයා වහන්සේ අල්ලා ගෙන පිරිත් දෙසමින් යා යුතුයයි දැක්වේ.

කෝට්ටේ සවන පැරකුම්බාවන් ගේ සමයේ පැපිලියානේ සෙල්ලිපියේ පිරිත් උත්සවයක් ගැන සඳහන් කොට තිබේ. මෙකල ලියූ සංදේශවල පිරිත් කියා දෙවියන්ට පින් පෙන් දීමට සංදේශ හරකයාට උපදෙස් දී තිබුණේ ය.

මහත් තෙදැති පුල්වන් දෙවිඳු මුල්	කොට
දිමුත් සමන් බොක්සල් සුරිඳු තෙක්	කොට
සවන් සුරිඳු විබිසණ ඇ සුරන්	හට
පිරිත් කියා පින් දී සිත සතුටු	කොට

වීරපරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ රජුට වැළඳුණු ඇස් රෝගයට ප්‍රතිකම් වශයෙන් රත්නත්‍රයේ හා දෙවියන් ගේ ආරක්‍ෂාව සලසා ගැනීම සඳහා මහනුවර පෝය මඵ විහාරයේ දී සති පිරිත් දේශනාවක් පවත්වන ලදැයි කියති. ගම්බාර දෙවියාට පහනක් තබා පින්කම ඇරඹීමේ සිරිත මහනුවර යුගයේ සිට පැවත එන්නකැයි සිතති.

කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජු දවස ලක්දිව උපසම්පදව පිහිට වූ උපාලි හිමියන් ප්‍රමුඛ සියම් දේශීය හිඤ්ඤන් වහන්සේ එකල ඒ රටේ පැවති පරිත්‍රාණ දේශනා ක්‍රමය මෙහි ඇති කෙළේ යයි දැක්වේ.

පිරිත් දේශනාවේ විකාශනය ගැන සාකච්ඡා කරන විට සරණංකර සංඝරාජ සමයේ අන්තර්ගත කාරණා ගැන ද අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

“මහනුවර යුගයේ දෙසු පිරිත් ද හින්දුන් ගේ ශාන්ති කමාදියට බෙහෙවින් සමාන විය. බලි තොවිල්වල දී ගන්නා බුලත් නා දළ කුස තණ ආදී ද්‍රව්‍යයන් පිරිතක දී ද ගන්නා ලදී. දෙවියන් යැදීම ශබ්ද පූජා පැවැත්වීම ද මෙයට ඉතා අවශ්‍ය කටයුතු සේ සලකන ලදී. කිල්ලට අසුවී පිරිත් දෙසුම නොමැනවැයි ඔවුන් සිතූයේ පිරිතට දෙවියන් සම්බන්ධ කොට ගත් හෙයිනි. මේ දෙසු පිරිත් අතර සමහර මහා යාන පිරිත් ද ඇතුළත් ව තිබුණු බව පෙනේ. මේ කාලයේ සිට ම පැවත එන අදත් ඇතැම් තන්හි ශාන්තිය සඳහා කියැවෙන ඇතැම් පිරිත් ගාථාවලින් පැවසෙන්නේ මහායාන අදහස් ය.”

“මහනුවර පිරිහීම යුගයේ හික්කුණු තෙවෙනි සතිය රුවන් ගෙයි විසූ බුදුන් ඒ ධම් ධාතුව සිහිකළ බව පවසමින් එම බෙලෙන් සෙත් පැතුහ.

එමෙන් ම ජීන පංජරය, අටවිසි පිරිත, ගිනි පිරිත, ජල පිරිත ආදිය ද පිරිත්වල දී ඉතා උසස් තැනක් ගත්තේ මේ අවධියෙහි දී ය. ව්‍යුහා ගාථාවල දී කියවෙන

යෙ ව බුධා අතීතාව - යෙ ව බුධා අනාගතා
පච්චුප්පනතාව යෙ බුධා - අහං වන්දාමි සබ්බද

මේ ගාථාවේ ඇතුළත් “පච්චුප්පනතාවයෙ බුධා” යන්නෙන් කියවෙන්නේ වතීමාන බුදුවරුන් ය. ථෙරවාද බුධ ධම්මයේ එක ම බුදු වරයකු මිස වතීමාන බුදුවරුන් විශාල සංඛ්‍යාවක් කොයින් ද? මහායානයේ නම් වතීමාන බුදුවරු එමට ය.

දොරකඩ අස්න හා අනුශාසනා අස්න

ශාස්ත්‍රපති කොටගම වාචිසාර හිමියෝ තවදුරටත් සරණංකර සංසරාජ සමයේ මෙසේ සඳහන් කරති.

පිරිත මහ ජනයා අතර ජනප්‍රිය වන්නට පටන් ගත්තේ දඹදෙණියුගයෙන් පසුව ය. සචාරාත්‍රික පරිත්‍රාණ ධම් දේශනා ආදිය විධිමත් ලෙස ඇරඹුණේ මේ යුගයේ සිට ය. එහෙත් මහනුවර යුගයේ පිරිත් පින්කම් පවත්වන ලද්දේ එයට වෙනස් අයුරිනි.

මෙකල සති පිරිත් දේශනා අවසානයේ කෙරෙන සියලුම වාරිත්‍ර විධි දෙවියන් හා සම්බන්ධ කොට තිබෙන්නේ විරපරාක්‍රම නරෙඤ්ජිංහ රජුගේ ඇස් රෝගය සඳහා දේශනා කළ සති පිරිත් දේශනාව අනුවයි. මගුල් බෙර වයා දෙවියන්ට ආරාධනා කිරීම පිරිතේ අංගයක් ලෙස සලකන ලදී.

පරිත්‍රාණ ධම් දේශනයෙන් අත්පත් කරගත් සියලු පින් දෙවියන්ට අනුමෝදන් කිරීම සඳහා දේව දූතයකු අත පණ්ඩුවයක් යැවීමත් ඒ සඳහා පැමිණිය යුතු දෙවියන් සහ ඔවුන් වාසය කරන සියලුම විහාරස්ථානවල සහ දෙවස්ථානවල නම් ඇතුළත් විහාර අස්න නම් ඥානයක් පැවැත්වීමත් ඇරඹුනේ මෙකල ය. මහ පෙරහරින් අසල තිබෙන විහාරස්ථානයකට හෝ දෙවස්ථානයකට යන දෙව දූතයා ආපසු විත් තමා ගිය කාරිය ඉටු වූ බවත් සියලු දෙවියන් ම සහ පිරිවරින් පින් ගැනීමට පැමිණි බවත් මහ සගන ඉදිරිපිට දී මණ්ඩපයේ දෙරටුව ළඟ සිට පවසයි. දෙරකඩ අස්න නමින් අදත් ව්‍යවහාර කරනුලබන්නේ මෙයයි.

එයට පසු ව්‍යාකූල හික්කුණු විසින් එහි පැමිණියේ යයි සලකනු ලබන දෙවියන්ට පින්දීම සඳහා අනුශාසනා අස්න නම් දේශනයක් පවත්වනු ලැබේ. මහනුවර යුගයේ රචිත මේ දෙරකඩ අස්න හා අනුශාසනා අස්න මෙන් ම විහාර අස්න ද යන රචනා ක්‍රියාව වෘත්ත ගැබ් ශෛලියෙන් යුක්තය.

මේ දොරකඩ අස්නෙහි සහ අනුශාසනා අස්නෙහි දකුණු ඉඤ්ජානු දෙව්වරුන් ගේ සහ මිලඤ, පරංගි ආදී අපරිදිග රටවල දෙව්වරුන් ගේ ද ආරක්‍ෂාව අයැද තිබෙන බව පෙනේ. ඔඩිඩ් වඩිග ආදී වශයෙන් දැක්වෙන දකුණු ඉන්දියානු දෙව්වරුන් බෞද්ධයන් නොවූ නමුත් ඔවුන්ට පින් දීමට අදහස් කොට ඇත්තේ ඔවුන් කෙරෙහි පැවති දෘඪ භක්තිය නිසා ය.

පිරිනේ විකාශය ගැන සාකච්ඡා කිරීමේ දී මේ අවස්ථාවට ගැලපෙන වැදගත් අදහසක් පැරණි ලක්දිව බෞද්ධ ඉතිහාසයේ ඊ.ඩබ්ලිව්. අදිකාරම් මහතා දක්වා තිබේ.

“පිරිත් පොතට අයත් සූත්‍ර වනාහී වැඩි වශයෙන් මිනිසෙකු ගේ එදිනෙද ජීවිතයෙහි දී පිළි පැදිය යුතු ධර්ම සමූහයකින් යුක්ත වේ. එහෙයින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු මේ ගැඹුරු සරල ධර්මය පිළි පැදීමෙන් වෙන්කොට වාරිත්‍රයකට හා දෘෂ්ටියකට පරිවර්තනය වීම පුද්ගලයට කරුණකි.”

අදිකාරම් මහතා ඒ පරිච්ඡේදය අවසන් කරන්නේ මේ ඡේදයෙනි.

“මෙ වැනි පූජා විධි වාරිත්‍ර ආදිය ධර්ම පද ආදී පොත්වලින් දැක්වෙන පිරිසිදු අමිශ්‍ර මුල් බුදු දහමින් කොතරම් ඈත් දැයි විස්තර කිරීම අනවශ්‍ය ය. මහජනයා කෙරෙහි ආගම් රැදවීමට නම් මෙවැනි පූජාවිධි වාරිත්‍ර ආදිය ඈති වීම අවශ්‍ය ය. එය සවිභාවයෙන් ම සිදු වන්නකි. තිබෙන එකම සැනසිල්ල නම් මෙම පූජා විධි ආදිය මහජනයා ගේ ආගමේ කොටසක් බවට පත් වූ නමුදු ලක්දිව හිඤ්ඤාත් විසින් මිශ්‍ර වන්නට ඉඩ නොදී හැකි පමණින් ආරක්‍ෂා කළ ත්‍රිපිටක ධර්මයෙහි එතරම් වෙනසක් මෙය හේතු කොට ගෙන සිදු නොවීමය.”

එසේ නම් මෙහි එන උපග්‍රහණය ඇතුළත් කෙළේ කුමකට දැයි ප්‍රශ්න කළ හැකි ය. සියල්ලම මැනවින් පරීක්‍ෂා කළවිට අවශ්‍ය හරය වෙන්කර ගැනීම බුද්ධිමතුන්ට පහසු වීම සඳහා ය.

අග්‍රහණය පණ්ඩිත පොල්වත්තේ බුද්ධ දත්ත මහ නාහිමිපාණන්ගේ පාළි සාහිත්‍යයේ දෙවෙනි කොටසේ සතර බණවර හා එහි අටුවාව ගැන මෙසේ දැක්වේ.

“මේ සතර බණවර දැන් ‘මහ පිරිත් පොත’ යයි ව්‍යවහාර කරති. මෙහි ඇතුළත් වන්නේ පිරිත් පමණක් නො වේ. බුද්දක පාඨය සාමණේර වරුන්ට කට පාඩම් කිරීම සඳහා ගැලපූ පොතකි. මේ සතර බණවර උපසම්පදව ලබන්නන් විසින් කටපාඩම් කිරීමටත් අර්ථය දැන ගැනීමටත් සමපාදිත වූවකි. බුද්දක පාඨයේ නිධි කණ්ඩ තිරොකුඩ්ඛි සූත්‍ර දෙක ධර්ම දේශනාව සඳහා ඉගෙනීමටයි. දවත්තිංසාකාරය භාවනාව සඳහායි. සතර බණවරේ තිබෙන ප්‍රත්‍ය වෙක්‍ෂාව හා දසධර්ම සූත්‍රය පැවිද්දන් විසින් සලකා බැලිය යුතු කරුණු සඳහා ය. කරණිය මෙතත මෙතතානිසංස දෙක මෙත්‍රී භාවනාව සඳහාය. මෙයින් ඒවා පමණක් පිරිත් වශයෙන් සැලකිය හැකි ය.

“දැන් තිබෙන මහ පිරිත් පොතේ ධර්මවකක - මහාසමය සූත්‍ර දෙක දකින්නට ලැබෙතත් සතර බණවර අටුවාවේ සූත්‍ර දෙකේ වර්ණනාවක් දක්නට නැත. සරණංකර සංඝරාජ හිමියන් ලියූ සතර බණවර සන්නයෙහිත් ඒ සූත්‍ර දෙක නැත. ඒ සූත්‍ර දෙක ආරක්‍ෂක පිරිත් කියා කිව නොහැක. පසු කලෙක ඒ දෙක මෙහි ඇතුළත් කරන්නට ඇත. චතුර්භාණවාරය හෙවත් මේ සතර බණවර කුමක් දැයි තේරුම් ගැනීම මින් පෙර පාලි සාහිත්‍යය ගැන ඉංග්‍රීසියෙන් පොත් ලියූ එක් උගතකුටවත් නො හැකි විය.”

සතර බණවර අටුවාව සාරස්ව සමුච්චය නම්. එය ආනන්දවරුන්ගේ හිමියන්ගේ අනෙකවැසික කෙර නමක විසින් සමපාදිතය. එහි ප්‍රාරම්භ ගාථා පහක් දැක්වේ.

විරං සො පාරමී ධම්මා - ගදෙහි භාවිතනනරො
දෙසනා මනන සන්තීහි - සතෙන තායී ගදදිතො

තෙන කරුඤාඤ පඤ්ඤාඤ - සබ්බසතෙන හිතෙසිනා
භාසිතානි පරිත්තානි - යානි සුත්තානි සත්ථනා

සබ්බුපද්දව නාසාය - පවතෙනසුං පුරාතනා
සමාහරිත්වා එකස් - නිකම්පිංසු නිකායතො

චතුත්තං භාණ්ඩාරානං - තෙසං අධිකථමපහං
අනොම දසසී විකම්භාත - මහා සාමී නියොගතො.

පායනෙන පරිජානිත්වා කතස්ස ඵල සිද්ධිතො
සමුච්චුනිත්වා එකස් නිකම්පිස්සං තතො තතො

“යමෙක් පාරමීතා ධම් නමැති මනත්‍ර ශක්තියෙන් සත්වයන් රෝගාදියෙන් ආරක්‍ෂා කෙළේ ද, කරුණාව හා ප්‍රඥාවෙන් සමුදුණි වූ සියලු සතුන්ට හිත වැඩ කැමති ඒ ශාස්තෘන් වහන්සේ විසින් වදරණ ලද යම් පිරිත් සූත්‍ර කෙනෙකුන් පුරාතනයේ සියලු උච්චුරු නැසීම සඳහා පැවැත්කාහුද, ඒ සූත්‍ර අඩඟුත්තරාදී නිකාය වලින් උපුටා එක් තැන් කළාහුය. ඒ බණවර සතරේ අටුවාව අනොමදසසී නමින් ප්‍රකට වූ මහා සාමීන්ගේ නියෝගයෙන් කරම් කියන වචනයන්ගේ තේරුම දැන ගෙන කීමෙන් ඵල සිද්ධිය ඇතිවන බැවින් ඒ ඒ තැනින් වණිනාවන් උපුටා එක් තැන් කරම්.”

ඒ සතර බණවර අටුවාව කළ තෙර නම ආනන්ද වනරතන මහා සාමීන් ගේ අතවැසි නමක් බව අටුවාවේ අග එන ගාථාවෙන් හෙළිවෙයි.

“සොයං දයාලු ගරුමෙ ජයතිහ පඤ්ඤා
ආනන්ද රඤ්ඤ රතනාදී මහා යති ඤෙ
නිස්සාය යස්ස යතයොහි යතිස්ස තෙජං
ජොතෙනති ධම්ම මනිසෙමුසි ගොවරමහි”

‘යම් යතිවරයකුගේ ආනුභාවය නිසා බොහෝ හිඤ්ඤු මහා ප්‍රඥා ගොවර වූ ධම්මය බබුළුවක් ද කරුණාබහුල වූ මහා ප්‍රාඥ වූ මාගේ ආවායඪී ආනන්ද වනරතන යතීන්ද්‍රතෙමේ වැජඹේවා.’”

- විපතති පටිබාහාය - සබ්බ සමපතති සිඨියා
- සබ්බ දුක්ඛ විනාසාය - පරිත්තං බුදු මධගලං
- විපතති පටිබාහාය - සබ්බ සමපතති සිඨියා
- සබ්බ භය විනාසාය - පරිත්තං බුදු මධගලං
- විපතති පටිබාහාය - සබ්බ සමපතති සිඨියා
- සබ්බ රොග විනාසාය - පරිත්තං බුදු මධගලං

“සියලු විපත් දුරුවීම පිණිසත් හැම දුක් හැම බිය හා හැම රෝග විනාශය පිණිසත් සවාසී සංසිද්ධියට හේතුවන පිරිත දේශනා කරනු මැනවි.”

මෙයින් පිරිතක් දේශනා කරවා ගැනීමේ අරමුණ කුමක් ද යන බව ඉදුරාම පැහැදිලි වෙයි.

තිස් පෑ තුන තිස් පෑ හත, තිස් පෑ පහ සහ හත් දවසේ පිරිත පේ කිරීමෙන් පසුව පිරිත මණ්ඩපය වසා තබනු ලැබේ. පසුවදා උදේ 5.00 ට පමණ දායකයකු ලවා ආරාධනා කරවා මහ පිරිත දෙසීමෙන් පිරිත සර්කියනය කිරීම සිරිත යි. එතැන් සිට පිරිත හමාර කිරීම දක්වා හිමිනමකගෙන් පිරිත මණ්ඩපය හිස් කරනු නොලැබේ. සූත්‍ර දෙශනාව පවත්වන දිනය පිරිත පිළිබඳ විශේෂ දිනයක් ලෙස සලකති. අතික් දවස්වලට වඩා දොරකඩ අස්න හා අනුශාසනාව පවත්වන අන්තිම දිනය සුවිශේෂ දිනයක් ලෙස සලකති. හැම දෙනාම ඒ දිනය ගැන උනන්දුවෙති.

මෙහි වැදගත් කායඛිය නම් සංඝාඥාව පිහිටුවා දෙව දූතයකු පෙරහරින් දෙවස්ථානයට යැවීමයි. දෙව දූතයා කලින් පුරුදු කරගත් ශ්‍රධා බුධි සම්පන්න කෙනෙකු විය යුතු ය. අනුශාසනාව සඳහා කීමෙහි බිණීමෙහි සමත් මධුරභාණි හිමිනමක් විය යුතුය. අවසන් දින උදයේ මහ පිරිතෙන් පසු මහාසංඝයා වහන්සේ රැස් වී අනුශාසනා අස්න දෙසීමට සුදානම් වී සිටින හිමියන් ලවා විහාර අස්න දේශනා කරවනු ලැබේ.

විහාර අස්නෙහි ඇතුළත් වන්නේ සගම පස්ගම අරක්කන මාදන්වල යන විසින් පටන් ගෙන දංස්ට්‍රාධාතු මන්දිරය යන නුවර යුගයේ ඉතා ජනප්‍රියව පැවැති විහාර දේවාල නම් ලැයිස්තුවකි.

මෙහි සඳහන් ස්ථාන ඇතුළුව සියලු විහාර දේවාල වල අධිගෘහිත දෙව් මහ රජාණන් තමනුත් තමන්ගේ සහාය පිරිවර දෙවියනුත් සන්දෘෂ්ට, සවහකන දෙවියනුත් උපවෙනෙහි දේවියනුත් කැඳවා ගෙන මංගල සූත්‍රාදී බණ අසනුපිණිස ආ යුතුය යන සංඝාණකතියයි.

එයට පසුව සංඝාඥාව තල්පත්වල ලියනු ලැබේ. එයද එයට නියමිත හිමියන් සතු කායඛියකි. සංඝාඥාව සහ පොල්මල් ආදිය කදක් මෙන් පිළියෙළ කරනු ලැබේ. එය හේම කද නමින් හැඳින් වේ. සන්ධ්‍යා භාගයේ දේව දූතයා නියමිත දේවස්ථානයට මහා සංඝයා වහන්සේ සමග රැකවරණ සහිතව පෙරහරින් කැඳවා ගෙන ගොස් සංඝාඥාව එහි දී කියවා එසේම පෙරහරින් ආපසු පිරිත දේශනා කරන ස්ථානයට ගෞරවාන්විතව කැඳවා ගෙන එනු ලැබේ. දෙව පෙරහර එහි පැමිණන විට මහා සමය සූත්‍රය දේශනා කළ යුතුය.

රාත්‍රි මංගල සූත්‍ර දේශනාවෙන් පසු අනුශාසනා අස්න දෙසීමට සුදානම් වන දේව දූතයා අතර සාකච්ඡාවකි.

අනුශාසනා අස්න දෙසන හිමියන් අසන ප්‍රශ්න තුන මෙසේ ය:

- 1. මෙම මණ්ඩප ද්වාරයෙහි මිනිසුන් ඇත.
- 2. සුරේඤ්ඤාරාධනාවට ගියෝත් අවුද?
- 3. වෛශ්‍රාවණාදී දෙවියෝත් අවුද?

මේ ප්‍රශ්ණවලට දෙන පිළිතුර මෙසේය.

- 1. මෙම මණ්ඩප ද්වාරයෙහි මිනිස්සු ඇත.
- 2. දේවතා රාධනාවට ගියෝත් අවුය.
- 3. පරිවාර දෙවියෝත් අවුය.

දොරකඩ අස්නෙන් කියවෙන්නේ දූතයා ගිය දූත මෙහෙවර අනුව දෙවියන් පැමිණ සිටින බවයි. අනුශාසනා අස්නෙන් කියවෙන්නේ ඒ පැමිණ සිටින දෙවියනට පින් දීමත් පින් අනුමෝදන් වූ දෙවියන් සාන්තිය විසින් පින්කමට සම්බන්ධ දායක කාරකාදීන්ට සලසා දිය යුතු බවත් පෙන්වා දීමයි.

උපකාරානුස්මාති

පිණ්ඩපාතික වැලිවිට අසරණ සරණ සරණංකර සංඝරාජයන් වහන්සේ ගේ සතර බණවර සන්නයන්, විද්‍යාලංකාර විශ්ව විද්‍යාලයේ උපකුලපතිව වැඩ සිටි ත්‍රිපිටක වාගීඤ්චරාචායඪී මහොපාධ්‍යාය කිරිවත්තුඩුවේ ශ්‍රී ප්‍රඥාසාන් ප්‍රධාන සංඝ නායක ස්වාමීන්‍යයන් වහන්සේ ගේ චතුර්භාණවාර පාළිය හා සදහම් විස්තර සහිත සිංහල පිරිත් පොතක් තවත් පිරිත් පොත් කීපයකුත් විමසීමෙන් මේ පොත සකස් කළ බව කෘතඥතා පූච්චව සදහන් කළ යුතුය.

පිරිත් දේශනාව පිළිබඳ මෙරට මෙන් ම පිටරට ද සුපතළ කීර්තියක් ඇති වැලිගම අග්‍රබෝධි විහාරාධිපති කැළණිය රාජමහා විහාරාධිකාරීව වැඩ සිටි කීර්ති ශ්‍රී සධාවාස වත්තල සීල රතන නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ සමගත් ශ්‍රී රොහණ සංඝ සභාවේ විධායක කාරක සහිත පිරිත් දේශනාව පිළිබඳ කීර්තිධර සුමධුර භාණි මඤ්ජුසසර ශිරොමණි උගරුමුත්තේ සොමරතන මාතර පළාතේ ප්‍රධාන සංඝ නායක සවාමීන්‍යයන් වහන්සේ සමගත් පිරිත් දේශනාව පිළිබඳ යම් යම් කරුණු ගැන සාකච්ඡා කෙළෙමි.

අපගේ ආරාධනය පරිදි විවාර පූච්ච ප්‍රසාචනාවක් සපයා දීමෙන් කළ අනුග්‍රහය පිළිබඳව ස්‍යාමොපාළි මහා නිකායේ ශ්‍රී රෝහණ පාඪීයේ මහානායක ධුරුඤ්චව වැඩ සිටි ත්‍රිපිටක වාගීඤ්චරාචායඪී මහොපාධ්‍යාය, රාජකීය පණ්ඩිත, පුරාවිද්‍යා චක්‍රවර්ති, දඹිත විශාරද, සාහිත්‍යසූරී අතිගරු කඹුරුපිටියේ වනරතනාභිධාන ස්වාමීන්‍යයන් වහන්සේට කෘතඥතා පූච්ච ගෞරවය පිරිනමමි.

මෙම සංස්කරණය පිළිබඳ ශුඛි පත්‍රාව ලොකනයෙන් අනුග්‍රහය දැක්වූ වත්තේගම සුධම්මාධාර විහාරාධිපති අප හිතවත් පණ්ඩිත ගල්වැව ඤාණතිලක ස්වාමීන්‍යයන් වහන්සේට හෘදයංගම ස්තූතිය පිරිනමමි.

මුද්‍රණ කායඪීය පිළිබඳ විශිෂ්ඨ වාර්තාවක් තබා ඇති සමයවධිත පොත්හල (පෞද්ගලික) අධිපති ආරියදාස විරමන් මහතාණන්ටත් එම කායඪී මණ්ඩලයටත් කෘතඥතා පූර්වක ස්තූතිය හිමිවෙයි.

අත්තුඩාවේ සිරි රාහුල
ශ්‍රී සුභද්‍රාරාමය පුරාණ විහාරය,
හිරිකැටිය,
දොඩම්පහළ, දික්වැල්ල
2005 මැයි

පිරුවානා පොත් වහන්සේ

නමෝ තසං භගවතො අරහතො සමමා සමබ්බසං

(1)

සරණාගමනං

බුද්ධං සරණං ගවසාමි

ධම්මං සරණං ගවසාමි

සද්දිඝං සරණං ගවසාමි

දුතියමපි බුද්ධං සරණං ගවසාමි

දුතියමපි ධම්මං සරණං ගවසාමි

දුතියමපි සද්දිඝං සරණං ගවසාමි

තතියමපි බුද්ධං සරණං ගවසාමි

තතියමපි ධම්මං සරණං ගවසාමි

තතියමපි සද්දිඝං සරණං ගවසාමි

2

දූස සිකඩාපද්‍යනි

1. පාණාතිපාතා වෙරමණී සිකඩාපද්‍යං.
2. අදිනනාදනා වෙරමණී සිකඩාපද්‍යං.
3. අඛුහමවරියා වෙරමණී සිකඩාපද්‍යං.
4. මුසාවාද වෙරමණී සිකඩාපද්‍යං.
5. සුරාමෙරය මජ්ජ පමාදට්ඨානා වෙරමණී
සිකඩාපද්‍යං.
6. විකාලභොජනා වෙරමණී සිකඩාපද්‍යං.
7. නව්ව ගිත වාදිත විසුකදස්සනා වෙරමණී
සිකඩාපද්‍යං.
8. මාලා ගජධවිලෙපන ධාරණ මණ්ඩන
විභුසනට්ඨානා වෙරමණී සිකඩාපද්‍යං.
9. උච්චාසයන-මහාසයනා වෙරමණී සිකඩාපද්‍යං.
10. ඡාතරූප-රජන පටිගගහණා වෙරමණී
සිකඩාපද්‍යං.

3

සාමණේර පඤ්ඤා.

1. එක නාම කිං? සබ්බෙ සත්තා ආභාරධීතිකා.
2. ද්වේනාම කිං? නාමඤ්ච රූපඤ්ච.
3. තිණී නාම කිං? තිසෙසා වෙදනා.
4. චතතාරී නාම කිං? චතතාරී අරීයසච්චාති.
5. පඤ්ච නාම කිං? පඤ්චුපාදනකඛ්ඤා.
6. ජ නාම කිං? ජ අජ්ඣධතතිකාති ආයතනාති.
7. සත්ත නාම කිං? සත්ත ඛොජ්ඣධධා.
8. අට්ඨ නාම කිං? අරීයො අට්ඨධගිකො මග්ගො.
9. නච නාම කිං? නච සත්තාචාසා.
10. දස නාම කිං? දසභධෙගති සමනනාගතො අරහා'ති චුච්චති'ති.

4

ද්විතීයසාකාරො

අතරී ඉමසමීං කායෙ, කෙසා ලොමා නඛා දුක්ඛා තචො, මංසං නභාරු අට්ඨි අට්ඨිමීඤ්ජං චකකං, හදයං යකනං කිලොමකං පිහකං පප්ඵාසං, අනතං අනතගුණං උදරීයං කරීසං පිත්තං සෙමං පුබ්බො ලොභිතං සෙදෙ, මෙදෙ, අසුඤ්ච චසා බෙලො, සිධ්ධානිකා ලසිකා මුත්තං මඤ්චෙ මඤ්චුධාගංති'ති.

5

පව්වවෙකකුණා

1. පටිසඛ්ඛායොනිසො විවරං පටිසෙවාමි. යාවදෙව සිතස්ස පටිඝාතාය, උණහස්ස පටිඝාතාය, ඩංස-මකස-වාතා'තප-සිරිංසප-සමච්ඝානං පටි ඝාතාය, යාවදෙව නිරිකොපින පටිවජාදුනථං.....

2. පටිසඛ්ඛායොනිසො පිණ්ඩපාතං පටිසෙවාමි. නෙව දවාය, න මදය, න මණ්ඩනාය, න විභුසනාය යාවදෙව ඉමස්ස කායස්ස ධීනියා යාපනාය, විහිං සුපරිනියා බුහමචරියානුගගනාය, ඉති පුරාණකදව වෙදනං පටිහංඛාමි. නවකඤ්ච වෙදනං න උප්පා දෙස්සාමි. යාත්‍රා ව මෙ හවිස්සති අනවජ්ජතා ව චාසුචිහාරොවා'ති.....

3. පටිසඛ්ඛායොනිසො සෙනාසනං පටිසෙවාමි. යාවදෙව සිතස්ස පටිඝාතාය, උණහස්ස පටිඝාතාය, ඩංස - මකස, වාතා'තප සිරිංසප සමච්ඝානං පටිඝාතාය, යාවදෙව උතුපරිසසය විනොදනං පටිසලලානාරාමථං.....

4. පටිසඛ්ඛායොනිසො ගිලානපව්වය හෙසජ්ජ පරිකාරං පටිසෙවාමි. යාවදෙව උපපනනානං වෙය්‍යාඛාධිකානං වෙදනානං පටිඝාතාය, අඛ්‍යා-පජ්ඣධ පරමතායා'ති.

6

දසධමම සුතතං

එවං මෙ සුතං. එකං සමයං භගවා සාවභ්වියං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තත්ථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි, භික්ඛවො'ති. හදනෙත'ති තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චසෙසාසුං. භගවා එතදවොච.

දස ඉමෙ භික්ඛවෙ ධමමා පඛ්ඛපිතෙන අභිණහං පච්චවෙක්ඛිතඛබ්බා. කතමෙ දස?

1. වෙවණ්ණියමභි අජ්ඣපගතො'ති, පඛ්ඛපිතෙන අභිණහං පච්චවෙක්ඛිතඛබ්බං.....
2. පරපට්ඨද්ධා මෙ පිටිකා'ති, පඛ්ඛපිතෙන අභිණහං පච්චවෙක්ඛිතඛබ්බං.....
3. අකෙදුකදා මෙ ආකපොසා කරණීයොති, පඛ්ඛපිතෙන අභිණහං පච්චවෙක්ඛිතඛබ්බං.....
4. කච්චි හු ඛො මෙ අතතා සීලතො න උපවද ති'ති පඛ්ඛපිතෙන අභිණහං පච්චවෙක්ඛිතඛබ්බං.
5. කච්චි හු ඛො මං අනුච්චච විකඤ්ඤ සමුහමචාරී සීලතොන උප වදන්ති'ති, පඛ්ඛපිතෙන අභිණහං පච්චවෙක්ඛිතඛබ්බං.....

- 6. සබ්බෙහි මෙ පියෙහි මනාපෙහි නානාභාවෝ විනාභාවෝ'ති පබ්බජිතෙන අභිණ්හං පච්ච- වෙකඛිතබ්බං.....
- 7. කමමසකො'මහි කමමදයාදෙ, කමමයොහි, කමමඛජධු, කමමපටිසරණො, යං කමමං කරිසාමි. කලුනාණංවාපාපකං වා තසස දයාදෙ හවිසාමි'ති පබ්බජිතෙන අභිණ්හං පච්චවෙකඛිතබ්බං.....
- 8. කට්මභුතසස මෙ රතතිං දුවා විනිපතනති'ති, පබ්බජිතෙන අභිණ්හං පච්චවෙකඛිතබ්බං.....
- 9. කච්චි භු ඛො'හං සුඤ්ඤාදගාරෙ අභිරමාමි'ති. පබ්බජිතෙන අභිණ්හං පච්චවෙකඛිතබ්බං.....
- 10. අඤ්චිභු ඛො මෙ උතතරිමභුසසධමමා, අලමරිය (කදණුදසසන විසෙසො අධිගතො, සො'හං පච්චිමෙ කාලෙ සමුහමචරිති පුට්ඨො හ මධිකු හවිසාමි'ති, පබ්බජිතෙන අභිණ්හං පච්චවෙකඛිතබ්බං.....

ඉමෙ ඛො හිකඛවෙ දස ධමමා පබ්බජිතෙන අභිණ්හං පච්චවෙකඛිතබ්බා'ති, ඉදුමචෝච හගවා. අත්තමනා තෙ හිකඛු හගවතො භාසිතං අහි නජදනති.

7

මහා මධ්‍යල සූත්‍රං

එවං මෙ සූතං එකං සමයං භගවා
 සාවච්චියං විහරති ජේතවනෙ අනාට්ඨිණධිකසස
 ආරාමෙ.~~~~~ අට්ඨ ඛො, අඤ්ඤාදුතරා දෙවතා
 අභිකකන්තාය රතතියා අභිකකන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං
 ජේතවනං ඔහාසෙච්චා යෙන භගවා තෙනුපසංකමී.
 උපසංකමීච්චා භගවන්තං අභිවාදෙච්චා එකමන්තං
 අට්ඨාසි. එකමන්තා ධිතා ඛො සා දෙවතා භගවන්තං
 ගාථාය අජ්ඣධභාසි.~~~~~

1. බහු දෙවා මනුස්සා ච -- මධ්‍යලානි අවින්නයුං
 ආකඩ්ඛමානා සොච්චානං බුඤ්ඤි - මධ්‍යලමුත්තමං.
2. අසෙවනා ච බාලානං - පණ්ඩිතානං ච සෙවනා
 සුඡා ච සුඡනියානං - එතං මධ්‍යලමුත්තමං.
3. පතිරුපදෙස වාසො ච- පුබ්බෙව කතපුඤ්ඤාදුතා
 අත්තසමාපණීධි ච - එතං මධ්‍යලමුත්තමං.
4. බාහුසච්චං ච සිප්පං ච - විනයො ච සුසිකඛිතො
 සුභාසිතා ච යා වාචා - එතං මධ්‍යලමුත්තමං.

5. මාතෘපිතු උපට්ඨානං-පුත්තදුරස්ස සධගහො
අනාකුලා ච කමමනා-චිතං මධගලමුත්තමං.
6. දුනං ච ධමමචරියා ච-ඤ්ඤානං ච සධගහො
අනචජ්ජාති කමමාති-චිතං මධගලමුත්තමං.
7. ආරති විරති පාපා-මජ්ජපානා ච සඤ්ඤාදුමො
අප්පමාදො ච ධමෙමසු-චිතං මධගලමුත්තමං.
8. ගාරවො ච නිවාතො ච-සනතුට්ඨි ච
කතඤ්ඤාදුතා
කාලොන ධමමසචණං-චිතං මධගලමුත්තමං.
9. ඛනි ච සොචචසසතා-සමණානං ච දුසසනං
කාලොන ධමම සාකචජා-චිතං මධගලමුත්තමං.
10. තපො ච බුහමචරියං ච-අරියසචචානදුසසනං
නිබ්බාණසචජිකිරියා ච-චිතං මධගලමුත්තමං.
11. චුට්ඨසස ලොකධමෙමති-චිත්තං යසස න කමපති
අසොකං විරජං ඛෙමං- චිතං මධගලමුත්තමං.
12. චතාදීසාති කරවාන-සබ්බථි මපරාජිතා
සබ්බථි සොථිං ගචජනති තං-තෙසං
මධගලමුත්තමංති.

8

රතන සුභතං

1. යානිධ භුතානි සමාගතානි
 භුමමානි වා යානි ව අනතලිකෙඛ
 සබ්බෙව භුතා සුමනා භවනතු
 අට්ඨො 'පි සක්කවච සුනනතු භාසිතං.
2. තසමා හි භුතා නිසාමෙට්ඨ සබ්බෙ
 මෙතතං කරොට්ඨි මානුසියා පජාය
 දිවා ව රතෙතා ව හරන්ති යෙ ඛලිං
 තසමා හි නෙ රක්ඛට්ඨි අපපමතතා.
3. යං කිඤ්චි චිත්තං ඉධ වා හුරං වා
 සග්ගෙසු වා යං රතනං පණීතං
 න නො සමං අඤ්චි තට්ඨාගතෙන
 ඉදමපි බුද්දෙධ රතනං පණීතං
 ඵතෙන සච්චෙන සුචඤ්චි හොතු.
4. ඛයං විරාගං අමතං පණීතං
 යදුජ්ඣධගා සක්ඛමුඤ්චි සමානිතො
 න තෙන ධමමෙන සමඤ්චි කිඤ්චි
 ඉදමපි ධමමෙ රතනං පණීතං
 ඵතෙන සච්චෙන සුචඤ්චි හොතු.

5. යං බුද්ධසෙට්ඨො පරිවණණං සුචිං
 සමාධිමානනතරිකඤ්ඤදමාහු
 සමාධිනා තෙන සමො න විජ්ජති
 ඉද්දමපි ධමෙම රතනං පණීතං
 ඵතෙන සචෙවන සුචරථී භොතු.
6. යෙ පුගගලා අට්ඨි සතං පසරථා
 චතාරී චතානි යුගානි භොනති
 තෙ දුක්ඛිණේය්‍යා සුගතස්ස සාවකා
 ඵතෙසු දිනනානි මහපච්චලානි
 ඉද්දමපි සධෙස රතනං පණීතං
 ඵතෙන සචෙවන සුචරථී භොතු.
7. යෙ සුපපයුතතා මනසා දළෙහන
 නික්කාමිනො ගොතම සාසනමනි
 තෙ පතතිපතතා අමතං විගය්‍යා
 ලද්ධා මුඛා නිබ්බුතිං භුඤ්ජමානා
 ඉද්දමපි සධෙස රතනං පණීතං
 ඵතෙන සචෙවන සුචරථී භොතු.
8. යථි'න්දුඛිලො පධිචිංසිතො සියා
 චතුර්ධනි වාතෙති අසමපකමපියො
 තට්ඨපමං සප්පුරිසං වදමි
 යො අරියසච්චානි අචෙච්ච පසසති
 ඉද්දමපි සධෙස රතනං පණීතං
 ඵතෙන සචෙවන සුචරථී භොතු.

- 9. යෙ අරියසච්චානි විභාවයනති
ගමනිර පඤ්ඤාදන සුදෙසිතානි
කිඤ්චාපිතෙ භොනති භුසප්පමඤ්ඤා
න තෙ භවං අධ්ධමං ආදියනති
ඉදමපි සධෙස රතනං පණීතං
චතෙන සචෙවන සුවච්චි භොතු.
- 10. සභාවසස දසසනසමපදය
තයසසු ධමමා ජනිතා භවනති
සකකායදුධ්ධි විවිකිවපිතං ච
සිලබ්බතං චා පි යදුච්චි කිඤ්චි
චතුභපායෙහි ච විප්පමුඤ්ඤා
ජ චා'නිධානානි අභබ්බො කාතුං
ඉදමපි සධෙස රතනං පණීතං
චතෙන සචෙවන සුවච්චි භොතු.
- 11. කිඤ්චාපි සො කමමං කරොති පාපකං
කායෙන චාචා උද චෙතසා චා
අභබ්බො සො තසස පට්චජාදය
අභබ්බතා දුධ්ධිපදසස වුඤ්ඤා
ඉදමපි සධෙස රතනං පණීතං
චතෙන සචෙවන සුවච්චි භොතු.
- 12. වනප්පගුමො යට්ඨා වුසසිතගෙහ
ගිමහානමාසෙ පධ්ධසමිං ගිමෙහ
තට්ඨපමං ධමමචරං අදෙසසි
නිබ්බාණගාමිං පරමං නිතාය
ඉදමපි බුදෙධ රතනං පණීතං
චතෙන සචෙවන සුවච්චි භොතු.

13. වරො වරකභ්‍යුක්ඛවරදො, වරාහරො
අනුත්තරො ධම්මවරං අදොසයි
ඉදමපි ඩුද්දො රතනං පණීතං
චතෙන සලෙචන සුවච්චි හොතු.
14. බිණං පුරාණං නවං නච්චි සමභවං
විරත්තවිත්තා ආයතිකෙ භවස්මිං
තෙ බිණබිජා අවිරුජ්ඣිවජ්ඣද
නිබ්බන්ති ධීරා යථා යං පදීපො
ඉදමපි සධෙස රතනං පණීතං
චතෙන සලෙචන සුවච්චි හොතු.
15. යානිධ භුතානි සමාගතානි
භුමමානි චා යානි ච අන්තලිකෙඛ
තථාගතං දොවමනුස්ස පුජිතං
ඩුද්දො නමස්සාම සුවච්චි හොතු.
16. යානිධ භුතානි සමාගතානි
භුමමානි චා යානි ච අන්තලිකෙඛ
තථාගතං දොවමනුස්ස පුජිතං
ධම්මං නමස්සාම සුවච්චි හොතු.
17. යානිධ භුතානි සමාගතානි
භුමමානි චා යානි ච අන්තලිකෙඛ
තථාගතං දොවමනුස්ස පුජිතං
සධිසං නමස්සාම සුවච්චි හොතු.

9

කරණිය - මෙතන සුභතං

1. කරණියමථට්ඨ කුසලෙන
 යං තං සන්නං පදං අභිසමෙච
 සකො උජ්ඣ ව සුජ්ඣ ව
 සුවචෝ'වසස මුදු අනතිමානි.
2. සනතුසසකො ච සුභරො ච
 අපපඛිච්චො ච සලලභුකචුභති
 සනතිඡ්චියො ච නිපකො ච
 අපපගබොනා කුලෙසු අනනුගිඤ්ඤො
3. න ච බුද්දං සමාවරෙ කිකද්චි
 යෙන චිකද්ද පරෙ උපචදෙය්‍යං
 සුඛිනො චා බෙමිනො භොනතු
 සබ්බෙ සතතා භවනතු සුඛිතතතා.
4. යෙ කෙචි පාණභුත'ථි
 තසා චා ටාවරා චා අනචසෙසා
 දිසා චා යෙ මහනතාවා
 මජ්ඣධිමා රසස ඛාණුකචුලා.

5. දිට්ඨා වා යෙව අද්දිට්ඨා
 යෙ ව දුරෙ වසන්ති අවිදුරෙ
 භූතා වා සමභවෙසී වා
 සබ්බෙ සත්තා භවන්තු සුඛිතත්තා.
6. න පරො පරං නිකුබ්බට්ඨ
 නා'තිමඤ්ඤාදුට්ඨ කතට්ඨි නං කඤ්ඤි
 ඛ්‍යාරොසනා පටිඝසඤ්ඤාදු
 නාඤ්ඤාදුමඤ්ඤාදුසස දුක්ඛමිච්චය්‍ය.
7. මාතා යට්ඨා නියං පුත්තං
 ආයුසා ඵකපුත්ත මනුරකෙඛ
 ඵචමපී සබ්බ භූතෙසු
 මානසං භාවයෙ අපරිමාණං.
8. මෙත්තං ව සබ්බලොකසමීං
 මානසං භාවයෙ අපරිමාණං
 උද්ධං අධො ව තිරීයං ව
 අසමබ්බං අවෙරං අසපත්තං.
9. තිට්ඨං වරං නිසින්නො වා
 සයානො වා යාවතසස විගතමිද්දො
 ඵතං සතිං අධිට්ඨෙය්‍ය
 බ්‍රහ්මමෙත්තං විහාරං ඉධමාහු.
10. දිට්ඨිං ව අනුපගමම සිලවා
 දුසසනෙන සමපනෙනා
 කාමෙසු විනෙය්‍ය ගෙධං
 නති ජාතු ගබ්භසෙය්‍යං පුනරෙති'ති.

10

බ්‍රහ්ම පරිත්තං

1. එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවච්චියං විහරති ජෙනවනෙ අනාටපිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවච්චියං අඤ්ඤාදුතරො භික්ඛු අභිනා දුට්ඨො කාලකතො භොති.~~~~~
2. අට්ඨ ඛො සමබහුලා භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපසංකමිංසු. උපසංකමිච්චා භගවන්තං අභිවාදෙච්චා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීනනා ඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදුවොවුං.~~~~~
3. ඉධ භනෙත, සාවච්චියං අඤ්ඤාදුතරො භික්ඛු අභිනාදුට්ඨො කාලකතො'ති. නහ නුන සො භික්ඛුවෙ භික්ඛු වන්තාරි අභිරාජකුලාති මෙතෙතන විතෙතන ඵරී. සවෙ හි සො භික්ඛුවෙ භික්ඛු වන්තාරි අභිරාජකුලාති මෙතෙතන විතෙතන ඵරෙය්‍ය. න හි සො භික්ඛුවෙ භික්ඛු අභිනාදුට්ඨො කාලංකරෙය්‍ය.~~~~~

4. කතමානි වතාරි අහිරාජකුලානි? විරූපකඩං අහිරාජකුලං, චරාපටිං අහිරාජකුලං, ජඩ්‍යා පුතතං අහිරාජකුලං, කණ්‍යාගොතමකං අහිරාජකුලං.....

5. නහ නුන සො හිකඩවෙ හිකඩු ඉමානි වතාරි අහිරාජකුලානි මෙතෙන න විතෙන චරී. ස වෙ හි සො හිකඩවෙ හිකඩු ඉමානි වතාරි අහිරාජකුලානි මෙතෙන න විතෙන චරෙය්‍ය. න හි සො හිකඩවෙ හිකඩු අහිනා දුට්ඨා කාලං කරෙය්‍ය.

6. අනුජානාමි හිකඩවෙ ඉමානි වතාරි අහිරාජකුලානි මෙතෙන න විතෙන චරීතුං, අතත ගුතතියා, අතතරකඩාය, අතතපරිතතායා'ති.....

7. ඉදමවොච හගචා, ඉදං චභවා සුගතො අථාපරං චත'දවොච සභවා.....

8. විරූපකෙකි මෙ මෙතතං - මෙතතං
චරාපටෙහි මෙ
ජඩ්‍යාපුතෙහි මෙ මෙතතං - මෙතතං
කණ්‍යාගොතමකෙහි ච.

9. අපාදකෙහි මෙ මෙතතං - මෙතතං
දිපාදකෙහි මෙ
චතුප්පදෙහි මෙ මෙතතං - මෙතතං
බහුප්පදෙහි මෙ.

10. මා මං අපාදකො හිංසි - මා මං හිංසි දිපාදකො
මා මං චතුප්පදො හිංසි - මා මං හිංසි ඛනුප්පදො.

11. සංඛො සත්තා සංඛො පාණා - සංඛො
භුතා ච කෙවලා
සංඛො හද්දානි පසසන්තු - මා කකද්දී
පාපමාගමා.

12. අප්පමාණො ඩුද්දො, අප්පමාණො ධම්මො, අප්ප
මාණො සංඛො. පමාණවන්තානි සිරිංසපානි
අභි, විචජ්ඣා, සතපදී, උණුණානාභි, සරඬු,
මුසිකා, කතා මෙ රකඛා කතා මෙ පරිත්තා,
පටිකකමන්තු භුතානි, සො'හං නමො හගවතො
නමො සත්තන්තං සමමා සමුද්දානන්ති.

11

මෙත්තානිසංස සුත්තං

1. එවං මෙ සුත්තං, එකං සමයං හගවා සාවඤ්චියං
විහරති ජෙනවනෙ අනාට්ඨිණධිකස්ස ආරාමෙ. තත්ථ
ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙතසි භික්ඛවො'ති
හදුනෙත'ති තෙ භික්ඛු හගවතො පච්චසෙසාසුං,
හගවා එතදුවොච.

- 2. මෙතනාය හික්කවෙ වෙනො විමුත්තියා ආසෙවිතාය භාවිතාය ඛහුලිකතාය යානිකතාය වජ්ජිකතාය අනුට්ඨිතාය පරිචිතාය සුසමාරද්ධාය, එකා දසානිසංසා පාටිකඛ්ඛා. කතමෙ එකාදස?
- 3. 1. සුඛං සුපති, 2. සුඛං පටිබුජ්ජධති, 3. න පාපකං සුපිනං පසසති, 4. මනුසසානං පියො භොති, 5. අමනුසසානං පියො භොති, 6. දෙවතා රක්ඛන්ති, 7. නාසස අගගිවා විසං වා සඤ්චං වා කමති, 8. තුච්චං චිත්තං සමාධියති, 9. මුඛ වණ්ණො විප්පසිදුති, 10. අසමමුලෙහා කාලං කරොති, 11. උත්තරිං අප්පට්චිජ්ජධනො බුහමලොකුපගො භොති.
- 4. මෙතනාය හික්කවෙ වෙනොවිමුත්තියා, ආසෙවිතාය භාවිතාය ඛහුලිකතාය යානිකතාය, වජ්ජි කතාය අනුට්ඨිතාය පරිචිතාය සුසමාරද්ධාය, ඉමෙ එකාදසානිසංසා පාටිකඛ්ඛාති.
- 5. ඉදුමවොච භගවා, අත්තමනා තෙ හික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනඤ්ඤති.

12

මිත්තානිසංස සුත්තං

- 1. පහුත භකෙඛා භවති - විප්පචුඤ්චා සකා ඝරා ඛහුනං උපපිවන්ති - යො මිත්තානං න දුහති.

- 2. යං යං ජනපදං යාති - නිගමෙ රාජධානියො
සබ්බජී පුපිතො හොති - යො මිත්තානං
න දුහති.
- 3. නාසස වොරා පසහනි - නාතිමඤ්ඤෙති
ධනතියො
සබ්බෙ අමිතො තරති - යො මිත්තානං න දුහති
- 4. අකකුද්දො සසරං එති - සභාය පටිනඤ්ඤො
ඤ්ඤිනං උත්තමො හොති - යො මිත්තානං
න දුහති.
- 5. සකකචා සකකතො හොති - ගරු හොති සගාරවො
වණ්ණකිත්තිහතො හොති - යො මිත්තානං
න දුහති.
- 6. පුප්ඤ්ඤො ලහතෙ පුප්ඤ්ඤො - වඤ්ඤො පටිවඤ්ඤො
යසො කිත්තිඤ්ඤො පප්පොති - යො මිත්තානං
න දුහති.
- 7. අගති යට්ඨා පප්පලති - දෙවතා ව විරොචති
සිරියා අපභිතො හොති - යො මිත්තානං
න දුහති.
- 8. ගාවො තසස පජායනි - බෙතො වුත්ථං විරුහති
පුත්තානං ඵලමසනාති - යො මිත්තානං න දුහති.

9. දැරිතො පබ්බතාතො වා - රුක්ඛාතො

පතිතො නරො

චුතො පතිට්ඨං ලහති - යො මිත්තානං න දුහති.

10. විරුප්පා මුලසන්නානං - නිග්‍රොධමිව මාලුතො

අමිත්තා නප්පසහනති - යො මිත්තානං න දුහතිති.

13

මොර පරිඤ්ඤා

1. උදෙතයං චක්ඛුමා ඵකරාජා

හරිස්සවණේණා පධිවිප්පභාසො

තං තං නමස්සාමි හරිස්සවණේණං පධිවිප්පභාසං
තයජ්ජ ගුත්තා විහරෙමු දිවසං.

2. යෙ චුහමණා වෙදගු සබ්බධමෙම

තෙ මෙ නමො තෙ ව මං පාලයන්තු

නමනට්ඨ චුද්ධානං නමනට්ඨ ඛොධියා

නමො විමුත්තානං නමො විමුත්තියා

ඉමං සො පරිඤ්ඤා කතවා මොරො වරති ඵසනා.

3. අපෙතයං චක්ඛුමා ඵකරාජා

හරිස්සවණේණා පධිවිප්පභාසො

තං තං නමස්සාමි හරිස්සවණේණං පධිවිප්පභාසං
තයජ්ජගුත්තා විහරෙමු රතතිං

4. යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධමෙම
 තෙ මෙ නමො තෙ ච මං පාලයන්තු
 නමඤ්චු බුද්ධානං නමඤ්චු බොධියා
 නමො විමුක්තානං නමො විමුක්තියා
 ඉමං සො පරිත්තංකඤ්චා මොරො වාසමකප්පඨි'ති

14

වජ්ජ පරිත්තං

1. ඵලං මෙ සුතං, ඵකං සමයං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාටපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන වජ්ජිමා දෙව පුතො රාහුනා අසුරිඤ්දෙන ගතිතො භොති. අට්ඨො වජ්ජිමා දෙව පුතො භගවන්තං අනුස්සරමානො තායං වෙලායං ඉමං ගාථං අභාසී.
2. නමො තෙ බුද්ධ චිරඤ්චු - විප්පමුතො'සි සබ්බධි සමබ්බධපටිපන්නාසමි - තස්ස මෙ සරණං භවා'ති
3. අට්ඨ ඛො භගවා වජ්ජිමං දෙවපුත්තං ආරබ්භ රාහුං අසුරිඤ්දං ගාථාය අප්පකධභාසී.
4. තට්ඨාගතං අරහන්තං වජ්ජිමා සරණං ගතො රාහු වජ්ජං පමුක්ඛොසු - බුද්ධා ලොකානු

තමපකා'ති

5. අට්ඨ ඛො රාහු අසුරීභෙද, වජ්ජිමං දෙවපුත්තං මුක්ඛචීඝවා තරමානරුපො යෙන වෙපචිත්ති අසුරීභෙද, තෙනුපසධකමි. උපසධකමිඝවා සංචිගගො ලොමහට්ඨජාතො ඵකමන්නං අට්ඨාසි. ඵකමන්නං ධිතං ඛො රාහුං අසුරීභෙදං වෙපචිත්ති අසුරීභෙද, ගාට්ඨය අජ්ඣධභාසි.

6. කිනඤ්ඤ සන්නරමානො ච - රාහු වජ්ජං පමුක්ඛචීඝ, සංචිගගරුපො ආගමම - කිනඤ්ඤ හිතො'ච තිට්ඨසි'ති

7. සත්තධා මෙ ඵලෙ මුද්ධා - පීචනොනා
 න සුඛං ලභෙ
 බුද්ධගාට්ඨ'හිගිතොමහි - නො වෙ
 මුක්ඛචීඝයස් වජ්ජිමනති.

15

සුරිය පරිත්තං

1. ඵචං මෙ සුත්තං, ඵකං සමයං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙතවනෙ අනාට්ඨිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන සුරියො දෙවපුත්තො රාහුනා අසුරීභෙදන ගහිතො හොති. අට්ඨ ඛො සුරියො දෙවපුත්තො භගවන්නං අනුසසරමානො තායං වෙලායං ඉමං ගාට්ඨං අභාසි.

2. නමො තෙ බුද්ධචිර'භුට්ඨ - විප්පමුනේනා'සි සබ්බධි,
සමබ්බධ පටිපනේනා'සමි - තස්ස මෙ සරණං භවා'ති.
3. අට්ඨ ඛො භගවා, සුරියං දෙවපුත්තං ආරබ්භ,
රාහුං අසුරීභද්දං ගාථාහි අජ්ඣධහාසි.
4. තථාගතං අරහන්තං - සුරියො සරණං ගතො
රාහු සුරියං පමුඤ්ඤාසු - බුද්ධා ලොකානුකම්පකා'ති
5. යො අජධකාරෙ තමසි පහධකරො
වෙරොචනො මණ්ඩලි උගගතෙජො
මා රාහු ගිලි වරං අන්තලිකේඛ
පජං මම රාහු පමුඤ්ඤා සුරියන්ති.
6. අට්ඨ ඛො රාහු අසුරීභද්දෙ සුරියං දෙවපුත්තං
මුඤ්ඤාචිරවා තරමානරුපො යෙන වෙපචිත්ති අසුරීභද්දෙ
තෙහුපසධකමි. උපසධකමිරවා සංචිගගො ලොම
හට්ඨජාතො ඵකමන්තං අට්ඨාසි. ඵකමන්තං ධීතං ඛො
රාහුං අසුරීභද්දං වෙපචිත්ති අසුරීභද්දෙ ගාථාය
අජ්ඣධහාසි.
7. කිනචු සන්තරමානො ච - රාහු සුරියං පමුඤ්ඤාසි
සංචිගගරුපො ආගමම - කිනචු හිතො'ච තිට්ඨසි'ති
8. සත්තධා මෙ ඵලෙ මුද්ධා - පීචනේනා
න සුඛං ලභෙ
බුද්ධගාථාහි ගිතොමහි - නො වෙ
මුඤ්ඤාසුරියස්ස සුරියං'ති.

16

ධජගග පරිත්තං

1. එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවඤ්චියං විහරති ජෙනවනෙ අනාට්ඨිණ්ඩිකසස ආරාමෙ. තත්ථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙහි භික්ඛවො'ති, භදුනෙත'ති තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චසෙසාසුං, භගවා එත'දුවොච.

2. භුතපුබ්බං භික්ඛවෙ දෙවාසුරසධගාමො සමුපබ්බුප්පෙහා අහොසි. අට්ඨ ඛො භික්ඛවෙ සකෙකා දෙවානමිභෙදු දෙවෙ තාවතිංසෙ ආමනෙහි. සචෙ මාරිසා දෙවානං සධගාමගතානං උපපජේජය්‍ය භයං වා ජමහිත්තං වා ලොමහංසො වා මමෙව තසමිං සමයෙ ධජගගං උලොකෙය්‍යාට්ඨ, මමංභිවො ධජගගං උලොකයතං, යං භවිසසති භයං වා ජමහිත්තං වා ලොමහංසො වා සො පහිගිසසති.

3. නො වෙ මෙ ධජගගං උලොකෙය්‍යාට්ඨ, අට්ඨ පජාපතිසස දෙවරාජසස ධජගගං උලොකෙය්‍යාට්ඨ, පජාපතිසස හි වො දෙවරාජසස ධජගගං උලොකයතං, යං භවිසසති භයං වා ජමහිත්තංවා ලොමහංසො වා සො පහිගිසසති.

4. නො වෙ ප්‍රාප්තිසස දෙවරාජසස ධජගං උලෙලාකෙය්‍යාට්. අට් වරණසස දෙවරාජසස ධජගං උලෙලාකෙය්‍යාට්. වරණසස හි වො දෙවරාජසස ධජගං උලෙලාකයනං, යං හවිසසති හයං වා ජමතිතතං වා ලොමහංසො වා සො පහියිසසති.

5. නො වෙ වරණසස දෙවරාජසස ධජගං උලෙලාකෙය්‍යාට්. අට් ඊසානසස දෙවරාජසස ධජගං උලෙලාකෙය්‍යාට්. ඊසානසස හි වො දෙව රාජසස ධජගං උලෙලාකයනං, යං හවිසසති හයං වා ජමතිතතං වා ලොමහංසො වා සො පහියිසසති.

6. තං ඛො පන හිකඛවෙ සකකසස වා දෙව්- නමීජදසස ධජගං උලෙලාකයනං, ප්‍රාප්තිසස වා දෙවරාජසස ධජගං උලෙලාකයනං, වරණසස වා දෙවරාජසස ධජගං උලෙලාකයනං, ඊසානසස වා දෙවරාජසස ධජගං උලෙලාකයනං, යං හවිසසති හයං වා ජමතිතතං වා ලොමහංසො වා සො පහියෙට්'පි නො'පි පහියෙට්, තං කිසස හෙතු?

7. සකෙකා හිකඛවෙ දෙව්නමීජෙද, අවිතරාගො අවිතදෙසො අවිතමොහො හිරුවජමති උත්‍රාසි පලායි'ති

8. අහං ව ඛො හිකඛවෙ ඵලං වදමී. සවෙ තුමනාකං හිකඛවෙ අරකඤ්ඤගතානං වා රකඛමුල ගතානං වා සුකඤ්ඤගාරගතානං වා උපපජෙජය්‍ය හයං වා ජමතිතතං වා ලොමහංසො වා, මමෙව තසමීං සමයෙ අනුසසරෙය්‍යාට්.

9. ඉතිපි සො හගවා අරහං සමමා සමධුදොඩා විජ්ජාවරණ සමපනොනා සුගතොලොකවිදු අනුත්තරො පුරිස දුමමසාරටි සතටා දෙවමනුසානං ඩුදොඩා හගවා'ති.

10. මමං හි වො හික්ඛවෙ අනුසාරතං. යං හවිසසති හයං වා ජමතිතතතං වා ලොමහංසොවා සො පහිගිසසති.

11. නො වෙ මං අනුසාරෙය්‍යාටි. අට් ධමමං අනුසාරෙය්‍යාටි.

12. සවාක්ඛාතො හගවතා ධමෙමා, සනද්ධිකො අකාලිකො චහි පසසිකො ඔපනගිකො පච්චතතං වෙදිතඛොඩා විකඤ්ජහි'ති. ධමමංහි වො හික්ඛවෙ අනුසාරතං, යං හවිසසති හයං වා ජමතිතතතං වා ලොමහංසො වා සො පහිගිසසති.

13. නො වෙ ධමමං අනුසාරෙය්‍යාටි, අට් සධ්දං අනුසාරෙය්‍යාටි.

14. සුපටිපනො හගවතො සාවකසධෙකා උජුපටිපනො හගවතො සාවකසධෙකා, ඤායපටිපනො හගවතො සාවකසධෙකා, සාමීවිපටිපනො හගවතො සාවකසධෙකා, යදිදංචනාරී පුරිසයුගාහි අට්ඨපුරිසපුගගලා චස හගවතො සාවකසධෙකා අ)හුනෙය්‍යො, ප)හුනෙය්‍යො, ද)ක්ඛිණෙය්‍යො, අඤ්ජලිකරණීයො, අනුත්තරං පුඤ්ජදුක්ඛතතං ලොකසා'ති.

15. සධ්‍යං හි වො හික්ඛවෙ අනුසසරතං, යං
හවිසසති හයං වා ජමනිතතං වා ලොමහංසො වා
සො පහිගිසසති. තං කිසස හෙතු?

16. තථාගතො හික්ඛවෙ අරහං සමමා සමුද්දො,
විතරාගො විතදෙසො විතමොහො, අභිරු අවජමති
අනුත්‍රාසි අපලාගි'ති.

17. ඉදුමවොච හගවා, ඉදුං වජවා සුගතො
අථා'පරං චිතදවොච සතථා.

18. අරඤ්ඤද රුක්ඛමුලෙ වා - සුඤ්ඤදගාරෙච
හික්ඛවො
අනුසසරෙට්ඨමුඛං - හයං තුමනාක නො සියා.

19. නො වෙ මුද්දං සරෙය්‍යාට්ඨි - ලොකජෙට්ඨිං
නරාසහං
අථ ධමමං සරෙය්‍යාට්ඨි - නියාණිකං සුදෙසිතං.

20. නො වෙ ධමමං සරෙය්‍යාට්ඨි - නියාණිකං
සුදෙසිතං
අථ සධ්‍යං සරෙය්‍යාට්ඨි - පුඤ්ඤදකෙඛිතං
අනුතතරං.

21. චචං මුද්දං සරනානං - ධමමං
සධ්‍යං(කදුච්ච) හික්ඛවො
හයං වා ජමනිතතං වා -
ලොමහංසො න හෙසසති'ති.

පධමක භාණවාරං නිට්ඨිතං.

දුතියක භාණ්ඩාරං

17

මහාකසසපතෙට්ඨර ඛොජ්ඣනධාය පටිත්තං

1. එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලුපදකනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා මහාකසසපො පිපථිලි ගුහායං විහරති ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාළහ ගිලානො.

2. අට්ඨ ඛො භගවා සායණහසමයං පතිසලලානා වුට්ඨිතො, යෙනායසමා මහා කසසපො තෙනුප සධකම්. උපසධකමිභවා පකදුකදුතෙත ආසනෙ නිසිදි. නිසජ්ජ ඛො භගවා ආයසමනතං මහා කසසපං එතදවොච.

3. කච්චි? තෙ කසසප ඛමනියං, කච්චි? යාපනියං: කච්චි? දුක්ඛා වෙදනා පටික්කමනති නො අභික්කමනති: පටික්කමොසානං පකදුකදුයති නො අභික්කමො'ති.

4. න මෙ භනෙත ඛමනියං, න යාපනියං බාළහා මෙ දුක්ඛා වෙදනා අභික්කමනති නො පටික්කමනති, අභික්කමොසානං පකදුකදුයති නො පටික්කමො'ති.

5. සතතිමෙ කසසප! ඛොජ්ඣකධධගා, මයා සමම දුක්ඛානා භාවිතා ඛහුලිකතා, අභිකඤ්ඤාය සමොධාධාය නිබ්බාණාය සංචත්තන්ති. කතමෙ සතත?

6. සති සමොච්ඡකධධෙගා ඛො කසසප, මයා සමමදුක්ඛානො භාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකඤ්ඤාය සමොධාධාය නිබ්බාණාය සංචත්තන්ති.

7. ධමමච්චය සමොච්ඡකධධෙගා ඛො කසසප, මයා සමමදුක්ඛානො භාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකඤ්ඤාය සමොධාධාය නිබ්බාණාය සංචත්තන්ති.

8. චීරිය සමොච්ඡකධධෙගා ඛො කසසප, මයා සමමදුක්ඛානො භාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකඤ්ඤාය සමොධාධාය නිබ්බාණාය සංචත්තන්ති.

9. පීති සමොච්ඡකධධෙගා ඛො කසසප, මයා සමමදුක්ඛානො භාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකදුක්ඛාය සමොධාධාය නිබ්බාණාය සංචත්තන්ති.

10. පසසද්ධි සමොච්ඡකධධෙගා ඛො කසසප, මයා සමමදුක්ඛානො භාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකඤ්ඤාය සමොධාධාය නිබ්බාණාය සංචත්තන්ති.

11. සමාධි සමොච්ඡකධධෙගා ඛො කසසප, මයා සමමදුක්ඛානො භාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකදුක්ඛාය සමොධාධාය නිබ්බාණාය සංචත්තන්ති.

12. උපෙකඩා සමෝච්ඡකධධෙගා ඛො කසසප, මයා සමමදකඩාතො භාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකඤ්ඤාය සමෝච්චාය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

13. ඉමෙ ඛො කසසප සත්තරෝච්ඡකධධගා මයා සමමදකඩාතා භාවිතා ඛහුලිකතා, අභිකඤ්ඤාය සමෝච්චාය නිබ්බාණාය සංචත්තන්ති.

14. තගඝ භගව රෝච්ඡකධධගා, තගඝ සුගත රෝච්ඡකධධගා'ති.

15. ඉදුමවොච භගවා අත්තමනො ආයසමා මහා කසසපො භගවතො භාසිතං අභිනන්දී.

16. චුට්ඨාභි වා'යසමා මහාකසසපො තමහා ආබාධා, තථා පභිනො 'වායසමතො මහාකසසපසස සො ආබාධො අභොසී'ති.

18

මහාමොග්ගලලානටේර රෝච්ඡකධධග පරිත්තං.

1. ඵ්ඵං මෙ සුතං, ඵ්ඵං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති, වෙඨ්ඵනෙ කලන්දකනිවාපෙ, තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා මහාමොග්ගලලානො ගිජ්ඣකට්ඨෙ පබ්බතෙ විහරති, ආබාධිතො දුක්ඛිතො ඛාජ්ඣ ගිලානො.

2. අට්ඨ ඛො භගවා සායණසමයං පතිසලොනා චුට්ඨි තො, යෙනායසමා මහා මොගගලොනො තෙනුපසංකම්, උපසංකම්චා පකදුකදුතො ආසනෙ නිසීදී, නිසජ්ජ ඛො භගවා ආයසමන්නං මහා මොගගලොනං චිතදවොච.

3. කච්චි? තෙ මොගගලොන ඛමනියං, කච්චි? යාපනියං, කච්චි? දුක්ඛා වෙදනා පටික්කමනති නො අභික්කමනති, පටික්කමොසානං පකඤ්ඤයති නො අභික්කමො'ති.

4. න මෙ භනො ඛමනියං න යාපනියං, ඛාප්පනා මෙ දුක්ඛා වෙදනා අභික්කමනති නො පටික්කමනති, අභික්කමොසානං පකඤ්ඤයති නො පටික්කමො'ති.

5. සත්තිමෙ මොගගලොන ඛොජ්ඣකධධගා, මයා සමමදුක්ඛාත) භාවිතා ඛහුලිකතා, අභිකඤ්ඤය සමොධාය නිබ්බාණාය සංචත්තනති, කතමෙ සත්ත?

6. සති සමොජ්ඣකධධගා ඛො මොගගලොන, මයා සමමදුක්ඛාතො භාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකඤ්ඤය සමොධාය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

7. ධම්මච්චය සමොජ්ඣකධධගා ඛො මොගගලොන, මයා සමමදුක්ඛාතොභාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකඤ්ඤය සමොධාය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

8. විරිය සමෝච්ඡාදයා ඛො මොගගලලාන, මයා සමමදුකකාතො භාවිතො ඛහුලිකතො. අභිකඤ්ඤාදය සමෝච්චාදය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

9. පීති සමෝච්ඡාදයා ඛො මොගගලලාන, මයා සමමදුකකාතො භාවිතො ඛහුලිකතො අභිකඤ්ඤාදය සමෝච්චාදය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

10. පසසද්ධි සමෝච්ඡාදයා ඛො මොගගලලාන, මයා සමමදුකකාතො භාවිතො ඛහුලිකතො අභිකඤ්ඤාදය සමෝච්චාදය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

11. සමාධි සමෝච්ඡාදයා ඛො මොගගලලාන, මයා සමමදුකකාතො භාවිතො ඛහුලිකතො, අභිකඤ්ඤාදය සමෝච්චාදය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

12. උපෙකඛා සමෝච්ඡාදයා ඛො මොගගලලාන, මයා සමමදුකකාතො භාවිතො ඛහුලිකතො අභිකඤ්ඤාදය සමෝච්චාදය නිබ්බාණාය සංචත්තති.

13. ඉමෙ ඛො මොගගලලාන සත්ත ඛෝච්ඡාදයා, මයා සමමදුකකාතා භාවිතා ඛහුලිකතා, අභිකඤ්ඤාදය සමෝච්චාදය නිබ්බාණාය සංචත්තන්ති.

14. තගඝ භගව ඛෝච්ඡාදයා, තගඝ සුගත ඛෝච්ඡාදයා'ති.

15. ඉදුමවොච, භගවා, අත්තමනො ආයසමා මහාමොග්ගලොනො භගවතො භාසිතං අභිනඤ්ඤි.

16. වුට්ඨාභි වායසමා මහාමොග්ගලොනො තමනා ආබාධා, තථා පභිනොවායසමතො මහා මොග්ගලොනස්ස සො ආබාධො අහොසි'ති.

19

මහා වුඤ්ඤෙට්ඨර ඛොජ්ඣංඝගා පටිත්තං.

1. එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති, වෙළුවනෙ කලඤ්ඤනිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා ආබාධිකො හොති දුක්ඛිතො ඛාජ්ඣංගිලානො.

2. අට්ඨො ආයසමා මහාවුඤ්ඤෙ සායණසමයං පභිසලොනා වුට්ඨිතො, යෙනභගවා, තෙනුපසංකම්. උපසංකම්ථවා භගවන්තං අභිවාදෙථවා එකමන්තං නිසිද්දි. එකමන්තං නිසින්නං ඛො ආයසමන්තං මහා වුඤ්ඤං භගවා එතදවොච. පටිභන්තු තං වුඤ්ඤෙ ඛොජ්ඣංඝගා'ති.

3. සත්තිමෙ භනෙත ඛොජ්ඣංඝගා භගවතා සමමදුක්ඛාතා භාවිතා ඛහුලිකතා, අභිඤ්ඤාදය සමොධාය නිබ්බාණාය සංවත්තන්ති. කතමෙ සත්ත?

4. සති සමෝච්ඡාදයෙන් බොහෝ දෙනා, හඟවනා සමෝච්ඡාදයෙන් හා විවිධ බහුලිකතා, අභිභූතය සමෝච්ඡාදය නිබ්බාණය සංවත්තති.

5. ධම්මවිචය සමෝච්ඡාදයෙන් බොහෝ දෙනා, හඟවනා සමෝච්ඡාදයෙන් හා විවිධ බහුලිකතා, අභිභූතය සමෝච්ඡාදය නිබ්බාණය සංවත්තති.

6. විචිය සමෝච්ඡාදයෙන් බොහෝ දෙනා, හඟවනා සමෝච්ඡාදයෙන් හා විවිධ බහුලිකතා, අභිභූතය සමෝච්ඡාදය නිබ්බාණය සංවත්තති.

7. පිති සමෝච්ඡාදයෙන් බොහෝ දෙනා, හඟවනා සමෝච්ඡාදයෙන් හා විවිධ බහුලිකතා, අභිභූතය සමෝච්ඡාදය නිබ්බාණය සංවත්තති.

8. පසසද්ධි සමෝච්ඡාදයෙන් බොහෝ දෙනා, හඟවනා සමෝච්ඡාදයෙන් හා විවිධ බහුලිකතා, අභිභූතය සමෝච්ඡාදය නිබ්බාණය සංවත්තති.

9. සමාධි සමෝච්ඡාදයෙන් බොහෝ දෙනා, හඟවනා සමෝච්ඡාදයෙන් හා විවිධ බහුලිකතා, අභිභූතය සමෝච්ඡාදය නිබ්බාණය සංවත්තති.

10. උපෙක්ඛා සමෝච්ඡාදයෙන් බොහෝ දෙනා, හඟවනා සමෝච්ඡාදයෙන් හා විවිධ බහුලිකතා, අභිභූතය සමෝච්ඡාදය නිබ්බාණය සංවත්තති.

11. ඉමේ ඛො භනෙත සත්ත ඛොජ්ඣධායා, භගවතා සමමදකඛාතා භාවිතා ඛනුලිකතා. අභිඤ්ඤාය සමෙඛාධාය නිඛාණාය සංවත්තන්ති.

12. තග්ග චුඤ්ඤා ඛොජ්ඣධායා, තග්ග චුඤ්ඤා ඛොජ්ඣධායා'ති.

13. ඉදුමචොචා'යසමා මහාචුඤ්ඤා, සමනුඤ්ඤා සත්ථා අහොසි. චුට්ඨාහි ච භගවා තමහා ආඛාධා. තථා පභිනොච භගවතො සො ආඛාධො අහොසි'ති.

20

ගිරිමානඤ්ඤා සූත්තං

1. එචං මෙ සූත්තං, එකං සමයං භගවා සාවඤ්ඤා චිහරති ජෙනවනෙ අනාටපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ගිරිමානඤ්ඤා ආඛාධිකො හොති දුක්ඛිතො ඛාජ්ඣගිලානො.

2. අථ ඛො ආයසමා ආනඤ්ඤා, යෙන භගවා තෙනුපසංකමි උපසංකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදු. එකමන්තං නිසිනො ඛො ආයසමා ආනඤ්ඤා භගවන්තං එතදුචොච.

3. ආයසමා හනෙත ගිරිමානභෙද ආබාධිකො දුක්ඛිතො
බාජුගඛලානො. සාධු හනෙත හගවා යෙනායසමා
ගිරිමානභෙද තෙනුපසංකමතු අනුකමපං උපාදයා'ති,

4. සචෙ ඛො ජවං ආනභද්! ගිරිමානභද්සස හික්ඛුනො
උපසංකමීචවා දුසසකඤ්ඤා භාසෙය්‍යාසි, ධානං ඛො
පනෙතං විජජති යං ගිරිමානභද්සස හික්ඛුනො
දුසසකඤ්ඤාසුචවා, සො ආබාධො ධානසො
පටිපපසසමෙහය්‍ය. කතමෙ දුස?

5. අනිච්ච සකදුකද, අනත්ත සකදුකද, අසුභ සකදුකද,
ආදීනව සකදුකද, පභාන සකදුකද, විරාග සකදුකද,
නිරොධ සකදුකද, සබ්බලොකෙ අනභිරත සකදුකද,
සබ්බසංඛාරෙසු අනිච්ච සකදුකද, ආනාපාන සති.

6. කතමාචා'නභද් අනිච්චසකදුකද?

ඉධා'නභද් හික්ඛු අරුකදුකදගතො වා රුක්ඛමුලගතො
වා සුකදුකදගාරගතො වා ඉතිපටිසංචික්ඛති, රුපං
අනිච්චං, වෙදනා අනිච්චා, සකදුකද අනිච්චා, සංඛාරා
අනිච්චා, විකඤ්ඤාණං අනිච්චන්ති. ඉති ඉමෙසු
පකඤ්ඤාසුපාදනක්ඛපෙධසු අනිච්චානුපසසි විහරති.

අයං චුච්චතා'නභද් අනිච්චසකදුකද.

7. කතමාචා'නපද අනන්තසඤ්ජයද ?

ඉධා'නපද භික්ඛු අරඤ්ජයදගතො වා රුක්ඛමුලගතො වා සුඤ්ජයදගාරගතො වා ඉති පටිසංචික්ඛති, චක්ඛුං අනන්තා, රුපා අනන්තා, සොතං අනන්තා, සප්ප අනන්තා, ඝාණං අනන්තා, ගජධා අනන්තා, ජීවහා අනන්තා, රසා අනන්තා, කායො අනන්තා, ඵොට්ඨිඛ්ඛා අනන්තා, මනො අනන්තා, ධම්මා අනන්තා'ති.

ඉති ඉමෙසු පසු අජ්ඣධත්තික ඛානිරෙසු ආයතනෙසු අනන්තානුපසසි විහරති.

අයං වුච්චතා'නපද අනන්තසඤ්ජයද.

8. කතමාචා'නපද අසුභසඤ්ජයද ?

ඉධා' නපද භික්ඛු ඉමමෙව කායං උද්ධං පාදනලා අධො කෙසමභට්ඨකා තච පරියනතං සුරං නානපප-කාරසස අසුචිනො පච්චචෙක්ඛති.

අනථී ඉමසමීං කායෙ, කෙසා, ලොමා, නඛා, දුනනා, තචො, මංසං, නභාරු, අට්ඨි, අට්ඨිමිඤ්ඤා චක්ඛං, හදයං යකනං කිලොමකං පිහකං පප්ඵාසං, අනතං අනතගුණං උදරීයං කරීසං, පිත්තං සෙමහං පුඛො ලොහිතං සෙදෙ මෙදෙ, අසුභු වසා ඛෙලො සිධ්ධානිකා ලසිකා මුත්ත'නති.

ඉති ඉමසමීං කායෙ අසුභානුපසසි විහරති.

අයං වුච්චතා'නපද අසුභසඤ්ජයද.

9. කතමාලා'නඤ ආදිනවසකදුකද?

ඉධා' නඤ හිකඛු අරකඤදගතො වා රකෙකමුල-
ගතො වා සුකදුකදගාරගතො වා ඉති පටිසංචිකඛති,
බහුදුකෙඩා ඛො අයං කායො, බහු ආදිනවො,
ඉති ඉමසමීං කායෙ විවිධා ආබාධා උපපජ්ජන්ති,
සෙය්‍යට්ඨං? වකඛුරොගො, සොතරොගො, ඝාණුරොගො,
ජීවනාරොගො, කායරොගො, සීසරොගො,
කණුරොගො, මුඛරොගො, දුන්නරොගො, කාසො
සාසො, පිනාසො, ඩහො, ජරො, කුචජීරොගො,
මුච්ඡා, පකඛඤ්ඤා, සුලා, විසුචිකා, කුට්ඨිං, ගණුඩා,
කිලාසො, සොසො, අපමාරො, දදු කණුඩු, කච්ඡු,
රඛසා, විතච්ඡිකා, ලොභිතපිත්තං මධුමෙහො,
අංසා පිලකා, හගඤ්ඤා.

පිත්තසමුට්ඨානා ආබාධා, සෙමහ සමුට්ඨානා ආබාධා,
වාත සමුට්ඨානා ආබාධා, සන්තිපාතිකා ආබාධා,
උතුපරීනාමජා ආබාධා, විසමපරීනාරජා ආබාධා,
ඔපකකමිකා ආබාධා, කමමචිපාකජා ආබාධා, සීතං උණං
පිඝච්ඡා පිපාසා උච්චාරො පසකාචො'ති. ඉති ඉමසමීං
කායෙ ආදිනවානුපසසි විහරති.

අයං චුච්චතා'නඤ ආදිනවසකදුකද?

10. කතමාලා'නඤ පනානසකදුකද?

ඉධා' නඤ හිකඛු උපපනං කාමචිතකකං
නාධිචාසෙති පජහති විනොදෙති ඛ්‍යන්තිකරොති

අනභාවං ගමෙති, උපපන්නං ව්‍යාපාදුචිතකකං
 නාධිවාසෙති පජහති විනොදෙති ඛ්‍යන්තිකරොති
 අනභාවං ගමෙති, උපපන්නං විහිංසා චිතකකං
 නාධිවාසෙති පජහති විනොදෙති ඛ්‍යන්තිකරොති
 අනභාවං ගමෙති, උපපන්නුපපනෙන පාපකෙ
 අකුසලෙධමෙම නාධිවාසෙති පජහති විනොදෙති
 ඛ්‍යන්තිකරොති අනභාවං ගමෙති.

අයං වුච්චතා'නභදු පභාන සකදුකදු,

11. කතමාවා'නභදු විරාග සකදුකදු?

ඉධා'නභදු හිකඛු අරකදුකදුගතො වා රුකෙඛුල
 ගතො වා සුකදුකදුගාරගතො වා ඉතිපටිසංචිකඛති.
 චතං සන්නං චතං පණීතං, යදීදං සබ්බසංඛාර
 සමට්ථො සබ්බපධිපටිති සසගො තණහකඛයො
 විරාගො නිබ්බාණනති.

අයං වුච්චතා'නභදු විරාග සකදුකදු,

12. කතමාවා'නභදු නිරොධසකදුකදු?

ඉධා'නභදු හිකඛු අරකදුකදුගතො වා රුකෙඛුල-
 ගතො වා සුකදුකදුගාරගතොවා ඉතිපටිසංචිකඛති,
 චතං සන්නං චතං පණීතං, යදීදං සබ්බසංඛාර සමට්ථො
 සබ්බපධි පටිතිසසගො තණහකඛයො
 නිරොධො නිබ්බාණනති.

අයං වුච්චතා'නභදු නිරොධසකදුකදු,

13. කතමාචා'නඤ සබ්බලොකෙ අනභිරත සඤ්ඤ?

ඉධා'නඤ භික්ඛු යෙ ලොකෙ උපයුපාදනා වෙතසො අධිට්ඨානාභිභිවෙසානුසයා, තෙ පඡ-හනො වීරමභි න උපාදියනො.

අයං වුච්චතා'නඤ සබ්බලොකෙ අනභිරත-සඤ්ඤ?

14. කතමාචා'නඤ සබ්බසංඛාරෙසු අභිච්ච සඤ්ඤ?

ඉධා'නඤ භික්ඛු සබ්බසංඛාරෙභි අට්ටියති හරායති පීගුච්ඡති.

අයං වුච්චතා'නඤ සබ්බසංඛාරෙසු අභිච්ච-සඤ්ඤ.

15. කතමාචා'නඤ ආනාපානසති?

ඉධා'නඤ භික්ඛු අරඤ්ඤගතො වා රුක්ඛමුල-ගතො වා සුඤ්ඤගාරගතොචා නිසීදති පලලංකං ආභුජීතවා උජුං කායං පණ්ඩාය පටීමුඛං සතිං උපට්ඨපෙතවා.

සො සතොච අසසසති, සතො පසසසති, දීඝං වා අසසසනො දීඝං අසසසාමී'ති පජානාති, දීඝං වා පසසසනො දීඝං පසසසාමී'ති පජානාති, රසසං වා

අසසසනො) රසසං අසසසාමි'ති පජානාති; රසසං වා
 පසසසනො) රසසං පසසසාමි'ති පජානාති; සබ්බකාය
 පටිසංවෙදී අසසසිසසාමි'ති සිකඛති; සබ්බකාය පටි-
 සංවෙදී පසසසිසසාමි'ති සිකඛති; පසසමහයං කාය
 සංඛාරං අසසසිසසාමි'ති සිකඛති; පසසමහයං කාය
 සංඛාරං පසසසිසසාමි'ති සිකඛති; පිතිපටිසංවෙදී
 අසසසිසසාමි'ති සිකඛති; පිතිපටිසංවෙදී පසස-
 සිසසාමි'ති සිකඛති; සුඛපටිසංවෙදී අසසසිසසාමි'ති
 සිකඛති; සුඛපටිසංවෙදී පසසසිසසාමි'ති සිකඛති;
 චිත්තසංඛාර පටිසංවෙදී අසසසිසසාමි'ති සිකඛති,
 චිත්තසංඛාර පටිසංවෙදී පසසසිසසාමි'ති සිකඛති;
 පසසමහයං චිත්තසංඛාරං අසසසිසසාමි'ති සිකඛති,
 පසසමහයං චිත්තසංඛාරං පසසසිසසාමි'ති සිකඛති;
 චිත්තපටිසංවෙදී අසසසිසසාමි'ති සිකඛති; චිත්ත-
 පටිසංවෙදී පසසසිසසාමි'ති සිකඛති, අභිප්පමොදයං
 චිත්තං අසසසිසසාමි'ති සිකඛති; අභිප්පමොදයං
 චිත්තං පසසසිසසාමි'ති සිකඛති; සමාදහං චිත්තං
 අසසසිසසාමි'ති සිකඛති; සමාදහං චිත්තං පසස-
 සිසසාමි'ති සිකඛති; විමොචයං චිත්තං අසසසිසසාමි'ති
 සිකඛති; විමොචයං චිත්තං පසසසිසසාමි'ති සිකඛති;
 අභිච්චානුපසසි අසසසිසසාමි'ති සිකඛති; අභිච්චානු-
 පසසි පසසසිසසාමි'ති සිකඛති; විරාගානුපසසි

අසසසසසසමි'ති සිකඛති; විරාගානුපසසි පසස-
 සසසමි'ති සිකඛති; නිරොධානුපසසි අසසසසසමි'ති
 සිකඛති; නිරොධානුපසසි පසසසසසමි'ති සිකඛ'ති;
 පටිනිසසගගානුපසසි අසසසසසමි'ති සිකඛ'ති;
 පටිනිසසගගානුපසසි පසසසසසමිති සිකඛති.

අයං වුච්චතා'නඤ ආනාපානසති.

16. සචේ ඛො ජවං ආනඤ, ගිරිමානඤසස භික්ඛුනො උපසංකමිච්චා ඉමා දස සඤ්ඤාද භාසෙය්‍යාසි. ධානං ඛො පනේ'තං විජ්ජති, යං ගිරිමානඤසස භික්ඛුනො ඉමා දස සඤ්ඤාද සුච්චා සො ආඛාධො ධානසො පටිපපසසමෙහය්‍යාති.

17. අට්ඨ ඛො ආයසමා ආනඤෙද භගවතො සනතිකෙ ඉමා දස සඤ්ඤාද උගගහෙච්චා යෙනා-
 යසමා ගිරිමානඤෙද තෙනුපසංකමි. උපසංකමිච්චා ආයසමතො ගිරිමානඤසස ඉමා දස සඤ්ඤාද අභාසි.

18. අට්ඨ ඛො ආයසමතො ගිරිමානඤසස ඉමා දස සඤ්ඤාද සුච්චා සො ආඛාධො ධානසො පටිපපසසමති. වුට්ඨාති වායසමා ගිරිමානඤෙද තමනා ආඛාධා, තට්ඨා පභිනො ච පනායසමතො ගිරිමානඤසස සො ආඛාධො අභොසි'ති.

21

ඉසිගිලි සුත්තං

1. එවං මෙ සුත්තං, එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ඉසිගිලිසමීං පබ්බතෙ. තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි භික්ඛවොති' හදනෙත'ති තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චසෙසාසුං. භගවා එතදවොච.

2. පසසට්ඨො නො තුමෙහ භික්ඛවෙ එතං වෙභාරං පබ්බතන්ති? එවං භනෙත, එතසස පි ඛො භික්ඛවෙ වෙභාරසස පබ්බතසස අකදුකදුච සමකදුකදු අහොසි, අකදුකදු පකදුකදුතති.....

3. පසසට්ඨො නො තුමෙහ භික්ඛවෙ එතං පණ්ඩවං පබ්බතන්ති? එවං භනෙත, එතසස පි ඛො භික්ඛවෙ පණ්ඩවසස පබ්බතසස අකදුකදුච සමකදුකදු අහොසි, අකදුකදු පකදුකදුතති.....

4. පසසට්ඨො නො තුමෙහ භික්ඛවෙ එතං වෙජුලලං පබ්බතන්ති? එවං භනෙත, එතසසපි ඛො භික්ඛවෙ වෙජුලලසස පබ්බතසස අකදුකදුච සමකදුකදු අහොසි, අකදුකදු පකදුකදුතති.....

5. පසසට්ඨො නො තුමෙහ භික්ඛවෙ එතං ගිජ්ඣකුටං පබ්බතන්ති? එවං භනෙත, එතසසපි ඛො භික්ඛවෙ ගිජ්ඣකුටසස පබ්බතසස අකදුකදුච සමකදුකදු අහොසි, අකදුකදු පකදුකදුතති.....

6. පසසට නො තුමෙන හික්කවෙ ඉමං ඉසිගිලිං පබ්බතනි? එවං හනෙන, ඉමසසපි ඛො හික්කවෙ ඉසිගිලිසස පබ්බතසස එසා ව සමඤ්ජුකද, අහොසි, එසා පඤ්ජුකදතති.....

7. භුතපුබ්බං, හික්කවෙ පඤ්ච පච්චෙකඛුධ සතානි ඉමසමීං ඉසිගිලිසමීං පබ්බතෙ විරනිවාසිනො අහෙසුං. තෙ ඉමං පබ්බතං පවිසනතා දිසසනති, පවිට්ඨා න දිසසනති. තමෙනං මනුසසා දිසවා එවමාහංසු. අයං පබ්බතො ඉමෙ ඉසි ගිලති ති, ඉසිගිලි ඉසිගිලි'තෙවච සමඤ්ජුකද උදපාදි.....

8. ආවික්ඛිසසාමි හික්කවෙ පච්චෙක ඛුධානං නාමානි. කිත්තයිසසාමි හික්කවෙ පච්චෙක ඛුධානං නාමානි. දෙසිසසාමි හික්කවෙ පච්චෙකඛුධානං නාමානි. තං සුණාට්ඨ සාධුකං මනසි කරොට්ඨ, භාසිසසාමි'ති. එවං හනෙන'ති ඛො තෙ හික්ඛු හගචතො පච්චසෙසාසුං, හගවා එතදවොච.

9. අරිට්ඨො නාම හික්කවෙ 'පච්චෙක ඛුධො, ඉමසමීං ඉසිගිලිසමීං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

10. උපරිට්ඨො නාම හික්කවෙ 'පච්චෙකඛුධො, ඉමසමීං ඉසිගිලිසමීං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

11. තගරසිඛි නාම හික්කවෙ 'පච්චෙක ඛුධො ඉමසමීං ඉසිගිලිසමීං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

12. යසසි නාම හික්කවෙ 'පළවක බුඩො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

13. සුදුසසනො නාම හික්කවෙ 'පළවකබුඩො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

14. පියදුසසි නාම හික්කවෙ 'පළවක බුඩො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

15. ගජධාරො නාම හික්කවෙ 'පළවක බුඩො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

16. පිණ්ණොලො නාම හික්කවෙ 'පළවක බුඩො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

17. උපාසහො නාම හික්කවෙ 'පළවකබුද්දො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

18. නිට්ටො නාම හික්කවෙ 'පළවක බුඩො ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

19. තට්ටො නාම හික්කවෙ 'පළවක බුඩො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

20. සුභවා නාම හික්කවෙ 'පළවක බුඩො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

21. භාවිතතො නාම හික්කවෙ 'පළවක-බුඩො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසිති.....

* බොහෝ පොත්වල පව්වේක සම්බුඩො

1. යෙ සත්තසාරා අනිකා නිරාසා
පච්චෙකමෙවජ්ඣධගමුං සුඛොධිං;
තෙසං විසල්ලානං නරතෙතමානං
නාමානි මෙ කිත්තයතො සුනාටි.
2. අරීට්ඨො උපරීට්ඨො තගරසිඛී යසස්සි
සුදස්සනො පියදස්සි ච ඛුඛො;
ගජධාරො පිණ්ණොලො උපාසනො ච
නීටො තටො සුතවා භාවිතතෙතො.
3. සුමෙහා සුහො මෙටුලො අට්ඨමො ච
අට්ඨසු මෙකො අනිකො සුදධො;
පච්චෙක ඛුඛා භවනෙත්තිඛීණා
තිංගු ච නිංගො ච මහානුභවා.
4. ඥො ජාලිනො මුනිනො අට්ඨකො ච
අට්ඨ කොසලො ඛුඛො අට්ඨො සුඛානු;
උපනෙමිසො නෙමිසො සනතවිතෙතො
සච්චො තටො විරජො පණ්ණිතො ච.
5. කාලුපකාලා විජිතො පිතො ච
අධොගාව පධොගාව ගුතිජ්ජිතො ච;
පස්සි ජනි උපධිං දුක්ඛමුලං
අපරාජිතො මාරධලං අජෙසි.
6. සත්ථා පචිත්තා සරභධො ලොමහංසො
උච්චධගමායො අසිතො අනාසචො;
මනොමයො මානවජ්ජෙ ච ඛජ්ඣමා
තදධිමුතෙතො විමලො ච කෙතුමා.

7. කෙතුමඛරාගො ව මාතඛො අරියො
 අට්ඨවුතො අවුතගාමඛ්‍යාමකො:
 සුමධගලො දුඛධිලො සුප්පතිට්ඨිතො
 අසයො ඛෙමාහිරතො ව සොරතො.
8. දුරන්භයො සංඝො අට්ඨො පි උච්චයො
 අපරො මුනි සයො අනොමනික්කමො:
 ආනන්ද භන්දෙ උපනන්දෙ දුවාදස
 භාරද්දාපො අනම්මදෙහධාරී.
9. ඛොධි මහානාමො අට්ඨො පි උත්තරො
 කෙසි සිඛි සුන්දරො භාරද්දාපො:
 තිසසු'පතිසසා භවඛන්ධනවජ්ඣ
 උපසිදුරී තණ්හවජ්ඣෙ ව සිදුරී.
10. බුඛො අහු මධගලො චිත්තරාගො
 උසභවජ්ඣ ඡාලිනිං දුක්ඛමුලං:
 සන්තං පදං අජ්ඣධගමුපනිතො
 උපොසට්ඨො සුන්දරො සච්චනාමො.
11. ඡෙතො ඡයන්තො පදුමො උප්පලො ව
 පදුමුත්තරො රක්ඛිතො පඛ්ඛතො ව:
 මානනට්ඨො සොහිතො චිත්තරාගො
 කණො ව බුඛො සුචිමුත්තවිතො.
12. ඵතෙ ව අකෙදුකද ව මහානුභවා
 පච්චෙකබුධා භවනෙතතිඛිණා:
 තෙ සඛ්ඛසධගාතිගතෙ මහෙසි
 පරිනිබ්බුතෙ වන්දට්ඨ අප්පමෙයෙස්'ති.

දුතියක භාණවාරං නිධිතං.

1

ධම්මවක්කප්පවත්තන සූත්තං

1. එවං මෙ සූතං, එකං සමයං භගවා බාරාණසියං විහරති ඉසිපතනෙ මීගදයෙ, තත්ත ඛො භගවා පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ ආමනෙහි.

2. ඥො මෙ භික්ඛවෙ අනා පබ්බජිතෙන න සෙවිතබ්බා, යො වායං කාමෙසු කාමසුඛලලිකානු- යොගො භිනොගමො පොටුප්පනිකො අනරියො අනරට්ඨංභිතො යො වායං අත්තති ලමටානු යොගො දුකෙඛා අනරියො අනුරට්ඨංභිතො, එතෙ තෙ භික්ඛවෙ උභො අනෙත අනුපගමම මජ්ඣධම්මා පටිපදා තටාගතෙන අභිසම්බුද්ධා, චක්ඛකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිකඤ්ඤාය සමොධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

3. කතමා ච සා භික්ඛවෙ මජ්ඣධම්මා පටිපදා තටාගතෙන අභිසම්බුද්ධා, චක්ඛකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිකඤ්ඤාය සමොධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති, අයමෙව අරියො අධ්ධිගිකො මගො, සෙය්ථිදං? සමොදුට්ඨි සමොසධකප්පො සමොචාචා සමොකමමනො සමොආප්ඵො සමොචායාමො සමොසති සමොසමාධි. අයං ඛො සා භික්ඛවෙ මජ්ඣධම්මා පටිපදා තටාගතෙන අභිසම්බුද්ධා චක්ඛකරණී ඤාණකරණී උපසමාය අභිකඤ්ඤාය සමොධාය නිබ්බාණාය සංවත්තති.

4. ඉදුං බො පන හික්කවෙ දුක්කං අරියසව්වං, ජාති පි දුක්කා ජරා පි දුක්කා ව්‍යාධිපි දුක්කො මරණමපි දුක්කං, අප්පියෙහි සමපයොගො දුක්කො පියෙහි විපපයොගො දුක්කො, යමපිවජං න ලහති තමපි දුක්කං, සංඛිතොන පඤ්චුපාදනක්කම්මා දුක්කො.

5. ඉදුං බො පන හික්කවෙ දුක්කසමුදයො අරියසව්වං. යායං තණ්හා පොනොහවිකා න්‍යදිරාග සහගතා තත්‍ර තත්‍රාහිනන්දිනි, සෙය්‍යට්ඨං? කාම තණ්හා හව තණ්හා විහව තණ්හා.

6. ඉදුං බො පන හික්කවෙ දුක්කනිරොධො අරිය සව්වං. යො තස්ස යෙව තණ්හාය, අසෙස-විරාග නිරොධො වාගො පටිනිසසගො මුත්ති අනාලයො.

7. ඉදුං බො පන හික්කවෙ දුක්කනිරොධගාමිනි පටිපද අරියසව්වං. අයමෙව අරියො අට්ඨධගිකො මගො: සෙය්‍යට්ඨං? සමොද්ධි සමො සංකප්පො සමො වාචා සමො කමමනො සමො ආපීවො සමො වායාමො සමො සති සමො සමාධි.

8. ඉදුං දුක්කං අරියසව්වනති මෙ හික්කවෙ පුබ්බෙ අනනුසසුතෙසු ධමෙමසු වක්ඛුං උදපාදි ඤදණං උදපාදි පඤ්ඤද උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලොකො උදපාදි. තං බො පනිදුං දුක්කං

අරියසව්වං, පරිඤ්ඤාදයානි මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු, වකුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලෝකො උදපාදි. තං ඛො පනිදං දුක්ඛං අරියසව්වං, පරිඤ්ඤානානි මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු, වකුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලෝකො උදපාදි.

9. ඉදං දුක්ඛසමුදයො අරිය සව්වනි මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු වකුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලෝකො උදපාදි. තං ඛො පනිදං දුක්ඛසමුදයො අරියසව්වං, පභාතඛබනි මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු, වකුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලෝකො උදපාදි. තං ඛො පනිදං දුක්ඛසමුදයො අරියසව්වං, පනිනනි මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු, වකුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලෝකො උදපාදි.

10. ඉදං දුක්ඛනිරෝධො අරියසව්වනි මෙ භික්ඛවෙ පුබ්බෙ අනනුසුතෙසු ධම්මෙසු, වකුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලෝකො උදපාදි. තං ඛො පනිදං දුක්ඛනිරෝධො අරියසව්වං සවජ්ජාතඛබනි මෙ

හික්කවෙ පුබ්බෙ අනනුසසුතෙසු ධම්මෙසු, චක්ඛුං
 උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා
 උදපාදි ආලෝකො උදපාදි. තං ඛො පනිදං
 දුක්ඛනිරෝධො අරියසච්චං, සච්ඡිකතනති මෙ
 හික්කවෙ පුබ්බෙ අනනුසසුතෙසු ධම්මෙසු චක්ඛුං
 උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා
 උදපාදි ආලෝකො උදපාදි.

11. ඉදං දුක්ඛනිරෝධ ගාමිනි පටිපදා අරිය-
 සච්චනති මෙ හික්කවෙ පුබ්බෙ අනනුසසුතෙසු
 ධම්මෙසු චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි පඤ්ඤා
 උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලෝකො උදපාදි. තං
 ඛො පනිදං දුක්ඛනිරෝධගාමිනි පටිපදා අරියසච්චං
 භාවෙතඛඛනති මෙ හික්කවෙ පුබ්බෙ අනනුසසු-
 තෙසු ධම්මෙසු, චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං උදපාදි
 පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලෝකො උදපාදි.
 තං ඛො පනිදං දුක්ඛනිරෝධ ගාමිනි පටිපදා
 අරියසච්චං, භාවිතනති මෙ හික්කවෙ පුබ්බෙ
 අනනුසසුතෙසු ධම්මෙසු, චක්ඛුං උදපාදි ඤාණං
 උදපාදි පඤ්ඤා උදපාදි විජ්ජා උදපාදි ආලෝකො
 උදපාදි.

12. යාවකිච්ඤදව මෙ හික්කවෙ ඉමෙසු චතුසු
 අරියසච්චෙසු ච්චං තිපරිවට්ටං ආදාසාකාරං යථා-
 භූතං ඤාණදසසනං න සුචිසුද්ධං අහොසි, නෙව
 තාවාහං හික්කවෙ සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ

සබ්බභවතෙ සසසමණුවාහමණීයා පජාය සද්දෙව-
මනුසාය අනුතතරං සමමාසමෙධාධිං අභිසමුධො
පච්චකඤ්ඤසිං.

13. යතො ච ඛො මෙ භික්ඛවෙ ඉමෙසු චතුසු
අරීයසවෙවසු ඵචං තිපරීවට්ඨං ආදසාකාරං
යට්ඨාභුතං ඤජුදසසනං සුචිසුධං අහොසි, අට්ඨානං
භික්ඛවෙ සද්දෙවතෙ ලොකෙ සමාරතෙ සබ්බභවතෙ
සසසමණ චාහමණීයා පජාය සද්දෙවමනුසාය
අනුතතරං සමමාසමෙධාධිං අභිසමුධො
පච්චකඤ්ඤසිං. ඤජුං ච පන මෙ දසසනං උදපාදි,
අකුප්පා මෙ වෙනොවිමුත්ති අයමනතිමා ජාති,
නථපීදති පුනබ්බවො ති.

14. ඉදමවොච භගවා, අතතමනා පකඤ්චවගගියා
භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනඤ්ඤති.

15. ඉමසමීං ච පන වෙය්‍යාකරණසමීං භකඤ්ඤ-
මානෙ ආයසමතො කොණ්ඩකඤ්ඤසස විරජංචිතමලං
ධම්මවක්ඛුං උදපාදි, යං කිකඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බං
තං නිරොධ ධම්මනි.

16. පචත්තිතෙ ච පන භගවතා ධම්මවකෙක භුමමා
දෙවා සද්දුමනුසායවෙසුං, ඵතං භගවතා බාරාණසියං
ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මවක්ඛං පචත්තිතං,
අප්පතිවත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහමණෙන වා දෙවෙන
වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා කෙනවි වා ලොකසමිනි.

භූමමානං දෙව්‍යානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං චාතුමමහාරාජිකා දෙව්‍යා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං, අපපතිවතතියං සමණෙන චා බ්‍රාහමණෙන චා දෙවෙන චා මාරෙන චා බ්‍රහමුනා චා කෙනචී චා ලොකසමීනති.

චාතුමමහාරාජිකානං දෙව්‍යානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං තාවතිංසා දෙව්‍යා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං අපපතිවතතියං සමණෙන චා බ්‍රාහමණෙන චා දෙවෙන චා මාරෙන චා බ්‍රහමුනා චා කෙනචී චා ලොකසමීනති.

තාවතිංසානං දෙව්‍යානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං යාමා දෙව්‍යා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං, අපපතිවතතියං සමණෙන චා බ්‍රාහමණෙන චා දෙවෙන චා මාරෙන චා බ්‍රහමුනා චා කෙනචී චා ලොකසමීනති.

යාමානං දෙව්‍යානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං තුසිතා දෙව්‍යා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං, අපපතිවතතියං සමණෙන චා බ්‍රාහමණෙන චා දෙවෙන චා මාරෙන චා බ්‍රහමුනා චා කෙනචී චා ලොකසමීනති.

තුසිතානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං නිමමාණුරති
 දෙවා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසියං
 ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං
 පවතතිතං, අප්පතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්ම-
 ණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා
 කෙනචී වා ලොකසමීනති.

නිමමාණුරතිනං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං පරනිමමිත
 වසවතතිනොදෙවා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. ඵතං භගවතා
 ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං
 ධම්මවකකං පවතතිතං, අප්පතිවතතියං සමණෙනවා
 බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා
 කෙනචී වා ලොකසමීනති.

පරනිමමිතවසවතතිනං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං
 බ්‍රහ්මපාරීසජ්ජා දෙවා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. ඵතං භගවතා
 ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං
 පවතතිතං, අප්පතිවතතියං සමණෙනවා බ්‍රාහ්මණෙන වා
 දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා කෙනචී වා
 ලොකසමීනති.

බ්‍රහ්මපාරීසජ්ජානං දෙවානං සඤ්ඤං සුඤ්ඤං
 බ්‍රහ්මපුරොහිතා දෙවා සඤ්ඤමනුසසාවෙසුං. ඵතං
 භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං
 ධම්මවකකං පවතතිතං, අප්පතිවතතියං සම-
 ණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා
 බ්‍රහ්මනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

බ්‍රහ්මපුරොහිතානං දෙවානං සද්දං සුභවා මහාබ්‍රහ්මා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං, අපපතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

මහා බ්‍රහ්මානං දෙවානං සද්දං සුභවා පරිත්තාහා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං, අපපතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

පරිත්තාහානංදෙවානං සද්දං සුභවා අපපමාණාහා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ, අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං, අපපතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

අපපමාණාහානං දෙවානං සද්දං සුභවා ආහසසරා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං ඵතං භගවතා ඛාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මචක්කං පචතතිතං, අපපතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනචී වා ලොකසමීනති.

ආහසාරාණං දෙවනං සද්දං සුඛවා පරිත්තසුභා
 දෙවා සද්දමනුසසාවෙසුං. චිතං භගවතා ඛාරාණසියං
 ඉසිපතනෙ මිගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං
 පවත්තිතං, අපපතිවත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්ම-
 ණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා
 කෙනවි වා ලොකසමීනති.

පරිත්තසුභානං දෙවනං සද්දං සුඛවා අපපමාණ-
 සුභා දෙවා සද්දමනුසසාවෙසුං. චිතං භගවතා
 ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මිගදයෙ අනුතතරං
 ධම්මවකකං පවත්තිතං, අපපතිවත්තියං සමණෙනවා
 බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා
 කෙනවි වා ලොකසමීනති.

අපපමාණසුභානං දෙවනං සද්දං සුඛවා සුභකිණ්හකා
 දෙවා සද්දමනුසසාවෙසුං. චිතං භගවතා
 ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මිගදයෙ අනුතතරං
 ධම්මවකකං පවත්තිතං, අපපතිවත්තියං සමණෙනවා
 බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා
 කෙනවි වා ලොකසමීනති.

සුභකිණ්හකානං දෙවනං සද්දං සුඛවා වෙහපච්චා
 දෙවාසද්දමනුසසාවෙසුං. චිතං භගවතා ඛාරාණසියං
 ඉසිපතනෙ මිගදයෙ, අනුතතරං ධම්මවකකං පවත්තිතං,
 අපපතිවත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන
 වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මනා වා කෙනවි වා ලොකසමීනති.

වෙහපඵලානං දෙවානං සද්දං සුඤ්චා අවිහා දෙවා සද්දමනුසාඝාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මිගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං පවතතිතං, අපපතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහමුනා වා කෙනවි වා ලොකසමිනි.

අවිහානං දෙවානං සද්දං සුඤ්චා අතප්පා දෙවා සද්දමනුසාඝාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මිගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං පවතතිතං, අපපතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහමුනා වා කෙනවි වා ලොකසමිනි.

අතප්පානං දෙවානං සද්දං සුඤ්චා සුදසසා දෙවා සද්දමනුසාඝාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මිගදයෙ, අනුතතරං ධම්මවකකං පවතතිතං, අපපතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහමුනා වා කෙනවි වා ලොකසමිනි.

සුදසසානං දෙවානං සද්දං සුඤ්චා සුදසසි දෙවා සද්දමනුසාඝාවෙසුං. ඵතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මිගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං

පවත්තිතං, අප්පතිවත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනවී වා ලොකස්මිනි.

සුදුසිනං දෙවානං සඤ්ඤං සුච්චා අකණ්ටධිකා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං. චිතං භගවතා ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධම්මවකකං පවත්තිතං, අප්පතිවත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනවී වා ලොකස්මිනි.

17. ඉතිහ තෙන ඛණෙන තෙන මුහුතෙතන යාව බ්‍රහ්මලොකා සඤ්ඤ අඛ්ඤගගඤ්ඤි, අයං ච දස සහසි ලොකධාතු සංකමි සමපකමි සමපවෙධි, අප්පමාණොච උළාරො ඔහාසො ලොකෙ පාතුරංහොසි අතිකකමෙ දෙවානං දෙවානුභාවනි.

18. අට්ඨො භගවා උදනං උදනෙසි. අඤ්ඤාදසි චත හො කොණ්ඩකෙඤ්ඤාද අඤ්ඤාදසි චත හො කොණ්ඩකෙඤ්ඤාදති. ඉතිහිදං ආයසමතො කොණ්ඩකදකදසස අඤ්ඤාදකොණ්ඩකෙඤ්ඤාද තෙච්ච නාමං අහොසිති.

2

මහාසමය සූත්තං

1. එවං මෙ සූතං එකං සමයං භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවත්ථසමීං මහාවතෙ මහතා භික්ඛු-සංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමතෙතභි භික්ඛුසතෙභි සබ්බෙහෙව අරහතෙතභි. දසභි ව ලොකධාතුභි දෙවතා යෙභුයෙසන සනතිපතිතා හොනති භග-වන්තං දසසනාය භික්ඛුසධිකං ව.

2. අට්ඨ ඛො වතුන්තං සුධාවාසකායිකාන්තං දෙවාන්තං එතදහොසි: අයං ඛො භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවත්ථසමීං මහාවතෙ මහතා භික්ඛු-සංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමතෙතභි භික්ඛුසතෙභි සබ්බෙහෙව අරහතෙතභි, දසභි ව ලොකධාතුභි දෙවතා යෙභුයෙසන සනතිපතිතා හොනති භගවන්තං දසසනාය භික්ඛුසධිකං ව, යනනුන් මයමපි යෙන භගවා තෙනුපසංකමෙය්‍යාම. උපසංකමීථවා භගවතො සනතිකෙ පච්චෙකගාට්ඨං භාසෙය්‍යාමාති.

3. අට්ඨ ඛො තා දෙවතා, සෙය්‍යට්ඨි නාම බලවා පුට්ඨො සමමිකප්පිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය. පසාරීතං වා බාහං සමමිකෙදුජය්‍ය, එවමෙවං සුද්ධාවාසෙසු දෙවෙසු අනතරභිතා භගවතො පුරතො පාතුරහංසු.

4. අට්ඨ ඛො තා දෙවතා භගවන්තං අභිවා-
දෙතවා එකමන්තං අට්ඨංසු. එකමන්තං ධීතා ඛො
එකා දෙවතා භගවතො සන්තිකෙ ඉමං ගාථං
අභාසි.

මහා සමයො පවනස්මිං - දෙවකායා සමාගතා
ආගතමහ ඉමං ධම්මසමයං - දුක්ඛිතායෙ
අපරාජිත සධ්දන්ති.

5. අට්ඨ ඛො අපරා දෙවතා භගවතො සන්තිකෙ
ඉමං ගාථං අභාසි.

තත්ථ භික්ඛවො සමාදහංසු - විත්තං
අත්තනො උජ්ජකමකංසු
සාරථීව නෙත්තාති ගභෙතවා - ඉභද්දියාති
රක්ඛන්ති පණ්ඩිතා ති

6. අට්ඨ ඛො අපරා දෙවතා භගවතො සන්තිකෙ
ඉමං ගාථං අභාසි.

ජෙතවා ඛීලං ජෙතවා පලිඝං - ඉභද්දඛීලං
ඌහව්ව මනෙජා
තෙ වරන්ති සුද්ධා විමලා - වක්ඛුමතා
සුදන්තා සුසුනාගාති

7. අට්ඨ ඛො අපරා දෙවතා භගවතො සන්තිකෙ
ඉමං ගාථං අභාසි.

යෙ කෙව් චූදාං සරණං ගතාසෙ - න තෙ
 ගමීසසනි අපායං
 පනාය මානුසං දෙහං - දෙවකායං
 පරිපුරෙසසනි ති

8. අට් ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙහි, යෙභුයෙෂන භික්ඛුවෙ දුසසු ලොකධාතුසු දෙවතා සනිපතිතා තටාගතං දුසසනාය භික්ඛුසංඝංච, යෙ පි තෙ භික්ඛුවෙ අහෙසුං අතිතමද්ධානං අරහනො සමමාසමුධා, තෙසමපි භගවනානං ඵතපරමා යෙව දෙවතා සනිපතිතා අහෙසුං සෙය්‍යට්ඨි මයහං ඵතරහි.

9. යෙ පි තෙ භික්ඛුවෙ භවිසසනි අනාගතමධානං අරහනො සමමාසමුධා, තෙසමපි භගවනානං ඵතපරමා යෙව දෙවතා සනිපතිතා භවිසසනි. සෙය්‍යට්ඨි මයහං ඵතරහි. ආචික්ඛිසාමි භික්ඛුවෙ දෙවකායානං නාමාහි. කිත්තයිසාමි භික්ඛුවෙ දෙවකායානං නාමාහි. දෙසෙසාමි භික්ඛුවෙ දෙවකායානං නාමාහි. තං සුණාට් සාධුකං මනසිකරොට්, භාසිසාමිති. ඵවමහනො ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චසොසුං. භගවා ඵතදවොච.

10. සිලොක මනුකසාමි - යතට් භුමො තදසිතා
 යෙ සිතා ගිරි ගඛහාරං - පහිතතා සමාහිතා
 පුට්ඨි සිභාව සලලිණා - ලොමහංසාහි සමභුනො
 ඔදත මනසා සුධා විපපසනන මනාවිලා

- 11. හියෙසා පඤ්ච සතෙ කදුචා - වනෙ
 කාපිලවච්චවෙ
 තතො ආමනනයි සරචා - සාවකෙ සාසනෙ රතෙ
- 12. දෙවකායා අභිකකනා - තෙ විජානාචි හිකඛවෙ
 තෙ ච ආතප්ප මකරං - සුචා බුධසස සාසනං
- 13. තෙසං පාතුරහු කදුණං- අමනුසසාන දුසසනං,
 අප්පෙකෙ සත මද්දකඛුං - සහසසං අච්ච සත්තතිං
- 14. සතං ඵකෙ සහසසානං - අමනුසසාන මද්දසුං
 අප්පෙකෙ නනා මද්දකඛුං - දිසා සබ්බාච්චා අහු
- 15. තඤ්ච සබ්බං අභිකඤ්ඤාය - වචකඛිචාන වකඛුමා
 තතො ආමනනයි සරචා - සාවකෙ සාසනෙ රතෙ
- 16. දෙවකායා අභිකකනා - තෙ විජානාචි හිකඛවෙ
 යෙ වො හං කිත්තයිසසාමි - ගිරාහි අනුප්පබ්බසො
- 17. සත්ත සහසසා යකඛා - භුමො කාපිලවච්චා
 ඉධිමනො ජුතිමනො- වණණවනො
 යසසසිනො
 මොදමානා අභිකකාමුං - හිකඛනං සමිතිං වනං
- 18. ජ සහසසා හෙමවතා - යකඛා නානතත
 වණණිනො
 ඉධිමනො ජුතිමනො - වණණවනො
 යසසසිනො
 මොදමානා අභිකකාමුං - හිකඛනං සමිතිං වනං

19. සාතාගිරා තිසහසසා - යකඩා

නානතතවණුණිනො

ඉධිමනොනා ජුතිමනොනා - වණුණුවනොනා

යසසසිනො

මොදුමානා අභිකකාමුං - හිකඩුනං සමිතිං වනං

20. ඉවෙවතෙ සොළස සහසසා - යකඩා

නානතතවණුණිනො

ඉධිමනොනා ජුතිමනොනා - වණුණුවනොනා

යසසසිනො

මොදුමානා අභිකකාමුං - හිකඩුනං සමිතිං වනං

21. වෙසසාමිතතා පඤ්චසතා - යකඩා

නානතතවණුණිනො

ඉධිමනොනා ජුතිමනොනා - වණුණුවනොනා

යසසසිනො

මොදුමානා අභිකකාමුං - හිකඩුනං සමිතිං වනං

22. කුමහිරො රාජගහිකො- වෙපුලලසස නිවෙසනං

හියෙසා නං සතසහසසං - යකඩානං පයිරපාසති

කුමහිරො රාජගහිකො - සොපාග සමිතිං වනං

23. පුරිමං ව දිසං රාජා - ධතරටෙධා තං පසාසති

ගජධඛ්ඛානං ආධිපති - මහාරාජා යසසසිසො

පුතතා පි තසස ඛහවො - ඉඤ්ඤාමා මහඛ්ඛලා

ඉධිමනොනා ජුතිමනොනා - වණුණුවනොනා

යසසසිනො

මොදුමානා අභිකකාමුං - හිකඩුනං සමිතිං වනං

24. දුක්ඛිණං ව දිසං රාජා - විරුද්‍රෙහා තං පසාසති
 කුමනංණධානං ආධිපති - මහාරාජා යසසසිසෙ
 පුත්තාපි තසස ඛහවෙ - ඉහදුනාමා මහබබලා
 ඉධිමනෙතා පුත්තිමනෙතා - වණණවනෙතා
යසසසිනො

මොදුමානා අභිකකාමුං - හිකඛුනං සමිතිං වනං

25. පවජිමං ව දිසං රාජා - විරුපකෙඛා තං පසාසති
 නාගානං ආධිපති - මහාරාජා යසසසිසෙ
 පුත්තාපි තසස ඛහවෙ - ඉහදුනාමා මහබබලා
 ඉධිමනෙතා පුත්තිමනෙතා - වණණවනෙතා
යසසසිනො

මොදුමානා අභිකකාමුං - හිකඛුනං සමිතිං වනං

26. උත්තරංව දිසං රාජා - කුවෙරො තං පසාසති
 යකඛානං ආධිපති - මහාරාජා යසසසිසෙ
 පුත්ත පි තසස ඛහවෙ ඉහදුනාමා මහබබලා
 ඉධිමනෙතා පුත්තිමනෙතා - වණණවනෙතා
යසසසිනො

මොදුමානා අභිකකාමුං - හිකඛුනං සමිතිං වනං

27. පුරිමං දිසං ධතරට්ඨා - දුක්ඛිණෙන
විරුද්‍රෙහකො

පවජිමෙන විරුපකෙඛා - කුවෙරො උත්තරං දිසං
 වත්තාරො තෙ මහාරාජා - සමනතා චතුරො දිසා
 දඤ්චලමානා අධිංසු - වනෙ කාපිලවතට්ඨවෙ

28. තෙසං මායාවිනො දසා - ආගු වකදවනිකා සධා
 මායා කුට්ඨෙත්ඤ්ඤි වෙට්ඨෙත්ඤ්ඤි - විටුච්ච විටුඛො සහ
 වජ්ජනො කාමසෙට්ඨො ච - කිහනුකණ්ඤි
නිකණ්ඤි ච

29. පනාදෙ ඔපමකෙඤ්ඤෙ ච - දෙවසුතො ච මාතලී
 විත්තසෙනො ච ගජධබ්බො - නළො
රාජා ජනෙසනො
 ආගු පකදවසිඛො වෙච - තිබ්බරු සුරීයවච්චසා

30. චිතෙ වකෙඤ්ඤෙච රාජානො - ගජධබ්බා සහ රාජුති
 මොදමානා අභිකකාමුං - හිකුඤ්ඤං සමිතිං වනං

31. අටාගු නාහසා නාගා - වෙසාලා සහ තච්ඡකා
 කම්බලසසතරා ආගු - පායාගා සහ කදතිහි
 යාමුනා ධතරට්ඨා ච - ආගු නාගා යසසසිනො
 චිරාවණො මහානාගො සොපාග සමිතිං වනං

32. යෙ නාගරාජෙ සහසා හරන්ති
 දුබ්බා දුජා පකඛි විසුධවකුඤ්ඤා
 වෙනාසයා තෙ වනමජ්ඣධපතතා
 විත්තා සුපණ්ණා ඉති තෙසං නාමාති

33. අහයංතද නාගරාජානමාසි
 සුපණ්ණානො බ්බෙම මකාසි බුධො
 සණ්ඨාති වාචාති උපවහයනතා
 නාගා සුපණ්ණා සරණමගංසු බුධං

34. පීතා වපිරහතෙට්ඨන - සමුද්දං අසුරා සිතා
 භාතරො වාසවසෙසතෙ- ඉධිමනො යසසිනො
 කාලකඤ්ජා මහාහිංසා - අසුරා දන වෙසසා
 වෙපවිතති සුවිතති ච - පභාරාදෙ නමුචි සහ
35. සතං ච බලිපුත්තානං - සබ්බො වෙරොච නාමකා
 සන්නය්හිතවා බලිං සෙතං - රාහුභද්ද මුපාගමුං
 සමයො දුති භද්දනො - හික්ඛුනං සමිතිං වනං
36. අපොච දෙචා පධිචි ච - තෙජො වායො තදගමුං
 වරුණා වාරුණා දෙචා - සොමො ච යසසා සහ
 මෙතතා කරුණා කායිකා - ආගු දෙචා යසසිනො
 දුසෙතෙ දුසධා කායා - සබ්බො නානත්තවණ්ණිනො
 ඉධිමනො ජුතිමනො වණ්ණවනො යසසිනො
 මොදමානා අහික්කාමුං හික්ඛුනං සමිතිං වනං
37. වෙණුඤ්ච දෙචා සහලී ච - අසමා ච දුචෙ යමා
 වජ්ජසුපතිසා දෙචා - වජ්ජමාගු පුරක්ඛිතවා
 සුරියසුපතිසා දෙචා - සුරිය මාගු පුරක්ඛිතවා
 නක්ඛිතතාහි පුරක්ඛිතවා - ආගු මජ්ඣ වළාහකා
 වසුනං වාසවො සෙට්ඨො - සකොපාගපුරිජ්ජදෙ
 දුසෙ තෙ දුසධා කායා - සබ්බො නානත්තවණ්ණිනො
 ඉධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො යසසිනො
 මොදමානා අහික්කාමුං - හික්ඛුනං සමිතිං වනං

38. අටාගු සහභූ දෙවා - ජලමග්ගි සිඛාරීව
 අරීට්ඨිකා ව රොජා ව - උමමා පුප්ඵනිනාසිනො
 වරණා සහධමමා ව අච්චුතා ව අනෙජකා
 සුලෙය්‍ය රචිරා ආගු - ආගු වාස වනෙසිනො
 දුසෙ තෙ දුසධා කායා - සබ්බෙ

නානත්තවණ්ණිනො

ඉධිමනො ජුඤ්ඤිමනො - වණ්ණවනො

යසසසිනො

මොදමානා අභිකකාමුං - හික්ඛුනං සමිතිං වනං

39. සමානා මනාසමානා - මානුසා මානුසුත්තමා
 බ්බිඛාපදුසිකා ආගු - ආගු මනොපදුසිකා
 අටාගු හරයො දෙවා - යෙ ව ලොභිතවාසිනො
 පාරගා මනාපාරගා - ආගු දෙවා යසසසිනො
 දුසෙ තෙ දුසධා කායා - සබ්බෙ

නානත්තවණ්ණිනො

ඉධිමනො ජුඤ්ඤිමනො - වණ්ණවනො

යසසසිනො

මොදමානා අභිකකාමුං- හික්ඛුනං සමිතිං වනං

40. සුකකා කරමනා අරණො - ආගු වෙසනසා සහ
 ඔදනගය්‍යා පාමොකඛා - ආගු දෙවා විවකඛණා
 සදු මත්තා හාරගජා - මිසසකා ව යසසසිනො
 ටිනයං ආග පජ්ජනො - යො දිසා අභිවසසති
 දුසෙ තෙ දුසධා කායා - සබ්බෙ නානත්තවණ්ණිනො
 ඉධිමනො ජුඤ්ඤිමනො - වණ්ණවනො යසසසිනො
 මොදමානා අභිකකාමුං - හික්ඛුනං සමිතිං වනං

- 41. බෙමියා තුසිතා යාමා - කට්ඨකා ච යසසසිනො
 ලමබිතකා ලාමසෙට්ඨා-ජොතිනාමා ච ආසවා
 නිමොණාරතිනො ආගු - අට්ඨාගු පරනිමේතා
 දුසෙ තෙ දුසධා කායා - සබ්බෙ
නානතතවණ්ණිනො
 ඉධිමනො ජුතිමනො - වණ්ණවනො
යසසසිනො
 මොදුමානා අභිකකාමුං - භිකඛුනං සමිතිං වනං
- 42. සට්ඨෙ තෙ දෙවනිකායා - සබ්බෙ
නානතතවණ්ණිනො
 නාමනවයෙන ආගතදජුං - යෙ වඤ්ඤාදු
සද්දිසා සහ
 පචුරට්ඨාතිං අබ්බිලං - ඔසතිණ්ණමනාසවං
 දුකෙබ්බි මොඝතරං නාගං - වජ්ජං ච අසිතාතිගං
- 43. සුඛුහමා පරමනො ච - පුතතා ඉධිමනො සහ
 සනං කුමාරො තිසෙසා ව- සොපාග සමිතිං වනං
- 44. සහසසං ඛුහමලොකානං - මහාඛුහමා'භිතිට්ඨති
 උපපනො ජුතිමනො - භිසමාකායො යසසසිසො
- 45. දුසෙතට්ඨ ඉසසරා ආගු - පච්චෙක වසවතතිනො
 තෙසං ච මජ්ඣධනො ආග - භාරිතො පරිවාරිතො

46. තෙ ව සබ්බෙ අභික්ඛනේන - ස ඉද්දෙ
 දෙවෙ සබ්බහමනෙ
 මාරසෙනා අභික්ඛාමුං - පසස කණ්හසස මජ්ඣයං
47. එට් ගණ්හට් - බ්ජධට් - රාගෙන බ්ධමජ්ඣ චෙ
 සමනනා පට්ඨාරොට් - මා වො මුඤ්ඤවීරට් කොච් භං
48. ඉති තජට් මහාසෙනො - කණ්හසෙනං අපෙසයි
 පාණීනා ට්ඵ මාහව්ව - සරං කජවාන හෙරවං
49. යට් පාවුසසකො මෙකො - ට්භයනේනා සච්ඡුකො
 තද් සො පච්චුද්දවතති - සංඛුධො අසයං වසී
50. තං ව සබ්බං අභිඤ්ඤාදය - වචකඛීරවාන වකඛුමා
 තතො ආමනනයි සජවා - සාවනෙ සාසනෙ රතෙ
51. මාරසෙනා අභික්ඛනනා - තෙ විජානාට් හික්ඛවො
 තෙ ව ආතප්ප මකරං - සුජවා බුධසස සාසනං
52. විතරාගෙ හ'පකකාමුං - නෙ සං' ලොමමපී
 ඉඤ්ඤජ්ජුං
 සබ්බෙ විජිත සංගාමා - හයාතිතා යසසසීනො
 මොදනති සහ භුතෙහි සාවකා තෙ ජනෙසුතා ති.

•නසං, ඇතැම් පොත්වල

3

ආලවක සුත්තං

1. එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා ආලවීයං විහරති ආලවකසස යකඛසස භවතෙ. අට්ඨ ඛො ආලවකො යකෙඛා යෙන භගවා තෙනුපසඨකම්, උපසඨකම්භවා භගවන්තං එතදුචොච.

2. නිකඛම සමණාති, සාධාචුසොති භගවා නිකඛම්. පවිස සමණාති: සාධාචුසොති භගවා පාවිසි. දුතියමපි ඛො ආලවකො යකෙඛා භගවන්තං එතදුචොච. නිකඛම සමණාති සාධාචුසොති භගවා නිකඛම්. පවිස සමණාති, සාධාචුසොති භගවා පාවිසි. තතියමපි ඛො ආලවකො යකෙඛා භගවන්තං එතදුචොච, නිකඛම සමණාති, සාධාචුසොති භගවා නිකඛම්. පවිස සමණාති, සාධාචුසොති භගවා පාවිසි.

3. වතුභට්ඨපි ඛො ආලවකො යකෙඛා භගවන්තං එතදුචොච, නිකඛම සමණාති. නඛවාහං ආචුසො නිකඛම්සසාම්, යං තෙ කරණීයං තං කරොහි ති.

4. පඤ්ඤං තං සමණ පුච්ඡිසසාම්, සචෙ මෙ න ව්‍යාකරීසසසි. විත්තං වා තෙ ඛිපිසසාම්, හදයං වා තෙ ඵාලෙසසාම්, පාදෙසු වා ගහෙභවා පාරගඨගායං ඛිපිසසාම් ති.

5. නඩවාහනනං ආවුසො පසසාමී, සදෙවනෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබුහමකෙ, සසසමණ බ්‍රාහමණියා පජාය සදෙව මනුසසාය. යො මෙ චිතතං වා බිපෙය්‍ය, හදයං වා චාලෙය්‍ය, පාදෙසු වා ගහෙඝවා පාරගඩගායං බිපෙය්‍ය, අපි ච ඝවං ආවුසො පුච්ඡ යද කඩ්ඛසීති.

6. අට්ඨො ආලවකො යකො හගවනනං ගාථාය අජ්ඣධනාසී.

1. කිංසුධ චිතතං පුරීසසස සෙට්ඨං
 කිංසු සුචිණ්ණො සුබමාවහාති
 කිංසු හවෙ සාධු තරං රසානං
 කට්ටං පිචිං පිචිතමාහු සෙට්ඨනති.
2. සධ්ධ චිතතං පුරීසසස සෙට්ඨං
 ධමො සුචිණ්ණො සුබමාවහාති
 සච්චං හවෙ සාධුතරං රසානං
 පඤ්ඤද, පිචිං පිචිතමාහු සෙට්ඨනති.
3. කට්ටංසු තරති ඔසං - කට්ටංසු තරති අණණචං
 කට්ටංසු දුක්ඛං අලෙචති - කට්ටංසු පරිසුජ්ඣති
4. සධාය තරති ඔසං - අප්පමාදෙන අණණචං
 විරියෙන දුක්ඛං අලෙචති පඤ්ඤදය පරිසුජ්ඣති
5. කට්ටංසු ලහතෙ පඤ්ඤදං - කට්ටංසු විඤ්ඤතෙ ධනං
 කට්ටංසු කිතතිං පප්පොති - කට්ටං මිතතාති ගජට්ඨි
 අසමා ලොකා පරං ලොකං - කට්ටං
 පෙච්ච න සොචති.

6. සඳුහානෝ අරහතං - ධම්මං නිබ්බාණ පතති යා
සුසුසුසා ලහතෙ පඤ්ඤාදං - අප්පමතො
විචක්ඛනෝ
7. පතිරපකාරී ධුරවා - උට්ඨානා විජදතෙ ධනං
සලේචන කිත්තිං පපෙපාති - දදං මිත්තාති
ගජථිති
8. යසෙසතෙ චතුරෝ ධම්මා - සධස්සඝරමෙසිනෝ
සච්චං ධම්මො ධිති වාගො - ස වෙ පෙච්ච
න සොචති
අසමා ලොකා පරං ලොකං - ච්චං පෙච්ච
න සොචති
9. ඉධිස අඤ්ඤාදපි පුච්ඡස්සු - පුට්ඨ සමණ
බ්‍රාහ්මණෝ
යදි සච්චා දුමා වාගා - ඛන්තසා හියෙසා
න විජ්ජති.
10. කට්ඨනුදති පුච්ඡෙසයසං - පුට්ඨ සමණ බ්‍රාහ්මණෝ
සොහං අජ්ජ පජානාමි - යො චතො
සමපරාසිකො.
11. අනථාය චත මෙ බුඬො - වාසායාලවි මාගමි
සො හං අජ්ජ පජානාමි - යතට්ඨ දින්නං මහපච්චං
12. සො අහං විචරිස්සාමි - ගාමාගාමං පුරාපුරං
නමස්සමානෝ සමබ්බං - ධම්මස්ස ච
සුධම්මතනති

7. එවං වචනා ආලවකො යකෙඛා භගවන්තං එතදුචොච, අභික්කන්තං හො ගොතම අභික්කන්තං හො ගොතම, සෙය්‍යථාපි හො ගොතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මුලුභස්ස වා මගගං ආවිකෙඛය්‍ය, අනධකාරෙ වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය, වක්ඛුමන්තො රූපානි දුක්ඛිනිති ති, එවමෙචං හොතා ගොතමෙන අනෙකපරියායෙන ධමමො පකාසිතො. එසාභං භගවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ජාමි. ධම්මකද්දා භික්ඛුසධ්දකද්දා උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතග්ගෙ පාණුපෙතං සරණං ගතන්ති.

4

කසිභාරද්වාජ සුත්තං

1. එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා මගධෙසු විහරති දුක්ඛිණාගිරිසමී. එකනාළායං බ්‍රාහ්මණගාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන කසිභාරද්වාජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පකදුමන්තානි නධගලසතානි පයුත්තානි හොන්ති වප්පකාලෙ.

2. අට්ඨ ඛො භගවා පුබ්බිණ්භං සමයං නිවා සෙචවා පත්තවිචරමාදය යෙන කසිභාරද්වාජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස කමමන්තො තෙහුපසධකමි. තෙන ඛො පන සමයෙන, කසිභාරද්වාජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පරිවෙසනා වත්තති. අට්ඨ ඛො භගවා යෙන පරිවෙසනා තෙහුපසධකමි. උපසධකමිචවා එකමන්තං අට්ඨාසි.

3. අදූසා බො කසි භාරආපො බුහමණො
 හගවනනං පිණ්ඩාය ධිතං, දිසවාන හගවනනං
 චතදවොච. අහං බො සමණ කසාමි ච වපාමි ච
 කසිතවා ච වපිතවා ච භුඤ්ජාමි, තමපි සමණ
 කසසු ච වපසු ච කසිතවා ච ව පිතවා ච භුඤ්ජසුති,
 අහමපි බො බුහමණ කසාමි ච වපාමි ච කසිතවා ච
 වපිතවා ච භුඤ්ජාමි ති.

4. න බො පන මයං පසසාම හොතො ගොතමසස
 යුගං වා නඩගලං වා චාලං වා පාවනං වා
 බලිවදෙද වා. අට්ඨ ච පන හවං ගොතමො චච
 මාහ, අහමපි බො බුහමණ කසාමි ච වපාමි ච
 කසිතවා ච වපිතවා ච භුඤ්ජාමි ති. අට්ඨ බො කසි-
 භාරආපො බුහමණො හගවනනං ගාට්ඨාය
 අජ්ඣධහාසි.

1. කසසනො පට්ඨනාසි - න ච පසසාම තෙ කසිං,
 කසිං නො පුච්ඡිතො බුඤ්ඤි - යට්ඨ
 ජානෙමු තෙ කසිං ති,
2. සධාබ්ඡං තපෙවුට්ඨි - පඤ්ඤා මෙ යුගනඩගලං
 නිරි ඊසා මනො යොතනං - සති මෙ චාලපාවනං
3. කායගුණො වච්ඡගුණො - ආභාරෙ
 උදරෙ යතො,
 සච්චං කරොමි නිද්දනං - සොරච්චං මෙ
 පමොචනං

4. විරියං මෙ ධුරධොරයානං - යොගකෙකමාධිවාහනං
ගවජනි අනිවඤ්ඤානං - යථා ගනතවා

න සොචති.

5. එවමෙසා කසි කට්ඨා - සා හොති අමතථචලා,
එතං කසිං කසිතවාන - සබ්බදුක්ඛා පමුච්චති.

අට්ඨ ඛො කසිභාරද්වාරො චාහමණො මහතියා
කංසපාතියා පායාසං වඩෙඨීතවා හගවතො උපනා
මෙසි. භුක්ඤ්ඤානං හවං ගොතමො පායාසං, කසසකො
හවං. යං හවං ගොතමො අමතථචලං කසිං
කසති ති.

6. ගාථා'භිගිතං මෙ අහොජනෙය්‍යං
සමපසාතං චාහමණු නෙස ධමෙමා
ගාථා'භිගිතං පනුදනති චුධා
ධමෙම සති චාහමණු චුතතිරෙසා

7. අභෙඤ්ඤාන ව කෙවලිනං මහෙසිං
ඛිණාසවං කුක්කුචව චුපසනං,
අනෙතන පානෙන උපට්ඨහසසු
ඛෙතනං හි තං පුඤ්ඤාදපෙඛසස හොති'ති.

6. අට්ඨ කසස වාහං හො ගොතම ඉමං පායාසං
දුමච්චි, නඛවාහනං චාහමණු පසසාමි,
සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බහමකෙ සසසමණු-
චාහමණීයා පජාය සදෙවමනුසසාය, යසස සො

පායාසෙ) භුතො) සමම) පරීණාමං ගවේජය්‍ය,
අඤ්ඤදත්‍ර තටාගතස්ස වා තටාගතසාවකස්ස වා,
තෙන හි තවං බ්‍රාහමණු තං පායාසං අප්පහරීතෙ වා
ජබ්බෙති අප්පාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙහි ති.

7. අට්ඨ ඛො කසිභාරද්ධාපො බ්‍රාහමණො තං
පායාසං අප්පාණකෙ උදකෙ ඔපිලාපෙහි. අට්ඨ ඛො
සො පායාසො උදකෙ පකඛිතො විච්චිටායති
විට්චිටායති සන්ධුපායති සමපධුපායති. සෙය්‍යට්ඨි
නාම ඵාලො දිවසසන්නතො උදකෙ පකඛිතො
විච්චිටායති විට්චිටායති සන්ධුපායති සමපධුපායති
ඵචමෙච සො පායාසො උදකෙ පකඛිතො
විච්චිටායති විට්චිටායති සන්ධුපායති සමපධුපායති.

8. අට්ඨ ඛො කසිභාරද්ධාපො බ්‍රාහමණො සංචිගො
ලොමහට්ඨිජාතො යෙන භගවා තෙනුපසඬකමී.
උපසඬකමීත්ථා භගවතො පාදෙසු සිරසා නිපතිත්ථා
භගවන්තං ඵතදුවොච.

9. අභිකකන්තං හො ගොතම අභිකකන්තං හො
ගොතම, සෙය්‍යට්ඨි හො ගොතම නිකකුජ්ජිතං වා
උකකුජ්ජය්‍ය, පට්චජන්තං වා විචරෙය්‍ය, මුලුහස්සවා
මගගං ආචිකෙඛය්‍ය, අනධකාරෙචා තෙලපජ්ජාතං
ධාරෙය්‍ය, වකඛුමනො රූපානි දුකඛිනි ති.
ඵචමෙචං හොතා ගොතමෙන අනෙක පරීයායෙන
ධමොමො පකාසිතො, ඵසාහං භගවන්තං ගොතමං.

සරණං ගවජාමී ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. ලභෙය්‍යා-
මහං භොතො ගොතමස්ස සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං,
ලභෙය්‍යං උපසම්පදන්ති. අලුඵ්ඵ ඛො කසීභාර-
ද්දාජො බ්‍රාහ්මණො භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං,
අලුඵ්ඵ උපසම්පදං.

10. අවිරූප සම්පන්නො ඛො පනායසමා භාර-
ද්දාජො ඵකො වුපකට්ඨො අප්පමතො ආතාපි
පභිතතො විහරන්තො න වීරසෙසව යසසරථාය
කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරසමා අනගාරීයං පබ්බ-
ජන්ති. තදනුත්තරං බ්‍රහ්මවරීය පරියොසානං දිට්ඨව
ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤාද සවජිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසී.
බීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවරීයං, කතං කරණීයං,
නාපරං ඉඵඵත්තායා'ති අබ්භඤ්ඤාදසී. අඤ්ඤාදතරො ච
ඛො පනායසමා භාරද්දාජො අරහතං අභොසී ති.

5

පරාභව සුත්තං

ඵචං මෙ සුත්තං ඵකං සමයං භගවා සාවඤ්චියං විහරති
ජෙතවනෙ අනාථපීණාසීකස්ස ආරාමෙ. අථ
ඛො අඤ්ඤාදතරා දෙවතා අභිකකන්තාය රත්තියා
අභිකකන්තවණ්ණා, කෙවලකප්පං ජෙතවනං ඔභා-
සෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසධකමී. උපසංකමීත්වා
භගවන්තං අභිවාදෙත්වා ඵකමන්තං අට්ඨාසී. ඵකමන්තං
ධීතා ඛො සා දෙවතා භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣධභාසී.

1. පරාභවනනං පුරිසං-මයං පුච්ඡාම ගෞතමං
භගවනනං පුට්ඨමාගමම-කිං පරාභවතො මුඛං.
2. සුච්ඡානො භවං හොති-සුච්ඡානො පරාභවො
ධම්මකාමො භවං හොති-ධම්මදෙසසි පරාභවො
3. ඉති හෙතං ච්ඡානාම-පධිමො සො පරාභවො,
දුතියං භගවා බුඤ්ඤි-කිං පරාභවතො මුඛං.
4. අසන්නස්ස පියා හොනති-සනෙත න කුරුතෙ පියං,
අසතං ධම්මං රොචෙති-තං පරාභවතො මුඛං.
5. ඉති හෙතං ච්ඡානාම-දුතියො සො පරාභවො,
තතියං භගවා බුඤ්ඤි-කිං පරාභවතො මුඛං.
6. නිද්දසිලි සභාසිලි-අනුට්ඨාතා ච යො නරො,
අලසො කොධපඤ්ඤාණො-තං පරාභවතො මුඛං.
7. ඉති හෙතං ච්ඡානාම-තතියො සො පරාභවො.
චතුෂ්ඨං භගවා බුඤ්ඤි-කිං පරාභවතො මුඛං.
8. යො මාතරං වා පිතරංවා-පිණ්ණකං ගත යොධ්ධනං,
පහුසනො න හරති-තං පරාභවතො මුඛං.

9. ඉති හෙතං විජානාම-චතුරෝ) සො පරාභවො,
පකච්චමං හගවා බුඤ්ඤිං පරාභවතො මුඛං.

10. යො බ්‍රාහ්මණං වා සමණං වා-අකඤ්ඤං
වා' පි වණ්ඨිධ්‍රැවකං,
මුසාවාදෙන චකෙච්චති-තං පරාභවතො මුඛං

11. ඉති හෙතං විජානාම-පකච්චමො) සො පරාභවො,
ජට්ඨමං හගවා බුඤ්ඤිං පරාභවතො මුඛං.

12. පහුතවිතො) පුරිසො-සතිරකඤ්ඤා සහොජනො
චකො භුකඤ්ඤි සාදුනි-තං පරාභවතො මුඛං

13. ඉති හෙතං විජානාම-ජට්ඨමො) සො පරාභවො,
සත්තමං හගවා බුඤ්ඤිං පරාභවතො මුඛං.

14. ජාතිථොධො ධනථොධො-
ගොත්තථොධො ච යො නරො,
සකඤ්ඤතිං අතිමකෙඤ්ඤති-
තං පරාභවතො මුඛං.

15. ඉති හෙතං විජානාම-සත්තමො) සො
පරාභවො,
අට්ඨමං හගවා බුඤ්ඤිං පරාභවතො මුඛං.

16. ඉන්ට්‍රාදුතොනා සුරාදුතොනා-අක්කාදුතොනා ව
 යො නරො,
 ලධං ලධං විනාසෙති-තං පරාභවතො මුඛං
17. ඉති හෙතං විජානාම-අධිමො සො පරාභවො,
 නවමං භගවා බුඤ්ඤි-කිං පරාභවතො මුඛං
18. සෙ හි දරෙති සන්තුට්ඨා-වෙසියාසු පදිසසති,
 දිසසති පරදරෙසු-තං පරාභවතො මුඛං
19. ඉති හෙතං විජානාම-නවමො සො පරාභවො
 දසමං භගවා බුඤ්ඤි-කිං පරාභවතො මුඛං.
20. අතිත යොධධනො පොසො-ආනෙති
 තිමබරුඤ්ඤි,
 තසසා ඉසසා න සුපති-තං පරාභවතො මුඛං
21. ඉති හෙතං විජානාම-දසමො සො පරාභවො.
 ඵකාදසමං භගවා බුඤ්ඤි-කිං පරාභවතො මුඛං
22. ඉන්ට්‍රිං සොණ්ඨිං විකිරණිං-පුරිසං වා 'පි තාදිසං,
 ඉසසරියසමිං ධපාපෙති-තං පරාභවතො මුඛං
23. ඉති හෙතං විජානාම-ඵකාදසමො සො
 පරාභවො,
 වාදසමං භගවා බුඤ්ඤි-කිං පරාභවතො මුඛං

24. අප්පභොගො මහාතණ්හො-බ්බතියෙ ජායතෙ කුලෙ,
සො ධ රජ්ජං පනට්ඨති-තං පරාභවතො මුඛං.

25. එතෙ පරාභවෙ ලොකෙ-පණ්ඩිතො සමවෙකඛිය,
අරියො දුස්සන සමපනො-සලොකං හජතෙ සිවන්ති.

6

අග්‍රිකභාරඥාප සුත්තං

වසල සුත්තං වා

1. එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා සාව්‍යථීයං විහරති
ජේතවනෙ අනාට්ඨිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, අට්ඨො ඛො භගවා
පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තව්චරමාදය සාව්‍යථීයං
පිණ්ඩාය පාවිසි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන අග්‍රිකභාරඥාපස්ස
බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනෙ අග්‍රි පජ්ජලිතො හොති ආහුති
පගගහිතා.

3. අට්ඨො ඛො භගවා සාව්‍යථීයං සපද්‍යනං පිණ්ඩාය වරමානො
යෙන අග්‍රිකභාරඥාපස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං
තෙහුපසංකමි, අද්දසා ඛො අග්‍රිකභාරඥාපො
බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං දුරතො ව ආගව්ජන්තං, දිස්වාන
භගවන්තං එතදවොච, තත්‍රෙව මුණ්ඩක, තත්‍රෙව සමණක,
තත්‍රෙව වසලක තිට්ඨාහි'ති.

4. එවං චුතො හගවා අග්නිකභාරද්වාජං බ්‍රාහ්මණං
 එතදවොච. ජානාසි පන තවං බ්‍රාහ්මණ වසලං වා
 වසලකරණො වා ධමෙම ති. නඛවාහං හො ගොතම
 ජානාමී වසලං වා වසලකරණො වා ධමෙම, සාධු මෙ
 හවං ගොතමො තටා ධමමං දෙසෙතු. යට්ඨං ජානෙය්‍යං
 වසලං වා වසල කරණො වා ධමෙම ති.

5. තෙන හි බ්‍රාහ්මණ සුණාහි සාධුකං මනසි කරොහි
 භාසිසසාමීහි. එවංහොති ඛො අග්නිකභාරද්වාජො
 බ්‍රාහ්මණො හගවතො පච්චසෙසාසි. හගවා එතදවොච.

1. කොධනො උපනාහි ව-පාපමකඛී ව යො නරො
 විපනනදිට්ඨි මායාවී-තං ජකද්‍යකද, වසලො ඉති
2. එකජං වා ද්විජං වා පි-යොධ පාණාහි හිංසති
 යසස පාණො දයා නරටී-තං ජකද්‍යකද,
 වසලො ඉති.
3. යො හනති පටීරුජෙධති-ගාමාහි නිගමාහි ව
 නිගගාහකො සමකද්‍යකදතො තං ජකද්‍යකද,
 වසලො ඉති
4. ගාමො වා යදි වා රකෙද්‍යකද-යං පරෙසං මමාසිතං
 ටෙය්‍යා අදිනනං ආදියති-තං ජකද්‍යකද,
 වසලො ඉති

- 5. යො හවෙ ඉණ මාදය-චුජ්ජමානො පලායති
න හි තෙ ඉණමඤ්චි-තං ජ්ඤදුකද,
වසලො ඉති.
- 6. යො වෙ කිකදුච්ඤකමසනා-පජට්ඨමිං වජනං ජනං
හනාවා කිකදුච්ඤ මාදෙති-තං ජ්ඤදුකද,
වසලො ඉති.
- 7. යො අත්තහෙතු පරහෙතු ධනහෙතු ච යො නරො
සකඛිපුට්ඨො මුසා බුච්චි-තං ජ්ඤදුකද, වසලො ඉති.
- 8. යො කදුච්චං සඛානං වා-දුරෙසු පතිදිසසති
සහසා සමපියෙහ වා-තං ජ්ඤදුකද, වසලො ඉති.
- 9. යො මාතරං වා පිතරංවා-පිණුණං
ගතයොඛ්ඛනං
පහුසනො න හරති-තං ජ්ඤදුකද, වසලො ඉති.
- 10. යො මාතරං වා පිතරං වා-භාතරං හගිතිං සසුං
හනති රොසෙති වාචාය-තං ජ්ඤදුකද,
වසලො ඉති.

11. යො අනට්ඨං පුච්ඡිතො සනො - අනරට්ඨ
මනුසාසති
පටිච්ඡනෙන මනෙති-තං ජකදුකද, වසලො ඉති.
12. යො කරවා පාපකං කමමං-මා මං ජකදුකති ඉච්ඡති
යො පටිච්ඡනකමමනො-තං ජකදුකද,
වසලො ඉති.
13. යො වෙ පරකුලං ගනවා-භුතවාන සුචිභොජනං
ආගතං න පටිපුජෙති-තං ජකදුකද, වසලො ඉති.
14. යො බ්‍රාහ්මණං වා සමණං වා-අකදුකදං
වා පි වණ්ඨකං
මුසාවාදෙන වකෙදුච්ඡිති-තං ජකදුකද, වසලො ඉති.
15. යො බ්‍රාහ්මණං වා සමණං වා-හත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ
රොසෙති වාචා න ව දෙති-තං ජකදුකද,
වසලො ඉති.
16. අසතං යො'ධ පබ්බුති-මොහෙන පලිගුණධිතො
කිකදුච්ඡකං නිපිඨිංසානො-තං ජකදුකද,
වසලො ඉති.

- 17. යො වතනානං සමුක්කංසෙ-පරකඤ්ච මවජානති
නිහිනො සෙන මානෙන-තං ජකඤ්ඤ, වසලො ඉති.
- 18. රොසකො කදරියො ච-පාපිවෙජා මවජරී සධො
අහිරිකො අනොතනාපි-තං ජකඤ්ඤ, වසලො ඉති.
- 19. යො බුධං පරිභාසති-අට්ඨ වා තසස සාවකං
පරිබ්බාජං ගහට්ඨං චා-තං ජකඤ්ඤ, වසලො ඉති.
- 20. යො වෙ අනරහා සනොතා - අරහං පටිජානති
වොරො සමුභමකෙ ලොකෙ-චස ඛො වසලාධමො
- 21. ඵතෙ ඛො වසලා චුත්තා-මයා වො යෙ පකාසිතා
න ජච්චා වසලො හොති-න ජච්චා හොති බ්‍රාහමණො
කමමනා වසලො හොති-කමමනා හොති බ්‍රාහමණො
- 22. තදමිනාපි විජානාට්ඨ-යට්ඨා මෙදං නිදසසනං
චණ්ඩාලපුත්තො සොපාකො-මාතධෙගා

ඉති විසසුතො.
- 23. සො යසං පරමං පතොතා-මාතධෙගා යං සුදුලලහං
ආගකඤ්ජං තසසුපට්ඨානං-බතතියා බ්‍රාහමණා බහු.

24. සො දෙවයාන මාරුයන-විරජං සො මහාපටිං
කාමරාගං විරාජෙතවා-බුහමලොකුපගො අහු.

25. න නං ජාති නිවාරෙසි-බුහමලොකුපපත්තියා
අජ්ඣායක කුලෙ ජාතා-බ්‍රාහමණා මනනබ්‍රහ්මනො.

26. තෙ ව පාපෙසු කමෙමසු-අභිණහ මුපදිසසරෙ
දිට්ඨෙව ධමෙම ගාරයනා-සමපරායෙ ව දුගගතිං
න තෙ ජාති නිවාරෙති-දුගගච්චා ගරහාය වා.
න ජච්චා වසලො හොති න ජච්චා හොති බ්‍රාහමණො
කමමනා වසලො හොති-කමමනා හොති
බ්‍රාහමණො ති.

එවං වුතෙත අගභිකභාරද්‍රව්‍යාපො බ්‍රාහමණො
භගවනං එතදුචොච. අභිකකනං හො ගොතම
අභිකකනං හො ගොතම, සෙය්‍යට්ඨි හො ගොතම
නිකකුජ්ජිතං වා උකකුජ්ජෙය්‍ය පටිච්ඡනං වා විචරෙය්‍ය,
මුළුභසස වා මගගං ආවිකෙඛය්‍ය, අජධකාරෙ වා
තෙලපජෙජාතං ධාරෙය්‍ය වකබ්‍රුමනෙතා රුපානි
දුකඛිනති. එවං මෙවං හොතා ගොතමෙන
අනෙකපට්ඨියෙන ධමෙමා පකාසිතො, එසාහං භගවනං
ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි. ධමමං ව භිකබ්‍රුසංඝංච,
උපාසකං මං භවං ගොතමො ධාරෙතු අජ්ජතගෙග
පාණුපෙතං සරණං ගතනති.

7

සච්චවිහරණ සුත්තං

1. එවං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා ඛාරාණසීයං විහරති ඉසිපතනෙ මීගදයෙ, තත්ථ භගවා භික්ඛූ ආමනෙහි භික්ඛවොති හදනෙත'ති තෙ භික්ඛූ භගවතො පච්චසෙසාසුං භගවා එතදවොච.

2. තථාගතෙන භික්ඛවෙ අරහතා සමමාසමුධෙන, ඛාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුත්තරං ධම්මවක්ඛං පචතතිතං, අප්පතිවතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනචී වා ලොකසමීං. යදීදං චතුන්නං අරියසච්චානං ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං.

3. කතමෙසං චතුන්නං? දුක්ඛස්ස අරියසච්චස්ස, ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං, දුක්ඛසමුදයස්ස අරියසච්චස්ස. ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං. දුක්ඛනිරෝධස්ස අරියසච්චස්ස, ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං, දුක්ඛනිරෝධගාමිනියා පටිපදය අරියසච්චස්ස, ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානි කමමං.

4. තට්ඨාගතෙන භික්ඛවෙ අරහතා සමමාසමධුධෙන, ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මිගදයෙ අනුතතරං ධම්මවක්කං පවත්තිතං, අපපතිවත්තියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුණා වා කෙනවි වා ලොකසමීං යද්දං ඉමෙසං චතුන්නං අරියසව්වානං ආචික්ඛනා දෙසනා පඤ්ඤපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං.

5. සෙවෙට්ඨ භික්ඛවෙ සාරිපුත්තමොග්ගලොනෙ හජට්ඨ භික්ඛවෙ සාරිපුත්ත මොග්ගලොනෙ පණ්ඨිතා භික්ඛු අනුග්ගාහකා සබ්බහමචාරීනං, සෙය්‍යට්ඨි භික්ඛවෙ ජනෙතී, එවං සාරිපුත්තො, සෙය්‍යට්ඨි ජාතසස ආපාදෙනා එවං මොග්ගලොනො, සාරිපුත්තො භික්ඛවෙ සොතාපත්තිඵලෙ විනෙති, මොග්ගලොනො උත්තමභේට්ඨි විනෙති, සාරිපුත්තො භික්ඛවෙ පහොති චත්තාරී අරියසව්වානි විතට්ඨාරෙන ආචික්ඛිතුං දෙසෙතුං පඤ්ඤපෙතුං පට්ඨපෙතුං විචරීතුං විහජීතුං උත්තානිකාතුන්ති. ඉද්ධමවොච හගවා, ඉද්ධං චරවා සුගතො උට්ඨායාසනා විහාරං පාවිසී.

6. තත්‍ර ඛො ආයසමා සාරිපුත්තො අචිර පක්ඛන්තසස හගවතො භික්ඛු ආමනෙතසි ආචුසො භික්ඛවොති. ආචුසො'ති ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමතො සාරිපුත්තසස පච්චසෙසාසුං, ආයසමා සාරිපුත්තො එතද්ධවොච.

7. තට්ඨාගතෙන ආවුසො අරහතා සමමාසමබ්බද්දොධන ඛාරාණසියං ඉසිපතනෙ මීගදයෙ අනුතතරං ධමමචකකං පචතතිතං අපපතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහමණෙන වා දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනවි වා ලොකසමීං යද්දං චතුන්නං අරීයසචචානං ආවිකඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා* පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං: කතමෙසං චතුන්නං? දුක්ඛස්ස අරීයසචචස්ස, ආවිකඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං, දුක්ඛසමුදයස්ස අරීයසචචස්ස ආවිකඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං; දුක්ඛනිරෝධස්ස අරීයසචචස්ස ආවිකඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං; දුක්ඛ නිරෝධගාමිනියා පටිපද අරීයසචචස්ස ආවිකඛනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපනා විචරණා විහජනා උත්තානිකමමං.

8. කතමඤ්ඤාවුසො දුක්ඛං අරීයසචචං? ජාති පි දුක්ඛා, ජරාපි දුක්ඛා, ව්‍යාධිපි දුක්ඛා, මරණමපි දුක්ඛං, සොක පරිදෙව දුක්ඛ දෙමනස්සුපායාසා දුක්ඛා, යමපිච්ඡං නලභති තමපි දුක්ඛං, සංඛිතොන පඤ්ඤුපාදනක්ඛණධා දුක්ඛා).

9. කතමා වාවුසො ජාති? යා තෙසං තෙසං සත්තානං තමහි තමහි සත්තනිකායෙ ජාති

* පඤ්ඤාපනා

සකඳුජාති, ඔකකනති, අභිනිබ්බතති, බ්‍රහ්මානං පාතූනාවො, ආයතනානං පටිලාභො, අයං චූච්චතාවුසො ජාති.

10. කතමා චාවුසො ජරා? යා තෙසං තෙසං සත්තානං තමභි තමභි සත්තනිකායෙ ජරා, ජීරණතා, බණ්ඩිච්චං, චාලිච්චං වලිත්තවතා, ආයුනො සංභාති, ඉඤ්චියානං පටිපාභො, අයං චූච්චතාවුසො ජරා.

11. කතමකඳුචාවුසො මරණං? යා තෙසං තෙසං සත්තානං තමභා තමභා සත්තනිකායා චුභි, චචනතා, හෙදෙ. අනතරධානං මච්චු මරණං, කාලකිරියා, බ්‍රහ්මානං හෙදෙ, කලෙඛරසස නිකෙඛපො, ඉදං චූච්චතාවුසො මරණං.

12. කතමො චාවුසො සොභො? යො ඛො ආචුසො අකඳුකඳුතරකඳුකඳුතරෙන ව්‍යසනෙන සමනනාගතසස, අකඳුකඳුතරකඳුකඳුතරෙන දුක්ඛධම්මෙන චුට්ඨසස සොභො, සොචනා, සොචිතතතං අනෙතා සොභො, අනෙතා පටිසොභො, අයං චූච්චතාවුසො සොභො.

13. කතමො චාවුසො පටිදෙවො? යො ඛො ආචුසො අකඳුකඳුතරකඳුකඳුතරෙන ව්‍යසනෙන සමනනාගතසස, අකඳුකඳුතරකඳුකඳුතරෙන දුක්ඛධම්මෙන චූච්චතාවුසො පටිදෙවො.

ධම්මෙන චූට්ඨස්ස ආදෙවො, පරීදෙවො, ආදෙවනා, පරීදෙවනා, ආදෙවිතතතං, පරීදෙවිතතතං අයං චූච්චතාචුසො පරීදෙවො.

14. කතමකඤ්චාචුසො දුක්ඛං? යං ඛො ආචුසො කායිකං දුක්ඛං, කායිකං අසාතං, කායසම්චිස්සජං දුක්ඛං අසාතං වෙදුයිතං, ඉදං චූච්චතාචුසො දුක්ඛං.

15. කතමකඤ්චාචුසො දෙමනස්සං? යං ඛො ආචුසො චේතසිකං දුක්ඛං චේතසිකං අසාතං, මනෝසම්චිස්සජං දුක්ඛං අසාතං වෙදුයිතං ඉදං චූච්චතාචුසො දෙමනස්සං.

16. කතමො චාචුසො උපායාසො? යො ඛො ආචුසො අකඤ්ඤතරුකඤ්ඤතරොන ව්‍යසනෙන සමනනාගතස්ස, අකඤ්ඤතරුකඤ්ඤතරොන දුක්ඛධම්මෙන චූට්ඨස්ස ආයාසො, උපායාසො, ආයාසිතතතං උපායාසිතතතං, අයං චූච්චතාචුසො උපායාසො.

17. කතමකඤ්චාචුසො යමපිච්ජං න ලහති තමපි දුක්ඛං? ජාතිධම්මානං ආචුසො සතතානං ඵලං ඉච්ඡා උප්පජ්ජති. අහො චත මයං න ජාතිධම්මා අසසාම, න ච චත නො ජාති ආගචේජය්‍යාති න ඛො පනෙතං ඉච්ඡාය පතතඛං ඉදුමපි යමපිච්ජං න ලහති තමපි දුක්ඛං.

18. ජරා ධම්මානං ආවුසො සත්තානං ඵලං ඉච්ඡා උපපජ්ජති. අහො වත මයං න ජරාධම්මා අසාම, න ච වත නො ජරා ආගච්ඡෙය්‍යාති. න ඛො පනෙතං ඉච්ඡාය පත්තං ඉදුමපි යමපිච්ඡං න ලහති තමපි දුක්ඛං.

19. ව්‍යාධි ධම්මානං ආවුසො සත්තානං ඵලං ඉච්ඡා උපපජ්ජති අහො වත මයං න ව්‍යාධිධම්මා අසාම, න ච වත නො ව්‍යාධි ආගච්ඡෙය්‍යාති න ඛො පනෙතං ඉච්ඡාය පත්තං, ඉදුමපි යමපිච්ඡං නලහති තමපි දුක්ඛං.

20. මරණ ධම්මානං ආවුසො සත්තානං ඵලං ඉච්ඡා උපපජ්ජති, අහො වත මයං න මරණධම්මා අසාම, න ච වත නො මරණං ආගච්ඡෙය්‍යාති, න ඛො පනෙතං ඉච්ඡාය පත්තං, ඉදුමපි යමපිච්ඡං නලහති තමපි දුක්ඛං.

21. සොක පරිදෙව දුක්ඛදෙමනස්සුපායාස ධම්මානං ආවුසො සත්තානං ඵලං ඉච්ඡා උපපජ්ජති. අහො වත මයං න සොක පරිදෙව දුක්ඛදෙමනස්සුපායාසධම්මා අසාම, න ච වත නො සොක පරිදෙව දුක්ඛදෙමනස්සුපායාස ආගච්ඡෙය්‍යාති, න ඛො පනෙතං ඉච්ඡාය පත්තං, ඉදුමපි යමපිච්ඡං න ලහති තමපි දුක්ඛං.

22. කතමා වාචුසො සංඛිතොතන පඤ්චුපාද-
 නකඛ්ඡධා දුක්ඛා? සෙය්‍යථීදං? රුපුපාදනකඛ්ඡධා,
 වේදනුපාදනකඛ්ඡධා, සකදුකදුපාදනකඛ්ඡධා,
 සඛ්ඛාරුපාදනකඛ්ඡධා, විකදුකදුඤ්ඤුපාදනකඛ්ඡධා, ඉමෙ
 වුච්චනාචුසො සංඛිතොතන පඤ්චුපාදනකඛ්ඡධා දුක්ඛා.
 ඉදං වුච්චනාචුසො දුක්ඛං අරීයසච්චං.

23. කතමකද්වාචුසො දුක්ඛසමුදයො අරීයසච්චං, යා
 යං තණ්හා පොනොහවිකා නන්දිරාගසහගතා
 තත්තත්තාභිනන්දිති, සෙය්‍යථීදං? කාමතණ්හා භවතණ්හා
 විභවතණ්හා, ඉදං වුච්චනාචුසො දුක්ඛසමුදයො අරීයසච්චං.

24. කතමකද්වාචුසො දුක්ඛනිරොධො අරීයසච්චං යො
 තසසායෙව තණ්හාය අසෙසවිරාගනිරොධො වාගො
 පටිනිසසගො මුත්ති අනාලයො, ඉදං වුච්චනාචුසො
 දුක්ඛනිරොධො අරීයසච්චං.

25. කතමකද්වාචුසො දුක්ඛනිරොධගාමිනිපටිපද
 අරීයසච්චං, අයමෙව අරීයො අට්ඨධගිකො මගො.
 සෙය්‍යථීදං?

සමමාදුට්ඨි සමමාසධකපෙපා සමමාවාචා
 සමමාකමමනො, සමමා ආපීවො, සමමාවායාමො
 සමමාසති, සමමාසමාධි.

26. කතමො වාචුසො සමොදුට්ඨි? යං ඛො ආචුසො දුක්ඛං ඤාණං, දුක්ඛසමුදයෙ ඤාණං, දුක්ඛනිරෝධෙ ඤාණං, දුක්ඛනිරෝධගාමිනියා පටිපදය ඤාණං, අයං වුච්චතාචුසො සමොදුට්ඨි.

27. කතමො වාචුසො සමොසධකප්පො? නෙක්ඛමම සධකප්පො, අව්‍යාපාද සධකප්පො, අවිහිංසා සධකප්පො, අයං වුච්චතාචුසො සමොසධකප්පො.

28. කතමො වාචුසො සමොවාචා? මුසාවාද වෙරමණී, පිසුණාවාචා වෙරමණී, චිරුකා වාචා වෙරමණී, සමච්ඡලාපා වෙරමණී, අයං වුච්චතාචුසො සමොවාචා.

29. කතමො වාචුසො සමොකමමනෙතා? පාණාභිපාතා වෙරමණී, අදින්නාදනා වෙරමණී, කාමෙසුමිච්ඡාවාරා වෙරමණී, අයං වුච්චතාචුසො සමො කමමනෙතා.

30. කතමො වාචුසො සමො ආපීවො? ඉධාචුසො අරියසාවකො මිච්ඡාආපීවං පභාය සමොආපීවෙන පීචිකං කප්පෙති, අයං වුච්චතාචුසො සමොආපීවො.

31. කතමො වාචුසො සමොවායාමො? ඉධාචුසො භික්ඛු අනුප්පන්නානං පාපකානං අකුසලානං ධමොනං අනුප්පාදය ජහදං ජනෙති වායමති විරියං ආරහති චිත්තං පගගණකාභි පදහති, උප්පන්නානං

පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං පහාණාය ජඤ්ඤං ජනෙති
 වායමති විරියං ආරහති චිත්තං පගගණ්ඨාති පදහති,
 අනුප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං උප්පාදය ජඤ්ඤං
 ජනෙති වායමති, විරියං ආරහති චිත්තං පගගණ්ඨාති
 පදහති, උප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං ධීඛියා
 අසමොසාය භියෙශාභාවාය වෙසුලලාය භාවනාය
 පාරිසුරියා ජඤ්ඤං ජනෙති වායමති විරියං ආරහති චිත්තං
 පගගණ්ඨාති පදහති. අයං වුච්චතාවුසො සමොචායාමො.

32. කතමා වාචුසො සමොසති? ඉධාවුසො භික්ඛු
 කායෙ කායානුපසිච්චිති, අතාපි සමපජානො සතිමා
 විනෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣධා දෙමනස්සං, වෙදනාසු
 වෙදනානුපසිච්චිති, අතාපි සමපජානො සතිමා
 විනෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣධාදෙමනස්සං, විතො
 විතනානුපසිච්චිති, අතාපි සමපජානො සතිමා
 විනෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣධා දෙමනස්සං, ධම්මෙසු
 ධම්මානුපසිච්චිති, අතාපි සමපජානො සතිමා විනෙය්‍ය
 ලොකෙ අභිජ්ඣධා දෙමනස්සං, අයං වුච්චතාවුසො
 සමොසති.

33. කතමො වාචුසො සමො සමාධි? ඉධාවුසො භික්ඛු,
 විච්චෙච්ච කාමෙහි විච්ච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි
 සචිතකකං සච්චාරං විචෙකජං පිතිසුඛං පධිමජ්ඣධානං
 උපසමපජජ විහරති, චිතකකච්චාරානං වුපසමා
 අජ්ඣධානං සමපසාදනං චෙතසො චිකොදිභාවං අචිතකකං

අවිචාරං සමාධිජං ජිනිසුඛං දුනියජ්ඣධානං
 උපසම්පජ්ජ විහරති. පිනියා ච විරාගා උපෙකො¹ච
 විහරති: සතො ච සම්පජානො සුඛං ච කායෙන
 පටිසංවෙදෙති, යනනං අරියා ආවිකකන්ති උපෙකො
 සතිමා සුඛවිහාරීති තනියජ්ඣධානං උපසම්පජ්ජ විහරති,
 සුඛස්ස ච පභාණා දුකඛස්ස ච පභාණා පුබ්බෙව
 සොමනස්ස දෙමනස්සානං අතට්ඨමා අදුකඛං අසුඛං
 උපෙකාසති² පාරිසුඛිං චතුරට්ඨකධානං උපසම්පජ්ජ
 විහරති, අයං වුච්චතාවුසො සමමාසමාධි, ඉදං
 වුච්චතාවුසො දුකඛනිරොධ ගාමිනිපටිපද අරියසච්චං.

34. තට්ඨාගතෙන ආවුසො අරහතා සමමාසමුද්ධෙන,
 ඛාරාණසීයං ඉසිපතනෙ මිගදයෙ, අනුතතරං ධම්මචකකං
 පචතතිතං අප්පතිචතතියං සමණෙන වා බ්‍රාහ්මණෙන වා
 දෙවෙන වා මාරෙන වා බ්‍රහ්මුනා වා කෙනවී වා
 ලොකසමීනි, යදීදං ඉමෙසං චතුන්නං අරියසච්චානං
 ආවිකකනා දෙසනා පඤ්ඤාපනා පට්ඨපණා විචරනා
 විහජනා උතතානි කමමනි.

35. ඉදමචොචායසමා සාරීපුතො, අතතමනා තෙ
 හිකඛු ආයසමතො සාරීපුතතස්ස භාසිතං අභිනපදනති.

(නිට්ඨිතානි අතිරෙකානි සත්ත සුත්තානි.)

1. උපෙකවතො

2. උපෙකවා සති හරිසුඛි

ආටානාටිය සුත්තං

පටිමක භාණුවාරො

නමො තසස භගවතො අරහතො

සමො සමබ්බසස

1. එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා රාජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකුටෙ පබ්බතෙ.

අට්ඨ ඛො චත්තාරො මහාරාජා මහතියා ච යකඛ සෙනාය, මහතියාව ගජධබ්බසෙනාය, මහතියා ච කුමභණ්ඩසෙනාය, මහතියාව නාගසෙනාය, චතුද්දිසං රකඛං ධිපෙඤ්චා, චතුද්දිසං ගුමඛං ධිපෙඤ්චා, චතුද්දිසං ඔචරණං ධිපෙඤ්චා, අභික්ඛන්තාය රත්තියා අභික්ඛන්තවණ්ණා, කෙවලකප්පං ගිජ්ඣකුටං ඔභාසෙඤ්චා යෙන භගවා තෙනුපසංකමිංසු, උපසධකමිඤ්චා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්චා එකමන්තං නිසීදිංසු.

2. තෙපි ඛො යකඛා අප්පෙකචෙච භගවන්තං අභිවාදෙඤ්චා එකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පෙකචෙච භගවතා සද්ධිං සමෙමාදිංසු. සමෙමාදනියං කට්ඨං සාරාණීයං විතිසාරෙඤ්චා එකමන්තං නිසීදිංසු. අප්පෙකචෙච යෙන භගවා, තෙනකප්පුලිං පණාමෙඤ්චා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකචෙච නාමගොතතං සාවෙඤ්චා එකමන්තං නිසීදිංසු, අප්පෙකචෙච තුණ්හිභුතා එකමන්තං නිසීදිංසු.

එකමහනං නිසිනො ඛො වෙසසවණො මහාරාජා
හගවහනං එතදුවොව.~~~~~

3. සනති හි හනො උළාරා යකඛා හගවතො
අපපසනා, සනති හි හනො උළාරා යකඛා, හගවතො
පසනා, සනති හි හනො මජ්ඣමා යකඛා හගවතො
අපපසනා, සනති හි හනො මජ්ඣමා යකඛා හගවතො
පසනා. සනති හි හනො නිවා යකඛා හගවතො
අපපසනා, සනති හි හනො නිවා යකඛා හගවතො
පසනා).

4. යෙභුයෙසන ඛො පන හනො යකඛා,
අපපසනායෙව හගවතො. තං කිසසභෙතු? හගවා හි
හනො පාණාතිපාතා වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති,
අදිනනාදනා වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති, කාමෙසු
මිච්ඡාවාරා වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති, මුසාවාද,
වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති, සුරාමෙරය මජ්ඣමාදට්ඨානා
වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති.~~~~~

5. යෙභුයෙසන ඛො පන හනො යකඛා, අපපට්ඨ
වීරතා යෙව පාණාතිපාතා, අපපට්ඨවීරතා අදිනනාදනා,
අපපට්ඨවීරතා කාමෙසුමිච්ඡාවාරා, අපපට්ඨවීරතා මුසාවාද,
අපපට්ඨවීරතා සුරාමෙරයමජ්ඣමාදට්ඨානා, තෙසං තං
හොති අපපියං අමනාපං:-

6. සනති හි හනෙහ හගවතො සාවකා, අරඤ්ඤද, වනපඤ්ඤානි පනතානි සෙනාසනානි පටිසෙවනති, අපසකදුනි අපපනිගෙකාසානි, විජනවාතානි මනුස්සරාහසෙය්‍යකානි පටිසලුනසාරුප්පානි, තථ සනති උළාරා යකඛා නිවාසිනො. යෙ ඉමස්මිං හගවතො පාවචනෙ අපසකනා, තෙසං පසාදය.

7. උගගණභාතු හනෙහ හගවා ආටානාටියං රකඛං, හිකඛුනං හිකඛුණීනං, උපාසකානං උපාසිකානං, ගුහනියා රකඛාය අවිහිංසාය චාසුචිභාරායා'ති.....

8. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන අට්ඨො ඛො වෙසසවණො මහාරාජා හගවතො අධිවාසනං විදුත්වා, තායං වෙලායං ඉමං ආටානාටියං රකඛං අභාසි.....

9. විපසසිසස නමඤ්චු-චකඛුමනතසස සිරිමතො, සිබ්බිසස පි නමඤ්චු-සබ්බභුතානුකමපිනො. වෙසසභුසස නමඤ්චු-නභාතකසස තපසසිනො, නමඤ්චුකකුසජධසස-මාරසෙනා පමදදිනො. කොණාගමනසස නමඤ්චු-බ්‍රාහමණසසචුසිමතො, කසසපසස නමඤ්චු-විපපමුත්තසස සබ්බධි. අධිගිරසසස නමඤ්චු-සකසපුත්තසස සිරිමතො, යො ඉමං ධම්ම'මදෙසෙසි-සබ්බදුකඛාපනුදනං.

10. යෙ වා'පි නිබ්බුතා ලොකෙ-යටාභුතං විපසසිසුං, තෙ ජනා අපිසුණා-මහනතා විතසාරද.....

11. හිතං දෙව මනුසානං-යං නමසනති ගොතමං
විජ්ජාවරණ සමපනනං-මහනතං විතසාරදං.....

12. යතො උගගවජති සුරියො-ආදිවෙවා
මණඛලි මහා
යසසවුගගවජමානසස-සංවරී'පි නිරුජ්ඣධති
යසස'වුගගතෙ සුරියෙ-දිවසෝ'ති පවුච්චති
රහදෙ'පිතතට් ගමහිරො-සමුදෙදු සරිතොදුකො.
ඵවං නං තතට් ජානනති-සමුදෙදු
සරිතොදුකො.....

13. ඉතො සා පුරිමා දිසා-ඉතිනං ආවිකකති ජනො
යං දිසං අභිපාලෙති-මහාරාජා යසසසිසො.
ගජධඛඛානංආධිපති-ධතරට්ඨො ඉති නාමසො
රමති නව්වගිතෙති-ගජධඛඛති පුරකකතො
පුතතාපි තසස ඛහවො-ඵකනාමා ති මෙ සුතං
අසිතිං දුස ඵකො ඵ-ඉජදනාමා මහඛඛලා.
තෙවා'පි බුධං දිසාන-බුධං ආදිවච්චවජධුනං
දුරතො'ව නමසනති-මහනතං විතසාරදං
නමො තෙ පුරිසාජ්ඣකදු-නමො තෙ
පුරිසුතතම.....

14. කුසලෙන සමෙකකසි. අමනුසසා පි තං වජදනති
සුතං නෙතං අභිණහසො, තසමා ඵවං වදෙමසෙ
පීනං වජදට් ගොතමං පීනං වජදම ගොතමං,
විජ්ජාවරණසමපනනං, බුධං වජදම ගොතමං.....

15. යෙන පෙනා පවුච්චනි-පිසුණා පිට්ඨිමංසිකා,
 පාණාතිපාතිනො ලුඤ්ඤා-වොරා නෙකතිකා ජනා.
 ඉතො සා දුක්ඛිණාදිසා-ඉතිනං ආවික්ඛති ජනො
 යං දිසං අභිපාලෙති-මහා රාජා යසසසිසො.
 කුමහණ්ඛානං ආධිපති-වීරුලෙහා ඉති නාමසො,
 රමති නච්චගිතෙති-කුමහණ්ඛෙති පුරකකතො.
 පුත්තා පි තසස ඛහවො-චකනාමාති මෙ සුතං,
 අසිතිං දුස චකොච-ඉඤ්ඤාමා මහඛඛලා.
 තෙ වා පි බුඛං දිසවාන-බුඛං ආදිච්ච ඛජධුනං,
 දුරතො'ච නමසසනති-මහනනං වීතසාරදං,
 නමො තෙ පුරිසාජකඤ්ඤ-නමො තෙ පුරිසුත්තම.....

16. කුසලෙන සමෙක්ඛසි. අමනුසසා පි තං වජ්ජනති සුතං
 නෙතං අභිණ්ඤාසො, තසමා චචං වදෙමසෙ පීනං වජ්ජට්ඨි
 ගොතමං පීනං වජ්ජම ගොතමං, විජ්ජාවරණ සමපනනං
 බුඛං වජ්ජම ගොතමං.....

17. යතට්ඨා වොගගච්චනි සුරියො-ආදිච්චො
 මණ්ඩලි මහා,
 යසස වොගගච්චමානසස-දිච්චසො පි නිරුජ්ජධති,
 යසස වොගගතෙ සුරියො-සංචරීති පවුච්චති
 රහදෙ පි තතට්ඨ ගමනිරො-සමුදෙදු සරිතොදකො,
 චචනනං තතට්ඨ ජානනති-සමුදෙදු
 සරිතොදකො.....

18. ඉතො සා පවජිමා දිසා-ඉති නං ආවික්ඛති ජනො
 යං දිසං අභිපාලෙති-මහාරාජා යසස්සිසො.
 නාගානං ආධිපති වීරපකෙඛා-ඉති නාමසො
 රමති නවවගිතෙති-නාගෙති පුරක්ඛතො.
 පුත්තාපි තස්ස බහවො-චක්ඛනාමා'ති මෙ සුතං,
 අසිතිං දස ඵකො ච-ඉඤ්ජනාමා මහබ්බලා
 තෙ වා'පි බුධං දිස්වාන-බුධං ආදිච්චබ්ජධුනං,
 දුරතො'ච නමස්සනති-මහනනං වීතසාරදං,
 නමො තෙ පුරීසා ජ්ඤඤද-නමො තෙ
 පුරීසුත්තම.....

19. කුසලෙන සමෙක්ඛසී. අමනුස්සා පි තං
 වඤ්ජනති සුතං නෙතං අභිණ්හසො, තස්මා ඵචං
 චදෙමසෙ පීනං වඤ්ජටී ගොතමං පීනං වඤ්ජම
 ගොතමං, විජජාචරණසමපනනං බුධං වඤ්ජම
 ගොතමනති.....

20. යෙන උත්තරකුරුරමමා-මහානෙරු සුදස්සනො,
 මනුස්සා තථ ජායනති-අමමා අපරීගගහා.
 න තෙ බීජං පවපනති-න පි නියනති නඩගලා,
 අකට්ඨපාකිමං සාලිං-පරිභුඤ්ජනති මානුසා
 අකණං අටුසං සුඛ-සුගජධං තණ්ඩුලපච්චං
 තුණ්ඩිකිරො පච්චිචාන-තතො
 භුඤ්ජනති ගොජනං.....

21. ගාවිං එක බුරං කරවා-අනුයනති දිසොදිසං,
 පසුං එක බුරං කරවා-අනුයනති දිසොදිසං,
 ඉර්ථි වාහනං කරවා-අනුයනති දිසොදිසං,
 පුරිසවාහනං කරවා-අනුයනති දිසොදිසං,
 කුමාරිවාහනං කරවා-අනුයනති දිසොදිසං,
 කුමාරවාහනං කරවා-අනුයනති දිසො දිසං.

තෙ යානෙ අභිරුහිතවා සබ්බාදිසා අනුපරියනති
 පචාරා තස්ස රාජිනො.

22. නර්ථියානං අස්සයානං-දිබ්බං යානං උපධිතං
 පාසාදු සිව්කා වෙ'ච-මහාරාජස්ස යසස්සිනො.

23. තස්ස ච නගරා අනු-අනතලිකෙඛ සුමාපිතා
 ආවානාටා කුසිනාටා-පරකුසිනාටා
 නාටපුරියා පරකුසිතනාටා.
 උත්තරෙන කපිවනො-ජනොඝ'ම පරෙන ච
 නච නචතියො අමබර අමබරචතියො-

ආලකමඤ්ඤ නාම රාජධානි
 24. කුචෙරස්ස ඛො පන මාරීස මහාරාජස්ස විසාණා
 නාම රාජධානි, තස්මා කුචෙරො මහාරාජා වෙස්සවණො'ති
 පවුච්චති.

25. පචෙවසනො පකාසෙනති තතොලා තත්තලා
 තතොතලා. ඔපිසිතෙජසි තතොජසි සුරො රාජා අරීටෙධා

නෙමි. රහදේ'පි තනට් ධරණී නාම. යතො මෙසා පවසසනති වසසා යතො පනායනති සභා'පි තනට් හගලවති නාම යනට් යක්ඛා පශිර'පාසනති.....

26. තනට් නිච්චච්ලා රුක්ඛා-නානාද්විජගණායුතා, මයුර කොකද්වා'තිරුද-කොකිලාති හි වගගුති. ජීවකද්විවක සද්දෙතට් - අටො ඔට්ඨව විතතකා ක්කුතට්කා කුජිරිකා - වනෙ පොකඛරසාතකා. සුක සාලික සද්දෙතට් - දුණඛමානවකාති ව, සොහති සඛඛකාලං සා - කුවෙර නලිති සද.....

27. ඉතො සා උතතරාදිසා - ඉති නං ආචිකඛති ජනො, යං දිසං අභිපාලෙති-මහාරාජා යසසසිසො. යක්ඛානං ආධිපති-කුවෙරො ඉති නාමසො, රමති නච්චගිතෙති-යකෙඛති පුරකඛතො, පුතතා'පි තසස ඛහවො-චකනාමා'ති මෙසුතං, අසිතිං දුස චකොච-ඉහදනාමා මහඛඛලා. තො වා'පි බුඛං දිසවාන-බුඛං ආදිච්ච ඛජධුනං, දුරතො'ච නමසසනති-මහනතං විතසාරදං, නමො තෙ පුරිසාජකදුතද-නමො තෙ පරිසුතතම.....

කු සලෙන සමෙකඛසි. අමනුසසා පි තං දිනති සුතං නෙතං අභිණහසො. තසමා ච්චං

වදෙමසෙ ජීනං වජදට් ගොතමං ජීනං වජදම ගොතමං, විජ්ජාවරණසමපනනං බුධං වජදම ගොතමං'ති.....

28. අයං ඛො සා මාරීස ආටානාටියා රක්ඛා, භික්ඛුනං භික්ඛුණීනං, උපාසකානං උපාසිකානං, ගුත්තියා රක්ඛාය අවිහිංසාය චාසුවිහාරාය'ති.

29. යස්ස කස්සචි මාරීස, භික්ඛුස්ස චා භික්ඛුණීයා චා. උපාසකස්ස චා උපාසිකාය චා, අයං ආටානාටියා රක්ඛා, සුගගභිතා භවිස්සති සමනතා පරියාපුතා. තඤ්ඤො අමනුස්සො.....

30. යකෙඛා චා යකඛිණී චා, යකඛපොතකො චා යකඛපොතිකා චා, යකඛමහාමනෙතා චා යකඛ පාරීසජ්ජො චා යකඛපචාරො චා.....

31. ගජධඛෙඛා චා ගජධඛි චා, ගජධඛ පොතකො චා ගජධඛපොතිකා චා ගජධඛ මහාමනෙතා චා ගජධඛපාරීසජ්ජො චා ගජධඛ පචාරො චා.....

32. කුමහණෙඛා චා කුමහණඛි චා, කුමහණඛ පොතකො චා කුමහණඛපොතිකා චා, කුමහණඛ මහාමනෙතා චා කුමහණඛ පාරීසජ්ජො චා කුමහණඛ පචාරො චා.

33. නාගො වා නාගිනී වා, නාගපොතකො වා නාගපොතිකා වා, නාගමහාමතො වා නාගපාරී සජ්ජා වා, නාගපචාරො වා, පදුට්ඨවිතො:-

34. ගවජනං වා අනුගවෙජය්‍ය. ධීතං වා උපතිට්ඨෙය්‍ය, නිසින්නං වා උපතිසිද්දෙය්‍ය නිපන්නං වා උපතිපජ්ජෙය්‍ය.

න මෙ සො මාරීස! අමනුසො ලභෙය්‍ය ගාමෙසු වා නිගමෙසු වා, සකකාරංවා ගරුකාරංවා.....

න මෙ සො මාරීස! අමනුසො ලභෙය්‍ය, ආලකමහදය රාජධානියා වතට්ඨං වා වාසං වා.....

න මෙ සො මාරීස! අමනුසො ලභෙය්‍ය, යකඩාණං සමිතිං ගන්තුං.....

අපිසසු නං මාරීස! අමනුසො, අනවයහමපි නං කරෙය්‍යං අවිවය්‍යං.....

අපිසසු නං මාරීස! අමනුසො, අත්තාහි පි පරි-පුණ්ණාහි පරිභාසාහි පරිභාසෙය්‍යං.....

අපිසසු නං මාරීස! අමනුසො, රීතතමපි පතතං සිසෙ නිකකුජ්ජෙය්‍යං.....

අපිසසු නං මාරීස! අමනුසො සත්තධා පිසස මුඛං වාලෙය්‍යං.

35. සනි හි මාරිස! අමනුසසා වණ්ඩා රුද්ද රහසා,
තෙ නෙව මහාරාජානං ආදියනි. න මහා රාජානං
පුරිසකානං ආදියනි. න මහාරාජානං පුරිසකානං
පුරිසකානං ආදියනි. තෙ ඛො තෙ මාරිස! අමනුසසා,
මහාරාජානං අවරුධා නාම වුච්චනි.....

36. සෙය්ඨා'පි මාරිස! රඤ්ඤාද මාගධසස විපිතෙ
වොරා, තෙ නෙව රඤ්ඤාද මාගධසස ආදියනි. න
රඤ්ඤාද මාගධසස පුරිසකානං ආදියනි. න රඤ්ඤාද
මාගධසස පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනි. තෙ ඛො
තෙ මාරිස! මහාවොරා, රඤ්ඤාද මාගධසස අවරුධා.
නාම වුච්චනි.....

37. ඵච මෙව ඛො මාරිස! සනිහි අමනුසසා වණ්ඩා
රුද්ද රහසා තෙ නෙව මහාරාජානං ආදියනි. න
මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනි, න මහාරාජානං
පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනි. තෙ ඛො තෙ මාරිස!
අමනුසසා මහාරාජානං අවරුධා නාම වුච්චනි.....

38. යො හි කොචි මාරිස! අමනුසසො යකෙඛා වා
යකඛිණී වා, යකඛපොතකො වා යකඛපොතිකා වා,
යකඛමහාමතො වා යකඛපාරිසජ්ජා වා
යකඛපචාරො වා.....

ගණධර්මයා වා ගණධර්මී වා, ගණධර්මයොතකො වා
ගණධර්මයොතිකා වා, ගණධර්මමහා මනො වා
ගණධර්මපාරිසර්ජො වා ගණධර්ම පචාරො වා.....

39. කුමහණුසා වා කුමහණුසී වා කුමහණුසායොතකො
වා කුමහණුසා පොතිකා වා, කුමහණුසා මහාමනො වා
කුමහණුසාපාරිසර්ජො වා කුමහණුසා පචාරො වා.....

40. නාගො වා නාගිනී වා, නාගයොතකො වා
නාගයොතිකා වා, නාග මහාමනො වා නාග පාරිසර්ජො
වා නාගපචාරො වා.....

41. පදුට්ඨවිතො:- හික්ඛුං වා හික්ඛුණීං වා, උපාසකං
වා උපාසිකං වා, ගවජනං වා අනුගවෙජයස. ධීතං වා
උපතිට්ඨයස. නිසින්නං වා උපතිසිද්දෙයස නිපන්නං වා
උපතිපර්ජෙයස.....

42. ඉමෙසං යක්ඛානං මහායක්ඛානං, සෙනාපතිනං
මහාසෙනාපතිනං, උජ්ඣායොතකං විකකජදී තර්ඛං
විරවිතර්ඛං.....

43. අයං යකොගා ගණනාති, අයං යකොගා ආවිසති.
අයං යකොගා හෙට්ඨති, අයං යකොගා විහෙට්ඨති. අයං
යකොගා හිංසති, අයං යකොගා විහිංසති. අයං යකොගා
න මුඤ්ඤවිති.

44. කට්මෙසං යකඛානං මහායකඛානං, සෙනාපතිනං මහාසෙනාපතිනං.....

ඉභෙද, සොමො වරුණො ව-භාරද්වාවො පජාපති වභද්දනො කාමසෙට්ඨො ව-කින්නුඝණ්ඨු නිඝණ්ඨු ව. පනාදෙ, ඔපමඤ්ඤෙද, ව-දෙවසුතො ව මාතලී විත්තසෙනො ව ගජධරෙඛො-නලො රාජා ජනෙසභො. සාතාගිරො හෙමවතො-පුණ්ණකො කරතියො ගුලො සිවකො මුවලිභෙද, ව-වෙසසාමිතො යුගජධරො. ගොපාලො සුප්පගෙට්ඨො ව- නිරීනෙතති ව මජ්ඣිමෙ පඤ්චාලවණ්ඨො ආලවකො-පජ්ජුනො

සුමනො සුමුඛො දුට්ඨිමුඛො

මණී මාණී වරො දීඝො-අට්ඨො

සෙට්ඨසකො සහ.....

45. ඉමෙසං යකඛානං මහායකඛානං, සෙනාපතිනං මහාසෙනාපතිනං, උජ්ඣාපෙතඛං විකකජදී තඛං විරවිතඛං. අයං යකෙඛා ගණභාති. අයං යකෙඛා ආවිසති. අයං යකෙඛා හෙට්ඨති. අයං යකෙඛා විහෙට්ඨති. අයං යකෙඛා හිංසති. අයං යකෙඛා විහිංසති. අයං යකෙඛා න මුඤ්ඤාති'ති.

46. අයං ඛො සා මාරිස! ආටානාටියා රක්ඛා භික්ඛුනං භික්ඛුණීනං. උපාසකානං, උපාසිකානං ගුහතියා රක්ඛාය අවිභිංසාය ඵාසුචිභාරායාති.

47. හන්දු ච දුනි මයං මාරිස! ගච්ඡාම. ඛහුකිච්චා මයං ඛහුකරණීයා ති. යසසදුනි තුමෙහ මභාරාජානො කාලං මඤ්ඤදට්ඨා'ති.

අට්ඨ ඛො චත්තාරො මභාරාජා උට්ඨායාසනා හගචන්තං අභිචාදෙඝවා පදුකඛිණං කඝවා තඝෙට්ඨ චන්තරධාසිංසු.

48. තෙ'පි ඛො යක්ඛා උට්ඨායාසනා, අප්පෙකච්චෙ හගචන්තං අභිචාදෙඝවා පදුකඛිණං කඝවා තඝෙට්ඨචන්තරධාසිංසු.

අප්පෙකච්චෙ හගචතා සධිං සමෙමාදිංසු. සමෙමාදුනියං කට්ඨං සාරාණීයං විභිසාරෙඝවා තඝෙට්ඨචන්තරධාසිංසු.

අප්පෙකච්චෙ යෙන හගවා, තෙනඤ්ඤප්ප්ලිං පණාමෙඝවා තඝෙට්ඨචන්තරධාසිංසු.

අප්පෙකච්චෙ නාමගොත්තං සාවෙඝවා තඝෙට්ඨචන්තරධාසිංසු.

අප්පෙකච්චෙ තුණ්හිභුතා තඝෙට්ඨචන්තරධාසිං සු'ති.

තතියක භාණවාරං.

ආටානාටිය සුත්තං

දුතියක භාණවාරං

නමො තස්ස භගවතො අරහතො

සමො සමුදාසස්

1. අට්ඨ ඛො භගවා තස්සා රතතියා අච්චයෙන භික්ඛු ආමනෙතසි. ඉමං භික්ඛුවෙ රතතිං චත්තාරො මහාරාජා මහතියා ච යකඛසෙනාය, මහතියා ච ගජධඛඛ සෙනාය, මහතියා ච කුමභණ්ඩ සෙනාය, මහතියා ච නාගසෙනාය, චතුද්දසං රකඛං ධපෙඝවා, චතුද්දසං ගුමඛං ධපෙඝවා, චතුද්දසං ඔචරණං ධපෙඝවා, අභික්ඛන්තාය රතතියා අභික්ඛන්තවණ්ණා, කෙචලකප්පං ගිජ්ඣධකුටං ඔභාසෙඝවා, යෙනාහං තෙනුපසංකමිංසු. උපසධකමිඝවා මං අභිවාදෙඝවා ඵකමන්තං නිසිදිංසු.....

2. තෙපි ඛො භික්ඛුවෙ යකඛා, අප්පෙකචෙච මං අභිවාදෙඝවා ඵකමන්තං නිසිදිංසු. අප්පෙකචෙච මම සධිං සමෙමාදිංසු. සමෙමාදුනි යං කට්ඨං සාරාණීයං විනිසාරෙඝවා ඵකමන්තං නිසිදිංසු. අප්පෙකචෙච යෙනාහං තෙනකද්දුච්චිං පනාමෙඝවා ඵකමන්තං නිසිදිංසු. අප්පෙකචෙච නාමගොතතං සාවෙඝවා ඵකමන්තං නිසිදිංසු අප්පෙකචෙච තුණ්හිභුතා ඵකමන්තං නිසිදිංසු. ඵකමන්තං නිසිනො ඛො භික්ඛුවෙ චෙස්ඝවණො මහාරාජා මං ඵතදුවො ච.

3. සනති හි හනෙහ උළාරා යකඩා හගවතො අපපසනනා, සනති හි හනෙහ උළාරා යකඩා හගවතො පසනනා, සනති හි හනෙහ මජ්ඣධම්මා යකඩා හගවතො අපපසනනා, සනති හි හනෙහ මජ්ඣධම්මා යකඩා හගවතො පසනනා. සනති හි හනෙහ නිවා යකඩා හගවතො අපපසනනා. සනති හි හනෙහ නිවා යකඩා හගවතො පසනනා.

4. යෙහුයෙසන ඛො පන හනෙහ යකඩා, අපපසනනායෙ ව හගවතො. තං කිසසහෙතු? හගවා හි හනෙහ! පාණාතිපාතා වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති, අදිනනාදනා වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති, කාමෙසු මිච්චාචාරා වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති, මුසාවාද වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති, සුරාමෙරය මජ්ඣධම්මානා වෙරමණියා ධම්මං දෙසෙති.

5. යෙහුයෙසන ඛො පන හනෙහ යකඩා, අපපට්චිරතා යෙව පාණාතිපාතා, අපපට්චිරතා අදිනනාදනා අපපට්චිරතා කාමෙසු මිච්චාචාරා, අපපට්චිරතා මුසාවාද, අපපට්චිරතා සුරාමෙරය මජ්ඣධම්මානා, තෙසං තං හොති අපපියං අමනාපං.

6. සනති හි හනෙහ හගවතො සාවකා, අරඤ්ඤාදි වනපඤ්චානි පනතානි සෙනාසනානි පටිසෙවනති අපපසද්දති අපපනිගෙකාසානි,

විජනවාතානි මනුසුරාහසෙය්‍යකානි පටිසලාන-
සාරූපානි, තත්ථ සන්ති උළාරා යක්ඛා නිවාසිනො, යෙ
ඉමසමීං හගචතො පාවචනෙ අපපසනනා,
තෙසං පසාදය.

7. උගගණනාතු හනෙත හගචා ආටානාටියං
රක්ඛං භික්ඛුනං භික්ඛුණීනං උපාසකානං උපාසි-
කානං ගුණතියා රක්ඛාය අවිහිංසාය චාසුවිහාරායා'ති.

8. අධිවාසෙසිං ඛො අහං භික්ඛුවෙ තුණ්හි
භාවෙන, අට්ඨ ඛො භික්ඛුවෙ වෙසසවණො මහාරාජා මං
අධිවාසනං විදිත්වා, තායං වෙලායං ඉමං ආටානාටියං
රක්ඛං අභාසි.

9. විපසසිසස නමත්ථු-චක්ඛුමනතසස සිරිමතො
සිඛිසස පි නමත්ථු-සඛබ්භුතානු කමපිනො
වෙසසභුසස නමත්ථු-නභාතකසස තපසසිනො
නමත්ථු කකුසභධසස-මාරසෙනා පමදදිනො
කොණාගමනසස නමත්ථු-ඛුභමණසස වුසිමතො
කසසපසස නමත්ථු-විපපමුත්තසස සඛබ්ධි
අධගිරසසස නමත්ථු-සක්‍යපුත්තසස සිරිමතො
යො ඉමං ධම්ම මදෙසෙසි-සඛබ්ධි දුක්ඛා පනුදනං

10. යෙ චා පි නිබ්බුතා ලොකෙ-යට්ඨාභුතං විපසසිසුං
තෙ ජනා අපිසුනා-මහනනා විතසාරද,

11. නිතං දෙව මනුසානං-යං නමසනති ගොතමං,
විජ්ජාවරණ සමපනනං-මහනනං විතසාරදං.

12. යතො උගගවජති සුරියො-ආදිවො
මණඛලි මහා,
යසසචුගගවජමානසස-සංවරී'පි නිරුජ්ඣධති,
යසසචුගගතෙ සුරියෙ-දිවසොති පචුච්චති.
රහදෙපි තතට්ඨමතිරො-සමුද්දෙ සරිතොදකො,
ච්චං නං තතට්ඨ ජානනති-සමුද්දෙ සරිතොදකො.

13. ඉතො සා පුරිමා දිසා-ඉති නං ආචිකඛ ති ජනො,
යං දිසං අභිපාලෙති-මහාරාජා යසසසිසො.
ගජධබ්බානං ආධිපති-ධතරට්ඨො ඉති නාමසො,
රමති නච්චගිතෙති-ගජධබ්බෙති පුරකඛතො.
පුතතා'පි තසස බහවො-චකනාමා ති මෙ සුතං,
අසිතිං දස චකො ච-ඉජදනාමා මහබ්බලා.
තෙ වා'පි බුධං දිසවාන-බුධං ආදිච්චබජධුනං,
දුරතො'ව නමසනති-මහනනං විතසාරදං,
නමො තෙ පුරිසා ජ්ඣඤ්ඤ-නමො තෙ පුරිසුතතම.

14. කුසලෙන සමෙකඛසි, අමනුසාපි තං වජදනති
සුතං තෙ තං අභිණ්ඤසො. තසමා ච්චං වදෙමසෙ පීනං
වජදට්ඨ ගොතමං. පීනං වජදම ගොතමං.
විජ්ජාවරණසමපනනං බුධං වජදම ගොතමං.....

15. යෙන පෙනා පච්චන්ති-පිසුණා පිට්ඨිමංසිකා,
 පාණාතිපාතිනො ලුද්ද-වොරා නෙකතිකාජනා.
 ඉතො සා දුකඛිණා දිසා-ඉති නං ආචිකඛති ජනො,
 යං දිසං අභිපාලෙති-මහාරාජා යසසසිසො.
 කුමහණඛානං ආධිපති-විරුප්‍රෙනා ඉති නාමසො,
 රමති නවවගිතෙති-කුමහණෙඛති පුරකඛතො.
 පුත්තා'පි තසස ඛහවො-චකනාමා'ති මෙ සුතං,
 අසිතිං දස ඵකො ච-ඉඤ්ඤාමා මහඛබ්බලා.
 තෙ වා පි බුඛං දිසවාන-බුඛං ආදිච්චබ්‍රහ්මනං,
 දුරතො'ව නමසසනති-මහනනං විතසාරදං,
 නමො තෙ පුරිසාජ්ඣඤ්ඤ-නමො තෙ
 පුරිසුත්තම.....

16. කුසලෙන සමෙකඛසි, අමනුසසා'පි තං වජ්‍ජනති සුතං
 නෙතං අභිණ්හසො, තසමා ඵචං වදෙමසෙ පිනං වජ්‍ජට්ඨ
 ගොතමං පිනං වජ්‍ජාම ගොතමං, විජ්ජාවරණ සමපනනං
 බුඛං වජ්‍ජාම ගොතමං.

17. යතට්ඨ වොගගච්ඡති සුරියො-ආදිච්චො
 මණ්ඩලි මහා.
 යතට්ඨ වොගගච්ඡමානසස-දිවසො'පි නිරුජ්ඣධති.
 යසස වොගගතෙ සුරියො-සංවරීති පච්චන්ති,
 රහදෙ'පි තතට්ඨ ගමනිරො-සමුද්දෙසු සරිතොදකො.
 ඵචං නං තතට්ඨ ජානනති-සමුද්දෙසු සරිතොදකො

18. ඉතො සා පව්සිමා දිසා - ඉති නං
 ආවිකකිති ජානො,
 යං දිසං අභිපාලෙති - මහාරාජා යසස්සිසො.
 නාගානං ආධිපති - විරූපකෙඛා ඉති නාමසො,
 රමති නවවගිතෙහි - නාගෙහි පුරකකිතො.
 පුත්තා පි තස්ස ඛහවො - එකනාමාති මෙ සුතං,
 අසිතිං දුස ඵකො ව - ඉඤ්ජනාමා මහකිකලා.
 තෙ වා පි බුධං දිසවාන - බුධං ආදිච්චබ්ජධුනං,
 දුරතො ව නමස්සන්ති - මහන්නං විතසාරදං,
 නමො තෙ පුරීසාජකඤ්ඤ - නමො තෙ පුරීසුත්තම.

19. කුසලෙන සමෙකකිසි, අමනුසසා පි තං
 වඤ්ඤති සුතං නෙතං අභිඤ්ඤසො තස්මා ඵචං
 වදෙමසෙ පීනං වඤ්ඤටි ගොතමං පීනං වඤ්ඤම ගොතමං,
 විජ්ජාවරණසමපන්නං බුධං වඤ්ඤම ගොතමං.....

20. යෙන උත්තරකුරුරමමා-මහානෙරු සුදුසස්සනො,
 මනුසසා තථ ජායන්ති-අමමා අපරීගගහා.
 න තෙ ඛිජං පවපන්ති - න පි නියන්ති නධගලා,
 අකට්ඨපාකිමං සාලිං - පරිභුඤ්ජන්ති මානුසා.
 අකණං අටුසං සුධං - සුගජධං තණ්ඩුලපඵලං,
 තුණ්ඩිකිරෙ පවිච්චාන - තතො භුඤ්ජන්ති
 ගොජනං,

21. ගාවිං එක බුරං කරවා - අනුයනති දිසොදිසං,
 පසුං එක බුරං කරවා - අනුයනති දිසොදිසං.
 ඉර්ථි වාහනං කරවා - අනුයනති දිසොදිසං,
 පුරිස වාහනං කරවා - අනුයනති දිසොදිසං,
 කුමාරි වාහනං කරවා - අනුයනති දිසොදිසං,
 කුමාර වාහනං කරවා - අනුයනති දිසොදිසං.
 තෙ යානෙ අභිරුහිතවා - සබ්බාදිසා
 අනුපරියනති පචාරා තස්ස රාජිනො.

22. හතථියානං අස්සයානං - දිබ්බං යානං උපට්ඨිතං
 පාසාද, සිව්කාවෙ ව - මහාරාජස්ස
 යසස්සිනො.

23. තස්ස ව නගරා අහු - අනතලිකෙඛ සුමාපිතා
 ආටානාටා කුසිනාටා පරකුසිනාටා නාටපුරියා
 පරකුසිතනාටා, උත්තරෙන කපිවනො ජනොඝ්මපරෙන
 ව, නවනවතියො අමබර අමබරවතියො ආලකමහද, නාම
 රාජධානි, කුවෙරස්ස ඛො පන මාරිස! මහාරාජස්ස විසාණා
 නාම රාජධානි, තස්මා කුවෙරො මහාරාජා වෙස්සවණොති
 පවුච්චති.

24. පච්චෙසනො පකාසෙනති තතොලා
 තත්තලා තතොතලා, ඔජසි තෙජසි තතොජසි
 සුරො රාජා අරිට්ඨො නෙමි, රහදෙ පි තත්ථ

ධරණී නාම, යතො මෙඝා පවස්සන්ති වස්සා යතො පතායන්ති. සභා පි තතථ භගලවති නාම යතථ යකඛා පශිරපාසන්ති.

25. තතථ නිචචචලා රුක්ඛා - නානා දුවිජගණායුතා, මයුර කොකදවාහිරුද, - කොකිලාහි හි වගගුහි. පීචකදපීචක සද්දෙතථ - අථො ඔට්ඨව විතතකා, කුකුතථකා කුජිරකා - වනෙ පොකඛරසාතකා. සුක සාලික සද්දෙතථ - දුණාඛමානවකාහි ව. සොහති සඛඛකාලං සා - කුවෙර නලිහි සද.

26. ඉතොසා උතතරා දිසා-ඉති නං ආචිකඛති ජනො, යං දිසං අහිපාලෙති - මහාරාජා යසස්සිසො. යකඛානං ආධිපති - කුවෙරො ඉති නාමසො, රමති නචචගිතෙහි - යකෙඛහි පුරකඛතො. පුතතා පි තසස ඛහවො - චකනාමා'ති මෙ සුතං. අසිතිං දස ඵකො ව - ඉඤ්ඤාමා මහඛඛලා. තෙ වා'පි බුඛං දිස්වාන - බුඛං ආදිචචඛජධුනං, දුරතො'ව නමස්සන්ති - මහනතං විතසාරදං. නමොතෙ පුරීසාජකඤ්ඤ - නමො තෙ පුරීසුතතම!

27. කුසලෙන සමෙකඛසි. අමනුස්සා පි තං වඤ්ඤති සුතං නෙතං අහිණ්හසො, තසමා ඵචං වදෙමසෙ පීනං වඤ්ඤථ ගොතමං. පීනං වඤ්ඤම ගොතමං, විජජාවරණසමපන්නං බුඛං වඤ්ඤම ගොතමන්ති.

28. අයං ඛො සා මාරිස! ආටානාටියා රක්ඛා, භික්ඛුනං භික්ඛුණීනං, උපාසකානං උපාසිකානං, ගුහනියා රක්ඛාය අවිහිංසාය ඵාසුචිභාරායා'ති.

29. යසස කසසචි මාරිස, භික්ඛුසස වා භික්ඛුණීයා වා, උපාසකසස වා උපාසිකාය වා. අයං ආටානාටියා රක්ඛා, සුගගහිතා භවිසසති සමනනා පරියාපුතා. තඤ්ඤො අමනුසෙසා).....

30. යකෙඛා වා යකඛිණී වා, යකඛපොතකො වා යකඛපොතිකා වා, යකඛමහාමනෙතා වා යකඛ පාරිසජ්ජො වා යකඛපචාරො වා).....

31. ගජධඛෙඛා වා ගජධඛි වා, ගජධඛ පොතකො වා ගජධඛපොතිකා වා, ගජධඛ මහාමනෙතා වා ගජධඛපාරිසජ්ජො වා ගජධඛ පචාරො වා).....

32. කුමහණුඛා වා කුමහණඛි වා, කුමහණඛපොතකො වා කුමහණඛපොතිකා වා, කුමහණඛමහාමනෙතා වා කුමහණඛපාරිසජ්ජො වා කුමහණඛ පචාරො වා.

33. නාගො වා නාගිහි වා, නාගපොතකො වා නාගපොතිකා වා, නාග මහාමනෙතා වා නාගපාරි සජ්ජො වා නාගපචාරො වා. පදුට්ඨිවිතො:-

34. ගව්‍යනතං වා අනුගවෙජ්‍යය, ධීතං වා උපතිට්ඨියය, නිසිනනං වා උපතිසිද්දෙයය, නිපනනං වා උපතිපජ්ජෙයය.

35. න මෙ සො මාරීස! අමනුසො ලභෙය්‍ය ගාමෙසු වා නිගමෙසු වා, සක්කාරං වා ගරුකාරංවා.....

36. න මෙ සො මාරීස! අමනුසො ලභෙය්‍ය, ආලකමඤ්ඤ රාජධානියා චතට්ඨං වා වාසං වා.....

37. න මෙ සො මාරීස! අමනුසො ලභෙය්‍ය යක්ඛානං සමිතිං ගනතුං.....

38. අපිසසු නං මාරීස! අමනුසො, අනවඤ්ඤමි නං කරෙය්‍යං අවිච්ඤං.....

39. අපිසසු නං මාරීස! අමනුසො, අත්තාති'පි පරිපුණ්ණාති පරිභාසාති පරිභාසෙය්‍යං.....

40. අපිසසු නං මාරීස! අමනුසො, ඊත්ත'මි පත්තං සිසෙ නික්ඛජ්ජෙය්‍යං.....

41. අපිසසු නං මාරීස! අමනුසො, සත්තධා-පි'සස මුඛං ඵාලෙය්‍යං.

42. සනති හි මාරීස! අමනුසො චණ්ඩා රුද්දු රහසා. තෙ තෙව මහාරාජානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, තෙ ඛො තෙ මාරීස අමනුසො, මහාරාජානං අවරුඬා නාම වුච්චනති.

43. සෙය්‍යටා'පි මාරිස! රඤ්ජුකද, මාගධස්ස විජිතෙ වොරා, තෙ නෙව රඤ්ජුකද, මාගධස්ස ආදියනති, න රඤ්ජුකද, මාගධස්ස පුරිසකානං ආදියනති, න රඤ්ජුකද, මාගධස්ස පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, තෙ ඛො තෙ මාරිස! මහාවොරා, රඤ්ජුකද, මාගධස්ස අවරඨා නාම චුච්චනති.....

44. ඵච'මෙච ඛො මාරිස! සනති හි අමනුස්සා චණ්ඩා රුද්දා රහසා, තෙ නෙව මහාරාජානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං ආදියනති, න මහාරාජානං පුරිසකානං පුරිසකානං ආදියනති, තෙ ඛො තෙ මාරිස! අමනුස්සා, මහාරාජානං අවරඨා නාම චුච්චනති.....

45. යො හි කොචි මාරිස! අමනුස්සො, යකෙඛා වා යකඛිණී වා, යකඛපොතකො වා යකඛපොතිකා වා, යකඛමහාමනෙතා වා යකඛපාරිසජ්ජො වා යකඛපචාරො වා.....

46. ගජධඛෙඛා වා ගජධඛි වා, ගජධඛපොතකො වා ගජධඛපොතිකා වා, ගජධඛමහාමනෙතා වා ගජධඛපාරිසජ්ජො වා ගජධඛපචාරො වා.....

47. කුමහණෙඬා වා කුමහණඬි වා, කුමහණඬි-පොතකො වා, කුමහණඬිපොතිකා වා, කුමහණඬි-මහාමනෙතා වා කුමහණඬි පාරිසජ්ජා වා කුමහණඬි පවාරො වා.

48. නාගො වා නාගිනී වා, නාගපොතකො වා නාගපොතිකා වා, නාගමහාමනෙතා වා නාග පාරිසජ්ජා වා නාගපවාරො වා.....

49. පදුට්ඨවිනෙතා: හික්ඛුං වා හික්ඛුණීං වා, උපාසකං වා, උපාසිකං වා, ගවජ්ජනං වා අනුගවෙජ්ජය්‍ය, ධීතං වා උපතිට්ඨෙය්‍ය හිසින්නං වා උපතිසිද්දෙය්‍ය, නිපන්නං වා උපතිපජ්ජෙය්‍ය.....

50. ඉමෙසං යකඛානං මහායකඛානං, සෙනාපතිනං මහාසෙනාපතිනං, උජ්ඣධාපෙතඛඛං විකකඡද්දතඛඛං විරවිතඛඛං.....

51. අයං යකෙඬා ගණහාති, අයං යකෙඬා ආවිසති, අයං යකෙඬා හෙධෙති, අයං යකෙඬා විහෙධෙති, අයං යකෙඬා හිංසති, අයං යකෙඬා විහිංසති, අයං යකෙඬා නමුඤ්ඤාති ති.....

කතමෙසං යකඛානං මහායකඛානං, සෙනාපතිනං මහාසෙනාපතිනං.

52. ඉහෙදා සොමො වරුණො ව-භාරඥාපො පජාපති,
 වහෙදනො කාමසෙට්ඨො ව - කිහනුකණු භිකණුච.
 පණාදෙ, ඔපමකෙඤ්ඤ ව-දෙවසුතො ව මාතලී,
 විතතසෙනොවගජධබ්බො-නළොරාජාජනෙසහො.
 සාතාගිරො හෙමවතො-පුණුණකො කරතියො ගුලො,
 සිවකො මුවලිහෙද ව - වෙසාමිතො යුගජධරො.
 ගොපාලො සුපපගෙට්ඨො ව-හිරිනෙතතිව මජ්ඣමො,
 පකඤ්චාලවණො ආලවකො - පජ්ජනො
 සුමනො සුමුඛො දුට්ඨො,
 මණිමාණිවරො දිඝො-අට්ඨො සෙට්ඨකො සහ.....

53. ඉමෙසං යකඛානං මහායකඛානං, සෙනාපතිනං
 මහාසෙනාපතිනං, උජ්ඣාපෙතබ්බං විකකජ්ඣ තබ්බං
 විරවිතබ්බං.

54. අයං යකෙඛා ගණනාති, අයං යකෙඛා ආවිසති,
 අයං යකෙඛා හෙට්ඨති, අයං යකෙඛා විහෙට්ඨති, අයං
 යකෙඛා හිංසති, අයං යකෙඛා විහිංසති, අයං යකෙඛා
 න මුකඤ්චති'ති.....

55. අයං ඛො සා මාරිස! ආටානාටියා රකඛා හිකඛුනං
 හිකඛුණිනං, උපාසකානං උපාසිකානං, ගුතතියා රකඛාය
 අවිහිංසාය වාසුචිභාරායා'ති.

56. හජ්ඣ ව දනි මයං මාරිස! ගච්ඡාම ඛහුකිච්චා මයං
 ඛහුකරණියා'ති. යසස්ස'දනි තුමෙහ මහාරාජානො කාලං
 මකඤ්චා'ති.....

57. අට්ඨ ඛො භික්ඛවෙ චත්තාරො මහාරාජා උට්ඨායාසනා, මං අභිවාදෙඝවා පදුක්ඛිණං කඝවා තඝෙට්ඨනනරධාසිංසු.....

58. තෙ පි ඛො භික්ඛවෙ යක්ඛා උට්ඨායාසනා, අපෙසකවෙච මං අභිවාදෙඝවා පදුක්ඛිණං කඝවා තඝෙට්ඨනනරධාසිංසු. අපෙසකවෙච මම සධිං සමොදංසු, සමොදනියං කට්ඨං සාරාණියං විති සාරෙඝවා තඝෙට්ඨ'නනරධාසිංසු. අපෙසකවෙච යෙනා'හං. තෙනකඝුලිං පණාමෙඝවා තඝෙට්ඨ චනනරධාසිංසු. අපෙසකවෙච නාමගොතනං සාවෙඝවා තඝෙට්ඨනනරධාසිංසු. අපෙසකවෙච තුණහිභුතා තඝෙට්ඨ'නනරධාසිංසු'ති.

59. උගගණනාට්ඨ භික්ඛවෙ ආවානාට්ඨියං රක්ඛං පට්ඨාසුණාට්ඨ භික්ඛවෙ ආවානාට්ඨියං රක්ඛං, ධාරෙට්ඨ භික්ඛවෙ ආවානාට්ඨියං රක්ඛං, අඝට්ඨසංහිතාය භික්ඛවෙ ආවානාට්ඨියාරක්ඛා, භික්ඛුනං භික්ඛුණීනං, උපාසකානං උපාසිකානං, ගුතතියා රක්ඛාය අවිහිංසාය චාසු විහාරායා'ති.

60. ඉදුමවොච භගවා. අත්තමනා තෙ භික්ඛු භගවතො භාසිතං අභිනඝදුනති.

ආවානාට්ඨිය සුත්තං නිට්ඨිතං
චතුඝට්ඨක භාණවාරං නිට්ඨිතං

නමො තසස භගවතො අරහතො සමමා සම්බුධසස

ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමමා සම්බුදුරදුන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා.

1. සරණා ගමනං. - සරණාගමනය.

බුද්ධං සරණං ගවණම්.	-	බුදුන් සරණ කොට යෙමි;
ධම්මං සරණං ගවණම්.	-	දහම් සරණ කොට යෙමි;
සංඝං සරණං ගවණම්.	-	සඟුන් සරණ කොට යෙමි;
දුතියම්පි බුද්ධං සරණං ගවණම්.	-	දෙවනුව ද බුදුන් සරණ කොට යෙමි;
දුතියම්පි ධම්මං සරණං ගවණම්.	-	දෙවනුව ද දහම් සරණ කොට යෙමි;
දුතියම්පි සංඝං සරණං ගවණම්.	-	දෙවනුව ද සඟුන් සරණ කොට යෙමි;
තතියම්පි බුද්ධං සරණං ගවණම්.	-	තෙවනුව ද බුදුන් සරණ කොට යෙමි;
තතියම්පි ධම්මං සරණං ගවණම්.	-	තෙවනුව ද දහම් සරණ කොට යෙමි;
තතියම්පි සංඝං සරණං ගවණම්.	-	තෙවනුව ද සඟුන් සරණ කොට යෙමි;

2. දස සික්ඛාපදානි. - දශ ශික්ෂා පද.

පාණාතිපාතා, ප්‍රාණඝාතයෙන්; වෙරමණී සික්ඛාපදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය; අදිත්තාදානා, නුදුන් දෙය ගැනීමෙන්; වෙරමණී සික්ඛාපදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය; අබ්‍රහ්මචරියා, අබ්‍රහ්මචරියාවෙන්; වෙරමණී සික්ඛා පදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය; මුසාවාදා, මුසාවාදයෙන්; වෙරමණී සික්ඛාපදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය; සුරා මෙරය මජ්ජිමාදිට්ඨානා, මදයට හා ප්‍රමාදයට කාරණ වූ රහමෙරින්; වෙරමණී සික්ඛාපදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය; විකාල භොජනා, විකල් බොජුනෙන්; වෙරමණී සික්ඛාපදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය; නච්ච ගීත වාදිත විසුක දස්සනා, නැටීම, ගැයීම, වැයීම, විසුලු බැලීම යන මෙයින්; වෙරමණී සික්ඛා පදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය, මාලා ගන්ධ විලේපන ධාරණ මණ්ඩන විභුසනට්ඨානා, මල්, ගඳ, විලවුන් දැරීම, සැරසීම, වෙසෙසින් සැරසීම යන කාරණයෙන්; වෙරමණී සික්ඛාපදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය; උච්චාසයන මහාසයනා, උසසුන් මහ අස්නෙන්; වෙරමණී සික්ඛාපදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය; ජාතරූප රජත පටිග්ගහණා, රන්, රිදී, මසු, කහවණු පිළිගැනීමෙන්; වෙරමණී සික්ඛාපදං, වැළකීමේ ශික්ෂා පද ය.

3. සාමණෙරපඤ්ඤා. - සාමණෙර ප්‍රශ්නය.

එක නාම කිං ? (මේ සසුනෙහි) එක නම් කිම ? සබ්බෙ සත්තා, හැම සත්ත්තු; ආහාරට්ඨිතිකා, ආහාර හේතුවෙන් සිටිති; ද්වෙ නාම කිං ? දෙක නම් කිම ? නාමඤ්ච රූපඤ්ච, නාමය හා රූපය යි; තීණි නාම කිං ? තුන නම් කිම ? තිස්සො වෙදනා, තුන් වෙදනාවෝ ය. වත්තාරි නාම කිං ? සතර නම් කිම ? වත්තාරි අරිය සච්චානි, සතර ආර්ය සත්‍යයෝ ය. පඤ්ච නාම කිං? පස නම් කිම? පඤ්චුපාදනක්ඛන්ධා, පස් උපාදානස්කන්ධයෝ ය. ඡනාම කිං ? සය නම් කිම ? ඡඅජ්ඣක්ඛිකානි

ආයතනානි, ආධ්‍යාත්මික ආයතනයෝ සය ය. සත්ත නාම කිං ? සත නම් කිම ? සත්ත බොජ් කඩච්චා, බොජ්කඩච්ච සත ය. අට්ඨි නාම කිං ? අට නම් කිම ? අට්ඨො අට්ඨච්චිකො මග්ගො, අට් අට්ඨි මග ය. නව නාම කිං? නවය නම් කිම ? නව සත්තාවාසා, සත්තාවාස නවය ය. දස නාම කිං? දස නම් කිම ? දසභවිගෙහි දසගිත්; සමන්තාගතො, යුක්ත වූයේ; අරහති, අරහත්ය යි; වූව්ච්චි ඉති, කියනු ලැබේ.

4. ද්වන්තිසාකාරො. - ද්වන්තිසාකාරය.

ඉමස්මිං කායෙ, මේ සිරුරෙහි; කෙසා, කේසයෝ ය; ලොමා, ලෝමයෝ ය; නධා, නිය ය; දන්තා, දත් ය; තවො, සම ය; මංසං, මස් ය; නහාරු, නහර ය; අට්ඨී, ඇට ය; අට්ඨිමිඤ්ජා, ඇටමිදුලු ය; වක්කං, වකුගඩුව ය; හදයං හෘදය මාංසය ය; යකනං, අක්මාව ය; කිලොමකං, දලඹුව ය; පිහකං, බඩදිව ය; පජ්ජාසං, පපුව ය; අන්තං, බඩවැල ය; අන්තගුණං, අතුණු බහන් ය; උදරියං, (නොපැසුණු අහරය;) උදරිය ය; කර්සං, අහර මල ය; පිත්තං, පිත ය; සෙමිහං, සෙම ය; පුබ්බො, (සැරවය) පුයා ය; ලොහිතං, ලෙහෙ ය; සෙදො සෝදිය ය; මෙදො, මේද ය; අස්සු, කඳුලු ය; වසා, වුරුණු ය; බෙලො, කෙළ ය; සිංසානිකා, මුකුණු ය; (සොටු ය); ලසිකා, සඳමිදුලු ය; මුත්තං, මුත්‍ර ය; මඤ්ඤා, හිස මුදුනෙහි; මඤ්ඤචගන්ති, හිස් මොලය යි යන මේ දෙකිස් කුණපයෝ; අඤ්ඤා, ඇත්තාහ.

5. පච්ච වෙකඛණා. - පස් විකුම්.

යොනිසො, නුවණින්; පටිසංඛාය, මෙනෙහි කොට; යාවදෙව, යම්තාක්; සීතස්ස පටිසාතාය, සීත නසනු පිණිස; උණ්භස්ස පටිසාතාය, උෂ්ණ නසනු පිණිස; ඩංස, ඩැන ලේ බොන මැසි ය; (ඇටමැසිය) මකස, මදුරු ය; වාත, වාත ය; ආතප, අවුච ය; සිරිංසප, සිරිංසප ය; (සර්පයෝ ය) යන මොවුන් ගේ; සම්ඵස්සානං, ස්පඨය; පටිසාතාය, නසනු පිණිස; යාවදෙව, යම්තාක්; හිරිකොපිත, ලජ්ජා කෝපන ස්ථානය; (ලැජ්ජා නසන තැන) පටිච්චාදනස්ථං, වැසීම පිණිස; විචරං පටිඤ්ඤාමි, සිවුර පරිභෝග කරමි.

යොනිසො, නුවණින්; පටිසංඛාය, මෙනෙහි කොට; පිණ්ඩපාතං, පිණ්ඩපාතය; පටිඤ්ඤාමි, වළඳමි; නෙවදවාය, ක්‍රීඩා පිණිස නොවේ; නමදාය, මදය පිණිස; (පුරුෂ මද, බලමද ආදිය පිණිස) නමණ්ඩනාය, අලංකාර පිණිස නොවේ; නච්චුසනාය, සැරසීම පිණිස නොවේ; යාවදෙව, යම්තාක්; ඉමස්ස කායස්ස, මේ ශරීරයා ගේ; ධීතියා, පැවැත්ම පිණිස; යාපනාය, යැවීම පිණිස; විහිංසුපරතියා, විහිංසාහරණ පිණිස; (බඩගිනි නැසීමට) බුන්මවරියානුග්ගහාය, බඹසර සපයනු පිණිස; (බඹසර රැකීමට අනුග්‍රහ පිණිස) අහර වළඳමි; ඉති, මෙසේ; පුරාණඤ්ච වෙදනං, පුරාණ දුක් වේදනාව. පටිභංඛාමි, නසන්නෙමි; නවං ච වෙදනං, අලුත් දුක් වේදනාව, න උප්පාදෙස්සාමි, නො උපදවමි; මෙ, මට; යාත්‍රාව, ඉරියව් පැවැත්ම ද; අනවජ්ජනාව, නිවරද බව ද; ඵසුච්චාරො ච, පහසු විහරණය ද, හවිස්සති, වන්නේය යි; (සලකා අහර වළඳමි.)

යොනිසො, නුවණින්; පටිසංඛාය, මෙනෙහි කොට; යාවදෙව, යම්තාක්; සීතස්ස පටිසාතාය, සීත පීඩා නසනු පිණිස; උණ්භස්ස පටිසාතාය, උෂ්ණ පීඩා නසනු පිණිස; ඩංස, ඩැන ලේ බොන මැසි ය; මකස, විද ලේබොන මදුරු ය; වාත, වාතය; ආතප, අවුච ය; සිරිංසප සිරිංසප ය; (සර්පයෝ ය) යන මොවුන්ගේ; සම්ඵස්සානං පටිසාතාය, ස්පඨ නසනු පිණිස; යාවදෙව, යම්තාක්; උතුපරිස්සය, සාකු උපදුව; විතොදනං, දුරු කිරීම පිණිස; පටි සල්ලානාරාමස්ථං, සීත ඵකග කිරීමෙහි ඇලෙනු පිණිස; සෙනාසනං, සෙනසුන්; පටිඤ්ඤාමි, වැළඳ ගනිමි; (පරිභෝග කරමි.)

යොනිසො, නුවණින්; පටිසංඛාය, මෙනෙහි කොට; යාවදෙව, යම්තාක්; උප්පන්නානං, උපන්; වෙය්‍යාබාධිකානං, සිරුර පෙළන; වෙදනානං, වේදනාවන්; පටිසාතාය, නසනු පිණිස; අධ්‍යාපජ්ඣං, නිරෝගිබව; පරමතාය, උතුම් බැවින්; ගිලානපච්චය භෙසජ්ජ පරික්ඛාරං ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර; පටිසොමි, වළඳමි.

6. දසධම්ම සුත්තං. - දස ධම්ම සූත්‍රය.

එවං මෙ සුතං, මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවස්ථියං, සැවැත් නුවැර; ජෙතවනෙ, ජේතවන නම් වූ; අනාථ පිණ්ඩිකස්ස, අනේපිඬු සිටුහු ගේ; ආරාමේ, ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක, තත්‍ර ඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛවො ඉති, මහණෙනි, කියා; භික්ඛු ආමන්තෙසි, භික්ෂූන් ඇමතූසේක, තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; භදන්තෙ ඉති, ස්වාමීන් වහන්සැ'යි කියා; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් දුන්හු ය; භගවා, බුදුරජාණන් වහන්සේ; එතදවොච, මෙය වදාළ සේක;

භික්ඛවො, මහණෙනි; ඉමෙ දස ධම්මා, මේ දස ධම්මයෝ; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්භං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කටයුත්තාහු ය; කතමෙ දස ? කවර දස ධම්මයෝ ද යත් -

වෙචණ්ණියං, විචණ් ඛවට; අජ්ඣුපගතො ඉති, පැමිණියේ වෙමි'යි; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්භං, නිරතුරුව; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කටයුතු යි; මෙ ජීවිකා, මාගේ දිවි පැවත්ම; පරපට්ඨද්ධා ඉති, පරා පිළිබඳය යි; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්, අභිණ්භං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, මෙනෙහි කටයුතු යි. මෙ, මා විසින්; අඤ්ඤො ආකප්පො, අන්‍ය වූ ආකල්පයෙක්; කරණියො, කටයුතුය යි; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්භං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කටයුතු යි;

කච්චිත්‍ර ඛො, කීම හෝ; මෙ අත්තා, මාගේ ආත්මය; (සීත) සීලතො, සීලයෙන්; න උපවදතිති, උපවාද නො කෙරේ හෝයි; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්භං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, මෙනෙහි කටයුතු ය; කච්චිත්‍ර ඛො, කීම හෝ; මං, මා; අනුච්චිච, විචාරා; විඤ්ඤු සමුභ්මචාරී, නුවණැති සමුම්සරහු; සීලතො, සීලයෙන්; න උපවදන්ති' ති, පරිභව නො බෙණෙද්දෝ හෝ යි; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්භං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කටයුතු යි; පියෙහි, ප්‍රිය වූ; මනාපෙහි, මනාප වූ; සබ්බෙහි, සියලුදෙනා ගෙන්; මෙ, මාගේ; නානාභාවො, නානාභාවය; විනාභාවොති, විනාශ භාවය යි; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්භං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කටයුතු යි; කම්මස්සකොමිහි, කම්මය තමා අයත් කොට ඇත්තේ වෙමි; කම්ම ආයාදො, කම්මය ආයාද කොට ඇත්තෙමි; කම්ම යොනි, කම්මය යෝනි කොට ඇත්තෙමි; කම්ම බන්ධු, කම්මය නෑ කොට ඇත්තෙමි; කම්ම පටිසරණො, කම්මය පිළිසරණ කොට ඇත්තෙමි; කල්‍යාණං වා යහපත් වූ හෝ; පාපකං වා, පවිටු වූ හෝ; යං කම්මං, යම් කම්මයක්; කරස්සාමි, කෙරෙමි ද; තස්ස දායාදො භවිස්සාමි ති, ඒ කම්මය විසින් දෙන ලද්ද අයත් වෙමි යි; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්භං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කටයුතු යි; කථමිභුතස්සමෙ, කෙසේ වූ මට; රත්තිං දිවා, රැ දවල්හු; විහිපනන්ති'ති, ඉක්මන් දෝහෝ යි; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්භං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කටයුතු යි; කච්චිත්‍ර ඛො අහං, කීමැ හෝ මම; සුඤ්ඤාගාරො, ශුන්‍යාගාරයෙහි; (හිස් පෙදෙසෙහි) අහිරමාමි ඉති, ඇලෙමිදෝ හෝ යි; පබ්බජ්ඣෙතො, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්භං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කටයුතු යි;

(මෙතෙහි කටයුතු යි;) මෙ, මා වෙත; උත්තරිමනුස්ස ධම්මා, උතුරු මිනිස් දම්; අඤ්ඤා බො, ඇද්දේ හෝ යි; අලමරියඤ්ඤාණදස්සන විසෙසො අධිගතො, පොහොසත් ආර්යඤ්ඤාණදර්ශන විශේෂයෙක් ලබන ලද්දේ හෝ; සො අහං, ඒ මම; පච්ඡිමෙ කාලෙ පශ්චිම කාලයෙහි; (මරණ කාලයෙහි) සමුත්තවාරිහි, සමුම්සරුන් විසින්; පුටියො, විචාරණ ලද්දෙමි; න මංකුභවිස්සාමි; ඉති, තේජස් රහිත නො වෙමි දේ හෝ යි; පබ්බජිතෙන, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්හං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බං, මෙතෙහි කටයුතු යි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉමෙ බො දස ධම්මා, මෙ දස ධම්මයෝ; පබ්බජිතෙන, පැවිද්දහු විසින්; අභිණ්හං, නිතොර; පච්චවෙක්ඛිතබ්බාති, මෙතෙහි කළ යුත්තාහු ය'යි; භගවා, බුදුරජුන් වහන්සේ; ඉදං අවොච, මේ දේශනාව වදාළ සේක;

අත්තමානා, සතුටු සිත් ඇති; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂුහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ; භාසිතං, දේශනාවට; අභිනන්දුං ඉති, විශේෂයෙන් සතුටු වුවාහු ය.

7. මහා මංගල සුත්තං. - මහා මංගල සූත්‍රය.

මෙ, මා විසින්; එවං සුතං, මෙසේ අසන ලදී; එකං සමයං, එක් සමයෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවඤ්ඤා, සැවැත් නුවැ; ජෙතවනෙ, ජේතවන නම් වූ; අනාථ පිණ්ඩිකස්ස, අනේපිඬු මහ සිටුහු ගේ; ආරාමෙ, අරමිහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; අථ බො, එකල්හි; අඤ්ඤාතරා දෙවතා, එක්තරා දෙවියෙක්; අභික්කන්තාය රත්තියා, රැ ඉක්ම ගිය කල්හි; අභික්කන්ත වණණා, විශිෂ්ඨ ශෝභා ඇත්තේ; කෙවලකප්පං ජෙතවනං, සියලු දෙවරම් වෙහෙර; මහාසෙඤා, ස්වකීය ශරීර ශොභාවෙන් බබුලුවා; යෙන භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද; තෙන උපසංකම්, එතැනට එළඹියේ ය; උපසංකම්ඤා, එළඹ; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අභිවාදෙඤා, වැද; එකමන්තං, එකක් පසෙක; අට්ඨාසි, සිටියේ ය; එකමන්තං, එකක් පසෙක; ඨිතා බො සා දෙවතා, සිටි ඒ දෙවිතෙම; භගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; ගාථාය, ගාථායෙන්; අජ්ඣාතාසි, (මෙසේ) කීයේ ය.

1. සොඤ්ඤානං, මෙලොච පරලොච සැප; ආකංඛමානා, කැමැති වන්නා වූ; බහුදෙවා, බොහෝ දෙවියෝ ද; මනුස්සා ච, මනුෂ්‍යයෝද; මංගලාති, මංගලයන්; අචින්තයුං, සිතූහ; උත්තමං මංගලං, වැඩ සලසන උතුම් මඟුල්; බුද්ධි, වදාළ මැනවි;
2. බාලානං, බාලයන් ගේ නොහොත් අසත් පුරුෂයන් ගේ; අසෙවනා ච, සේවනය නො කිරීම ද; පණ්ඩිතානං ච සෙවනා, පණ්ඩිතයන් නොහොත් සත්පුරුෂයන් සේවනය කිරීම ද; පූජනීයානං පූජා ච, පිදිය යුත්තන් පිදීම ද (යන); එතං, මෙය; උත්තමං මංගලම්, උතුම් මඟුලෙකි.
3. පතිරුප දෙස වාසො ච, සුදුසු පෙදෙස්හි විසීම ද; පුබ්බෙ ච කතපුඤ්ඤා, පෙරකළ පින් ඇති බව ද; අත්තසම්මා පණ්ඩි ච, සිය අත් බව මනා දහමිහි පිහිටුවීම ද; (යන) එතං, මෙය; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි.
4. බාහුසච්චඤ්ඤා ච, බොහෝ ඇසුපිරු තැන් ඇති බව ද; සිප්පඤ්ඤා ච, ශිල්ප දැනීම ද; සුසික්ඛිතො විනයො ච, මනාව හික්මුණු විනය ඇති බව ද; යා වාචා සුභාසිතා ච, යම් වචනයක් මොනවට කියන ලද ද; (යන) එතං, මෙය; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි;
5. මාතා පිතු උපට්ඨානං, මවුට උපසාන කිරීමද, පියාට උපසාන කිරීම ද; පුත්තදාරස්ස සංගහො, අඹුදරුවන්ට සංග්‍රහ කිරීම ද; අනාකුලා ච කම්මන්තා, නිරවුල් කර්මාන්ත ඇති බව ද; (යන) එතං, මෙය; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි;

6. දානං ව, දන්දීම ද; ධම්ම වරියා ව, දග කුශලයෙහි හැසිරීම ද; ඤාතකානං, ඤාතීන්ට; සංගහො ව, සංග්‍රහ කිරීම ද; අනවජ්ජාති කම්මානි, නිවැරදි ක්‍රියා ද; (යන) එතං, මෙය; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි.

7. ආරති විරති පාපා, පාපයෙහි නො ඇලීම ද, පවින් වැළකීම ද; මජ්ජිමානිකා ව සඤ්ඤාමො, මත්පැනෙන් වැළකීම ද; ධම්මෙසු, කුශල ධම්මයෙහි; අප්පමාදො ව, නොපමා බව ද; (යන) එතං, මෙය; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි.

8. ගාරාවො ව, ගරු කටයුත්තන්ට ගරු කිරීම ද; නිවාතො ව, නිහතමාන බව ද; සන්තුට්ඨි ව, ලද දෙයින් සතුටුවන බව ද; කතඤ්ඤානා, කෙළෙහිගුණ දන්තා බව ද; කාලෙන ධම්ම සවණං, සුදුසු කල්හි බණ ඇසීම ද; (යන) එතං, මෙය; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි;

9. බන්තී ව, ඉවසීම ද; සොවචස්සතා, සුවච බවද; (කීකරු බවද) සමණානඤ්ඤා ව දස්සනං, ශ්‍රමණයන් දැකීම ද; කාලෙන ධම්ම සාකච්ඡාව ද; (යන) එතං, මෙය; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි.

10. තපො ව, තපස ද; බ්‍රහ්මචරියඤ්ඤා ව, බ්‍රහ්මචරිය ද; (යහපත් හැසිරීම ද) අරිය සච්චාන දස්සනං, චතුරාර්ය සත්‍යයන් දැකීම ද; නිබ්බාන සච්චිකිරියා ව, නිවන් පසක් කිරීම ද; (යන) එතං, මෙය; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි;

11. ලොක ධම්මෙහි, අටලෝ දහමින්; චුට්ඨස්ස, ස්පෘහී කරන ලද; යස්ස, යමක්හු ගේ; චිත්තං, සිත; න කම්පති, නො සැලේ ද; අසොකං, ශෝක රහිත ද; විරජං, රාගාදී රජස් රහිත ද; බෙමං, නිර්භය ද; (යන) එතං, මෙය; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි;

12. එතාදිසානි, (අසත් පුරුෂයන් සේවනය නො කිරීම ආදී) මෙබඳු මංගලයන්; කඝානා, කොට; සබ්බස්මපරාජිතා, හැම තන්හි නොපැරදුනෝව; සබ්බස්ම, සියලු තැන; සොඝීං ගච්ඡන්ති, සැපයට යෙත් ද; තං, එය; තෙසං, ඔවුන්ට; උත්තමං මංගලං, උතුම් මඟුලෙකි;

මංගල සුත්තං - මංගල සූත්‍රය යි.

8. රතන සුත්තං - රතන සූත්‍රය.

1. ඉධ, මෙතැන්හි; සමාගතානි, රැස්වූ; භූමිමානිවා, පොළොවෙහි වූ හෝ; යානීභූතානි, යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් ඇද්ද; අන්තලික්ඛෙව, අහසෙහි වූ ද; යානි, යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් ඇද්ද; සබ්බෙව භූතා, ඒ සියලු අමනුෂ්‍යයෝ ම; සුමනා භවන්තු සතුටු සිතැත්තෝ වෙත්වා; අථොපි, තවද; භාසිතං, මගේ වචනය; සක්කච්ච, සකසා; සුණන්තු, අසත්වා;

2. භූතා, භූතයින්; තස්මාහි, එබැවින්; සබ්බෙ, සියලු තොපි; නිසාමෙථ, (මගේ වචනය) අසවු; මානුසියා පජාය, මිනිස් ප්‍රජාවට, මෙත්තං කරොථ, මෙමන්‍රිය කරවු; යෙ, යම් කෙනෙක්; දිවා ව රත්තො ව, දහවල් ද රැ ද, බලි, පුද පඬුරු; හරන්ති, එළවත් ද; තස්මාහි, එහෙයින් ; අප්පමන්තා, නොපමාවම; තෙ, ඔවුන්, රක්ඛථ, රකිවු.

3. ඉධ වා, මේ මිනිස් ලොව හෝ; හුරං වා, නාලෝ ආදී අන් ලොවෙක හෝ; යං කිඤ්චි චිත්තං, යම් ධනයෙක් වේ ද; සග්ගෙසු වා, ස්වර්ගයෙහි හෝ; යං පණිතං රතනං, යම්කිසි උතුම් රත්නයක් වේ ද; (ඔවුන් අතුරෙහි) තථාගතෙන සමං, තථාගතයන් හා සදාශයෙක්; න නො අඝී, නොම ඇත්තේ ය; බුද්ධෙ, බුදුරජුන් කෙරෙහි; ඉදම්පි රතනං, මේ රත්න බව ද; පණිතං, (ප්‍රණීතය) උතුම් ය; එතෙන සච්චිතා, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවඝී හොතු සෙත් වේවා.

4. සමාහිතො, එකඟ වූ සිත් ඇති; සකාමුතී, ශාකාමුතී තෙම; බයං, (කෙලෙසුන් දුරුකරන හෙයින්) ක්ෂය නම් වූ; විරාගං, (රාගයෙන් වෙන්වීමට නිමිති වූ) විරාග නම් වූ; අමතං, (මරණයක් නැති හෙයින්) අමත නම් වූ; යදුජ්ඣගා, යම් නිවනක් අවබෝධ කළේ ද?; තෙන ධම්මෙන, ඒ ධර්මය හා; සමං, සම වූ; කිඤ්චි, කිසිවක්; න අත්ථි, නොමැත; ධම්මෙ, ධර්මයෙහි; ඉදම්පි රතනං, මේ රත්න භාවය ද; පණිතං, උතුම් ය; එතෙන සචචෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු, සෙත් වේවා.

5. බුද්ධ සෙට්ඨො, බුද්ධ ශ්‍රේෂ්ඨතෙමේ; සුවිං පිරිසුදු වූ; යං, යම් ආර්යමාර්ගයක්; පරිවණණයි, වණනා කෙළේ ද; යං, යම් මාර්ගයක්; ආනන්තරිකං සමාධිං, ආනන්තරික සමාධිය යි; ආහු, (බුද්ධාදී ආර්යයෝ) කියද්ද; තෙන සමාධිතා, ඒ සමාධිය හා; සමො, සම වූ සමාධියෙක්; න විජ්ජති, නැත; ධම්මෙ, ධර්මයෙහි; ඉදම්පි රතනං, මේ රත්න භාවය ද; පණිතං, උතුම් ය; එතෙන සචචෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු සෙත් වේවා.

6. සතං පසත්ථා, සත්පුරුෂයන් විසින් පසස්තා ලද; යෙ පුග්ගලා අට්ඨ, යම් ආර්ය පුද්ගලයෝ අටදෙනෙක් වෙත් ද; නොහොත්; පසත්ථා, ප්‍රශස්ත වූ; යෙ, යම්; අට්ඨසතං, එකසිය අටක්; පුග්ගලා, අර්ය පුද්ගලයෝ වෙත් ද; එතානි, මොහු හැම දෙන; වත්තාරියුගානි, සතර යුග කෙනෙක් වෙති; සුගතස්ස, සුගත් බුදුරජුන්ගේ; සාවකා, ශ්‍රාවක වූ; තෙ, ඒ අර්ය පුද්ගලයෝ; දක්ඛණෙයා, දක්ඛණාවට සුදුස්සෝ වෙති; එතෙසු, මේ බුදු සච්චන් කෙරෙහි; දින්නානි, දෙන ලද ධාතූයෝ; මහපඵලානී, මහත් පල ඇත්තෝ වෙත්; සංඝෙ, සංඝයා කෙරෙහි; ඉදම්පි රතනං, මේ රත්න භාවය ද; පණිතං, උතුම් ය; එතෙන සචචෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු, සෙත් වේවා.

7. යෙ, යම් කෙනෙක්; දල්හෙන මනසා, සථිරවූ සිතින්, සුප්පයුත්තා, මනාකොට යෙදුණාහු ද; ගොතම සාසනමිහි, ගොතම නම් වූ තථාගත ශාසනයෙහි; නික්කාමිනො, සියලු කෙළෙසුන් කෙරෙන් මිදුණාහු ද; තෙ, ඔවුහු; අමතං, නිවණට; විගස්භ, බැස; මුඛා ලද්ධා, නොමිලයේ ලත්; නිබ්බුතිං, නිවන්සුව; භුඤ්ජමානා, වළඳන්නාහු; පත්තිපත්තා, රහත් ඵලයට පැමිණියාහු නම් වෙත්; සංඝෙ, සංඝයා කෙරෙහි; ඉදම්පි රතනං, මේ රත්න භාවය ද; පණිතං, උතුම් ය; එතෙන සචචෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු, සෙත් වේවා;

8. යථා, යම්සේ; පඨවිංසිතො ඉන්ද්‍රබිලො, පොළොවෙහි යටට බැසගත් ඉන්ද්‍රබිලය තෙම; වතුබිහි වාතෙහි, සිවු දිගින් හමන සුළඟින්; අසම්ප කම්පියො සියා, සෙළවිය හැකි නොවේ ද; යො, යම් ආර්ය පුද්ගලයෙක්; අරිය සච්චානි, වතුරාර්ය සත්‍යයන්; අවෙච්ච පස්සති, නුවණින් අවබෝධ කෙළේ ද; සප්පුරිසං, ඒ සත්පුරුෂයා; තපුපමං, ඒ ඉන්ද්‍ර බිලය බඳු ය යි; වදාමි, කියමි; සඛිඝෙ, සංඝයා කෙරෙහි; ඉදම්පි රතනං, මේ රත්න භාවය ද; පණිතං, උතුම් ය; එතෙන සචචෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු, සෙත් වේවා;

9. යෙ, යම් සෝවාන් පුගුල් කෙනෙක්; ගම්භිරපඤ්ඤෙන, ගැඹුරු නුවණැති බුදුරජුන් විසින්; සුදෙසිනානි, මනාකොට දෙසන ලද; අරිය සච්චානි, වතුරාර්ය සත්‍යයන්; විභාවයන්ති, තුමු අවබෝධ කෙරෙත් ද; තෙ, ඔවුහු; භුසප්පමත්තා හොන්ති, බෙහෙවින් පමාවූවාහු නමුදු; කිඤ්චාපි, කිසිසේත්; තෙ, ඔවුහු; අට්ඨමංභවං, අටවන භවයක්; න ආදියන්ති, නොගනිති; සඛිඝෙ, සංඝයා කෙරෙහි; ඉදම්පි රතනං, මේ රත්න භාවය ද; පණිතං, උතුම් ය; එතෙන සචචෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු, සෙත් වේවා;

10. අස්ස, මේ සෝවාන් පුද්ගලයා ගේ; දස්සන සම්පදාය සහ එව, දඹන සම්පත්තිය හා සමගම; (සෝවාන් මග නුවණ පහළවීම සමග) සක්කාය දට්ඨි, සත්කායදෘෂ්ටිය ද; විචිකිච්ඡතං ව, විචිකිත්සාව ද; (සැකය ද) යංකිඤ්චි, යම්කිසි; සිලබ්බතංවාපි අත්ථි, ශීලව්‍යාදියක් හෝ ඇද්ද; තයො ධම්මා, කියන ලද සංයොජන ධර්මයෝ කිදෙන; ජහිතා භවන්ති අස්සු, දුරුකරන ලද්දහු වෙත් ද

හෙතෙම; වතුහි අපායෙහි ව, සිවු අපායෙන් ද; විජ්ජමත්තො, මිදුනේ වේ, ඡවාහිධානානි, සවැදැරුම් බරපතල පාපයන්; කාතුං, කරන්තට; අහබ්බො, නුසුදුසු ය. ඉදම්පි, මෙය ද, සඞ්ඝෙ, සංඝයා කෙරෙහි; පණිතං රතනං, උතුම් රත්න භාවය වේ; එතෙන සච්චෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු, සෙත් වේවා.

11. සො, ඒ සෝවාන් පුද්ගල තෙමේ; කායෙන, කයින් හෝ; වාචා, වචනයෙන් හෝ; උද, නොහොත්; චෙතසා වා, සිතින් හෝ; කිඤ්චාපි, කියියමි; පාපකං කම්මං කරොති, පාප කම්මයක් කෙරේ ද; සො, හෙතෙම; තස්ස, ඒ පාපකම්මයා ගේ; පටිච්ඡාදාය, සැඟවීමට; අහබ්බො, අහව්‍ය ය; දිට්ඨපදස්ස, දක්නා ලද නිවන් පද ඇති සෝවාන් පුද්ගලයා ගේ; අහබ්බතා, වරද සැඟවීමෙහි අහව්‍ය බව; චුත්තා, බුදුරදුන් වදාරන ලදී; ඉදම්පි, මෙය ද; සඞ්ඝෙ, සංඝයා කෙරෙහි; පණිතං රතනං, උතුම් රත්න භාවය වේ; එතෙන සච්චෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු, සෙත් වේවා.

12. වනප්පගුම්බෙ, වනලැහැබතෙම; ගිම්හෙ, ශ්‍රීෂ්ම සාකුවෙහි; ගිම්හාන මාසෙ, පළමු ශ්‍රීෂ්ම මාසයෙහි; යථා ඵ්ඤ්ඤාග්ගෙ, සුපිපි අක් ඇත්තේ යම්සේ ද; තථා උපමං, එබඳු වූ; නිබ්බාණගාමී, නිවනට පමුණුවන; ධම්මවරං, උතුම් වූ ධම්මය; පරමං භිතාය, නිවන් පිණිස; අදෙසයි. (බුදුරජාණන්වහන්සේ) දෙසූ සේක. ඉදම්පි, මෙය ද; බුද්ධෙ, බුදුරදුන් කෙරෙහි; පණිතං රතනං, උතුම් රත්න භාවය වේ; එතෙන සච්චෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු සෙත් වේවා.

13. වරො, උතුම් වූ; වරඤ්ඤු, නිවන්දන්තා වූ; වරදො, උතුම් නිවන් දෙන්නා වූ; වරාහරො, උතුම් නිවන් මග ගෙනහැර පාන්නා වූ; අනුත්තරො, නිරුත්තර වූ බුදුරජනෙම; ධම්මවරං, උතුම් දහමක්; අදෙසයි, දෙසී ද; ඉදම්පි, මෙය ද; බුද්ධෙ, බුදුරදුන් කෙරෙහි; පණිතං රතනං, උතුම් රත්න භාවය වේ; එතෙන සච්චෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු, සෙත් වේවා.

14. (යම් රහත් කෙනකුගේ) පුරාණං පුරාතන කම්; බීණං, ක්ෂීණවූයේ ද; නවං සම්භවං නත්ථි, අලුත් භවයක් නැත්තේ ද; ආයතිකෙභවස්මිං, මතුභවයක් කෙරෙහි; විරත්ත චිත්තා, නොඇලුණු සිත් ඇති; බීණ බීජා, ක්ෂීණ වූ ප්‍රතිසන්ධි විඥාන සංඛ්‍යාත බීජ ඇති; අචිරුළුභිවජන්දා, පුනරුත්පත්තියෙහි ආශාවක් නැති; ධීරා, දෙවර්යසම්පන්න වූ; තෙ, ඒ රහත්හු; අයං පදීපො යථා, මේ පහන මෙන්; නිබ්බන්ති, (නිවෙත්) පිරිනිවෙත්; ඉදම්පි, මෙය ද; සඞ්ඝෙ, සංඝයා කෙරෙහි; පණිතං රතනං, උතුම් රත්න භාවය වේ; එතෙන සච්චෙන, මේ සත්‍ය බලයෙන්; සුවත්ථි හොතු, සෙත් වේවා.

15. ඉධ, මෙතන්හි; සමාගතානි, රැස් වූ; භුම්මානි වා, පොළොවෙහි හෝ; යානිභුතානි, යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් ඇද්ද; අන්තලික්ඛෙ වා, අහසෙහි වූ හෝ; යානි, යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් ඇද්ද; (අපි හැම දෙනා ම) තථාගතං, තථාගත නම් වූ; දෙවමනුස්ස පූජ්තං, දෙවිමිනිසුන් විසින් පුදනලද; බුද්ධං, බුදුරදුන්; නමස්සාම, නමදිමු; සුවත්ථි හොතු, (සත්හට) සෙත් වේවා.

16. ඉධ, මෙතැන්හි; සමාගතානි, රැස් වූ; භුම්මානි වා, පොළොවෙහි වූ හෝ; යානිභුතානි, යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් ඇද්ද; අන්තලික්ඛෙ වා, අහසෙහි වූ ද; යානි, යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් ඇද්ද; දෙවමනුස්ස පූජ්තං, දෙවි මිනිසුන් විසින් පුදනලද; තථාගතං වූ; ධම්මං, ධම්මය; නමස්සාම, නමදිමු, සුවත්ථි හොතු (සත්හට) සෙත් වේවා.

17. ඉධ, මෙතැන්හි; සමාගතානි, රැස් වූ; භුම්මානි වා, පොළොවෙහි වූ හෝ; යානිභුතානි, යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් ඇද්ද; අන්තලික්ඛෙ වා, අහසෙහි වූ ද; යානි, යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් ඇද්ද; දෙවමනුස්ස පූජ්තං, දෙවි මිනිසුන් විසින් පුදනලද; තථාගතං; තථාගත වූ; සංඝං, සංඝයා; ධම්මං, ධම්මය; නමස්සාම, නමදිමු; සුවත්ථි හොතු (සත්හට) සෙත් වේවා.

රතන සුත්තං. - රතන සූත්‍රය යි.

කරණිය මෙන්ත සුත්තං. - කරණිය මෙන්ත සුත්‍රය.

1. සත්තං පදං, ශාන්ත පදය යි කියනු ලබන නිවනට; අභිසමෙච්ච, පැමිණ වසන්තනු විසින්; යං කරණියං, යමක් කටයුතු ද; අප්පකුසලෙන, අභිවෘද්ධියෙහි දක්ෂයා විසින්; තං කරණියං, එය කටයුතු යි; (හෙතෙම) සක්කො අස්ස, දක්ෂයෙක් වන්නේ ය; උජු අස්ස, සෘජු වන්නේ ය; සු උජු අස්ස, මනාකොට සෘජු වන්නේ ය; සුවචො 'අස්ස, කීකරු වන්නේ ය; මුදු අස්ස, මෘදු වන්නේ ය; අනතිමානී අස්ස, නිහතමානී වන්නේ ය.

2. සත්තුස්සකො ච, ලද දෙයින් සතුටු වන්නේ ය; සුභරො ච, පහසුවෙන් පෝෂණය කළ හැක්කේ ය; අප්ප කිච්චො ච, සවිල්ප කටයුතු ඇත්තෙක් වන්නේ ය; සල්ලහුක චුත්ති, සැහැල්ලු පැවතුම් ඇත්තෙක් වන්නේ ය; සන්තින්ද්‍රියො ච, සත්සුන් ඉඳුරන් ඇත්තෙක් වන්නේ ය; නිපකො ච, නුවණ ඇත්තෙක් වන්නේ ය; අප්ප ගඛිභො, ප්‍රගල්භය නැති වන්නේ ය; කුලෙසු අනනුභිද්ධො, කුලයන් කෙරෙහි නො ඇලුනෙක් වන්නේ ය.

3. යෙන, යම් ක්‍රියාවකින්; විඤ්ඤුපරෙ, නුවණැති අන් කෙනෙක්; උපවදෙය්‍යුං, නින්දා කෙරෙත් ද; නච බුද්දං සමාවරෙ කිඤ්චි. (එබඳු) ස්වල්ප වූ වරදකුදු නො කරන්නේ ය; සබ්බෙ සත්තා, සියලු සත්වයෝ; සුඛිනො චා භොන්තු, සැප ඇත්තෝ වෙත්වා; ඛෙමිනො භොන්තු, භය නැත්තෝ වෙත්වා; සුඛිත්තා භවන්තු, සුඛිත සිත් ඇත්තෝ වෙත්වා;

4. තසා චා, (කෙලෙස් සහිත බැවින්) හයින් ත්‍රස්ත වූ හෝ; ටාවරා චා, නිර්භය හෙයින් ස්ථාවර වූ; අනවසෙසා යෙකෙච්ච, සියලු යම්කිසි; පාණභුතා අප්ථි, සත්ව කෙනෙක් වෙත් ද; යෙ, යම් සත්ව කෙනෙක්; දීසා චා, දීර්ඝ ජාති ඇත්තාහු ද; මහන්තා චා, මහත් සිරුරු ඇත්තාහු ද; මජ්ඣමා, මධ්‍යම ප්‍රමාණ සිරුරු ඇත්තෝ ද; රස්සකා, මිටි සිරුරු ඇත්තෝ ද; අණුක, ඉතා සියුම් සිරුරු ඇත්තෝ ද; ඵුලා, ස්ඵුල සිරුරු ඇත්තෝ ද

5. දිට්ඨා චා, ඇසට පෙනෙන්නා වූ හෝ; යෙච අද්දිට්ඨා, නොපෙනෙන්නා වූ යම් සත්ව කෙනෙක් වෙත් ද; යෙච දුරෙ වසන්ති, යම් සත්ව කෙනෙක් දුර වෙසෙත් ද; අවිදුරෙ, නුදුරෙහි වෙසෙත් ද; භුතා චා, ඉපදීම අවසන් කළ සත්වයෝ වෙත් ද; සම්භවෙසී චා, ඉපදීම සොයන සත්වයෝ ද; (යන) සබ්බෙ සත්තා, සියලු සත්වයෝ; සුඛිත්තා, සුඛිත සිත් ඇත්තෝද; භවන්තු, වෙත්වා;

6. පරො, අනිකෙක්; පරං, අනිකකු; න නිකුඛබ්බෙට්, නො රවටනේ ය; කප්ථි, කිසි තැනෙක්හි; නං කඤ්චි, ඒ කිසිවක් හට; න අභිමඤ්ඤෙට්, අවමන් නො කරන්නේ ය; ඛ්‍යාරොසනා, කාය වාක් විකාරයෙන් වූ කෝපයෙන් ද; පටිසසඤ්ඤා, (මනෝ විකාරයෙන් වූ) පටිස සංඥායෙන් ද; අඤ්ඤං අඤ්ඤස්ස, එකෙක් අනෙකකුට; දුක්ඛං, දුකක්; න ඉච්ඡෙය්‍යා, නොකමැති වන්නේ ය.

7. යථා, යම්සේ; මානා, මවක්; නියං පුත්තං, තමාගෙන් ඇති වූ; එක පුත්තං, එකම පුතු; ආයුසා, දිවි පිදීමෙන් හෝ; අනුරක්ඛෙ, රකී ද? එවම්පි මෙසේ ද, සබ්බ භුතෙසු, හැම සතුන් කෙරෙහි; අපරිමාණං, අප්‍රමාණ වූ; මානසං, මෙත්‍රී සිත; භාවයෙ, වඩන්නේ ය;

8. උද්ධං ච, උඩ ද, අධො ච, යට ද, තිරියඤ්ච, සරස ද; අසම්බාධං, සම්බාධ නැතිව; අවෙරං, වෙර නැතිව; අසපත්තං, සතුරන් නැති; සබ්බ ලොකස්මිං, සියලු සත්වයන් කෙරෙහි; අපරිමාණං, අප්‍රමාණ වූ; මෙන්තං ච මානසං, මෙත්‍රී සහගත සිත; භාවයෙ, වඩන්නේ ය.

9. තිටියං, සිටින්තේ හෝ; වරං, ඇවිදින්තේ හෝ; නිසින්තො වා, උන්තේ හෝ; සයානො වා, නිදන්තේ හෝ; යාවතස්ස විගතමිද්ධො, යම්තාක් කල් නොනිදා ද; (ඒතාක්) එතං සතිං, මේ මෙහි සහගත සිතිය; අධිට්ඨෙය්‍යා, ඉටන්තේ ය; එතං, මෙය; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; බ්‍රහ්ම විහාරං, බ්‍රහ්ම විහාරය යි; ආහු, (බුද්ධාදී උතුමෝ) කීහ.

10. දිට්ඨිඤ්ඤා ව, මිත්‍යාදෘෂ්ටියට; අනුපගම්ම, නො පැමිණ; සීලවා, සිල්වත් වූයේ; දසුනෙන සම්පන්නෝ, දැනෙන යුක්ත වූයේ; කාමෙසු, වස්තුකාමයන්හි; ගෙධං, ගිජු බව; විනෙය්‍යා, දුරු කොට; ජාතු, ඒකාන්තයෙන්; ගබ්භසෙය්‍යං, මවු කුස පිළිසිඳ ගැනීමට; නහි පුනරෙති ති, නැවත නො එන්නේ යි.

කරණිය මෙන්ත සුත්‍රයයි

බන්ධ පරිත්තං. - කඳ පිරිත.

1. මෙ, මා විසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසන ලදී. එතං සමයං, එක් සමයෙක්හි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවත්ථියං, සැවතෙහි; අනාථ පිණ්ඩිකස්ස, අනෙපිඬු සිටුහු ගේ; ජෙනවනෙ, ජේතවන නම් වූ; ආරාමෙ, ආරාමෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි, සාවත්ථියං, සැවැත් නුවර; අඤ්ඤතරො හික්ඛු, එක්තරා හික්ඛු නමෙක්; අභිනා දට්ඨො, සර්පයකු විසින් දෂ්ට කරන ලදුව; කාලකතො හොති, කලුරිය කෙළේය.

2. අථ ඛො, එකල්හි; සම්බහුලා හික්ඛු, බොහෝ හික්ඛුන් වහන්සේලා; යෙන හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනක ද; තෙන, එතන්හි; උපසංකමිංසු, එළඹුණාහු ය; උපසංකමිණා, එළඹ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අභිවාදෙත්වා, වැද; එකමන්තං, එකක් පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්නාහු ය; එකමන්තං, එකක් පසෙක; නිසින්තො ඛො, හුන්නා වූ; තෙ හික්ඛු, ඒ හික්ඛුහු; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොචුං, මේ පුවත දැන්වූහ.

3. හත්තෙ, ස්වාමීන් වහන්ස; ඉධ සාවත්ථියං, මේ සැවැත්නුවර සම්පයෙහි; අඤ්ඤතරො හික්ඛු, එක්තරා හික්ඛු නමෙක්; අභිනා දට්ඨො, සර්පයකු විසින් දෂ්ට කරන ලද්දේ; කාල කතො' ති, කළුරිය කෙළේ ය. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; සො හික්ඛු; ඒ හික්ඛු තෙම; වත්තාරි අභිරාජ කුලානි, සතර අභිරාජකුලය; නූන, ඒකාන්තයෙන්; මෙත්තෙන චිත්තෙන, මෙත් සිතින්; නහි එරි, නොපැතිර වී ය; හික්ඛවෙ, මහණෙනි, සවෙහි, ඉදින් වනාහි; වත්තාරි අභිරාජ කුලානි, සතර අභිරාජකුලයන්; මෙත්තෙන චිත්තෙන මෙත් සිතින්; එරෙය්‍යා, පැතිරවී නම්; හික්ඛවෙ, මහණෙනි; සො හික්ඛු, ඒ හික්ඛු තෙම; අභිනා දට්ඨො, සර්පයා විසින් දෂ්ට කරන ලද්දේ; නහි කාලංකරෙය්‍යා, නොම කලුරිය කරන්නේ ය.

4. වත්තාරි අභිරාජකුලානි, සතර අභිරාජකුලයෝ; කතමානි, කවරහුද යත්?; විරූපකං අභිරාජකුලං, විරූපාක්ෂ නම් සර්ප රාජකුලය; එරාපථං අභිරාජකුලං, ඒරාපථ නම් සර්ප රාජකුලය; ඡබ්‍යාපුත්තං අභිරාජකුලං ඡබ්‍යාපුත්ත නම් සර්ප රාජකුලය; කණ්භා ගොතමකං අභිරාජකුලං, කණ්භා ගොතමක නම් සර්ප රාජකුලය; (යන මේ සතරයි.)

5. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; සො හික්ඛු, ඒ හික්ඛු තෙම; ඉමානි වත්තාරි අභිරාජකුලානි, මේ සතර සර්ප රාජකුලයන්; නූන, ඒකාන්තයෙන්; මෙත්තෙන චිත්තෙන, මෙත් සිතින් : නහිඑරි, නො පැතිර විය . හික්ඛවෙ, මහණෙනි; සවෙහි, ඉදින් වනාහි; සො හික්ඛු, ඒ හික්ඛු තෙම; ඉමානි වත්තාරි

අහිරාජ කුලානි, මේ සතර සර්ප රාජකුලයන්; මෙත්තෙන චිත්තෙන, මෙත් සිතින්; එරෙය්‍යා, පැතිර වී නම්; හික්ඛවෙ, මහණෙනි; සො හික්ඛු, ඒ හික්ඛු තෙම; අහිනා දට්ඨො, සර්පයා විසින් දෂ්ට කරන ලද්දේ; නහි කාලං කරෙය්‍යා, නොම කලුරිය කරන්නේ ය.

6. හික්ඛවෙ, මහණෙනි, ඉමානි වත්තාරි අහිරාජකුලානි, මේ සතර සර්ප රාජකුලයන්; මෙත්තෙන චිත්තෙන, මෙත් සිතින්; එරීකුං, පතුරු වන්නට; අනුජානාමි, (අවසර දෙමි) අනුදනිමි; (කුමක් හෙයින්ද යත්?) අත්ත ගුත්තියා, තමාගේ සංවරණය පිණිස; අත්තරක්ඛාය, තමහට ආරක්ෂාව පිණිස; අත්තපරිත්තායානි, තමාහට පිරිත් පිණිස, පවත්නා හෙයින්.

7. භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදං අවොච; මෙසේ වදාළ සේක, ඉදං වත්වා, මෙසේ වදාරා; සුගතො, සුගත නම් වූ; සත්ථා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; අථාපරං, නැවත ද මත්තෙහි; එතදවොච, (එතං අවොච) මෙය වදාළ සේක.

8. මෙ, මාගේ; මෙත්තං, මෙමතිය; විරූපක්ඛෙහි, විරූපාක්ෂ නම් සර්ප කුලයන් සමඟ ය; මෙ, මාගේ; මෙත්තං මෙමතිය; එරාපථෙහි, ඒරාපථ නම් සර්ප රාජකුලයන් සමඟ ය; මෙ මාගේ, මෙත්තං, මෙමතිය; ඡධ්‍යාපුත්තෙහි, ඡධ්‍යාපුත්ත නම් නාග කුලයන් සමඟ ය; මෙ, මාගේ; මෙත්තං, මෙමතිය; කණ්භාගොතමකෙහි ව, කණ්භාගොතමක නම් සර්ප කුලයන් සමඟ ය;

9. මෙ, මාගේ; මෙත්තං, මෙමතිය; අපාදකෙහි, පා නැති දීර්ඝ ජාතීන් සමඟ ය; මෙ, මාගේ; මෙත්තං, මෙමතිය; දීපාදකෙහි, (දෙපා ඇති මිනිස් ආදී) දීපාදකයන් සමඟ ය; මෙ, මාගේ; මෙත්තං, මෙමතිය; චතුප්පදෙහි, සිවුපා සතුන් සමඟ ය; මෙ, මාගේ; මෙත්තං, මෙමතිය; ඛනුප්පදෙහි, (පත්තෑ ආදී) බොහෝ පා ඇත්තවුන් සමඟ ය;

10. අපාදකො, අපාදක සත්වයෙක්; මං, මා; මා හිංසි, නහමක් පෙළාවා; (නො පෙළාවා) දීපාදකො, දීපාදක සත්වයෙක්; මං, මා; මාහිංසි, නහමක් පෙළාවා, චතුප්පදො, සිවුපා සත්වයෙක්; මං, මා; මාහිංසි, නහමක් පෙළාවා; ඛනුප්පදො, බොහෝ පා ඇති සත්වයෙක්; මං, මා; මාහිංසි, නොපෙළාවා;

11. සබ්බෙ සත්තා, සියලු සත්හු ද; සබ්බෙ පාණා, සියලු ප්‍රාණිහුද; සබ්බෙ භූතා ව කෙවලා, හුදෙක් සියලු භූතයෝ ද; සබ්බෙ, හැමදෙන; හද්‍රානි, යහපතක්ම; පස්සන්තු, දකින්නා; කඤ්චි, කිසිවකුත් කරා; පාපං, දුකෙක්; මාගමා, නො පැමිණේවා!

12. බුද්ධො අප්පමාණො, බුද්ධ ගුණය අපමණය; ධම්මො අප්පමාණො, දහම් ගුණය අපමණ ය; සංඝො අප්පමාණො, සංඝ ගුණය අපමණ ය; සිරිංසපානි, සිරිංසපයෝ හෙවත් දීර්ඝ ජාතීහු; පමාණවත්තානි, ප්‍රමාණවත් හ; (එනම්) අහි, සර්පයෝ ය; විචිකා, ගෝනුස්සෝ ය; සතපදී, සතපදීහු ය; (පත්තෑ ආදීහු) උණ්ණානාහි, මකුළුවෝ ය; සරබ්බු, සිකනල්ලු ය; මුසිකා, මුසිකය හ; (යන මේ වශයෙනි) මෙ රක්ඛා කතා, මා විසින් ආරක්ෂා කරන ලද්දහ; පරිත්තා කතා, පිරිත් කරන ලද්දහ; භූතානි, භූතයෝ; පටික්කමන්තු, පහවෙන්නා; සො අහං, ඒ මම; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; නමො, නමස්කාර කරමි; සත්තන්තං සම්මා සම්බුද්ධානං, සත් බුදුවරයන්ට; නමො, නමස්කාර කරමි.

කඳ පිරිත යි.

මෙත්තානිසංස සුත්තං. — මෙත්තානිසංස සූත්‍රය.

1. මෙ, මා විසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසන ලදී. හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එකං සමයං, එක් සමයෙක; සාවත්ථියං, සැවැත් නුවර; අනාථ පිණ්ඩිකස්ස, අනේපිඬු සිටුහු ගේ; ජෙනවනෙ, ජේතවන නම් වූ; ආරාමෙ, ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; තත්‍ර ඛො, එකල්හි වනාහි; හගවා, භාග්‍යවත්තු; භික්ඛවො'ති, මහණෙනි කියා; භික්ඛු, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතූහ; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; හදන්තෙ ඉති, වහන්සැ'යි; හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් දුන්හ. හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං අවොච, මෙය වදාළ සේක;

2. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ආසෙවිතාය, ආදරයෙන් සෙවුනා ලද; භාවිතාය, භාවිතා කරන ලද; ඛනුලීකතාය, ඛනුල වශයෙන් වඩනා ලද; යානීකතාය, යානාවක් මෙන් කරන ලද; වත්ථුකතාය, වස්තුවක් මෙන් කරන ලද; අනුච්චිතාය, එළඹ සිටියා වූ; පරිචිතාය, පුරුදු කරන ලද; සුසමාරද්ධාය, මොනවට පටන් ගන්නා ලද; මෙත්තාය වෙතොවිමුත්තියා, මෙහි වෙතෝ විමුක්තිය ගේ; ඉමෙ එකාදසානිසංසා, මේ එකොළොස් අනුසස්තු; පාටි කංඛා'ති, කැමැති විය යුත්තාහ. කතමෙ එකාදසා?, කවර එකොළොසක් ද යත්.-

3. 1. සුඛංසුපති, සැපසේ නිද යි; 2. සුඛං පටිබුජ්ඣති, සැපසේ පුබුදි යි; 3. පාපකං සුපිනං න පස්සති, නපුරු සීන නොදකි යි; 4. මනුස්සානං පියො හොති, මිනිසුන්ට ප්‍රිය වෙයි; 5. අමනුස්සානං පියො හොති, නොමිනිසුන්ට ද ප්‍රිය වෙ යි; 6. දෙවතා රක්ඛන්ති, දෙවියෝ රකිති; 7. අස්ස, මෙහි විහරණ ඇති පුද්ගලයා ගේ සිරුරෙහි; අග්ගි වා, ගිනි හෝ; විසං වා, විස හෝ; සඤ්චං වා, සැත් හෝ; නඛමති, නොවදි යි; 8. තුවං, වහා; චිත්තං, සිත; සමාධියති, සමාහිත වෙයි; 9. මුඛවණ්ණො විජ්ජෙද්ධති, මුහුණ පැහැපත් වෙයි; 10. අසම්මුල්ලො, නො මුළාව; කාළංකරොති, කලුරිය කෙරෙයි; 11. උත්තරීං අප්පටි විජ්ඣන්තො, මතුයෙහි රහත් වීමට නො හැකි වී නම්; ඔත්මලොකුපගොහොති, බඹ ලොව උපදී.

2. භික්ඛවෙ, මහණෙනි, ආසෙවිතාය, සෙවුනා ලද; භාවිතාය, භාවිතා කරන ලද; ඛනුලීකතාය, බොහෝ කරන ලද; යානීකතාය, යානාවක් මෙන් කරන ලද; වත්ථුකතාය, වස්තුවක් මෙන් කරන ලද; අනුච්චිතාය, එළඹසිටියා වූ; පරිචිතාය, පුරුදු කරන ලද්දා වූ; සුසමාරද්ධාය, මොනවට පටන් ගන්නා ලද්දා වූ; මෙත්තාය වෙතොවිමුත්තියා, මෙහි වෙතෝවිමුක්තිය පිළිබඳ; ඉමෙ එකාදසානිසංසා, මේ එකොළොස් අනුසස්තු; පාටිකං ඛා' ති, කැමතිවිය යුත්තාහ; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදං අවොච, මෙම සූත්‍රය වදාළ සේක; අත්ත මනා, සතුව සිත් ඇති; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; හගවතො, භාග්‍යවත්තු ගේ; භාසිතං, භාෂිතයට; (දේශනාවට) අභිනන්දුංති සතුවූ වූහ.

මෙත්ත සූත්‍රය යි.

12. මිත්තානිසංසං. — මිත්තානිසංසය.

1. යො, යම්පුද්ගලයෙක් තෙම; මිත්තානං, මිතුරන්ට; නදුහති, දෝහ නො කෙරේ ද; සො, හෙතෙම; සකාසරා, ස්වකීය ගෙයින්; විජ්ජවුත්ථො, බැහැර තැනක ගියේ; පහුතභක්ඛො, බොහෝ කනු, බොහු ලැබෙයි; නං, ඒ මිතුරා ඇසුරු කොට; ඛහු, බොහෝ දෙනෙක්; උපජීවන්ති, ජීවත්වෙති.

2. යො. යමෙක්; මිත්තානං, මිතුරන් හට; න දූහති, ද්‍රෝහ නො කෙරේ ද; සො, හෙතෙම; යංයංඡනපදං යාති, යම් යම් ඡනපදයකට ගියේ ද; නිගමෙ, නියම් ගමකට; රාජධානියො, රාජධානියකට ගියේ ද; සබ්බඤ්ච, ඒ හැම තන්හි ම; පුජ්ජනොහොති, පුදනු ලැබෙයි.

3. යො. යමෙක්; මිත්තානං, මිතුරන් හට; න දූහති, ද්‍රෝහ නොවේ ද; අස්ස, ඔහුට; චොරා, සොරු; න පඤ්ඤානිති, ළං නො වෙත්; ධත්තියො, රජතෙම; න අභිමඤ්ඤෙති, අවමන් නො කෙරෙයි; සබ්බෙ අමිත්තෙ, හැම සතුරන්; තරති, දුරු කෙරෙයි.

4. යො. යමෙක්; මිත්තානං, මිතුරන් හට; න දූහති, ද්‍රෝහ නො වේද; සො, හෙතෙම; අක්කුද්ධො, නොදැහැවියේ (කෝප නොවී); සසරං, සියගෙට; එති, එයි; සභාය, සභාවෙහි; පටිනන්දිතො, සතුටු වූයේ; ඤාතීනං, ඤාතීන් හට; උත්තමො හොති, උතුම් වෙයි.

5. යො. යමෙක්; මිත්තානං, මිතුරන් හට; න දූහති, ද්‍රෝහ නො වේද; සක්කත්වා, අනුන්ට සත්කාර කොට; සක්කතො හොති, සත්කාර ලබන්නෙක් වෙයි; සගාරවො, අනුන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වූයේ; ගරු හොති, තෙමේ ද ගරු කටයුතු වෙයි; වණ්ණ කිත්ති භතො හොති, වණ්ණීර්ති දෙක උසුලන්නේ ය;

6. යො. යමෙක්; මිත්තානං, මිතුරන් හට; න දූහති, ද්‍රෝහ නොවේද; පුජ්ජකො, මිත්‍රයන් පුදන තැනැත්තේ; පුජං ලභතෙ, තෙමේ ද පුද ලබයි; වන්දකො, බුද්ධාදී කලණ මිතුරන් වැන්නේ; පටිචන්දනං, තෙමේ ද පෙරළා වැළුම් ලබයි; යසො, යසසට ද; කිත්තිං ව, කීර්තියට ද; පඤ්ඤානි, පැමිණෙයි.

7. යො. යමෙක්; මිත්තානං, මිතුරන් හට; න දූහති, ද්‍රෝහි නොවේ ද; (හෙතෙම) අග්ගි යථා, දිලිසෙන ගිනි සෙයින්; පඤ්ඤානි, ඉසුරෙන් දිලිසෙයි; දෙවතාව, දෙවියකු මෙන්; විරොචති, බබලයි; සිරියා, ශ්‍රීය විසින්; අභිමනො, හොති; අත් නොහරන ලද්දේ වෙයි.

8. යො. යමෙක්; මිත්තානං, මිතුරන් හට; න දූහති, ද්‍රෝහ නොවේද; ගාවො, ගෙරිහු; තස්ස, ඕහට; පජායන්ති, පලදෙති; ඛෙත්තෙ, කෙණ්ටයෙහි; චුත්තං, වපුළකාක්; විරුහති, පැල හටගනී; පුත්තානං එලමස්සාති, දරු සැප වළදයි.

9. යො. යමෙක්; මිත්තානං, මිතුරන් හට; න දූහති, ද්‍රෝහ නො කෙරේද; (හෙතෙම) දරිතො, දැයුරෙන් හෝ; පබ්බතො වා, පච්චයෙන් හෝ; රුක්ඛාතො, රුකින් හෝ; පතීතො, වැටුණා වූ; වූතො, යමකින් ගිලිහුණා වූ; නරො, සත්වතෙම; පතිට්ඨං ලභති, පිහිට ලබයි.

10. යො. යමෙක්; මිත්තානං, මිතුරන් හට; න දූහති, ද්‍රෝහ නො වේද; (හෙතෙම) විරුළුහමුල සත්තානං, වැටුණු මුල් හා නුග අරළු ඇති; නිග්‍රොධං, නුගරුකක්; මාලුතො ඉව, (සොලවා එලන්ට නො හැකි) සුළඟ සෙයින්; අමිත්තා, සතුරෝ; නප්පසහන්ති, ඔහු මැඩපවත්වන්නට නො හැකි වෙත්.

මිත්තානිසංසය යි.

13. මොරපරිත්තං. — මෝර පිරිත.

1. වක්ඛුමා, ඇස් ඇති; එකරාජා, ඒකරාජ වූ; හරිස්සවණ්ණො, රන්වන් වූ; පඨවිප්පභාසො, පොළොව බබුළුවන්තා වූ; අයං, මේ හිරු තෙම; උදෙකි, නැගෙයි; තං, එහෙයින්; හරිස්සවණ්ණං, රන්වන් වූ; පඨවිප්ප භාසං, පොළොව බබුළුවන; තං, තා; නමස්සා මි, වදිමි; තයා, තා විසින්; අජ්ජ, අද; ගුත්තා, රක්තා ලද; අපි දිවසං, මේ දවස; විහරෙමු, (සුවසේ) වසමු.

2. යෙ බ්‍රහ්මණා, යම් ක්ෂීණාශ්‍රව බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක්; සබ්බ ධම්මෙ, සියළු ධර්මයන් දැන; වෙදගු සමාක්සම්බෝධියට පැමිණියේ ද; තෙ, ඔවුන්ට; මෙ, මාගේ; නමො, නමස්කාරය වේවා; තෙ, ඒ භාග්‍යවත්තූ; මං, මා; පාලයන්තු, රක්තවා; බුද්ධානං, පෙර බුදුවරුන්ට; නමත්ථු, නමස්කාරය වේවා; බොධියා, (සතර මග සතර ඵලයයි කියන ලද) බොධියට; නමත්ථු, නමස්කාර වේවා; විමුත්තානං, කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනා වූ ඒ බුදුවරයන්ට; නමො අත්ථු, නමස්කාර වේවා; විමුක්තියා, (තදංගවිමුක්ති ආදී) පඤ්ච විමුක්තියට; නමො, නමස්කාර වේවා; සො මොරො, ඒ මයුර තෙම; ඉමං පරිත්තං කත්වා, මේ පිරිත (ආරක්ෂා) කොටගෙන; එසනා, අහර සෙවීමෙහි; වරති, හැසිරෙයි.

3. වක්ඛුමා, ඇස් ඇති; එක රාජ වූ; හරිස්සවණ්ණො, රන්වන් වූ; පඨවිප්පභාසො, පොළොව බබුළුවන්තා වූ; අයං, මේ හිරු තෙම; අපෙති, පහවෙයි; තං, එහෙයින්; හරිස්සවණ්ණං, රන්වන් වූ; පඨවිප්පභාසං, පොළොව බබුළුවන; තං, තා; නමස්සාමි, වදිමි; තයා, තා විසින්; අජ්ජ, අද; ගුත්තා, රක්තා ලද, අපි; රත්තිං, රැයෙහි; විහරෙමු. (සුවසේ) වසමු.

යෙ බ්‍රාහ්මණා, යම් ක්ෂීණා ශ්‍රව බුමුණු කෙනෙක්; සබ්බ ධම්මෙ, සියලු ධර්මයන් දැන; වෙදගු සමාක් සම්බෝධියට පැමිණියේ ද; තෙ, ඔවුන්ට; මෙ, මාගේ, නමො, නමස්කාරය වේවා; තෙ ව, ඒ භාග්‍යවත්තූ ද; මං, මා; පාලයන්තු, රක්ෂා කෙරෙත්වා;

බුද්ධානං, අතීත බුදුවරුන්ට; නමො අත්ථු, නමස්කාර වේවා; නමත්ථු බොධියා, ඔවුන්ගේ බෝධියට ද නමස්කාර වේවා; විමුත්තානං, කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනා වූ ඒ බුදුවරුන්ට; නමො අත්ථු, නමස්කාර වේවා;

සො මොරො, ඒ මයුරතෙම; පරිත්තං කත්වා, පිරිත් ආරක්ෂා කොට ගෙන; වාසං අකප්පයි, වාසය කෙළේ යි.

මෝර පිරිත යි.

14. වන්දපරිත්තං. — වන්ද පිරිත.

1. මෙ, මා විසින්; එවං සුතං, මෙසේ අසන ලදී, එකං සමයං, එක් සමයෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවඤ්චියං, සැවැත්නුවර සමීපයෙහි; ජේතවනෙ, ජේතවන නම් වූ; අනාථ පිණ්ඩිකස්ස, අනේ පිඬු සිටුහු ගේ; ආරාමෙ, ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක.

තෙන බො පන සමයෙන, එ සමයෙහි වනාහි; වන්දිමා දෙවපුත්තො, සඳ දෙවපුත්ත තෙමේ; රාහුනා අසුරින්දෙන, රාහු අසුරෙන්ද්‍රයා විසින්; ගහිතො හොති, ගන්නා ලද්දේ වෙයි; අථ බො, ඉක්බිති; වන්දිමා දෙවපුත්තො, සඳ දෙවපුත්ත තෙමේ; තායං වේලායං, එ වේලෙහි; භගවත්තං, බුදුරදුන්; අනුස්සරමානො, සිහි කරමින්; ඉමං ගාථං, මේ ගාථාව; අභාසි, කිය.

2. බුද්ධචීර, බුද්ධචීරයන් වහන්ස; (ඔබ වහන්සේ) සබ්බධි, සියලු කල්හි; විප්පමුත්තොසි, කෙලෙසුන් කෙරෙන් විශේෂයෙන් මිදුණු සේක. (එසේ වූ) තෙ, නුඹ වහන්සේට; නමො අත්ථු, නමස්කාර වේවා; සම්බාධ පටිපත්තො අස්මි, (මම) සම්බාධයකට පැමිණියෙමි; තස්ස මෙ, ඒ මට; සරණං භව, පිළිසරණ වුව මැනව.

3. අථ ඛො, එකල්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; චන්දිමං දෙවපුත්තං, සඳ දෙවි පුතුන්; ආරබ්භ, අරභයා; රාහුං අසුරින්දං, රාහු අසුරිඳු භට; ගාථාය, ගයකින්; අප්ඤ්ඤාසි, මෙසේ වදාළ සේක:

4. රාහු, රාහු අසුරේන්ද්‍රය; චන්දිමා, සඳදෙවි පුත් තෙමේ; අරහත්තං, අරහත් වූ; තථාගතං, තථාගතයන් වහන්සේ; සරණගතො, සරණ ගියේ ය; බුද්ධා, බුදුවරයෝ; ලොකානුකම්පකා, ලොවට අනුකම්පා කරන්නෝ ය. (එහෙයින්) චන්දං පමුඤ්ඤාසි, සඳු අතහැරව යි වදාළ සේක;

5. අථ ඛො, ඉක්බිති; රාහු අසුරින්දො, රාහු අසුරේන්ද්‍ර තෙම; චන්දි මං දෙවපුත්තං, සඳු දෙවිපුතු; මුඤ්චිත්වා, හැර; තරමාණ රූපො, වෙළෙච්චි වූයේ; වෙපචිත්ති අසුරේන්දො, වෙපචිත්ති අසුරේන්ද්‍රයා; යෙන, යම් තැනක් හි ද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකමි, එළඹියේ ය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; සංවිඨගො, සංවේග ඇත්තේ; ලොමභට්ඨජානො, ලොමුදැහැගත් සිරුරු ඇත්තේ; එකමත්තං, එකත් පසෙක; අට්ඨාසි, සිටියේ ය; එකමත්තං ධීතං ඛො රාහුං අසුරින්දං, එකත් පස්ව සිටියා වූ රාහු අසුරිඳු භට; වෙපචිත්ති අසුරින්දො, වෙපචිත්ති නම් අසුරේන්ද්‍ර තෙම; ගාථාය, ගාථාවකින්; අප්ඤ්ඤාසි, මෙසේ කීයේ ය;

6. රාහු, රාහු අසුරේන්ද්‍රය; සන්තරමානොව, වෙලෙච්චි වුවකු මෙන්; වඤං, සඳු; කින්තු පමුඤ්චසි, කුමක් පිණිස අත්හැරියෙහි ද?; සංවිඨගරූපො, ආගමම, කැළඹුණු සිත් ඇත්තෙක් වැ අවුත්; භීතොව, බියවුවකු මෙන්; කින්තු තිට්ඨසීති, කුමක් හෙයින් සිටිනෙහි ද? යනුයි.

7. බුද්ධගාථාහි, බුදුන් විසින් (සඳු හරුව යි) ගාථා දෙකකින්; භීතොමිහි, ගයන ලද්දක් ඇසුවෙමි; වෙ, ඉදින්; චන්දිමං, සඳු; නොමුඤ්චෙයා, නො හැරියේ නම්; මෙ මුද්ධා, මගේ හිස; සත්තධා, සත්තකඩක් ව; එලෙ, පැළෙයි; ජීවන්තො, ජීවත්වන්නේ ද; සුඛං න ලභෙ, සැපයක් නො ලබයි.

චන්ද පිරිත යි.

15. සුරියපරිත්තං. — සුරිය පිරිත.

1. මෙ, මා විසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසන ලදී, එකං සමයං, එක් සමයෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවඤ්ඤාසං, සැවැත්නුවර; ජේතවනෙ, ජේතවනයෙහි වූ; අනාථ පිණ්ඩිකස්ස, අනේ පිඬු සිටුහු ගේ; ආරාමෙ, ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක.

තෙන ඛො පන සමයෙන, එ සමයෙහි වනාහි; සුරියො දෙවපුත්තො, හිරු දෙවිපුත්ත තෙමේ; රාහුනා අසුරිඤ්ඤා, රාහු අසුරිඳු විසින්; ගහිතො හොති, ගන්නා ලද්දේ වෙයි; අථ ඛො, ඉක්බිති; සුරියො දෙව පුත්තො, හිරු දෙවිපුත්ත තෙමේ; භගවත්තං, බුදුන්; අනුස්සරමානො, සිහි කරමින්; තායං වේලායං, එ වේලෙහි; ඉමං ගාථං, මේ ගාථාව; අහාසි, කීයේ ය;

2. බුද්ධචර, බුද්ධ චරයාණෙනි; තෙ, නුඹවහන්සේට; නමො අත්ථු, නමස්කාර වේවා; සබ්බධි, හැම කල්හි ම; විජ්ජමුත්තො අසී, කෙලෙසුන් ගෙන් වෙසෙසින් මිදුණු සේක; සම්බාධපට්ටනොස්මි, සම්බාධයකට පැමිණියෙමි; තස්ස මෙ, එසේ වූ මට; සරණං භව ඉති, පිළිසරණ වනු මැනව.

3. අථ ඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සුරියං දෙවපුත්තං ආරඛ්භ, හිරු දෙවිපුත් අරභයා; රාහුං අසුරින්දං, රාහු අසුරිඳු හට; ගාථාහි, ගාථාවලින්; අජ්ඣාභාසී, මෙසේ වදාළ සේක:

4. රාහු, රාහු අසුරේන්ද්‍රය; සුරියො, හිරුදෙවිපුත් තෙමේ; අරහන්තං තථාගතං, නිකෙලෙස් වූ තථාගතයන් වහන්සේ; සරණං ගතො, සරණ ගියේ ය; බුද්ධා, බුදුවරු; ලොකානුකම්පකා, ලොවට අනුකම්පා කෙරෙති; (එහෙයින්) සුරියං, හිරු; පමුඤ්චස්ස මුදව;

5. යො, යම් සුරියයෙක්; අන්ධකාරෙ තමසී, ගත අඳුරු දුරහැර; පහංකරො, පහන් කෙරේ ද; වෙරොවනො මණ්ඩලී, බබලන මඩුලු ඇත්තේ ද; උග්ගතෙජො, මහතෙද ඇත්තේ ද; රාහු, එම්බල රාහු; අන්තලික්ඛෙ, අහසෙහි; වරං, හැසිරෙන හිරු; මා ගිලී, නො ගිලව; රාහු, එම්බල රාහු; මම පජං, මගේ සුත්‍ර වූ; සුරියං, හිරු; පමුඤ්ච ඉති, මුදවයි වදාළ සේක.

6. අථඛො, ඉක්බිති; රාහු අසුරින්දො, රාහු අසුරිඳු තෙම; සුරියං දෙව පුත්තං හිරුදෙවි පුත්ත; මුඤ්චිත්වා, අත්හැර; තරමාණ රූපො, වෙලෙව් වූයේ; වෙපචිත්ති අසුරින්දො, වේපචිත්ති අසුරිඳු තෙම; යෙන, යම් තැනෙක ද; තෙන, එතැනට; උපසංකමී, එළඹියේ ය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; සංවිග්ගො, කළකිරුණු සිත් ඇත්තේ; ලොමභට්ඨජාතො, ලොමුදැහැගන්නා ලද්දේ; එකමන්තං, එකත් පසෙක; අට්ඨාසී, සිටියේ ය; එකමන්තං ධීතං ඛො, එකත් පස්ව හුන්නාවූ ද; රාහුං අසුරින්දං, රාහු අසුරිඳු හට; වෙපචිත්ති අසුරින්දො, වේපචිත්ති අසුරිඳු තෙම; ගාථාය, ගාථාවකින්; අජ්ඣාභාසී, මෙසේ කීය:

7. රාහු, එම්බල රාහු; කින්තු, කිම; සන්තරමානොව, වෙලෙව් වූයේ; සුරියං, හිරු; පමුඤ්චසී, මුදාහැරියෙහි; සංවිග්ගරූපො, කළකිරුණු ස්වභාව ඇත්තේ; ආගම්ම, අවුත්; භීතොව, බියවූයේ ම; කින්තු තිට්ඨසී ඉති, කුමක් පිණිස සිටින්නෙහි ද?;

8. බුද්ධගාථාහි භීතොමිහි, බුදුරදුන් දේශිත ගාථා දෙකක් අසන ලද්දෙමි; නො වෙ මුඤ්චෙය්‍යා සුරියං ඉති, ඉදින් හිරු අත් නො හළෙමි නමි; මෙ මුද්ධා, මගේ හිස; සත්ත ධා, සත්පරිද්දකින්; එලෙ, පැලෙයි; ජීවන්තො, ජීවත් වන්නේ ද; සුඛං, සැපයක්; න ලභෙ, නො ලබමි;

සුරිය පිරිත යි.

16. ධජග්ග සුත්තං. — ධජග්ග සුත්‍රය.

1. මෙ, මා විසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවස්ථියං, සැවැත්නුවර; ජෙතවනෙ, ජෙතවනයෙහි වූ; අනාථ පිණ්ඩිකස්ස, අනේ පිඬු සිටුහු ගේ; ආරාමෙ, ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; තත්‍ර ඛො, එකල්හි වනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; හික්ඛවො ඉති, මහණෙනි යි; හික්ඛු, හික්කුන්; ආමන්තෙසී, ඇමතු සේක; තෙ හික්ඛු, ඒ හික්කුහු; හදන්තෙ ඉති, ස්වාමීනි යි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් දුන්න; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතදවොව, මේ කරුණ වදාළ සේක:

2. හික්බවෙ, මහණෙනි; භූතපුබ්බං, පෙර වූ දෙයක් කියමි; දෙවාසුරසංගාමො, දෙවියන් හා අසුරයන් අතර සංග්‍රාමයක්; සමුපබ්බුල්භො අහොසි, එළඹුනේ විය; හික්බවෙ, මහණෙනි, අථ ඛො, ඉක්බිති; සක්කො දෙවානම්න්දො, සක්දෙව් රජතෙම; තාවතිංසෙ දෙවෙ, තව්තිසා වැසි දෙවියන්; ආමන්තෙසි, ඇමති ය;

මාරිසා, නිදුකාණෙනි; සංගාමගතානං, යුද්ධයට ගිය; දෙවානං, දෙවියන්ට; භයං වා, බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැනිගැන්මෙක් හෝ; ලොමහංසො වා, ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ; සවෙ උජ්ජප්පෙය්‍යා, ඉදින් උපන්නේ නම්; තස්මිං සමයෙ, එ සමයෙහි; මම එව, මගේ ම; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; උල්ලොකෙය්‍යාථ, බලවි; මමංහි, මගේ වනාහි; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; උල්ලොකයතං, බලන්නා වූ; චො, තොපට; යං භයං වා, යම් බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැනිගැන්මෙක් හෝ; ලොමහංසො වා, ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ; භවිස්සති, වේ ද; සො, හේ; පභීයිස්සති, දුරු වෙයි;

3. මෙ ධජග්ගං, මාගේ ධවජාග්‍රය; නො වෙ උල්ලොකෙය්‍යාථ, ඉදින් නොබලා නම්; අථ, ඉක්බිති; පජාපතිස්ස දෙවරාජස්ස, ප්‍රජාපති දෙව් රජහු ගේ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; උල්ලොකෙය්‍යාථ, බලවි; පජා පතිස්සහි දෙවරාජස්ස, ප්‍රජාපති නම් දෙව් රජහු ගේ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; උල්ලොකයතං, බලන්නා වූ; චො, තොපට; යං භයං වා, යම් බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැනි ගැන්මෙක් හෝ; ලොමහංසො වා, ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ; භවිස්සති, වේ ද; සො, හේ; පභීයිස්සති, දුරුවෙයි.

4. පජාපතිස්ස දෙවරාජස්ස, ප්‍රජාපති දෙව් රජහු ගේ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; නො වෙ උල්ලොකෙය්‍යාථ, ඉදින් නොබලවි නම්; අථ, ඉක්බිති; වරුණස්ස දෙවරාජස්ස, වරුණ දෙව් රජහු ගේ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය, උල්ලොකෙය්‍යාථ, බලවි; වරුණස්සහි දෙවරාජස්ස, වරුණ නම් දෙව් රජහු ගේ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; උල්ලොකයතං, බලන්නා වූ; චො, තොපට; යං භයං වා, යම් බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැනිගැන්මෙක් හෝ; ලොමහංසො වා, ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ; භවිස්සති, වෙයි ද; සො, හේ; පභීයිස්සති, පහවෙයි.

5. වරුණස්ස දෙවරාජස්ස, වරුණ දෙව් රජහු ගේ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; නො වෙ උල්ලොකෙය්‍යාථ, ඉදින් නො බලවි නම්; අථ, නැවත; ඊසානස්ස දෙවරාජස්ස, ඊසාන දෙව් රජහු ගේ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; උල්ලොකෙය්‍යාථ, බලවි; ඊසානස්සහි දෙවරාජස්ස, ඊසාන නම් දෙව් රජහු ගේ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; උල්ලොකයතං, බලන්නා වූ; චො, තොපට; යං භයං වා, යම් බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැනි ගැන්මෙක් හෝ; ලොමහංසො වා, ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ; භවිස්සති, වේද; සො, හේ, පභීයිස්සති, පහවෙයි.

6. හික්බවෙ, මහණෙනි, සක්කස්ස වා, දෙවානම්න්දස්ස, සක්දෙව් රජහු ගේ හෝ; තං ඛො පන ධජග්ගං, ඒ ධවජාග්‍රය; උල්ලෙකයතං, බලන්නහුට; පජාපතිස්සවා දෙවරාජස්ස, ප්‍රජාපති දෙව් රජහු ගේ හෝ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; උල්ලෙකයතං, බලන්නහුට; ඊසානස්ස වා දෙවරාජස්ස, ඊසාන නම් දෙව් රජහු ගේ හෝ; ධජග්ගං, ධවජාග්‍රය; උල්ලෙකයතං, බලන්නහුට; යං භයං වා, යම්, බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැනි ගැනීමක් හෝ; ලොමහංසො වා, ලොමුදැහැගැනීමක් හෝ; භවිස්සති, වේ ද; සො, හේ; පභීයෙඨාපි, දුරු වන්නේ හෝ වේද ?; නො පි පභීයෙඨ, දුරු නො වන්නේ හෝ වෙයි; තංකිස්සහෙතු? එයට හේතු කවරේ ද යත්?;

7. හික්බවෙ, මහණෙනි, සක්කොහි දෙවනමින්දො, සක්දෙව් රජතෙම වනාහි; අවිතරාගො, දුරු නො කළ රාග ඇත්තේ ය; අවිතදොසො, දුරු නොකළ ද්වේෂ ඇත්තේ ය; අවිතමොහො. දුරු නො කළ මෝහ ඇත්තේ ය; හීරු, බියවන සුලු ය; ඡම්හි, තැති ගන්නා සුලුය; උත්‍රාසි, අතිශයින් ම බියවන සුලුය; පලායි ඉති, පලා යන සුලුය;

8. හික්බවෙ, මහණෙනි; අහඤ්ච බො, මම ද; තුම්භාකං, නුඹලාට; එවං වදාමි, මෙසේ කියමි; හික්බවෙ, මහණෙනි; සවෙ, ඉදින්; අරඤ්ඤගතානං වා, වනයට ගියා වූ හෝ; රුක්ඛමූලගතානං වා, රුක්මූලට ගියා වූ හෝ; සුඤ්ඤාගාරගතානං වා, ගෙවලින් හිස් තැනකට ගියා වූ හෝ; තුම්භාකං, නුඹලාට; භයං වා, බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැති ගැන්මෙක් හෝ; ලොමභංසො වා, ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ; උප්පජ්ජෙය්‍යා, උපදනේ වී නම්; තස්මිං සමයෙ, ඒ සමයෙහි; මං එව, මා ම; අනුස්සරෙය්‍යාථ, සිහි කරවි; (කෙසේ ද?)

9. සො භගවා, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉතිපි, මේ කරුණෙනුදු; අරභං, අර්භත් ය; සම්මා සම්බුද්ධො, සමාස් සම්බුද්ධ ය; විජ්ජා වරණ සම්පන්නො, විද්‍යාවරණ ධර්මයන් ගෙන් යුක්ත ය; සුගතො, සුගත ය; ලොකවිදු, ලෝකවිදු ය; අනුත්තරො, අනුත්තර ය; පුරිස දම්ම සාරථී, පුරිස දම්ම සාරථී ය; සඨා දෙවාමනුස්සානං, දෙව් මිනිසුනට අනුශාසක ය; බුද්ධො, බුද්ධ ය; භගවා ඉති, භාග්‍යවත් ය (කියායි)

10. හික්බවෙ, මහණෙනි, මමංහි අනුස්සරතං, මා සිහි කරන්නා වූ; වො, තොපට; යං භයං වා, යම් බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැති ගැන්මෙක් හෝ; ලොමභංසො වා, ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ; භවිස්සති, වේ ද; සො, හේ; පභිසිස්සති, දුරුවේ;

11. නො වෙ මං අනුස්සරෙය්‍යාථ, ඉදින් මා සිහි නො කරවි නම්; අථ, ඉක්බිති; ධම්මං, ධර්මය; අනුස්සරෙය්‍යාථ, සිහි කරවි;

12. භගවතා, බුදුරදුන් විසින්; ස්වාක්ඛාතො, මොනවට දෙසන ලද; ධම්මො, ධර්මය තෙම; සඤ්චරිකො, සාන්දෘෂ්ටික ය; අකාලිකො, කල් නො යවා විපාක දෙන්නේ ය; එහිපස්සිකො, එව බලව යන විදියට සුදුසු ය; ඔපනයිකො, එළඹීමට සුදුසු ය; පච්චත්තං, තම තමන් කෙරෙහි ලා; විඤ්ඤාහි, නුවණැත්තන් විසින්; වෙදිතබ්බො 'ඉති, දතයුත්තේ ය; (යනුයි) හික්බවෙ, මහණෙනි; ධම්මංහි අනුස්සරතං, ධර්මය සිහි කරන්නා වූ; වො, තොපට; යං භයං වා, යම් බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැති ගැන්මෙක් හෝ; ලොමභංසො වා, ලොමු දැහැගැනීමෙක් හෝ; භවිස්සති, වේ ද; සො, හේ; පභිසිස්සති, පහවෙයි.

13. නො වෙ ධම්මං අනුස්සරෙය්‍යාථ, ඉදින් ධර්මය සිහි නො කරන්නහු නම්; අථ, ඉක්බිති; සංඝං, සඟුන්; අනුස්සරෙය්‍යාථ, සිහි කරවි; (කෙසේ ද?)

14. භගවතො සාවක සංඝො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ; සුපට්ඨපන්නො, මනාව පිළිපන්නේ ය; භගවතො සාවක සංඝො උජුපට්ඨපන්නො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ සෘජු වූ පිළිවෙතින් යුක්ත ය; භගවතො සාවක සංඝො ඤායපට්ඨපන්නො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ නිවන් සඳහා පිළිපන්නේ ය; භගවතො සාවක සංඝො

සාමීච්චපට්ඨනො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ ත්‍රිශික්‍ෂාවෙහි ගරු කිරීමට සුදුසු පිළිවෙත්හි පිළිපත්තේ ය. යදිදං, යම් මේ; වත්තාරි පුරුෂ යුගානි?, පුරුෂ යුගල වශයෙන් සතර කොටසක් වෙත් ද; අට්ඨපුරිස පුග්ගලා, පුරුෂ පුද්ගල වශයෙන් අට දෙනෙක් වෙත් ද?; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ; එස සාවක සංඝො, මේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ; ආහුනෙය්‍යො, දුරිනිදු ගෙන හැර දිය යුතු ප්‍රත්‍යයට සුදුසු ය; පාහුනෙය්‍යො, අමුතු ප්‍රත්‍යයන් පිළි ගැනීමට සුදුසු ය; දක්ඛණෙය්‍යො, දක්ෂිණාවට සුදුසු ය; අඤ්ජලිකරණීයො, දොහොත් මුදුන් දී වැදීමට සුදුසු ය; ලොකස්ස, සියලු ලෝකයාට; අනුත්තරං, උතුම් වූ; පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ඉති, පින් කෙතකැයි කියායි;

15. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; සංඝංහි අනුස්සරතං, සංඝයා සිහි කරන; වො, නොපට; යං භයං වා, යම් බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැනි ගැන්මෙක් හෝ; ලොමභංසො වා, ලොමු දැහැගැන්මෙක් හෝ; භවිස්සති, වන්නේ ද; සො, හේ; පභිසිස්සති, දුරු වෙයි; තංකිස්ස හෙතු?, එයට කාරණා කිම යත්?

16. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරභං, අරභන් වූ; සම්මා සම්බුද්ධො, සමාක් සම්බුද්ධ වූ; තථාගතො, තථාගත තෙම; චීතරාගො, නසන ලද රාග ඇත්තේ ය; චීතදොසො, නසන ලද ද්වේෂ ඇත්තේ ය; චීතමොහො, නසන ලද මෝහ ඇත්තේ ය; අභීරු, බිය නොවන සුලුය; අච්ඡම්හි, තැනි නො ගන්නා සුලුය; අනුත්‍රාසි, ත්‍රාස නො වන සුලුය; අපලා යි ඉති, බියෙන් පලා නො යන්නේ ය;

17. භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; ඉදං අවොච, මේ ධජග්ග පරිත්තය වදාළේ ය; සුගතො, සුගත වූ; සඤ්ඤා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; ඉදතංවඤ්ඤා, මේ වදාරා; අථ, නැවත; අපරං අන්‍ය වූ; එතං, මේ කාරණය; අවොච, වදාළ සේක;

18. හික්ඛවෙ, මහණෙනි, අරඤ්ඤෙ, ආරණ්‍යයෙහි හෝ; රුක්ඛමුලෙ වා, රුක් මුල්හි හෝ; සුඤ්ඤාගාරෙ වා, ජන ශුන්‍ය ස්ථානයක හෝ; සම්බුද්ධං, සම්බුදුන්; අනුස්සරෙථ, සිහි කරව්; තුම්භාකං, නොපට; භයං, බියෙක්; නොසියා, නො වන්නේ යි;

19. ලොකජෙට්ඨං, ලොවට ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ; නරාසභං, නරෝත්තම වූ; බුද්ධං, බුදුරදුන්; නො වෙ සරෙය්‍යාථ, ඉදින් සිහි නො කරව් නම්; අථ, ඉක්බිති; නිය්‍යාණිකං, නෛර්යානික වූ; සුදෙසිතං, මනාකොට දෙසන ලද; ධම්මං, ධර්මය; සරෙය්‍යාථ, සිහි කරව්;

20. නිය්‍යාණිකං, නෛර්යානික වූ; සුදෙසිතං, මොනවට දෙසන ලද; ධම්මං, සද්ධර්මය; නො වෙ සරෙය්‍යාථ, ඉදින් සිහි නො කරව් ද; අථ, ඉක්බිති; පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං, පින් කෙතක් වූ; අනුත්තරං, අනුත්තර වූ; සංඝං, සංඝයා; සරෙය්‍යාථ, සිහි කරව්;

21. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; බුද්ධං, බුදුන් ද; ධම්මං, ධර්මය ද; සංඝං ව, සංඝයා ද; එවං, මෙසේ; සරත්තානං, සිහි කරන්නවුනට; භයං වා, බියෙක් හෝ; ඡම්හිතත්තං වා, තැනි ගැන්මෙක් හෝ; ලොමභංසො, ලොමු දැහැගැන්මෙක්; න හි එස්සති, නොවේ.

ධජග්ග පිරිත යි.

පළමුවන බණවර යි.

දුතියක භාණ්ඩාරං. — දෙවන බණවර.

මහාකස්සප තෙර බොජ්ඣංග පරිත්තං

මහාකස්සප තෙර බොජ්ඣංග පිරිත.

1. මෙ, මා විසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රාජගහෙ, රජගහ නුවර; කලන්දක නිවාපෙ, ලෙනෙහුන්ට දෙන ලද නිවාප ඇති හෙයින් කලන්දක නිවාප නම් වූ; වෙඵ්වනෙ, වේඵ්වන නම් වූ මහා විහාරයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; තෙන බො පන සමයෙන, එ සමයෙහි වනාහි; ආයස්මා මහාකස්සපො, ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිර තෙම; ආබාධිකො, පීඩිත වූයේ; දුක්ඛිතො, දුකට පත් වූයේ; බාල්හගිලානො, දැඩි ගිලන්වූයේ; පිප්ඵලි ගුභායං, පිප්ඵලි ගුභාවෙහි; විහරති, වෙසෙයි.

2. අථ බො, ඉක්බිති; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සායණන සමයං, සවස් වේලෙහි; පතිසල්ලානා, එල සමවතින්; වුට්ඨිතො, නැගිටියේ; ආයස්මා මහාකස්සපො, ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ යෙන, යම් තැනක වෙසෙත් ද; තෙන, එතැනට; උපසංකම්, එළඹී සේක; උපසංකම්ඵවා, එළඹ; පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ, පැණ වූ අස්නෙක; නිසීදී, වැඩහුන් සේක; නිසප්ප්ඵ බො, වැඩහිද ම; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආයස්මන්තං මහා කස්සපං, ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යපයන් වහන්සේ හට; එතං අවොච, මෙය වදාළ සේක;

3. කච්චි?, කීමෙක් ද?; කස්සප, කාශ්‍යප; තෙ, තොපට; ඛමනීයං, ඉවසිය හැකි ද?; කච්චි?, කීම?; යාපනීයං, යැපිය හැකිද ?; කච්චි?, කීම?; දුක්ඛා වේදනා, දුක්ඛ වේදනාවෝ; පටික්කමන්ති, පිරිහෙත් ද?; නො අභික්කමන්ති, කීම දියුණු නොවෙත් ද?; පටික්කමොසානං පඤ්ඤායති, ප්‍රතික්‍රමණාවසානය පෙනේ ද? (ඒ දුක්ඛ වේදනාවන් ගේ කෙළවරක් පැනේ ද?) නො අභික්කමොති, වැඩීමක් නොපෙනේ දැයි වදාළ සේක.

4. හන්තෙ, ස්වාමීන් වහන්ස; මෙ, මට; න ඛමනීයං, ඉවසීමට නො හැකි ය; යාපනීයං, ඉරියව් පවත්වන්නට නො හැකි ය; බාල්හා මෙ දුක්ඛා වේදනා, මගේ දුක්ඛ වේදනාවෝ බලවත් හ; අභික්කමන්ති, දියුණු වෙත්; නො පටික්කමන්ති, ප්‍රතික්‍රමණය නොවෙත්; (අඩු නොවෙත්) අභික්කමොසානං, දුක්ඛ වේදනාවන් ගේ වැඩීම; පඤ්ඤායති, පෙනෙයි; නො පටික්කමොති, අඩුවක් නො පෙනෙයි.

5. කස්සප, කාශ්‍යප; සත්තිමෙ බොජ්ඣංගා, මේ සප්ත බොජ්ඣංගයෝ; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතා, මොනවට ප්‍රකාශ කරන ලදහ; භාවිතා, භාවිතා කරන ලදහ; බහුලීකතා, නැවත නැවත පුරුදු කරන ලදහ; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතින්; කතමෙ සත්ත?, කවර සප්ත බෝධාංගයෝ ද යත්?

6. කස්සප, කාශ්‍යපය; සතිසම්බොජ්ඣංගො බො, සතිසම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතො, මොනවට කියන ලදී; භාවිතො, වඩනා ලදී; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් කරන ලදී; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවතියි.

7. කස්සප, කාශ්‍යපය; ධම්ම විවය සම්බොජ්ඣංගො බො, ධම්ම විවය සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදී;

බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් කරන ලදී; අභිඤ්ඤාය, සත්‍ය ප්‍රතිවේදය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවතියි.

8. කස්සප, කාශ්‍යපය; විරිය සම්බොජ්ඣංගො ඛො, විරිය සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතය; බහුලීකතො, බහුලීකෘත ය; අභිඤ්ඤාය, සත්‍ය ප්‍රතිවේදය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවතියි.

9. කස්සප, කාශ්‍යපය; පීති සම්බොජ්ඣංගො ඛො, පීති සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිත ය; බහුලීකතො, බහුලීකෘත ය; අභිඤ්ඤාය, සත්‍ය ප්‍රතිවේදය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවතියි.

10. කස්සප, කාශ්‍යපය; පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගො ඛො, පස්සද්ධි සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිත ය; බහුලීකතො, බහුලීකෘත ය; අභිඤ්ඤාය, සත්‍ය ප්‍රතිවේදය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවතියි.

11. කස්සප, කාශ්‍යපය; සමාධි සම්බොජ්ඣංගො ඛො, සමාධි සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිත ය; බහුලීකතො, බහුලීකෘත ය; අභිඤ්ඤාය, සත්‍ය ප්‍රතිවේදය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවතියි.

12. කස්සප, කාශ්‍යපය; උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගො ඛො, උපෙක්ඛා සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිත ය; බහුලීකතො, බහුලීකෘත ය; අභිඤ්ඤාය, සත්‍ය ප්‍රතිවේදය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවතියි.

13. කස්සප, කාශ්‍යපය; ඉමෙ ඛො සත්තබ්බොජ්ඣංගා, මේ සජ්ත බ්බොධාංගයෝ වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදහ; භාවිතො, භාවිතය හ; බහුලීකතො, බහුලීකෘතය හ; අභිඤ්ඤාය, සත්‍ය ප්‍රතිවේදය පිණිස; සම්බොධාය, මවුන්ගේ මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවතින්.

14. භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; බ්බොජ්ඣංගා, බ්බොධාංග ධර්මයෝ; තග්ඝ, මැනව; සුගත, සුගතයන් වහන්ස; බ්බොජ්ඣංගා, බ්බොධාංගයෝ; තග්ඝ ඉති, මැනව'යි කසුප් තෙරහු දැන්වූහ.

15. භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදමවොච, මේ ධර්මය වදාළ සේක; අත්තමනො, එයට සතුටු වූ; ආයස්මා මහා කස්සපො, ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප සථවිර තෙම; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ; භාසිතං, දේශනාවට; අභිනන්දි, කැමති විය; ආයස්මා මහා කස්සපො, ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප සථවිර තෙම; තම්හා ආබාධා, ඒ ආබාධයෙන්; උට්ඨාහි ව, නැගී සිටියේ ම ය; ආයස්මතො මහා කස්සපස්ස, ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප සථවිරයන් වහන්සේ ගේ; සො ආබාධො, ඒ ආබාධය; තථා, එසේ ම; පභිනො ව අහොසි ඉති, පහවී ගියේ ම ය.

මහා කස්සපසෙවර බ්බොජ්ඣංගය යි.

මහා මොග්ගල්ලාන තෙට්ටු බොජ්ඣංගං

මහා මොග්ගල්ලාන තෙට්ටු බොජ්ඣංගය

1. මෙ, මා විසින්; එවං, මෙසේ; සුතං, අසන ලදී; එකං සමයං, එක් සමයෙක; භගවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රාජගහෙ, රජගහ නුවරෙහි; කලන්දක නිවාපෙ, කලන්දක නිවාප නම් වූ; වෙළුවනෙ, වේළුවන නම් විහාරයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; තෙන ඛො පන සමයෙන, එ සමයෙහි වනාහි; ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානො, ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලානායන ස්ථවිර තෙම; ආබාධිකො, ආබාධ ඇති වූයේ; දුක්ඛිතො, දුකින් පෙළුනේ; බාළ්භගිලානො, දැඩිසේ ගිලන් වූයේ; ගිජ්ඣකුටෙ පබ්බතෙ, ගිජුකුළු පව්වෙහි; විහරති, වාසය කෙරෙයි.

2. අථ ඛො, ඉක්බිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සායණං සමයං, සවස් කාලයෙහි; පතිසල්ලානා වුට්ඨිතො, එල සමවතින් නැගීසෙක්; ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානො, ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලානායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙකහි ද; තෙන, එතැනට; උපසංකම්, එළඹී සේක; උපසංකම්චා, එළඹ; පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ, පැණ වූ අස්නෙහි; නිසීදී, වැඩහුන් සේක; නිසජ්ජ ඛො, එසේ වැඩහිද; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආයස්මන්තං මහා මොග්ගල්ලානං, ආයුෂ්මත් මහ මුගලන් තෙරුන් වහන්සේට; එතං අවොච, මෙය වදාළ සේක:

3. කච්චි?, කිම?; මොග්ගල්ලාන, මොග්ගල්ලානායන; තෙ ඛමනීයං, තට සැප ද?; කච්චි ?, කිම?; යාපනීයං, හොඳින් ඉරියව් පවත්නේ ද?; කච්චි?, කිම?; දුක්ඛා වෙදනා, දුඛ වේදනාවෝ; පටික්කමන්ති, පිරිහෙත් ද?; නො අහික්කමන්ති, නො නගිත් ද?; පටික්කමොසානං, ප්‍රතික්‍රමණ මාර්ගය (බස්නා මග) ; පඤ්ඤායති, පෙනෙයි ද?; නො අහික්කමොති, නැගෙන මාර්ගය නො පෙනේ ද?;

4. භන්තෙ, ස්වාමීනි; න මෙ ඛමනීයං, මට ඉවසිය නො හැක්කේ ය; න යාපනීයං, ඉරියව් පැවැත්විය නො හැක්කේ ය; මෙ, මගේ; බාළ්භාදුක්ඛා වෙදනා, බලවත් දුක් වේදනාවෝ; අහික්කමන්ති, වැඩෙත්; නො පටික්කමන්ති, නොබසිත්; අහික්කමොසානං පඤ්ඤායති, වැඩෙන මග පෙනෙයි; නො පටික්කමොති, බස්නා මග නො පෙනෙයි.

5. මොග්ගල්ලාන, මොග්ගල්ලානාය; ඉමෙ සත්ත බොජ්ඣංගා, මේ සත්ත බොධ්‍යංග ධර්මයෝ; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතා, මොනවට කියන ලදහ; භාවිතා, භාවිතයහ; බහුලීකතා, බහුල වශයෙන් කරන ලදහ; අහිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්; කතමෙ සත්ත?, ඒ සත කවරහු ද යත්?

6. මොග්ගල්ලාන, මොග්ගල්ලානායන; සතිසම්බොජ්ඣංගො ඛො, සතිසම්බොධ්‍යංගය; මයා, මා විසින්; සම්ම දක්ඛාතො, මනාව කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතය; බහුලීකතො, බහුලී කෘතය; අහිඤ්ඤාය, අහිඤ්ඤාව පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

7. මොග්ගල්ලාන, මොග්ගල්ලානායන; ධම්ම විවය සම්බොජ්ඣංගො ඛො, ධම්ම විවය සම්බොධ්‍යංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්මදක්ඛාතො, මනාව කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතය; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් කරන ලදී; අහිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

8. මොග්ගල්ලාන, මෞද්ගලායනාය; විරිය සම්බොජ්ඣංගො ඛො, විරිය සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්මදක්ඛාතො; මනාකොට කියන ලදි; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදි; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලදි; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

9. මොග්ගල්ලාන, මෞද්ගලායනාය; පීති සම්බොජ්ඣංගො ඛො, ප්‍රීති සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්මදක්ඛාතො; මනාකොට කියන ලදි; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදි; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලදි; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

10. මොග්ගල්ලාන, මෞද්ගලායනාය; පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගො ඛො, පස්සද්ධි සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්මදක්ඛාතො; මනාකොට කියන ලදි; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදි; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලදි; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

11. මොග්ගල්ලාන, මෞද්ගලායනාය; සමාධි සම්බොජ්ඣංගො ඛො, සමාධි සම්බොධාංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්මදක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදි; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදි; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් පුරුදු කරන ලදි; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

12. මොග්ගල්ලාන, මෞද්ගලායනාය; උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගො ඛො, උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්මදක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදි; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදි; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් කරන ලදි; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

13. මොග්ගල්ලාන, මෞද්ගලායනාය; ඉමෙ ඛො සත්තබ්බොජ්ඣංගො, මේ සප්ත බ්බොජ්ඣංගයෝ වනාහි; මයා, මා විසින්; සම්මදක්ඛාතො; මොනවට කියන ලදහ; භාවිතා, භාවිතා කරන ලදහ; බහුලීකතා, බහුල වශයෙන් කරන ලදහ; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්.

14. භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස; බ්බොජ්ඣංගො, බ්බොජ්ඣංග ධර්මයෝ; තග්ඝ, මැනව; සුගත, සුගතයන් වහන්ස; බ්බොජ්ඣංගො, බ්බොජ්ඣංග ධර්මයෝ; තග්ඝ ඉති, මැනව'යි මුගලන් තෙරභූ දැක්වූහ.

15. භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදං අවොච, මෙය වදාළ සේක; අත්තමනො, සතුටු සිත් ඇති; ආයස්මා, ආයුෂ්මත් වූ; මහා මොග්ගල්ලානො, මහා මෞද්ගලායන තෙමේ; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ; භාසිතං, දේශනාවට; අභිනන්දි, කැමැති විය.

16. ආයස්මා මහා මොග්ගල්ලානො, ආයුෂ්මත් මහා මෞද්ගලායන තෙමේ; තම්හා ආබාධා, ඒ ආබාධයෙන්; වූට්ඨාහි ච, නැගිටියේ ම ය; ආයස්මතො මහා මොග්ගල්ලානස්ස, ආයුෂ්මත් මහා මුගලන් ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගේ; සො ආබොධො, ඒ ආබාධය; තථා, එසේ ම; පහීනො ච අනොසි ඉති, පහවී ගියේ ය.

මහා මොග්ගල්ලානපෙර බ්බොජ්ඣංග ය යි.

මහාචුන්ද්‍රජෙටුර බොජ්ඣංග පරිත්තං

මහාචුන්ද්‍රජෙටුර බොජ්ඣංග පිරිත.

1. මෙ, මා විසින්; එවං සුතං, මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රාජගහෙ, රජගහ නුවර; කලන්දක නිවාපෙ, කලන්දක නිවාප නම් වූ; වෙඵ්වනෙ, වෙඵ්වන මහා විහාරයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; තෙන බො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; භගවා, භාග්‍යවත් තෙම; ආබාධිකො, හටගත් ආබාධ ඇත්තේ; දුක්ඛිතො, දුක්ඛිත වූයේ; බාළ්හගිලානො හොති, දැඩි ගිලන් වූයේ වෙයි.

2. අථ බො, ඉක්බිති; ආයුෂ්මා මහා චුන්දො, ආයුෂ්මත් මහා චුන්ද තෙම; සායණෙ සමයං, සවස් කාලයෙහි; පතිසල්ලානා, එල සමවතින්; චුට්ඨිතො, නැගී සිටියේ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක ද; තෙන, එතැනට; උපසංකම්, එළඹියේ ය; උපසංකම්ත්වා, එළඹ; භගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අභිවාදෙන්වා, වැද; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදි, හුන්නේ ය; එකමන්තං නිසින්තං බො, එකත් පසෙක හුන්නා වූ; ආයස්මන්තං මහා චුන්දං, ආයුෂ්මත් මහා චුන්ද ස්ඵවිරයන් වහන්සේට; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං අවොච, මෙය වදාළ සේක; චුන්ද, චුන්දය; බොජ්ඣංගා, බොජ්ඣංග ධර්මයෝ; තං, තොපට; පටිහන්තු, වැටහෙත්වා.

3. භන්තෙ, වහන්ස; ඉමෙ සත්ත බොජ්ඣංගා, මේ සත්ත බොජ්ඣංගයෝ; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; සම්මදක්ඛාතා, මනාකොට කියන ලද්දා හ; භාවිතා, භාවිතා කරන ලදහ; බහුලීකතා, බහුල වශයෙන් භාවිතා කරන ලදහ; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවතින්; කතමෙ සත්ත?, කවර සත් බොධාංගයෝ ද යත්?

4. භන්තෙ, වහන්ස; සතිසම්බොජ්ඣංගො බො, සතිසම්බොධාංගය වනාහි; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; සම්මදක්ඛාතො, මනාකොට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදී; බහුලීකතො, බහුලී කෘත ය; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, මනා අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

5. භන්තෙ, වහන්ස; ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගො බො, ධම්මවිචය සම්බොධාංගය වනාහි; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; සම්මදක්ඛාතො, මනාකොට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදී; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් කරන ලදී; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, සම්බෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

6. භන්තෙ, වහන්ස; විරිය සම්බොජ්ඣංගො බො, විරිය සම්බොධාංගය වනාහි; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; සම්මදක්ඛාතො, මනාකොට කියන ලදී. භාවිතො, භාවිතා කරන ලදී; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් කරන ලදී; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, සම්බෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

7. භන්තෙ, වහන්ස; පීතිසම්බොජ්ඣංගො බො, ප්‍රීති සම්බොධාංගය වනාහි; භගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; සම්මදක්ඛාතො, මනාකොට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදී; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් කරන ලදී; අභිඤ්ඤාය, සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, සම්බෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

8. හන්තෙ, වහන්ස; පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගො ඛො, පස්සධි සම්බොජ්ඣංගය වනාහි; හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; සම්මදක්ඛාතො, මනාකොට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදී; බහුලීකතො, බහුලී කෘත ය; අභිඤ්ඤාය, අභිඤ්ඤ ව පිණිස; සම්බොධාය, සම්බෝධිය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

9. හන්තෙ, වහන්ස; සමාධි සම්බොජ්ඣංගො ඛො, සමාධි සම්බොධ්‍යභිගය වනාහි; හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; සම්මදක්ඛාතො, මනාකොට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදී; බහුලීකතො, බහුල වශයෙන් කරන ලදී; අභිඤ්ඤාය, අභිඤ්ඤ ව පිණිස; සම්බොධාය, සම්බෝධිය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

10. හන්තෙ, වහන්ස; උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගො ඛො, උපෙක්ඛා සම්බොධ්‍යභිගය වනාහි; හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; සම්මදක්ඛාතො, මනාකොට කියන ලදී; භාවිතො, භාවිතා කරන ලදී; බහුලීකතො, බහුලී කෘතය; අභිඤ්ඤාය, අභිඤ්ඤ ව පිණිස; සම්බොධාය, සම්බෝධිය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවති යි.

11. හන්තෙ, ස්වාමීන් වහන්ස; ඉමෙ ඛො සත්ත බොජ්ඣංගා, මේ සත්ත බොධ්‍යංගයෝ වනාහි; හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; සම්මදක්ඛාතො, මනාකොට කියන ලදහ; භාවිතා, භාවිතය හ; බහුලීකතො, බහුලී කෘතය හ; අභිඤ්ඤාය, අභිඤ්ඤ ව පිණිස; සම්බොධාය, සම්බෝධිය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තන්ති, පවතිත්.

12. චුන්ද, චුන්දය; බොජ්ඣංගො, බොධ්‍යංග ධම්මයෝ; තඟ්ඝ, මැනව; චුන්ද, චුන්දය; බොජ්ඣංගො, බොධ්‍යංග ධම්මයෝ; තඟ්ඝ ඉති, මැනව යනුයි.

13. ආයස්මා මහා චුන්දො, ආයුෂ්මත් මහා චුන්ද ස්ථවිර තෙම; ඉදං අවොච, මෙය වදාළේ ය. සථා, ශාස්තෘන්වහන්සේ; සමනුඤ්ඤො අහොසි, මනාකොට අනුදැන වදාළ හ; හගවා, භාග්‍යවතුන්වහන්සේ; තම්හා ආබාධා, ඒ ආබාධයෙන්; චුට්ඨාහී ච, නැගී සිටි සේක් ම ය; හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ; සො ආබාධො, ඒ ආබාධය; තථා පහී නො ව අහොසි, එයින් ම ප්‍රහීන වී ගියේ ම ය.

මහා චුන්දසොර බොජ්ඣංගිග ය යි.

ගිරිමානන්ද සුත්තං. — ගිරිමානන්ද සූත්‍රය.

1. මෙ, මා විසින්; එවං සුත්තං, මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවඤ්ඤං, සැවත් නුවර; ජෙනවනෙ, ජේතවනයෙහි වූ; අනාඨපින්දිකස්ස, අනේපිඬු මහ සිටුහු ගේ; ආරාමෙ, ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; තෙන ඛො පන සමයෙන, එ සමයෙහි වනාහි; ආයස්මා ගිරිමානන්දො, ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද ස්ථවිර තෙම; ආබාධිකො, ආබාධ ඇති වූයේ; දුක්ඛිතො, දුක්ඛිත වූයේ; බාළ්භගිලානො හොති, දැඩි ගිලන් වූයේ වෙයි.

2. අථ ඛො, ඉක්බිති; ආයස්මා ආනඤ්ඤො, ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤ ස්ථවිර තෙම; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක ද?; තෙන, එතැනට; උපසංකමී, එළඹියේ ය; උපසංකමීත්වා, එසේ එළඹ; හගවන්තං, බුදුරදුන්; අභිවාදෙත්වා, වැද; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදී, හුන්නේ ය; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්තො ඛො, හුන්නාවූ ම; ආයස්මා ආනන්දො, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොච, මෙය කීයේ ය;

3. හත්තෙ, වහන්ස; ආයස්මා ගිරිමානන්දො, ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද ස්ථවීර තෙම; ආබාධිකො, ආබාධයෙන් යුත්ත ය; දුක්ඛිතො, දුඛිත ය; බාල්හගිලානො, දැඩි සේ ගිලන් වූයේ වෙයි.

4. හත්තෙ, ස්වාමීනි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආයස්මා ගිරිමානන්දො, ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද ස්ථවීර තෙම; යෙන, යම් තැනෙක වෙසේද?; තෙන, එතැනට; අනුකම්පං උපාදාය, අනුකම්පා පිණිස; උපසංකමතු සාධු, එළඹෙන සේක් නම් මැනවි; ආනන්ද, ආනන්දය; සචෙ බො, ඉදින් වනාහි; ත්වං, තෝ; ගිරිමානන්දස්ස භික්ඛුනො, ගිරිමානන්ද භික්ෂුහු ගේ සමීපයට; උපසංකමිත්වා, එළඹ; දසසඤ්ඤා, දශසංඥවන්; සාධු භාසෙය්‍යාසී, කියන්නෙහි නම් මැනවි; දසසඤ්ඤා සුත්වා, දසසංඥවන් අසා; ගිරිමානන්දස්ස භික්ඛුනො, ගිරිමානන්ද භික්ෂුහුගේ; සො ආබාධො, ඒ ආබාධය; ධානසො පටිප්පස්සමිභෙය්‍ය, වහා සංසිදෙන්තේ ය; ඒ රෝගය සංසිදීමට එය කාරණයක් ද වෙයි; කතමෙ දශ?, කවර දසසංඥවක් ද යත්?

5. අනිච්ච සඤ්ඤා, අනිත්‍ය සංඥ ය; අනත්ත සඤ්ඤා, අනාත්ම සංඥ ය; අසුඛ සඤ්ඤා, අසුඛ සංඥ ය; ආදීනව සඤ්ඤා, ආදීනව සංඥ ය; පහාණ සඤ්ඤා, ප්‍රහාණ සංඥ ය; විරාග සඤ්ඤා, විරාග සංඥ ය; නිරොධ සංඤ්ඤා නිරොධ සංඥ ය; සබ්බලෝකෙ අනභිරත සඤ්ඤා, සියලු ලෝකයෙහි අනභිරත සංඥ ය; සබ්බ සංඛාරෙසු, අනිච්ච සංඥ, සියලු සංස්කාරයන් කෙරෙහි අනිත්‍ය සංඥ ය; ආනාපාන සති, ආනාපාන සතිය යනු යි.

6. ආනන්ද, ආනන්දය; අනිච්ච සඤ්ඤා, අනිත්‍ය සංඥව; කතමා ව?; කචරී ද ?; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ සස්තෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අරඤ්ඤගතොවා, ආරණ්‍යගත වූයේ හෝ; රුක්ඛමුල ගතො වා, රුක්මුලකට ගියේ හෝ; සුඤ්ඤාගාර ගතො වා, ශුන්‍යාගාරයකට ගියේ හෝ; ඉති පටිසංචික්ඛති, මෙසේ නුවණින් සලකයි; රූපං අනිච්චං, රූපස්කන්ධය අනිත්‍ය ය; වෙදනා අනිච්චා, වෙදනාස්කන්ධය අනිත්‍ය ය; සඤ්ඤා අනිච්චා, සංඥස්කන්ධය අනිත්‍ය ය; සංඛාරා අනිච්චා, සංස්කාරස්කන්ධය අනිත්‍ය ය; විඤ්ඤාණං අනිච්චං ඉති, විඤ්ඤාණස්කන්ධය අනිත්‍යය කියයි; ඉති, මෙසේ; ඉමෙසු පඤ්චසු උපාධානක්ඛන්ධෙසු, මේ උපාදානස්කන්ධ පඤ්චකයෙහි; අනිච්චානුපස්සි විභරති, අනිත්‍ය ලක්ෂණය නැවත නැවත බලමින් වෙසෙයි; ආනන්ද, ආනන්දය; අයං, මේ අනිච්චසඤ්ඤා, අනිත්‍ය සංඥයයි; වුවිච්චි, කියනු ලැබේ.

7. ආනන්ද, ආනන්දය; අනත්තසඤ්ඤා, අනාත්ම සංඥව; කතමා ව? කචරී ද?.

ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ සසුන්හි; භික්ඛු, මහණතෙම; අරඤ්ඤගතො වා, අරණ්‍යගත වූයේ හෝ; රුක්ඛමුලගතො වා, රුක්මුලකට ගියේ හෝ; සුඤ්ඤාගාර ගතො වා, ශුන්‍යාගාර ගත වූයේ හෝ; ඉති, මෙසේ; පටිසංචික්ඛති, නුවණින් සිතයි; චක්ඛුං අනත්තා, ඇස අනාත්ම ය; රූපං අනත්තා, රූපය අනාත්ම ය; සද්දා අනත්තා, ශබ්දයෝ අනාත්මය; ඝාණං අනත්තා, නාසය අනාත්මය; ගන්ධා අනත්තා, ගන්ධයෝ අනාත්ම ය; ජීව්හා අනත්තා, දිව අනාත්ම ය; රසො අනත්තා, රසයෝ අනාත්ම ය හ; කායෝ අනත්තා, කය අනාත්ම ය; පොට්ඨබ්බා අනත්තා, ස්පර්ශයෝ අනාත්ම ය හ; මනො අනත්තා, මනස අනාත්ම ය; ධම්මා අනත්තා, ධම්මයෝ අනාත්ම ය හ; ඉති, යනුයි.

ඉති, මෙසේ; අජ්ඣත්තික බාහිරෙසු, ආධ්‍යාත්මික වූ ද, බාහිර වූ ද; ඉමෙසු ඡසු ආයතනෙසු, මේ ෂධායතනයන් කෙරෙහි; අනත්තානු පස්සි විභරති, අනාත්ම ලක්ෂණ අනුව බලමින් වාසය කෙරෙයි; ආනන්ද, ආනන්දය; අයං වුවිච්චි අනත්ත සඤ්ඤා, මේ අනාත්ම සංඥය යි කියනු ලැබේ.

8. ආනන්ද, ආනන්දය; අසුඛ සඤ්ඤා, අශුභ සංඥව; කතමා ව?; කචරී ද?; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ සසුන්හි; භික්ඛු, මහණතෙම; උද්ධං පාදතලා, පත්ලෙන් උඩ; අධො කෙසමස්සා, කෙස්

මතුයෙන් යට; තවපරියන්තං, සම කෙළවර කොට ඇති; ඉමමෙවකායං, මේ ශරීරය ම; නානප්පකාරස්ස, නානාප්‍රකාර වූ; අසුවිනො පුරං, අසුවියෙන් පිරුණේය යි; පච්චවෙක්ඛති, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කෙරේද?; ඉමස්මීං කායෙ, මේ ශරීරයෙහි; කෙසා, කේසයෝ ය; ලොමා, ලෝමයෝ ය; නබා, නිය ය; දන්තා, දත් ය; තවො, සම ය; මංසං, මස් ය; නහාරු, නහර ය; අට්ඨි, ඇට ය; අට්ඨි මිඤ්ජා, ඇට මිදුලු ය; වක්කං, වකුගඩු ය; හදයං, හෘදය මාංශ ය; යකනං, අක්මාව ය; කීලොමකං, දලඹුව ය; පිහකං, බඩදිව ය; පප්ඵාසං, පපුව ය; අන්තං, බඩවැල ය; අන්තගුණං, අතුනුබහන ය; උදරියං, අමු අහර ය; කර්සං, මල ය; පිත්තං, පිත ය; සෙම්භං, සෙම ය; පුබ්බො, පුයා ය; ලොහිතං, ලේ ය; සෙදො, ඩහදිය ය; මෙදො, මේද තෙල ය; අස්සු, කඳුළු ය; වසා, වුරුණු තෙල ය; බෙලො, කෙළ ය; සිංසාණිකා, මුකුණු ය; (සොටු ය) ලසිකා, සඳුම්පුලු ය; මුත්තං ඉති, මුත්‍ර ය යන මොහු මේ ශරීරයෙහි ඇත්තාහු ය'යි; ඉති, මෙසේ; ඉමස්මීං කායෙ, මේ ශරීරයෙහි; අසුභානුපස්සි, අසුභය අනුව බලමින්; විහරති, වාසය කෙරෙයි.

9. ආනන්ද, ආනන්දය; ආදීනව සඤ්ඤා කතමා ව?, ආදීනව සඤ්ඤාව කවරී ද?; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ මේ සසුනෙහි; හික්ඛු, මහණනෙම; අරඤ්ඤගතො වා, අරණ්‍ය ගතවූයේ හෝ; රුක්ඛමුලගතො වා, රුක්මුලකට ගියේ හෝ; සුඤ්ඤාගාරගතො වා, ශුන්‍යාගාර ගතවූයේ හෝ; ඉති, මෙසේ; පට්ඨංචික්ඛති, නුවණින් සිතයි; අයං කායො, මේ ශරීරය නෙම; බහුදුක්ඛො ඛො, බොහෝ දුක් ඇත්තේ වෙයි; බහු ආදීනවො, බොහෝ ආදීනව ඇත්තේ වෙයි; ඉති, මෙසේ; ඉමස්මීං කායෙ, මේ ශරීරයෙහි; විච්ඛා ආබාධා, බොහෝ ආබාධයෝ; උප්පජ්ජන්ති, උපදිති; සෙය්‍යථිදං?, ඒ කවරහුද යත්?; වක්ඛු රොගො, ඇස් රෝගය ද; සොත රොගො, කණි රෝගය ද; සාණ රොගො, නාසිකා රෝගය; ජීව්හා රොගො, දිවේ ඇතිවන රෝගය; කාය රොගො, කයෙහි ඇතිවන රෝග ය; සීස රොගො, හිසෙහි ඇතිවන රෝගය; කණ්ණ රොගො, කණි මූලයෙහි ඇතිවන රෝග ය; මුඛ රොගො, මුඛයෙහි ඇතිවන රෝගය; දන්ත රොගො, දන්ත රෝගය; කාසො, කාස ය; සාසො, ස්වාස ය; පිනාසො, පිතස ය; ඩහො, දැවිල්ල ය; ජරො, උණ ය; කුච්ඡ රොගො, උදර රෝගය; මුච්ඡා, මුර්ඡාව; පක්ඛන්දිතා, අතීසාරය; සුලා, ඉදිමිම ය; විසුච්චා, විසුච්චා ය; කුට්ඨං, කුෂ්ඨ ය; ගණ්ඛො, ගඩු ය; කීලාසො, කීලාස ය; සොසො, සෝස ය; අපමාරො, අපස්මාරය; දද්දු, දද ය; කණ්ඬු, කන්ඩුති ය; කච්ඡු, කච්ඡු නම් වූ කුෂ්ඨ රෝග ය; රඛසා, නියෙන් කැසු තැන වන රෝග ය; විතච්ඡිකා, විචර්චිකා නම් වූ කුෂ්ඨ රෝග ය; ලොහිත පිත්තං, රත් පිත ය; මධුමෙහො, මධුමෙහ ය; අංසා, අංශ රෝග ය; පිළිකා, පිළිකා ය; හගන්දලා, හගන්දලා ය; පිත්ත සමුට්ඨානා ආබාධා, පිතෙන් ඇතිවන රෝග ය; සෙම්භ සමුට්ඨානා ආබාධා, සෙමෙන් හට ගන්නා රෝග ය; වාත සමුට්ඨානා ආබාධා, වාතයෙන් හට ගන්නා රෝග ය; සන්තිපාතිකා ආබාධා, කුන් දොසින් වන රෝග ය; උතුපරිණාමජා ආබාධා, සෘතු පෙරළියෙන් ඇතිවන රෝග ය; විසමපරිහාරජා ආබාධා, විෂම පරිහාරයෙන් ඇතිවන රෝග ය; ඔපක්කම්කා ආබාධා, උපක්‍රමයෙන් වන රෝග ය; කම්මවිපාකජා ආබාධා, කර්ම විපාකයෙන් වන රෝග ය; සීතං, සීත ය; උණහං, උෂ්ණය; ජීසච්ඡා, ක්ෂුධා ය; පිපාසා, පිපාස ය; උච්චාරො, අහර මල ය; පස්සාවො'ති, පස්සාව ය යි (මුත්‍රය); ඉති, මෙසේ; ඉමස්මීං කායෙ, මේ සිරුරෙහි; ආදීනවානුපස්සි, ආදීනව අනුව බලමින්; විහරති, වෙසෙයි; ආනන්ද, ආනන්දය; අයං, මේ; ආදීනව සඤ්ඤා වුච්චති, ආදීනව සංඥාවය යි කියනු ලැබේ.

10. ආනන්ද, ආනන්දය; පහාන සඤ්ඤා, ප්‍රහාණ සඤ්ඤාව; කතමා ව?, කවරී ද?; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ සස්නෙහි; හික්ඛු, මහණනෙම; උප්පන්තං කාම විතක්කං, උපන් කාම විතර්කය; නාධි වාසෙති, නො ඉවසා ද; පජහති, අත්හරී ද; විනොදෙති, දුරු කෙරේ ද; බ්‍යන්ති කරොති නැති කෙරේ ද; අනභාවං ගමෙති, අභාවයට පමුණුවා ද; උප්පන්තං ව්‍යාපාද විතක්කං, උපන් ව්‍යාපාද

විතර්කය; නාධි වාසෙති, නො ඉවසා ද; පජහති, අත්හරී ද; විනොදෙති, දුරු කෙරේ ද?; ඛ්‍යන්ති කරොති, නැති කෙරේ ද?; අනභාවං ගමෙති, අභාවයට පමුණුවා ද; උප්පන්නං විහිංසා විතක්කං, උපන්නා වූ විහිංසා විතර්කය; නාධි වාසෙති, නො ඉවසා ද; පජහති, අත්හරී ද; විනොදෙති, දුරු කෙරේ ද; ඛ්‍යන්ති කරොති, නැති කෙරේ ද?; අනභාවං ගමෙති, අභාවයට පමුණුවා ද; උප්පන්නුප්පන්නෙ, උපනුපන්න; පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ, පවිටු අකුසල ධර්මයන්; නාධි වාසෙති, නො ඉවසා ද; පජහති, අත්හරී ද; විනොදෙති, දුරු කෙරේ ද; ඛ්‍යන්ති කරොති, නැති කෙරේ ද; අනභාවං ගමෙති, අභාවයට පමුණුවා ද?; ආනන්ද, ආනන්දය; අයං වුවච්චි පභාණ සඤ්ඤා, මේ ප්‍රභාන සඤ්ඤා'යි කියනු ලැබේ.

11. ආනන්ද, ආනන්දය; විරාග සඤ්ඤා, විරාග සංඤ්ඤාව; කතමා ව?, කවරී ද?; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ සසුනෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අරඤ්ඤගතො වා, අරණ්‍ය ගතවූයේ හෝ; රුක්ඛමූලගතො වා, වෘක්ෂ මූලයකට ගියේ හෝ; ඉති පටිසංචික්ඛති, මෙසේ සිතයි; එතං සත්තං, මේ ශාන්ත ය; එතං පණිතං, මේ ප්‍රණිත ය; යද්දිං, යම් මේ; සබ්බ සංඛාර සමථො, සියලු සංස්කාරයන් ගේ සංසිද්ධි ම ය; සබ්බපටිපටිනිස්සගො, සියලු කෙලෙසුන් දුරලීම ය; තණ්හක්ඛයො, තෘෂ්ණාව ක්ෂය කිරීම ය; විරාගො, නො ඇලීම ය; නිබ්බාණන්ති, නිව්වාණය යනු යි; ආනන්ද, ආනන්ද ය; අයං වුවච්චි විරාග සඤ්ඤා, මේ විරාග සංඤ්ඤාව යි කියනු ලැබේ.

12. ආනන්ද, ආනන්දය; නිරොධ සඤ්ඤා කතමා ව?, නිරෝධ සංඥා නම් කවරී ද යත්?; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ සසුනෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අරඤ්ඤගතො වා, අරණ්‍යගත වූයේ හෝ; රුක්ඛමූලගතො වා, වෘක්ෂ මූලයකට ගියේ හෝ; සුඤ්ඤාගාරගතො වා, ශුන්‍යාගාරයකට ගියේ හෝ; ඉති පටිසංචික්ඛති, මෙසේ සිතයි; එතං සත්තං, මේ ශාන්ත ය; එතං පණිතං, මේ ප්‍රණිත ය; යද්දිං, යම් මේ; සබ්බ සංඛාර සමථො, සියලු සංස්කාරයන්ගේ සංසිද්ධි ම ය; සබ්බපටිපටිනිස්සගො, සියලු කෙලෙසුන් දුරලීම ය; තණ්හක්ඛයො, තෘෂ්ණාව ක්ෂය කිරීම ය; නිරොධො, නිරෝධ ය; නිබ්බාණන්ති, නිර්වානය යනු යි; ආනන්ද, ආනන්දය; අයං වුවච්චි නිරොධ සඤ්ඤා, මෙය නිරෝධ සංඥාව යයි කියනු ලැබේ.

13. ආනන්ද, ආනන්දය සබ්බ ලොකෙ අනභිරත සඤ්ඤා, මුලුලොව නො ඇලීමේ සංඥාව; කතමා ව?, කවරී ද?; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ සසුනෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; ලොකෙ, ලෝකයෙහි; යෙ උපායා, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි යයි කියන ලද යම් උපායයෝ වෙත් ද?; යෙ උපාදානා, යම් උපාදාන කෙනෙක් වෙත් ද?; චෙතසො, සිත පිළිබඳ; අධිට්ඨානාභිනිවෙසා, පිහිටියා වූ ශාස්වත නම් ලද අභිනිවෙසයෝ වෙත් ද; අනුසයො, අනුසය නම් ලද යම් වැදහෙව පැවැති කෙලෙස් වෙත් ද; තෙ පජහන්තො, ඔවුන් පහකරමින්; න උපාදින්නො, නො ගනිමින්; විරමති, නො ඇලේ ද; ආනන්ද, ආනන්දය; සබ්බ ලොකෙ, මුලු ලෙවිහි; අයං, මෙය; අනභිරතසඤ්ඤා, අනභිරත සඤ්ඤාය යි; වුවච්චි, කියනු ලැබේ.

14. ආනන්ද, ආනන්දය; සබ්බ සංඛාරෙසු, සියලු සංස්කාර ධර්මයන්හි; අනිච්ච සඤ්ඤා, අනිත්‍ය සංඥාව; කතමා ව?, කවරී ද?; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ සසුනෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; සබ්බ සංඛාරෙහි, සියලු සංස්කාර ධර්මයන් කෙරෙන්; අට්ටියති, පීඩාවට පත් වේ ද; හරායති, ලජ්ජා ජාවේ ද?; ජ්ඣුච්ඡති, පිළිකුල් කෙරේ ද; ආනන්ද, ආනන්දය; අයං, මේ; සබ්බ සංඛාරෙසු, සියලු සංස්කාර ධර්මයන් කෙරෙහි; අනිච්ච සඤ්ඤා, අනිච්ච සංඥාව'යි කියනු ලැබේ.

15. ආනන්ද, ආනන්දය; ආනාපාන සති, ආනාපාන සතිය; කතමා ව?, කවරී ද?; ආනන්ද, ආනන්දය; ඉධ, මේ සසුනෙහි; භික්ඛු, මහණතෙම; අරඤ්ඤගතො වා, අරණ්‍යගත වූයේ හෝ; රුක්ඛමූලගතො වා, වෘක්ෂ මූලයකට ගියේ හෝ; සුඤ්ඤාගාරගතො වා, ශුන්‍යාගාරයකට ගියේ

හෝ; පල්ලකං ආභුජ්න්වා, පලක් බැඳ; උජුං කායං පණ්ඩාය, උඩුකය ඇද නැතිව මනාව පිහිටුවා ගෙන; පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, අරමුණෙහි සිහිය එළවා; නිසිදැනි, හිඳියි ද; සො, ඒ මහණතෙම; සතොව, සිහි ඇත්තේ ම; අස්ස සති, ආශ්වාස කෙරේ ද?; සතො, සිහි ඇත්තේ ම; පස්ස සති, ප්‍රශ්වාස කෙරේ ද?; දීඝං, දීර්ඝ කොට; අස්ස සන්තො, ආශ්වාස කරන්නේ හෝ; දීඝං, අස්ස සාමීති පජනාති, දීර්ඝ කොට ආශ්වාස කෙරෙමි'යි දන්නේ ය; දීඝං වා පස්ස සන්තො, දීර්ඝ කොට ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හෝ; දීඝං පස්ස සාමීති, දීර්ඝ කොට ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; පජනාති, දනියි; රස්සං වා අස්ස සන්තො, කෙටිව ආශ්වාස කරන්නේ හෝ; රස්සං අස්ස සාමීති පජනාති, ලුහුඬු කොට ආශ්වාස කෙරෙමි'යි දනියි; රස්සං වා පස්ස සන්තො, කෙටිව ප්‍රශ්වාස කරන්නේ හෝ; රස්සං පස්ස සාමීති පජනාති, ලුහුඬු කොට ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි දනියි; සබ්බකාය පටිසංවේදී, සියලු ආශ්වාස කය දන්නේ; අස්ස සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; සබ්බකාය පටිසංවේදී, සියලු ප්‍රශ්වාස කය දන්නේ; පස්ස සිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි.

කාය සංඛාරං, කාය සංස්කාරය හෙවත් ආශ්වාසය; පස්සංභයං, සංසිඳුවන්නෙමි; අස්සසාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; කාය සංඛාරං, කාය සංස්කාරය හෙවත් ප්‍රශ්වාසය; පස්සංභයං, සංසිඳුවන්නෙමි; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; පීති පටිසංවේදී, ප්‍රීතිය විඳිමින්; අස්සසිස්සාමීති, නි, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; පීතිපටිසංවේදී, ප්‍රීතිය විඳිමින්; පස්සසිස්සාමීති; ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; සුඛපටිසංවේදී, සුඛ විඳිමින්; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; සුඛපටිසංවේදී, සුඛ විඳිමින්; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; චිත්තසංඛාර පටිසංවේදී, චිත්ත සංස්කාරය විඳිමින්; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; චිත්ත සංඛාර පටිසංවේදී, චිත්ත සංස්කාරය විඳිමින්; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි.

චිත්ත සංඛාරං, චිත්ත සංස්කාරය; පස්සමිභයං, සංසිඳු වන්නෙමි; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; චිත්ත සංඛාරං චිත්ත සංස්කාරය; පස්සමිභයං, සංසිඳු වන්නෙමි; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; චිත්තපටිසංවේදී, සිත් පහළ කෙරෙමින්; අස්සසිස්සාමීති ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි.

චිත්ත පටිසංවේදී, සිත් පහළ කෙරෙමින්; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; අධිප්පමොදයං චිත්තං, සමථ විදර්ශනා දෙකින් සිත ඉතා සතුටු කෙරෙමින්; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; අභිප්පමොදයං චිත්තං, සිත අතිශයින් සතුටු කෙරෙමින්; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; සමාදහං චිත්ත, ආශ්වාසයෙහි (අරමුණෙහි) සිත පිහිටු වන්නෙමි'යි; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි.

විමොචයං චිත්තං, නීවරණයන් ගෙන් සිත මුදන්නෙමි; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; විමොචයං චිත්තං, නීවරණයන් ගෙන් සිත මුදන්නෙමි; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; අනිච්චානු පස්සි, අනිත්‍ය ලක්ෂණ නැවත නැවත දකින්නේ; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; අනිච්චානු පස්සි, අනිත්‍ය ලක්ෂණ නැවත නැවත දකින්නේ; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; විරාගානු පස්සි, විරාගය නැවත නැවත දකින්නේ; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; විරාගානු පස්සි, විරාගය නැවත නැවත දකින්නේ; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; නිරෝධානු පස්සි, නිරෝධය නැවත නැවත දකින්නේ; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; නිරෝධානු පස්සි, නිරෝධය නැවත නැවත දකින්නේ; පස්සසිස්සාමීති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; පටිනිස්සග්ගානුපස්සි, කෙලෙසුන්ගෙන් මිදීම නැවත නැවත දකින්නේ; අස්සසිස්සාමීති, ආශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි; පටිනිස්සග්ගානුපස්සි, කෙලෙසුන්ගෙන්

මිදීම නැවත නැවත දකින්නෙමි; පස්සසිස්සාමි'ති, ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි'යි; සික්ඛති, හික්මෙයි.

ආනන්ද, ආනන්දය; අයං, මෙය; ආනාපාන සති, ආනාපාන සතිය'යි; වුවච්චි, කියනු ලැබේ.

16. ආනන්ද, ආනන්දය; සචෙ ඛො, ඉදින් වනාහි; කචං, ඔබ; ගිරිමානන්දස්ස හික්ඛුනො, ගිරිමානන්ද හික්ඛුනම වෙත; උපසංකමිත්වා, එළඹ; ඉමා දස සංඤ්ඤා, මේ දශ සංඥවන්; භාසෙය්‍යා'සි, කියන්නෙහි නමි; ගිරිමානන්දස්ස හික්ඛුනො, ගිරිමානන්ද හික්ඛු නම; ඉමා දස සඤ්ඤා සුත්වා, මේ දශ සංඥවන් අසා; සො ආබාධො, ඒ ආබාධය තෙම; ධානසො, වහා; පච්චපස්සමිභෙය්‍ය ඉති, සංසිදෙන්තේ ය යන; යං, යමක් වේද; එතං ධානං ඛො පන, මේ කාරණය වනාහි; විජ්ජති, විද්‍යමාන වෙයි.

17. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; ආයස්මා ආනන්දො, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම; භගවතො සන්තිකෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සමීපයෙහි; ඉමා දස සඤ්ඤා, මේ දශ සංඥවන්; උග්ගභෙත්වා, උගෙන; ආයස්මා, ආයුෂ්මත්; ගිරිමානන්දො, ගිරිමානන්ද හික්ඛුනම; යෙන, යම් තැනෙක ද; තෙන, එ තැනට; උපසංකමි, එළඹියේ ය; උපසංකමිත්වා, එළඹ; ආයස්මතො ගිරිමානන්දස්ස, ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද හික්ඛු නමට; ඉමා දස සඤ්ඤා, මේ දස සංඥවන්; අභාසි, වදාළේ ය.

18. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; ආයස්මතො ගිරිමානන්දස්ස, ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද හික්ඛු නමගේ; සො ආබාධො ඒ ආබාධය; ඉමා දස සඤ්ඤා සුත්වා, මේ දස සංඥවන් අසා; ධානසො, වහා; පච්චපස්සමිහි, සංසිදුනේ ය.

ආයස්මා ගිරිමානන්දො ච, ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද ස්ථවිර තෙමේ ද; තමිහි ආබාධා, ඒ ආබාධයෙන්; වුවිධාහි, නැගී සිටියේ ය; ආයස්මතො ගිරිමානන්දස්ස පන, ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද හික්ඛු නම ගේ වනාහි; සො ආබාධො, ඒ ආබාධය; කථා පභිනොච අහොසි ඉති, එසේ ම ප්‍රභිණ විය යනුයි.

ගිරිමානන්ද සූත්‍රය යි

ඉසිගිලි සුත්තං. — ඉසිගිලි සූත්‍රය.

1. මෙ, මා විසින්; එවං සුත්තං, මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රාජගහෙ, රජගහ නුවර; ඉසිගිලිස්මීං පබ්බතෙ, ඉසිගිලි පව්වෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; තත්‍ර ඛො, එ කල්හි වනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; හික්ඛවොති, මහණෙනි කියා; හික්ඛු, හික්ඛුන්; ආමන්තෙසි, ඇමැතු සේක; තෙ හික්ඛු, ඒ හික්ඛුහු; හදන්ත ඉති, පින්වතුන් වහන්ස'යි කියා; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සො සුං, පිළිවදන් දුන්න; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතදවොච, මෙසේ වදාළ සේක.

2. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; තුම්හෙ, තෙපි; එතං චේභාරං පබ්බතං; මේ චේභාර පර්වතය; පස්සථනො, දක්නනු ද?; හන්තෙ, ස්වාමීනි; එවං, එසේ ය; හික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතස්සපි ඛො චෙභාරස්ස පබ්බතස්ස, මේ චේභාර පර්වතයට ද?; අඤ්ඤාව සමඤ්ඤා අහොසි, අනෙක් නමෙක් විය; අඤ්ඤා පඤ්ඤත්ති අහොසි, අනික් පැණවීමක් විය.

3. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; තුම්හෙ, තෙපි; එතං පාණ්ඩව පබ්බතං; මේ පාණ්ඩව පර්වතය; පස්සථනො ඉති, දක්නනු ද?; හන්තෙ, ස්වාමීනි; එවං, එසේ ය; හික්ඛවෙ, මහණෙනි; එතස්සපි ඛො පණ්ඩවස්ස පබ්බතස්ස, මේ පාණ්ඩව පර්වතයට ද?; අඤ්ඤාව සමඤ්ඤා අහොසි, අනෙක් නමෙක් විය; අඤ්ඤා පඤ්ඤත්ති අහොසි, අනික් පැණවීමක් විය.

4. හික්බවෙ, මහණෙනි; තුම්හෙ, තෙපි; එතං වෙපුල්ලං පබ්බතං; මේ වෙපුල්ල පර්වතය; පස්සථනො ඉති, දක්නහු ද?; හත්තෙ, ස්වාමීනි; එවං, එසේ ය; හික්බවෙ, මහණෙනි; එතස්සපි බො වෙපුල්ලස්ස පබ්බතස්ස, මේ වෙපුල්ල පර්වතයට ද; අඤ්ඤාව සමඤ්ඤා අහොසි, අනෙක් ම නමෙක් විය; අඤ්ඤා පඤ්ඤත්ති අහොසි, අනික් පැණවීමක් විය.

5. හික්බවෙ, මහණෙනි; තුම්හෙ, තෙපි; එතං ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං; මේ ගිජ්ඣකුට පර්වතය; පස්සථනො ඉති, දක්නහු ද?; හත්තෙ, ස්වාමීනි; එවං, එසේ ය; හික්බවෙ, මහණෙනි; එතස්සපි බො ගිජ්ඣකුටස්ස පබ්බතස්ස, මේ ගිජ්ඣකුට පර්වතයට ද; අඤ්ඤාව සමඤ්ඤා අහොසි, අනෙක් ම නමෙක් විය; අඤ්ඤා පඤ්ඤත්ති අනික් පැණවීමක් ම විය.

6. හික්බවෙ, මහණෙනි; තුම්හෙ, තෙපි; ඉමං ඉසිගිලිං පබ්බතං; මේ ඉසිගිලි පර්වතය; පස්සථනො ඉති, දක්නහු ද?; එවං හත්තෙ, එසේ ය ස්වාමීනි; හික්බවෙ, මහණෙනි; එතස්සපි බො ඉසිගිලිස්ස, පබ්බතස්ස, මේ ඉසිගිලි පර්වතයට වූ කලි; එසාව සමඤ්ඤා අහොසි, මේ නාමය ම විය; එසා පඤ්ඤත්ති, මේ ප්‍රඥප්තිය ම විය.

7. හික්බවෙ, මහණෙනි; භුත පුබ්බං, පෙර වූවක් කියමි; පඤ්ච පච්චෙක බුද්ධසත්‍යානි, පන්සියක් පසේ බුදුවරු; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිර නිවාසිනො අහෙසුං, බොහෝ කල් විසූහ; තෙ, උන්වහන්සේලා; ඉමං පබ්බතං, මේ පර්වතයට; පච්චන්තා, පිච්චෙන්නාහු; දිස්සන්ති, දක්නා ලැබෙත්; පච්චියා, පිච්චියාහු; න දිස්සන්ති, දක්නා නො ලැබෙත්.

තං එතං, ඒ කාරණය; මනුස්සා, මනුෂ්‍යයෝ; දිස්වා, දැක; එවං ආහංසු, මෙසේ කීවාහු ය; අයං පබ්බතො, මේ පර්වතය තෙම; ඉමෙ ඉසිගිලීනි, මේ ඍෂිත් ගිල ගනිති කියා යි; ඉසිගිලි ඉසිගිලිත්තෙව සමඤ්ඤා උදපාදි, ඉසිගිලි, ඉසිගිලි යන නම පහළ විය.

8. හික්බවෙ, මහණෙනි; පච්චෙක බුද්ධානං, පසේ බුදුවරුන්ගේ; නාමානි, නාමයන්; ආචික්ඛිස්සාමි, ප්‍රකාශ කරන්නෙමි; හික්බවෙ, මහණෙනි; පච්චෙක බුද්ධානං, පසේ බුදුවරුන්ගේ; නාමානි, නාමයන්; කිත්තයිස්සාමි, ප්‍රකාශ කරන්නෙමි; හික්බවෙ, මහණෙනි; පච්චෙක බුද්ධානං, නාමානි, පසේ බුදුවරුන් ගේ නාමයන්; දෙසිස්සාමි, දේශනා කරන්නෙමි; තං සුණාථ, එය අසව්; සාධුකං, මනාකොට; මනසි කරොථ, මෙනෙහි කරව්; භාසිස්සාමි ඉති, කියන්නෙමි යි වදාළහ; හත්තෙ ඉති, වහන්ස; එවං බො, එසේ ය යි; තෙ හික්ඛු, ඒ හික්ඛුහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චංසොසුං, පිළිවදන් දුන්න; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතදවොච, මේ කාරණය වදාළ සේක;

9. හික්බවෙ, මහණෙනි, අරිට්ඨො නාම පච්චෙක බුද්ධො, අරිට්ඨ නම් වූ පසේ බුදුතෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසූයේ විය.

10. හික්බවෙ, මහණෙනි; උපරිට්ඨො නාම පච්චෙක බුද්ධො, උපරිට්ඨ නම් වූ පසේ බුදුතෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසූයේ විය.

11. හික්බවෙ, මහණෙනි; තගරසිඛි නාම පච්චෙක බුද්ධො, තගරසිඛි නම් වූ පසේ බුදුතෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසූයේ විය.

12. හික්බවෙ, මහණෙනි; යසස්සී නාම පච්චෙක බුද්ධො, යසස්සී නම් වූ පසේ බුදුතෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසූයේ විය.

13. හික්බවෙ, මහණෙනි; සුදස්සනො නාම පච්චෙක බුද්ධො, සුදස්සන නම් වූ පසේ බුදුතෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසූයේ විය.

14. හික්බවෙ, මහණෙනි; පියදස්සී නාම පච්චෙක බුද්ධො, පියදස්සී නම් වූ පසේ බුදුකෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසුයේ විය.

15. හික්බවෙ, මහණෙනි; ගන්ධාරො නාම පච්චෙක බුද්ධො, ගන්ධාර නම් වූ පසේ බුදුකෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසුයේ විය.

16. හික්බවෙ, මහණෙනි; පිණ්ඩොලො නාම පච්චෙක බුද්ධො, පිණ්ඩෝල නම් වූ පසේ බුදුකෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසුයේ විය.

17. හික්බවෙ, මහණෙනි; උපාසහො නාම පච්චෙක බුද්ධො, උපාසහ නම් වූ පසේ බුදුකෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසුයේ විය.

18. හික්බවෙ, මහණෙනි; නීථො නාම පච්චෙක බුද්ධො, නීථ නම් වූ පසේ බුදුකෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසුයේ විය.

19. හික්බවෙ, මහණෙනි; තථො නාම පච්චෙක බුද්ධො, තථ නම් වූ පසේ බුදුකෙම, ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං, පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසුයේ විය.

20. හික්බවෙ, මහණෙනි; සුතවා නාම පච්චෙක බුද්ධො, සුතවන්තු නම් වූ පසේ බුදුකෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි; චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසුයේ විය.

21. හික්බවෙ, මහණෙනි; භාවිතත්තො නාම පච්චෙක බුද්ධො, භාවිතත්ත නම් වූ පසේ බුදුකෙම; ඉමස්මිං ඉසිගිලිස්මිං පබ්බතෙ, මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි, චිරනිවාසී අහොසි, බොහෝ කල් විසුයේ විය.

1. අනීසා, දුක් නැත්තා වූ; නිරාසා, ආශා රහිත වූ; යෙ සත්තසාරා, යම් සඤ්චෝත්තම කෙනෙක්; පච්චෙකං ඵච, වෙන වෙනම; සුබ්බොධිං සමාසක්ඝමිබෝධිය; අජ්ඣගමුං, අවබෝධ කළාහු ද; විසල්ලානං, කෙලෙස් උල් උදුළා වූ; තෙසං නරුක්තමානං, ඒ නරෝත්තමයන් ගේ; නාමානි, නම්; කිත්තයතො, ප්‍රකාශ කරන; මෙ. මාගේ වචන; සුණාථ, අසව;
2. අරිට්ඨො, අරිට්ඨ ය; උපරිට්ඨො, උපරිට්ඨය; තගරසිඛි, තගරසිඛි ය; යසස්සි, යසස්සි ය; සුදස්සනො, සුදස්සන ය; පියදස්සී, පියදර්ඡී ය; ගන්ධාරො ච බුද්ධො, ගන්ධාර නම් බුද්ධ ය; පිණ්ඩොලො, පිණ්ඩෝල ය; උපාසහො, උපාසහ ය; නීථො, නීථ ය; තථො, තථ ය; සුතවා, සුතවන්තු ය; භාවිතත්තො, භාවිතත්ත ය;
3. සුම්භො, සුම්භ ය; සුභ, සුභ ය; මෙටුලො, මෙටුල ය; අට්ඨමො ච, අට්ඨමය; අථස්සු, තවද; මෙසො, මේස ය; අනීසො, අනීස ය; සුදාධො; සුදාධ ය යන මොහු; භවනෙත්ති ඛිණ්ණා, භව ආශාව ක්ෂය කළා වූ ද; පච්චෙක බුද්ධා, පසේ බුදුවරු ද; හිංගු ච, හිංගු ය; හිංගො ච, හිංග ය යන පසේ බුදුවරු; මහානුභාවා, මහත් ආනුභාව ඇත්තාහ.
4. ද්වෙජාලිනො, චුල්ලජාලිය, මහාජාලිය යන; මුනිනො, මුනිවරයෝ දෙනම ද; අට්ඨකො ච, අට්ඨක ය; අථ, තවද; කොසලො බුද්ධො, කෝසල බුද්ධ ය; අථ, තවද; සුබාහු, සුබාහු ය; උපනෙමිසො, උපනෙමිස ය; නෙමිසො, නෙමිස ය; සන්තචිත්තො, සන්තචිත්ත ය; සච්චො, සච්ච ය; තථො, තථ ය; චිරජො, චිරජ ය; පණ්ඩිතො, පණ්ඩිත ය;

5. කාලුපකාලා, කාල ය, උපකාල ය; විජිතො, විජිත ය; ජිතො ව, ජිත ය; අංගො ව, අංග ය; පංගො ව, පංග ය; ගුතිජිතො ව, ගුතිජිත ය; දුක්ඛ මූලං, දුක්ඛ මුල් වූ; උපධිං, කෙලෙස්; ජහි, දුරු කළා වූ; පස්සි, පස්සි ය; මාරඛලං අපේසි, මාරඛල දිනු; අපරාජිතො, අපරාජිත ය; සඤා, සඤා ය; පචන්තා, පචන්තා ය; සරභංගො, සරභංග ය; ලොමභංසො, ලෝමභංස ය; උච්චංගමායො, උච්චංගමාය ය; අසිතො, අසිත ය; අනාසවො, අනාසව ය; මනොමයො, මනෝමය ය; මානච්ඡිද්දො, මානය දුරු කළා වූ; ඛන්ධුමා, ඛන්ධුමන්තු ය; තදාධි මුක්තො, තදාධි මුක්ත ය; විමලොව, විමල ය; කෙතුමා, කේතුමන්තු ය;
6. කෙතුම්ඛරාගො ව, කේතුම්ඛරාග ය; මාකංගො, මාකංග ය; අරියො, අරිය ය; අථ, තවද; අච්චුතො, අච්චුත; අච්චුතගාමඛ්‍යාමකො, අච්චුතගාමඛ්‍යාමක ය; සුමංගලො, සුමංගල ය; දඛිඛලො, දඛිඛල ය; සුප්පතිට්ඨිකො, සුප්පතිට්ඨික ය; අසය්හො, අසය්හ ය; ඛෙමාහිරතො ව, ඛෙමාහිරත ය; සොරතො, සෝරත ය;
7. දුරන්තයො, දුරන්තය ය; සංඝො, සංඝ ය; අථො අපි, නැවත; උච්චයො, උච්චය ය; අපරොමුනි, අපරමුනි වූ; අනොමනික්කමො, අලාමක විරිය ඇති; සය්හො, සය්හ ය; ආනන්ද, ආනන්ද ය; නන්දො, නන්ද ය; උපනන්දො, උපනන්ද ය යන නම්වලින් යුත්; ද්වාදස, දොළොස් බුදුහු ද; අන්තිම දෙහධාරී, අවසාන පඤ්චස්කන්ධධාරී වූ; භාරද්වාජො, භාරද්වාජ ය;
8. බොධි, බෝධි ය; මහානාමො, මහානාම ය; අථො අපි, නැවත ද; උත්තරො, උත්තර ය; කෙසී, කේසී ය; සිඛි, සිඛි ය; සුන්දරො, සුන්දර ය; භාරද්වාජො, භාරද්වාජ ය; භවඛන්ධනච්ඡදා, සසර බැඳුම් දුරු කළා වූ; තිස්සොපතිස්සා, තිස්ස ය, උපතිස්ස ය (යන දෙනම ය); උපසීදරී, උපසීදරී ය; තණ්හච්ඡදො ව, තෘෂ්ණාව සිද දැමූ; සිදරී, සිදරී ය;
9. චීතරාගො, දුරු කළ රාගය ඇති; මංගලො බුද්ධො අහු, මංගල නම් බුදුවරයෙක් විය; උසභො, උසභ නම් බුද්ධ තෙමේ; ජාලිනී, ජාලිනී නම් වූ දුක්ඛ මූලං දුක් මූල; අච්ඡිද, කැපී ය; උපනීතො, උපනීත නම් බුද්ධ තෙමේ; සන්තං වදං, ශාන්ත පදයට; අජ්ඣධගමා, පැමිණියේ ය; උපොසථො, උපෝසථ ය; සුන්දරො, සුන්දර ය; සච්චනාමො, සච්චනාම ය;
10. ජෙතො, ජෙත ය; ජයන්තො, ජයන්ත ය; පදුමො, පදුම ය; උප්පලො ව, උප්පල ය; පදුමුත්තරො, පදුමුත්තර ය; රක්ඛිතො, රක්ඛිත ය; පඛිඛතො ව, පඛිඛත ය; මානඤ්ඤො, මානඤ්ඤ ය; සොහිතො, සොහිත ය; චීතරාගො, චීතරාග ය; සුවිමුක්ත චිත්තො, මොනවට කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුණු සිත් ඇති; කණහො ව බුද්ධො, කණහ නම් බුද්ධ ය;
11. එතෙ ව, මෙහි කී පසේ බුදුවරු ද; අඤ්ඤෙ ව මහානුභාවා, මෙහි නොකී මානුභාව ඇති අන්‍ය වූ; පච්චෙක බුද්ධා, පසේ බුදුවරු ද; භවනෙත්ති ඛිණා, භව තෘෂ්ණාව ක්‍ෂය කළ හු වෙති; මහේසී, මහාර්ඡි වූ; සඛිඛ සංගාතිගතෙ, සියළු කෙලෙස් සතුරන් දිනූ; අප්පමෙය්‍ය, අපමණ ගුණවත් වූ; පරිනිබ්බුතෙ, පිරිනිවි පසේ බුදුවරුන්; වන්දථ ඉති, වදිවි.

දුතියක භාණ වාරං. දෙවෙනි බණවර සි.

ධම්මවක්කපවත්තන සූත්තං. - දම්සක් පැවතුම් සූතුර.

1. මෙ, මා විසින්; එවං සූතං, මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඛාරාණසියං, ඛරණුස් නුවරෙහි; මීගදායෙ, මුවන්ට අභය දානය කළ හෙයින් මීගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක.

තත්‍ර ඛො, එකල්හි වනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පඤ්ච වග්ගියෙ භික්ඛු, පස්වග මහණුන්; ආමන්තෙසී, ඇමතු සේක.

2. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; පඛිබ්ජිතෙන, පැවිද්දෙකු විසින්; න සෙවිතඛිබ්බා, නො සෙවිය යුතු; ඉමෙ ද්වෙ අන්තා, මේ අන්තයේ දෙකෙකි: එනම් - හිනො, ලාමක වූ; ගම්මො, ග්‍රාමය වූ; පොථුප්පනිකො, පෘථග්ඡනයන් විසින් පුරුදු කරන ලද; අනරියො, අනායාසී වූ; අනත්ථසංභිතො, අනර්ථයක් ම සිදු කරන්නා වූ; කාමෙසු, වස්තු කාමයන් කෙරෙහි; යොවායං, යම් මේ; කාමසුඛල්ලිකානුයොගො, කාමසුඛල්ලිකානුයෝගයක් ඇද්ද; (එසේ ම), දුක්ඛො, දුක් උපදවන්නා වූ; අනරියො, අනායාසී වූ; අනත්ථසංභිතො, අනර්ථයක් ම ඇසුරු කරන්නා වූ; යොවායං, යම් මේ; අත්තකිලම්ඵානුයොගො, අත්තකිලම්ඵානුයෝගයක් ඇද්ද; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙ එතෙ උභො අන්තෙ, ඒ මේ අන්ත දෙකට; අනුපගම්ම, නො පැමිණ; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; මජ්ඣමා පටිපදා, මධ්‍යම ප්‍රතිපදා නොමෝ; අභිසම්බුද්ධා, අවබෝධ කරන ලද; (ඕනොමෝ) වක්ඛුකරණි, ප්‍රඥවක්ෂුස පිරිසිදු කරන්නී ය; ඤාණකරණි, නුවණැස ඇති කරන්නී ය; උපසමාය, කෙලෙසුන් සංසිද්ධිම පිණිස; අභිඤ්ඤාය, චතුරායාසී සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, ඔවුන්ගේ ම අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවත්නී ය.

3. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; අභිසම්බුද්ධා, මනාකොට අවබෝධ කරන ලද; කතමා ච සා මජ්ඣමා පටිපදා, ඒ කවර මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවක් නොමෝ; වක්ඛුකරණි, ප්‍රඥ ඇස පිරිසිදු කරන්නී; ඤාණකරණි, නුවණ ඇස ඇති කරන්නී; උපසමාය, කෙලෙසුන් සංසිද්ධිම පිණිස; අභිඤ්ඤාය, චතුරායාසී සත්‍යය අවබෝධය පිණිස; සම්බොධාය, ඔවුන්ගේ ම අවබෝධය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති? පවත්නීද?; අයං එව අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො, මේ ආයාසී අඡ්ඨංගික මාර්ගීය මැ යි; සෙය්‍යාපීදං?, ඒ කවරේ ද යත්?; සම්මාදිට්ඨි, සමයක්දෘෂ්ටි ය; සම්මාසංකප්පො, සමයක්සංකල්පනාව ය; සම්මාවාචා, සමයක්වචන ය; සම්මාකම්මන්තො, සමයක්කර්මාන්ත ය; සම්මාආජීවො, සමයක්ආජීව ය; සම්මාවායාමො, සමයක්වායාම ය; සම්මාසති, සමයක්ස්මාහි ය; සම්මාසමාධි, සමයක්සමාධි ය යනු මොහු යි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; අභිසම්බුද්ධා, අවබෝධ කරන ලද; අයං ඛො සා මජ්ඣමා පටිපදා, මේ ඒ මධ්‍යම ප්‍රතිපදානොමෝ; වක්ඛුකරණි, ප්‍රඥ ඇස පිරිසිදු කරන්නී ය; ඤාණකරණි, නුවණැස ඇති කරන්නී ය; උපසමාය, කෙලෙසුන් සංසිද්ධිම පිණිස; අභිඤ්ඤාය, චතුරායාසී සත්‍යය ප්‍රතිවේධය පිණිස; සම්බොධාය, සම්බෝධිය පිණිස; නිබ්බාණාය, නිවන් පිණිස; සංවත්තති, පවත්නී ය.

4. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ඉදං ඛො පන, මේ වනාහි; දුක්ඛං අරියසච්චං, දුක්ඛ ආයාසී සත්‍යය වේ; ජාතිපි දුක්ඛා, ඉපදීම දුක ය; ජරාපි දුක්ඛා, ජරාව ද දුක ය; ව්‍යාධිපි දුක්ඛො, රෝගීවීම දුක ය; මරණම්පි දුක්ඛං, මරණය ද දුක ය; අප්පියෙහි සම්පයොගො දුක්ඛො, අප්‍රියයන් හා එක්වීම දුක ය; පියෙහි විප්පයොගො දුක්ඛො, ප්‍රියයන් ගෙන් වෙන්වීම දුක ය; යම්පිච්ඡං න ලභති, කැමති යමක් නො ලැබේ ද; තම්පි දුක්ඛං, එද දුක ය; සංඛිත්තෙන, සැකෙවින්; පඤ්ච උපාදානකඛන්ධා, පඤ්ච උපදානස්කන්ධයෝ; දුක්ඛා, දුක් වන්නාහු ය.

5. හික්බවෙ, මහණෙනි; ඉදං ඛො පන, මේ වනාහි; දුක්ඛ සමුදයං අරිය සච්චං, දුක්ඛ සමුදය ආයඪී සත්‍යය නම් වේ; යායං තණ්හා, යම් මේ තෘෂ්ණාවක්; පොනොභවිකා, පුනරුප්පත්තිය ඇති කෙරේ ද; නන්දිරාග සහගතා, නන්දිරාග සම්ප්‍රයුක්ත වන්නී ද; තත්‍රතත්‍රාහි නන්දිතී, ඒ ඒ භවයෙහි විශේෂයෙන් සතුට ඇති කරන්නී ද; සෙය්‍යාපීදං?, ඔ තෘෂ්ණාව කවර්ද යත්?; කාම තණ්හා, කාම තෘෂ්ණාව ය; භව තණ්හා, භව තෘෂ්ණාව ය හෙවත් ශාස්වත දෘෂ්ටිය හා යෙදෙන තෘෂ්ණාව ය; විභව තණ්හා, විභව තෘෂ්ණාව ය හෙවත් උච්ඡේද දෘෂ්ටිය හා යෙදෙන තෘෂ්ණාව ය යන මොහු යි.

6. හික්බවෙ, මහණෙනි; තස්සාය එව තණ්හාය, ඒ තෘෂ්ණාවගේ ම; යො අසෙස විරාග නිරොධො, යම් සම්පූර්ණ නො ඇලීමක් නැති කිරීමක් වේ ද; වාගො, අත්හැරීමක් වේ ද; පටිනිස්සගො, දුරලීමක් වේ ද; මුත්ති, මිදීමක් වේ ද; අනාලයො, නො ඇලීමක් වේ ද; ඉදං ඛො පන, මෙය වනාහි; දුක්ඛ නිරෝධං අරියසච්චං, දුක්ඛ නිරොධ ආයඪී සත්‍යය යි.

7. හික්බවෙ, මහණෙනි; ඉදං ඛො පන, මෙය වනාහි; දුක්ඛනිරොධ ගාමිනිපටිපදා අරියසච්චං, දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනී ප්‍රතිපදායඪී සත්‍යය වේ, එනම්; අයමෙව අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො, මේ ආයඪී අෂ්ටාංගික මාර්ගය ම ය. සෙය්‍යාපීදං?, ඒ කවරේ ද යත්?; සම්මාදිට්ඨි, සම්මාදෘෂ්ටිය ය; සම්මාසංකප්පො, සම්මාස්සංකප්පනාව ය; සම්මාවාචා, සම්මාවචන ය; සම්මාකම්මන්තො, සම්මාකර්මාන්ත ය; සම්මාආජ්චො, සම්මාආජීවය ය; සම්මාවායාමො, සම්මාව්‍යායාමය ය; සම්මාසති, සම්මාස්මාතිය ය; සම්මාසමාධි, සම්මාස්මාධිය යනු මේයි.

8. හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; ඉදං දුක්ඛං අරියසච්චන්ති, මේ දුක්ඛ ආයඪී සත්‍යය යි; පුබ්බෙ, පෙර; අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, නො ඇසූ විරු ධම්මයන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, සත්‍යඥන වක්‍රස පහළ විය; ඥාණං උදපාදි, එහි දැනීම ඇති ඥානය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව හෙවත් කෙලෙසුන් දුරුකිරීමෙහි නුවණ ඇති විය; ආලොකො උදපාදි, අවිද්‍යාන්ධකාරය දුරු කරන ඥානාලෝකය පහළ විය; තං ඛො පන ඉදං දුක්ඛං, ඒ මේ දුක්ඛායඪී සත්‍යය පරිඤ්ඤෙය්‍යානි, පිරිසිඳ දක යුතුය යි; හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; පුබ්බෙ, පෙර; අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, නො ඇසූ විරු ධම්මයන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, සත්‍ය ඥානය වූ; ප්‍රඥ වක්‍රස පහළ විය; ඥාණං උදපාදි, ඥානය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; අලොකො, ප්‍රඥ නමැති ආලෝකය; උදපාදි, පහළ විය.

හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; තං ඛො පන ඉදං දුක්ඛං අරිය සච්චං, ඒ මේ දුක්ඛායඪී සත්‍යය; පරිඤ්ඤාතංති, පිරිසිඳ දක්නා ලදැයි; පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, පෙර නො ඇසූ විරු ධම්මයන් හි; වක්ඛුං උදපාදි, වතුස්සත්‍යය පිළිබඳ ඤාණවක්‍රස පහළ විය; ඥාණං උදපාදි, ඥාණය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය. ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

9. හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; ඉදං දුක්ඛ සමුදයං අරිය සච්චං ඉති, මේ දුක්ඛ සමුදායායඪී සත්‍යය'යි කියා; පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, පෙර නො ඇසූ විරු ධම්මයන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, වතුස්සත්‍ය පිළිබඳ ඤාණවක්‍රස පහළ විය; ඥාණං උදපාදි, ඥාණය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; තං ඛො පන ඉදං දුක්ඛ සමුදයං අරිය සච්චං, ඒ මේ දුක්ඛ සමුදායායඪී සත්‍යය වනාහි; පහාතඛිඛං ඉති, ප්‍රහාණය කළ යුතුය'යි; පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, පෙර නො ඇසූ විරු ධම්මයන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, කෘත්‍යඤාණ වක්‍රස පහළ විය; ඥාණං උදපාදි, ඥාණය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; තංධොපනිදං දුක්ඛ සමුදයං අරිය සච්චං, ඒ මේ දුක්ඛ සමුදයායානී සත්‍යය වනාහි; පභිණං ඉති, ප්‍රභිණය විය යි; පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, පෙර නො ඇසූ විරු ධම්යන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, වතුස්සත්‍ය පිළිබඳ ඤාණවක්ෂුස පහළ විය; ඤාණං උදපාදි, ඥානය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥාව පහළ විය. විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

10. හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; ඉදං දුක්ඛ නිරොධං අරිය සච්චං ඉති, මේ දුක්ඛ නිරෝධ ආයානී සත්‍යය'යි කියා; පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, පෙර නො ඇසූ විරු ධම්යන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, වතුස්සත්‍ය පිළිබඳ ඤාණවක්ෂුස පහළ විය; ඤාණං උදපාදි, ඤාණය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥාව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; තං ඛො පන ඉදං දුක්ඛ නිරොධං අරිය සච්චං, ඒ මේ දුක්ඛ නිරොධ ආයානී සත්‍යය වනාහි; සච්ඡිකාතබ්බං, සාක්ෂාත් කටයුතු ය'යි; පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, පෙර නො ඇසූ විරු ධම්යන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, ඤාණවක්ෂුස පහළ විය. ඤාණං උදපාදි, ඤාණය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥාව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මා විසින්; තං ඛො පන ඉදං දුක්ඛ නිරොධං අරිය සච්චං, ඒ මේ දුක්ඛ නිරෝධ ආයානී සත්‍යය වනාහි; සච්ඡිකතංති, සාක්ෂාත් කරන ලදැ'යි කියා; පුබ්බෙ, පෙර; අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, නො ඇසූ විරු ධම්යන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, ඤාණවක්ෂුස පහළ විය; ඤාණං උදපාදි, ඤාණය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥාව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

11. හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මට; ඉදං දුක්ඛනිරොධ ගාමිනි පටිපදා අරිය සච්චං ඉති, මේ දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනි පටිපදා ආයානී සත්‍යය'යි කියා; පුබ්බෙ, පෙර; අනනුස්සතෙසු, නොඇසූ විරු ධම්යන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, ඤාණවක්ෂුස පහළ විය; ඤාණං උදපාදි, ඤාණය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥාව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මා විසින්; තං ඛො පන ඉදං දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනි පටිපදා අරිය සච්චං, ඒ මේ දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිනි පටිපදා ආයානී සත්‍යය; භාවෙනබ්බං ඉති, භාවිතා කටයුතු'යි; පුබ්බෙ, පෙර; අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, නො ඇසූ විරු ධම්යන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, ඤාණවක්ෂුස පහළ විය; ඤාණං උදපාදි, ඥානය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥාව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

හික්බවෙ, මහණෙනි; මෙ, මා විසින්; තං ඛො පන ඉදං දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනි පටිපදා අරිය සච්චං, ඒ මේ දුක්ඛ නිරොධ ගාමිනි ප්‍රතිපදා ආයානී සත්‍යය; භාවිතං, ඉති භාවිතා කරන ලදැ'යි කියා; පුබ්බෙ අනනුස්සතෙසු ධම්මෙසු, පෙර නො ඇසූ විරු ධම්යන්හි; වක්ඛුං උදපාදි, ඤාණවක්ෂුස පහළ විය; ඤාණං උදපාදි, ඤාණය පහළ විය; පඤ්ඤා උදපාදි, ප්‍රඥාව පහළ විය; විජ්ජා උදපාදි, විද්‍යාව පහළ විය; ආලොකො උදපාදි, ආලෝකය පහළ විය.

12. හික්බවෙ, මහණෙනි; යාවකිවඤ්ච, යම්තාක් කල්; එවං, මෙසේ; තිපරිච්චිටං, සත්‍යඥාන, කෘත්‍යඥාන, කෘතඥාන සංඛ්‍යාත වූ ත්‍රිපරිච්චිතයක් ඇති; ද්වාදසාකාරං. (එකී එකී සත්‍යය තුන් ආකාරයන් ගේ වශයෙන්) දොළොස් ආකාරයක් ඇති; ඉමෙසු වතුසු අරියසච්චෙසු, මේ වතුරායනීසත්‍යයන් කෙරෙහි; යථා භූතං ඤාණදස්සනං, යථාභූත ඥානදර්ශනය; මෙ, මට; න සුචිඤ්ඤිධං

අහොසි, අතිපරිශුද්ධ නො වී ද; හික්බවෙ, මහණෙනි; තාව, ඒ තාක් කල්; සදෙවකෙ, දෙවියන් සහිත වූ; සමාරකෙ, මරුන් සහිත වූ; සබ්බමකෙ, බබ්බන් සහිත වූ; ලොකෙ, ලෝකයෙහි; සස්සමණ්ණාහමණියා, මහණ බමුණන් සහිත වූ; සදෙවමනුස්සාය, දෙවි මිනිසුන් සහිත වූ; පජාය, පුජාවෙහි; අහං, මම; අනුත්තරං, අනුත්තර වූ; සම්මාසම්බොධිං, සමයක් සම්බෝධිය; අභිසම්බුද්ධො, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළෙමි'යි; තෙව පච්චඤ්ඤාසිං, නොම ප්‍රතිඥ කෙළෙමි.

13. හික්බවෙ, මහණෙනි; යතොව ඛො, යම් තැනෙක පටන්; එවං තිපරිච්චටං, මෙසේ ත්‍රිපරිවෘත්තයක් ඇති; ද්වාදසාකාරං, දොළොස් ආකාර ඇති; ඉමෙසු චතුසු අරිය සච්චෙසු, මේ චතුරායඪී සත්‍යයන් කෙරෙහි; යථා භුතං ඤාණදස්සනං, යථාභුත ඥානදර්ශනය; මෙ, මට; සුච්ඡුද්ධං අහොසි, අතිපරිශුද්ධ වී ද; හික්බවෙ, මහණෙනි; අථ, එකල්හි; අහං, මම; සදෙවකෙ, දෙවියන් සහිත වූ; සමාරකෙ, මරුන් සහිත වූ; ලොකෙ, ලෝකයෙහි ද; සස්සමණ්ණාහමණියා, මහණබමුණන් සහිත වූ; සදෙවමනුස්සාය, දෙවිමිනිසුන් සහිත වූ; පජාය, පුජාවෙහි ද; අනුත්තරං, නිරුත්තර වූ; සම්මාසම්බොධිං, සමයක්සම්බෝධිය; අභිසම්බුද්ධො, ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළෙමි'යි; පච්චඤ්ඤාසිං, දැනගනිමි; මෙ, මට; දස්සනඤ්ඤා ඤාණං පන, ප්‍රත්‍යවේක්ෂාඥනය වනාහි; උදපාදි, පහළ විය; මෙ, මාගේ; වෙතො විමුක්ති, වෙතොවිමුක්තිය (අරහත්ඵලය) අකුප්පව, අකෝප්‍ය ය; අයං අන්තිමා ජාති, මෝතොමෝ පඤ්චිම ජාතිය වන්ති ය; ඉදානි, දැන්; පුනබ්බවො, පුනර්භවයෙක්; නඪී ඉති, නැත්තේ ය'යි වදාළ සේක.

14. හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදං අවොච, මේ සුත්‍ර ධර්මය වදාළ සේක.

අත්තමනා, සතුටු සිත් ඇති; පඤ්චවග්ගියා හික්ඛු, පඤ්ච වග්ගිය හික්ඛුහු; හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ; භාසිතං, දේශනාවට; අභිනන්දුං ඉති, ප්‍රීතිය ප්‍රකාශ කළහ.

15. ඉමස්මිඤ්ඤි පන වෙය්‍යාකරණස්මිං, මේ වෙය්‍යාකරණ ධර්මය; හඤ්ඤමානෙ, වදාළ කල්හි; ආයස්මතො කොණ්ඩඤ්ඤස්ස, ආයුෂ්මත් කොණ්ඩඤ්ඤ සථවිරයන් වහන්සේට; විරජං, රජස් රහිත වූ; විතමලං, පහ වූ කෙලෙස් මල ඇති; ධම්ම චක්ඛුං, දහම් ඇස (සෝවාන් මාභී ඤාණය) උදපාදි, පහළ විය; කෙසේ ද?; යංකිඤ්ඤි, යම් කිසිවක්; සමුදය ධම්මං, හටගන්නා ස්වභාවය ඇත්තේ ද; සබ්බං තං, ඒ සියල්ල; නිරොධ ධම්මං ඉති, නිරුද්ධවන ස්වභාවය ඇත්තේ ය.

16. හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; ධම්ම චක්කෙ, මේ ධර්ම වක්‍රය; පචත්තිතෙ ච පන, පචත්වන ලද කල්හි; භුම්මා දෙවා, බුමාටු දෙවියෝ; සද්දං අනුස්සාවෙසුං, සාධු නාදය පැවැත්වූහ; (කෙසේ ද?) හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; බාරාණසියං, බාරාණසි පුරයෙහි; ඉසිපතනෙ මගදායෙ, මීගදාය නම් වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි දී සමණෙන වා, ශ්‍රමණයෙකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බමුණෙකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි; කෙනච්ච වා, අන් කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නොපැවැත්විය හැකි වූ; අනුත්තරං ධම්ම චක්කං, (මේ) නිරුත්තර වූ ධර්ම වක්‍රය; පචත්තිතං, පචත්වන ලද්දේ ය කියා යි.

භුම්මානං දෙවානං, භුමි නිශ්‍රිත දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධු නාදය අසා; වාතුම්මහාරාජිකා දෙවා, වතුර්මහාරාජික දෙවියෝ ද; සද්දං අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළාහු ය (කෙසේ ද); හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; බාරාණසියං, බාරාණසියෙහි; මීගදායෙ, මීගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි දී; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයෙකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බ්‍රාහ්මණයකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි; කෙනච්ච වා, අන් කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැකි වූ; එතං, මේ; නිරුත්තරං, නිරුත්තර වූ ධර්ම වක්‍රය, ධර්ම

වක්‍රය; පවත්තිකං, පවත්වන ලද්දේ ය කියා යි; වාතුම්මහාරාජිකානං, වාතුර්මහාරාජික දිව්‍යලෝක වාසී වූ; දෙව්‍යානං, දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; තාවතිංසා දෙවා, තවතිසා වැසි දෙවියෝ; සද්දං අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රවණය කළහ; හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; ඛාරාණසියං, ඛරණුස් නුවරෙහි; මිගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි දී; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයෙකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බමුණකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මුණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ත්‍රිවිධ ලෝකයෙහි; කෙනවි වා, කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැක්කා වූ; අනුත්තරං, අනුත්තර වූ; එතං ධම්ම වක්කං, මේ ධර්ම වක්‍රය; පවත්තිකං, පවත්වන ලද්දේ ය කියා යි.

තාවතිංසානං දෙව්‍යානං, තවතිසා වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; යාමා දෙවා, යාම දෙවිලොව දෙවියෝ; සද්දං, සාධුකාර ශබ්දය; අනුස්සාවෙසුං, අනුශ්‍රවණය කළහ; හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; ඛාරාණසියං, ඛරණුස් නුවරෙහි; මිගදායෙ, මිගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි දී; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බමුණකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මුණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ත්‍රිවිධ ලෝකයෙහි; කෙනවි වා, අන් කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැකි වූ; අනුත්තරං, අනුත්තර වූ; එතං ධම්ම වක්කං, මේ ධර්ම වක්‍රය; පවත්තිකං, පවත්වන ලද්දේ ය කියා යි; යාමානං දෙව්‍යානං, යාම දෙවි ලොව වැසි දෙවියන්ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; තුසිතා දෙවා, තුසිත දෙවි ලොව වැසි දෙවියෝ; සද්දං, සාධුකාර ශබ්දය; අනුස්සාවෙසුං, අනුශ්‍රවණය කළහ; හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; ඛාරාණසියං, ඛරණුස් නුවරෙහි; මිගදායෙ, මිගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයෙකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බමුණකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මුණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි; කෙනවි වා, අන් කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැකි වූ; අනුත්තරං, අනුත්තර වූ; එතං ධම්ම වක්කං, මේ ධර්ම වක්‍රය; පවත්තිකං, පවත්වන ලද්දේ ය කියා යි; තුසිතානං දෙව්‍යානං, තුසිත දෙවි ලොව වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; නිම්මාණරති දෙවා, නිර්මාණරති දෙවි ලොව වැසි දෙවියෝ; සද්දං, සාධුකාර දෙමින්; අනුස්සාවෙසුං, අනුශ්‍රවණය කළහ.

- පෙ - නිම්මාණරතිනං දෙව්‍යානං, නිර්මාණරති දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; පරනිම්මිත වසවත්තිනො දෙවා, පරනිම්මිත වසවර්ති දෙවියෝ; සද්දං අනුස්සාවෙසුං, සාධුකාර දෙමින් ශබ්දය අනුශ්‍රවණය කළහ, - පෙ - පරනිම්මිත වසවත්තිනොදෙව්‍යානං, පරනිර්මිත වසවර්ති දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; බ්‍රහ්මපාරිසප්ප්ඨා දෙවා, බ්‍රහ්මපාරිසප්ප්ඨ නම් බඹලෝ වැසි දෙවියෝ; සද්දං අනුස්සාවෙසුං, සාධුකාර දෙමින් ශබ්දය අනුශ්‍රවණය කළහ. - පෙ - බ්‍රහ්මපාරිසප්ප්ඨානං දෙව්‍යානං, බ්‍රහ්මපාරිසප්ප්ඨ නම් බඹලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; බ්‍රහ්මපුරෝහිතා දෙවා, බ්‍රහ්මපුරෝහිත නම් බඹලොව වැසි දෙවියෝ; සද්දං අනුස්සාවෙසුං, සාධුකාර දෙමින් ශබ්දය අනුශ්‍රවණය කළහ. - පෙ - බ්‍රහ්මපුරෝහිතානං දෙව්‍යානං, බ්‍රහ්මපුරෝහිත නම් බඹලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; මහාබ්‍රහ්මා දෙවා, මහා බ්‍රහ්ම වැසිදෙවියෝ; සද්දං, සාධුකාර දෙමින්; අනුස්සාවෙසුං, අනුශ්‍රවණය කළහ. - පෙ - මහාබ්‍රහ්මාණං දෙව්‍යානං, මහාබ්‍රහ්ම දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; පරිත්තාභා දෙවා, පරිත්තාභ නම් දෙවියෝ; සද්දං, සාධුකාර දෙමින්; අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රවණය කළහ; - පෙ - පරිත්තාභානං දෙව්‍යානං, පරිත්තාභ නම් දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; අප්පමාණහා දෙවා, අප්පමාණහා නම් බඹලොව වැසි දෙවියෝ; සද්දං, සාධුකාර දෙමින්; අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රවණය කළහ; - පෙ - අප්පමාණහානං දෙව්‍යානං, අප්පමාණහා නම් බඹලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; ආහස්සරා දෙවා, ආහස්සර නම් බඹලෝ වැසි දෙවියෝ;

සද්දං, සාධුකාර දෙමින්; අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ - පෙ - ආහස්සරානං දෙවානං, ආහස්සර නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; පරිත්තසුභා දෙවා, පරිත්තසුභ නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියෝ; සද්දං, සාධුකාර දෙමින්; අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ - පෙ - පරිත්තසුභානං දෙවානං, පරිත්තසුභා නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; අප්පමාණසුභා දෙවා, අප්පමාණසුභ නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියෝ; සද්දං, සාධුකාර දෙමින්; අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ; - පෙ - අප්පමාණසුභානං දෙවානං, අප්පමාණසුභ නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; සුභකිණ්හකා දෙවා, සුභකිණ්හක නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසියෝ; සද්දං, සාධුකාර දෙමින්; අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ - පෙ - සුභකිණ්හකානං දෙවානං, සුභකිණ්හක නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; වෙහජ්ඵලා දෙවා, වෙහජ්ඵල නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියෝ; සද්දං, අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ - පෙ - වෙහජ්ඵලානං දෙවානං, වෙහජ්ඵල නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; අච්ඡා දෙවා, අච්ඡ නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියෝ; සද්දමනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ. - පෙ - අච්ඡානං දෙවානං, අච්ඡ නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; අතප්පා දෙවා, අතප්ප නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියෝ; සද්දමනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ; - පෙ - අතප්පානං දෙවානං, අතප්ප නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; සුදස්සා දෙවා, සුදස්ස නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියෝ; සද්ද මනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ; - පෙ - සුදස්සානං දෙවානං, සුදස්ස නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; සුදස්සී දෙවා, සුදස්සී නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියෝ; සද්දං අනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ - පෙ - සුදස්සීනං දෙවානං, සුදස්සී නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියන් ගේ; සද්දං සුත්වා, සාධුකාර ශබ්දය අසා; අකනිට්ඨකා දෙවා, අකනිට්ඨක නම් බ්‍රහ්මලෝ වැසි දෙවියෝ; සද්ද මනුස්සාවෙසුං, ශබ්දය අනුශ්‍රාවණය කළහ; කෙසේ ද? හගවතා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින්; ඛාරාණසියං, ඛරණුස්ස නුවරහි; මගදායෙ, මගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයේ දී; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයෙකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බ්‍රහ්මණකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මණ වා, බ්‍රහ්මණකු විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි; කෙනච්ච වා, කිසිවෙකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැකි වූ; අනුත්තරං, අනුත්තර වූ; එතං ධම්ම වක්කං, මේ ධම්ම වක්කය; පවත්තිතං, පවත්වන ලද්දේ ය කියා යි.

17. ඉතීහ, මේ ආකාරයෙන්; තෙන ඛනෙන, එකෙණෙහි; තෙන මුහුත්තෙන, ඒ මොහොතෙහි; යාව බ්‍රහ්මලොකො, බ්‍රහ්මලොව දක්වා; සද්දො, සාධුකාර ශබ්දය; අබ්භුග්ගඤ්ජි, ඉතා උස්ව පැන නැංගේ ය; අයඤ්ච, දස සහස්සී ලොකධාතු මේ දශ සහස්‍රී ලෝක ධාතුව ද; සංකම්පි, බොහෝ සෙයින් කම්පා විය; සම්පකම්පි, අතිශයින් ම කම්පා විය; සම්පවෙධි, විශේෂයෙන් ම කම්පිත විය; දෙවානං, දෙවියන් ගේ; දෙවානුභාවය; අතික්කම්ම, ඉක්මවා; අප්පමාණො ව, අප්‍රමාණ වූ; උළාරො, මහත් වූ; ඔභාසො, ආලෝකය; ලොකෙ, ලෝකයෙහි; පාතුරහොසි පහළ විය.

18. අථ ඛො, ඉක්බිති; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භො කොණ්ඩඤ්ඤො, හවත් කොණ්ඩඤ්ඤ තෙමේ; වත, ඒකාන්තයෙන්; අඤ්ඤාසි, වතුස්සත්‍යය දත්තේ ය; භො කොණ්ඩඤ්ඤො, හවත් කොණ්ඩඤ්ඤ තෙමේ; වත, ඒකාන්තයෙන්; අඤ්ඤාසි ඉති, වතුස්සත්‍යය අවබෝධ කළේ ය යි; උදානං, ප්‍රීති වාක්‍යයක්; උදානෙසි, පැවැත් වූ සේක; ඉති ඉහ ඉදං, මෙසේ මේ කාරණයෙහි දී; ආයස්මතො කොණ්ඩඤ්ඤස්ස, කොණ්ඩඤ්ඤ ආයුෂ්මතුන් වහන්සේට; අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤොත්තෙව, අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤය යන; නාමං, නාමය; අහොසි ඉති, වූයේ ය.

දම්සක් පැවතුම් සුතුර යි.

(2)

මහාසමය සුත්තං. - මහා සමය සූත්‍රය.

මෙ, මා විසින්; එවං සුත්තං, මෙසේ අසන ලදී. කෙසේ ද?; එකං සමයං, එක් සමයෙක්හි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සක්කෙසු, ශාක්‍ය ජනපදයෙහි; කපිලවත්‍රස්මිං, කිඹුල්වත්පුර සමීපයෙහි වූ; මහා වනෙ, මහා වනයෙහි; සබ්බෙහි එව අරහත්තෙහි, සියලුදෙනා වහන්සේ ම රහත් බවට පැමිණියා වූ; පඤ්චත්තෙහි හික්ඛු සතෙහි, පන්සියයක් හික්ඛුන් ගෙන් යුක්ත වූ; මහතා හික්ඛු සංඝෙන සද්ධිං, මහත් හික්ඛු සංඝයා සමග; විහරති, වැඩ වසන සේක; දසහි ව ලොකධාතුහි, දස දහසක් ලෝකධාතුවලින් ද; දෙවතා, දෙවියෝ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද; හික්ඛු සංඝඤ්ච, හික්ඛු සංඝයා ද; දස්සනාය, දැකීම පිණිස; යෙභුයොන, බොහෝ සෙයින්; සන්තිපතිතා හොන්ති, රැස්වූවෝ වෙත්.

2. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; වතුන්තං සුද්ධාවාස කායිකානං දෙවානං, සුද්ධාවාස බහිලොච වසන දෙවියන් සතර දෙනකුන්ට; එතදහොසි, මෙබඳු අදහසෙක් විය; අයං ඛො හගවා, මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සක්කෙසු, ශාක්‍ය ජනපදයෙහි; කපිලවත්පුස්මිං, කිඹුල්වත් නුවරෙහි වූ; මහාවනෙ, මහා වනයෙහි; සබ්බෙහිඑව අරහත්තෙහි, සියල්ලන් ම රහත් වූ; පඤ්චසතෙහි හික්ඛු සතෙහි, පන්සියයක් හික්ඛුන්ගෙන් යුක්ත වූ; මහතා හික්ඛු සංඝෙන සද්ධිං, මහත් හික්ඛු සංඝයා සමග; විහරති, වැඩවසන සේක; දසහි ව ලොක ධාතුහි දෙවතා, දස දහසක් ලෝක ධාතුවලින් ද දෙවියෝ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද; හික්ඛු සංඝඤ්ච, හික්ඛු සංඝයා ද; දස්සනාය, දැකීම පිණිස; යෙභුයොන, බොහෝ සෙයින්; සන්තිපතිතා හොන්ති, රැස්වූවෝ වෙත්; මයම්පි, අපිදු; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතනට; උපසංකයොම, එළඹෙන්නෙමු නම්; උපසංකමිත්වා, එළඹ; හගවතො සන්තිකෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සමීපයෙහි; පච්චෙක ගාථං, එක එක ගාථාවක්; භාසෙය්‍යාමාති, කියන්නෙමු නම්; යන්තූන, ඉතා යහපතැයි සිතූහ.

3. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; තා දෙවතා, ඒ දේවතාවෝ; බලවා පුරිසො, බලවත් පුරුෂයෙක්; සමිම්ඤ්ජිතං වා බාහං, හකුළුවන ලද අතක්; පසාරෙය්‍ය, දිගු කරන්නේ යම් සේ ද; පසාරිතං වා බාහං, දිගු කරන ලද අතක්; සමිම්ඤ්ජෙය්‍ය, හකුල වන්නේ යම්සේ ද; එවමෙවං, එපරිද්දෙන් ම; සුද්ධාවාසෙසු, සුද්ධාවාස දෙවියන් කෙරෙහි; අන්තරහිතා, අතුරුදන් වූවෝ; හගවතො පුරතො, බුදුන් ගේ ඉදිරියෙහි; පාතුරහංසු, පහළ වූහ.

4. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; තා දෙවතා, ඒ දේවතාවෝ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, මනාකොට වැද; එකමන්තං අට්ඨංසු, එකක් පසෙක සිටියාහු ය; එකමන්තං ධීතා ඛො, එකක් පසෙක සිටියා ම වූ; එකා දෙවතා, එක් දේවතාවෙක්; හගවතො සන්තිකෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සමීපයෙහි; ඉමං ගාථං අභාසි, මේ ගාථාව කියේ ය:

1. පචනස්මිං, මහා වනයෙහි; මහා සමයො, මහත් සමාගමයෙහි; දේවකායා, දිව්‍ය සමූහයෝ; සමාගතා, එක්රැස් වූහ; (අපි) අපරාජිත සංඝං, නො පරදවන ලද ආර්ය සංඝයා; දත්ඛිතායෙ, දක්නා පිණිස; ඉමං ධම්ම සමයං, මේ ධම්ම සමාගමයට; ආගතමිහ ඉති, ආවෝ වෙමු.

5. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; අපරා දෙවතා, අන්‍ය දේවතාවෙක්; හගවතො සන්තිකෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සමීපයෙහි; ඉමං ගාථං, මේ ගාථාව; අභාසි, කියේ ය:

2. තත්‍ර, ඒ ධම්ම සමාගමයෙහි; හික්ඛවො, හික්ඛුහු; අත්තනො විත්තං, තමන්ගේ සිත; සමාදහංසු, එකඟ කළාහු ය; උජ්ජකමකංසු, සෘජු කළාහු ය; නොත්තානි ගහෙත්වා, රැහැන් ගත්; සාරථී ඉච, රියදුරකු මෙන්; පණ්ඩිතා, නුවණැත්තෝ; ඉන්ද්‍රියානි, ඉදුරන්; රක්ඛන්ති, රකිති.

6. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; අපරා දෙවතා, අන්‍ය දේවතාවෙක්; හගවතො සන්තිකෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සමීපයෙහි; ඉමං ගාථං, මේ ගාථාව; අභාසි, කීයේ ය:

3. ඛීලං, රාගාදි කෙලෙස් නමැති හුල; ඡන්වා, සිද; පලිසං ජෙත්වා, රාගාදි කෙලෙස් පලිසය හෙවත් කන්‍යම; (දොර අගුල) සිද; ඉන්දබ්බිලං, රාගාදි ඉන්ද්‍රබ්බිලය; උභව්ව, උදුරා; අනෙජා, ඒ ජාය යි කියන ලද තෘෂ්ණා රහිත වූ; සුද්ධා, පිරිසිදු වූ; විමලා, නිර්මල වූ; චක්ඛුමතා, පසැස් ඇත්තා වූ බුදුන් විසින්; සුදන්තා, මොනවට දමනය කරන ලද; තෙ සුසුනාගා, ඒ තරුණ රහත්හු; චරන්ති, සිව්දිගින් හැසිරෙත්.

7. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; අපරා දෙවතා, අනෙක් දේවතාවෙක්; හගවතො සන්තිකෙ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සමීපයෙහි; ඉමං ගාථං, මේ ගාථාව; අභාසි, කීයේ ය:

4. යෙ කෙව්, යම්කිසි කෙනෙක්; බුද්ධං සරණං, බුදුන් සරණ; ගතාසෙ, ගියාහු ද; තෙ, ඔවුහු; අපායං, අපායට; න ගමිස්සන්ති, නො යෙත්; මානුසං දෙහං, මිනිස් සිරුර; පාහාය, හැර; දෙවකායං, දේව සමූහයා; පරිපුරෙස්සන්ති, සම්පූර්ණ කරන්නාහු ය.

8. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛු, භික්ෂූන්; ආමන්තෙසි, ඇමතු සේක; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දසසු ලොකධාතුසු දෙවතා, දස දහසක් සක්වල දෙවියෝ; තථාගතං, තථාගතයන් වහන්සේ ද; භික්ඛු සංඝඤ්ච, භික්ෂු සංඝයා ද; දස්සනාය, දැකීම පිණිස; යෙභුයොන, බොහෝ සෙයින්; සන්තිපතිතා, රැස්වූහ; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අතිතමද්ධානං, අතිත කාලයෙහි; අරහන්තො, අර්හත් වූ; යෙ පි තෙ, යම් ඒ; සම්මාසම්බුද්ධා, සම්මන් සම්බුද්ධයන් වහන්සේලා; අහෙසුං, වූවාහු ද; තෙසම්පි හගවන්තානං, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලාට ද; එතපරමායෙව දෙවතා, මෙපමණ ම දේවතාවෝ; සන්තිපතිතා අහෙසුං, රැස්වූහ; සෙය්‍යථාපි මය්‍හං එතරහි, දැන් මගේ දැක්මට යම්සේ රැස්වූහු ද, එපරිද්දෙනි.

9. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අනාගත මද්ධානං, අනාගත කාලයෙහි; අරහන්තො, අර්හත් වූ; යෙනෙ සම්මාසම්බුද්ධා, යම් ඒ සම්මන් සම්බුද්ධවරයෝ; හවිස්සන්ති, වන්නාහු ද; තෙසම්පි හගවන්තානං, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලාට ද; එතපරමායෙව, මෙපමණ ම; දෙවතා, දේවතාවෝ; සන්තිපතිතා හවිස්සන්ති, රැස්වන්නාහු ය; මය්‍හං සෙය්‍යථාපි එතරහි, මට දැන් යම්සේ ද, එපරිද්දෙනි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දෙවකායානං නාමානි, දිව්‍ය සමූහයන් ගේ නාමයන්; ආචික්ඛිස්සාමි, කියන්නෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දෙවකායානං නාමානි, දිව්‍ය සමූහයන් ගේ නාමයන්; කිත්තයිස්සාමි, කීර්තනය කරන්නෙමි; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දෙවකායානං නාමානි, දේව සමූහයන් ගේ නාමයන්; දෙසිස්සාමි, දේශනා කරන්නෙමි; තංසුනාථ, එය අසව්; සාධුකං මනසිකරොථ, මනාකොට මෙනෙහි කරව්; භාසිස්සාමි ඉති, කියන්නෙමි'යි වදාළ සේක; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූහු; එවං හන්තෙති ඛො, එසේ ය ස්වාමීනි'යි කියා; හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් දුන්න; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං අවොච, මෙය වදාළ සේක:

10. සිලොකං අනුකස්සාමි, ගාථා ප්‍රබන්ධ වශයෙන් වර්ණණයක් ප්‍රකාශ කරන්නෙමි; යඤ්ථ, යම් තැනෙක්හි; භූමිමා, භූමියාසු දෙවියෝ වෙත් ද; (ඔවුහු) තදස්සිතා, ඒ ඒ ස්ථාන ඇසුරු කළාහු ය; පභිතත්තා, භාවනාවට යවන ලද සිත් ඇති; සමාහිතා, එකඟ වූ සිත් ඇති; ලොමහංසාහි සම්භුතො, ලොමු දැහැගැනීම් අභිභවන කළා වූ; ඔදාතමනසා, පිරිසිදු සිත් ඇති; සුද්ධා, එහෙයින් පිරිසිදු වූ; විජ්ජසන්තං අනාවලා, අතිශයින් ප්‍රසන්න වූ නො කැලඹුනා වූ සිත් ඇති; පුද්ධසිභාවසල්ලිතා, කේශර සිංහරාජයන් මෙන් සැඟවුනා වූ; යෙ, යම් බොහෝ රහත්හු ද; ගිරිගඬිභාරං ධිතා, පච්ච ගුහා ඇසුරු කළාහු ය.

11. තනො, ඉක්බිති; සථා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; කාපිලවත්ථවෙ, කිඹුල්වත් නුවර සමීප වූ; වනෙ, මහ වනයෙහි; සාසනෙ රතෙ, බුදු සස්තෙහි ඇලුනා වූ; භියොයා පඤ්චසෙක, බුදුරදුන් අධික කොට ඇති පන්සියයක්; සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන්; ඤ්ඤා, දැන; ආමන්තෙසි, ආමන්ත්‍රණය කළ සේක:

12. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දෙවකායා අභික්කන්තා, දිව්‍ය සමූහයා රැස්වූවාහු ය; තෙ විජානාථ, ඒ දේව සමූහයා මනා කොට දිවැසින් දනිව්; තෙ ව, ඒ භික්ෂුහු ද; බුද්ධස්ස සාසනං, බුදුරදුන් ගේ හස්ත; සුඤ්ඤා, අසා; ආතප්පං, වියඪිය; අකරුං, කළාහු ය.

13. තෙසං, ඒ භික්ෂුන්ට; අමනුස්සාන දස්සනං, අමනුෂ්‍යයන්ගේ දැකීම ඇති; ඤාණං, දිව්‍යඥානය; පාතුරහු, පහළ විය; අප්පෙ කෙ, ඇතැම් රහත්හු; සනං අද්දක්ඛුං, අමනුෂ්‍යයන් සියයක් දුටහ; අප්පෙකෙ, ඇතැම් රහත්හු; සහස්සං, දහසක් ද; අථ, නැවත; සත්තතිං සහස්සං, සැත්තැ දහසක් දුටහ.

14. එකෙ, ඇතැම් රහත්හු; අමනුස්සානං, දෙවදි, අමනුෂ්‍යයන්; සනං සහස්සානං අද්දසුං, සියක් දහසක් ද දුටහ; අප්පෙකෙ, සමහර රහත්හු; අනන්තමද්දක්ඛුං, අප්‍රමාණ දිව්‍ය බ්‍රහ්මයන් දුටහ; කෙසේ ද? සබ්බාදිසා, සියලු දිසාවෝ; පුටා අහු, (අවකාශ රහිත වූහ) දෙව් බමුන්ගෙන් පිරී ගියහ.

15. වක්ඛුමා, පසස් ඇත්තාවූ ශාස්තෘන් වහන්සේ; තඤ්ච සබ්බං, ඒ සියල්ලම; අභිඤ්ඤාය, විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන; වචක්ඛිඤාන, තීරණය කොට; තනො, නැවත; සාසනෙ රතෙ, සසුනෙහි ඇලුනා වූ; සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන් ආමන්තෙසි, ඇමැතු සේක:

16. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; දෙවකායා, දිව්‍ය සමූහයා; අභික්කන්තා, රැස්වූහ; අහං, මම; වො, තොපට; යෙ, යම් දේව බ්‍රහ්මාදි කෙනෙකුන්; ගිරාහි, වචනවලින්; අනුපුබ්බසො, පිළිවෙලින්; කිත්තයිස්සාමි, ප්‍රකාශ කරන්නෙමි; තෙ, ඔවුන්; විජානාථ, දනිව්:

17. කාපිලවත්ථවා, කිඹුල්වත්පුර වැසි; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධිමත් වූ; ජුතිමන්තො, බැබලීම් ඇති; වණ්ණවන්තො, ශරීර වණ්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යසස් ඇති; සත්ත සහස්සා, සත් දහසක්; භුම්මා යක්ඛා, භුමිනිශ්‍රිත දෙවියෝ; මොදමානා, සතුටු වෙමින්; භික්ඛුනං, භික්ෂුන් ගේ; සමීතිං, සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

18. හෙමවතා, හිමවත්හි වූ; නානත්තවණ්ණිනො, නොයෙක් ශරීර වණ්ණ ඇති; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධිය ඇත්තා වූ; ජුතිමන්තො, බැබලීම් ඇත්තා වූ; වණ්ණවන්තො, වණ්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇති; ජසහස්සා යක්ඛා, ස දහසක් දෙවියෝ; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; භික්ඛුනං සමීතිං, භික්ෂුන් ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

19. සාතාගිරා, සාතාගිරි නම් පව්‍ය වාසි වූ; නානත්තවණ්ණිනො, නොයෙක් ශරීර වණ්ණ ඇති; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධිය ඇත්තා වූ; ජුතිමන්තො, බැබලීම් ඇත්තා වූ; වණ්ණවන්තො, වණ්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇත්තා වූ; ති සහස්සා යක්ඛා, තුන් දහසක් (යක්ෂයෝ) දෙවියෝ; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; භික්ඛුනං සමීතිං, භික්ෂුන් ගේ සමාගම වූ; වනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

20. ඉති, මෙසේ; නානත්තවණ්ණිනො, නානාවිධ ශරීර වණ්ණ ඇති; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධි ඇත්තා වූ; ජුතිමන්තො, කාන්තිමත් වූ; වණ්ණවන්තො, ශරීර වර්ණ ඇති; යසස්සිනො, යසස් ඇත්තා වූ; එතෙ සොළස සහස්සා යක්ඛා, මේ සොළොස් දහසක් යක්ෂයෝ (දෙවියෝ); මොදමානා, සතුටු වූවා හු; භික්ඛුනං සමීතිං, භික්ෂුන් ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

21. වෙස්සාමිත්තා; වෙස්සාමිත්ත නම් පර්වත වැසි; නානත්තවණ්ණිනො, නොයෙක් ශරීර වණ්ණ ඇති; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධිමත් වූ; පුත්තිමන්තො, කාන්තිමත් වූ; වණ්ණවන්තො, වණ්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යසස් ඇත්තා වූ; පඤ්චසතා යක්ඛා, පන්සියයක් යක්ෂයෝ (දෙවියෝ); මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං සමිතිං, හික්ෂුන් ගේ සමාගමය වූ; චනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

22. රාජගහිකො, රජගහනුවර වැසි; කුම්භීරො, කුම්භීර නම් යක් සෙනෙවියෙක් වෙයි; අස්ස නිවෙසනං, ඔහු ගේ නිවාසසභානය; වෙපුල්ලං, වේපුල්ල පර්වතය යි; නං, යක්ෂ සමූහයා අතුරෙන්; හියොයා යක්ඛානං සතසහස්සං, ලක්ෂයකට වැඩි යක්ෂයන්; පයිරුපාසති, හේ ඇසුරු කෙරෙයි; රාජගහිකො සොපිකුම්භීරො, රජගහනුවර උපන් ඒ කුම්භීර තෙමේත්; සමිතිං, හික්ෂු සමාගමය වූ; චනං, මහාවනයට; ආග, පැමිණියේ ය.

23. පුරිමඤ්ච දිසං රාජා, පුච්චිදිසා භාගයෙහි රජ වූ; යසස්සි, යසස් ඇත්තා වූ; ධතරට්ඨො, ධුතරාණ්ච නම් වූ වරම් රජතෙමේ; තං, ඒ පුර්ව දිසාවට; පසාසති, අනුශාසනා කෙරේ ද?; ගන්ධබ්බානං ආධිපති, ගාන්ධර්වයන්ට අධිපති වූ; සො මහාරාජා, ඒ වරම් මහරජ තෙමේ ද;

තස්ස, ඔහු ගේ; ඉන්ද නාමා, ඉන්ද යන නම් ඇති; මහබ්බලා, මහත් බල ඇති; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධි ඇත්තා වූ; පුත්තිමන්තො, කාන්තිමත් වූ; වණ්ණවන්තො, වණ්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇති; බහවො පුත්තාපි, බොහෝ පුත්‍රයෝ ද; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං, හික්ෂුන් ගේ; සමිතිං, සමාගමය වූ; චනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණිය හ.

24. දක්ඛිණඤ්ච දිසං රාජා, දකුණු දිසා භාගයෙහි රජ වූ; විරුල්හො, විරුළු නම් වරම් රජතෙමේ; තං, ඒ දකුණුදිග වැසි කුම්භාණ්ඩයන්ට; පසාසති, අනුශාසනා කෙරේ; කුම්භාණ්ඩානං ආධිපති, කුම්භාණ්ඩයන්ට අධිපති වූ; යසස්සි, යසස් ඇති; සො මහාරාජා, ඒ මහරජ තෙමේ ද;

තස්ස, ඔහු ගේ; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධිමත් වූ; පුත්තිමන්තො, කාන්තිමත් වූ; වණ්ණවන්තො, ශරීරවණ්ණ ඇති; යසස්සිනො, යසස් පිරිවර ඇත්තා වූ; මහබ්බලා, මහත් බල ඇති; ඉන්ද නාමා, ඉන්ද යන නම් ඇති; පුත්තාපි බහවො, බොහෝ වූ පුත්‍රයෝ ද; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං, සමිතිං; හික්ෂුන් ගේ සමාගමය වූ; චනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණිය හ.

25. පඤ්චමඤ්ච දිසං රාජා, පශ්චිම දිසාවෙහි රජ වූ; විරුපක්ඛො, විරුපාක්ෂ නම් වරම් රජතෙමේ; තං, ඒ පශ්චිම දිශාවට; පසාසති, අනුශාසනා කෙරේ; නාගානං ආධිපති, නාගයන්ට අධිපති වූ; යසස්සි, යසස් ඇති; සො මහාරාජා, ඒ වරම් මහරජ තෙමේ ද; තස්ස, ඒ මහරජහු ගේ; ඉන්ද නාමා, ඉන්ද යන නම් ඇති; මහබ්බලා, මහත් බල ඇති; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධිමත් වූ; පුත්තිමන්තො, කාන්ති ඇත්තා වූ; වණ්ණවන්තො, වණ්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇති; බහවො පුත්තාපි, බොහෝ පුත්‍රයෝ ද; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං, සමිතිං; හික්ෂුන් ගේ සමාගමය වූ; චනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණිය හ.

26. උත්තරං ච දිසා රාජා, උත්තර දිසාවෙහි රජ වූ; කුවෙරො, කුවේර නම් වූ වෙසමුණ්ණි රජතෙමේ; තං, ඒ උතුරු දිශාවට; පසාසති අනුශාසනා කෙරේ; යක්ඛානං ආධිපති, යක්ෂයන්ට අධිපති වූ; යසස්සි, යසස් ඇත්තා වූ; සො මහාරාජා, ඒ වරම් මහරජ තෙමේ ද; තස්ස, ඒ මහරජහු ගේ; ඉන්ද නාමා, ඉන්ද යන නම් ඇති; මහබ්බලා, මහත් බලවත් වූ; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධිමත් වූ; පුත්තිමන්තො, කාන්තිමත් වූ; වණ්ණවන්තො, වණ්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇති; බහවො පුත්තාපි, බොහෝ පුත්‍රයෝ ද; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං සමිතිං හික්ෂුන් ගේ සමාගමය වූ; චනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණිය හ.

27. පුරිමං දිසං, පෙරදිග; ධනරටියො, ධ්‍රැතරාෂ්ට්‍ර නම් වරම් රජ ද; දක්ඛිණෙන, දකුණුදිග, විරුල්හකො, විරුළු නම් වරම් රජ ද; පච්ඡිමෙන, පැසුළුදිග; විරුපක්ඛො, විරුපාක්ෂ නම් වරම් රජ ද; උත්තරං දිසං, උතුරුදිග; කුචෙරො, කුචේර නම් වෛශ්‍රවණ වරම් රජ ද යන; තෙ වත්තාරො මහාරාජා, ඒ සතරවරම් මහරජ දරුවෝ; සමන්තා, භාත්පසින්; වතුරො දිසා, සිව්දිග; කාපිලවත්ථවෙ, කිඹුල්වත්පුරයෙහි වූ; වනෙ, මහාවනයෙහි; දද්දල්ලමානා, බබලවන්නා හු; අට්ඨංසු, සිටියාහු ය.

28. තෙසං, ඒ වරම් මහරජුන් ගේ; මායාවිනො, මායා ඇත්තා වූ; වඤ්චනිකා, වංචා කරන්නා වූ; සයා, කෙරෙහි වූ; දාසා, දාස බවට ගියා වූ; මායා, මායාකාර වූ; කුට්ඨෙණ්ඩු කුට්ඨෙණ්ඩු ය; වෙට්ඨෙණ්ඩු, වේට්ඨෙණ්ඩු ය; විට්ඨව්ව, විට්ඨව්ව ය යන මොහු ද; සහ, ඔවුන් සමග; විට්ඨො, විට්ඨව තෙමේ ද; ආගු, පැමිණියේ ය; වන්දනො, වන්දන ය; කාමසෙට්ඨො ව, කාමසෙට්ඨ ය; කිත්තූසණ්ඩු, කිත්තූසණ්ඩු ය; නිසණ්ඩු ව, නිසණ්ඩු ය යන නම් ඇති දාසයෝ පැමිණියාහු ය.

29. පනාදො, පනාද ය; ඔපමඤ්ඤො ව, ඔපමඤ්ඤ ය; දෙවසුතො ව, දිව්‍ය රථාවාරී වූ; මාකලී, මාකලී දිව්‍ය පුත්‍ර ය; ගන්ධබ්බො, ගන්ධර්ව වූ; චිත්තසෙනො, චිත්තසේන නම් ගන්ධර්ව දිව්‍ය පුත්‍ර ය; නළො, නළකාර නම් වූ දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ ද; ජනසහො, ජනේසහ නම් දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ ද; ආගු පැමිණියේ ය; පඤ්චසිඛො, පඤ්චසිඛ නම් දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ ද; තිම්බරු, තිම්බරු නම් ගන්ධර්ව දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ ද; සුරියවච්චසා, සුරියවච්චසා නම් දේවතා දූව ද පැමිණියා ය.

30. එතෙ ව රාජානො, මේ ගන්ධර්ව රජතුමා ද; අඤ්ඤො ව ගන්ධබ්බො, අනාගන්ධර්වයෝ ද; රාජුහි සහ, රජුන් සමග; මොදමානා, සතුටු වූවාහු; හික්ඛුනං සමිතිං, හික්ඛුන් ගේ සමිතිය වූ; වනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණිය හ.

31. අථ, ඉක්බිති; නාහසානාගා, නාහස නම් විල වැසි නාගයෝද; වෙසාලා, විශාලා වැසි නාගයෝ; තච්ඡකා සහ ආගු තච්ඡක නම් නා පිරිස සමග ආවෝ ය; කම්බල අස්සතරා, කම්බල අස්සතර කුල දෙකිනි නාගයෝ ද; පායාගා, පායාග නම් තීර්ථයෙහි වැසි නාගයෝ ද; ඤාතිහී සහ, ඤාතින් සමග ආවෝ ය; යසස්සිනො, යසස් ඇති; යාමුනා, යමුනා නාගයෝ ද; ධනරට්ඨා නාගා ව, ධ්‍රැතරාෂ්ට්‍ර නම් නාගයෝ ද; ආගු ආවෝ ය; සොපි එරාවණො මහා නාගො, එරාවණ නම් ඒ මහා නාග තෙමේ ද; සමිතිං, හික්ඛුන් ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහා වනයට; ආග, පැමිණියේ ය.

32. යෙ, යම් පක්ෂී කෙනෙක්; නාගරාජෙ සහසා හරන්ති, නාරජුන් සැහැසිව ගෙන යෙද්ද; දිබ්බො, දිව්‍ය ආනුභාව ඇති; දිජා, දෙවරක් උපන්නා වූ; පක්ඛි, පියාපත් ඇති; විසුද්ධ වක්ඛු, පිරිසිදු ඇස් ඇති; තෙ, ඒ පක්ෂීහු ද; වෙහාසයා, අහසින්; වනමජ්ඣපත්තා, මහවන මැදට පැමිණියාහු ය; විත්‍රාසුපණ්ණො ඉති, විත්‍රය, සුපණ්ණය යනු; තෙසං, ඒ ගරුඬ පක්ෂීන් ගේ; නාමානි, නාමයෝ යි.

33. තදා, එකල්හි; නාගරාජානං, නා රජුන්ට; අභයං ආසි, අභය වූයේ ය; බුද්ධො, බුදුරජතෙම; සුපණ්ණතො, ගුරුලත් කෙරෙත්; බෙමං අකාසි, නිර්භය කෙළේ ය; නාගා, නාගයෝ ද; සුපණ්ණො, ගුරුළෝ ද; සණ්භාහි වාචාහි, මොළොක් වචනවලින්; උපච්චයන්තා, කැඳවනු ලබන්නෝ; බුද්ධං සරණං අගංසු, බුදුන් සරණ ගියෝ ය.

34. වජිරහසෙට්ඨන, විදුරක් නම් සක්දෙව් රජහු විසින්; සමුද්දං සිතා, මුහුදු ඇසුරු කරන්නා වූ; අසුරා, අසුරයෝ; ජිතා, ජයගන්නා ලද හ; වාසවස්ස භාතරො, සක්දෙව් රජහු ගේ සහෝදර වූ; එතෙ, තෙල අසුරයෝ; ඉද්ධිමත්තො, සෘද්ධි ඇත්තා හ; යසස්සිනො, යසස් ඇත්තාහු ද වෙති.

මහාහිංසි, මහත් බියකරු වූ; කාලකඤ්ජා, කාලකඤ්ජ නම් අසුරයෝ ද; දානවෙසසා, දානවෙසස ය නම් අසුරා, අසුරයෝ ද; වෙපචිත්ති, වෙපචිත්ති ය; සුවිත්ති ව, සුවිත්ති ය; පහාරාදො, පහාරාද ය යන අසුරයෝ ද; සහනමුච්චි, වසවත් මරු සමග ආවෝ ය.

35. සබ්බෙ, සියල්ලෝ; වෙරොව නාමකා, වෙරෝව නම් ඇත්තාහු; බලිපුත්තානං සතඤ්ඤා ව, බලි අසුරේන්ද්‍රයා ගේ පුත්‍රයෝ සියයක් ද; බලිංසෙනං, බලසෙනග ගෙන; සන්තයිහිත්වා, සැරසී; රාහුභද්දං උපාගමුං, රාහු අසුරේන්ද්‍රයා වෙත පැමිණියෝ ය; භද්දං තෙ, ඔබවහන්සේට යහපතක් වේවා; ඉදානි, දැන්; හික්ඛුනං සමිතිං, රහත් හික්ඛුන් ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට යැමට; සමයො, සුදුසු කාලයයි.

36. ආපො ව දෙවා, ආපෝ කසින වැඩූ ආපෝ දේවතාවෝ ද; පඨවිව, පෘථිවි දේවතාවෝ ද; තෙජො, තේජෝ දේවතාවෝ ද; වායො, වායෝ දේවතාවෝ ද; වරුණා, වරුණ දෙවියෝ ද; වාරුණා දෙවා, වාරුණය යන දෙවියෝ ද; සොමො ව, සෝම නම් දෙවි තෙමේ ද; යසසා සහ, යස නම් දෙවියන් සමග; තදාගමුං, එදා ආහ.

යසස්සිනො, යසස් ඇත්තා වූ; මෙත්තා කරුණා කායිකා, මෙත්තා කායික, කරුණා කායික යන; දෙවා, දෙවියෝ ද; ආගු පැමිණිය හ; සබ්බෙ, සියල්ලෝ ම; නානත්තවණ්ණිනො, නානා වර්ණවත් වූහු; දසධාකායා, දසවිධ කොටසක් වූ; ඉන්ධිමන්තො, සෘද්ධි ඇත්තා වූ; ජුතිමන්තො, කාන්තිමත් වූ; වණ්ණවන්තො, වර්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇත්තා වූ; එතෙ දස, මේ දසවිධ දේව සමූහයා; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං සමිතිං, රහත් හික්ඛුන් ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

37. වෙණ්හු ව දෙවා, වෙණ්හු නම් දෙවියෝ ද; සහලී ව දෙවා, සහලී නම් දෙවියෝ ද; අසමා ව, අසම නම් දෙවියෝ ද; දුවෙයමා, යමක නම් දෙවියෝ දෙදෙනා ද; චන්දං පුරක්ඛත්වා, සද දෙවරදුන් පෙරටුකොට; චන්දස්සුපනිසා දෙවා, සද දෙවරදුන් ඇසුරු කරන දෙවියෝ ද; ආගු පැමිණියාහු ය.

සුරිස්සුපනිසා දෙවා, හිරු ඇසුරු කරන දෙවියෝ ද; සුරියං, පුරක්ඛත්වා, හිරු දෙවරදුන් පෙරටුකොට ද; තක්ඛතත්තානි පුරක්ඛත්වා, නැකත් තරු ආශ්‍රීත දෙවියෝ නැකත් තරු පෙරටුකොට ද; ආගු ආහ; මන්දවලාහකා, මන්දවලාහක නම් දෙවියෝ ද; ආගු, පැමිණියාහු ය; වසුනං සෙට්ඨො. වසු දෙවියන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වූ; වාසවො, වාසව නම් වූ ද; පුරන්දදො, පුරන්දද නම් වූ; සක්කො අපි, සක්දෙවි රජ තෙමේත්; ආගු ආයේ ය; සබ්බෙ, සියල්ලෝ ම; නානත්තවණ්ණිනො, නානා වර්ණ ඇත්තා හු; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධිමත් වූහු; ජුතිමන්තො, කාන්තිමත් වූහු; වණ්ණවන්තො, වර්ණවත් වූහ; යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇත්තා වූ; එතෙ දස, මේ දසදෙන; දසධාකායා, දස පරිද්දක් ව; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං සමිතිං, අර්හත් හික්ඛුන්ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

38. අථ, නැවත; ජලමග්ගිසිධාරිව, ගිනිසිළු මෙන් දිලිසෙන; සහගු දෙවා, සහගු නම් දෙවියෝ ද; අරිට්ඨකා ව, අරිට්ඨක නම් දෙවියෝ ද; රොජා ව, රෝජ නම් දෙවියෝ ද; උම්මාපුජ්ඨ නිභාසිනො, දියබෙරලිය මල් පැහැයෙන් බබලමින්; ආගු පැමිණියාහු ය.

වරුණා, වරුණ ය; සහධම්මා ව, සහධම්ම ය; අච්චුකා ව, අච්චුක ය; අනෙජකා, අනේජකා ය; සුලෙයාය, සුලෙයා ය; රුචිරා, රුචිර ය යන දෙවියෝ ද; ආගු ආවාහු ය; වාසවනෙසිනො, වාසවනෙසි නම් දෙවියෝ ද; ආගු ආවෝ ය.

සබ්බෙ, සියල්ලෝ; නානත්ත වණ්ණිනො, නානා ශරීර වර්ණයෙන් බබලන්නා හු; දසධාකායා, දස පරිද්දකින් සමූහ වූ; ඉද්ධිමන්තො, සෘද්ධිය ඇත්තා වූ; ජුතිමන්තො, කාන්තිමත් වූ; වණ්ණවන්තො, වර්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යසස් ඇත්තා වූ; එතෙ දස, මේ දසදෙන; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං සමිතිං, රහත් හික්ඛුන් ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට; අභික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

39. සමානා, සමාන ය; මහා සමානා, මහා සමාන ය; මානුසා, මානුස ය; මානුසුත්තමා, මානුසුත්තම ය යන දෙවියෝ; ආගු, ආවෝ ය; බිච්චාපදුසිකා, බිච්චාපදුසිකා ය; මනෝපදුසිකා, මනෝපදුසිකා ය යන දෙවියෝ ද; ආගු ආවෝ ය.

අථ, නැවත; හරයො දෙවා, හරි නම් ඇති දෙවියෝ ද; යෙ ව ලොහිත වාසිනො, ලෝහිතවාසි නම් වූ යම් දෙවි කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුහු ද; ආගු, පැමිණියාහු ය; පාරගා, පාරග නම් වූ ද; මහාපාරගා, මහාපාරග නම් වූ ද; යසස්සිනො දෙවා, යසස් ඇත්තා වූ දෙවියෝ ද; ආගු පැමිණියෝ ය.

සබ්බෙ, සියල්ලෝ ම; නානත්තවණ්ණිනො, නානා වර්ණවත් වූ; දසධාකායා, දස ආකාර දේව සමූහයක් වූ; ඉද්ධිමත්තො, සෘද්ධි ඇත්තා වූ; ජුතිමත්තො, කාන්ති ඇත්තා වූ; වණ්ණවත්තො, ශරීර වර්ණවත් වූ; යසස්සිනෝ, යස පිරිවර ඇති; එතෙ දස, මේ දශ ආකාර දේව සමූහයෝ; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං සමිතිං, අර්හත් හික්ඛුන් ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට; අහික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

40. සුක්කා, සුක්කා ය; කරුමිහා, කරුමිහා ය; අරුණා අරුණ ය යන දෙවියෝ; වෙසනසාසහ, වේගනස නම් දෙවියන් සමග; ආගු, පැමිණියාහු ය; පාමොක්ඛා, ප්‍රධාන වූ; ඔදාගගයිහා, ඕදාගගයිහ නම් වූ දෙවියෝ ද; විචක්ඛණා දෙවා, විචක්ඛණ නම් දෙවියෝ ද; ආගු, ආවාහු ය.

සදාමත්තා, සදාමත්ත නම් දෙවියෝ ද; භාරගජා, භාරගජ නම් දෙවියෝ ද; යසස්සිනො, යසස් ඇත්තා වූ; මිස්සකා ව, මිස්සක නම් දෙවියෝ ද; ආගු, ආවාහු ය; යො දිසා අභිවස්සති, යම් දෙවියෙක් දිශාවන්හි වර්ෂා කෙරේ ද; පථිජුත්තො, ඒ ප්‍රදායුමිත නම් දෙවි තෙමේ ද; ඵතයං, මේසනාද කෙරෙමින්ද; ආග ආයේ ය; සබ්බෙ, සියල්ලෝ ම; නානත්තවණ්ණිනො, නානා වර්ණවත් වූ; දසධාකායා, දස ආකාර දේව සමූහය වූ; ඉද්ධිමත්තො, සෘද්ධිමත් වූ; ජුතිමත්තො, කාන්තිමත් වූ; වණ්ණවත්තො, ශරීර වර්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇත්තා වූ; එතෙ දස, මේ දශ ආකාර දේව සමූහයෝ; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං සමිතිං අර්හත් හික්ඛුන් ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට; අහික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

41. බෙමියා, බෙමිය නම් දෙවියෝ ද; කුසිනා, කුසින නම් දෙවියෝ ද; යාමා, යාම දෙවියෝ ද; යසස්සිනො, යසස් ඇත්තා වූ; කට්ඨකා, කට්ඨක නම් දෙවියෝ ද; ලම්බිකකා, ලම්බිකක නම් දෙවියෝ ද; ලාමසෙට්ඨා, ලාමසෙට්ඨ නම් දෙවියෝ ද; ජොති නාමා ව, ජෝති නම් ඇති දෙවියෝ ද; ආසවා, ආසව නම් දෙවියෝ ද ආවාහු ය; නිම්මාණරතිනො, නිම්මානරති නම් දෙවියෝ ද; ආගු, ආවාහු ය; අථ, නැවත; පරනිම්මිතා, පරනිම්මිත වසවත්ති දෙවියෝ ද; ආගු ආවාහු ය; සබ්බෙ, සියල්ලෝ ම; නානත්තවණ්ණිනො, නොයෙක් වර්ණවත් වූ; දසධාකායා, දස ප්‍රකාර දේව සමූහය වූ; ඉද්ධිමත්තො, සෘද්ධිමත් වූ; ජුතිමත්තො, කාන්තිමත් වූ; වණ්ණවත්තො, ශරීර වර්ණවත් වූ; යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇත්තා වූ; එතෙ දස, මේ දශ ආකාර දේව සමූහයෝ; මොදමානා, සතුටු වූවා හු; හික්ඛුනං සමිතිං, රහත් හික්ඛුන් ගේ සමාගමය වූ; වනං, මහාවනයට; අහික්කාමුං, පැමිණියාහු ය.

42. සට්ඨෙතෙ දෙවනිකායා, මේ සට්ඨෙ දේව සමූහයෝ; සබ්බෙ, සියල්ලෝ ම; නානත්තවණ්ණිනො, නොයෙක් ප්‍රභාවත් වූවෝ ම; නාමන්චයෙන, තමන් ගේ නම් ගොත් වශයෙන්; ආගඤ්ජුං, ආවාහු ය; යෙව අඤ්ඤෙ, යම් අනෙක් දේවතාවෝත්; සදිසා සහ, නම් ආදියෙන් සමාන වෙත් නම් ඔවුහු ද ඔවුන් සමග ආවාහු ය.

පවුඤ්චානිං, වැස නිමවන ලද ජාති ඇති; අබ්ලං, කෙලෙස් උල් රහිත වූ; ඔසතිණ්ණං, වතුරෝසය තරණය කළා වූ; අනාසවං, ආශ්‍රව රහිත වූ ආයථි සංඝයා ද; ඔසතරං, මීගයන් තරණය කළා වූ; නාගං, ඡන්ද ආදියෙන් අගතියට නො යන හෙයින් නාග නම් වූ; චන්දංච අසිතාතිගං, ඉක්මගිය තෘෂ්ණාභාවය ඇති සඳ වැනි සම්බුදුරදුන්; දක්ඛෙම, දකින්නෙමු.

43. ඉද්ධිමතො, සෘද්ධි ඇත්තා වූ; පුත්තා, ආයථී පුත්‍ර වූ; සුබ්‍රහ්ම, සුබ්‍රහ්මයා; පරමත්තො ව, පරමත්තය යන බ්‍රහ්මයෝ සහ බ්‍රහ්ම පිරිස් සමග ආවාහු ය; සනංකුමාරො, සනංකුමාර නම් බ්‍රහ්ම පුත්‍ර ද; සො තිස්සො ව, ඒ තිස්ස නම් මහබ්‍රහ්ම ද; වනං සමිතිං, මහාවනයෙහි වූ; හික්ඛු සමාගමයධි; උපාග, පැමිණියේ ය.

44. බ්‍රහ්ම ලොකානං සහස්සං, බ්‍රහ්මලෝ වැසි බ්‍රහ්මයෝ දහසක් ආවෝ ය; මහා බ්‍රහ්මා, ඒ එක් එක් මහා බ්‍රහ්මයෝ; උපපත්තො, බ්‍රහ්මලොව උපන්නේ වෙයි; ජුතීමත්තො, ආනුභාව සම්පන්න ය; හිස්මා කායො, මහත් කයක් ඇත්තේ වෙයි; යසස්සිසො, යසස් ඇත්තේ වෙයි; අහිතිට්ඨති, අනික් බ්‍රහ්මයන් මැඩගෙන සිටියි.

45. එසු, මේ බ්‍රහ්ම පිරිසෙහි; පච්චෙක වසවත්තිනො, වෙන් වශයෙන් තම තමන් ගේ පිරිස වසගයට පමුණුවා, වාසය කරන්නා වූ; ඉස්සරා, අධිපති වූ; දස, බ්‍රහ්ම රාජයෝ දස දෙනෙක්; ආගු, ආවෝ ය; තෙසඤ්ඤ ව මජ්ඣිමනිකො, ඔවුන් ගේ මැද; පරිවාරිනො, පිරිවරන ලද; භාරිනො, භාරිත නම් බ්‍රහ්ම රාජතෙමේ; ආග, ආයේ ය.

46. අහික්කන්තො, මනෝඥ වූ හෙවත් මහ වනයට පැමිණියා වූ; සඉන්දෙ, සක්දෙව් රජ සහිත වූ; සබ්‍රහ්මකෙ, හරිත බ්‍රහ්ම රාජයා ප්‍රධාන කොට ඇති; තෙ ව සබ්බෙ දෙවෙ, ඒ සියලු දෙවියන් වෙතට; මාරසෙනා, මාර සේනාව; අහික්කාමුං, පැමිණියා ය; කණ්භස්ස මන්දියං, මාරයාගේ මුඛතාව; පස්ස බලව.

47. එඵ, එවූ; ගණ්භඵ, අල්ලා ගනිව්; බන්ධඵ, බඳිව්; රාගෙන, රාගය නැමැති පාසයෙන්; බද්ධමත්ථු වෙ, බදනා ලද්දේ වේවා!; සමන්තා, භාත්පස; පරිවාරෙඵ, පිරිවරා සිටිව්; වො කොච්චි, තෙපි කිසිවෙක්; නං, ඒ දෙව් පිරිස අතුරෙන් කිසිවකු; මා මුඤ්ඤිත්ඵ, මුදා නො හරිව්.

48. ඉති, මෙසේ; මහා සෙනො, ඒ වසවත් තෙමේ; පාණිනා, අත්ලෙන්; ඵලං ආහච්ච, පොළෝ තලයට ගසා; හෙරවං සරං කත්වාන, බිහිසුණු ශබ්ද කොට; කණ්භසෙනං, මර සෙනාග; තසු, ඒ දෙව් පිරිස මැද; අපෙසධ, යැවී ය.

49. පාචුස්සකො, වැසි කල්හි වූ; සච්ඡ්ඡකො, විදුලි කෙටීම සහිත වූ; ඵන යන්තො, මහා ගර්ජනා කරන්නා වූ; මෙසො යථා, මේසය යම් සේ ද, එසේ; තදා, එකල්හි; සො, ඒ වසවත් තෙමේ; අසයංචසී, දෙව් පිරිස වසගයට ගත නො හැක්කේ; සංකුද්ධො, අතිශයින් කිපියේ; පච්චුදාවත්ති, ආපසු ගියේ ය.

50. තතො, ඉක්බිති; වක්ඛුමා, පණැස් ඇත්තා වූ; සඨා, ශාස්තෘන් වහන්සේ; තඤ්ච සබ්බං, ඒ සියල්ල; වචක්ඛිත්වානා, තීරණය කොට; අහිඤ්ඤාය, මනාසේ දැන; සාසනෙ රථෙ, ශාසනයෙහි ඇලුනා වූ; සාවකෙ, ශ්‍රාවකයන්; ආමන්තයි, ඇමතු සේක;

51. හික්ඛෙවෙ, මහණෙනි; මාරසෙනා, මාරසෙන්හු; අහික්කන්තා, පැමිණියාහු ය; තෙ විජානාඵ, ඔවුන් දනිව්; තෙව, ඒ හික්ඛුහු ද; බුද්ධස්ස සාසනං, බුදුරජුන් ගේ අනුශාසනාව; සුත්වා, අසා; ආතප්පං අකරුං, එල සමච්චන සඳහා උත්සාහ කළෝ ය.

52. විතරාගෙහි, විතරාගීන් කෙරෙන්; අපක්කාමුං, මාරසේනාවෝ පහව ගියහ; තෙසං, ඒ විතරාගීන් ගේ; ලොමංපි, රෝමයකුදු; න ඉඤ්ඤං, කම්පා නො කළහු ය.

විජිත සංගාමා, ජයගත් මරයුද්ධ ඇති; භයානිතා, ඉක්මවන ලද බිය ඇති; යසස්සිනො, යසස් ඇත්තා වූ; ජනෙසුතා, ජනයා අතුරෙහි ප්‍රකට වූ; සබ්බෙ තෙ සාවකා, ඒ සියලු ශ්‍රාවකයෝ; භුතෙහි සහ, සස්තෙහි උපන් ආයථීයන් සමග; මොදන්ති, සතුටු වෙත්.

මහා සමය සුත්‍රය යි.

(3)

ආලවක සුත්තං. - ආලවක සූත්‍රය.

1. මෙ, මා විසින්; එවං සුත්තං, මෙසේ අසන ලදී; එකං සමයං, එක් සමයෙක්හි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආලවියං, අලවි නුවර සමීපයෙහි වූ; ආලවකස්ස යක්ඛස්ස, ආලවක නම් යක්ෂයා ගේ; හවනෙ, හවනයෙහි; විහරති, වැඩ වාසය කරන සේක; අථ ඛො, ඉක්බිති; ආලවකො යක්ඛො, ආලවක යක්ෂ තෙමේ; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැනට; උපසංකමී, එළඹීමේ ය; උපසංකමීත්වා, එළඹ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං, මෙය; අවොච, කීයේ ය.

2. සමණ, ශ්‍රමණය; නික්ඛම ඉති, නික්මෙව; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; සාධු ඉති, යහපතැයි; නික්ඛමී, නික්මුණ සේක; සමණ, ශ්‍රමණය; පවිස ඉති, මාගේ හවනයට පිවිසෙව; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආවුසො, ඇවැත් යක්ෂය; සාධු ඉති, යහපතැයි; පාවිසී, පිවිසී සේක; දුතියමිපි ඛො, දෙවන වර ද; ආලවකො යක්ඛො, ආලවක යක්ෂ තෙමේ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං මෙය; අවොච, කීයේ ය; සමණ, ශ්‍රමණය; නික්ඛම ඉති, නික්මෙව; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආවුසො, ඇවැත් යක්ෂය; සාධු ඉති, යහපතැයි; නික්ඛමී, නික්මුණු සේක; සමණ, ශ්‍රමණය; පවිස ඉති, පිවිසෙව; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආවුසො, ඇවැත් යක්ෂය; සාධු ඉති, යහපතැයි; පාවිසී, පිවිසී සේක; තතියමිපි ඛො, තෙවෙනි වර ද; ආලවකො යක්ඛො, ආලවක යක්ෂයා; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අවොච, මෙය කීයේ ය; සමණ, ශ්‍රමණය; නික්ඛම ඉති, නික්මෙව; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආවුසො, ඇවැත් යක්ෂය; සාධු ඉති, යහපතැයි; නික්ඛමී, නික්මුණු සේක; සමණ, ශ්‍රමණය; පවිස ඉති, පිවිසෙව; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ආවුසො, ඇවැත් යක්ෂය; සාධු ඉති, යහපතැයි; පාවිසී, පිවිසී සේක.

3. වතුඤ්චි ඛො, සතරවැනි වරටත්; ආලවකො යක්ඛො, ආලවක යක්ෂ තෙමේ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතං අවොච, මෙය කීයේ ය; සමණ, ශ්‍රමණය; නික්ඛම ඉති, නික්මෙව; ආවුසො, ඇවැත් යක්ෂය; අහං, මම; න ඛො නික්ඛමීස්සාමී, නො නික්මෙමි; යං තෙ කරණීයං, යමක් තට කරන්නට පිළිවන්නමි; තං, එය; කරොහි ඉති, කරවයි වදාළහ.

4. සමණ, ශ්‍රමණය; තං, තා අතින්; පඤ්ඤං, ප්‍රශ්නයක්; පුච්ඡස්සාමී, විචාරන්නෙමි; සචෙ, ඉදින්; මෙ, මට; න ව්‍යාකරිස්සසී, නො විසඳන්නෙහි නමි; තෙ, තාගේ; චිත්තං වා, සිත හෝ; ඛිපිස්සාමී, පෙරළන්නෙමි; තෙ, තා ගේ; හදයං වා, ළය හෝ; එාලෙස්සාමී, පලන්නෙමි; පාදෙසු ගහෙත්වා, දෙපා ගෙන; පාරගංගායං වා, පරමුහුදු හෝ; ඛිපිස්සාමී ඉති, දමන්නෙමියි කීය.

5. ආවුසො, ඇවැත් යක්ෂය; සදෙවකෙ, දෙවියන් සහිත වූ; සමාරකෙ, මරුන් සහිත වූ; සබ්බමකෙ, බ්‍රහ්මයන් සහිත වූ; ලොකෙ, ලෝකයෙහි; සස්සමණ බ්‍රහ්මණීයා, ශ්‍රමණ බ්‍රහ්මණයන් සහිත වූ; සදෙවමනුස්සාය, දෙවියන් හා මිනිසුන් සහිත වූ; පජාය, සත්වයා කෙරෙහි; යො, යමෙක්; මෙ, මාගේ; චිත්තං වා, සිත හෝ; ඛිපෙය්‍ය, පෙරළන්නේ ද; හදයං වා, හෘදයවස්තුව හෝ; එාලෙය්‍ය, පලන්නේ ද; පාදෙසු වා, දෙපා හෝ; ගහෙත්වා, ගෙන; පාරගංගායං ඛිපෙය්‍ය, මුහුදු පරතෙර දමන්නේ ද?; තං, එබන්දෙකු; අහං, මම; න ඛො පස්සාමී, නො දකිමි; අපි ව, තව ද; ආවුසො, ඇවැත් යක්ෂය; ත්වං, තෝ; යදා කංඛසී, යමක් කැමැත්තෙහි නමි එය; පුච්ඡ ඉති, අසවයි වදාළහ.

6. අථ ඛො, ඉක්බිති; ආලවකො යක්ඛො, ආලවක යක්ෂ තෙමේ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; ගාථාය, ගාථාවකින්; අඤ්ඤාසී, මෙසේ ප්‍රකාශ කළේ ය;

1. ඉඳ, මේ ලෝකයෙහි; පුරිසස්ස, පුරුෂයාහට; කිංසු විත්තං, කවර නම් වස්තුවක්; සෙට්ඨං, ශ්‍රේෂ්ඨවේ ද; සුවිණ්ණො, මනාව පුරුදු කරන ලද හෙවත් රැස් කරන ලද; කිංසු, කිනම් ධම්මයෙක්; සුඛං ආවහති, සැප එළවා ද; හවෙ, ඒකාන්තයෙන්; රසානං, රසයන් අතුරෙන්; කිංසු, කවර නම් රසයෙක්; සාධුතරං, අතිශයින් මනෝඥ වේ ද; කථං, කෙසේ; ජීවිං, දිවි පවත්නහු ගේ; ජීවිතං, ජීවිතය; සෙට්ඨං, ශ්‍රේෂ්ඨය යි; ආහු, කියත් ද?.
2. ඉඳ, මේ ලෝකයෙහි; සද්ධා, ශ්‍රද්ධා තොමෝ; පුරිසස්ස, පුරුෂයාහට; සෙට්ඨං, ශ්‍රේෂ්ඨ වූ; විත්තං, ධනය වේ; සුවිණ්ණො, මනාකොට පුරුදු කරන ලද; ධම්මො, කුශල ධම්මය තෙම; සුඛං, සැප; ආවහති, එළවයි; රසානං, රසයන් අතුරෙන්; සච්චං, සත්‍ය වචන රසය; හවෙ, ඒකාන්තයෙන්; සාධුතරං, අතිශයින් මනෝඥ වෙයි; පඤ්ඤා ජීවිං, ප්‍රඥාවෙන් ජීවත් වන්නා හු ගේ; ජීවිතං, ජීවිතය; සෙට්ඨං ආහු, ශ්‍රේෂ්ඨය යි කියති.
3. ඔසං, චතුර්විධ ඕගය; කථංසු, කෙසේ නම්; තරති, එතෙර කෙරේ ද?; අණ්ණවං, සංසාර සාගරය; කථංසු, කෙසේ නම්; තරති, එතෙර කෙරේ ද?; දුක්ඛං, දුක; කථංසු, කෙසේ නම්; අච්චෙති, ඉක්මවා ද හෙවත් පහ කෙරේ ද?; කථංසු, කෙසේ නම්; පරිසුජ්ඣති, පිරිසිදු වේ ද?;
4. සද්ධාය, ශ්‍රද්ධාවෙන්; ඔසං, චතුර්විධ ඕසය; තරති, තරණය කෙරෙයි; අප්පමාදෙන, අප්‍රමාදයෙන්; අණ්ණවං, හව සාගරය තරණය කෙරෙයි; විරියෙන, විරියයෙන්; දුක්ඛං, දුක; අච්චෙති, පහ කෙරෙයි; පඤ්ඤාය, ප්‍රඥාවෙන්; පරිසුජ්ඣති, පිරිසිදු වේ.
5. කථංසු, කෙසේ නම්; පඤ්ඤං, ලෞකික ලෝකෝත්තර ප්‍රඥාව; ලභතෙ, ලබා ද; කථංසු, කෙසේ නම්; ධනං, ධනය; වින්දතෙ, ලබා ද; කථංසු, කෙසේ නම්; කිත්තිං, කීර්තියට; පප්පොති, පැමිණේ ද; කථං, කෙසේ නම්; මිත්තානි, මිත්‍රයන්; ගන්ථති, ලබා ද; කථංසු, කෙසේ නම්; අස්මා ලොකා, මෙලොවින්; පරංලොකං, පරලොවට; පෙච්ච, ප්‍රතිසන්ධි වශයෙන් පැමිණ; න සොචති, ශෝක නො කෙරේ ද?
6. විචක්ඛණො, නුවණැත්තා වූ; අප්පමත්තො, අප්‍රමත්ත වූ ජනතෙම; අරහතං, රහතුන් ගේ; ධම්මං, සද්ධර්මය; සද්දහානො, අදහන්නේ; සුස්සුසා, සුග්‍රසාව හේතු කොට ගෙන; නිබ්බාණ පත්තියා, නිවාණ ප්‍රාප්තිය පිණිස; පඤ්ඤා, ලෞකික ලෝකෝත්තර ප්‍රඥාව; ලභතෙ, ලබයි.
7. පතිරුපකාරී, ලෞකික ලෝකෝත්තර ධනයා ගේ අධිගමෝපකාරී වූ; ධුරවා, වෛතසික වීයඪී ඇති; උට්ඨාතා, කායික වීයඪී සම්පන්න ජනතෙම; ධනං, ලෞකික ලෝකෝත්තර ධනය; වින්දතෙ, ලබයි; සච්චෙන, වාක් සත්‍ය කරණ කොට ගෙන; කිත්තිං, කීර්තියට; පප්පොති, පැමිණෙයි; දදං, දෙන්නා වූ ජනතෙමේ; මිත්තානි, මිත්‍රයන්; ගන්ථති, සම්පාදනය කෙරේ.
8. සරමෙසිනො, ගිහිගෙයි වසන්නා වූ; සද්ධස්ස, ශ්‍රද්ධාව ඇති; යස්ස, යම් කිසිවෙකුහට; සච්චං, සත්‍යයන්; ධම්මො, ඉන්ද්‍රිය දමනයන්; ධිති, ධෘතියන්; වාගො, ත්‍යාගයන් යන;

එතෙ වතුරො ධම්මා, මේ ධම් සතර වෙන් නම්; සො, ඒ ගෘහස්ත ජනතෙමේ; පෙච්ච, පරලොච දී; වෙ, ඒකාන්තයෙන්; න සොචති, ශෝක නො කෙරෙයි.

- 9. සච්චං, සත්‍යයට වඩා කීර්තිය ලබා දෙන; දමා, ඉන්ද්‍රිය දමනයට වඩා ලෝකික ලෝකෝත්තර ප්‍රඥව සිදු කරන; වාගා, පරිත්‍යාගයට වඩා මිත්‍රයන් ඇති කරන; ඛන්ත්‍යා භීයො, අධිවාසනා ශාන්තියට වඩා ලෝකික ලෝකෝත්තර ධනය ලබා දෙන; න විජ්ජති, අන් කිසිවක් නොමැත; යදි, ඉදින් ඇතැයි හැඟෙන්නෙහි ද; ඉංස, එසේ නම්; අඤ්ඤෙපි, ඒ අනික් කාරණයන් ද; පුටු, බොහෝ වූ; සමණ ඩ්‍රාහ්මණෙ, මහණ බමුණන්; පුච්ඡස්සු, විචාරව'යි කියා වදාළ සේක.
- 10. යො අපො, ප්‍රඥලාභාදියට හේතු වූ යම් අර්ථයක් වේ නම් හෙ ද; සම්පරායිකො, පරලොච ශෝක නොකිරීමට කාරණයකුත් වේ නම් එය ද; අජ්ජ, අද පටන්; පජානාමි, දනිමි; ඉදානි, දැන්; අහං, ඒ මම; පුටු සමණ ඩ්‍රාහ්මණෙ, බොහෝ වූ මහණ බමුණන්; කථන්තූ, කුමකට; පුච්ඡස්සාං, විචාරම් ද;
- 11. බුද්ධො, බුදුරජාණන් වහන්සේ; වත, ඒකාන්තයෙන්; මෙ අපාය, මට ම හිත වැඩ පිණිස; වාසාය, විසීම පිණිස; ආලචිං, මේ අලවි නුවරට; අගමා, වැඩ වදාළ සේක; යඤ්ඤා, යම් තැනෙක; දින්නං, දෙන ලද්ද; මහස්ඵලං, මහත්ඵල වේ ද; සො අහං, ඒ මම; අජ්ජ, අද; පජානාමි, විශේෂයෙන් දැන ගනිමි.
- 12. සො අහං, ඒ මම; සම්බුද්ධං, සම්බුදුරජුන්ද; ධම්මස්ස, සද්ධම්මයා ගේ; සුධම්මතං, ස්වාක්ඛාතාදී සුධර්මය ද සංඝයා ද; නමස්සමානො, වදිමින්; ගාමා ගාමං, ගමින් ගමට; පුරා පුරං, පුරයෙන් පුරයට; විචරිස්සාමි, හැසිරෙන්නෙමි.

7. එවං වත්වා, මෙසේ කියා; ආලවකො යක්ඛො, ආලවක යක්ෂ තෙමේ; හගචන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතද වොච, මෙසේ කීය; හො ගොතම, හවත් ගොතමයන් වහන්ස; අභික්කන්තං, දහම් දෙසුම ඉතා යහපත; අභික්කන්තං හො ගොතම, හවත් ගොතමයන් වහන්ස දේශනාව ඉතා යහපත; හො ගොතම, හවත් ගොතමයන් වහන්ස; සෙය්‍යථාපි, යම් සේ වනාහි; නික්කුජ්ජිතං වා, මුනින් තබන ලද භාජනයක් යම් සේ; උක්කුජ්ජො, උඩුකුරු කොට හෝ; පට්ඨන්තං වා, වැසී තිබුණු යමක්; විචරෙය්‍ය වා, විවෘත කොට තබන්නේ යම් සේ ද; මුල්භස්ස, මං මුළාවූවෙකුට; මග්ගං වා, මාර්ගය හෝ; ආචික්ඛෙය්‍ය, කියන්නේ ද; වක්ඛුමන්තො රූපානිදක්ඛිත්ති ඉති, ඇස් ඇත්තෝ රූපයන් දකින්නා යි; අන්ධකාරෙ, අඳුරෙහි; තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය වා, යම් සේ තෙල් පහනක් දරන්නේ ද; එවං එව, එපරිද්දෙන් ම; හොතා ගොතමෙන, හවත් ගොතමයන් වහන්සේ විසින්; අනේක පරියායෙන, නොයෙක් අයුරින්; ධම්මො පකාසිතො, ධම්මය දෙසන ලදී.

එසා'හං, මේ මම; හචන්තං ගොතමං, හවත් ගොතමයන් වහන්සේ ද; ධම්මඤ්ච, ධම්මය ද; භික්ඛු සංඝඤ්ච, භික්ඛු සංඝයා ද; සරණං ගච්ඡාමි, පිහිට කොට යමි; හවං ගොතමො, හවත් ගොතමයන් වහන්සේ; අජ්ජතග්ගෙ, අද පටන්; පාණ්‍යපෙනං, දිවිහිමි කොට; සරණං ගතං, සරණ ගියා වූ; උපාසකං, උපාසකයකු කොට; මං, මා; ධාරෙතු ඉති, දරන සේක්වා.

ආලවක සූත්‍රය යි.

(4)

කසිභාරද්වාජ සුතනං. — කසිභාරද්වාජ සුත්තය.

1. මෙ, මා විසින්; එවං සුතං, මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; මගධෙසු, මගධ දනව්වෙහි; එකනාලායං බ්‍රාහ්මණ ගාමේ, ඒකනාලා නම් බමුණු ගම; දක්ඛිණාගිරිස්මිං, දකුණුගිරි නම් විහාරයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; කසිභාරද්වාජස්ස, කසිභාරද්වාජ නම් බමුණා ගේ; වජ්ජ කාලෙ, වජ්ජ කල්හි; පඤ්චවත්තානි නංගල සතානි, පන්සියයක් පමණ නඟුල්; පයුත්තානි, යොදනු ලද්දහු වෙත්.

2. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පුබ්බණ්භ සමයං, පෙරවරු කාලයෙහි; නිවාසෙඤ්චා, හැඳපෙරව; පත්තච්චිරං ආදාය, පාසිවුරු ගෙන; කසිභාරද්වාජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස, කසිභාරද්වාජ නම් බ්‍රාහ්මණයා ගේ; කම්මන්තො, කර්මාන්ත ස්ථානය; යෙන, යම් තැනෙක්හි වේ ද; තෙන, එතැනට; උපසංකම්, එළඹිසේක; තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; කසිභාරද්වාජස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස, කසිභාරද්වාජ නම් බ්‍රාහ්මණයා ගේ; පරිවෙසනා, පරිවෙසනාව (බත් බෙදවීම, අනුභව කරවීම); පචත්තති, පචත්තේ ය; අථ ඛො, ඉක්ඛිති; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන පරිවෙසනා, අනුභව කරවන තැන යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැනහි; උපසංකම්, එළඹි සේක; උපසංකම්ත්වා, එළඹ; එකමන්තං, එකක් පසෙක; අච්චාසි, වැඩ සිටි සේක.

3. කසිභාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණො, කසිභාරද්වාජ නම් බ්‍රාහ්මණ තෙමේ; පිණ්ඩාය, පිටු පිණිස වැඩ සිටියා වූ; භගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අද්දසා ඛො, දුටුයේ ය; දිස්වාන, දැක; භගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොච, මෙසේ කීයේ ය; සමණ, ශ්‍රමණය; අහං ඛො, මම වනාහි; කසාමි, සාන්තෙමි ද වෙමි; වපාමි ච, වපුරන්තෙමි ද වෙමි; කසිත්වා ච, සා ද; වපිත්වා ච, වපුරා ද; භුඤ්ජාමි, අනුභව කරමි; සමණ, ශ්‍රමණය; ත්වම්පි, ඔබ ද; කසස්සු ච, සෑම ද කරව; වපස්සු ච, වැපිරීම ද කරව; කසිත්වා ච, සා ද; වපිත්වා ච, වපුරා ද; භුඤ්ජස්ස ඉති, අනුභව කරව; බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; අහම්පි ඛො, මම ද; කසාමි ච, සාන්තෙමි ද වෙමි; වපාමි ච, වැපිරීම ද කරමි; කසිත්වා ච, සා ද; වපිත්වා ච, වපුරා ද; භුඤ්ජාමි ඉති, අනුභව කරමි'යි වදාළ සේක.

4. මයං, අපි; හොතො ගොතමස්ස, භගවත් ගෞතමයන් ගේ; යුගං වා, වියදණ්ඩක් හෝ; නංගලං වා, නඟුලක් හෝ; ඵාලං වා, සීවැලක් හෝ; පාවනං වා, කැවිටක් හෝ; බලිවද්දො වා, ගොනුන් හෝ; න ඛො පන පස්සාම, නොම දැකුම් හ; අථවපන, එතකුදුටුවත්; භවං ගොතමො, පින්වත් ගෞතම තෙමේ; බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; අහම්පි ඛො, මම ද වනාහි; කසාමි ච, සෑම ද කරමි; වපාමි ච, වැපැරීම ද කරමි; කසිත්වා ච, සා ද; වපිත්වා ච, වපුරා ද; භුඤ්ජාමි ඉති, අනුභව කරමි යි; එවමාහ, මෙසේ කියයි; අථ ඛො, ඉක්ඛිති; කසිභාරද්වාජො බ්‍රාහ්මණො, කසිභාරද්වාජ බමුණු තෙමේ; භගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; ගාථාය, ගාථාවකින්; අජ්ඣධභාසි, මෙසේ සැළ කෙළේ ය.

1. කස්සකො, සාන්තෙකැ යි; පච්චානාසි, ප්‍රතිඥ කෙරෙහි ය; තෙ, නුඹ වහන්සේ ගේ; කසිං, සෑමෙහි උපකරණ; න ච පස්සාම, නො දකිමි හ; නො, අප විසින්; පුච්ඡිතො, විචාරන ලද්දෙහි; තෙ, ඔබ ගේ; කසිං, කෘෂි භාණ්ඩ; යථා, යම් පරිද්දකින්; ජානෙමු, දැන ගන්නෙමු ද; කසිං, එසේ වූ උපකරණ; බුච්චි, දේශනා කළ මැනව;
2. සද්ධා, ශ්‍රද්ධා තොමෝ; මෙ, මාගේ; ඛිජං, ඛිජුවට වේ; තපො, තපස; වුච්චි, වර්ෂාව වේ; පඤ්ඤා, ප්‍රඥ තොමෝ; යුගනංගලං, විය හා නඟුල වෙයි; හිරි, ලජ්ජා තොමෝ;

ඊසා, නගුලිස වේ; මනෝ, සිත හෙවත් චිත්ත සමාධිය; යෝග්‍යතා, යෝග වේ; සති, ස්මෘති තොමෝ; මෙ, මාගේ; ඵාලපාවනං, සීවැල හා කැවිට වේ.

- 3. කාය ගුත්තො, රක්තා ලද කාය සුවර්තය ඇත්තෙක්මී; වචී ගුත්තො, රක්තා ලද වාක් සුවර්තය ඇත්තෙක්මී; ආහාරෙ, ආහාරය යි කියන ලද සිව්පසයෙහි; උදරො, උදරයෙහි; යතො, පමණ දැන වළඳන්නේ වෙමී; සච්චං, සත්‍යයෙන්; නිද්දානං කරොමී, කෙලෙස් නමැති තණ ඡේදනය කරමී; සොරච්චං, සෝරච්ච නමී වූ අර්භත් ඵල විමුක්තිය; මෙ, මාගේ; පමොවනං, මිදීම යි.
- 4. ධුරධොරය්භං, ධුරවහනක්ෂම වූ; මෙ, මාගේ; තං විරියං, ඒ කායික, මානසික වීර්යය; යොගත්ඛෙමාධි වාහනං, නිවන් අභිමුඛව පමුණුවනු ලබන්නේ; අනිච්ඡන්තන්තං, නො නවතිමින්; ගඡ්ඡති, යෙයි; යත්ථ, යම් තැනකට; ගන්ත්වා, ගොස්; න සොචති, ශෝක නො කෙරේ ද; ඒ නිවණට යන්නේ ය.
- 5. ඵචං, මෙසේ; ඵසාකසී, මේ සීය; කථායා, මා විසින් සාන ලදී; සා, ඒ සීය; අමතප්ඵලා හොති, අමාන ඵල ඇතිවේ; ඵතංකසීං, මේ සීය; කසිත්වාන, සා; සබ්බ දුක්ඛා, සියලු වෘත්ත දුක්ඛයෙන්; පමුච්චති, මිදේ.

5. අථ ඛො, ඉක්බිති; කසීභාරද්වාපො බ්‍රාහ්මණො, කසීභාරද්වාප් බ්‍රාහ්මණ තෙම; මහතියා කංසපාතියා, මහත් රන්තලියෙක්හි; පායාසං වච්චෙත්ථා, කිරිබත් වඩා; යං හි, යම් හෙයකින්; භවං, පින්වත් තෙමේ; අමතඵලං, අමාන ඵල ඇති; කසීං, සීයක්; කසතී'ති, සාන සේක් ද? (ඵහෙයින්) භවං කස්සකො, පින්වතුන් වහන්සේ කර්ෂක සේක; භවං ගොතමො, එසේ සාන්තා වූ පින්වත් ගොතමයන් වහන්සේ; පායාසං, කිරිබත්; භුඤ්ජතු, වළඳන සේක් වා යි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; උපනාමෙසී, එළවුයේ ය.

6. බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; මෙ, මා විසින්; ගාථාහිගිතං, ගාථා කියා ලබන ලද පායාසය; අහොජනෙය්‍යං, වැළඳිය යුතු නො වේ; සම්පස්සනං, අර්ථ ධර්මයන් දන්නා වූ හෙවත් ආජීව පාරිශුද්ධිය දක්නා ලද සච්ඤවරයා ගේ; න ඵසො ධම්මො, මේ ගාථා කියා ලද දේ වැළඳී ම වාරිතූ ධම්මයෙක් නො වේ; බුද්ධා, බුදුවරු; ගාථාහිගිතං, ගාථා කියා ලැබූ හෝජනය; පනුදහති, බැහැර කෙරෙත්; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; ධම්මෙ, ආර්යයන් ගේ ආජීවපාරිශුද්ධි ධර්මය හෝ ආචාර ධර්මය; සති, ඇති කල්හි; ඵසාවුත්ති, මේ ආයතී වූ ජීවිකා වෘත්තිය යි.

7. කෙවලිනං, සියලු ගුණයෙන් යුක්ත වූ; මහෙසීං, මහාර්ෂී වූ; කුක්කුච්චුපසන්තං, සංසුන් හස්තපාදා දී සියලු කුකුස් ඇති; ඛිණාසචං, ක්ෂය කළ ආශ්‍රව ඇති රහත්හු; අඤ්ඤෙන, මේ පායාසයෙන් අත්‍ය වූ; අන්තෙන, ආහාරයෙන් ද; පානෙන, අෂ්ටවිධ පානයෙන් ද; උපට්ඨහස්සු, උපස්ථාන කරව; තංහි, ඒ ක්ෂිණාශ්‍රව ගණය වනාහි; පුඤ්ඤපෙඛස්ස, පුණ්‍යාර්ථ පුද්ගලයා හට; ඛෙත්තං හොති, පින්බිජු වැපිරීමට ක්ෂේත්‍රය වේ.

6. අථ, එසේ නමී; හො ගොතම, භගවත් ගොතමයන් වහන්ස; ඉමං පායාසං, මේ කිරිබත; අහං, මම; කස්ස වා, කවරෙකුට හෝ; දම්මීති, දෙමිදැයි විවාළේ ය; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; සදෙවකෙ, දෙවියන් සහිත වූ; සමාරකෙ, මාරයා සහිත වූ; සබ්‍රහ්මකෙ, ලොකෙ, ලෝකයෙහි ද; සස්සමණ බ්‍රාහ්මණියා, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් සහිත වූ; පජාය, පුජාව කෙරෙහි ද; තථාගතස්ස වා, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් හෝ; තථාගත සාවකස්ස වා, තථාගත ශ්‍රාවකයකු විසින් හෝ; අඤ්ඤත්‍ර, මෙයින්

පිටත්; යස්ස, යමකු විසින්; සො පායාසො, ඒ කිරිබත; භුත්තො, වළඳන ලද්දේ; සම්මා පරිණාමං ගවෙෂයා, මනාකොට පිරිනැමීමට යන්නේ ද; තං, එබන්දෙකු; අහං, මම; න ඛො පස්සාමී, නොම දක්නෙමි; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; තෙනහි, එහෙයින්; ත්වං, තෝ; තං පායාසං, ඒ කිරිබත; අප්පහරිතො වා ඡධිඛෙහි, නිල්තණ රහිත වූ තැනෙක්හි දමව; අප්පාණකො වා උදකො, ප්‍රාණීන් රහිත වූ ජලයෙහි හෝ; ඔපිලාපෙහි ඉති, උපුල්වා හරුව යි වදාළෝ ය.

7. අථ ඛො, ඉක්ඛිති; කසීභාරද්වාපො බ්‍රාහ්මණො, කසීභාරද්වාප බමුණු තෙමේ; තං පායාසං, ඒ කිරිබත; අප්පාණකො උදකො, ප්‍රාණීන් රහිත ජලයෙහි; ඔපිලාපෙසි, උපුල්වා හැරියේ ය; අථ ඛො, ඉක්ඛිත්තෙන්; සො පායාසො, ඒ කිරිබත; උදකො, ජලයෙහි; පක්ඛිත්තො, බහාලන ලද්දේ; විචිච්චායති, විචිච්ච යන ශබ්ද කෙරේ; විචිච්චායති, විචිච්ච යන ශබ්ද කෙරේ; සන්ධුපායති, හාත්පසින් දුමයි; සම්පධුපායති, වැඩියක් දුමයි; කෙසේ ද?; දිවස්සන්තත්තො, දිවාභාගය මුළුල්ලෙහි රත් කරන ලද; එාලො, සීචල; උදකො, ජලයෙහි; පක්ඛිත්තො, බහන ලද්දේ; සෙය්‍යාථාපි නාම, යම්සේ; විචිච්චායති, විචිච්ච යන ශබ්ද කෙරේ ද; විචිච්චායති, විචිච්ච යන ශබ්ද කෙරේ ද; සන්ධුපායති, හාත්පසින් දුමා ද; සම්පධුපායති, වැඩියෙන් ම දුමා ද; එවමෙව ඛො, එපරිද්දෙන් ම; සො පායාසො, ඒ කිරිබත; උදකො පක්ඛිත්තො, ජලයෙහි බහන ලද්දේ; විචිච්චායති, විචිච්ච යන ශබ්ද කෙරේ; විචිච්චායති, විචිච්ච යන ශබ්ද කෙරේ; සම්ධුපායති, හාත්පසින් දුමයි; සම්පධුපායති, වැඩියක්දුමයි.

8. අථ ඛො, ඉක්ඛිත්තෙන්; කසීභාරද්වාපො බ්‍රාහ්මණො, කසීභාරද්වාප බ්‍රාහ්මණ තෙමේ; සංවිග්ගො, සංවේගයට පැමිණියේ; ලොම භට්ඨජානො, ලොමුදැහැ ගැනීම් ඇත්තේ; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකම්, එළඹියේ ය; උපසංකම්ත්වා, එළඹ; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ; පාදෙසු, පාදයන්හි; සිරසා නිපතිත්වා, හිසින් වැටී; භගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොච, මෙසේ සැල කෙළේ ය:

9. භො ගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; අභිකන්තං, දම්දෙසුම ඉතා යෙහෙක; භො ගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; නික්කුජ්ජිතං, යටිකුරු කොට තබන ලද්දක්; සෙය්‍යාථාපි, යම්සේ; උක්කුජ්ජෙය්‍යො වා, උඩුකුරු කරන්නේ ද; පට්චිෂන්තං, ප්‍රතිච්ඡන්ත වූවක්; විචරෙය්‍ය වා, යම්සේ විවෘත තරන්නේ ද; මුළුභස්ස, මංමුළාවූවෙකුට; මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය වා, යම්සේ මග කියන්නේ ද; වක්ඛුමන්තො, ඇස් ඇත්තෝ; රූපානි දක්ඛිත්ති ඉති, රූපයන් දකිත්වා යි; අන්ධකාරෙ අඳුරෙහි; තෙලපජ්ජොතං, යම්සේ තෙල් පහනක්; ධාරෙය්‍ය වා, දරන්නේ ද?; එවමෙවං, එපරිද්දෙන් ම; භොතා ගොතමෙන, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින්; අනෙක පරියායෙන, නොයෙක් ආකාරයෙන්; ධම්මො පකාසිතො, ධර්මය ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ය; එසංභං, ඒ මම; භගවත්තං, ගොතමං භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ද; ධම්මඤ්ච, ධර්මය ද; භික්ඛුසංඝඤ්ච, භික්ෂුසංඝයා ද; සරණං ගඡාමී, සරණ කොට යමි; භොතො ගොතමස්ස, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගේ; සන්තිකො, සම්පයෙහි; අහං, මම; පඛිබජ්ජං, පැවිද්ද; ලභෙය්‍යාමී, ලබන්නෙමි; උපසම්පදං ඉති, උපසම්පදාව ද; ලභෙය්‍යං, ලබන්නෙමි; කසීභාරද්වාපො බ්‍රාහ්මණො, (එසේ ම) කසීභාරද්වාප බමුණු තෙමේ; භගවතො සන්තිකො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සම්පයෙහි; පඛිබජ්ජං, පැවිද්ද; අලත්ථ, ලැබූයේ ය; උපසම්පදං, උපසම්පදාව; අලත්ථ, ලැබූයේ ය.

10. අචිරූප සම්පන්නො ඛො පන, උපසම්පදා වූ නොබෝ කල් ඇති; ආයස්මා භාරද්වාපො, ආයුෂ්මත් භාරද්වාප තෙමේ; එකො, හුදකලා වූයේ; වූපකට්ඨො, වෙන් වූයේ; අප්පමත්තො, ප්‍රමාද නො වූයේ; ආනාපි, කෙලෙස් තවන වීයාඪී ඇත්තේ; පහිතත්තො, කාය ජීවිත නිරපේක්ෂව නිවනට මෙහෙයවන ලද සිත් ඇතිව; විහරන්තො, වාසය කරන්නේ; න චිරස්සෙව, නොබෝ කලකින් ම;

යස්සත්ථාය, යම් අර්හත් ඵලයක් පිණිස; කුලපුත්තා, කුලපුත්‍රයෝ; සම්මදෙව, මනාකොට ම; අගාරස්මා, ගිහිගෙන් නික්ම; අනගාරියං පබ්බජන්ති, සස්තෙනි පැවිදි වෙද්ද; තදනුක්තරං, ඒ උතුම් කොට ඇති; බ්‍රහ්මවරිය පරියොසානාං, මාර්ග බ්‍රහ්මවරියාව කෙළවර කොට ඇති අර්හත්ඵලය; දිට්ඨෙව ධම්මෙ, ඉහාත් ම භාවයෙහි ම; සයං, තෙමේ; අභිඤ්ඤා සවජ්ජන්වා, විශිෂ්ට ඤාණයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට; උපසම්පජ්ජ, ඊට පැමිණ; විහාසි, වාසය කළ සේක; ජාති, ජාතිය; ඛිණා, ක්ෂය කරන ලද්දේ ය; බ්‍රහ්මවරියං, මාර්ග බ්‍රහ්මවරියාව; චූඨිතං, වැස නිමවන ලද්දේ ය; කතං කරණියං, සතර මාර්ග කටයුතු නිමවන ලද්දේ ය; නාපරං ඉත්ථත්තායාති, කෙලෙසුන් දුරු කිරීම පිණිස වැඩිය යුතු අනෙක් මාර්ග භාවනාවක් නැත්තේ ය යි; අබ්භඤ්ඤාසි, ප්‍රත්‍යාවේෂා ඥානයෙන් දැන ගත්තේ ය; ආයස්මා භාරද්වාපො, ආයුෂ්මත් භාරද්වාප ස්ථවිරයන් වහන්සේ; අඤ්ඤතරො ව ඛො පන අරහතං අහොසිති, රහතුන් වහන්සේලා අතුරෙන් එක්තරා කෙනෙක් ද වූ සේක.

කසිභාරද්වාප සූත්‍රය යි.

(5)

පරාභව සුත්තං. — පරාභව සූත්‍රය.

1. මෙ, මා විසින්; ඵවං සුතං, මේ සූත්‍ර ධර්මය මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙකි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවත්ථීයං, සැවත් නුවර සමීපයෙහි වූ; ජේතවනෙ, ජේතවනයෙහි; අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, අනේ පිළි සිටුහුගේ ආරාමයෙහි; විහරති, වැඩ වසන සේක; අථ ඛො, ඉක්බිත්තෙන්; අඤ්ඤතරා දෙවතා, එක්තරා දේවතාවෙක්; අභික්කන්තාය රත්තියා, රාත්‍රිය පිළිබඳ ප්‍රථම යාමය ඉක්ම ගිය කල්හි; අභික්කන්ත වණ්ණා, අභිගයින් මනෝඥ වූ වර්ණයෙන්; කෙවලකප්පං ජේතවනං, මුළු ජේතවන විහාරය; ඔභාසෙත්වා, බබුලුවා; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙකින් ද; තෙන, එතැනට; උපසංකම්, එළඹියේ ය; උපසංකම්ත්වා, එළඹ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අභිවාදෙන්වා, මනාකොට වැද; එකමන්තං, එකත්පසෙකි; අට්ඨාසි, සිටියේ ය; එකමන්තං ධීතා ඛො, එකත් පසෙක සිටියාම වූ; සා දෙවතා, ඒ දේවතාවා; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; ගාථාය, ගාථාවකින්; අජ්ඣභාසි, මෙසේ සැළ කළේ ය.

1. මයං, අපි හැමදෙන ම; පරාභවනං, පිරිහෙන්නා වූ; පුරිසං, පුරුෂයා; ගොතමං, ගෞතමයන් වහන්සේ වෙතින්; පුච්ඡාම, අසා දැනගනු පිණිස විචාරම් හ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පුට්ඨං, විචාරනු පිණිස; ආගම්ම, ආම් හ; පරාභවතො, පිරිහෙන්නා වූ සත්වයාට; මුඛං, ද්වාරය; කිං?, කවරේ දැ? යි විචාලා ය.

2. ධම්මකාමො, දසකුසල ධම්මයට කැමැති තැනැත්තේ; හවං හොති, ලෞකික ලොකෝත්තර සැපතින් වැඩෙන්නේ වෙ යි; ධම්ම දෙස්සී, ඒ දස කුසල ධම්මයට ද්වේෂිව පිළි නො පදින තැනැත්තේ; පරාභවො, ලෞකික ලොකෝත්තර සැපතින් පිරිහෙයි; හවං, වැඩෙන්නා වූ තැනැත්තා; සුවචානො හොති, සුවසේ දහහැකි වන්නේ ය; පරාභවො, පිරිහෙන පුරුෂ තෙමේද; සච්ඡානො හොති, සුවසේ දහහැකි වන්නේ ය වදාළ සේක.

3. එතං, මේ පරිහානි කාරණය; ඉති හි, වදාළ පරිද්දෙන් ම; විජානාම, දනුම්හ; සො පඨමො පරාභවො, ඒ පළමුවැනි පරිහානි කාරණය යි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; දුතියං, දෙවැනි පිරිහෙන කාරණය; බුද්ධි, වදාළ මැනවි; පරාභවතො, පිරිහීමට; මුඛං, පෙරටුව; කිං?, කවරේ ද?

4. අස්ස, සද්ධර්මයට අකැමැති පිරිහීමට පැමිණෙන පුරුෂයා හට; අසන්තො, (මිසද්වුගත්) අසත්පුරුෂයෝ; පියා හොන්ති, ප්‍රිය වෙති; සන්තං, (බුද්ධාදී) සත්පුරුෂයන් කෙරෙහි; න කුරුතෙ පියං, ප්‍රිය නො කෙරෙහි; අසතං ධම්මං, අසත්පුරුෂයන් ගේ මිසද්වු දහම; රොවෙති, රුවී කෙරේ; තං, එය; පරාභවතො, පිරිහෙන පුද්ගලයාගේ; මුඛං, කරුණු වෙයි.

5. එතං, මේ දෙවෙනි පරිභානි කාරණය; ඉති හි, වදාළ පරිදි ම; විජානාම, දනුම්හ; සො දුකියො පරාභවො, හේ දෙවෙනි පරිභානි කාරණය වන්නේ ය; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙන පුද්ගලයා ගේ; තතියං මුඛං, තුන්වැනි පරිභානි කාරණය; කිං?, කිමැ? යි වදාළ මැනවි.

6. යො නරො, යම් මිනිසෙක්; නිද්දසීලී, නිදනසුලු වේ ද?; සභාසීලී, ගණයා කෙරෙහි ඇලෙන සුලු වේ ද?; අනුට්ඨාතා ව, උට්ඨාන වියඪී නැතිගේ ද; අලසො, අලස ද; කොධපඤ්ඤණේ, ක්‍රෝධය ම ලකුණු කොට ඇත්තේ ද; තං, එය; පරාභවතො, පිරිහෙන පුඤ්ලේභු ගේ; මුඛං, දොර යි.

7. ඉති හි, මෙසේ හෙයින්; එතං, තෙල කාරණය; විජානාම, දනුම්හ; සො, ඒ; තතියො පරාභවො, තෙවෙනි පරාභවයැ යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙනුහු ගේ; වකුඨං මුඛං, සතරවන දොර; කිං?, කිමැ? යි; බුඤ්ඤි, වදාළ මැනවි.

8. යො, යමෙක්; පහුසන්තො, පොහොසත් වූයේ; ජිණ්ණකං, ජරාජිණ වූ; ගතයොබ්බතං, ඉක්මගිය යොවුන් බව ඇති; මාතරං වා, මව හෝ; පිතරං වා, පියා හෝ; න භරති, නො පුස්නේ ද; තං, එය; පරාභවතො, පිරිහෙන්නහු ගේ; මුඛං, දොර යි.

9. ඉති හි, මෙසෙයින්; එතං, තෙල කරුණ; විජානාම, දනුම්හ; සො, ඒ වතුක්ථො, සතරවන; පරාභවො, පරාභවය යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙන පුඤ්ලේභු ගේ; පඤ්චමං මුඛං, පස්වන කරුණ; කිං?, කිමැ? යි; බුඤ්ඤි, වදාළ මැනවි.

10. යො, යමෙක්; බ්‍රාහ්මණං වා, බමුණකු වේව යි; සමණං වා, මහණකු වේව යි; අඤ්ඤං වා පි වණ්ඛකං, අන්තිසි යදියෙකු වේව යි; මුසාවාදෙන, මුසාවාදයෙන්; වඤ්චෙති, රවටා ද; තං, එය; පරාභවතො, පිරිහෙන පුඤ්ලේභු ගේ; මුඛං, දොර යි.

11. ඉති හි, මෙසේ හෙයින්; එතං, ඒ කරුණ; විජානාම, දනුම්හ; සො, ඒ ලක්ෂණය; පඤ්චමො, පස්වන; පරාභවො, පරාභවය යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙන පුඤ්ලේභු ගේ; ඡට්ඨමං මුඛං, සයවන දොර; කිං?, කිමැ? යි; බුඤ්ඤි, වදාළ මැනවි.

12. පහුතචිත්තො, බොහෝ රන් රිදී ආදී වස්තුව ඇති; සහිරඤ්ඤො, බොහෝ කහවණු සහිත වූ; සභොජනො, නොයෙක් සුපවාංජනයෙන් යුත් බොජුන් ඇති; පුරිසො, පුරුෂයෙක් තෙමේ; එකො, හුදකලා වූයේ; සාදුනී, මියුරු රස ඇති හෝජන; භුඤ්ජති, තම අඹුදරුවන්ටත් නොදී අනුභව කෙරේ ද; තං, එය; පරාභවතො, පිරිහෙන පුඤ්ලේභු ගේ; මුඛං, දොර යි.

13. ඉති හි, මෙසේ හෙයින්; එතං, ඒ කරුණ; විජානාම, දනුම්හ; සො, ඒ ලක්ෂණය; ඡට්ඨමො, සයවන; පරාභවො, පරාභවය යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙන පුඤ්ලේභු ගේ; සත්තමං මුඛං, සත්වන දොර; කිං?, කිමැ? යි; බුඤ්ඤි, වදාළ මැනවි.

14. යො නරො, යම් මිනිසෙක්; ජාතිඤ්ඤා, ජාතිමානයෙන් තද වූයේ; ධනඤ්ඤා, ධනමානයෙන් තද වූයේ; සඤ්ඤාකිං, සිය ඤාතීන්; අතිමඤ්ඤාති, ඉක්ම සිතා ද; තං පරාභවතො, පිරිහෙන්නහු ගේ; මුඛං, දොර යි.

15. ඉති හි, මෙසේ හෙයින්; එතං, ඒ කරුණ; විජානාම, දනුම්හ; සො, ඒ ලක්ෂණය; සත්තමො, සත්වන; පරාභවො, පරාභවය යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙන පුගුල්හු ගේ; අට්ඨමං මුඛං, අටවන පිරිහීමේ දොර; කිං?, කීමැ?යි; බුඤ්ඤි, වදාළ මැනවි.

16. යො නරො, යම් මිනිසෙක්; ඉස්සිධුත්තො, ස්ත්‍රීධුතී වූයේ; සුරාධුත්තො, සුරාධුතී වූයේ; අක්ඛධුත්තො, අක්ෂධුර්ත වූයේ; ලද්ධං ලද්ධං, ලද ලද දෑ; විනාසෙති, වනසා ද; තං, එය; පරාභවතො, පිරිහෙන පුගුල්හු ගේ; මුඛං, දොර යි.

17. ඉති හි, මෙසේයින්; එතං, ඒ කරුණ; විජානාම, දනුම්හ; සො, ඒ ලක්ෂණය; අට්ඨමො පරාභවො; අටවන පරාභවය යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙන පුගුල්හු ගේ; නවමං මුඛං, නවවන පිරිහීමේ දොර; කිං?, කීමැ? යි; බුඤ්ඤි, වදාළ මැනවි.

18. සෙහිදාරෙහි, සියදාරයන් විසින්; අසන්තුවො, නො සතුවූ වූයේ, වෙසියාසු, වේශ්‍යාවන් කෙරෙහි; පදිස්සති, පැමිණේ ද; පරදාරෙසු, පරඅභූවන් වෙත; දිස්සති, පැමිණේ ද; තං, එය; පරාභවතො, පිරිහෙන පුගුල්හු ගේ; මුඛං දොර යි.

19. ඉති හි, මෙසේයින්; එතං, ඒ කරුණ; විජානාම, දනුම්හ; සො, ඒ ලක්ෂණය; නවමො, පරාභවො, නවවන පරාභවය යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙන්නහු ගේ; දසමං මුඛං, දසවන දොර; කිං?, කීමැ?යි; බුඤ්ඤි, වදාළ මැනවි.

20. අතීත යොබ්බතොපොසො, ඉක්මගිය යොවුන් විය ඇති පුරුෂ තෙමේ; තිම්බරුඤ්ඤා, තිඹිරිපල බඳු පියොවුරු ඇති කරුණ දැරියන්; ආනෙති, විවාහ කොට ගනී ද (හේ); තස්සා, ඇට; ඉස්සා; ඊර්ෂ්‍යායෙන්; න සුපති, නොනිදා ද; තං එය; පරාභවතො මුඛං, පිරිහෙන පුගුල්හු ගේ දොර යි.

21. ඉති හි, මෙසේයින්; එතං, ඒ කරුණ; විජානාම, දැනගනුම්හ; සො, ඒ ලක්ෂණය; දසමො පරාභවො, දසවන පරාභවය යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙන පුගුල්හු ගේ; එකාදසමං, එකොළොස් වන; මුඛං, පිරිහීමේ කරුණ; කිං?, කීමැ?යි; බුඤ්ඤි, වදාළ මැනවි.

22. සොණ්ඩං, මත්සාමාංස මත්පැන් ආදියෙහි ලොල් වූ; විකිරණං, ඒ මාංසාදිය සදහා ධනය විසුරුවන; ඉස්සිං වා, මාගමක් හෝ; තාදිසං, එබඳු වූ; පුරුසං වා පි, පුරුෂයකු; ඉස්සරියස්මිං, ඉසුරෙහි; ධපාපෙති, තබා ද; තං, එය; පරාභවතො, පිරිහෙන පුගුල්හුගේ; මුඛං දොර යි.

23. ඉති හි, මෙසේයින්; එතං, ඒ කරුණ; විජානාම, දැනගනුම්හ; සො, ඒ ලක්ෂණය; එකාදසමො, පරාභවො, එකොළොස්වන පරාභවය යි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සා; පරාභවතො, පිරිහෙන පුගුල්හු ගේ; ද්වාදසමං, දොළොස්වන; මුඛං, පිරිහීමේ කරුණ; කිං?, කීමැ?යි; බුඤ්ඤි, වදාළ මැනවි.

24. අප්පහොගො, අල්ප හෝග ඇති, මහා තණ්හො; මහන් වූ හෝග තෘෂ්ණා ඇති යමෙක්; ධත්තියෙ කුලෙ, ක්ෂත්‍රීය කුලයෙහි; ජායතෙ, උපදී ද; සො ව, හෙද; රජ්ජං, රාජ්‍යය; පසායති, පතා ද; තං, එය; පරාභවතො, පිරිහෙන පුගුල්හුගේ; මුඛං, දොර යි.

25. පණ්ඩිතා, පණ්ඩිත වූ; දස්සන සම්පන්නෝ, පරාභවයන් දක්නා නුවණැති; සො අරියෝ, ඒ ආයඹී පුද්ගල තෙම; ලොකෙ, ලෙවිහි; එතෙ පරාභවෙ, තෙල පරාභවයන්; සමචෙක්ඛිය, නුවණැසින් පිරිසිඳ දැන; සිවං ලොකං, දෙවිලොව, හජතෙ, හජනය කරන්නේ ය යි වදාළ සේක.

පරාභව සුත්තං. - පරාභව සූත්‍රය යි.

(6)

අග්ගික භාරද්වාජ සුත්තං - අග්ගික භාරද්වාජ සූත්‍රය.

(වසල සුත්තං. - වසල සූත්‍රය.)

1. මෙ, මා විසින්; එවං සුතං, මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක්හි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවත්ථියං, සැවත් නුවර; ජෙනවනෙ, ජේතවන නම්; අනාථ පිණ්ඩිකස්ස, අනෙපිඬු සිටුහු ගේ; ආරාමෙ, අරම්හි; විහරති, වැඩ වසන සේක; අථ ඛො, එකල්හි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; පුබ්බණ්හ සමයං, පෙරවරු සමයෙහි; නිවාසෙත්වා, හැඳ පෙරවැ; පත්තච්චරං, පාසිවුරු; ආදාය, ගෙන; සාවඤ්චියං, සැවැත් නුවරට; පිණ්ඩාය, පිඬු පිණිස; පාවිසී, වැඩි සේක.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන, එසමයෙහි වනාහි; අග්ගික භාරද්වාජස්ස, අග්ගික භාරද්වාජ නම් වූ; බ්‍රාහ්මණස්ස, බමුණා ගේ; නිචෙසනෙ, නිචෙස්න සම්පයෙහි; අග්ගි, හෝම ගිනි; පච්ඡලිකො හොති, දල්වන ලද්දේ වෙයි; ආහුති පග්ගහිතා, අග්ගිහෝමය පටන් ගන්නා ලද්දේ ය.

3. අථ ඛො, ඉක්බිති; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; සාවඤ්චියං, සැවැත් නුවර; සපදානං, ගෙපිළිවෙළින්; පිණ්ඩාය, පිඬු පිණිස; වරමානො, වඩනා සේක්; අග්ගික භාරද්වාජස්ස, අග්ගික භාරද්වාජ; බ්‍රාහ්මනස්ස, බ්‍රාහ්මණයා ගේ; නිචෙසනං, නිචෙස්න; යෙන, යම් තැනක ද; තෙන, එතැනට; උපසංකම්, එළඹී සේක.

අග්ගික භාරද්වාජො බ්‍රාහ්මණො, අග්ගික භාරද්වාජ බමුණු තෙමේ; ආගච්ඡන්තං, වැඩමවන්නා වූ; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; දුරතොව, දුරදිම; අදස්සා ඛො, දුටුයේ ම ය; දිස්වාන, දැක; හගවන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොව, මේ වචනය කීයේ ය; මුණ්ඩක, මුණ්ඩකය; තත්‍රෙව තිට්ඨති, එහි ම සිටුව; සමණක, ශ්‍රමණකය; තත්‍රෙව, එහි ම සිටුව; වසලක, වසලකය; තත්‍රෙව තිට්ඨාහීති, එහි ම සිටුව යි;

4. එවං වුත්තෙ, මෙසේ කී කල්හි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අග්ගික භාරද්වාජං බ්‍රාහ්මණං, අග්ගික භාරද්වාජ බමුණා හට; එතදවොව, මෙසේ වදාළ සේක; බ්‍රාහ්මණ, බමුණ; ත්වං, තෝ; වසලං වා, සැඩොලා හෝ; වසලකරණෙ වා ධම්මෙ, සැඩොල් බවට පමුණුවන කාරණයන් හෝ; ජානාසී පන ඉති, හි මෙක දන්නෙහි ද?

හො, ගොතම, හවත් ගොතමයන් වහන්ස; අහං, මම; වසලං වා, වසලයා හෝ; වසලකරණං වා ධම්මෙ, වසලකරන ධර්ම වේව යි; න ඛො පන ජනාමී, නො දනිමී; හවං ගොතමො, හවත් ගොතමයාණෙනි; වසලං වා, වසලයා හෝ; වසලකරණෙවා ධම්මෙ, වසලකරන ධම්ම වේව යි; යථාහං, යම්සේ මම; ජානෙයාහං, දැන ගනිමි ද; මෙ, මට; තථා ධම්මං දෙසෙතු, එසේ දහම් දෙසන සේක් වා; සාධු ඉති, මැනැවැ යි සැළ කෙළේ ය.

තෙන හි, එසේ නම්; බ්‍රාහ්මණ, බ්‍රාහ්මණය; සුණාහි, අසව; සාධුකං මනසි කරොහි, මොනවට මෙනෙහි කරව; හාසිස්සාමි'ති කියන්නෙමි'යි; හොති, පින්වත; එවං ඛො, එසේ යයි කියා; අග්ගික භාරද්වාපො බ්‍රාහ්මණො, අග්ගික භාරද්වාප බ්‍රාහ්මණ තෙම; හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසි, පිළිවදන් ඇස්විය; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතදවොච, මේ ධර්මය වදාළ සේක.

1. යො නරො, යම් මිනිසෙක්; කොධනො, කීපෙන සුලු වේ ද; උපනාහී ච, බඳනා ලද වෙර ඇත්තේ වේ ද; පාපමක්ඛී ච, පවිටු ලාමක ගුණමකු වූයේ ද; විපත්තදිට්ඨි, විපර්යාස වූ දෘෂ්ටි ඇත්තේ ද; මායාවි, මායාවීත් වේ ද; තං ජඤ්ඤා වසලො ඉති, ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
2. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි; යො, යමෙක්; එකචං වා, එක්වරක් උපන්නා වූ හෝ; ද්විජං වා, දෙවරක් උපන්නා වූ හෝ; පාණාහි, ප්‍රාණීන්; හිංසති, දිවි ගලවා ද; යස්ස, යමක්හට; පාණෙ, ප්‍රාණීන් කෙරෙහි; දයා නස්ථී, දයා නැත් ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
3. යො, යමෙක්; ගාමානී ච, ගමුදු; නිගමානී ච, නියගම්ගමුදු; හන්ති, නසා ද; පරිරුන්ධති, වටලා ගනී ද; නිග්ගාහකො සමඤ්ඤාතො, නිග්‍රහ කරන්නෙකැ යි ප්‍රසිද්ධ වේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
4. යං, යමෙක්; ගාමෙ වා, ගමෙහි හෝ; යදි, ඉදින්; අරඤ්ඤෙ වා, වනයෙහි හෝ; පරෙසං, අනුන් ගේ; මමායිතං, මමත්වය ඇති; අදින්නං, නුදුන් වස්තුවක්; ථෙය්‍යා, සොර සිතීන්; ආදියති, ගනී ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
5. යො, යමෙක්; හවෙ, ඒකාන්තයෙන්; ඉණං ආදාය, ණය රැගෙන; චුජ්ජමානො, චෝදනා කරනු ලබන්නේ; නහි තෙ ඉණං අස්ථිති, තට මගෙන් ණයක් නැත්තේ ය යි; පලායති, පලායේ නම්; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
6. යො, යමෙක්; වෙ, ඒකාන්තයෙන්; කිඤ්චික්ඛකම්‍යතා, කිසි වස්තුවක් කැමැත්තෙන්; පන්ථස්මිං, මාර්ගයෙහි; වජතං ජනං, යන්නා වූ ජනයා; හන්ත්වා, නසා; කිඤ්චික්ඛමාදෙති, කිසි වස්තුවක් පැහැර ගනී ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
7. යො නරො, යම් මිනිසෙක්; සක්ඛිපුට්ඨො, සාක්ෂි විචාරන ලද්දේ; අත්තහෙතු, තමා හේතුකොට ගෙන හෝ; පරහෙතු, අනුන් හේතු කොට ගෙන හෝ; යො ධනහෙතු ච, යම් ධනයක් හේතුකොට ගෙන හෝ; මුසා බුද්ධි, බොරු කියා ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
8. යො, යමෙක්; ඤාතිනං වා, ඤාතීන් ගේ හෝ; සධානං වා, යහළුවන් ගේ හෝ; දාරෙසු, භාය්‍යාවන් කෙරෙහි; සහසා, බලහත්කාරයෙන්; සම්පියෙන වා, දෙදෙනා ගේ සහායෙන් හෝ; පතිදිස්සති, අනාවාරයෙහි හැසිරේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
9. යො, යමෙක් තෙම; පහුසන්තො, බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තේ; ජිණ්ණකං, ජරාපත් වූ; ගක යොබ්බනං, පහව ගිය යොවුන් බව ඇති; මාතරං වා, මව හෝ; පිතරං වා,

පියා හෝ; න හරති, පෝෂණය නො කෙරේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.

- 10. යො, යමෙක් තෙම; මාතරං වා, මවට හෝ; පිතරං වා, පියාට හෝ; භාතරං, හගිනිං, සසුං, සහෝදර සහෝදරියන්ට හෝ නැදිමයිලන්ට හෝ; හන්ති, හිංසා කෙරේ ද; වාචා ය, වචනයෙන්; රොසෙති, කෝප උපදවා ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
- 11. යො, යමෙක් තෙම; අත්ථං, අර්ථයක් ම; පුච්ඡිතො සන්තො, විචාරන ලද්දේ ම; අනත්ථං අනුසාසති, අනර්ථයක් ම ප්‍රකාශ කෙරේ ද; පටිච්ඡන්තෙන, සැඟවීම් වශයෙන්; මන්තෙති, මන්ත්‍රණය කෙරේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
- 12. යො, යමෙක් තෙම; පාපකං කම්මං කත්වා, පව් කම් කොට; මං, මා; මාජඤ්ඤාති ඉච්ඡති, නොදනීවා යි කැමැතිවේ ද; යො, යමෙක්; පටිච්ඡන්ත කම්මන්තො, ප්‍රතිච්ඡන්ත කර්ම ඇති සේක් වේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
- 13. යො, යමෙක් තෙම; පරකුලං ගන්ත්වා, ඤාතිමිත්‍රාදී අන්කුලයකට ගොස්; සුවිභොජනං, යහපත් භෝජනයන්; භුත්වාන, අනුභව කොට; ආගතං, තම නිවෙසට පැමිණී ඔවුන්ට; න පටිපුජෙති, ප්‍රතිපූජා නො කෙරේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
- 14. යො, යමෙක් තෙම; බ්‍රාහ්මණං වා සමණං වා, බමුණකු හෝ මහණකු හෝ; අඤ්ඤං වණ්ඛිඛකං වා පි, අන්කිසි යාවකයකු හෝ; මුසාවාදෙන, මුසාවාදයෙන්, වඤ්චෙති, රවටා ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
- 15. යො, යමෙක් තෙම; බ්‍රාහ්මණං වා සමණං වා, බමුණකු හෝ මහණකු හෝ; හත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ, භෝජන කාලයෙහි පැමිණි කල්හි; රොසෙති වාචා, පරොස් බසින් කෝප උපදවා ද; න දෙති, කිසිවක් නොදේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
- 16. ඉධ, මේ ලෝකයෙහි; යො, යමෙක්තෙම; මොහෙන, මෝහයෙන්; පළිගුණ්ඨිතො, වෙළුණේ; කිඤ්චික්ඛං, කිසියම් දෙයක්; නිජ්ඣිංසානො, නොදී වලකමින්; අසතං, අසත්පුරුෂ වචන; පබ්බුති, කියා ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
- 17. යො, යමෙක් තෙම; සෙන මානෙන, ස්වකීය මානයෙන්; නිහිනො, ඉතා හීනවූයේ; අත්තානං, තමන්; සමුක්කංසෙ, හුවාදක්වා ද; පරං වා, මෙරමාහට; අවජානති, නින්දා කෙරේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
- 18. රොසකො, යමෙක් කෝප උපදවනුයේ ද; කදරියො ව, තද මසුරු වූයේ ද; පාපිච්චො, පව්වූ අදහස් ඇත්තේ ද; මච්ඡරි, මසුරු බැව් ඇත්තේ ද; සධො, ශධ්‍යාවයෙන් යුක්ත වේ ද; අහිරිකො, පවට ලජ්ජා නැත්තේ ද; අනොත්තාපි, පවට බිය නැත්තේ වේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති, වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.

- 19. යො, යමෙක් තෙම; බුද්ධං, සම්මාසම්බුදුනට; පරිභාසති, පරිභව බෙණේ ද; අථවා, නොහොත්; තස්ස, උන්වහන්සේ ගේ; සාවකං, ශ්‍රාවක වූ; පරිබ්බාජං, පැවිද්දකුට වේව යි; ගභට්ඨං වා, ගැහැවියකුට වේව යි; පරිභාසති, අපවාද කෙරේ ද; තං, ඔහු; වසලො ඉති; වසලයෙකැ යි; ජඤ්ඤා, දන්නේ ය.
- 20. යො, යමෙක් තෙම; අනරහා සන්නො, රහත් නො වූයේ ම; තමා අරහං, රහත්ය'යි; පටිජානාති, ප්‍රතිඥ කෙරේ ද; සබ්බමකෙ, බ්‍රහ්මයා සහිත වූ; ලොකෙ, ලෝකයෙහි; එස ඛො, මෙ තෙම; චෙ, ඒකාන්තයෙන්; වොරො, මහ සොරෙක; වසලාධමො, අධම වූ වණ්ඩාලයෙක; මෙ, මා විසින්; වො, තොපට; යෙ වසලා, යම් වසල කෙනෙක්; පකාසිතා, ප්‍රකාශ කරන ලද්දහු ද; එතෙ ඛො, ඒ වසලයෝ; වුත්තා, කියන ලද්දා හ.
- 21. නජච්චා වසලො හොති, ජාතියෙන් වසලයෙක් නොවේ; නජච්චා හොති බ්‍රාහ්මණො, ජාතියෙන් බමුණෙක් ද නොවේ; කම්මනා, අපිරිසිදු කර්මයෙන්; වසලො හොති, වසලයෙක් වෙයි; කම්මනා, පිරිසිදු කම්මයෙන්; බ්‍රාහ්මණො හොති, බමුණෙක් වෙයි.
- 22. යථා, යම් ප්‍රකාරයකින්; මෙ, මාගේ; ඉදං නිදස්සනං, මේ නිදසුන වේ ද; තං, ඒ කරුණ; ඉමිනා, මේ ප්‍රකාරයෙනුදු; විජානාථ, දැනගනිවු; සොපාකො, බලුමස් උයා කන හෙයින් සොපාක නම්; වණ්ඩාල පුත්තො, සැඩොල් පුතෙක්; මාතංගො ඉති, මාතංගය'යි; විස්සුතො, ප්‍රසිද්ධ විය.
- 23. සො අයං මාතංගො, ඒ මේ මාතංග තෙමේ; සුදුල්ලහං, ඉතා දුර්ලභ වූ; පරමං යසං, හීන කුලීකයකුට නො ලැබිය හැකි උතුම් යසසට; පත්තො, පැමිණියේ ය; බන්තියා බ්‍රාහ්මණා බහු, බොහෝ ක්ෂත්‍රියයෝ ද; බ්‍රාහ්මණයෝ ද; තස්ස, මී හට; උපට්ඨානං, උපස්ථානයට; ආගච්ඡං, පැමිණියාහු ය.
- 24. සො, ඒ සෝපාක තෙමේ; විරජං, රාගාදී රජස් රහිත වූ; මහාපථං, බුද්ධාදී උතුමන් ගේ මහාමාර්ගය වූ; දෙවයානං, අටසම්මත් සංඛ්‍යාත දේවයානයට; ආරුය්හ, නැගී; කාමරාගං; කාමරාග; විරාජත්චා, පහකොට; බ්‍රහ්මලොකුපගො අහු, බ්‍රහ්මලොවට පැමිණියේ විය.
- 25. බ්‍රහ්මලොකුප පත්තියා, ඒ බ්‍රහ්මලොව ඉපදීම හේතු කොටගෙන; න නං ජාති නිවාරෙසී, ඒ වණ්ඩාල ජාතිය නො වැළැක් වූයේ ද; මන්තබන්ධුනො, මන්ත්‍රධ්‍යානයෙන් කල් යවන; අජ්ඣායක කුලෙ ජාතා, වේද හදාරන කුලයෙහි උපන්; බ්‍රාහ්මණා, බ්‍රාහ්මණයෝ ද (නිතර පවිකම්භී ගැලුනාහු දක්නා ලැබෙත්)
- 26. පාපකම්මෙසු, පවිකම්භී; අභිණ්හං, නිතර පවි කරන බව දක්නා ලැබෙද්ද; තෙ ව, ඒ බ්‍රාහ්මණයෝ; දිට්ඨෙවධම්මෙ, මෙලොවදී ම; ගාරය්නා, නින්දාවට පැමිණෙන්නෝ වෙත්; සම්පරායෙ ව, පරලෙවිහි දී; දුග්ගතිං, දුගතියට පැමිණෙන්නෝ වෙත්; ජාති, ජාති තොමෝ; තං, ඔවුන්; න නිවාරෙසී, දුගතියෙන් හෝ ගැරහීමෙන් හෝ නො වළහ යි.
- 27. ජච්චා, ජාතිය හේතු කොට ගෙන; වසලො න හොති, වසලයෙක් නො වේ; ජච්චා, ජාතිය හේතු කොට ගෙන; බ්‍රාහ්මණො න හොති, බ්‍රාහ්මණයෙක් ද නොවෙයි; කම්මනා වසලො හොති, කර්මයෙන් වසලයෙක් වේ; කම්මනා බ්‍රාහ්මණො හොති, යහපත් ක්‍රියාවෙන් බ්‍රාහ්මණයෙක් වේ.

5. එවං චුත්තෙ, මෙසේ වදාළ කල්හි; අග්ගික භාරද්වාපො බ්‍රාහ්මණො, අග්ගික භාරද්වාප් බ්‍රාහ්මණ තෙම; භගවත්තං භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොච, මෙසේ සැළ කෙළේ ය; හො ගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; අභික්කන්තං, ඉතා මනහර ය; හො ගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; අභික්කන්තං, ඉතා මනහර ය; හො ගොතම, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස; නික්කුජ්ජිතං වා, යට්ඨකුරු කොට තබන ලද්දක්; උක්කුජ්ජෙය්‍යා, උඩුකුරු කොට තබන්නේ; සෙය්‍යථාපි, යම් සේ ද; පට්ච්ඡන්තං වා, වැසී තිබුණ යමක්; විචරෙය්‍ය වා, විවෘත කොට දක්වන්නේ හෝ යම්සේ ද; මුල්භස්ස, මං මුලාවුවකුට; මග්ගං, මාර්ගය; ආචික්ඛෙය්‍ය වා, කියන්නේ හෝ යම් සේ ද; වක්ඛුමන්තො, ඇස් ඇත්තෝ; රූපානි, රූපයන්; දක්ඛිත්ති ඉති, දකින්නා යි; අන්ධකාරො, අඳුරෙහි; තෙල පච්ඡොතං ධාරෙය්‍ය වා, තෙල් පහනක් දරන්නේ හෝ යම් සේ ද; එවං එව, එපරිද්දෙන් ම; භොතා ගොතමෙන, භවත් ගෞතමයන් විසින්; අනෙක පරියායෙන, නොයෙක් පරිද්දෙන්; ධම්මො, ධර්මය; පකාසිතො දේශනා කරන ලද්දේ ය; එසාහං, මේ මම; භගවත්තං ගොතමං, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ද; ධම්මං ච, ධර්මය ද; භික්ඛුසංඝස්ද ච, භික්ෂු සංඝයා ද; සරණං ගජ්ඣාමි, පිහිට කොට යමි; භවං ගොතමො, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ; අජ්ජතග්ගෙ, අද පටන්; පාණ්‍යපෙතං, දිවිහිමි කොට; සරණං ගතං, සරණ ගියා වූ; උපාසකං, උපාසකය කැයි; මං, මා; ධාරෙතු, දරාගන්නා සේක් වා.

වසල සූත්‍රය යි.

(7)

සච්චිහඩා සූත්තං. - සච්චිහඩා සූත්‍රය.

1. මෙ, මා විසින්; එවං සුතං, මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; බාරාණසියං, බරණැස් නුවර; මීගදායෙ, මීගදාය නම් ලද; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි; විහරති, වැඩ වාසය කරන සේක; තත්‍ර ඛො, එකල්හි වනාහි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; භික්ඛවො ඉති, මහණෙනි කියා; භික්ඛු, භික්ෂුන්; ආමන්තෙසි, ඇමතු සේක; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂුහු; හදන්තෙ ඉති, පින්වතුන් වහන්සැ'යි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් දුන්න; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; එතං, මෙය; අවොච, වදාළ සේක;

2. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරහතා, අර්හත් වූ; සම්මාසම්බුද්ධෙන, සම්මත්සම්බුද්ධ වූ; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; බාරාණසියං, බරණැස් නුවර; මීගදායෙ, මීගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි දී; ලොකස්මිං, ලොකයෙහි; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බ්‍රාහ්මණයකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; කෙනච්ච වා, කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැකි; යද්දං, යම් මේ; චතුත්තං, අරියසච්චානං, චතුරායඝිසත්‍යයන් ගේ; ආචික්ඛණා, ප්‍රකාශ කිරීම ය; දේශනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැමිණවීම ය; පට්ඨපනා, තැබීම ය; විචරණා, විස්තර කිරීම ය; විභජනා, විභාග කිරීම ය; උත්තානිකම්මං, අති ප්‍රකට කිරීම ය යන; අනුත්තරං ධම්මචක්කං, අනුත්තර වූ ධර්මවකුය; පචත්තිතං, පවත්වන ලද්දේ ය.

3. කතමෙසං චතුත්තං?, කවර චතුරායඝිසත්‍යයන් ගේ ද යත්?; දුක්ඛස්ස අරියසච්චස්ස, දුක්ඛායඝිසත්‍යයා ගේ; ආචික්ඛණා, ප්‍රකාශ කිරීම ය; දේසනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැනවීම ය; පට්ඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විස්තර කිරීම ය; විභජනා, විභාග කිරීම ය; උත්තානිකම්මං, අති ප්‍රකට කිරීම ය යන මේ ධර්මය ද; දුක්ඛසමුදයස්ස, අරියසච්චස්ස, දුක්ඛසමුදයාර්යසත්‍යයා ගේ;

ආවික්ඛණා, ප්‍රකාශ කිරීම ය; දෙසනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැනවීම ය; පටිඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විස්තර කිරීම ය; විභජනා, විභාග කිරීම ය; උත්තානීකම්මං, අති ප්‍රකට කිරීම ය යන මේ ධම්මය ද; දුක්ඛනිරෝධස්ස අරියසච්චස්ස, දුක්ඛනිරෝධායඝීසත්‍යයා ගේ; ආවික්ඛණ ප්‍රකාශ කිරීම ය; දෙසනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්චපනා, පැනවීම ය; පටිඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විස්තර කිරීම ය; විභජනා, විභාග කිරීම ය; උත්තානීකම්මං, අති ප්‍රකට කිරීම ය යන මේ ධම්මය ද; දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපටිපදා අරියසච්චස්ස, දුක්ඛනිරෝධගාමිනී ප්‍රතිපදාර්යසත්‍යයා ගේ; ආවික්ඛණා, ප්‍රකාශ කිරීම ය; දෙසනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැනවීම ය; පටිඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විස්තර කිරීම ය; විභජනා, විභාග කිරීම ය; උත්තානීකම්මං, අති ප්‍රකට කිරීම ය යන මේ ධම්මය ද; දුක්ඛනිරෝධගාමිනීපටිපදා අරියසච්චස්ස, දුක්ඛනිරෝධගාමිනීප්‍රතිපදාර්යසත්‍යයා ගේ; ආවික්ඛණා, ප්‍රකාශ කිරීම ය; දෙසනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැනවීම ය; පටිඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විස්තර කිරීම ය; විභජනා, විභාග කිරීම ය; උත්තානීකම්මං, අති ප්‍රකට කිරීම ය යන මේ ධම් දේශනාව යි.

4. භික්ඛවෙ, මහණෙනි; අරහතා, අර්හත් වූ; සම්මාසම්බුද්ධෙන, සමාස්සම්බුද්ධ වූ; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; ඛාරාණසියං, ඛරණූප; මිඟදායෙ, මිඟදාය නම් ලද; ඉසීපතනෙ, ඉසීපතනාරාමයෙහි දී; ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බමුණකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; කෙනවි වා, කවරකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැකි වූ; අනුත්තරං ධම්මවක්ඛං, අනුත්තර වූ ධම්මවක්ඛය; පවත්තිතං, පවත්වන ලදි.

යද්දං, යම්බඳු වූ මේ; ඉමෙසං චතුත්තං අරියසච්චානං, මේ චතුරායඝීසත්‍යයන් ගේ; ආවික්ඛණා, ප්‍රකාශ කිරීම ය; දෙසනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැනවීම ය; පටිඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විස්තර කිරීම ය; විභජනා, විභාග කිරීම ය; උත්තානීකම්මං, අති ප්‍රකට කිරීම ය යන මේ ධම්මදේශනාව යි.

5. භික්ඛවෙ, මහණෙනි, සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානෙ, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන; සෙවෙථ, සේවනය කරවු; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානෙ, සැරියුත් මුගලන් දෙදෙන; භජන, භජනය කරවු; බ්‍රහ්මචාරීනං, බ්‍රහ්මචාරීන්; පණ්ඩිතා, පණ්ඩිත වූ; භික්ඛු, භික්ෂුහු; අනුග්ගාහකා, ධම් - ආමීස දෙකින් අනුග්‍රහ කරන්නාහු ය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; ජනෙත්ති, වැදූ මව; සෙය්‍යථාපි, යම් සේ ද; සාරිපුත්තො, සාරිපුත්‍ර තෙමේ; එවං, එබඳු ම ය; ජාතස්ස, උපන්නා හට; සෙය්‍යථාපි, යම් සේ; ආපාදෙනා, පෝෂ්‍යය කරන්නාහු ද; මොග්ගල්ලානො, මොග්ගල්ලායන තෙමේ; එවං, එබඳු ම ය; භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සාරිපුත්තො, සාරිපුත්‍ර තෙමේ; සොතාපත්ති එලෙ, සොවාන් එලෙයෙහි; විනෙති, සත්වයන් හික්මවයි; මොග්ගල්ලානො, මොග්ගල්ලායන තෙම; උත්තමසෙථ, අර්හත්ඵලයෙහි; විනෙති, සත්වයන් හික්මවයි.

භික්ඛවෙ, මහණෙනි; සාරිපුත්තො, සාරිපුත්‍ර තෙම; චත්තාරී අරියසච්චානි, සතර ආයඝීසත්‍යයන්; විඝාරෙන, විස්තර වශයෙන්; ආවික්ඛිතුං, කියන්නට ද; දෙසෙතුං, දේශනා කරන්නට ද; පඤ්ඤපෙතුං, පනවන්නට ද; පටිඨපෙතුං, පිහිටුවන්නට ද; විචරිතුං, විචාරක කරන්නට ද; විභජිතුං, විභජනය කරන්නට ද; උත්තානීකාතුං, ප්‍රකට කරන්නට ද' පහොති, සමත්වෙයි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදං, මේ චතුරායඝීසත්‍ය ධම්මය; අවොච, වදාළ සේක; ඉදං වච්චා, මේ ධම්මය වදාරා; සුගතො, සුගතයන් වහන්සේ; ආසනා උට්ඨාය, ආසනයෙන් නැගිට; විහාරං, විහාරයට; පාවිසී, පිවිසී සේක.

6. තනු බො, එකල්හි වනාහි; ආයස්මා සාරිපුත්තො, ආයුෂ්මත් සාරිපුත්ත සුවිරයන් වහන්සේ; හගවතො, බුදුරදුන්; අවිරපක්කන්තස්ස, විහාරයට වැඩි නොබෝ කලක දී; ආවුසො, ඇවැත්නි, හික්බවෝති, මහණෙනි'යි කියා; හික්ඛු, හික්ඝුන්; ආමන්තෙසි, ඇමතු සේක; තෙ හික්ඛු බො, ඒ හික්ඝුනු ද; ආවුසෝති ඇවැත්නි'යි; ආයුස්මතො සාරිපුත්තස්ස, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්ත සුවිරයන් වහන්සේට; පච්චස්සොසුං, පිළිවදන් ඇස්වූහ; ආයස්මා සාරිපුත්තො, ආයුෂ්මත් සාරිපුත්ත සුවිරයන් වහන්සේ; එතං අවොච, මතු ප්‍රකාශ වන ධම්මය කී සේක.

7. ආවුසො, ඇවැත්නි; අරහතා, අර්හත් වූ; සම්මා සම්බුද්ධෙන, සමාස්සම්බුද්ධ වූ; තථාගතෙන, තථාගතයන් වහන්සේ විසින්; බාරාණසියං, බරණැස; මීගදායෙ, මීගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයේ දී; සමණෙන වා, යුමණයකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බමුණකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ත්‍රිවිධ ලෝකයෙහි; කෙනවි වා, කිසිවෙකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැකි; අනුත්තරං ධම්මවක්කං, අනුත්තර වූ ධම්මවක්‍රය; පවත්තිතං, පවත්වන ලදී.

යද්දං, යම් බඳු වූ මේ; වතුන්තං අරියසච්චානං, වතුරායඝීසත්‍යයන් ගේ; ආචික්ඛණා, කීම ය; දෙසනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැනවීම ය; පටිඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විවෘත කිරීම ය; විහජනා, විහජනය කිරීම ය; උත්තානීකම්මං, ප්‍රකට කිරීම ය යන මේ දේශනාව යි; කතමෙසං වතුන්තං?, කවර ආයඝීසත්‍යයන් සතර දෙනෙකුන් ගේ ද යත්?; දුක්ඛස්ස අරියසච්චස්ස, දුක්ඛායඝීසත්‍යයා ගේ; ආචික්ඛණා, කීම ය; දෙසනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැනවීම ය; පටිඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විවෘත කිරීම ය; විහජනා, විහජනය කිරීම ය; උත්තානීකම්මං, ප්‍රකට කිරීම ය; දුක්ඛසමුදයස්ස, අරියසච්චස්ස, දුක්ඛසමුදයායඝීසත්‍යයා ගේ; ආචික්ඛණා, කීම ය; - පෙ - දුක්ඛනිරෝධස්ස අරියසච්චස්ස, දුක්ඛනිරෝධායඝීසත්‍යයාගේ; ආචික්ඛණා, කීමය; - පෙ - දුක්ඛනිරෝධස්ස අරියසච්චස්ස, දුක්ඛනිරෝධායඝී සත්‍යයාගේ ආචික්ඛණා, කීමය; - පෙ - දුක්ඛනිරෝධගාමීනීපටිපදා අරියසච්චස්ස, දුක්ඛනිරෝධගාමීනීප්‍රතිපදායඝී සත්‍යයා ගේ; ආචික්ඛණා, කීම ය; දෙසනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැනවීම ය; පටිඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විවෘත කිරීම ය; විහජනා, විහජනය කිරීම ය; උත්තානීකම්මං, ප්‍රකට කිරීම ය යන මේ දේශනාව යි.

8. ආවුසො, ඇවැත්නි; දුක්ඛං, අරියසච්චං, දුක්ඛායඝීසත්‍යය; කතමං ව?, කවරේ ද?; ජාතිපි, ඉපදීම ද; දුක්ඛා, දුක්චන්තී ය; ජරාඅපි, ජරාව ද; දුක්ඛා, දුක්චන්තී ය; මරණංඅපි, මරණය ද; දුක්ඛං, දුක්චන්තේ ය: සොක, ශෝක කිරීම ය; පරිදෙව, වැළපීම ය; දුක්ඛ, කය හටගන්නා දුක ය; දොමනස්ස, සිත හටගන්නා දොමනස ය; උපායාසා, දැඩි ආයාසය යන මොහු; දුක්ඛා, දුක්චන්තාහු ය; යම් පිච්ඡං, යම් කැමැති දෙයක්; න ලහති, නො ලබා ද; තම්පි, හෙද; දුක්ඛං, දුක්චන්තේ ය; සංඛිත්තෙන, සංකෂෙපයෙන්; පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා; උපාදානස්කන්ධයෝ පස්දෙන; දුක්ඛා, දුක්චන්තාහු ය.

9. ආවුසො, ඇවැත්නි; ජාති ජාති තොමෝ; කතමා ව?, කවරී ද?; තෙසං තෙසං සත්තානං, ඒ ඒ සත්වයන් ගේ; තම්හි තම්හි සත්ත නිකායෙ, ඒ ඒ සත්ව සමූහයෙහි; යා ජාති, යම්බඳු ඉපදීමක් ඇද්ද; සඤ්ජානි, හටගැනීමක් වේ ද; ඔක්කන්ති, උත්පත්තිස්ථානයට ඇතුළුවීමක් වේ ද; අහිනිබ්බන්ති, විශේෂයෙන් ඉපදීමක් ඇද්ද; බන්ධානං, ස්කන්ධයන් ගේ; පාකුභාවො, පහළවීමක් ඇද්ද; ආයතනානං, ආයතනයන් ගේ; පටිලාභො, ප්‍රතිලාභයක් වේ ද; ආවුසො, ඇවැත්නි; අයං. මෝ තොමෝ; ජාති වුච්චති, ජාතිය යි කියනු ලැබේ.

10. ආවුසො, ඇවැත්ති; ජරා ජරා තොමෝ; කතමා ව?, කවරේ ද?; තෙසං තෙසං සත්තනිකායෙ, ඒ ඒ සත්ව නිකායෙහි උපන්නා වූ; තෙසං සෙතං සත්තානං, ඒ ඒ සත්වයන් ගේ; යා ජරා, යම් ජරාවක්වන්නී ද; ජීරණතා, දිරන බව ද; ඛණ්ඩිච්චං, දත් ඇට කැඩුණු බව ද; පාලිච්චං, කෙස් ලොම් පැසී සුදු වූ බවද; වලිත්තවතා, රැලි නැගුණු සම් ඇති බවද; ආයුනො, ආයුෂයා ගේ; සංභාති, භාතිය ද; ඉන්ද්‍රියානං, වක්ෂුරාදි ඉන්ද්‍රියයන් ගේ; පරිපාකො, මුහුකුරා යමෙක් ඇද්ද; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං, මෝ තොමෝ; ජරා වුච්චති, ජරාවය යි කියනු ලැබේ.

11. ආවුසො, ඇවැත්ති; මරණං, මරණය තෙම; කතමං ව?, කවරේ ද; තෙසං තෙසං සත්තානං, ඒ ඒ සත්වයන් ගේ; තම්භා තම්භා සත්ත නිකායා, ඒ ඒ සත්ව නිකායයෙන්; යා වුති, යම් වුතවීමක් ඇද්ද; වචනතා, ජීවිතය ගැලවුන බව ද; හෙදො, බිඳීම ද; අන්තරධානං, අතුරුදහන් වීම ද; මච්චුමරණං, මරණින් මියයාම ද; කාලකිරියා, කාලක්‍රියාව ද; කලෙබරස්ස, ශරීරයා ගේ; නික්ඛෙපො, දැමීමක් ඇද්ද; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉදං, මේ කාරණය තෙම; මරණං වුච්චති, මරණය යි කියනු ලැබේ.

12. ආවුසො, ඇවැත්ති; සොකො, ශෝකය; කතමො ව?, කවරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; අඤ්ඤතර්ඤ්ඤතරෙන, ව්‍යසනෙන (නොයෙක් ප්‍රභේද ව්‍යසනයන්ගෙන්) එක්තරා ව්‍යසනයකින්; සමන්තාගකස්ස, යුක්ත වූ සත්වයා ගේ ද; අඤ්ඤතර්ඤ්ඤතරෙන දුක්ඛධම්මමෙන, නානාප්‍රකාර වූ දුක්ඛස්වභාවයන් අතුරෙන් එක්තරා එකක් විසින්; චුට්ඨස්ස, ස්පර්ශ කොට වැළඳ ගත්තාහු ගේ ද; යො ඛො සොකා, යම් ශෝක කිරීමෙක් ඇද්ද; සොචනා, ශෝක කරන බව ය; සොචිතත්තං, ශෝක කළ බව ය; අන්තො සොකො, ශරීරාභ්‍යන්තරය විසලන ස්වභාව වූ; අන්තො පරිසොකො, ශරීරාභ්‍යන්තරය භාත්පසින් විසලන ලද ස්වභාව වූ යමෙක් වේ ද; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං, මේ තෙම; සොකො වුච්චති, ශෝකය යි කියනු ලැබේ.

13. ආවුසො, ඇවැත්ති; පරිදෙවො, පරිදේවයතෙම; කතමො ව?;, කවරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; අඤ්ඤතර්ඤ්ඤතරෙන ව්‍යසනෙන, නානාප්‍රකාර ව්‍යසනයන් අතුරෙන් එක්තරා ව්‍යසනයකින්; සමන්තාගතස්ස, සමන්විත වූ සත්වයා ගේ ද; අඤ්ඤතර්ඤ්ඤතරෙන දුක්ඛධම්මෙන චුට්ඨස්ස, එක්තරා කිසියම් දුකකට යටකරන ලද පුද්ගලයා ගේ ද; යො ඛො ආදෙවො, (නම් පමණක් කියා හැඬීම වූ) යම් ආදේවයක් ඇද්ද; පරිදෙවො, (ගුණ වණ්ණනා කොට හැඬීම වූ) පරිදේවය; ආදෙවනා, හැඬීම ය; පරිදෙවනා, (ගුණ වණ්ණනා කොට හැඬීම වූ) පරිදේවනය; ආදෙවිතත්තං, නම් කියා හැඬීමේ ස්වභාවය; පරිදෙවිතත්තං, ගුණ වණ්ණනාකොට හැඬීමේ ස්වභාවය; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං, මේතෙම; පරිදෙවො වුච්චති, පරිදේවය යි කියනු ලැබේ.

14. ආවුසො, ඇවැත්ති; දුක්ඛං, දුක්ඛ ය; කතමං ව?, කවරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; යං ඛො කායිකං දුක්ඛං, යම් කයෙහි හටගන්නා වූ කායික දුකක් ඇද්ද; කායිකං, කයෙහි හටගන්නා වූ; අසාතං, අමිහිරි වූ; අඵාසු, කාරණය; කායසම්පස්සජං, කය හා එක් ව ස්පර්ශවීමෙන් උපන්නා වූ කර්කශ වේදනාව වූ; දුක්ඛං, දුකක් වේ ද; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉදං, මේ කයෙහි උපන් දුක; දුක්ඛං වුච්චති, ස්වභාවයෙන් ම දුක ය යි කියනු ලැබේ.

15. ආවුසො, ඇවැත්ති; දොමනස්සං, දොම්නස; කතමං ව?, කවරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; අසාතං, සිතෙහි හටගන්නා වූ; යං ඛො දුක්ඛං, යම්බඳු වූ දුකෙක් වේ ද; වෙතසිකං, සිතෙහි හටගන්නා වූ; අමුදුරභාවයක් හෙවත් පැසුණු බවෙක් වේ ද; මනො සම්පසසජං, සිතට ස්පර්ශවීමෙන් උපන්නා වූ; දුක්ඛං, දුකක් වේ ද; අසාතං, සැප නො වූ; වෙදයිතං, විඳීමක් වේ ද; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉදං, මේතෙම; දොමනස්සං වුච්චති, දොම්නස ය යි කියනු ලැබේ.

16. ආවුසො, ඇවැත්ති; උපායාසො, උපායාසය තෙම; කතමො ච?, කචරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; අඤ්ඤාතර'ඤ්ඤාතරෙනව්‍යසනෙන, නානාප්‍රකාර ව්‍යසනයන් අතුරෙන් එක්තරා යම් ව්‍යසනයකින්; සමන්තාගතසස, යුක්ත වූවහු ගේ අඤ්ඤාතර'ඤ්ඤාතරෙන දුක්ඛධම්මෙන, එක්තරා යම් දුක් ස්වභාවයකින්; ඵ්‍රිට්ඨස්ස, යට කරන ලද්දහු ගේ; යො ඛො ආයාසො, යම් ආයාසයෙක් ඇද්ද; උපායාසො, බලවත් ආයාසයෙක් ඇද්ද; ආයාසිතත්තං, ක්ලාන්ත වූ ස්වභාවය; උපායාසිතත්තං, දැඩි ක්ලාන්ත වූ ස්වභාවය; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං, මෙතෙම; උපායාසො, උපායාසය යි; වුච්චති, කියනු ලැබේ.

17. ආවුසො, ඇවැත්ති; යම්පිච්ඡං, කැමති දෙයක්; න ලහති, නො ලබා ද; තම්පි දුක්ඛං, හෙද දුක් වන්නේ ය යනු; කතමොච?, කචරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; ජාතිධම්මානං, සසර නොයෙක් ජාතිවල පිළිසිඳ ගන්නා ස්වභාවය ඇති; සත්තානං, සත්වයන්ට; එවං ඉච්ඡා, මෙසේ වූ තණ්හාවක්; උප්පජ්ජති, උපදී; මයං, අපි; න ජාති ධම්මා අස්සාම, භවයෙහි උපදින ස්වභාව නැති වන්නහු නම්; නො, අපට; චත, ඒකාන්තයෙන්; ජාති, භවයෙහි හටගැනීම; න ච ආගච්ඡෙය්‍ය, නො ම එන්නේ නම්; අහො චත, ඉතා යෙහෙක; එතං, මේ කාරණය; ඉච්ඡෙය්‍ය, කැමැත්තෙන්; න ඛො පන පත්තඛිඛං, පැමිණිය හැකි නොවේ. ඉදම්පි, මෙය ද; යම්පිච්ඡං, ආසාකරන ලද යමක් නොලබා ද; තම්පි දුක්ඛං, හෙද දුක් වන්නේ ය.

18. ආවුසො, ඇවැත්ති; ජරාධම්මානං, ජරාව ස්වභාව කොට ඇති; සත්තානං, සත්වයන්ට; එවං ඉච්ඡා, මෙසේ ආසාවක්; උප්පජ්ජති, උපදනේ ය; මයං, අපි; න ජරා ධම්මා අස්සාම, ජරා ස්වභාව ඇති නොවෙමු නම්; නො, අපට; චත, ඒකාන්තයෙන්; නචජරා ආගච්ඡෙය්‍ය, ජරාව නො එන්නේ නම්; අහො චත, ඉතා යෙහෙක; එතං, මේ කාරණය; ඉච්ඡාය, කැමැත්තෙන්; න ඛො පන පත්තඛිඛං, නො පැමිණිය යුත්තේ ය; ඉදම්පි, මෙය ද; යම්පිච්ඡං, කැමැති වූ යමක්; න ලහති, නො ලබා නම්; තම්පි දුක්ඛං, හෙද දුක් වන්නේ ය.

19. ආවුසො, ඇවැත්ති; ව්‍යාධි ධම්මානං, රෝග ඇතිවීම ස්වභාව කොට ඇත්තා වූ; සත්තානං, සත්වයන්ට; එවං, මෙසේ; ඉච්ඡා, කැමැත්තක්; උප්පජ්ජති, උපදී; මයං, අපි; න ව්‍යාධි ධම්මා අස්සාම, රෝග ස්වභාව කොට ඇත්තේ නො වෙමු නම්; නො, අපට; චත, ඒකාන්තයෙන්; ත ච ව්‍යාධි ආගච්ඡෙය්‍ය, ව්‍යාධියක් නො ම පැමිණෙන්නේ නම්; අහො චත ඉති, ඉතා යෙහෙකැ යි; එතං, මේ කාරණය; ඉච්ඡාය, ආසාවෙන්; න ඛො පන පත්තඛිඛං, නො පැමිණිය හැක්කේ ම ය; ඉදම්පි, මෙය ද; යම්පිච්ඡං න ලහති, යම් කැමති දෙයක් නො ලබා ද; තම්පි දුක්ඛං, ඒ ද දුක්වන්නේ ය.

20. ආවුසො, ඇවැත්ති; මරණධම්මානං, මැරීම ස්වභාවය කොට ඇති; සත්තානං, සත්වයන්ට; එවං ඉච්ඡා, මෙසේ කැමැත්තක්; උප්පජ්ජති, උපදී; මයං, අපි; න මරණ ධම්මා අස්සාම, මරණ ස්වභාව නැති වමු නම්; නො, අපට; චත, ඒකාන්තයෙන්; මරණං, මරණය ද; න ච ආගච්ඡෙය්‍ය, නොම පැමිණෙන්නේ නම්; අහො චත ඉති, ඉතා යෙහෙකැ යි; එතං, මේ කාරණය; ඉච්ඡාය, ආසාවෙන්; න ඛො පන පත්තඛිඛං, නො ද පැමිණිය හැක්කේ ම ය; ඉදම්පි, මෙ ද; යම්පිච්ඡං න ලහති, යම් කැමති දෙයක් නො ලබා ද; තම්පි දුක්ඛං, එ ද දුක්වන්නේ ය.

21. ආවුසො, ඇවැත්ති; සොක පරිදේව දුක්ඛ දොමනස්සු'පායාස ධම්මානං, ශෝක පරිදේව කායික දුක් දොමනස් දැඩි ආයාස ස්වභාවයෙන් යුක්ත වූ; සත්තානං, සත්වයන්ට; එවං, මෙසේ; ඉච්ඡා, ආශාවක්; උප්පජ්ජති, උපදී; මයං, අපි; න සොක පරිදේව දුක්ඛ දොමනස්සුපායාසා ධම්මා අස්සාම, ශෝක පරිදේව දුක් දොමනස් දැඩි ආයාස ස්වභාව ඇත්තේ නො වමු නම්; නො, අපට; සොකපරිදේව දුක්ඛ දොමනස්පායාසා, ශෝක පරිදේව දුක් දොමනස් දැඩි ආයාසයෝ; න ච චත

ආගවිජේය්‍යුංකි නො ම එන්නාහු නම්; අහො වත ඉති, ඉතා යෙහෙකැ යි; එතං, මේ කාරණය; ඉච්ඡාය, ආසාවෙන්; න ඛො පන පත්තබ්බං, නො පැමිණිය හැකි ය; ඉදම්පි, මෙ ද; යම්පිච්ඡං න ලභති, යම් කැමති දෙයක් නො ලබා ද; තම්පි දුක්ඛං, එ ද දුක්වන්නේ ය.

22. ආවුසො, ඇවැත්ති; සංඛිත්තෙන, සංකෂ්පයෙන්; දුක්ඛා, දුක් වූ; පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා, පඤ්චවිධ උපාදානස්කන්ධයෝ; කතමා ච?, කවරහු ද?; සෙය්‍යථීදං, ඔහු කවරහු ද යත්; රුපුපාදානක්ඛන්ධො, කෙලෙස් සහිත රූප උපාදානස්කන්ධය; වෙදනුපාදානක්ඛන්ධො, වේදනාඋපාදානස්කන්ධය; සඤ්ඤුපාදානක්ඛන්ධො, සංඥ රාසි වූ සංඥ උපාදානස්කන්ධ ය; සංඛාරුපාදානක්ඛන්ධො, සංස්කාර උපාදානස්කන්ධය; විඤ්ඤාණුපාදානක්ඛන්ධො, විඤ්ඤාණ උපාදානස්කන්ධය; ආවුසො, ඇවැත්ති; සංඛිත්තෙන, සංකෂ්පයෙන්; දුක්ඛා, දුක් වූ; පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා, පස් උපාදාන ස්කන්ධයෝ; ඉමෙ වුච්චන්ති, මොහු ය යි කියනු ලැබෙත්; ඉදං, මේ තෙම; දුක්ඛං අරියසච්චං, දුක්ඛාර්ය සත්‍යය යි; වුච්චති, කියනු ලැබේ.

23. ආවුසො, ඇවැත්ති; දුක්ඛ සමුද යං අරියසච්චං, දුක්ඛ සමුද ය නම් වූ ආර්ය සත්‍යය; කතමඤ්ච?, කවරේ ද?; පොනොභවිකා, නැවත සසරෙහි ඉපදීම කරන්නා වූ; නන්දිරොග සහගතා, සතුටුවන ඇලෙන රාගය සමග එකතු වූ; තත්‍රතත්‍රාහි නන්දනී, ඒ ඒ අත්බැවිහි ඇල්ම කරන්නා වූ; යා අයං තණ්හා, යම් මේ තණ්හාවක් වේ ද; සෙය්‍යථී දං?, ඒ කවරේ ද?; කාමතණ්හා, කාමරාග වගයෙන් පවත්නා තණ්හාව ය; භව තණ්හා, ශාස්වත දෘෂ්ටිය සමග පවත්නා ආසාව ය; විභව තණ්හා, උච්ඡේද දෘෂ්ටිය සමග පවත්නා ආසාව ය; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉදං, මෙය; දුක්ඛ සමුදයං අරියසච්චං, දුක්ඛ සමුදයාර්ය සත්‍යය යි; වුච්චති, කියනු ලැබේ.

24. ආවුසො, ඇවැත්ති; දුක්ඛනිරොධං අරියසච්චං, දුක්ඛ නිරෝධාර්ය සත්‍යය; කතමඤ්ච?, කවරේ ද?; තස්සායෙව තණ්හාය, එම තණ්හාව ගේ; යො අසෙස විරාග නිරොධො, නිරවශේෂ වූ යම් නො ඇලීමෙන් නිරුද්ධ කිරීමක් වේ ද; වාගො, යම් ආලය ඇරීමක් වේ ද; පටිනිස්සග්ගො, ඒ ආලයා ගේ දුරලීමක් වේ ද; මුත්ති, මිදීමක් වේ ද; අනාලයො, යම් ආලය නැතිවීමක් ඇද්ද; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉදං, මේ දුක්ඛ නිරොධං අරියසච්චං, දුක් නැති කිරීම වූ ආර්ය සත්‍යය යි; වුච්චති, කියනු ලැබේ.

25. ආවුසො, ඇවැත්ති; දුක්ඛ නිරොධගාමිනී පටිපදා අරියසච්චං, දුක්ඛ නිරෝධගාමිනී ප්‍රතිපදාර්ය සත්‍යය තෙම; කතමඤ්ච?, කවරේ ද?; අයං එව, මේ; අරියො, උත්තම වූ; අට්ඨංගිකො, අංග අටක් ඇත්තා වූ; මග්ගො, මාර්ගය යි; ඒ කවරේ ද?

සම්මා දිට්ඨි, සමයක් දෘෂ්ටිය; සම්මා සංකප්පො, සමයක් සංකල්පනාව ය; සම්මා වාචා, සමයක් වචන ය; සම්මා කම්මන්තො, සමයක් කර්මාන්ත ය; සම්මා ආජීවො, සමයක් ආජීව ය; සම්මා වායාමො, සමයක් ව්‍යායාම ය (හෙවත්) මනාකොට උත්සාහ ය; සම්මා සති, මනාකොට සිහිකිරීම ය; සම්මා සමාධි, මනාකොට සිත එකඟ කිරීම ය යන මේයි.

26. ආවුසො, ඇවැත්ති; සම්මා දිට්ඨි සමයක් දෘෂ්ටි නොමෝ; කතමා ච?, කවරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; යං ඛො දුක්ඛෙ ඤාණං, දුක කෙරෙහි මේ දුක යයි යම් දැනීමක් වේ ද; දුක්ඛ සමුදයෙ ඤාණං, දුක්ඛ සමුදය කෙරෙහි දැනීමක් වේ ද; දුක්ඛනිරොධෙ ඤාණං, දුක්ඛනිරෝධය කෙරෙහි දැනීමක් වේ ද; දුක්ඛනිරොධ ගාමිනියා පටිපදාය ඤාණං, දුක් නිරුද්ධ කිරීමට යන පිළිපැදීමෙහි යම් දැනීමක් වේ ද; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං, මෝ නොමෝ; සම්මා දිට්ඨි වුච්චති; සමයක් දෘෂ්ටිය යි කියනු ලැබේ.

27. ආවුසො, ඇවැත්ති; සම්මා සංකප්පො, සමයක් සංකල්පනාව; කතමො ච?, කචරේ ද?; නෙක්ඛම්ම සංකප්පො, හිහි ගෙයින් නික්මීමෙහි වූ නෛෂ්ක්‍රමය සංකල්පනාව ය; අව්‍යාපාද සංකප්පො, අනුන් කෙරෙහි වෛර රහිත වූ අව්‍යාපාද සංකල්පනාව ය; අවිහිංසා සංකප්පො, අවිහිංසා සංකල්පනාව ය; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං සම්මා සංකප්පො, මේ සමයක් සංකල්පනාව ය; වුවච්චි, කියනු ලැබේ.

28. ආවුසො, ඇවැත්ති; සම්මා වාචා, සමයක් වචනය; කතමො ච?, කචරී ද?; මුසාවාදා වෙරමණී, බොරු කීමෙන් වැලකීම ය; පිසුනා වාචා වෙරමණී, කේලාමී කීමෙන් වැලකීම ය; ඵරුසා වාචා වෙරමණී, අනුන් සඳහා රළු වචන කීමෙන් වැලකීම ය; සම්ඵප්පලාපා වෙරමණී, හිස් මිත්‍යා කථා කිරීමෙන් වැලකීම ය; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං, මෝ තොමෝ; සම්මා වාචා, සමයක් වචනය ය; වුවච්චි, කියනු ලැබේ.

29. ආවුසො, ඇවැත්ති; සම්මා කම්මන්තො, සමයක් කම්මන්තය; කතමො ච?, කචරේ ද?; පාණාතිපාතා වෙරමණී, සතුන් දිවි හැරීමෙන් වැලකීම ය; අදින්නාදානා වෙරමණී, අදත්තාදානයෙන් වැලකීම ය; කාමෙසු මිච්ඡාචාරා වෙරමණී, කාමයන් හි වරදවා යෙදීමෙන් වැලකීම ය; අයං, මෙ තෙම; සම්මා කම්මන්තො, සමයක් කම්මන්තය ය; වුවච්චි, කියනු ලැබේ.

30. ආවුසො, ඇවැත්ති; සම්මා ආජීවො, සමයක් ආජීවය; කතමො ච?, කචරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; අරියසාවකො, ආර්ය ශ්‍රාවක තෙමේ; මිච්ඡා ආජීවං පභාය, මිථ්‍යා ආජීවය හැර; සම්මා ආජීවෙන; නිවැරදි වූ සමයක් ආජීවයෙන්; ජීවිකං කප්පෙති, ජීවිකාව කෙරෙයි; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං, මේ; සම්මා ආජීවො, සමයක් ආජීවය ය; වුවච්චි, කියනු ලැබේ.

31. ආවුසො, ඇවැත්ති; සම්මා වායාමො, සමයක් ව්‍යායාමය; කතමො ච?, කචරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉධ, මේ ශාසනයෙහි; හික්ඛු, මහණතෙම; අනුප්පන්නානං, නූපන්නා වූ; පාපකානං, ළාමක වූ; අකුසලානං ධම්මානං; අකුසල ධර්මයන් ගේ; අනුප්පාදාය, නො ඉපදීම පිණිස; ඡන්දං ජනෙති, කැමැත්ත උපදවන්නේ ය; වායමති, උත්සාහ කරයි; විරියං ආරහති, විරියය පවත්වන්නේ ය; චිත්තං පග්ගණ්හාති, වියඪී කිරීමෙන් චිත්ත පරිග්‍රහණය කරයි; පදහති, වියඪීය පවත්වයි.

උප්පන්නානං, උපන්නා වූ; පාපකානං, ළාමක වූ; අකුසලානං ධම්මානං, අකුසල ධර්මයන් ගේ; පභාණාය, ප්‍රභාණය පිණිස; ඡන්දං ජනෙති. (ඒ ඒ පාපකර්මය නූපදනා පිළි වෙත් පිරිමට) ආලය උපදවයි; වායමති, නිසිව්‍යායාම කරයි; විරියං අරහති, වියඪීය පවත්වයි; චිත්තං පග්ගණ්හාති, විරිය කිරීමෙන්; චිත්ත පරිග්‍රහණය කරයි; පදහති, කළමනා විරිය පවත්වයි; අනුප්පන්නානං කුසලානං ධම්මානං, තමා කෙරෙහි නූපන්නා වූ ප්‍රථමධ්‍යානාදී කුසල ධර්මයන් ගේ; උප්පාදාය, ඉපදීම පිණිස; ඡන්දං ජනෙති, (ප්‍රථමධ්‍යානාදී නූපත් කුසල ධර්මයන් ගේ) ප්‍රතිලාභය පිණිස කැමැත්ත උපදවයි; වායමති, ව්‍යායාම කරයි; විරියං ආරහති, නිසි පිළිවෙත් සාධක විරියය සිත්හි පවත්වයි; චිත්තං පග්ගණ්හාති, වියඪීය කිරීමෙන් චිත්ත පරිග්‍රහණය කරයි; පදහති, කළමනා වියඪීය පවත්වයි; උප්පන්නානං, උපන්නා වූ; කුසලානං ධම්මානං, ප්‍රථමධ්‍යානාදී කුසල ධර්මයන් ගේ; ටිකියා, ස්ථිරව තමා කෙරෙහි පිහිටුවා ගන්නා පිණිස; අසම්මොසාය, එම කුසල ධර්මයන් ගේ විනාස නො වීම පිණිස; හියො භාවාය, වඩ වඩා වර්ධනය වීම පිණිස; වෙපුල්ලාය, විපුල්ලව පතළ වීම පිණිස; භාවනාය, භාවනාව ගේ; පාරිපුරියා, පරිපුර්ණත්වය පිණිස; ඡන්දං ජනෙති, කැමැත්ත උපදවයි ද; වායමති, ව්‍යායාම කෙරේ ද; විරියං ආරහති, වියඪීරම්භ කෙරේ ද; චිත්තං පග්ගණ්හාති, සිත්හි ඔසවා තබා ගනී ද; පදහති, සිත පිහිටුවා ද; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං සම්මා වායාමො, මෙය සමයක් ව්‍යායාමය ය; වුවච්චි, කියනු ලැබේ.

32. ආවුසො, ඇවැත්ති; සම්මා සති, සමාස් ස්මානිය; කතමා ව?; කවරීද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉධ, මේ සස්තෙහි; හික්ඛු, යෝගාවචර හික්ඛු තෙම; ආතාපි, කෙලෙසුන් තවන වීයඝී ඇතිව; සම්පජානො, නුවණ ඇතිව; සතිමා, සිහිය ඇතිව; ලොකෙ, ශරීර සංඛ්‍යාත ලෝකයෙහි; අභිජ්ඣා දොමනස්සං, දැඩි ලෝභය හා ක්‍රෝධය; විනෙය්‍ය, දුරුකොට; කායෙ, කායගතානුසති භාවනාවෙහි; කායානුපස්සී, ශරීරය අනුව නුවණින් කල්පනා කර බලමින්; විහරති, වාසය කෙරේ ද; ආතාපි, කෙලෙස් තවන වීයඝී ඇතිව; සම්පජානො, නුවණ ඇතිව; සතිමා, සිහිය ඇතිව, ලොකෙ, ශරීර සංඛ්‍යාත ලෝකයෙහි; අභිජ්ඣා දොමනස්සං, දැඩි ලෝභය හා ක්‍රෝධය; විනෙය්‍ය, දුරුකොට; වෙදනාසු, වේදනාවන්හි; වෙදනානුපස්සී, වේදනාව අනුව බලමින්; විහරති, වාසය කෙරේ ද; ලොකෙ, ශරීර සංඛ්‍යාත ලෝකයෙහි; ආතාපි, කෙලෙසුන් තවන වීයඝී ඇතිව; සම්පජානො, නුවණ ඇතිව; සතිමා, සිහිය ඇතිව; අභිජ්ඣා දොමනස්සං, දැඩි ලෝභය හා ක්‍රෝධය; විනෙය්‍ය, දුරුකොට; විත්තෙ, සිතෙහි; විත්තානුපස්සී, සිත අනුව බලමින්; විහරති, වාසය කෙරේ ද; ලොකෙ, ශරීර සංඛ්‍යාත ලෝකයෙහි; ආතාපි, කෙලෙසුන් තවන වීයඝී ඇතිව; සම්පජානො, නුවණ ඇතිව; සතිමා, සිහිය ඇතිව; අභිජ්ඣා දොමනස්සං, දැඩි ලෝභය හා ක්‍රෝධය; විනෙය්‍ය, දුරුකොට; ධම්මෙසු, නිවරණාදී ධර්මයන් කෙරෙහි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මය අනුව බලමින්; විහරති, වාසය කෙරේ ද; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං, මෝ තොමෝ; සම්මා සති, සමාස් ස්මානිය යි; වුවුවති, කියනු ලැබේ.

33. ආවුසො, ඇවැත්ති; සම්මා සමාධි, සමාස් සමාධිය; කතමා ව?; කවරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉධ, මේ සස්තෙහි; හික්ඛු, යෝගාවචර හික්ඛු තෙම; විචිච්චෙව කාමෙහි, පඤ්චනිවරණී අකුසලයන්ගෙන් වෙන්ව ම; විචිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි, පඤ්චනිවරණී අකුසලයන් ගෙන් වෙන්ව; සවිතකකං, විතර්ක සහිත වූ; සච්චාරං, විචාර සහිත වූ; විචෙකචං විචෙකයෙන් උපන්නා වූ; පීතිසුඛං, ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති; පඨමජ්ඣානං, ප්‍රථමධ්‍යාන කුසල් සිතට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසය කෙරෙයි.

විතක්ක විචාරනං, විතර්ක විචාරයන් ගේ; වූපසමං, සංසිද්ධිමෙන්; අජ්ඣන්තං, තමා කෙරෙහි පැවැති; සම්පසාදනං, මනා පැහැදීම ඇති; චෙතසො ඵකොදිභාවං, සිත පිළිබඳ ඵකඟ බවක් ඇති; අවිතක්කං, විතර්කයක් නැති; අච්චාරං, විචාරයක් නැති; සමාධිචං, සමාධියෙන් උපන්; පීති සුඛං, ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති; දුතියජ්ඣානං, දෙවෙනි ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; පීතියා ව විරාගා, ප්‍රීතියෙහි ද නො ඇලීමෙන්; උපෙක්ඛකො ව, උපේක්ෂකව හෙවත් මැදහත්ව; විහරති, වාසය කෙරෙයි.

සතො ව, සිහි ඇති ව; සම්පජානො, නුවණ ඇති ව; කායෙන, නාම කයින්; සුඛං පටිසංවෙදෙති, ධ්‍යාන සැපය විඳියි; යං, යම්බඳු වූ ඒ තුන්වැනි ධ්‍යානයෙන් යුත් පුද්ගලයා; උපෙක්ඛා, මධ්‍යස්ථ වූයේ; සතිමා, සිහි ඇත්තෙක; සුඛචිභාරීති, ධ්‍යාන සැප විහරණ ඇත්තෙකැ යි; අරියා, ආර්යයෝ; ආචික්ඛන්ති, කියත් ද; තං තතියජ්ඣානං, ඒ තුන්වෙනි ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසය කෙරෙයි.

සුඛස්ස ව පහානා, කායික සැපය දුරු කිරීමෙන් හා; දුක්ඛස්ස ව පහානා, කායික දුක්ඛය දුරු කිරීමෙන්; පුබ්බෙව, පළමු කොට ම; සොමනස්ස දොමනස්සානං, සිත පිළිබඳ වූ සොම්නස් දොමනස් දෙදෙනා ගේ; අත්ථංගමා, නැති වී යාමෙන්; අදුක්ඛං අසුඛං, දුක්ඛ නැති සැපක් නැති; උපෙක්ඛා, මධ්‍යස්ථ බැවින් වූ; සති පාරිසුද්ධිං, සිහි පිරිසුදු බැව් ඇති; වතුත්ථජ්ඣානං, වතුර්ථධ්‍යාන කුසල සිතට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; ආවුසො, ඇවැත්ති; අයං, මේ ධර්මය තෙම; සම්මා සමාධි, සමාස් සමාධිය යි; වුවුවති, කියනු ලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්ති; ඉදං, මෙය; දුක්ඛ

නිරෝධ ගාමිනිපටිපදා අරිසච්චං, දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණිප්‍රතිපදා ආයාඪී සත්‍යය යි; වුවච්චි, කියනු ලැබේ.

34. ආවුසො, ඇවැත්ති; අරහතා, අර්හත් වූ; තථාගතෙන, තථාගත වූ; සම්මා සම්බුද්ධෙන, සමාස් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින්; ඛාරාණසියං, බරණැසෙහි; මිගදායෙ, මිගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බමුණකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මුණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි; කෙනච්ච වා, අත්කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැකි; යං, යම්බඳු වූ; ඉමෙසං චතුත්තං, අරියසච්චානං, මේ චතුරායාඪී සත්‍යය ධර්මයන් ගේ; ආචික්ඛණා, කීම ය; දේශනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැණවීම ය; පට්ඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විස්තර කිරීම ය; විභජනා, විභාග කිරීම ය; උත්තානීකම්මං ඉති, ප්‍රකට කිරීම ය යන; ඉදං, මේ; අනුත්තරං, උතුම් වූ; ධම්මචක්කං, ධම්මචක්‍රය; පවත්තිතං, පවත්වන ලදී.

35. ආයස්මා, ආයුෂ්මත් වූ; සාරිපුත්තො, සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ; ඉදං, මේ ධර්ම දේශනාව; අවොච, වදාළ සේක; අත්තමනා, සතුවූ වූ; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලා; ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් ගේ; භාසිතං, දේශනාව; අභිනන්දුං ඉති, සතුටින් පිළිගත්හ.

සච්ච විභංග සූත්‍රය යි.

(අතිරෙකානි, අතිරේක වූ; සත්ත සුත්තානි, සජන සූත්‍රයෝ; නිට්ඨිතානි, නිම කරන ලදී.)

ආටානාටිය සුතනං. - ආටානාටිය සුත්‍රය.

පට්ඨක භාණ්ඩාරො - පළමුවන බණවර

භගවතො, භාග්‍යවත් වූ; අරභතො, අරභත් වූ;

තස්ස සම්මා සම්බුද්ධස්ස, ඒ සම්මා සම්බුදුරදුන් වහන්සේට; නමො, නමස්කාරය වේවා!

1. මෙ, මා විසින්; එවං සුතං, මේ සුත්‍ර ධර්මය මෙසේ අසන ලදී. එකං සමයං, එක් සමයෙක්හි; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; රාජගහෙ, රජගහ නුවර; ගිජ්ඣකුටෙ පබ්බතෙ, ගිජ්ඣකුට පර්වතයෙහි; චීභරති, වැඩ වාසය කරන සේක; අපං ඛො, එකල්හි වනාහී; වත්තාරො මහා රාජා, සතරවරම් රජදරුවෝ; මහතියා ව යක්ඛ සෙනාය, මහත් වූ යක්ෂ සේනාවකින් ද; මහතියා ව ගන්ධබ්බ සෙනාය. මහත් වූ ගන්ධර්ව සේනාවකින් ද; මහතියා ව කුම්භාණ්ඩ සෙනාය, මහත් වූ කුම්භාණ්ඩ සේනාවකින් ද; මහතියා ව නාග සෙනාය. මහත් වූ නාග සේනාවකින් ද; වතුද්දිසං, සිවුදිග; රක්ඛං ධපෙඤා, ආරක්ෂා පිහිටුවා; වතුද්දිසං, සිව්දිග; ගුම්ඛං ධපෙඤා, මහත් බල සේනාව තබා; වතුද්දිසං, සිවුදිග; ඔචරණං ධපෙඤා, සේනාව තරකොට සිටුවා; අභික්කන්තාය රත්තියා, පෙරයම් රැය ඉක්ම ගිය කල්හි; අභික්කන්තවණ්ණො, මනෝඥ වූ වණ් ඇත්තා හු; කෙවලුකප්පං ගිජ්ඣකුටං, මුළු ගිජ්ඣකුට පර්වතය; මහාසෙත්වා, හත්පසින් බබුළුවා; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක ද; තෙන, එතැනට; උපසංකමිත්සු, එළඹියාහු ය; උපසංකමිත්වා, එළඹූ; භගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අභිවාදෙත්වා, මනාකොට වැද; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්නාහු ය.

2. තෙ පි ඛො යක්ඛා, සිවුවරම් රජුන් සමග පැමිණි ඒ යක්ෂයෝ ද; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් කෙනෙක්; භගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැද; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්හ; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් යක්ෂ කෙනෙක්; භගවතා සද්ධිං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සමග; සම්මොදිංසු, සතුටු වූහ; සම්මොදනීයං, සතුටු විය යුතු වූ; සාරාණියං, සිහිකටයුතු වූ; කථං, කථාව; චීතිසාරෙත්වා, කොට නිමවා; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්නාහු ය; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් යක්ෂ කෙනෙක්; භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එදෙසට; අඤ්ජලිං පණාමෙත්වා, අඤ්ජලි ප්‍රණාමය කොට; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්හ; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් යක්ෂ කෙනෙක්; නාම ගොත්තං සාවෙත්වා, නම් ගොත් අස්වා; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්හ; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් යක්ෂ කෙනෙක්; තුණ්භී භුතා, නිශ්ශබ්ද වූවා හු; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසීදිංසු, හුන්හ; එකමන්තං නිසින්තො ඛො, එකත් පස්ව හුන්නාවූ ම; වෙස්සවණො මහාරාජා, වෙසමුනි මහරජ තෙමේ; භගවත්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; එතදවොච, මෙය සැළ කෙළේ ය;

3. භත්තෙ, ස්වාමීනි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හට; අප්පසන්තා, අප්‍රසන්න වූ; උළාරා යක්ඛා, මහේශාකාය යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; භත්තෙ, ස්වාමීනි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේහට; පසන්තා, ප්‍රසන්න වූ; උළාරා යක්ඛා, මහේශාකාය යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; භත්තෙ, ස්වාමීනි; භගවතො, භාග්‍යවත් හට; අප්පසන්තා, අප්‍රසන්න වූ; මජ්ඣිමා යක්ඛා, මධ්‍යම අනුභාව ඇති යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; භත්තෙ, ස්වාමීනි; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පසන්තා, ප්‍රසන්න වූ; මජ්ඣිමා යක්ඛා, මධ්‍යම අනුභාව ඇති යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; භත්තෙ, ස්වාමීනි; භගවතො, භාග්‍යවත් හට; අප්පසන්තා, අප්‍රසන්න වූ; නීවා යක්ඛා, අල්පේශාකාය යක්ෂයෝ ද; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; භත්තෙ, ස්වාමීනි; භගවතො, භාග්‍යවත් හට; පසන්තා, ප්‍රසන්න වූ; නීවා යක්ඛා, අල්පේශාකාය යක්ෂයෝ ද; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය.

4. හන්තෙ, ස්වාමීනි; යක්ඛා, යක්ෂයෝ; යෙභුයොන ඛො පන, ඛොහෝ සෙයින් ම වනාහි; හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අප්පසන්නා යෙව, අප්‍රසන්නයෝ ම ය; තං කිස්ස හෙතු; ඊට හේතුව කවරේ ද?; හන්තෙ, ස්වාමීනි; හගවාහි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි; පාණාතිපාතා වෙරමණියා, ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළකීම පිණිස; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දෙසන සේක; අදින්තාදානා වෙරමණියා, අයිතාදනින් වැළකීම පිණිස; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දෙසන සේක; කාමෙසුමිච්ඡාවාරා වෙරමණියා, කාමමිච්ඡාවාරයෙන් වැළකීම පිණිස; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දෙසන සේක; මුසාවාදා වෙරමණියා, මුසාවාදයෙන් වැළකීම පිණිස; ධම්මං දෙසෙති, දහම දෙසන සේක; සුරාමෙරය මජ්ජිමනිකායා වෙරමණියා, මද ප්‍රමාද දෙකට කාරණ වූ රහමෙර පීමෙන් වැළකීම පිණිස; ධම්මං, දහම; දෙසෙති, දෙසන සේක. (එහෙයින්)

5. හන්තෙ, වහන්ස; යක්ඛා, යක්ෂයෝ; යෙභුයොන ඛො පන, ඛොහෝ සෙයින් ම වනාහි; පාණාතිපාතා, ප්‍රාණඝාතයෙන්; අප්පට්චිරතා යෙව, නො වැළැක්කාහු ම ය; අදින්තාදානා, අදන්තාදානයෙන්; අප්පට්චිරතා, නො වැළැක්කාහු ම ය; කාමෙසුමිච්ඡාවාරා, කාමමිච්ඡාවාරයෙන්; අප්පට්චිරතා, නො වැළැක්කාහු ම ය; මුසාවාදා, බොරු කීමෙන්; අප්පට්චිරතා, නොවැළැක්කාහු ම ය; සුරාමෙරය මජ්ජිමනිකායා, මදයට හා ප්‍රමාදයට හේතු වන රහමෙර පීමෙන්; අප්පට්චිරතා, නො වැළැක්කාහු ම ය; තෙසං, ඒ යක්ෂයින්ට; තං, ඒ ධර්ම දේශනාව; අප්පියං අමනාපං හොති, අප්‍රිය වන්නේ ය, අමනාප වන්නේ ය.

6. හන්තෙ, ස්වාමීනි; හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ; සාවකා, ශ්‍රාවක වූ හික්ෂුන් වහන්සේ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; (ඒ ශ්‍රාවකයෝ) අරඤ්ඤෙ; ආරණ්‍යයෙහි වූ; සෙනාසනානි, සේනාසන ද; වනපඤ්චානි, වනයට ඇතුළත් වූ; පඤ්චානි, ප්‍රාන්ත වූ ද හෙවත් ඉතා දුර වූ ද; අප්ප සද්දානි, අල්ප ශබ්ද ඇති; අප්පනිග්ගොසානි, මහත් සෝසා නැති හෙවත් කෝලාහල නැත්තා වූ; විජනවාතානි, ජනවාසයෙන් උපදානා පවත් නැත්තා වූ; මනුස්සරාහසෙය්‍යාකානි, මිනිසුන් ගේ රහසට සුදුසු වූ; පටිසල්ලානං, සිත එකඟ කිරීමට; සාරුප්පානි, සුදුසු වූ; සෙනාසනානි, සෙනසුන්; පටිසෙවන්ති, සේවනය කෙරෙත්; තඤ්ඤා, ඒ වනසෙනසුන්හි; නිව්‍යාසිනො, නිබ්බද වාසය කරන්නා වූ; උළාරා යක්ඛා, මහානුභාව සම්පන්න යක්ෂයෝ; සන්ති, ඇත්තාහු ම ය; යෙ, යම් යක්ෂ කෙනෙක්; හගවතො, භාග්‍යවත්තු ගේ; ඉමස්මිං පාවචනෙ, මේ ත්‍රිපිටක ධර්මයෙහි; අප්පසන්නා, නො පැහැදුනාහු ද; තෙසං, ඔවුන් ගේ; පසාදාය, ප්‍රසාදය ඇති කරවනු පිණිස ය.

7. හන්තෙ, ස්වාමීනි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; හික්ඛුනං, හික්ෂුන් ගේ ද; හික්ඛුණිනං, හික්ෂුණින් ගේ ද; උපාසකානං, උපාසකවරුන් ගේ ද; උපාසිකානං, උපාසිකාවරුන් ගේ ද; ගුත්තියා, උච්චාරු වැළැක්වීම පිණිස ද; රක්ඛාය, ආරක්ෂාව පිණිස ද; අවිහිංසාය, හිංසා නොවන බැව් පිණිස ද; එසුච්චාරාය, පහසු විහරණය පිණිස ද; ආටානාටියං රක්ඛං, ආටානාටිය නම් ආරක්ෂාව හෙවත් පිරිත; උග්ගණ්භාතු ඉති, ඉගෙන වදාරණ සේක්වා;

8. හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තුණ්හිභාවෙන, නිශ්ශබ්දතාවෙන්; අධිවාසෙසි, ඉවසා වදාළ සේක; අථ ඛො, ඉක්බිති; වෙස්සවණො මහාරාජා, වෙස්සවණු මහරජ තෙමේ; හගවතො, භාග්‍යවත්තු ගේ; අධිවාසනං, ඉවසීම; විදිඤ්වා, දැන; තායං වෙලායං, ඒ වේලායෙහි; ඉමං ආටානාටියං රක්ඛං, මේ ආටානාටිය පිරිත; අහාසි, කීයේ ය හෙවත් ප්‍රකාශ කෙළේ ය;

9. (1) වක්ඛුමන්තස්ස, ප්‍රඥ වක්ෂුස ඇත්තා වූ; සිරිමතො, ශ්‍රීමත් වූ; විපස්සිස්ස, විපස්සි නම් බුදුරජ හට; නමඤ්ඤා, නමස්කාර වේවා; සබ්බභූතානුකම්පිනො, සියලු සතුන් කෙරෙහි අනුකම්පා ඇත්තා වූ; සිබ්බස්සපි, සිබ්බ නම් බුදුරජාණන් වහන්සේට ද; නමඤ්ඤා, නමස්කාර වේවා.

(2) නහාතකස්ස, නිහත ක්ලේසි වූ; තපස්සිනො, කෙලෙසුන් තවන වීයා ඇති; වෙස්සභුස්ස, වෙස්සභු නම් බුදුරජ හට ද; නමඤ්ඤ, නමස්කාර වේවා; මාරසෙනා පමද්දිනො, පංචවිධ මාරසේනාව මර්දනය කළා වූ; කකුසන්ධස්ස, කකුසද බුදුරජාණන් වහන්සේට ද; නමඤ්ඤ, නමස්කාර වේවා.

(3) බ්‍රාහ්මණස්ස, බහා තබන ලද පව් ඇති; වුසීමතො, වැස නිමවන ලද මාර්ග බ්‍රහ්මවයාභී ඇති; කොණාගමනස්ස, කෝණාගමන නම් බුදුරජාණන් වහන්සේට; නමඤ්ඤ, නමස්කාර වේවා; විජ්ජමුත්තස්ස සබ්බධි, සියලු කෙලෙසුන් කෙරෙන් විශේෂයෙන් මිදුනා වූ; කස්සපස්ස, කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේට ද; නමඤ්ඤ, නමස්කාර වේවා.

(4) යො, යම් සර්වඥ කෙනෙක්; සබ්බ දුක්ඛා පනුදනං, සියලු දුක් දුරු කරන්නා වූ; ඉමං ධම්මං, මේ ධර්මය; අදෙසෙයි වදාළ සේක් ද; අංගීරසස්ස, අංගීරස නම් වූ; සිරිමතො, ශ්‍රීමත් වූ; සකාපුත්තස්ස, ශාකාපුත්‍ර වූ; ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේට; නමඤ්ඤ, නමස්කාර වේවා.

10. ලොකෙ, සත්ව ලෝකයෙහි; යෙවාපි නිබ්බුතා, යම් රහත් කෙනෙක් පිරිනිව්වාහු ද; යථාභුතං, තත්වු පරිද්දෙන්; විපස්සිසුං, උදයවායාදී විදර්ශනා කළාහු ද; තෙ ජනා, ඒ නික්ලේශී වූ ජනයෝ; අපිසුණා, පෙහෙසුන් වදන් නැත්තාහ; මහන්තා, මහත් බවට පැමිණියා හ; විතසාරථා, පහවූ සංසාර හය ඇත්තා වූ හෙවත් නිර්භය හ. (ඒ රහතන් වහන්සේලාට නමස්කාර වේවා.)

11. විජ්ජාවරණ සම්පන්නං, අෂ්ට විද්‍යා පසළොස් වරණ ධර්මයන් ගෙන් යුක්ත වූ; මහන්තං, මහත් බවට ගියා වූ; විතසාරදං පහ වූ බිය ඇති; හිතං දෙවමනුස්සානං, දෙවි මිනිසුන්ට හිත වූ; යං ගොතමං, යම් ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි වූ බුදු කෙනෙකුට; නමස්සන්ති, නමස්කාර කෙරෙත් ද; (ඒ සර්වඥයන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා.)

12. ආදිච්චො, අදිනි පුත්‍ර වූ; මණ්ඩලිමහා, දිලිසෙන මහත් මඩුළු ඇති; සුරියො, සුරිය තෙම; යතො උග්ගච්ඡති, යම් තැනෙකින් උදාවේ ද; යස්සවුග්ගච්ඡමානස්ස, යම් සුරියයකු උදාවන කල්හි; සංවර්පි, රාත්‍රිය; නිරුජ්ඣති, නිරුද්ධ වේ ද;

සුරියෙ, හිරු; යස්ස වුග්ගතෙ, යම් දිගකින් උදා වූ කල්හි; දිවසොති පවුච්චති, දවස ය යි කියනු ලැබේ; තත්ථ, එතැන්හි; ගම්භිරො, ගැඹුරු වූ; රහඳොපි, පතලා වූ; සරිතොදකො, ජලය ඇති; සමුද්දො, සමුද්‍ර නම් වූ; ජල නිධියක් ද ඇත්තේ ය; තත්ථ, එතැන්හි පතලා වූ ජලය ඇති; නං සරිතොදකො, ඒ ජලනිධිය; සමුද්දො, සමුද්‍ර ය යි; එවං, මෙසේ; ජානන්ති, දනිත්.

13. ඉතො, මේ මහමෙරින්; සා, මී තොමෝ; පුරිමාදිසා, පෙරදිග වන්නී ය; ජනො, ජන තෙම; නං, ඒ දිසාවට; ඉති, මෙසේ; ආච්ඡන්ති, පෙරදිග ය යි කියයි.

යසස්සී, යසස් ඇත්තා වූ; සො මහාරාජා, ඒ වරම් මහරජ තෙමේ; යං දිසං, යම් දිසාවක්; අභිපාලෙති, මනා කොට රක්ෂා කෙරේ ද; ගන්ධබ්බානං, ගන්ධර්වයන්ට; ආධිපති, අධිපති වූ; සො, හෙතෙමේ; ධතරච්චො නාම ඉති, ධුතරාෂ්ට්‍ර නම් වන්නේ ය. සො, හෙතෙම; ගන්ධබ්බෙහි, ගන්ධර්වයන් විසින්; පුරක්ඛතො, පෙරටු කරන ලද්දේ; නච්චිභිතෙහි, නැටුමෙන් හා ගැයුමෙන්; රමති, සිත් අලවා වෙසෙයි; තස්ස, ඔහු ගේ; බහවො පුත්තාපි, බොහෝ පුත්‍රයෝ ද; එකනාමාති, එක් නම් ඇත්තාහු ය යි; මෙ සුතං, මා විසින් අසන ලදී.

ඉන්දනාමා, ඉන්ද්‍රය යන නම ඇති; මහබ්බලා, මහත් බල ඇත්තා වූ; අසිනිං දස එකොව, ඒකානුවක් පමණ වූ; තෙවා, පි, ඒ පුත්‍රයෝ ද; මහන්තං, මහත්බවට ගියා වූ; විතසාරදං,

වතුරුවෙඳුරුදා ඥානයෙන් විශාරද වූ; බුද්ධං, බුද්ධ නම් වූ; ආදිවච බන්ධුනං, සුර්ය වංශයෙහි උපන් හෙයින් ආදිවච බන්ධු නම් වූ; බුද්ධං, සච්ඤයන් වහන්සේ; දිස්වාන, දැක; දුරතොව, දුරදී ම; නමස්සන්ති, නමස්කාර කෙරෙහි; පුරිසාපඤ්ඤ, පුරුසාචාර්ය ය; තෙ, නුඹ වහන්සේට; නමො, නමස්කාර වේවා; පුරිසුත්තම, පුරිසෝත්තමය; තෙ, නුඹ වහන්සේට; නමො, නමස්කාර වේවා.

14. කුසලෙන, නිරවද්‍ය වූ නිපුණ වූ සච්ඤාඥානයෙන්; සමෙක්ඛසී, මහජනයා බලන්නෙහි ය යි කියා; අමනුස්සාපි, අමනුෂ්‍යයෝ ද; තං, නුඹ වහන්සේට; වන්දන්ති; වදිති; එතං, ඒ එසේය කියා; නො, අප විසින්; අභිණ්භසො, නිතර; සුතං, අසන ලදී; තස්මා, ඒ කාරණයෙන්; එවං, මෙසේ; වදෙමසෙ, කියමි හ; ගොතමං, ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි උපන්නා වූ; ජිනං, සච්ඤයන් වහන්සේට; වන්දම, නමස්කාර කරව දැ යි; වන්දාම, සච්ඤයන් වහන්සේ අපි වදුම් හ; විජ්ජාවරණ සම්පන්නං බුද්ධං, විද්‍යාවරණ සම්පන්න වූ බුදුරජාණන් වහන්සේට අපි නමස්කාර කරමිහ. (ඒ අමනුෂ්‍යයෝ අපට) කියත්.

15. යෙන, යම් දිසා භාගයකින්; පෙනා, මළ සිරුරු; පච්චවන්ති, ගෙන යෙහි'යි කියනු ලැබෙත් ද; පිසුණා, කේලම් කියන්නෝත්; පිට්ඨිමංසිකා, අනභිමුඛයෙහි නින්දා බණන්නෝත්; පාණාතිපාතිනො, සතුන් මරන්නෝත්; එද්දා, රෞද්‍ර වූ; වොරා, සොරසිත් ඇත්තා වූ; නෙකකිකා ජනා, වඤ්චා දන්නා වූ ජනයෝ ද; යම් දිසාවකින් බැහැර කෙරෙහි'යි කියනු ලැබෙත් ද; ඉතො, මේ මහමෙරු පච්චයෙන්; සා, ඕ තොමෝ; දක්ඛිණා දිසා, දක්ෂිණා දිසා නම් වන්නී ය; ජනො, ජන තෙමේ; තං, ඒ දිසාවට; ඉති ආචික්ඛති, දකුණු දිසාව ය යි මෙසේ කියන්නේ ය; යසස්සී, යසස් ඇති; සො මහාරාජා, ඒ වරම් මහරජ තෙමේ; යංදිසං, යම් දිසා භාගයක්; අභිපාලෙති, රක්ෂා කෙරේ ද; කුම්භණ්ඩානං ආධිපති, කුම්භාණ්ඩයන්ට ආධිපති වූ; විරුළ්භො ඉති, විරුළුභ යන නම ඇති; සො, ඒ වරම් රජ තෙමේ; කුම්භණ්ඩෙහි පුරක්ඛතො, කුම්භාණ්ඩයන් විසින් පිරිවරන ලද්දේ; නච්චිතෙහි, නෘත්‍යගීතයෙන්; රමති, සිත් අලවා වාසය කරයි.

තස්ස, ඒ විරුළුභ නම් මහරජහු ගේ; බහවො පුත්තාපි, බොහෝ පුත්‍රයෝ ද; ඉන්ද නාමා, ඉන්ද්‍රය යන නම් ඇති; මහබ්බලා, මහත් වූ බල ඇති; එකනාමාති, එක නම් ඇත්තාහු; අසීතිං, දස එකො ව, ඒකානුවක් වන්නහු ය යි; මෙ සුතං, මා විසින් අසන ලදී.

තෙ වා පි, ඒ පුත්‍රයෝ ද; ආදිවච බන්ධුනං, සුර්ය බන්ධු වූ; බුද්ධං, සච්ඤයන් වහන්සේ; දිස්වාන, දැක; මහන්තං, මහත් බවට පැමිණියා වූ; විතසාරදං, විතසාරද වූ; බුද්ධං, සච්ඤයන් වහන්සේ; දුරතොව, දුරදී ම; නමස්සන්ති, නමස්කාර කෙරෙහි; පුරිසාපඤ්ඤ, පුරුෂශ්‍රේෂ්ඨයාණන් වහන්ස; තෙ, නුඹ වහන්සේට; නමො, නමස්කාර වේවා; පුරිසුත්තම, පුරුෂෝත්තමය; තෙ, නුඹ වහන්සේට; නමො, නමස්කාර වේවා.

16. කුසලෙන, සච්ඤාඥානයෙන්; සමෙක්ඛසී, මහජනයා බලන සේක; (ඒ කාරණයෙන්) අමනුස්සාපි, අමනුෂ්‍යයෝ ද; තං, නුඹ වහන්සේට; වන්දන්ති, නමස්කාර කෙරෙහි; එතං, මේ වචනය; නො, අප විසින්; අභිණ්භසො, නිතර; සුතං, අසන ලදී; තස්මා, ඒ කාරණයෙන්; එවං, මෙසේ; වදෙමසෙ, කියමිහ; ගොතමං, ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි උපන්නා වූ; ජිනං, සච්ඤයන් වහන්සේ; වන්දාම, නමස්කාර කරමිහ; විජ්ජාවරණ සම්පන්නං, විද්‍යාවරණ ගුණයෙන් යුක්ත වූ; බුද්ධං, සච්ඤයන් වහන්සේට; වන්දාම, අපි නමස්කාර කරමිහ'යි කියති.

17. යන්ථ, යම් දිසා භාගයෙකිහි; ආදිවචො, අදිති පුත්‍ර වූ; මණ්ඩලී මහා, මහත් මණ්ඩලයක් ඇති; සුරියො, සුර්ය දිවා පුත්‍ර තෙමේ; වොග්ගච්ඡති, අස්තයට යේ ද; යස්ස වොග්ගච්ඡමානස්ස,

අස්තයට යන්නා වූ යම් සුර්යයකු සම්බන්ධව; දිවසොපි, දිවා භාගය; නිරුප්කඩි, අන්තර්ධාන වේ ද; යස්ස වුග්ගතෙ සුරියෙ, යම් සුර්යයකු අස්තයට ගිය කල්හි; සංවරීති පවුච්චති, ඕ තොමෝ රාත්‍රිය යි කියනු ලැබේ ද; තත්ථ, ඒ පශ්චිම දිශා භාගයෙහි; ගම්භිරො, ගැඹුර ඇති; සරිතොදකො, පතලා වූ ජලය ඇති; සමුද්දො, සමුද්‍ර සංඛ්‍යාත වූ; රහදොපි, තඩාගයෙක් ඇත්තේ ය.

තස්ස, ඒ දිශා භාගයන්හි; නං, ඒ තඩාගය; සමුද්දො, සමුද්‍ර සංඛ්‍යාත වූ; සරිතොදකො, පතලා වූ ජලය ඇත්තේ යි; එවං ජානන්ති, මෙසේ දනිති.

18. ඉතො, මේ මහාමේරු පච්ඡයෙන්; සා, ඒ දිසාව; පච්ඡිමා දිසා, පශ්චිම දිසා නම් වන්නිය යි; ජනො, ජන තෙමේ; ඉති ආචික්ඛති, මෙසේ කියන්නේ ය; යසස්සී, යසස් ඇත්තා වූ; සො මහාරාජා, ඒ වරම් රජ තෙමේ; යං දිසං, යම් දිසා භාගයක්; අභිපාලෙති, රක්ෂා කෙරෙයි.

නාගානං, නාගයන්ට; ආධිපති, ආධිපත්‍යය කරන්නා වූ; විරූපක්ඛො ඉති නාම, විරූපාක්ෂ නම් වූ; සො, ඒ වරම් මහරජ තෙමේ; නාගෙහි පුරක්ඛතො, නාගයන් විසින් පිරිවරන ලද්දේ; නචචගීතෙහි රමති, නෘත්‍ය ගීතයෙන් සිත් අලවා වාසය කරයි.

තස්ස, ඒ වරම් මහරජහු ගේ; ඛහවො, බොහෝ වූ; පුත්තාපි, පුත්‍රයෝ ද; ඉන්ද නාමා, ඉන්ද්‍ර යන නම් ඇති; මහබ්බලා, මහත් බල ඇත්තා වූ; අසීතිං දස එකො ව, ඒකානුවක් පමණ වූ ඔවුහු ද; එක නාමාති, එක නම් ඇත්තා හු ය යි; මෙ සුතං, මා විසින් අසන ලදී.

තෙ වා පි, ඉන්ද්‍ර නම් වූ ඒ පුත්‍රයෝ ද; ආදිච්ච බන්ධුනං, සුර්ය වංශ ඇති; බුද්ධං, ක්ලේශ නිදාපගමයෙන් ප්‍රබුද්ධ වූ; මහන්තං, මහත් බවට පැමිණි; විතසාරදං, විසාරද වූ; බුද්ධං, සච්ඡයන් වහන්සේ; දිස්වාන, දැක; දුරතොව, දුරදී ම; නමස්සන්ති, නමස්කාර කෙරෙත්; පුරිසාජඤ්ඤ, පුරුෂශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්ස; තෙ, නුඹ වහන්සේට; නමො, නමස්කාර වේවා; පුරිසුත්තම, පුරුෂෝත්තමයන් වහන්ස; තෙ, නුඹ වහන්සේට; නමො, නමස්කාර වේවා.

19. කුසලෙන සමෙක්ඛසී, සච්ඤ්ඤාඤානසෙන් මහජනයා බලන සේකැ'යි කියා; අමනුස්සාපි, අමනුෂ්‍යයෝ ද; තං, නුඹ වහන්සේට; වන්දන්ති, නමස්කාර කෙරෙත්; එතං, මේ කාරණය; නො, අප විසින්; අභිණ්භසො, නැවත නැවත; සුතං, අසන ලදී; තස්මා, එහෙයින්; එවං වදෙමසෙ, මෙසේ කියමිහ; ගොතමං, ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි උපන්නා වූ; ජිනං, සච්ඤ්ඤාන වහන්සේ; වන්දාම, වදිමු යයි; (කියත්) විජ්ජාවරණ සම්පන්නං, විද්‍යාවරණ ගුණයෙන් යුක්ත වූ; ගොතමං, ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි උපන්නා වූ; බුද්ධං, සච්ඤ්ඤාන වහන්සේ; වන්දාම, අපි නමස්කාර කරමිහ'යි (කීහ).

20. යෙන, යම් දිශා භාගයෙක්හි; රම්මා, අභිරමණයට යෝග්‍ය වූ; උත්තරකුරු, උතුරුකුරු දිවයින පිහිටියේ ද; සුදස්සනො, අභිගයින් දැකුම්කළු වූ; මහානෙරු, මහමේරු පච්ඡය වන්නේ ද; තත්ථ, ඒ උතුරුකුරු දිවයිනෙහි; අමමා, මමත්වයක් නැති; අපරිග්ගහා, මාගේ පුත්‍රයා ය මගේ භාර්යාව ය යන විශේෂ ගැන්මක් නැත්තා වූ; මනුස්සා, මනුෂ්‍යයෝ; ජායන්ති, උපදිත්.

තෙ, ඒ මනුෂ්‍යයෝ; ඛිජං, ධාන්‍ය ඛිජ ය; න පවපන්ති, නො වපුරත්; නංගලා, නඟුල් ද; න පිතියන්ති, නො ගෙනයනු ලැබෙති; මානුසා, මනුෂ්‍යයෝ; අකට්ඨපාකිමං, කෘෂිකම් නොකළ වනයෙහි ස්වයංජාතව පැසුණා වූ; සාලිං, හැල්සාල්; පරිභුඤ්ජන්ති, අනුභව කෙරෙත්.

අකණං අථුසං, කුඩු පොකු නැති; සුද්ධං, පිරිසිදු වූ; සුගන්ධං, සුවඳ ඇති; තණ්ඩුලප්ථං, සහල් එලකොට ඇති; සාලිං, හැල්සාල්; කුණ්ඩිකිරො පචිත්වාන, රන්බඳුනෙහි පිස; තතො, එයින් ගෙන; භෝජනං භුඤ්ජන්ති, භෝජනය අනුභව කෙරෙත්.

21. ගාවිං එකඛුරං කත්වා, ගවදෙතුන් අල්වාගෙන එකඛුර වාහන කොට හෙවත් අශ්වයානාවකට මෙන් පිටට පැන නැගී; දිසොදිසං, දිශානුදිශායෙහි; අනුයන්ති, සඤ්චාරය කෙරෙහි; පසුං එකඛුරං කත්වා, වකුස්පද ජාතීන් එකඛුර වාහනයක් කොට හෙවත් අශ්වයානාවකට මෙන් පිටට පැන නැගී; දිසොදිසං, දිශානුදිශායෙහි; අනුයන්ති, සඤ්චාරය කෙරෙත්, ඉත්ථිවාහනං කත්වා, ස්ත්රීන් වාහන කොට; දිසොදිසං, දිශානුදිශායෙහි; අනුයන්ති, සඤ්චාරය කෙරෙත්; පුරිසවාහනං, පුරුෂයන් වාහනය කොට; දිසොදිසං, දිශානුදිශායෙහි; අනුයන්ති, සඤ්චාරය කෙරෙත්.

කුමාරි වාහනං කත්වා, කුමාරිකාවන් වාහනය කොට රථයෙහි යොදා; දිසොදිසං, දිශානුදිශායෙහි; අනුයන්ති, සඤ්චාරය කෙරෙහි; කුමාර වාහනං කත්වා, කුමාරවරුන් වාහනය කොට රථයෙහි යොදා; දිසොදිසං, දිශානුදිශායෙහි; අනුයන්ති, සඤ්චාරය කෙරෙහි.

තස්ස රාජනො, ඒ වෙසවුණු මහරජහු ගේ; තෙ පචාරා, ඒ පිරිවර යක්ෂයෝ; යානෙ අහිරුහිත්වා, හස්තයශ්වාදී වූ, අනේකප්‍රකාර වූ; යානාවන් නැගී; සබ්බාදිසා, සියලු දිසා භාගයෙහි; අනුපරියන්ති, වටකොට ඇවිදිති.

22. හත්ථි යානං, ඇත් වාහනයට ද; අස්ස යානං, අශ්ව යානාවට ද; දිබ්බං යානං, දිව්‍ය යානාවට ද; උපට්ඨිතං, එළඹ සිටින්නේ ය; මහාරාජා යසස්සිනො, යස පිරිවර ඇත්තා වූ වෙසවුණු මහරජ හට; පාසාදා, ප්‍රාසාදයෝ ද; සිව්කාවෙව සිව් ගෙවල් ද වෙත්.

23. තස්ස, ඒ වෙසවුණු මහරජු ගේ ද; අන්තලික්ඛෙ, අන්තරීක්ෂයෙහි; සුමාපිතා, මොනවට මවන ලද; ආධානාධා, ආධානාධා නම් වූ නුවරෙක; කුසිනාධා, කුසිනාධා නම් වූ නුවරෙක; පරකුසිනාධා, පරකුසිනාධා නම් වූ නුවරෙක; නාටපුරියා, නාටපුරියා නම් වූ නුවරෙක; පරකුසිතනාධා, පරකුසිතනාධා නම් වූ නුවරෙක යන; නගරා, නගර සමූහයෝ; අහු, වූවාහු ය.

උත්තරෙන, උතුරු දිගින්; කපිවන්තො, කපිවන්ත නම් නුවරෙක; අපරෙන ව, දකුණු දෙසින්; ජනොස, ජනෝස නම් නුවරෙක; නවනවතියො අම්බර අම්බරවතියො, නව නවති අම්බර අම්බරවති යන නගරයෝ ද වෙත්; ආලකමන්දා නාම රාජධානී, ආලකමන්දා නම් රාජධානියක් ද වේ.

24. මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; කුචෙරස්ස ඛො පන මහාරාජස්ස, කුචෙර නම් මහරජහට; විසාණා නාම රාජධානී, විසාණ නම් රාජධානියෙක් ද වෙයි; තස්මා, ඒ කාරණයෙන්; කුචෙරො මහාරාජා, කුචෙර නම් මහරජ තෙමේ; වෙස්සවණොති පවුච්චති, වෛශ්‍රවණ යයි කියනු ලැබේ.

25. පච්චෙසන්තො, (පති + එසන්තො) වෙන් වශයෙන් කරුණු පරීක්ෂා කරන්නා වූ; තතොලා, තතෝලා නම් යක්ෂයෙක; තත්තලා, තත්තලා නම් යක්ෂයෙක; තතොජස්සී, තතෝජස්සී නම් යක්ෂයෙක; සුරො, සුර නම් යක්ෂයෙක; රාජා, රාජා නම් යක්ෂයෙක; (සුරරාජො, සුරරාජ නම් යක්ෂයෙක) අරිට්ඨො, අරිට්ඨො නම් යක්ෂයෙක; නෙමි, නේමි නම් යක්ෂයෙක; අරිට්ඨොනෙමි, අරිට්ඨොනේමි නම් යක්ෂයෙක; (යන යක්ෂයෝ දොළොස් දෙන වෙත්)

තස්ථ, ඒ විසාණා රාජධානියෙහි; රහදොපි, පණස් යොදුන් පමණ තඩාගය ද; ධරණී නාම, ධරණී නම් වන්නී ය; යතො, යම් තඩාගයකින් ජලය ගෙන; මෙසා, වර්ෂාවෝ; පචස්සන්ති, වර්ෂා කෙරෙත් ද; වස්සා, වර්ෂාවෝ; යතො, යම් තඩාගයකින්; පතායන්ති, පැතීරෙද්ද; තත්ථ, ඒ තඩාග තීරයෙහි; සභාපි, සභාශාලාව ද; හගලවතී නාම, හගලවතී නම් වන්නී ය; යත්ථ, යම් ශාලාවෙකහි; යක්ඛා, යක්ෂයෝ; පයිරුපාසන්ති, පයිරුපාසනය කෙරෙත් ද;

26. තස්ථ, ඒ ශාලාව භක්පස; නිච්ච ඵලාරුක්ඛා, නිරන්තර ඵලහරිත වෘක්ෂයෝ ද වෙති; නානා දිජගණායුතා, නොයෙක් පක්ෂී සමූහයා ගෙන් ද යුක්ත වෙත්; මයුර කොඤ්චාහිරුදා, මොනරුන්

ගේ හා කොස්වා ප්‍රිතිණියන් ගේ මධුර නාද ඇත්තේ ය; වග්ගුහි, මනෝඥ වූ; කොකිලාහිහි, කෝකිලයන් විසින් පවත්වන ලද; මිහිරි නාදයෙන් යුක්ත ය.

එත්ථ, මේ විල්තෙර; ජීවං ජීවක සද්දා, ජීවං ජීවක පක්ෂීන් විසින් පවත්වන ලද ශබ්දයෝ ඇත්තාහ; අපො, නැවත; ඔට්ටිවචිත්තකා, ඔට්ටිවචිත්තක නම් පක්ෂීහු ද; කුකුත්ථකා, වලිකුකුළෝ ද; කුළීරකා, රන්වන් කකුළුවෝ ද; පොක්ඛරසාතකා, පොක්ඛරසාතක නම් පක්ෂීහු ද; වනෙ, වනයෙහි හැසිරෙන්නාහ; එත්ථ, ඒ පුෂ්කරණියෙහි; සුක සාලික සද්දා, ගිරා සැලප්‍රිතිණියන් ගේ ශබ්ද ඇත; දණ්ඩ මානවකානීව, දණ්ඩ මානවක නම් පක්ෂීහු ද හැසිරෙන්නාහ; සා කුචෙරනලීනී, ඒ කුචේර නම් මහරජහු ගේ; ධරණී නාම, ධරණී නම් පුෂ්කරණී තොමෝ; සබ්බකාලං, හැම කල්හි ම; සදා, නිරන්තරයෙන්; සොහනි, ශෝභමානව බබලන්නී ය.

27. ඉතො, මේ මහාමේරු පඵතයෙන්; සා, ඕ තොමෝ; උත්තරා දිසා, උතුරු දිශාව යයි; ජනො, ජනතෙම; නං, ඒ දිශාවට; ඉති ආචික්ඛති, මෙසේ කියන්නේ ය; යසස්සි, යස පිරිවර ඇත්තා වූ; සො මහා රාජා, ඒ වරම් මහරජ තෙමේ; යං දිසං, යම් දිශාවක්; අභිපාලෙති, මොනවට පාලනය කෙරේ ද; යක්ඛානං ආධිපති, යක්ෂයන් ගේ අධිපතියා වූ; කුචෙරො ඉති නාම, කුචේර නම් වූ; සො, ඒ වරම් රජතෙමේ; යක්ඛෙහි පුරක්ඛතො, යක්ෂ සේනාවන් විසින් පිරිවරන ලද්දේ; නච්චගිතෙහි, නෘත්‍ය ගීතාදියෙන්; රමති, සිත් අලවා වාසය කරන්නේ ය; තස්ස, ඒ වෙසවුණු මහරජහට; එක නාමාහි, එක් නම් ඇති; බහවො පුත්තාපි, බොහෝ දරුවන් වෙති'යි; මෙ සුතං, මා විසින් අසල ලදී; මහබ්බලා, මහත් බල ඇති; ඉන්ද නාමා, ඉන්ද්‍ර යන නම් ඇති ඔවුහු; අසීතිං දස එකො ව, ඒකානුවක් ද වෙති; තෙ වාපි, ඒ ඉන්ද්‍ර යන නම් ඇති පුත්‍රයෝ ද; ආදිච්ච බන්ධුතං, සුරියවංශ ඇත්තා වූ; බුද්ධං, ක්ලේශ නිද්‍රාපගමයෙන් ප්‍රබුද්ධ වූ; බුද්ධං, බුදුරජාණන් වහන්සේ; දිස්වාන, දැක; දුරතොව, දුරදී ම; නමස්සන්ති, නමස්කාර කෙරෙත්; පුරිසාචඤ්ඤ, පුරුෂ ශ්‍රේෂ්ඨයන් වහන්ස; තෙ, නුඹ වහන්සේට; නමො, නමස්කාර වේවා; පුරිසුත්තම, පුරුෂෝත්තමයන් වහන්ස; තෙ, නුඹ වහන්සේට; නමො, නමස්කාර වේවා.

කුසලෙන, වතුර් වෛශාරද්‍යඥනයෙන්; සමෙක්ඛසි, බලන සේකැ යි; අමනුසාපි, අමනුෂ්‍යයෝ ද; තං, නුඹ වහන්සේ; වන්දන්ති, වදිත් යි යන; එතං, මේ කාරණය; නො, අප විසින්; අභිණ්භසො, නිරතුරුව; සුතං, අසන ලදී; තස්මා, ඒ කාරණයෙන්; එවං, මෙසේ; වදෙමසෙ, කියමිහ; ගොතමං, ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි උපන්නා වූ; ජිනං, සච්ඤයන් වහන්සේ; වන්දථ, වදිවී ද; ගොතමං, ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි උපන්නා වූ; ජිනං, සච්ඤයන් වහන්සේ; වන්දාම, වදිමි හ; විජ්ජාවරණ සම්පන්නං, අෂ්ට විද්‍යා පසළොස්වරණ ගුණයෙන් යුක්ත වූ; ගොතමං, ගෞතම ගෝත්‍රයෙහි උපන්නා වූ; බුද්ධං, සච්ඤයන් වහන්සේ; වන්දාම ඉති, වදිමු යයි එසේ කියමිහ.

28. මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; අයං බො සා ආටානාටියා රක්ඛා, ඒ මේ ආටානාටිය ආරක්ෂාව (පිරිත) වනාහි; භික්ඛුතං, භික්ෂුන් ගේ ද; භික්ඛුණිතං, භික්ෂුණින්ගේ ද; උපාසකානං, උපාසකයන්ගේ ද; උපාසිකානං, උපාසිකාවන් ගේ ද; ගුත්තියා රක්ඛාය, ආධ්‍යාත්මික බාහිර උච්චුරු වැළකීම පිණිස; ඵාසු විහාරය, සැප විහාරය පිණිස පවතී.

29. මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; යස්ස කස්සචි, යම්කිසි; භික්ඛුස්ස වා, භික්ෂුවක් විසින් හෝ; භික්ඛුණියා වා, භික්ෂුණියක විසින් හෝ; උපාසකස්ස වා, උපාසකයකු විසින් හෝ; උපාසිකාය වා, උපාසිකාවක විසින් හෝ; අයං ආටානාටියා රක්ඛා, මේ ආටානාටිය ආරක්ෂා පිරිත; සුග්ගහිතා භවිස්සති, මනා කොට ඉගෙන ගන්නා ලද්දී ද; සමන්තා පරියාපුතා, හැම අයුරින් ම පුහුණු කොට පදවාඤ්ජන නොපිරිහෙලා කියන ලද්දී ද;

30. වෙ, ඉදින්; තං, ඒ ආටානාටිය පිරිත ඉගෙන ගන්නාවූ ඔහු; අමනුස්සො, අමනුෂ්‍යයෙක් තෙමේ; යක්ඛො වා, යක්ෂයෙක් හෝ; යක්ඛිණී වා, යක්ෂණියක් හෝ; යක්ඛ පොතකො වා, යක් පැටවෙක් හෝ; යක්ඛ පොතිකා වා, යක් පැටියක් හෝ; යක්ඛ මහා මත්තො වා, යක්ෂ මහ ඇමතියෙක් හෝ; යක්ඛ පාරිසප්පො වා, යක්ෂ පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ; යක්ඛ පචාරො වා, යක් මෙහෙකරුවෙක් හෝ;

31. ගන්ධබ්බො වා, ගඳඹෙක් හෝ; ගන්ධබ්බි වා, ගඳඹ ඉතිරියක් හෝ; ගන්ධබ්බ පොතකො වා, ගඳඹ පැටවෙක් හෝ; ගන්ධබ්බ පොතිකා වා, ගඳඹ පැටියක් හෝ; ගන්ධබ්බ මහාමත්තො වා, ගඳඹ මහ ඇමතියෙක් හෝ; ගන්ධබ්බ පාරිසප්පො වා, ගඳඹ පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ; ගන්ධබ්බ පචාරො වා, ගඳඹ මෙහෙකරුවෙක් හෝ;

32. කුම්භණ්ඩො වා, කුම්භාණ්ඩයෙක් හෝ; කුම්භණ්ඩි වා, කුම්භණ්ඩ ස්ත්‍රියක් හෝ; කුම්භණ්ඩ පොතකො වා, කුම්භාණ්ඩ පෝතකයෙක් හෝ; කුම්භණ්ඩ පොතිකා වා, කුම්භාණ්ඩ පෝතිකාවක් හෝ; කුම්භණ්ඩ මහාමත්තො වා, කුම්භාණ්ඩ මහ ඇමතියෙක් හෝ; කුම්භණ්ඩ පාරිසප්පො වා, කුම්භාණ්ඩ පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ; කුම්භණ්ඩ පචාරො වා, කුම්භාණ්ඩ මෙහෙකරුවෙක් හෝ;

33. නාගො වා, නාගයෙක් හෝ; නාගිනී වා, නැයින්යක් හෝ; නාග පොතකො වා, නාග පෝතකයෙක් හෝ; නාග පොතිකා වා, නාග පෝතිකාවක් හෝ; නාග මහාමත්තො වා, නාග මහ ඇමතියෙක් හෝ; නාග පාරිසප්පො වා, නාග පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ; නාග පචාරො වා, නාග මෙහෙකරුවෙක් හෝ; මොවුන් අතුරෙන් කිසිවෙක්; පදුට්ඨ චිත්තො, ප්‍රදුෂ්‍ය වූ සිත් ඇති ව;

34. ගච්ඡන්තං වා අනුගච්ඡෙය්‍ය, යන්නාහු අනුව යන්නේ වේ ද; ධීතං වා උපනිට්ඨෙය්‍ය, සිටියාහු සමීපයෙහි සිටින්නේ වේ ද; නිසින්තං වා උපනිසීදෙය්‍ය, හිඳිනහු සමීපව හිඳින්නේ වේ ද; නිපන්තං වා උපනිපථ්ථෙය්‍ය, සැතපෙන්නහු සමීපයෙහි සැතපෙන්නේ හෝ වේ ද; මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; මෙ, මාගේ; සො අමනුස්සො, ඒ අමනුෂ්‍ය තෙම; ගාමෙසු වා, ගමිහි හෝ; නිගමෙසු වා, නියමගමිහි හෝ; සත්කාරං වා, සත්කාරයන් හෝ; ගරුකාරංවා, ගරු කිරීමක් හෝ; න ලභෙය්‍ය, නො ලබන්නේ ය.

මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; මෙ, මාගේ; සො අමනුස්සො, ඒ අමනුෂ්‍ය තෙම; ආලකමන්ඨාය නාම රාජධානියා, ආලකමන්ඨා නම් වූ නුවරෙහි; වත්ථුං වා, ගෘහ වස්තුවක් හෝ; වාසං වා, එහි වාසයක් හෝ; න ලභෙය්‍ය, නො ලබන්නේ ය.

මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; මෙ, මාගේ; සො අමනුස්සො, ඒ අමනුෂ්‍ය තෙම; යක්ඛානං සමීතිං, යක්ෂ සමාගමයට; ගන්තුං, යන්නට; න ලභෙය්‍ය, නො ලබන්නේ ය.

මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; අපිස්සු, තව ද; තං, ඔහු; අමනුස්සා, අමනුෂ්‍යයෝ; අනවස්භමිපි කරෙය්‍යුං, ආවාහයට ද යෝග්‍ය නො කෙරෙහි; අවිවස්භමිපි, විවාහයට ද යෝග්‍ය නො කෙරෙහි.

මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; අපිස්සු, තව ද; තං, ඔහුට; අමනුස්සා, අමනුෂ්‍යයෝ; අත්තාහිපි, ආත්ම සම්බන්ධ වූ; පරිපුණ්ණාහි, සම්පූර්ණ වූ; පරිභාසාහි, පරිභව වචනයෙන්; පරිභාසෙය්‍යුං, නින්දා කොට බණන්නාහ;

මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; අපිස්සු, තව ද; තං, ඔහු; අමනුස්සා, අමනුෂ්‍යයෝ; සීසෙ, ඔහු ගේ හිසෙහි; ඊත්තමිපි පත්තං, හිස් වූ ලෝභ පාත්‍රයක් ද; නික්කුථ්ථෙය්‍යුං, නමන්නාහ;

මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; අපිස්සු, තව ද; තං, ඔහු; අමනුස්සා, අමනුෂ්‍යයෝ; අස්ස, ඔහු ගේ; මුද්දං අපි, මුදුන ද; සත්තධා, සත්තධක් කොට; ඵාලෙය්‍යුං, පළන්නාහ.

35. මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; වණ්ඩා, වණ්ඩ වූ; රුද්දා, රොදු වූ; රහසා, වේගවත් වූ; අමනුස්සා, අමනුෂ්‍යයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; තෙ, ඒ අමනුෂ්‍යයෝ; මහා රජානං, සතරවරම් මහරජදරුවන් ගේ වචනය; නෙව ආදියන්ති, නො ගනිත් ම ය; මහා රාජානං, ඒ වරම් මහ රජදරුවන් ගේ; පුරිසකානං, අමාත්‍ය වූ අටවිසි යක් සෙනෙවියන් ගේ වචනය; න ආදියන්ති, නො ගනිති; මහා රාජානං, සතර වරම් මහ රජදරුවන් ගේ; පුරිසකානං, යක් සෙනෙවියන් සම්බන්ධ වූ; පුරිසකානං, නියුක්ත පුරුෂයන් ගේ වචනය ද; න ආදියන්ති, නො පිළිගනිති; මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; තෙ ඛො තෙ අමනුස්සා, ඒ මේ අමනුෂ්‍යයෝ වූ කලී; මහා රජානං, සතර වරම් මහ රජදරුවන් ගේ; අවරුද්ධා නාම වුවුවන්ති, පසම්තුරෝ යයි කියනු ලැබෙත්.

36. මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; මාගධස්ස රඤ්ඤො, මගධෙශ්වර වූ බිම්සර රජහු ගේ; විජ්ජා, විජ්ජයෙහි; චොරා, සොරු වෙත් ද; තෙ, ඒ සොරු; මාගධස්ස, මගධෙශ්වර වූ; රඤ්ඤො, බිම්සර රජහු ගේ වචනය; නෙව ආදියන්ති, නො පිළිගනිත්; මාගධස්ස රඤ්ඤො, මගධ රජහු ගේ; පුරිසකානං, අමාත්‍යයන් ගේ වචනය ද; න ආදියන්ති, නො පිළිගනිත්; මාගධස්ස රඤ්ඤො, මගධ රජහු ගේ; පුරිසකානං, අමාත්‍යයන් සම්බන්ධ; පුරිසකානං, නියුක්ත පුරුෂයන් ගේ වචනය ද; නා ආදියන්ති, නො පිළිගනිත්; මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; තෙ ඛො තෙ මහාචොරා, ඒ මේ මහසොරු වනාහි; මාගධස්ස රඤ්ඤො, මගධෙශ්වර වූ බිම්සර මහරජහු ගේ; අවරුද්ධා නාම වුවුවන්ති, සතුරෝ යයි කියනු ලැබෙත්.

37. මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; එවමෙව ඛො, එපරිද්දෙන් ම; වණ්ඩා, වණ්ඩ වූ; රුද්දා, රොදු වූ; රහසා, වේගවත් වූ; අමනුස්සා, අමනුෂ්‍යයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; තෙ, ඒ අමනුෂ්‍යයෝ; මහා රාජානං, සතරවරම් මහා රජදරුවන් ගේ වචනය; න ආදියන්ති, නො ගනිති; මහා රාජානං, වරම් රජදරුවන් ගේ; පුරිසකානං, යක්ෂ සේනාධිපතියන් ගේ වචනය; න ආදියන්ති, නො ගනිති; මහා රාජානං, වරම් රජදරුවන් ගේ; පුරිසකානං, සේනාධිපතියන් සම්බන්ධ වූ; පුරිසකානං, පුරුෂයන් ගේ වචනය; න ආදියන්ති, නො පිළිගනිති; මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; තෙ ඛො තෙ අමනුස්සා, ඒ මේ අමනුෂ්‍යයෝ වනාහි; මහා රාජානං, වරම් රජදරුවන් ගේ; අවරුද්ධා නාම වුවුවන්ති, සතුරෝ යයි කියනු ලැබෙත්.

38. මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; යොහි කොච්චි අමනුස්සො, යම්කිසි අමනුෂ්‍යයෙක් තෙමේ; යක්ඛො වා, යකෙක් හෝ; යක්ඛිණිංවා, යකින්තක් හෝ; යක්ඛ පොතකො වා, යක් පැටියෙක් හෝ; යක්ඛ පොතිකා වා, යක් පෝතිකාවක් හෝ; යක්ඛ මහා මත්තො වා, යක් මහ ඇමතියෙක් හෝ; යක්ඛ පාරිසජ්ජො වා, යක්ෂ පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ; යක්ඛ පචාරො වා, යක් මෙහෙකරුවෙක් හෝ; ගන්ධබ්බො වා, ගඳඹෙක් හෝ; ගන්ධබ්බි වා, ගන්ධබ්බියක් හෝ; ගන්ධබ්බ පොතකො වා, ගඳඹ පැටියෙක් හෝ; ගන්ධබ්බ පොතිකා වා, ගඳඹ පෝතිකාවක් හෝ; ගන්ධබ්බ මහාමත්තො වා, ගඳඹ මහ ඇමතියෙක් හෝ; ගන්ධබ්බ පාරිසජ්ජො වා, ගඳඹ පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ; ගන්ධබ්බ පචාරො වා, ගඳඹ මෙහෙකරුවෙක් හෝ;

39. කුම්භණ්ඩො වා, කුම්භාණ්ඩයෙක් හෝ; කුම්භණ්ඩිවා, කුම්භාණ්ඩ ස්ත්‍රියක් හෝ; කුම්භණ්ඩ පොතකො වා, කුම්භාණ්ඩ පෝතකයෙක් හෝ; කුම්භණ්ඩ පොතිකාවා, කුම්භාණ්ඩ පෝතිකාවක් හෝ; කුම්භණ්ඩ මහාමත්තො වා, කුම්භාණ්ඩ මහ ඇමතියෙක් හෝ; කුම්භණ්ඩ පාරිසජ්ජො වා, කුම්භාණ්ඩ පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ; කුම්භණ්ඩ පචාරො වා, කුම්භාණ්ඩ මෙහෙකරුවෙක් හෝ;

40. නාගො වා, නාගයෙක් හෝ; නාගිනි වා, නාගිනියක් හෝ; නාග පොතකො වා, නාග පෝතකයෙක් හෝ; නාග පොතිකා වා, නාග පෝතිකාවක් හෝ; නාග මහාමත්තො වා, නාග මහ

ඇමතියෙක් හෝ; නාග පාරිසර්ජො වා, නාග පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ; නාග පවාරො වා, නාග මෙහෙකරුවෙක් හෝ;

41. පදුට්ඨ චිත්තො, පුදුෂ්‍ය වූ සිත් ඇත්තේ; හික්ඛුං වා, හික්ඛුවක් හෝ; හික්ඛුණිංවා, හික්ඛුණියක් හෝ උපාසකං වා, උපාසකයෙකු හෝ; උපාසිකං වා, උපාසිකාවක හෝ; ගච්ඡන්තං වා, යන්නහු; අනුගච්ඡෙය්‍ය, අනුව යන්නේ හෝ වේ ද; ධීතං වා උපතිට්ඨෙය්‍ය, සිටියහු සමීපව සිටින්නේ හෝ වේ ද; නිසින්තං වා, උපනිසිදෙය්‍ය, හුන්නහු සමීපව හුන්නේ හෝ වේ ද; නිපන්නං වා උපනිපජ්ජෙය්‍ය, සැතපෙන්නහු සමීපව සැතපෙන්නේ හෝ වේ ද;

42. මහා යක්ඛානං, මහා යක්ෂ වූ ද; සෙනාපතීනං, යක්ෂ සේනාවට අධිපති වූ ද; මහා සෙනාපතීනං, එහෙයින් ම මහා යක්ෂ සේනාවට අධිපති වූ ද; ඉමෙසං යක්ඛානං, මේ යක්ෂයන්ට; උජ්ඣාපෙනබ්බං, දැන්විය යුතු යි; වික්කන්දිතබ්බං, අඬගා කිය යුතු යි; විරචිතබ්බං, මුරගා කිය යුතු යි; (කෙසේ ද)

43. අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; ගණ්හාති, මා අල්වාගනී යි; අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; ආච්ඡති, මට ආවේශ වෙයි; අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; හෙයේති, මට පීඩා කරයි; අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; විහෙයේති, තදින් මට පීඩා කෙරෙයි; අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; හිංසති, මට හිංසා කෙරෙයි; අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; විහිංසති, තදින් ම මට හිංසා කෙරෙයි; අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; න මුඤ්චති ඉති, මා අත් නො හරියි කියයි;

44. කතමෙසං යක්ඛානං, කවර යක්ෂ කෙනකුන්ට; මහා යක්ඛානං, කවර මහා යක්ෂ කෙනකුන්ට; සෙනාපතීනං, කවර යක්ෂ සේනාපතියන්ට; මහා සෙනාපතීනං, කවර මහා යක්ෂ සෙනෙවියන්ට අඬගා කිය යුත්තේ ද?

ඉන්දො, ඉන්ද්‍රය; සොමො, සෝම ය; වරුණො ව, වරුණ ය; භාරද්වාජො, භාරද්වාජ ය; පජාපති, පුජාපති ය; වජුනො, වජුන ය; කාමසෙට්ඨො ව, කාමසෙට්ඨ ය; කිත්තුසණ්ඩු, කිත්තුසණ්ඩු ය; නිසණ්ඩු, නිසණ්ඩු ය; පණාදො, පණාද ය; ඔපමඤ්ඤො ව, ඔපමඤ්ඤ ය; දෙවසුතො ව, දේවසුත ය; මාතලී, මාතලී ය; විත්තසෙනො ව, විත්තසේන ය; ගන්ධබ්බො, ගන්ධබ්බ ය; නලො, නල ය; රාජා, රාජ ය; ජනෙසහො, ජනසහ ය; සාතාගිරො, සාතාගිර ය; හෙමවතො, හේමවත ය; පුණ්ණකො, පුණ්ණක ය; කරතියො, කරතී ය; ගුලො, ගුල ය; සීවකො, සීවක ය; මුච්චිත්ඨො ව, මුච්චිත්ඨ ය; වෙස්සාමිත්තො, වෙස්සාමිත්ත ය; යුගන්ධරො, යුගන්ධර ය; ගොපාලො, ගෝපාල ය; සුජ්ජගෙධො ව, සුජ්ජගේධ ය; හිරි, හිරි ය; නෙත්ති ව, නෙත්ති ය; මන්දියො, මන්දිය ය; පඤ්චාලවණ්ධො, පඤ්චාලවණ්ධ ය; ආලවකො, ආලවක ය; පජ්ජන්තො, පජ්ජන්ත ය; සුමනො, සුමන ය; සුමුධො, සුමුධ ය; දධිමුධො, දධිමුධ ය; මණිමාණිවරො, මණිමාණිවර ය; දීසො, දීස ය; අථො, තව ද; සහ, මොවුන් සමග වූ; සෙරිස්සකො, සේරිස්සක ය - යන මොවුහු යි.

45. මහා යක්ඛානං, මහා යක්ෂ වූ; සෙනාපතීනං, යක්ෂ සේනාවට අධිපති වූ; මහා සෙනාපතීනං, මහා සේනාවට අධිපති වූ; ඉමෙසං යක්ඛානං, මේ යක්ෂයන්ට; උජ්ඣාපෙනබ්බං, දැන්විය යුතු යි; වික්කන්දි තබ්බං, අඬගා කිය යුතු යි; විරචිතබ්බං, මුරගා කිය යුතු යි (කෙසේ ද)

අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; ගණ්හාති, මා අල්වාගනියි; අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; ආච්ඡති, මට ආවේශ වෙයි; අයං යක්ඛො, මේ යක්ෂ තෙමේ; හෙයේති, මට පීඩා කෙරෙයි; අයං

යක්බො, මේ යක්ෂ තෙමේ; විහෙයෙති, මට තදින් පීඩා කෙරෙයි; අයං යක්බො, මේ යක්ෂ තෙමේ; හිංසති, මට හිංසා කෙරෙයි; අයං යක්බො, මේ යක්ෂ තෙමේ; විහිංසති, මට තදින් හිංසා කෙරෙයි; අයං යක්බො, මේ යක්ෂ තෙමේ; න මුඤ්චති ඉති, මා අත් නො හරියි. (කියායි);

46. මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; අයං බො සො ආටානාටියා රක්ඛා, ඒ මේ ආටානාටිය ආරක්ෂාව (පිරිත) වනාහි; හික්ඛුනං, හික්ෂුන් ගේ ද; හික්ඛුණිනං, හික්ෂුණින්ගේ ද; උපාසකානං, උපාසකවරුන්ගේ ද; උපාසිකානං, උපාසිකාවරුන් ගේ ද; ගුන්තියා, සංවරණය පිණිස; ආරක්ඛාය, ආරක්ෂාව පිණිස; අවිහිංසාය, වෙහෙස නොවන පිණිස; එඤ්චිභාරාය ඉති, පහසු විහරණය පිණිස පවතී (යනුයි).

47. මාරිස, නිදුකාණන් වහන්ස; මයං, අපි; බහු කීව්වා, බොහෝ කෘතෘ ඇත්තම්හ; බහුකරණී යා, බොහෝ කටයුතු ඇත්තම්හ; හඤ, එබැවින්; ඉදානි, දැන්; මයං, අපි; ගච්ඡාමාහි, යම්හයි කියා බුදුරදුන්ට සැළ කළහ; මහා රාජානො, වරම් මහ රජදරුවනි; තුම්හෙ, තෙපි; ඉදානි, දැන්; යස්ස, යම් ගමනක් සිතවී ද ඒ ගමනට; කාලං මඤ්ඤථ ඉති, කල් දනුව යි වදාළ සේක.

අථ බො, ඉක්බිති; චත්තාරො මහාරාජා, සතරවරම් මහ රජදරුවෝ; උට්ඨායාසනා, හුනස්නෙන් නැගිට; හගචන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අභිවාදෙත්වා, නමස්කාර කොට; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණු කොට; තසෙචන්තරධායිංසු, එතැන්හි ම අතුරුදන් වූහ.

48. තෙපි බො යක්බා, ඒ යක්ෂයෝ ද; උට්ඨායාසනා, හුනස්නෙන් නැගී; අප්පෙකච්චෙ, සමහර යක්ෂ කෙනෙක්; හගචන්තං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; අභිවාදෙත්වා, සකසා වැද; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණු කොට; තසෙචන්තරධායිංසු, එහි ම අතුරුදන් වූහ; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් යක්ෂ කෙනෙක්; හගචතා සද්ධිං, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග; සම්මොදිංසු, සතුටු වූහ; සම්මොදනීයං, සතුටුවිය යුතු වූ; සාරාණීයං, සිහි කටයුතු වූ; කථං විතීසාරෙත්වා, කථාවන් කොට නිමවා; තසෙචන්තරධායිංසු, එහි ම අතුරුදන් වූහ; අප්පකච්චෙ, සමහර යක්ෂ කෙනෙක්; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; යෙන, යම් තැනෙක් හි ද; තෙන, එතැන්හි; අඤ්ජලිං පණාමෙත්වා, ඇදීලී බැඳ; තසෙචන්තරධායිංසු, එහි ම අතුරුදන් වූහ; අප්පෙකච්චෙ, සමහර යක්ෂ කෙනෙක්; නාමගොත්තං, නම්ගොත්; සාවෙත්වා, විවාරා; තසෙච, එහි ම; අන්තරධායිංසු, අතුරුදන් වූහ; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් යක්ෂ කෙනෙක්; තුණ්හිභුතා, නිශ්ශබ්ද වූහ; තසෙච, එහි ම; අන්තරධායිංසු ඉති, අතුරුදහන් වූහ ය.

තතියක භාණවාරං. - තුන්වන බණවර යි.

ආටානාටිය සුත්තං. - ආටානාටිය සුත්තය.

(දුතියක භාණවාරං - දෙවන බණවර)

1. අථ බො, ඉක්බිති; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; තස්සා රත්තියා අච්චයෙන, ඒ රාත්‍රිය ගේ ඇවෑමෙන්; හික්ඛු, හික්ෂුන්; ආමන්තෙසි, ඇමතු සේක; හික්ඛචෙ, මහණෙනි; ඉමංරත්තීං, මේ ඉකුත් රැයෙහි; චත්තාරො මහා රාජා, සතරවරම් රජ දරුවෝ; මහතියා ච යක්ඛ සෙනාය, මහත් වූ යක්ෂ සේනාවකින් ද; මහතියා ච ගන්ධබ්බ සෙනාය, මහත් ගන්ධර්ව සේනාවකින් ද; මහතියා ච කුම්භණ්ඩ සෙනාය, මහත් වූ කුම්භණ්ඩ සේනාවකින් ද; මහතියා ච නාග සෙනාය, මහත් වූ නාග සේනාවකින් ද; චතුද්දිසං රක්ඛං ධපෙත්වා, සිවුදිග සක්දෙව්දු හට ආරක්ෂා පිහිටුවා; චතුද්දිසං ගුම්ඛං ධපෙත්වා, සිවුදිග මහත් බල සෙනඟ තබා; චතුද්දිසං, සිවුදිග; ඔවරණං ධපෙත්වා, සේනාව

තරකොට සිටුවා; අභික්කන්තාය රත්තියා, පෙරයම් රැය ඉක්මුණු කල්හි; අභික්කන්තවණ්ණා, අතිශයින් මනෝඥ වූ වර්ණ ඇත්තා හු; කෙවලකප්පං ගිජ්ඣකුටං, සියලු ගිජ්ඣුළු පවුව; ඔහාසෙත්වා, ඒකාලෝක කොට බවුලුවා; යෙනාහං, මම යම් තැනෙක් හි වාසය කෙරෙමි ද; තෙන, එතැන්හි; උපසංකමිංසු, එළඹියාහු ය; උපසංකමිත්වා, එළැඹ; මං අභිවාදෙත්වා, මා වැද; එකමන්තං නිසිදිංසු; එකත් පසෙක්හි හුන්නාහු ය.

2. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙපි බො යක්ඛා, වෙසවුණු මහ රජුන් සමග පැමිණි ඒ යක්ෂයෝ ද; අප්පෙකච්චෙ, සමහර කෙනෙක්; මං අභිවාදෙත්වා, මට නමස්කාර කොට; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසිදිංසු, හුන්නාහු ය; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් කෙනෙක්; මම සද්ධිං, මා සමග; සම්මොදිංසු, සතුටු වූවාහු ය; සම්මොදනීයං, සතුටු විය යුතු වූ; සාරාණීයං, සිහිකටයුතු වූ; කථං, කථාවන්; වීතිසාරෙත්වා, කොට නිමවා; එකමන්තං, නිසිදිංසු; ඒකත්පසෙක හුන්නාහුය; අප්පෙකච්චෙ, සමහර කෙනෙක්; අහං, මම; යෙන, යම් තැනෙක්හි ද; තෙන, එතැන්හි; අඤ්ජලිං පණාමෙත්වා, ඇදිලි බැඳ නමස්කාර කොට; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසිදිංසු, හුන්නාහු ය; අප්පෙකච්චෙ, සමහර කෙනෙක්; නාම ගොත්තං සාවෙත්වා. නම්ගොත් අස්වා; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසිදිංසු, හුන්නාහු ය; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් කෙනෙක්; තුණ්හි භුතා, නිශ්ශබ්ද වූහු; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසිදිංසු, හුන්නාහු ය; හික්ඛවෙ, මහණෙනි; එකමන්තං, එකත්පසෙක; නිසින්තො බො, හුන්නාවූ ද; වෙස්සවණො මහාරාජා, වෙසවුණු මහරජ තෙමේ; මං, මට; එතදවොච, මෙය දැන්විය;

3. හත්තෙ, ස්වාමීනි; හගචතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අප්පසන්තා, අප්‍රසන්න වූ; උලාරා යක්ඛා, මහේශාකාය යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; හත්තෙ, ස්වාමීනි; හගචතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පසන්තා, ප්‍රසන්න වූ; උලාරා යක්ඛා, මහේශාකාය යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; හත්තෙ, ස්වාමීනි; හගචතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අප්පසන්තා, අප්‍රසන්න වූ; මජ්ඣමා යක්ඛා, මධ්‍යම ආනුභාව ඇති යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; හත්තෙ, ස්වාමීනි; හගචතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පසන්තා, ප්‍රසන්න වූ; මජ්ඣමා යක්ඛා, මධ්‍යම ආනුභාව ඇති යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; හත්තෙ, ස්වාමීනි; හගචතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; අප්පසන්තා, අප්‍රසන්න වූ; නීවා යක්ඛා, අල්පේශාකාය යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය; හත්තෙ, ස්වාමීනි; හගචතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට; පසන්තා, ප්‍රසන්න වූ; නීවා යක්ඛා, අල්පේශාකාය යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තාහු ම ය.

4. හත්තෙ, ස්වාමීනි; යක්ඛා, යක්ෂයෝ; යෙභුයොන බො පන, බොහෝසේ ම වනාහි; හගචතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හට; අප්පසන්තා යෙච, අප්‍රසන්නයෝ ම ය; තං කීස්ස හෙතු?; ඊට හේතු කවරේ ද?; හත්තෙ, ස්වාමීනි; හගචාහි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි; පාණාතිපාතා, ප්‍රාණඝාතයෙන්; වෙරමණියා, වෙන්වීම පිණිස; ධම්මං, ධර්මය; දෙසෙති, දේශනා කරන සේක; අදින්නාදානා, අදත්තා දානයෙන්; වෙරමණියා, වැළක්ම පිණිස; ධම්මං දෙසෙති; ධර්මය දේශනා කරන සේක; කාමෙසුමිච්ඡාචාරා, කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන්; වෙරමණියා, වැළක්ම පිණිස; ධම්මං දෙසෙති; ධර්මය දේශනා කරන සේක; මුසාවාදා වෙරමණියා, මුසාවාදයෙන් වැළක්ම පිණිස; ධම්මං දෙසෙති; ධර්මය දේශනා කරන සේක; සුරාමෙරය මජ්ජපමාදවධානා, මදයට හා ප්‍රමාදයට හේතු වූ රහමෙර පානයෙන්; වෙරමණියා, වැළක්ම පිණිස; ධම්මං දෙසෙති; ධර්මය දේශනා කරන සේක.

5. හත්තෙ, ස්වාමීනි වහන්ස; යක්ඛා, යක්ෂයෝ; යෙභුයොන බො පන, බොහෝ සෙයින් වනාහි; පාණාතිපාතා, ප්‍රාණඝාතයෙන්; අප්පට්චිරතා යෙච, නො වැළැක්කාහු ම ය; අදින්නාදානා, අදත්තාදානයෙන්; අප්පට්චිරතා, නො වැළැක්කාහු ය; කාමෙසුමිච්ඡාචාරා, කාමෙසුමිච්ඡාවාරයෙන්;

අප්පට්චිරතා, නො වැළැක්කානු ය; මුසාවාදා, මුසාවාදයෙන්; අප්පට්චිරතා, නො වැළැක්කානු ය; සුරාමෙරය මජ්ඣිමනිකායානා, මදයට හා ප්‍රමාදයට හේතු වූ රහමෙර පානයෙන්; අප්පට්චිරතා, නො වැළැක්කානුය; තෙසං, ඒ යක්ෂයන්ට; තං, ඔබ වහන්සේ ගේ ඒ ධර්ම දේශනාව; අප්පියංහොති, අප්‍රිය වෙයි; අමනාපං, අමනොඥ වෙයි.

6. හන්තෙ, ස්වාමීනි; හගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ; සාවකා, ශ්‍රාවකයෝ; සන්තිහි, ඇත්තානු ම ය; අරඤ්ඤෙ; ආරණ්‍යයෙහි; වනපත්ථානි, වනයට ඇතුළත් වූ ද; පත්ථානි, මනුෂ්‍ය වාසයෙන් ඉතා දුර වූ ද; අප්ප සද්දානි, මනුෂ්‍යයන් ගේ බොහෝ ශබ්ද නැත්තා වූ; අප්ප නිග්ගොසානි, බොහෝ සෝසා නැත්තා වූ; විජනවාතානි, මනුෂ්‍යයන් ගෙන් උපදනා වාතයන් නැත්තා වූ; මනුස්සරාහසෙය්‍යාකානි, මනුෂ්‍යයන් ගේ රහස් කටයුතු වලට යෝග්‍ය වූ; පටිසල්ලාන සාරුප්පාන, සිත එකඟකර ගැනීමට සුදුසු වූ; සෙනාසනානි, සේනාසනයන්; පටිසෙවන්ති, සේවනය කෙරෙත්;

තඤ්ඤා, ඒ අරණ්‍යයෙහි; නිවාසිනො, නිබ්බද වාසය කරන්නා වූ; උළාරා යක්ඛා, ආනුභාව සම්පන්න යක්ෂයෝ; සන්තිහි, ඇත්තානුම ය; යො, යම් යක්ෂ කෙනෙක්; හගවතො, භාග්‍යවත්තූ ගේ; ඉමස්මිං පාවචනෙ, මේ ත්‍රිපිටක බුද්ධ වචනයෙහි; අප්පසන්නා, නො පැහැදුනානු ද; තෙසං, ඔවුන් ගේ; ප්‍රසාදාය, පැහැදීම ඇති කරවනු පිණිස ය.

7. හන්තෙ, ස්වාමීනි; හගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; හික්ඛුනං, හික්ෂුන් ගේ ද; හික්ඛුණිනං, හික්ෂුණින් ගේ ද; උපාසකානං, උපාසකයන් ගේ ද; උපාසිකානං, උපාසිකාවන් ගේ ද; ගුත්තියා, උවදුරු වැළැක්ම පිණිස ද; රක්ඛාය, ආරක්ෂාව පිණිස ද; අවිහිංසාය, හිංසා නොවන පිණිස ද; ඵාසු විහාරාය, සැප විහරණය පිණිස ද; ආටානාටියං රක්ඛං, ආටානාටිය ආරක්ෂා පිරිත; උග්ගණ්ණාතු ඉති, ඉගෙන වදාරණ සේක්වා;

8. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; අහං බො, මම වනාහි; තුණ්හිභාවෙන, තුණ්හිභාවයෙන්; අධිවාසෙසිං, ඉවසුයෙමි; හික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථ බො, ඉක්බිති; වෙස්සවණො මහාරාජා, වෙසවුණු මහරජ තෙමේ; මං අධිවාසනං, මගේ ඉවසීම; විදිත්වා, දැන; තායං වෙලායං, ඒ වෙලාවෙහි; ඉමං ආටානාටියං රක්ඛං, මේ ආටානාටිය ආරක්ෂා පිරිත; අහාසි, කීයේ ය.

ඇතැම් කෙනෙක්; අහං, මම; යෙන, යම් තැනෙක් හි වෙමි ද; තෙන, එතැන; අඤ්චිං පණාමෙත්වා, ඇදිලි බැඳ නමස්කාර කොට;

(9. අංකයේ විපස්සිස්ස නමක්පු - සිට 56 වැනි අංකයේ, හන්ද දානි මයං මාරිස යන කොටස තෙක් මුල් කොටසේ දී පදගතාර්ථ සම්පූර්ණව දක්වා ඇත. එය බලන්න.)

57. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; අථ බො, ඉක්බිති; වත්තාරො මහාරාජා, සතරවරම් මහ රජදරුවෝ; උච්චායාසනා, හුනස්නෙන් නැගී; මං, මට; අභිවාදෙත්වා, අභිවාදනය කොට; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණු කොට; තතෙච, එහි ම; අන්තරධායිංසු, ඇතුරුදන් වූවානු ය.

58. හික්ඛවෙ, මහණෙනි; තෙපි බො යක්ඛා, ඒ යක්ෂයෝ ද; උච්චායාසනා, හුන් තැනින් නැගී සිටියානු; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් කෙනෙක්; මං අභිවාදෙත්වා, මට වැඳ; පදක්ඛිණං කත්වා, පැදකුණු කොට; තතෙචන්තරධායිංසු, එහි ම ඇතුරුදන් වූහ; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් කෙනෙක්; මම සද්ධිං, මා සමග; සම්මොදිංසු, සතුටු වූහ; සම්මොදනීයං, සතුටුවිය යුතු; සාරාණියං, සිහි කටයුතු; කථං, කථා; විතිසාරෙත්වා, කොට නිමවා; තත්ථෙච, එහි ම; අන්තරධායිංසු, ඇතුරුදන් වූහ; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් කෙනෙක්; අහං, මම; යෙන, යම් තැනෙක් හි වෙමි ද; තෙන, එතැන; අඤ්චිං පණාමෙත්වා, ඇදිලි බැඳ නමස්කාර කොට; තත්ථෙච, එහි ම; අන්තරධායිංසු, ඇතුරුදන් වූහ;

අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් කෙනෙක්; නාමගොක්කං, නම්ගොත්; සාවෙක්වා, අස්වා; තසෙච්ච, එහි ම; අන්තරධායිංසු, අතුරුදන් වූහ; අප්පෙකච්චෙ, ඇතැම් කෙනෙක්; තුණ්හිභුතා, තුණ්හිමභුත වූවාහු; තසෙච්ච, එහි ම; අන්තරධායිංසු, අතුරුදන් වූහ.

59. හික්ඛචෙ, මහණෙනි; ආටානාටියං රක්ඛං, ආටානාටිය ආරක්ෂා පිරිත; උග්ගණ්භාථ, පදව්‍යඤ්ජන, නො පිරිහෙලා උගනිව්; හික්ඛචෙ, මහණෙනි; ආටානාටියං රක්ඛං, ආටානාටිය ආරක්ෂාව; (පිරිත) පරියාපුණාථ, නිරන්තරයෙන් පුහුණු කරව්; හික්ඛචෙ, මහණෙනි; ආටානාටියං රක්ඛං, ආටානාටිය ආරක්ෂාව; ධාරෙථ, සිත්හි ලා දරව්; හික්ඛචෙ, මහණෙනි; ආටානාටියං රක්ඛං, ආටානාටිය ආරක්ෂාව; අත්ථසංහිතාය, මෙලෝ පරලෝ දෙකහි අර්ථසිද්ධිය පිණිස සමත් හෙයින් අර්ථවත් ය; හික්ඛුතං, හික්ෂුන්ථ ද; හික්ඛුණිතං, හික්ෂුණියන්ථ ද; උපාසකානං, උපාසකයන්ථ ද; උපාසිකානං, උපාසිකාවන්ථ ද; ගුත්තියා, උච්චුරු දුරලීම පිණිස ද; රක්ඛාය, ආරක්ෂා පිණිස ද; අවිහිංසාය, අවිහිංසා ආදී පීඩා නොවන පිණිස ද; ඵාසු විහාරාය ඉති, සැපසේ විසීම පිණිස ද වන්නේ යැ'යි;

60. භගවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ; ඉදමචොච, වරම් රජදරුවන් විසින් පළමුවෙන් කී හෙයින්; දේවභාෂිත වූ මේ සූත්‍රය දෙවෙනිවර ශ්‍රී මුඛයෙන් දේශනා කොට වදාළ සේක.

අත්තමනා තෙ හික්ඛු, සතුවූ සිත් ඇති ඒ හික්ෂුහු; භගවතො, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ; භාසිතං, වචනයට; අහිනන්දුන්ති, විශේෂයෙන් සතුවූ වූවා හු ය.

ආටානාටිය සුත්තං නිට්ඨිතං - ආටානාටිය සූත්‍රය නිමිසේ ය.

චතුස් භාණවරං නිට්ඨිතං - සතරවන බණවර කියා නිමවන ලදී.

සිංහල අනුවාදය

ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා!

සරණා ගමනය

තථාගතයන් වහන්සේ බරණැස් නුවර මීගදාය නම් වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි වැඩ වෙසෙන සමයෙහි ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ හා රහතුන්වහන්සේලා ලොව පහළ වී මහා ජනයාට හිත වැඩ පිණිස දහම් දෙසන කල්හි සසුනෙහි පැවිද්ද හා උසම්පදාව දෙනු පිණිස තිසරණය දෙසූ සේක.

මහාවග්ගයෙහි එය මෙසේ දැක්වෙයි :

“මහණෙනි මෙසේ පැවිදි කළ යුතුයි. මෙසේ උපසපත් කළ යුතුයි. පළමුකොට කෙස් රවුළු ඉවත් කරවා කසාවත් හඳවා උතුරු සඵච සකස් කොට පෙරවා වැඩි මහලු මහණුන් පා වන්දවා උක්කුටුකයෙන් හිඳුවා ඇදිලි බන්දවා මෙසේ තිසරණය සමාදන් කරවිය යුතුයි.”

දෙවියෝ ද මිනිස්සු ද උපාසක බැවින් හා පැවිදි බැවින් සසුනට බැසගන්නා හෙයින් මෙය බුද්දකපාඨයෙන් ගෙන මෙහි මුලට යොදන ලදී.

බුදු රදුන් සරණ යෙමි.	බුදුරදුන් පිහිට යයි දැන ගණිමි.
දහම් සරණ යෙමි.	දහම් පිහිට යයි දැන ගණිමි.
සඟුන් සරණ යෙමි.	සඟුන් පිහිට යයි දැන ගණිමි.
දෙවනුව ද බුදු රදුන් සරණ යෙමි.	
දෙවනුව ද දහම් සරණ යෙමි.	
දෙවනුව ද සඟුන් සරණ යෙමි.	
තෙවනුව ද බුදු රදුන් සරණ යෙමි.	
තෙවනුව ද දහම් සරණ යෙමි.	
තෙවනුව ද සඟුන් සරණ යෙමි.	

දස ශික්ෂා පද

රාහුල කුමාරයන් පැවිදි කොට කිඹුල්වත් පුරයෙන් නික්ම සැවැත් නුවරට පැමිණ දෙවිරම් වෙහෙර වැඩ වෙසෙන බුදුරජාණන් වහන්සේ මහණුන්ට ශික්ෂාපද නියම කොට ව්‍යවස්ථා කරනු සඳහා දස ශික්ෂා පද වදාළ සේක.

සාමණේරවරුනට ශික්ෂා පද කෙතෙක් ද? කෙබඳු ශික්ෂා පදයන්හි අප හික්මවිය යුතු ද? යන අදහස ඇති විය. මේ නිසා ඒ අවස්ථාවේ හෙරණුන් ගේ හික්මීම සඳහා මේ දස ශික්ෂා පද පනවමි යි වදාළ සේක.

ප්‍රාණඝාතයෙන් වැළැක්ම වූ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.
 අදත්තාදානයෙන් වැළැක්ම වූ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.
 අබ්‍රහ්මවයඛාවෙන් වැළැක්ම වූ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.
 බොරු කීමෙන් වැළැක්ම වූ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.
 මදයටත් ප්‍රමාදයටත් හේතු වූ රහමෙර බීමෙන් වැළැක්ම වූ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.
 විකල් බොජුනෙන් වැළැක්ම වූ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.
 නටනු ගයනු වයනු විසුළු දස්නෙන් වැළැක්ම වූ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.
 අධුතැන් පිරවීමටත් සැරසීමටත් කරුණු වූ මල් ගඳ විලවුන් දැරීමෙන් වැළැක්ම වූ
 ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.
 උසසුන් මහ අස්නෙන් වැළැක්ම වූ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.
 රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගැන්මෙන් වැළැක්ම වූ ශික්ෂාපදය සමාදන් වෙමි.

සාමණේර ප්‍රශ්නය

තථාගතයන් වහන්සේට සෝපාක නම් මහ සව්වෙක් වූයේ ය. හේ උපන් සත් අවුරුද්දෙන් ම ප්‍රඥ බහුල ය. රහත්වීමේ උපනිශ්‍රය සහිත ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ උන්වහන්සේ ගෙන් මේ ප්‍රශ්න දහය ඇසූහ. මේ ප්‍රශ්න විසඳා ලූ හෙයින් උපසම්පදාවට අවසර දුන්හ. මේ කුමාර ප්‍රශ්න නම්නුදු ප්‍රසිද්ධ ය.

- එක නම් කීම? සියලු සත්වයෝ අහරින් සිටින්නෝ ය.
- දෙක නම් කීම? නාම රූප දෙක ය.
- තුන නම් කීම? සුඛ, දුක්ඛ, උපෙක්ෂා යන තුන් වේදනාවෝ ය.
- සතර නම් කීම? දුඃඛ, සමුදය, නිරොධ, මාර්ග යන සතර ආයතී සත්‍යයෝ ය.
- පස නම් කීම? රූප, වේදනා, සංඥ, සංස්කාර, විඥන යන උපාදානස්කන්ධ පස ය.
- සය නම් කීම? චක්ඛු, සොත, ඝාණ, ජීව්හා, කාය, මන යන කාමයන් කෙරෙහි වූ ආයතන සය ය.
- සත නම් කීම? සති, ධම්මච්චය, පීති, විරිය, පස්සද්ධි, සමාධි, උපෙක්ෂා යන බොජ්ඣංග සත ය.
- අට නම් කීම? සම්මා දිට්ඨි, සම්මා සංකප්ප, සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීව, සම්මා වායාම, සම්මා සති, සම්මා සමාධි යන ආයතී අෂ්ටාංගික මාර්ගය ය.
- නමය නම් කීම? නානත්තකායා, නානත්ත සඤ්ඤිය, නානත්තකායා එකත්ත සඤ්ඤිය, එකත්තකායා නානත්ත සඤ්ඤිය, එකත්තකාය, එකත්ත සඤ්ඤිය, අසඤ්ඤිය, ආකාසානඤ්චායතනුපගය, විඤ්ඤානඤ්චායතනුපගය, ආකිඤ්ඤානුයතනුපගය, නෙවසඤ්ඤානසඤ්ඤායතනුපගය යන සත්වාචාස නව ය.

දසය නම් කීම? අසෙබ සම්මා දිට්ඨිය, අසෙබ සම්මා සංකප්ප, අසෙබ සම්මා වාචා ය, අසෙබ සම්මා කම්මන්ත ය, අසෙබ සම්මා ආජීව ය, අසෙබ සම්මා වායාම ය, අසෙබ සම්මා සති ය, අසෙබ සම්මා සමාධි ය, අසෙබ සම්මා ඥාන ය, අසෙබ සම්මා විමුක්තිය යන අංග දසයෙන් යුත් වූයේ රහත් තෙමේ යයි කියනු ලැබේ.

දෙතිස් ආකාරය

සෝපාක සාමණේරයන් වහන්සේ යම්බඳු නුවණකින් ඒ ප්‍රශ්න විසඳු සේක් ද; එයට පදස්ථාන වූ යම් සමාධියක් වේ ද, එය උපදවා ගැනීමට සුදුසු බුද්ධෝත්පාද කාලයක මුත් ඉන් පෙර නො පැවැති තීර්ථකයනට විෂය නො වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ නන් අයුරින් පසස්නා ලද කායගතා සති භාවනාව ඇතුළත් ද්වත්තිංසාකාර කම්ප්ථානය සාමණේර ප්‍රශ්නයට අනතුරුව දක්වන ලදී.

එය මහා සති පට්ඨාන සූත්‍රයේ මෙසේ දැක්වෙයි :

“මහණෙනි, හික්ෂුනට; “කායගතා සතිය කෙසේ වඩයි ද, පත්ලෙන් උඩ හිස්මුදුනෙන් යට තමන් ගේ බඹයක් පමණ වූ මේ ශරීරයේ හැම කොටසක ම හැම තැනෙක ම සැළකිල්ලෙන් පරීක්ෂා කර බලන යෝගාවචරයා හට මුතු හෝ මැණික් හෝ පබළු හෝ වෛද්‍යයී හෝ නො පෙනෙයි. සඳුන් අඟිල් කොකුම් කපුරු සුවඳ සුණු ආදී ස්වල්පමාත්‍ර වූ ද සුවඳ වර්ගයක් නො පෙනෙයි. හුදෙක් අතිශයින් දුගඳ වූ පිළිකුල් වූ දැකුම් ඇති කෙස් ලොම් ආදී නානා ප්‍රකාර අශුවියක් ම පෙනෙයි - යනු සලකා නුවණින් භාවනා කොට අමාමහ නිවණ පසක් කරනු සඳහා ය.”

මේ සිරුරෙහි - කෙස් ය, ලොම් ය, නිය ය, දත් ය, සම ය, මස් ය, නහර ය, ඇට ය, ඇට මිදුලු ය, වකුගඩු ය, හදවත ය, අක්මාව ය, දලබුව ය, බඩදිව ය, පපුමස ය, අතුනු වැටිය ය, අතුනුබහන් ය, උදරි ය, (උදරයෙහි නො පැසුණු අහර ආදිය) ය, වසුරු ය. පිත ය, සෙම ය, පුයා ය, ලේ ය, ඩහදිය ය, හැසුණු (මිදීගිය) තෙල් ය, කඳුළු ය, වුරුණු (දියව ගිය) තෙල් ය, කෙළ ය, මුකුණු (සොටු) ය, සඳ මිදුලු ය, මුත්‍ර ය, හිස්කබල තුළ පිහිටි මිදුලු රැස ය යන කුණප කොටස් කෙතෙක් ඇත්තා හ.

ප්‍රත්‍යවේක්ෂා

දෙතිස් කුණප කොටස් විසින් අසාර වූ ආත්මභාවය යම් ප්‍රත්‍යයක් නිසා පවතී ද, ඒ ප්‍රත්‍යයන් සිහිනුවණින් යෙදී ලෝභාදී පාපධම්යන් නො වැඩෙන ලෙස පරිභෝග කළ යුතු ආකාරය දක්වනු සඳහා ප්‍රත්‍යවේක්ෂා ධම් ක්‍රමය ඇතුළත් කරන ලදී.

ප්‍රත්‍යවේක්ෂාව නම් තමන් ප්‍රයෝජන ගන්නා සිවුපසය ගැන නුවණින් වෙන් වෙන් ව බැලීම යි. එය දෙවැදෑරුම් ය. චීවර ආදිය ලබන කල ද, ප්‍රයෝජන ගන්නා කල ද ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කළ යුතු ය.

නුවණින් ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කොට ඒ ඒ ප්‍රයෝජන වෙන් වශයෙන් සලකා සිවුරු වැළඳ ගනිමි. යම්තාක් සිත නසනු පිණිස, උෂ්ණ නසනු පිණිස, ධූමාන ලේ බොන ඇට මැසි ය, විද ලේ බොන මදුරු ය, සුළඟ ය, අවුච ය, සර්පාදි දීර්ඝ ජාතිය යන මොවුන් පිළිබඳ ස්පර්ශයන් නසනු පිණිස, ලජ්ජා ස්ථාන වසා ගන්නා පිණිස සිවුරු වැළඳ ගනිමි.

නුවණින් පරීක්ෂා කොට ඒ ඒ ප්‍රයෝජන වෙන් වශයෙන් සලකා පිඬු වළඳමි. ගම් දරුවන් සේ ක්‍රීඩා සඳහා බල මද පුරුෂ මද වධනා සඳහා අංග ප්‍රත්‍යංග ප්‍රීණනයෙන් අලංකාර කරනු පිණිස සිවි පැහැය වැඩි වීමෙන් සෑදීම පිණිස නොවළඳමි. මේ ජීවිතයා ගේ පැවැත්ම පිණිස, යැපීම පිණිස, බඩගිනි වේදනා නසනු පිණිස, බඟසර සපයනු පිණිස මෙම ආහාර වළඳමි. මෙසේ වැළඳීමෙන් පැරණි වේදනා නසන්නෙමි. අළුත් වේදනා නූපදවමි. නුසුදුසු සෙවීම දුරු කිරීමෙන් දැහැමින් සෙමින් උපන් බැවින් නිවරද බැව් ද පමණ දැන වැළඳීමෙන් කාය බල ලදින් යෙහෙත් විසීම ද වන්නේ ය යි සලකා මේ අහර වළඳමි.

නුවණින් සලකා ශීත නැසීම ආදී ඒ ඒ ප්‍රයෝජන වෙන් වෙන් වශයෙන් සලකා මෙම සෙනසුන් වැළඳ ගනිමි. යම් තාක් ශීත පීඩා නසනු පිණිස, උෂ්ණ පීඩා නසනු පිණිස, ධූමාන ලේ බොන මැස්සන් විද ලේ බොන මදුරුවන්, සුළඟ අවුච හා සර්පාදීන් යන මොවුන් ගේ දුක් පහස් නසනු පිණිස, හැමවිට ම සෘතු උපද්‍රව නසනු පිණිස සිත එකඟ කිරීමේ ඇලෙනු පිණිස සෙනසුන් වැළඳ ගනිමි.

ඒ ඒ ප්‍රයෝජන වෙන් වෙන් කොට සලකා ගිලන්පස බෙහෙත් වළඳිමි. හැම වේලෙහි ම/උපන් සිරුර පෙළෙන්නා වූ දුක් වේදනාවන් නසනු පිණිස නිරෝගී බැව් උතුම් බැවින් ගිලන්පස බෙහෙත් වළඳිමි.

ප්‍රත්‍යාවේක්ෂාව නම් තමන් ප්‍රයෝජන ගන්නා සිවුපසය ගැන වෙන් වෙන් ව නුවණින් සලකා බැලීමයි. එය දෙවැදෑරුම් ය. සිවුපසය ලබන විටත් ප්‍රයෝජන ගන්නා විටත් ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කළ යුතු යි.

දස ධම්ම සූත්‍රය

මෙසේ ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කොට ප්‍රත්‍යය පරිහරනය කරන භික්ෂු නම විසින් ධර්මය ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කිරීම් වශයෙන් ත්‍රිවිධ ශික්ෂාව පුරා නිවන්පුර පිරවිය යුතු යයි දක්වන්නට දසධම්ම සූත්‍රය ඇතුළත් කරන ලදී. ඒ සූත්‍රයේ භික්ෂුන් වහන්සේ ගේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර ආකල්ප දැක්වෙයි.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි වූ ජෙනනම් කුමාරයා ගේ උයනෙහි කරවන ලද අනේපිඬු සිටුහු ගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණෙකි යි භික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. භික්ෂුහු එසේ ය වහන්සැ යි උන්වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙම සූත්‍රය වදාළ සේක.

මහණෙනි, මෙම දශ ධර්මයෝ ගිහිගෙය හැර පැවදි වූවහු විසින් එක්වත් නුවණින් සැලකිය යුත්තාහු ය.

1. මම විවර්ණ භාවයට පැමිණියෙමි යි පැවිද්දා විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.
2. මාගේ දිවි පැවැත්ම අනුන් අයත්යැයි පැවිද්දා විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.
3. මා විසින් අන්‍යා වූ ආකල්පයක් කටයුතු යැයි පැවිද්දා විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.
4. කිමෙක් ද? මා ගේ සිත සීලයෙන් උපවාද නො ලබාදැයි පැවිද්දා විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.
5. කිමෙක් ද? නුවණැති සමුම්සරුන් වහන්සේලා මා ගැන සීලයෙන් පරිභව නො කෙරෙත් දැ යි පැවිද්දහු විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.
6. ප්‍රිය වූ මන වඩන්නා වූ සියල්ලෙන් නොහොත් හැමදෙනා කෙරෙන් මාගේ නානාභාවය මරණයෙන් විනාභාවය හෙවත් වෙනස්වීම හා වෙන්වීම වේ ය යි පැවිද්දා විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.
7. මම කර්මය අයත් කොට ඇත්තෙක් වෙමි. කර්මය දායාදකොට ඇත්තෙක් වෙමි. කර්මය ම යෝනි කොට ඇත්තෙක් වෙමි. කර්මය පිළිසරණ කොට ඇත්තෙක් වෙමි. යහපත් වූ හෝ අයහපත් වූ යම් කර්මයක් කෙරෙමි ද, එයට හිමිවෙමි යි පැවිද්දා විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.
8. කෙසේ වූ මට රැ දාවල් දෙක ඉක්මේ දෝ හෝ යි පැවිද්දා විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.
9. කිමෙක් ද? මම සුන්‍යාගාරයෙක්හි හෙවත් මහජනයා ගෙන් හිස් වූ පෙදෙසක සියලු ඉරියව්වෙහි හුදෙකලාව ඇලෙමි දෝ හෝ යි පැවිද්දා විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.
10. මා සතන්හි උතුරු මිනිස් දම්ගුණ ඇත් ද, මා විසින් ආයඝ්භාවයට සුදුසු ඥාන දර්ශන විශේෂයක් ලබන ලද දැ යි මා මරණ මඤ්චකයෙහි හොත් කල්හි සමුම්සරුන් විසින් විවාරණ ලද්දෙමි තේජස් රහිත නො වෙමි දැ යි පැවිද්දා විසින් නිතර මෙනෙහි කළ යුතු යි.

මහණෙනි, මේ දශධර්මයෝ ගිහිගෙය හැර මහණ වූවහු විසින් එක්වත්ව සැලකිය යුත්තා හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දේශනාව මෙසේ වදාළ සේක. සතුටු සිත් ඇති ඒ හික්මුන් වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ධර්ම දේශනාව අසා විශේෂයෙන් සතුටු වූ හ.

මහා මංගල සූත්‍රය

දෙවියන් සහිත ලෝකයෙහි ඒ ඒ කාලවල පස් වැදෑරුම් කෝලාහලයක් ඇති වන බව දැක්වේ. මංගල යනු කුමක් දැ යි විමසීම නිසා ඇතිවන කෝලාහලය මංගල කෝලාහලය යි. ලෝක විනාශයේ දී ඇතිවන කලබැගැනිය කල්ප කෝලාහලය යි. සක්විති රජකු පහළ වන බව කියන ආන්දෝලනය සක්විති කෝලාහලය යි. බුදුවරයකු පහළ වන බව කියන උද්ඝෝෂණය බුද්ධ කෝලාහලය යි.

එකල දඹදිව සමූහ වශයෙන් රැස් වී රාමායනා දී විවිධ බාහිර කථා බොහෝ ධන වියදම් කොට ප්‍රීතියෙන් ඔද වැඩී සිතැතිව අසන්නාහ. ඇතැම්විට ඒ කථාවක් නිම කිරීමට සිවුමසක් වුවත් ගතවේ.

මේ කාලයේ මිනිසුන් අතර මංගල නම් කුමක් දැ යි පැන නැගුණු කථාවකි. එහි දී එකෙක් ඇසින් දුටු දැකුම්කළු දෙය මංගලය යි ද තවෙකෙක් කණින් ඇසූ දෙය ප්‍රිය ජනක නම් මංගල යැ යි ද තවෙකෙක් නැහැයට දැනෙන සුවඳ දිවට දැනෙන සුමිහිරි රස කයට දැනෙන සුව ආයක පහසු මංගලය යි ද කීයේ ය.

මෙසේ ඔවුනොවුනතර පැන නැගුණු විවාදය බලවත් විය. පසිඳුරන්ට හමුවන රූප ශබ්ද ගන්ධ රස ස්පර්ශ යන විෂයයන් ප්‍රියවන්නාක් මෙන් ම අප්‍රිය ද විය හැකි යි. එසේ ඇති කල කුමක් මංගලය යි නිශ්චය කටහැකි දැ යි විවිධ විතර්ක ඇතිවිය.

මෙසේ මිනිස් ලොව ඇති වූ වාදය අනුක්‍රමයෙන් දෙව්ලොව දක්වා ද එතැනින් බඹලොව දක්වා ද පැතිරෙන්නට විය. මෙයින් මිනිස්සු ද දෙව්බඹහු ද දෙ කොටසක් වූහ. මංගල සිතුවිල්ලෙන් වෙහෙසට පත් වූහ. මෙසේ තීරණයකට බැසගත නොහී දොළොස් වසරක් ම ඉක්ම ගියේ ය.

මේ අවස්ථාවේ තව්තිසා වැසි දෙව් පිරිසක් එක්සත්ව මේ මංගල ප්‍රශ්නය විසඳා ගැනීම පිණිස බුදුරදුන් කරා එළඹ මංගල නම් කුමක් දැ යි විවාද කල්හි මංගල සූත්‍රය දෙසූ සේක.

මේ සූත්‍රයේ අන්තර්ගත කාරණා අට තිසෙන් දෙ තිසක් ලෞකික ජීවිතයට සම්බන්ධ ය. සයක් ලෝකෝත්තර ජීවිතයට සම්බන්ධ ය. මංගල යන්නෙහි තේරුම උභය ලොකාර්ථ සංසිද්ධිය යි. දෙලොව ම අභිවෘද්ධිය යි.

මා විසින් මෙසේ අසන ලද. එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර නිසා ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු මහ සිටුහු ගේ අරමිහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි එක්තරා දෙවියෙක් රැ (පෙරයම) ඉක්ම ගිය කල්හි විශිෂ්ට ශරීර සෝභා ඇත්තේ සියලු ජේතවනය ස්වකීය ශරීර ශෝභායෙන් බබුලුවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකක් පසෙක සිටියේ ය.

එකක් පසෙක සිටි ඒ දෙව්තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථායෙන් මෙසේ කීයේ ය:

1. මෙලොව පරලොව දෙකේහි සැප කැමැති වන බොහෝ දෙවියෝ ද මිනිස්සු ද දෙලෝ වැඩ සලසන මංගල කාරණයන් ගැන සිතූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ සලසන මඟුල් වදාළ මැනැවි.
2. බාලයන් ඇසුරු නො කිරීම ද, පණ්ඩිතයන් ඇසුරු කිරීම ද, පිදිය යුත්තන් පිදීම ද මේ එක එකක් උතුම් මඟුල් ය.
3. සුදුසු පෙදෙස්හි විසීම ද, පෙර කළ පින් ඇති බව ද, සිය අත් බව මනා දහමිහි පිහිටුවීම ද උතුම් මඟුල් ය.
4. බොහෝ ඇසුපිරු තැන් ඇති බව ද, සිප්හි අත්හුරු බව ද, මොනවට හික්මුණු තුන්දොර ඇති බව ද මොනවට කියන ලද වචනය ද උතුම් මඟුල් ය.

5. මවුපිය උවැටන ද, අඹුදරුවනට සංග්‍රහ ය ද, නිරවුල් කර්මාන්තය ද උතුම් මඟුල් ය.
6. ආනය ද, දස කුසල් දහමිහි හැසිරීම ද නැයන්ට සංග්‍රහය ද, පෙහෙවස් විසීම ආදී නිවැරදි කර්ම ද උතුම් මඟුල් ය.
7. මානසික අකුශලයෙන් වැළක්ම ද කායික වාචසික අකුශලයෙන් වැළක්ම ද මත්පැනින් වැළක්ම ද, කුසල් දහම් වැඩීමෙහි නො පමා බව ද උතුම් මඟුල් ය.
8. ගරු කටයුත්තන්ට ගරු කිරීම ද, නිහතමාන බව ද, ලද දෙයින් සතුටුවන බවද, කෙළෙහිගුණ දන්නා බව ද, සුදුසු කල්හි බණ ඇසීම ද උතුම් මඟුල් ය.
9. ඉවසීම ද, සුවච බව ද, ශ්‍රමණයන් දැක්ම ද, සුදුසු කල්හි ධර්ම සාකච්ඡාව ද උතුම් මඟුල් ය.
10. තපස ද, බඹසර ද, චතුරායඝී සත්‍යයන් දැකීම ද, නිවන් පසක් කිරීම ද උතුම් මඟුල් ය.
11. අටලෝ දහමින් මඩනා ලද සත්වයකු ගේ සිත නොසැලේ ද, ශෝක රහිත ද, රාගාදී රජස් රහිත ද, කාමයෝගාදීන් ගෙන් නිරූපදාන ද, එබඳු රහත් හු ගේ සිතෙහි ඒ නො සැලෙන බව ආදිය උතුම් මඟුල් ය.
12. යම් කෙනෙක් බාලයන් ඇසුරු නො කිරීම් ආදී මංගල කාරණයන් කිරීමෙන් හැම තන්හි නො පැරදුනෝ ව සියලු ඉරියව්වෙහි ස්වස්ථව වෙසෙත් ද එය උතුම් මඟුල් නම් වෙයි.

රතන සූත්‍රය

මංගල සූත්‍රයෙන් ආත්මාරක්ෂාව සලස්වා ගැනීමෙන් අනතුරුව රතන සූත්‍රයෙන් පරාරක්ෂාව හා අමනුෂ්‍යාදීන් ගෙන් වන උවදුරු වලක්වා ගැනීම පිණිස එම සූත්‍රය ඊළඟට යොදන ලදී.

අතීතයේ විශාලා මහනුවර මහා දුර්භික්ෂයක් ඇති විය. ආහාර දුර්ලභත්වයෙන් මිනිස්සු මැරෙන්නට වූහ. මළ සිරුරු නුවරින් බැහැර කළහ. මිනී කුණු ගඳින් අමනුෂ්‍යයෝ නුවරට ඇතුල් වූහ. ඒ නිසා තව තවත් මැරෙන්නට වූහ. ඒ හේතුකොට ගෙන අභිවාතක නම් දරුණු රෝගයක් ඇතිවිය. මෙසේ දුර්භික්ෂ. අමනුෂ්‍ය හා රෝග යන ත්‍රිවිධ භීතියෙන් උපදාන වූ විශාලා මහනුවර වැසියෝ මෙ පවත් රජවරුන්ට දැන්වූහ. රජවරු ජනතාව සන්ථාගාර ශාලාවට රැස්කර වූහ. රජුන් අත වරදක් ඇත් දැ යි විමසූහ. තමන් අත වරදක් නැතැ යි වැසියෝ පිළිවදන් දුන්හ.

දීර්ඝ සාකච්ඡාවකින් පසුව තථාගතයන් වහන්සේ මේ නුවරට වැඩමවා ගතහොත් සියලු උවදුරු දුරුවේ යයි තීරණයට බැස ගත්හ. බිම්බිසාර රජු ගේ කැමැත්ත ඇතිව ලිච්ඡවි රජවරු දෙදෙනෙක් බුදුන් වහන්සේ කරා එළඹ ස්වාමීනි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ත්‍රිවිධ භීතියකින් උපදාන වූ අප රට වැසියන් ගේ නිදුක් නිරෝගී බැව් උදෙසා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප නුවරට වැඩමවන සේක් නම් අපට යහපතක් වේ යයි දන්වා සිටිය හ.

තථාගතයන් වහන්සේ ආරාධනාව පිළිගෙන රුවන් සුතුරෙහි අණ තෙදින් කෙළ ලක්ෂයක් සක්වළ ආරක්ෂාව සිදුවේය යි ද, එයින් මහත් පිරිසකට ධර්මාවබෝධය වේය යි ද සලකා පත් සියයක් හික්ෂුන් වහන්සේ සමග විශාලා මහා නුවරට වැඩමවා රුවන් පිරිත දෙසුහ. ඒ සමග ම සිවු දිගින් කළුකොට නැගුණු මහා මේසයෙන් මළ කඳන් ඉල්පී ගංගා නම් ගඟට පාවී ගියේ ය. නගරය පවිත්‍ර විය. පන්සියයක් පමණ වූ බුදු පාමොක් මහ සඟන විසල් මහ නුවරට පිවිසෙත් ම සක් දෙවිඳු ඇ මහානුභාව සම්පන්න දෙව්වරු පැමිණියාහු ය. ඔවුන් ගේ පැමිණීම සමගම අමනුෂ්‍යයෝ ක්‍රමයෙන් ඉවත් වී ගියාහු ය.

තථාගතයන් වහන්සේ රතන සූත්‍රය වදාරා නුවර දොරටුව අබියස වැඩ සිට අනඳ හිමියන් අමතා ආනන්දය, මේ රතන සූත්‍රය ඉගෙන පූජා ද්‍රව්‍ය ද ගෙන්වා ගෙන ලිච්ඡවී කුමරුන් සමග විශාලා මහ නුවර තුන් පවුරු වටා හැසිරෙමින් පිරිත් දෙසව යි වදාළ සේක.

අනඳ හිමියෝ ද බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ පාත්‍රයට පිරිත් පැන් ගෙන රතන සූත්‍රය දෙසමින් මුළු නුවරට පිරිත් පැන් ඉස්සාහ. සියලු අමනුෂ්‍යයෝ පලා ගියහ. නගරය ආරක්ෂා සහිත විය. උවදුර දුරු විය. මනුෂ්‍යයෝ සුඛිත මුදිත වූහ. සුවාසු දහසක් ප්‍රාණීන්ට ධර්මාභිසමය විය. බුදුන් වහන්සේ දෙවන දවස්හි ද රතන සූත්‍රය වදාළහ. ඒ සමග ම සුවාසු දහසක් ප්‍රාණීහු ධර්මාවබෝධය ලදහ. මෙසේ පිළිවෙළින් සත් දිනක් රතන සූත්‍රය දෙසුහ.

1. පොළොවෙහි වූ හෝ අහසෙහි වූ හෝ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් මෙහි රැස්වූහු ද, ඒ සියලු අමනුෂ්‍යයෝ ම සතුටු සිතැත්තෝ වෙත්වා. තවද මගේ වචනය සකසා අසත්වා.
2. භූතයින්, එබැවින් තෙපි සියල්ලෝ මාගේ වචනය අසවු, මනුෂ්‍ය ප්‍රජාවට මෙමන්‍රිය කරවු. යම් කෙනෙක් දහවල් ද රැ ද පුද පඬුරු එළවත් ද, එහෙයින් නොපමාව ම ඔවුන් රකිවු.
3. මේ මිනිස් ලොව හෝ නා ලෝ ආදී අන් ලොවෙක හෝ යම් ධනයක් වේ ද, දෙවිලොව හෝ මහඟු රුවනක් වේ ද, ඔවුන් අතුරෙහි තථාගතයන් හා සදාඥයෙක් නැත්තේ ම ය. මේ කරුණින් ද බුදුරජහු උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
4. ශාක්‍යමුනි තෙම එකඟ වූ සිත් ඇත්තේ, කෙලෙස් නැසීමට නිමිති වූ රාගයෙන් වෙන් වීමට නිමිති වූ මරණයක් නැති උතුම් වූ යම් නිවනක් පසක් කෙළේ ද, ඒ දහම හා සම වූ කිසිවෙක් නැත්තේ ය. මේ කරුණින් ද නිවන් දහම උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍යානුභාවයෙන් සෙත් වේවා.
5. බුද්ධ ශ්‍රේෂ්ඨ තෙම අත්‍යන්ත පරිශුද්ධ වූ යම් මාර්ග සමාධියක් වර්ණනා කෙළේ ද, බුද්ධාදීහු ආනන්තරික (අනතුරුව ම එල දෙන) සමාධිය යි යමකට කියත් ද, ඒ සමාධිය හා සමාන අත්‍ය සමාධියක් නැත. මේ කරුණින් ද ආර්ය මාර්ගය උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
6. සත්පුරුෂයන් විසින් පසස්නා ලද යම් ආර්ය පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් වෙත් ද නොහොත් ප්‍රශස්ත වූ යම් එකසිය අටක් ආර්ය පුද්ගලයෝ වෙත් ද මොහු

හැමදෙන සතර යුග කෙනෙක් වෙති. සුගත් බුදුරජුන්ගේ සවු වූ ඔහු තුමු දක්ෂිණාවට සුදුස්සෝ වෙති. මේ බුදු සච්චන් කෙරෙහි දෙන ලද ආනයෝ මහත්ඵල ඇත්තෝ වෙත්. මේ කරුණින් ද බුද්ධ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.

- 7. ගෞතම බුද්ධ ශාසනයෙහි වූ සුවිශුද්ධ කායවාක් කර්ම සංඛ්‍යාත ශීලස්කන්ධයෙන් යුක්ත වූ ස්ථිර සිතින් යුක්ත වූ ප්‍රඥාව කරණ කොටගෙන සියලු කෙළෙසුන් ගෙන් නික්මුණා වූ යම් පුද්ගල කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු තුමු නිවනට බැස ගෙන නො මිලයේම රහත්ඵල සමවත ලැබ ගෙන එය විදින්නාහු වෙති. මේ කරුණින් ද ආයඪී සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
- 8. යම් සේ පොළොව තුළ වැද ගෙන සිටි ඉන්ද්‍රබීලය සිවු දිගින් හමන සුළඟින් සෙලවිය හැකි නො වේ ද, ආයඪී සත්‍යයන් ප්‍රඥවෙන් බැස ගෙන දක්නා පුරුෂයා (සෝවාන් පුද්ගලයා) එබන්දකු කොට කියමි. මේ කරුණින් ද ආයඪී සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
- 9. යම් සෝවාන් පුද්ගල කෙනෙක් ගැඹුරු නුවණැති බුදුරජුන් දෙසු ආයඪී සත්‍යයන් තමනට ප්‍රකට කෙරෙත් ද, ඔහු බෙහෙවින් පමාවුවාහු නමුත් අටවන භවයක් නො ගනිති. මේ කරුණින් ද ආයඪී සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
- 10. මේ සෝවාන් පුද්ගලයා ගේ දර්ශන සම්පත්තිය හෙවත් සෝවාන් මග නුවණ පහළවීම සමග ම සක්කාය දෘෂ්ටිය ද (බුද්ධාදී අට තන්හි) සැකය ද යම් මිත්ථ්‍යාශීල වුන කෙනෙක් වූහු නම් ඒ සියල්ල ද යන මේ තුන් සංයෝජනයෝ දුරුකරන ලද්දෝ වෙත්. හෙතෙම සතර අපායයන් කෙරෙන් මිදුනේ ද වේ. ආනන්තයඪී කර්ම පසත් මිත්ථ්‍යාදෘෂ්ටියත් යන බැරැරුම් පවි සය කරන්නට ද හේ අභව්‍ය ය. මේ කරුණින් ද ආයඪී සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
- 11. ඒ සෝවාන් පුද්ගල තෙම කයින් හෝ වචනයෙන් හෝ නැතහොත් සිතින් හෝ ප්‍රඥප්ති මාත්‍ර වූ කිසි වරදක් කරන්නේ නමුදු හේ එය සඟවන්නට නො හැක්කේ ය. දක්නා ලද නිර්වාණ පදය ඇති සෝවාන් පුද්ගලයා ගේ (වරද සැඟවීමේ) අභව්‍ය බව බුදුරජුන් විසින් වඳුරණ ලද්දේ ය. මේ කරුණින් ද ආයඪී සංඝ තෙමේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
- 12. වන ලැහැබ තෙමේ ශ්‍රීෂ්ම සෘතුවේ පළමුවන මාසයෙහි හෙවත් බක් මස සුපිපි අක් ඇත්තේ යම්සේ ද, එසේ වූ නිවන්පුර පමුණුවන පයඪීප්ති ධර්ම රත්නය පරමහිතාබ්‍ය වූ නිවන් පිණිස ඒ බුදුරජ තෙමේ දෙසී. මේ කරුණින් ද බුදුරජ තෙමේ රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
- 13. උතුම් වූ නිවන් දන්නා වූ, උතුම් වූ නිවන දෙන්නා වූ, උතුම් නිවන් මග ගෙනහැර පාන්නා වූ, නිරුත්තර වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් වූ දහමක් දෙසු සේක. මේ කරුණින් ද බුදුරජ තෙමේ උතුම් රුවනෙකි. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.

- 14. යම් කෙනකුත් ඉන් පුරාතන කර්ම රහත් මගින් ක්ෂීණ වූයේ ද, අළුත් කර්මයන් ගේ පහළ විමෙකුත් නැද්ද, මතු භවයක් කෙරෙහි නො ඇළුණු සිතැති, ක්ෂීණ වූ ප්‍රතිසන්ධි විඥන සංඛ්‍යාත බීජ ඇති, පුනර්භව සංඛ්‍යාත සංස්කාර වෘද්ධිය කෙරෙහි කැමැත්තක් නැති, ධෛර්‍යසම්පන්න වූ ඒ රහත්හු මේ පහත මෙන් අවසන් සිත නිරුද්ධ විමෙන් පිරිනිවෙත්. මේ සත්‍ය බලයෙන් සෙත් වේවා.
- 15. පොළොවෙහි හෝ අභසෙහි වූ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් මේ තන්හි රැස්වූහු ද, ඔහු ද, මම ද දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදන ලද තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේ නමදිමු. සත්ව ප්‍රජාවට සෙත් වේවා.
- 16. පොළොවෙහි හෝ අභසෙහි වූ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් මෙතන්හි රැස්වූහු ද, ඔහු ද, මම ද දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදන ලද බුද්ධාදීන් විසින් අවබෝධ කරන ලද බැවින් තථාගත වූ ධර්මය නමදිමු. සත්වයාට සෙත් වේවා.
- 17. පොළොවෙහි හෝ අභසෙහි වූ යම් අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් මේ තන්හි රැස්වූහු ද, ඔහු ද, මම ද දෙව් මිනිසුන් විසින් පුදන ලද තථාගත වූ සංඝයා නමදිමු. සත්වයාට සෙත් වේවා.

කරණිය මෙතන සූත්‍රය

රතන සූත්‍රය සත්‍යක්‍රියා බලයෙන් අමනුෂ්‍යෝපද්‍රව දුර්භත කිරීමට දේශිත ය. කරණිය මෙතන සූත්‍රය ද එසේ ම අමනුෂ්‍යයන් ගෙන් සිදුවන උවදුරු වැළැක්වීම සඳහා දේශිත ය. රතන සූත්‍රයට අනතුරු ව මේ සූත්‍රය ඇතුළත් කරන ලද්දේ එබැවිනි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත් නුවර දෙවරම් වෙහෙර වැඩ වෙසෙන සමයෙහි සසර කිලකිරුණු පන්සියයක් හික්ෂුන් වහන්සේ බුදුන් වහන්සේ වෙතින් කමටහන් ගෙන හිමාලය වන පෙදෙසෙහි එක් වන ලැහැබක් ඇසුරු කොට වස් විසූහ. සිල්වත් හික්ෂුන් ගේ ගුණ තෙදින් වෘක්ෂ දේවතාවෝ තමන් ගේ දරුවන් ගෙන රුක් විමන්වලින් බැස ඔබ්මොබ හැසිරෙන්නට වූහ. ඒ දේවතාවෝ මේ හික්ෂුහු තෙ මසක් මෙහි වෙසෙති. එතෙක් අපට දරුවන් රැගෙන බිමට බැස විසිය නො හැකි ය. එහෙයින් හික්ෂුන්ට බිය උපදවන අරමුණු පෙන්වා බිය දනවන හඬ නගා තැති ගන්වමු යි සිතා නානාප්‍රකාර යක් රකුස් රූ මවා ඉදිරියෙහි සිටින්නට වූහ. හික්ෂුහු බිය වූහ. දුර්වර්ණ වූහ. සිරුරු පඬුපාට විය. සිත් එකඟ කළ නො හැකි විය. එහෙත් කිසිවෙක් කිසිවකට එපවත් නො දැන්වී ය.

දිනක් හික්ෂුහු සංඝ ස්ථවිරයන් වහන්සේ හමුවූහ. හික්ෂුන් ගේ මැළවුණු සිරුරු දැක යම් උවදුරක් ඇද්දැ යි විචාළහ. එවිට උන්වහන්සේ සියලු පුවත් දැන් වූ හ.

සංඝ ස්ථවිර තෙමේ හික්ෂුන් අමතා ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවස් විසීම පසුවස් විසීම යයි වස් එළඹීම දෙකක් වදාරා ඇත. අපට මේ සෙනස්න සැප නො වේ නම් ඒ බව බුදුරදුනට දන්වා වෙන සැප සෙනස්නක් ලබාගනිමු යි සාකච්ඡා කළහ.

පසුව බුදුන් වහන්සේ කරා එළඹිය හ. ඒ තොරතුරු ද සැල කළ හ. බුදුන් වහන්සේ ආවර්ජනා කොට බැලූ හ. මහණෙනි, තොපට මෙයට වඩා සුදුසු සෙනස්තක් නොමැත. තෙපි දෙවියන් ගෙන් නිර්භය බව කැමැති වන්නාහු නම් මේ පිරිත උගනිවි. මෙය තොපට පිරිතක් මෙන් ම කර්මස්ථානයක් ද වෙයි. මේ මෙන්ම සුත්‍රය මසකට අට වරක් බණ අසන දිනයන්හි සජ්ඣායනා කරවි. මෙය පදනම් කොට ධර්ම සාකච්ඡා පවත්වවි. ධර්ම දේශනා පවත්වවි. පසුව අනුමෝදනා කරවි. මෙය ම කර්මස්ථානයක් වශයෙන් වඩවි. භාවනාවක් මෙන් පුහුණු කරවි. එවිට අමනුෂ්‍යයනට බිය ගන්වනු නො හැකි වෙයි. දෙවියෝ හිතවත් කමක් ම දක්වති යයි වදාළ සේක.

1. යම් ඒ ශාන්තිපද සංඛ්‍යාත නිර්වාණයක් වේ ද, එයට පැමිණ නොහොත් එය අවබෝධ කොට වසනු කැමැති අභිවෘද්ධිය සලසා ගැනීමෙහි දක්ෂයා විසින් එයට සුදුසු දෙය කළ යුතු ය. නිවණට පැමිණ වසනු කැමැත්තේ සත්‍ය ප්‍රතිවේදිය පිණිස පිළිපදින්නට නොහොත් කිසිණු පිරියම් කිරීම් වත් සමාදන්වීම් ආදී සියලු කායඝීයන් කරන්නට දක්ෂයෙක් වන්නේ ය. සෘජු වන්නේ ය. මනාකොට සෘජු වන්නේ ය. අන්‍යයන් ගේ අවවාද මනා කොට පිළිගැනීම් වශයෙන් සුවව වන්නේ ය. මෘදු වන්නේ ය. අතිමාන ඇත්තේ නො වන්නේ ය.
2. ලද දෙයින් සතුටු වන්නෙක් ද, පහසුවෙන් පෝෂණය කළ හැක්කෙක් ද සචල්ප කටයුතු ඇත්තෙක් ද, සැහැල්ලු පැවතුම් ඇත්තෙක් ද, සන්හුන් ඉඳුරන් ඇත්තෙක් ද, ප්‍රඥ ඇත්තෙක් ද, හැඩි දැඩි අසංවර ගති නැත්තෙක් ද, කුලයන් කෙරෙහි නො ඇලුනෙක් ද වන්නේ ය.
3. නුවණැති අන්‍යයන් නින්දා කරන සුළු වරදක්වත් නො කරන්නේ ය. සියලු සක්වයෝ සැප ඇත්තෝ වෙත්වා, භය නැත්තෝ වෙත්වා, සුඛිත සිත් ඇත්තෝ වෙත්වා'යි ද,
4. තෘෂ්ණා භය සහිත හෙයින් තැති ගන්නා සුලු වූ ද, තෘෂ්ණා භය ප්‍රහීන කළ හෙයින් ස්ථාවර වූ ද, යම්කිසි සත්වයෝ ඇත්තාහු නම්, ඒ සියලු දෙනා ද දික් ශරීර ඇත්තෝ ද මහත් ශරීර ඇත්තෝ ද, මධ්‍යම ප්‍රමාණ ශරීර ඇත්තෝ ද, මිටි ශරීර ඇත්තෝ ද, ඉතා සියුම් ශරීර ඇත්තෝ ද, ස්ථුල ශරීර ඇත්තෝ ද
5. ඇස් හමුවට පැමිණීම වශයෙන් දුටු සත්තු ද ඇත සිටි හෙයින් නුදුටු සත්තු ද, දුරන් ළඟත් වසන සත්තු ද, ඉපදීම අවසන් කළ සත්වයෝ ද, මතු ඉපදීම සොයන සත්වයෝ ද යන මේ සියලු සත්වයෝ සුඛිත සිත් ඇත්තෝ වෙත්වා යි ද මෙන් වඩන්නේ ය.
6. එකෙක් අනිකකු නො රවටන්නේ ය. අනෙකකුට අවමන් නො කරන්නේ ය. කය හා වචනය පිළිබඳ විකෘතියෙන් ද, මනෝවිකාරයෙන් ද එකෙක් අනෙකකුට දුකක් නො කැමැති වන්නේ ය.

7. මව යම්සේ තමා ගෙන් ඇති වූ එක ම ඔෆරස පුත්‍රයා ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් වුවත් රක්තේ ද එපරිද්දෙන් ම සියලු සත්වයන් කෙරෙහි අප්‍රමාණ වූ මෛත්‍රී සහගත සිත වඩන්නේ ය.
8. උඩ ද, යට ද, සරස ද, සීමාවකුදු නැතිව අතරතුරවත් වෛර චේතනා පහළවීමක් නැතිව, සතුරන් රහිත ව සියලු ලෝක සත්වයා කෙරෙහි අප්‍රමාණ වූ මෛත්‍රී සහගත සිත වඩන්නේ ය.
9. සිටින්නේ හෝ ඇවිදින්නේ හෝ උන්නේ හෝ නිදන්නේ හෝ යම්තාක් මෛත්‍රීසහගත සිතිය ඉටනු කැමැත්තේ ද ඒ තාක් පහ වූ මිද්ධය අලස බව ඇතිව අධිෂ්ඨාන කරන්නේ ය. මෛත්‍රී විහරණය මේ බුද්ධ ශාසනයෙහි ශ්‍රේෂ්ඨ විහරණයෙකැ යි ප්‍රකාශ කළහ.
10. මිථ්‍යා දෘෂ්ටියට නො පැමිණ සිල්වත් වූයේ දඹිතයෙන් යුක්ත වූයේ වස්තු කාමයන්හි ගිජු බව දුරු කොට ඒකාන්තයෙන් ම නැවත ගර්භයෙක්හි විසීමට නො පැමිණෙන්නේ ය. (ශුද්ධාවාසයක) ඉපිද එහිදී ම රහත් බවට පැමිණ පිරිනිවන් පාන්නේ ය.

බන්ධ පරිත්තය

සර්ප ජාතීන් කෙරෙහි මෙත් කිරීමෙන් තමන්ගේ පංචස්කන්ධය පිළිබඳ ආරක්ෂාව සලස්වා ගැනීමට කරණිය මෙත්ත සූත්‍රයට අනතුරු ව කඳ පිරිත යොදා තිබේ.

අතීතයේ අප මහ බෝසතාණන් වහන්සේ බමුණු මහසල් කුලයක ඉපිද වැඩි වයසට පැමිණ පැවිදි වී පඤ්චාභිඤ අෂ්ටසමාපත්ති උපදවා ගෙන වනයෙහි වසන්නේ තම අතවැසි තවුසනට සර්ප ආදීන් ගෙන් වන උවදුරු දැක මේ පිරිත දෙසූහ. එතැන් පටන් සර්පයන් ගෙන් උවදුරක් නො වී ය.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි අනේපිඬු මහ සිටුහු විසින් කරවා පිළිගන්වන ලද ජේතවන නම් වූ ආරාමෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වනාහි සැවැත් නුවර එක්තරා හික්ෂු නමක් නයකු විසින් දෂ්ඨ කරන ලදුව කලුරිය කෙළේ ය.

එකල්හි බොහෝ හික්ෂුන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතන්හි එළඹී සේක. එළඹ බුදුරදුන් වැද එකක් පසෙක හුන් සේක. එකක් පසෙක හුන් ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් දැන් වූ සේක.

“ස්වාමීනි, මේ සැවැත් නුවර එක්තරා හික්ෂු නමක් සර්පයකු විසින් දෂ්ඨ කරන ලදුව කාලක්‍රියා කෙළේ ය.” යනුයි. මහණෙනි, ඒ හික්ෂු නම මේ සතර සර්ප රාජ කුලයන් මෛත්‍රී සිතින් නො පැතිර වී යයි හඹිමි. මහණෙනි, ඉදින් ඒ හික්ෂු නම සතර සර්ප රාජ කුලයන්

මෙත් සිතින් පහළේ වී නම් මෙමත්‍රිය වැඩුයේ වී නම් ඒ මහණ තෙම සර්පයකු විසින් දෂ්ඨ කරන ලදුව කලුරිය නො කරන්නේ ය.

සතර සර්ප රාජ කුලයෝ කවරහු ද යත්? විරූපකඛ නම් සර්ප රාජ කුලය, එරාපථ නම් සර්ප රාජ කුලය, ඡබ්‍යාපුත්ත නම් සර්ප රාජ කුලය, කණ්භාගොතමක නම් සර්ප රාජ කුලය යන මේ සතරයි.

මහණෙනි, ඒ මහණ තෙම ඒකාන්තයෙන් මේ සතර නාග රාජ කුලයන් මෙත් සිතින් නො පැතිර විය. මහණෙනි ඉදින් ඒ හික්ෂුනම මේ සතර අභිරාජ කුලයන් මෙත් සිතින් පැතිර වී නම් ඒ හික්ෂුනම සර්පයකු විසින් දෂ්ඨ කරන ලදුව කලුරිය නො කරන්නේ ය.

මහණෙනි, ඒ සතර නාග කුලයන් කෙරෙහි මෙත් සිත පතුරු වන්නට අවසර දෙමි. කුමක් හෙයින් ද යත්? තමාගේ සංවරණය පිණිස, තම හට ආරක්ෂාව පිණිස පවත්නා හෙයින් යි වදාළ සේක.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය මෙසේ වදාළ සේක. සුගත නම් වූ ශාස්තෘන් වහන්සේ මෙය වදාරා යළිත් මත්තෙහි ගාථා වශයෙන් ද ප්‍රකාශ කළ සේක.

1. මාගේ මෙමත්‍රිය විරූපාක්ෂ නම් සර්ප කුලයන් සමග ය. මාගේ මෙමත්‍රිය ඒරාපථ නම් සර්ප කුලයන් සමග ය. මාගේ මෙමත්‍රිය ඡබ්‍යාපුත්ත නම් සර්ප කුලයන් සමග ය. මාගේ මෙමත්‍රිය කණ්භාගොතමක නම් සර්ප කුලයන් සමග ය.
2. මාගේ මෙමත්‍රිය පා නැති නාග, පිඹුරු, පොළොං ආදී දීර්ඝ ජාතීන් සමග ය. මාගේ මෙමත්‍රිය දෙපා ඇති මිනිසුන් හා පක්ෂීන් සමග ය. මගේ මෙමත්‍රිය හස්ති, අශ්ව, ගව, මහිස ආදී සිවුපා සත්වයන් සමග ය. මගේ මෙමත්‍රිය පත්තෑ, ගෝනුසු ආදී බොහෝ පා ඇති සත්වයන් සමග ය.
3. අපාදක සත්වයෙක් මා නො පෙළා වා, දිපාදක සත්වයෙක්, සිවු පා සතෙක්, බහුපාද සතෙක් මා නො පෙළාවා.
4. හැම සත්වයෝ ද, හැම ප්‍රාණිහු ද, හුදෙක් සියලු භූතයෝ ද යන හැමදෙන යහපතක් ම දකිත්වා, මොවුන් කෙරෙන් කිසිවකු කරාත් දුකක් නො පැමිණේවා.
5. බුදුරුවන්හි ගුණ අප්‍රමාණ ය. දහම් ගුණ අපමණ ය. සංඝ ගුණ අපමණ ය. දීර්ඝ ජාතිහු නම් ප්‍රමාණවත් හ. එනම්: සර්පයෝ ය. ගෝනුස්සෝ ය, බොහෝ පා ඇති සත්වයෝ ය, මකුළුවෝ ය, සිකනල්ලු ය. මියෝ ය යන මේ විසිති.
6. තෙරුවන් ගුණ සිහි කිරීමෙනුදු මා විසින් ආරක්ෂාව කරන ලද්දී ය. මා විසින් පරිත්‍රාණයෝ කරන ලද්දහු ය. මා කෙරෙහි අදහස් ඇති සත්වයෝ ඉවත් වෙත්වා. මා නො වෙහෙසත්වා.

ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වදිමි. සත් බුදුවරයන්ට ද නමස්කාර කරමි.

මෙත්තානිසංස සූත්‍රය

එක් සමයක බුදුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර ඇසුරු කොට දෙවරම් මහ වෙහෙර වසන සේක් දිනෙක පැසුළුයම ලොව බලා වදාරණ සේක් මෙබඳු සිදුවීමක් දුටු සේක.

කොසොල් රට සැරිසරන මා අග්ගිකධන්ධොපම සූත්‍රය දෙසීමෙන් සැට නමක් රහත් වන්නාහ. සැට නමක් කටින් උණු ලේ වමාරන්නාහ. සැට නමක් සිවුරු හැර ගිහි වන්නාහ යනුයි.

හික්ෂුන්හට සංග්‍රහ පිණිස වාරිකාවෙහි හැසිරෙනු කැමැති හික්ෂුන්ට දන්වන්නැ යි කීහ. මෙසේ වදාළ බුදුන් වහන්සේ මහත් හික්ෂු සමූහයක් පිරිවරාගෙන ගම් නියමිගම් පිළිවෙළින් සැරි සරමින් මහත් වූ බණසක සහිත රුකක් ගින්නෙන් ඇවිලෙනු දැක මෙය අරමුණු කොට දම් දෙසම් යි අග්ගිකධන්ධොපම සූත්‍රය දෙසූ සේක. මෙසේ වදාළ කළ හැටක් උණු ලේ වැමැරූහ. සැටක් සිවුරු හළහ. පිරිසිදු සිල් ඇත්තෝ රහත් වූහ.

මේ ධර්ම දේශනාව තුන් කොටසකට ප්‍රයෝජනවත් විය. රහත් වූවනට ප්‍රයෝජන වනු පුදුමයක් නො වේ. සෙස්සනට වූ ප්‍රයෝජන කවරේ ද යත්? ඉදින් බුදුහු අග්ගිකධන්ධොපම සූත්‍රය නො දෙසූහු නම් සමහරු ප්‍රමාද විහරණයෙන් යුක්තව පව් වඩමින් අපායෙහි උපදනාහ. මේ දහම් දෙසුම අසා සමහරු සාමණේර භූමියෙහි සිට දසසිල් පුරා භාවනා වඩා සෝවාන්, සකාදාගාමී හා අනාගාමී වන්නාහ. සමහරු දෙවිලොව උපදින්නාහ. අනික් අය මෙය නො ඇසුයේ නම් කල් යත් යත් සංසාදිසෙසාදියට හා පාරාජිකාදියට පැමිණෙන්නාහ.

මේ දේශනාව ඇසූ දුසිල් මහණහු මේ ශාසනය ආශ්වයයි. අප පැවිදි වූයේ කෙලෙසුන් තැවීමට මිස කෙලෙසුන් වැඩීමට නොවේ. අපට දිවිහිමි කොට කෙලෙසුන් නැති කරන පිළිවෙතක් පිරිය නො හැකි ය. එබැවින් උවසුදම් පුරා දුකින් මිදෙමු යි ගිහි වූහ. ඔවුහු තිසරණ පන්සිල් හා අටසිල් රැක ඇතැම් කෙනෙක් සෝවාන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් සකාදාගාමී වූහ. කෙනෙක් දෙවිලොව උපන්න. මෙසේ ඔවුන්ටත් මේ දෙසුම ඵලවත් විය. මේ දේශනාව ගැන ආරංචි වූ හික්ෂුහු විසි දෙන සැට දෙන සිය දෙන බැගින් සිවුරු හැර ගිහි වූහ.

මෙසේ බුදුන් වහන්සේ දහම් දෙසමින් දනවූ සැරිසරා නැවත දෙවරම් වෙහෙරට වැඩ එම ගඳ කිළියෙහි අඩ මසක් විවේකව ඵලසමවත් සුව විඳ පසුව අනඳ මහ තෙරුන් සමග දෙවරම් වෙහෙර බලා හැසිරෙන සේක් පෙර කාෂාය වස්ත්‍රයෙන් බබලමින් පැවැති දෙවරම් වෙහෙර අද මෙසේ හිස්වන්නට හේතු කවරේ දැ යි අනඳ හිමියන් ගෙන් විවාළ සේක.

අනඳ හිමියෝ බුදුන් වහන්සේට මෙසේ පැවසූ සේක.

ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේ දනව් සැරිසරා වඩිද්දී අග්ගිකධන්ධොපම සූත්‍රය වදාළ තැන් පටන් හික්ෂුහු සංවේගයට පැමිණ අපට මේ සසුනෙහි පිළිවෙත් පිරිය නො හැකි ය. නො මනා පැවතුම් ඇති අප විසින් සැදැහැවතුන් විසින් පින් සලකා පිරිනමනු ලබන දන් වැළඳීම නුසුදුසුය යි සිවුරු හැර ගියහ. මෙය ඇසූ බුදුන් වහන්සේට ධර්ම සංවේගය පහළ විය.

ඉක්බිති බුදුන් වහන්සේ අනඳ තෙරුන් ඇමතුහ. මා සමචන් සුවෙන් විවේකීව සිටිය දී මෙහි කිසිදු හික්ෂු නමක් මගේ දරුවන්ගේ සැනසීම පිණිස අවවාදයක් නො දුන්නේ ය. ගඟකට බසින්නට බොහෝ තොටවල් ඇත්තාක් මෙන් සසුනෙහි සැනසෙන්නට බොහෝ දේ තිබේ.

ආනන්දය, ගඳකිළි මලුවෙහි බුද්ධාසනයක් පණවා හික්ෂුන් රැස්කරව යි කී සේක. මේ කාරණය අර්ථෝත්පත්ති කොට ගෙන මහණෙනි, මේ සස්නෙහි යම් හික්ෂු නමක් අසුරුසනක් ගසන කෙටි කාලයක් නමුදු සියලු සතුන් කෙරෙහි මෙන් සිත වඩා නම් හෙවත් මෙහි කෙරේ නම් මහණෙනි, ඒ හික්ෂු නම මේ සස්නෙහි නො සිස් වූ ධ්‍යාන ඇත්තෙක් ව වසන්නේ ය යි ද, ශාසනානුශාසනය පිළිපදින්නේ ය යි ද, අවවාද පිළිපදින්නේ ය යි ද, ආයකයන් විසින් දෙන රට්ඨපිණ්ඩය නො සිස්ව වළඳන්නේ ය යි ද කියනු ලැබේ.

යම් කෙනෙක් මෙන් සිත නැවත නැවත පුහුණු කෙරෙත් නම් වඩත් නම් ඔවුන් ගැන කියනුම කවරේ දැ යි මෙසේ වුල්ල අවිජරාසංඝ සූත්‍රය වදාරා මෙකී භාවනාවේ අනුසස් දක්වනු සඳහා මෙන්තානිසංඝ සූත්‍රය දෙසූ සේක.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු මහ සිටුහු ගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණෙනි යි හික්ෂුන්ට ආමන්ත්‍රණය කළ සේක. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ යි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

මහණෙනි, ආදරයෙන් සෙවුනා ලද එසේ ම වඩනා ලද නැවත නැවත වැඩීම් වශයෙන් පුරුදු කරන ලද යානාවක් මෙන් කරන ලද වස්තුවක් මෙන් කරන ලද නැවත නැවත උපදවන ලද සියලු අන්දමින් ම පුරුදු කරන ලද මොනවට පටන් ගන්නා ලද මෙහි වෙතො විමුක්තිය පිළිබඳ අනුසස් එකොළොසක් කැමැති විය යුත්තාහ.

කවර එකොළොසක් ද යත්?

- (i) සැපසේ නිදයි (ii) සැපසේ පුබුදියි (iii) නපුරු සීනයන් නො දකි යි
- (iv) මිනිසුන්ට ප්‍රිය වෙයි (v) අමනුෂ්‍යයන්ට ද ප්‍රිය වෙයි (vi) දෙවියෝ රකිති (vii) මේ මෙහි විහරණ ඇති පුද්ගලයා ගේ ශරීරයෙහි ගිනි හෝ, වීස හෝ, සැත් හෝ නො වදියි
- (viii) වහාම සිත එකඟ වෙයි (ix) මුහුණ පැහැපත් වෙයි (x) නො මුළාව කලුරිය කරයි
- (xi) මෙහි සමචන් මතු රහත් වන්නට නො හැකි වී නම් මරණින් මතු බලාපොරොත්තු උපදියි.

මහණෙනි, ආදරයෙන් සෙවුනා ලද මෙහි වෙතො විමුක්තිය ආසෙවිත භාවිත බහුලිකාත කළ කල්හි යානාවක් මෙන් වස්තුවක් මෙන් කළ කල්හි එළඹ සිටි කල්හි පුරුදු කළ කල්හි මොනවට පටන් ගත් කල්හි මේ එකොළොස් ආනිසංඝයෝ කැමති විය යුත්තාහු ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. සතුටු වූ ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ දේශනාවට කැමති වූහ.

මිත්තානිසංස පිරින

මිතුරනට උපකාර කිරීමේ අනුසස් දැක්වීම සඳහා මිත්තානිසංස ගාථා දේශිත ය. එය ජාතක පාලියේ මහා නිපාතයේ තේමිය ජාතකයෙහි තේමිය කුමාරව උපන් අප මහා බෝසතුන් දෙවියන් ගේ සාධුකාරයෙන් හා තමන් ගේ සෝභායෙන් මහා වනය උන්නාදයට පත් කරවමින් මිත්ත පූජා ගාථා නම් මේ ගාථා දසය දෙසන ලදි.

1. යම් පුද්ගලයෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ නම් හෙතෙම තමාගේ ගෙයින් බැහැර යම් තැනෙකට ගියේ නම් බොහෝ කන බොන දෑ ලබයි. බොහෝ දෙනෙක් ඔහු ඇසුරු කොට ජීවත් වෙති.
2. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ නම් හෙතෙම යම් රටකට යේ ද, නියම් ගමකට නුවරකට යේ ද ඒ හැම තැන ම හේ පුදනු ලැබේ.
3. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ නම් ඔහුට සොරු ළං නො වෙති. රජ තෙමේ අවමන් නො කෙරෙයි. ඔහු හැම සතුරන් මැඩ පවත්වති.
4. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ නම් හෙතෙම නො ගැටුනු සිත් ඇතිව තමාගේ ගෙට එයි. මිත්‍රයෝහි නො වන පුද්ගලයාගේ අපමණ වූ ගුණ සභාවෙහි පවා කියති. හෙතෙම නැයින්ට උතුම් වෙයි.
5. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ නම් හෙතෙම අනුනට සත්කාර කොට අනුන්ගෙන් සත්කාර ලබන්නෙක් වෙයි. අනුන් කෙරෙහි ගෞරව සහිත වූයේ ඔවුන් විසින් ගරු කරනු ලබන්නේ ද වෙයි. ලෝකයා තමාගේ ගුණ වැනුම හා යසස උසස් කොට නගාලන්නේ ද වෙයි.
6. මිත්‍රයන් පුදන තැනැත්තා ඔවුන් විසින් පුදනු ලබන්නේ ද වෙයි. බුද්ධාදී කලාණ මිත්‍රයනට වදින තැනැත්තා තෙමේ ද වැඳුම් ලබන්නෙක් වෙයි. හෙතෙම කීර්තියට ද පැමිණෙයි.
7. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ නම් හෙතෙම දිලිසෙන ගිනි මෙන් යස ඉසුරු පිරිවර සැපතින් උච්චලිත වෙයි. දෙවියකු මෙන් බබලයි. ශ්‍රී කාන්තාව විසින් අත් නො හරන ලද්දේ වෙයි.
8. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ නම් ගවයෝ ඔහුට එල ප්‍රයෝජන දෙති. ක්ෂේත්‍රයෙහි වපුලතාක් පැළ හට ගනිති. දරු සැප වළඳයි.
9. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ නම් දැදුරෙන්, පර්වතයෙන්, ගසින් හෝ යමකින් ගිලිහුණේ නම් පිහිට ලබයි.

- 10. යමෙක් මිත්‍රයෝහි නො වේ නම් හෙතෙම වැඩුණු මුල් හා නුග අරළු ඇති නුග රුකක් සුළඟින් සොලවා එලත්තට නො හැක්කා සේ සතුරන් විසින් ඔහු මඩනට නො හැකිවෙත්.

මෝර පරිත්ත

ජාතක පාළියෙහි දුක නිපාතයෙහි එන 13 මෝර පරිත්තය සංයුක්තනිකායේ දේවසුක්ත සංයුක්තයේ 14 - 15 වන්ද - සූරිය පරිත්ත දෙක ද සක්ක සංයුක්තයේ එන 16 ධජග්ග පරිත්තය ද පරිත්ත 4 පළමුවන බණවර අවසනට යොදා තිබේ.

- 1. ලොව අඳුරු දුරුකොට ලෝවැස්සනට ඇස් පාදා දෙන හෙයින් ඇස් ඇති, ලොවට එළිය දෙන්නවුන් අතරෙහි එක ම රජෙක් වූ, රත්වන් සිරුරු ඇති, මහපොළොව බබුළු වන්නා වූ මේ සුයෂියා නැගෙ යි, රත්වන් ඒ හිරුට වඳිමි. ඔබගෙන් ආරක්ෂාව ලැබූ අපි මේ දවස සතර ඉරියව්වෙන් ම යුක්තව සැපසේ වෙසෙමු.
- 2. සවාසනා සකල ක්ලේශයන් දුරු කළ යම් බුදු කෙනෙක් සියලු දතයුතු ධර්මයන් දැන බුද්ධත්වය අවබෝධ කළාහු ද, උන්වහන්සේලාට මාගේ නමස්කාරය වේවා. උන්වහන්සේලා ද මා ආරක්ෂා කරන සේකවා. අතීත බුදුවරයන් වහන්සේලාට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා. උන්වහන්සේලා ගේ නව ලොව්තුරා බෝධි ගුණයට ද මාගේ නමස්කාරය වේවා.

ඒ මයුර තෙම මෙම පිරිත කියා ගොදුරු සෙවීමෙහි හැසිරෙයි. දෙවන මෝර පිරිතෙහි පෙරසේ ම මේ සුයෂිතෙම අප අතරෙන් ඉවත් වෙයි. ඔබගෙන් ආරක්ෂාව ලත් අපි (මුළු රැයෙහි ම) සුවසේ වෙසෙමු. සෙස්ස මුල් ගාථා දෙක මෙනි.

ව්‍යුහ පරිත්ත.

සුරිය පරිත්ත. - ධජග්ග පරිත්ත.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි ජේත නම් රාජ කුමාරයා ගේ උයන්හි අනේපිඬු මහ සිටුහු විසින් කරවන ලද අරමිහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වන්ද දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම රාහු අසුරේන්ද්‍රයා විසින් අල්වා ගන්නා ලද්දේ විය. ඉක්බිති වන්ද දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම එවේලෙහි බුදුරදුන් සිහිකරමින් මේ ගාථාව කියේ ය:

1. බුද්ධ වීරයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ සියලු කෙලෙසුන් කෙරෙන් විශේෂයෙන් මිදුණු සේක. එසේ වූ ඔබ වහන්සේට මාගේ නමස්කාරය වේවා. මම කරදරයට වැටී සිටිමි. ඒ මට පිළිසරණ වුව මැනව.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සඳු දෙව් පුත් අරභයා රාහු අසුරේන්ද්‍රයාට මේ ගාථාවෙන් මෙසේ වදාළ සේක:

2. රාහු අසුරේන්ද්‍රය, ව්‍යුහ දිව්‍ය පුත්‍ර තෙමේ නික්ලේශී වූ තථාගතයන් වහන්සේ සරණ ගියේ ය. බුදුවරයෝ වනාහි ලොවට අනුකම්පා කරන්නෝ ය. එහෙයින් සඳු අත් හරුවයි වදාළ සේක.

ඉක්බිති රාහු අසුරේන්ද්‍ර තෙම සඳු දෙව්පුත්‍ර අත හැර වේගයෙන් වේපචිත්ති අසුරිඳු යම් තැනෙක ද එතන්හි එළඹියේ ය. එළඹී හටගත් සංවේග ඇතිව ලොමුදැහැගත් සිරුරු ඇතිව එකත් පසෙක සිටියේ ය. එසේ සිටියා වූ රාහු අසුරේන්ද්‍රයාට වේපචිත්ති අසුරේන්ද්‍රයා ගාථාවකින් මෙසේ කියේ ය.

3. එම්බල රාහු අසුරේන්ද්‍රය, ඉක්මන් වුවකු මෙන් සඳු අත්හැරියේ කුමකට ද? කැළඹුණු සිත් ඇත්තෙක් ව අවුත් බිය වුවකු මෙන් කුමක් හෙයින් සිටින්නෙහි ද?
4. බුදු රදුන් විසින් සඳු අත් හරුවයි ගාථාවකින් අස්වන ලද්දෙමි. ඉදින් සඳු අත් නො හැරියෙම් නම් මාගේ හිස සත්කඩක් ව පැළෙයි. ජීවත් වුවද සැපයක් නො ලබමි.

සුරිය පරිත්තය

බුදුහු සැවැත් නුවර දෙවරම් වෙහෙර අනේපිඬු මහ සිටුහු ගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙන කල්හි සුයඹී දිව්‍ය රාජතෙම රාහු අසුරේන්ද්‍රයා විසින් අල්ලා ගන්නා ලද්දේ ය. එකල්හි හිරු දෙව් පිත් බුදුරදුන් සිහිකරමින් මේ ගාථාව කියේ ය:

1. බුද්ධ වීරයන් වහන්ස, ඔබට නමස්කාර වේවා, ඔබ වහන්සේ හැම තන්හි ම මිදුණු සේක් ම ය. මම කරදරයට වැටුණෙමි. ඒ මට පිහිටවනු මැනවි.

ඉක්බිති බුදුරජාණන් වහන්සේ හිරු දෙවිපින් ඇරඹ රාහු අසුරේන්ද්‍රයාට ගාථාවකින් මෙසේ වදාළ සේක:

- 2. එම්බා රාහු, හිරු දෙවිපුත් අර්භත් වූ තථාගතයන් වහන්සේ සරණ ගියේ ය. එහෙයින් ඔහු මුදව, බුදුවරයෝ ලොවට අනුකම්පා කෙරෙති.
- 3. යම් සුයෂියෙක් ගණදුරු දුරහැර එළිය කෙරේ ද? බබළන මඩුලු ඇත්තේ ද මහා තේජස් ඇත්තේ ද එම්බල රාහු එසේ වූ අහස හැසිරෙන හිරු නො ගිල. එම්බා රාහු මාගේ පුත්‍ර වූ සුයෂියා මුදව.

ඉක්බිති රාහු අසුරේන්ද්‍රයා හිරු දෙවි පුත් අත්හැර යුහුසුළුව වේපවිත්ති අසුරේන්ද්‍රයා යම් කැනෙක ද එතෙතට එළඹියේ ය. එළඹ කලකිරුණු සිත් ඇතිව බියෙන් තැති ගත්තෙක් ව එකත් පස්ව සිටියේ ය. එසේ සිටි රාහු අසුරේන්ද්‍රයාට වේපවිත්ති අසුරිඳු ගාථාවකින් මෙසේ කීය:

- 4. එම්බා රාහු කීමෙක් ද? ඉක්මන් වුවකු මෙන් හිරු අතහැරියෙහි ද? කුමක් හෙයින් කලකිරුණු ගතියෙන් යුක්තව මෙහි පැමිණ තැති ගත්තෙකු මෙන් සිටින්නෙහි ද?
- 5. බුදු රජුන් විසින් වදාළ ගාථා දෙකක් ඇසීමි, ඒ තථාගත වචනය ඉක්මවා ඉදින් හිරු අත නො හැරියෙම් නම් මාගේ හිස සත්කඩකට පැළෙන්තේ ය. දිවි තිබුණත් සුවයක් නො ලබමි.

ධජගග පිරිත

එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහු ගේ අරමිහි වැඩ වසන සේක. එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණෙනි, යි හික්ෂුන් ඇමතු සේක. ඒ හික්ෂුහු වහන්සැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක:

මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි. දෙවියන් ගේ හා අසුරයන් ගේ යුද්ධයෙක් විය. මහණෙනි, එකල්හි සක්දෙව් රජ තවතිසා වැසි දෙවියන් ඇමතී ය. භවත්නි, ඉදින් යුද්ධයට ගිය දෙවියනට බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ උපදනේ නම්, මාගේ ධිවජාග්‍රය බලව, මාගේ ධිවජාග්‍රය බලන්නා වූ තොපට යම් බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ වන්නේ නම් එය පහ වන්නේ ය.

ඉදින් මාගේ ධිවජාග්‍රය නො දක්නහු නම්, එකල්හි ප්‍රජාපති දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය බලව. ප්‍රජාපති දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය දක්නා තොපට යම් බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ වන්නේ නම් එය පහ වන්නේ ය.

ඉදින් ප්‍රජාපති දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය නො දක්නහු නම් එකල්හි වරුණ දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය බලව. වරුණ දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය දක්නා නොපට යම් බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ වන්නේ නම් එය පහ වන්නේ ය.

ඉදින් වරුණ දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය නො දක්නහු නම් එකල්හි ඊසාන දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය බලව. ඊසාන දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය දක්නා වූ නොපට යම් බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ වන්නේ නම් එය පහ වන්නේ ය.

මහණෙනි, සක්දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය බලන්නවුනට හෝ ප්‍රජාපති දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය බලන්නවුනට හෝ වරුණ දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය බලන්නවුනට හෝ ඊසාන දෙව් රජු ගේ ධිවජාග්‍රය බලන්නවුනට හෝ යම් බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ වන්නේ නම් එය පහවන්නේ හෝ වෙයි. පහ නො වන්නේ හෝ වෙයි.

ඒ කවර හෙයින් ද යත් ?

මහණෙනි, සක්දෙව් රජ පහ නො වූ රාග ඇත්තේ ය. පහ නො වූ ද්වේෂ ඇත්තේ ය. පහ නො වූ මෝහ ඇත්තේ ය. බියවන සුලු ය. තැතිගන්නා සුලුය. පලා යන සුලු ය.

මහණෙනි, මම නොපට මෙසේ කියමි. මහණෙනි, ඉදින් ආරණ්‍යයකට ගියා වූ හෝ රුක් මුලකට ගියා වූ හෝ ශුන්‍යාගාරයකට ගියා වූ හෝ නොපට බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ උපදනේ නම් එකල්හි ඒ භාග්‍යවත් තෙමේ මේ කරුණෙකුදු අර්භත් ය, සමයක් සම්බුද්ධ ය, විද්‍යාවරණ සම්පන්න ය, සුගත ය, ලෝකවිදු ය, අනුත්තර පුරිස දම්මසාරථී ය, දෙව් මිනිසුන්ට ශාස්තෘය ය, බුද්ධ ය, භගවත් ය යි මා ම සිහිකරව, මහණෙනි, මා සිහිකරන්නා වූ නොපට යම් බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ වන්නේ නම්, එය පහව යන්නේ ය.

ඉදින් මා සිහි නො කරන්නාහු නම්, එකල්හි ධම්ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ස්වාක්ඛාත ය, සන්දිට්ඨික ය, අකාලික ය, එහිපස්සික ය, ඔපනයික ය, නුවණැත්තන් විසින් සිය සතන්හි ලා දත යුත්තේ යයි ධර්මය සිහි කරව. මහණෙනි, ධර්මය සිහි කරන්නා වූ නොපට යම් බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ වන්නේ නම්, එය පහව යන්නේ ය.

ඉදින් ධර්මය සිහි නො කරන්නාහු නම්, එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ සුපටිපන්න ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ උජුපටිපන්න ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ ඤායපටිපන්න ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ සාමීවිපටිපන්න ය, යම් මේ පුරුෂ යුග සතරක් වේ ද, පුරුෂ පුද්ගලයෝ අට දෙනෙක් වෙද් ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රාවක සංඝ තෙමේ ආහුනෙය්‍ය ය, පාහුනෙය්‍ය ය, දක්ඛණෙය්‍ය ය, අඤ්ජලිකරණීය ය, ලෝකයා ගේ නිරුත්තර පින්කෙත යයි සංඝයා සිහි කරව. මහණෙනි, සංඝයා සිහි කරන්නා වූ නොපට යම් බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ වන්නේ නම්, එය පහව යන්නේ ය.

ඒ කවර හෙයින් ද යත්?

මහණෙනි, අර්හත් වූ සම්මා සම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් වහන්සේ වනාහි පහ වූ රාග ඇත්තාහ. පහ වූ ද්වේෂ ඇත්තාහ. පහ වූ මෝහ ඇත්තාහ. නො බාන සුලු ය. නො තැති ගන්නා සුලු ය. ත්‍රස්ත නො වන සුලු ය. පලා නො යන සුලු ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. මෙසේ වදාරා මේ ගාථා ද වදාළ සේක:

1. මහණෙනි, ආරණ්‍යයෙහි දී හෝ රුක්මුල දී හෝ ශුන්‍යාගාරයෙහි දී හෝ බුදුරජාණන් වහන්සේ සිහි කරන්නේ ය. (එවිට) නොපට බියෙක් නො වන්නේ ය.
2. ඉදින් ලෝක ජ්‍යෙෂ්ඨ වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ සිහි නො කරන්නහු නම්, එකල්හි නෛය්‍යානික වූ සුදේශිත වූ ධර්මය සිහි කරන්නේ ය.
3. ඉදින් නෛය්‍යානික වූ සුදේශිත වූ ධර්මය සිහි නො කරන්නහු නම් එකල්හි නිරුත්තර වූ පුණ්‍යක්ෂේත්‍ර වූ සංඝයා සිහි කරන්නේ ය.
4. මහණෙනි, මෙසේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ද, ධර්මය ද, සංඝයා ද සිහි කරන්නවුන්ට බියෙක් හෝ තැතිගැන්මෙක් හෝ ලොමුදැහැගැන්මෙක් හෝ නො වන්නේ ය.

(සරණාගමනයේ සිට මෝර පරිත්ත අවසන දක්වා මෙලොව වැසි මනුෂ්‍යාදීන් ගේ උපද්‍රව නිවාරණය සඳහා දෙසන ලද සුත්‍ර දක්වා අනතුරුව වාතුර්මහාරාජික, තාවකිංස දෙවිලෝ වැසියන් ගේ බිය නිවාරණය සඳහා වන්ද - සූරිය හා ධජග්ග යන පරිත්ත තුන දේශනා කර තිබේ.)

පළමුවන බණවර නිමි.

II බණවර

උත්පත්ති දෙවියනට සිදුවන උවදුරුවලින් වැළකීම සඳහා දෙසන ලද විසුද්ධි දේව සංඛ්‍යාත මහ කසුප් - මහ මුගලන් දෙ හිමිවරුනට හා බුදු රදුනට උපන් ආබාධ සංසිදුවීම පිණිස දෙසන ලද බොජ්ඣංග සූත්‍ර තුන දක්වන ලදී.

මහකසුප් මහ මුගලන් දෙ හිමිවරුන් හා බුදුන් වහන්සේ රෝගාතුර වූයේ ගිජුකුළු පව්ව පාමුල විස ගසක පිපිණු මල් පිස එන සුළඟ ආඝ්‍රාණය කිරීමෙනි.

රාගාදී මානසික රෝග සුව කිරීමේ බලය පමණක් නොව කායික රෝග සුව කිරීමේ ශක්තියක් ද බොජ්ඣංග ධර්මයන්හි පවතී. ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිර රෝගාතුර වී රජගහ නුවර පිප්පලි ගුහාවෙහි විසීය. තථාගතයන් වහන්සේ එක් සන්ධ්‍යා සමයක එහි වැඩ සුවදුක් විචාරා බොජ්ඣංග ධර්ම දෙසූ සේක. ඒ දෙසුම අසා සිටි කසුප් හිමියෝ නිරෝගී වූ හ. බුදු සසුනෙහි නොයථානිකත්වය සිතන කසුප් හිමියන් ගේ සිත ප්‍රසන්න වූයේ ය. එයින් රුධිරය ද ප්‍රසන්න විය. සියලු සිරුර පිනා ගියේ ය. උන්වහන්සේ ගේ රෝගය පියුම් පතෙහි දිය බිඳක් මෙන් පහ වී ගියේ ය.

බුදු රජාණන් වහන්සේ තවත් අවස්ථාවක රෝගී වූ මුගලන් තෙරුන් කරා ද පැමිණ කරුණු විචාරා උන්වහන්සේට ද බොජ්ඣංග ධර්මය දෙසූහ. එයින් සිත පැහැදුණු උන්වහන්සේගේ ද රෝගය සුව වූයේ ය.

එක් අවස්ථාවක බුදුන් වහන්සේ ද රෝගාතුරව වේළවනාරාමයෙහි වැඩ විසූ සේක. ආයුෂ්මත් චූන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ දක්නට එළඹ බොජ්ඣංග ධර්ම දෙසූහ. තථාගතයන් වහන්සේ ද නිරෝග වූ සේක. බොජ්ඣංග ධර්මල රෝග ව්‍යපසමනය කිරීමේ ශක්තියක් තිබේ. බොජ්ඣංග යන්තෙහි තේරුම බෝධි නම් වතුමාර්ග ඥානය යි. බෝධි නම් වූ ධර්ම සමූහයා ගේ අංගයෝ ය යන අරුතින් ද නිර්වාණය ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන යෝගාවචරයා ගේ අංගයෝ ය යන අරුතින් ද බොධ්‍යච්ඡිත නම් වෙයි.

බොජ්ඣංග ධර්ම : (1) සති (2) ධම්මච්චය (3) විරිය (4) පීති (5) පස්සද්ධි (6) සමාධි (7) උපෙක්ඛා යන විසින් සතකි

1. නිවන් මගට පිළිපත් ආයථිශ්‍රාවකයා ගේ සිතෙහි පහළවන සති චෛතසිකය ම සති සම්බොජ්ඣංග නම්.
2. ප්‍රඥ චෛතසිකය හෙවත් නුවණ ධම්මච්චය සම්බොජ්ඣංග නම්.
3. කය පිළිබඳ වූත් සිත පිළිබඳ වූත් වියථිය විරිය සම්බොජ්ඣංග නම්.
4. සිත පිනවන ප්‍රීති චෛතසිකය පීති සම්බොජ්ඣංග නම්.
5. කය සිත දෙකේ තැන්පත් ගතිය පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංග නම්.
6. එක අරමුණෙක්හි සිත නතර කර ගැනීම සමාධි සම්බොජ්ඣංග නම්.
7. ජීවිතයේ ඒ ඒ විපරිනාමවල දී අකම්පිතව සමසිතින් ඒවාට මුහුණ දීම උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංග නම්.

සඵත බොජ්ඣංග ධර්ම ලෞකික ලෝකෝත්තර විසින් දෙ වැදෑරුම් වේ.

මහා කාශ්‍යපතෙර බොජ්ඣංගය

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි කලඤ්ඤ නිවාප නම් වූ වේළුවන මහා විහාරයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිර තෙමේ පීඩිත ව දුකට පත් ව දැඩි ගිලන්ව පිප්ඵලි ගුහායෙහි වෙසෙයි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් වේලෙහි එල සමවතින් නැගිට ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක වෙසේ ද එතැනට එළඹ පැනවූ අස්නෙහි වැඩහුන් සේක. එසේ වැඩහුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ වදාළ සේක:

කිමෙක් ද? කාශ්‍යපය ඔබට ඉවසිය හැකි ද? කිම යැපිය හැකි ද? හෙවත් ඔබගේ ශරීරය පවත්වන්නට හැකි ද? කිම දුක්ඛ වේදනාවෝ පිරිහෙත් ද? අඩුවෙත් ද? කිම දියුණු නොවෙත් ද? ඒ දුක්ඛ වේදනාවන් ගේ කෙළවරක් පෙනේ ද? වැඩිමක් නො පෙනේ දැ යි මෙසේ විචාළ සේක:

ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට ඉවසිය නො හැකියි. සිව් ඉරියව්වෙහි සිරුර පැවත්විය නො හැකි යි. මාගේ දුඃඛ වේදනාවෝ බලවත්හ. දියුණුවනු මිස අඩු නොවෙත්. වැඩිවනු මිස අඩුවක් නො පෙනේ යයි පිළිතුරු දුන්හ.

කාශ්‍යපය, මේ සප්තබ්‍රහ්මචරීය ධර්මයෝ මා විසින් මනාකොට කියන ලදහ. වඩන ලදහ. නැවත නැවත පුරුදු කරන ලදහ. ඒ ධර්මයෝ චතුස්සත්‍ය ධර්මයන් විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ගැනීම පිණිස චතුස්සත්‍යයා ගේ අවබෝධය පිණිස නිවන් පිණිස පවතිත්.

ඒ සප්ත බ්‍රහ්මචරීයයෝ කවරහුද යත්?

කාශ්‍යපය, ස්මෘති බ්‍රහ්මචරීය මා විසින් යහපත් කොට කියන ලදී. වඩන ලදී. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලදී. ඒ චතුස්සත්‍යය පිළිබඳ විශිෂ්ට දැනීම පිණිස ඔවුන්ගේ ම අවබෝධය පිණිස නිවන් පිණිස පවතියි.

ධම්ම විවය සම්බ්‍රහ්මචරීය, වීර්ය සම්බ්‍රහ්මචරීය, ප්‍රීති සම්බ්‍රහ්මචරීය, ප්‍රභුබ්ධි සම්බ්‍රහ්මචරීය, සමාධි සම්බ්‍රහ්මචරීය, උපෙක්‍ෂා සම්බ්‍රහ්මචරීය, පෙර සේ මැයි.

කාශ්‍යපය, මේ සප්ත බ්‍රහ්මචරීය ධර්මයෝ මා විසින් මැනවින් කියන ලදහ. වැඩි වශයෙන් පුරුදු කරන ලදහ. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලදහ. ඒ සප්ත ධර්මයෝ විශිෂ්ට ඥානය පිණිස, චතුස්සත්‍යාවබෝධය පිණිස නිවන් පිණිස පවත්නාහ.

ඉක්බිති මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්ස, බ්‍රහ්මචරීය ධර්මයන් නම් මැනවි. බ්‍රහ්මචරීය ධර්මයෝ ඒකාන්තයෙන් මැනව යි සැළ කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ ධර්මය වදාළ සේක. එයට සතුටු වූ ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ ධර්මදේශනාව පිළිගත්තේ ය.

ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිර තෙමේ ඒ ලෙඩින් නැගිටිවේ ය. ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගේ ඒ රෝගය නැවත නූපදනා පරිද්දෙන් නැති වූයේ ය.

මහා මොග්ගල්ලානපෙර බොජ්ඣංගය

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කලන්දක නිවාප නම් වූ වේච්චනාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් මහා මුගලන් ස්ථවිර තෙම හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දැඩි ගිලන් වූයේ ගිජුකුළු පව්වෙහි වෙසෙයි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි එල සමාපත්තියෙන් නැගී සිටියේ ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හි ද එතැනට එළඹී සේක. එළඹී පැණ වූ අස්නෙහි වැඩහුන් සේක. එසේ වැඩ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් මහා මොග්ගල්ලාන ස්ථවිරයන්ට මෙසේ වදාළ සේක:

මෞද්ගලායනය, ඉවසිය හැකි ද? යැපිය හැකි ද? කිම දුක් වේදනාවෝ පිරිහෙත් ද? අඩුවෙත් ද? දුක් වේදනාවන් ගේ කෙළවරක් පෙනේ ද? වැඩීමක් නො පෙනේ ද? යි මෙසේ විචාළ සේක.

ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට ඉවසිය නො හැකි ය. සිරුර පැවැත්විය නො හැකි ය. මාගේ දුඃඛ වේදනාවෝ බලවත්හ. දියුණු වෙත්. වැඩිවෙනු මිස අඩුවන මගක් නො පෙනෙයි.

මෞද්ගලායනය, මේ සප්ත බොධ්‍යංග ධර්මයෝ මා විසින් මොනවට කියන ලදහ. වඩන ලදහ. නැවත නැවතත් වඩන ලදහ. ඔවුහු විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැනීම පිණිස සමාක් සම්බෝධිය පිණිස නිවන් පිණිස පවතිත්.

ඒ සත කවරහු ද යත්?

මෞද්ගලායනය, සතිසම්බොධ්‍යංගය මා විසින් කියන ලදී. වඩන ලදී. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලදී. එය දැනීම පිණිස මනාව දැනීම පිණිස නිවන් පිණිස පවත්නේ ය.

ධම්ම විවය සම්බොජ්ඣංගය, වීරිය සම්බොජ්ඣංගය, ප්‍රීති සම්බොජ්ඣංගය, පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය, සමාධි සම්බොජ්ඣංගය, උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය පෙර සේම ය.

මෞද්ගලායනය, මේ බොජ්ඣංග සත මා විසින් මනාව කියන ලදහ. වඩන ලදහ. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලදහ. ඔවුහු යහපත් දැනීම පිණිස මනා අවබෝධය පිණිස නිවන් පිණිස පවතිත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්ස, බොජ්ඣංග ධර්මයෝ මැනවි. ඒකාන්තයෙන් මැනවැ යි පැවසූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දේශනාව වදාළ සේක. සතුටු වූ ආයුෂ්මත් මහා මෞද්ගලායන ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ දේශනාව හොඳින් පිළිගත්තේ ය.

ආයුෂ්මත් මහා මෞද්ගලායන ස්ථවිර තෙම ඒ ලෙඩෙන් නැගිටිටේ ය. ආයුෂ්මත් මහා මෞද්ගලායන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ගේ ඒ රෝගය එයින් ම දුරු වූයේ ය.

මහා චූන්දාසේරු බෞද්ධකමිභය

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි වූ වෙළඳවන විහාරයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගිලන් වූයේ, දුක් වූයේ බලවත් ලෙස ගිලන් බවට පැමිණි සේක.

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහා චූන්දා ස්ථවිර තෙම සවස් භාග්‍යෙහි එල සමවතින් නැගී සිටියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට වැටීයේ ය. එලඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නා වූ ආයුෂ්මත් මහා චූන්දා ස්ථවිරයන් වහන්සේට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක.

චූන්දය ඔබට බෞද්ධකමිභ ධර්මයෝ වැටහෙත්වා.

ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ සජ්න බෞද්ධකමිභ ධර්මයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මනාකොට වදාරන ලදහ. වඩන ලදහ. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලදහ. ඔවුහු විශිෂ්ට ඥානය පිණිස සමායක් සම්බෝධිය පිණිස නිවන් පිණිස පවතින්.

ඒ කවර සතක් ද යත්?.

ස්වාමීනි, සති සම්බෞද්ධකමිභය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මැනවින් වදාරණ ලද්දේ ය. වඩන ලද්දේය. නැවත නැවතත් පුරුදු කරන ලද්දේ ය. එය මනාව දැනීම පිණිස යහපත් අවබෝධය පිණිස නිවන් පිණිස පවතියි.

ධම්ම විවය සම්බෞද්ධකමිභය, විරිය සම්බෞද්ධකමිභය, ප්‍රීති සම්බෞද්ධකමිභය, පස්සද්ධි සම්බෞද්ධකමිභය, සමාධි සම්බෞද්ධකමිභය, උපෙක්ඛා සම්බෞද්ධකමිභය ද පෙර සේමැ යි.

ස්වාමීනි, මේ සජ්න බෞද්ධකමිභ ධර්මයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මැනවින් දෙසන ලද්දාහු ය. වඩන ලද්දාහු ය. නැවත නැවතත් වඩන ලද්දාහු ය. ඔවුහු යහපත් දැනීම පිණිස, සමායක් සම්බෝධිය පිණිස නිවන් පිණිස පවත්නාහ.

චූන්දය, බොධ්‍යකමිභ ධර්මයෝ ඒකාන්තයෙන් සත්‍යය, චූන්දය බොධ්‍යකමිභ ධර්මයෝ ඒකාන්තයෙන් සත්‍යය යි වදාළහ.

ආයුෂ්මත් චූන්දා ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ ධර්මය ප්‍රකාශ කළ සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එය සතුටින් පිළිගත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එම ලෙඩින් නැගී සිටි සේක. උන්වහන්සේ ගේ රෝගාබාධය එයින් ම සුව වූයේ ය.

ගිරිමානන්ද සූත්‍රය.

එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම් අරමිහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද ස්ථවිර තෙමේ හටගත් ආබාධ ඇත්තේ දුකට පැමිණියේ දැඩි ගිලන් බව ඇත්තේ වෙයි. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද

එකත්පස්ව හුන්නේ ය. එකත්පස්ව හුන් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීයේ ය:

භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද ස්ථවිර තෙමේ උපන් ආබාධ ඇත්තේ, පැමිණි දුක් ඇත්තේ දැඩිව ගිලන් වූයේ වෙයි. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුකම්පා පිණිස ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන් කරා වඩනා සේක් නම් මැනවි.

ආනන්දයෙනි, ඉදින් තෙපි ගිරිමානන්ද මහණහු වෙත එළඹ දස සංඥා කියනු නම්, යම් හෙයකින් දස සංඥා අසා ගිරිමානන්ද මහණහුගේ ඒ ආබාධය හේතු වශයෙන් සංසිදෙන්නේ ය.

කවර දශයෙක් ද යත්?

අනිත්‍ය සංඥය, අනාත්ම සංඥ ය, අශුභ සංඥ ය, ආදීනව සංඥ ය, ප්‍රභාණ සංඥ ය, විරාග සංඥ ය, නිරෝධ සංඥ ය, සියලු ලෝකයෙහි කලකිරීම් සංඛ්‍යාත සංඥ ය, සියලු සංස්කාරයන්හි අනිත්‍ය සංඥ ය, ආනාපාන සතිය යන දශය යි.

ආනන්දයෙනි, අනිත්‍ය සංඥව කවරී ද?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ වලට ගියේ වේව යි. රුක්මුලට ගියේ වේව යි. ශුන්‍යාගාරයට ගියේ වේව යි මෙසේ නුවණින් සලකන්නේ ය. රූපය අනිත්‍ය ය, වේදනා අනිත්‍යය. සංඥ අනිත්‍ය ය. සංස්කාරයෝ අනිත්‍ය ය හ. විඥනය අනිත්‍ය ය. මෙසේ මේ පඤ්චෝපාදානස්ඛන්ධයන්හි අනිත්‍යානුදර්ශිව වසයි. ආනන්දයෙනි, මේ අනිත්‍ය සංඥය යි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, අනාත්ම සංඥ කවරහ යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ වලට ගියේ වේවයි මෙසේ නුවණින් සලකන්නේ ය. වක්ෂුව අනාත්ම ය. රූප අනාත්ම ය. ශ්‍රෝතස අනාත්ම ය, ශබ්ද අනාත්ම ය, ස්‍රාණය අනාත්ම ය, ගන්ධය අනාත්ම ය, ජීවිහා අනාත්ම ය, රස අනාත්ම ය, කය අනාත්ම ය, ධම් අනාත්මය යි මෙසේ සවැදැරුම් ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයන්හි අනාත්මානුදර්ශිව වාසය කරයි. ආනන්දයෙනි, මේ අනාත්ම සංඥය යි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, අශුභ සංඥ කවරහ යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ පා තලින් උඩ, කෙස් මතුයෙන් යට සම හිමි කොට ඇති නානාප්‍රකාර අසුවියෙන් පිරි මෙම කය ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කරන්නේ ය. මේ කයෙහි කේශයෝ ය. රෝමයෝ ය, නිය ය, දත් ය, සම් ය, මාංශය ය, නහර ය, ඇට ය, ඇට මිදුලු ය, වකුගඩු ය, හෘදය ය, අක්මා ය, දලඹුවය, බඩ දිව ය, පපු කැණ ය, අතුනු ය, අතුනු බහන ය, ඖදයඝ්‍රී ය, පූරිෂ ය, පිත් ය, ශ්ලේස්මා ය, පුයා ය, ලේ ය, සෝදිය ය, මේදස් ය, කඳුළු ය, වුරුණු කෙල් ය, කෙළ ය, මුකුනු ය, සඳුමිදුලු ය, මු ය යන මොහු ඇතැයි මෙසේ මේ කයෙහි අශුභානුදර්ශිව වාසය කරයි. ආනන්දයෙනි මේ අශුභ සංඥය යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, ආදීනව සංඥ කවරහ යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ වලට ගියේ වේව යි, රුක් මුලට ගියේ වේව යි, ශුන්‍යාගාරයට ගියේ වේව යි මෙසේ සලකන්නේ ය. බොහෝ දුක් ඇති මේ කය බොහෝ

ආදිනව ඇත්තේ ය. මෙසේ මේ කයෙහි විවිධ ආබාධයෝ උපදනාහ. ඔහු කවරහ යත්? වක්ඛු රෝග ය, සෝත රෝග ය, සාණ රෝග ය, ජීවිතා රෝග ය, කාය රෝග ය, සීස රෝග ය, කණ්ණ රෝග ය, මුඛ රෝග ය, දන්ත රෝග ය, කාස ය, ශ්වාස ය, පිනාස ය, දාහ ය, ජවර ය, කුච්ඡ රෝග ය, මුර්ඡා ය, පක්ඛන්දි කාය, ශුලා ය, විශුවිකා ය, කුෂ්ඨ ය, ගණ්ඩ ය, කිලාස ය, ස්වාස ය, අපස්මාරය ය, දද්දු ය, කණ්ඩු ය, කච්ඡු ය, රබසා ය, විතච්ඡිකා ය, ලෝහිත පිත්ත ය, මධුමේහය, අංස ය, පිළිකා ය, භගන්දරා ය, පිතින් උපදනා ආබාධ ය, වාතයෙන් උපදනා ආබාධ ය, සන්තිපාතික ආබාධ ය, සාතු පරිනාමයෙන් වන ආබාධ ය, විෂම පරිහාරයෙන් උපදනා ආබාධ ය, උපක්‍රමයෙන් උපදනා ආබාධ ය, කම් විපාකයෙන් උපදනා ආබාධ ය, ශීත ය, උෂ්ණය, සාය, පවස ය, උච්චාර ය, පස්සාව ය යි මෙසේ මේ කයෙහි ආදී නවානුදර්ශීව වෙසෙයි. ආනන්දයෙනි, මේ ආදී නවානුසංඥ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, ප්‍රභාණ සංඥ කවරහ යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ උපන් කාම විතර්ක නො ඉවසයි. දුරලයි, වෙසෙසින් දුරු කෙරෙයි. අභාවයට පමුණුවයි. උපන් විහිංසා විතර්කය නො ඉවසයි. දුරලයි, වෙසෙසින් දුරු කෙරෙයි. අභාවයට පමුණුවයි. උපනුපන් අකුලල ධම් නො ඉවසයි. දුරලයි. වෙසෙසින් දුරු කරයි. අභාවයට පමුණුවයි. ආනන්දයෙනි, මේ ප්‍රභාණ සංඥවය යි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, විරාග සංඥ කවරහ යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ වලට ගියේ වේව යි, රුක්මුලට ගියේ වේව යි, ශුන්‍යාගාරයට ගියේ වේව යි, මෙසේ සලකන්නේ ය. සචී සංස්කාරයන්ගේ යම්බඳු සමථයෙක් සචෝපධීන් ගේ දුරලීමෙක්, තෘෂ්ණාක්ෂයෙක්, විරාගයෙක්, නිව්භාණයෙක් වේ නම් එය ශාන්ත ය, එය ප්‍රණීත ය. මේ විරාග සංඥ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, නිරෝධ සංඥ කවරහ යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ වලට ගියේ වේව යි, රුක්මුලට ගියේ වේව යි, ශුන්‍යාගාරයට ගියේ වේව යි, මෙසේ සලකන්නේ ය. සචී සංස්කාරයන්ගේ යම්බඳු සමථයෙක් සචෝපධීන් ගේ දුරලීමෙක්, තෘෂ්ණාක්ෂයෙක්, විරාගයෙක්, නිරෝධයෙක් නිව්භාණයෙක් වේ නම් එය ශාන්ත ය, ආනන්දයෙනි, මේ නිරෝධ සංඥ යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, සචී ලෝකයෙහි අනගිරත සංඥ කවරහ යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙහි හික්ෂු නමක් ලෝකයෙහි පඤ්චස්කන්ධය පිළිබඳ දැඩි ගැනීමක් හෝ සිත පිළිබඳ අරමුණු අනුව ඇතිවන කෙලෙස් හෝ වෙත් නම් ඔවුන් දුරු කරන්නේ වේ ද, දැඩිව අල්වා නො ගන්නේ වේ ද, මෙය ලෝකයෙහි කලකිරීම් සහගත හැඟීම යයි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, සියලු සංස්කාරයන් කෙරෙහි අනිත්‍ය සංඥව කවරහ යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සසුතෙහි මහණ තෙම හැම ප්‍රත්‍යුත්පන්න ධර්මයන්ගෙන් පෙළෙයි. ලජ්ජා වෙයි. පිළිකුල් කෙරෙයි. ආනන්දයෙනි, මේ සචී සංස්කාරයන් ගේ අනිත්‍ය සංඥවය යි කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, ආනාපානසති කවරහ යත්?

ආනන්දයෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ වලට ගියේ වේව යි, රුක්මුලට ගියේ වේව යි, ශුන්‍යාගාරයට ගියේ වේව යි කය සෘජු කොට තබා සිහි පෙරටු කොට ඵලවා පලක් බැඳ හිඳියි. හේ සිහි ඇතිසේ ම ආශ්වාස කෙරෙයි. සිහි ඇතිසේ ම ප්‍රශ්වාස කෙරෙයි.

දීර්ඝ කොට ආශ්වාස කරනුයේ හෝ දීර්ඝ කොට ආශ්වාස කෙරෙමි යි දනී. දීර්ඝ කොට ප්‍රශ්වාස කරනුයේ හෝ දීර්ඝ කොට ප්‍රශ්වාස කරමි යි දනී. ලඝු කොට ආශ්වාස කරනුයේ හෝ ලඝු කොට ආශ්වාස කෙරෙමි යි දනී. ලඝු කොට ප්‍රශ්වාස කරනුයේ ලඝු කොට ප්‍රශ්වාස කරමි යි දනී. සකල ආශ්වාස කායය මුල මැද අග පහළ කරමින් ආශ්වාස කරමි යි හික්මෙයි. සකල ප්‍රශ්වාස කාය මුල මැද අග පහළ කරමින් ප්‍රශ්වාස කරමි යි හික්මෙයි. ඖදරික ආශ්වාස කාය සංස්කාරය සන්හිඳුවමින් ආශ්වාස කරමින් හික්මෙයි. ඖදරික ප්‍රශ්වාස කාය සංස්කාරය සන්හිඳුවමින් ප්‍රශ්වාස කරමින් හික්මෙයි.

ප්‍රීතිය මොනවට දන්නේ ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. ප්‍රීතිය මොනවට දන්නේ ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. සුඛය මොනවට දන්නේ ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. සුඛය මොනවට දන්නේ ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. චිත්ත සංස්කාරය දන්නේ ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. චිත්ත සංස්කාරය දන්නේ ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. ඖදරික චිත්ත සංස්කාර සංහිඳුවමින් ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. සිත දන්නේ ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. සිත දන්නේ ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. සිත පහන් කරවමින් ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. සිත පහන් කරවමින් ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. සිත අරමුණෙහි සමව තබමින් ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. සිත අරමුණෙහි සමව තබමින් ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. නීවරණයෙන් සිත මුදමින් ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. නීවරණයෙන් සිත මුදමින් ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි.

අනිත්‍යානුදර්ශී වූවෙමි ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. අනිත්‍යානුදර්ශී වූවෙමි ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. විරාගානුදර්ශී වූවෙමි ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. විරාගානුදර්ශී වූවෙමි ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. නිරෝධානුදර්ශී වූවෙමි ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. නිරෝධානුදර්ශී වූවෙමි ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. ප්‍රතිනිසර්ගානුදර්ශී වූවෙමි ආශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. ප්‍රතිනිසර්ගානුදර්ශී වූවෙමි ප්‍රශ්වාස කෙරෙමි යි හික්මෙයි. මේ ආනාපාන සතිය යි. කියනු ලැබේ.

ආනන්දයෙනි, ඉදින් තෙපි ගිරිමානන්ද මහණහු වෙත ගොස් මේ දස සංඥ කියවූ නම් යම් හෙයකින් මේ දශ සංඥ අසා ගිරිමානන්ද මහණහු ගේ ඒ ආබාධය හේතු විසින් සංහිදෙන්නේ ය. යන මේ කාරණය ඇත.

එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි මේ දශ සංඥ උගෙන ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන් කරා ඵලභීය හ. ඵලභ ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන්ට මේ දශ සංඥ කීහ. ඉක්බිති මේ දශ සංඥ අසා ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන් ගේ ආබාධය හේතු විසින් සන්හිඳුනේ ය. ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරණුවෝ ඒ ආබාධයෙන් නැගී සිටියේ ය. ආයුෂ්මත් ගිරිමානන්ද තෙරුන් ගේ ඒ ආබාධය එසේ ප්‍රහීණ වූයේ ය.

ඉසිගිලි සූත්‍රය

බුද්ධ, ධම්ම, සංඝ යන ත්‍රිවිධ රත්නයේ ගුණ දැක්වෙන පිරිත් නිමවා පසේ බුදුවරයින් ගේ ගුණ දැක්වෙන එක ම සූත්‍රය වන ඉසිගිලි සූත්‍රය දන්වන ලදී.

එක් කලෙක සවස් වේලෙහි බුදුන් වහන්සේ එල සමවතට සම වැද එයින් නැගී ගදකිළියෙන් නික්ම හික්ෂු සංඝයා පිරිවරාගෙන පච්ඡන පස පෙනෙන මානයේ හිඳ එයත් හඳුන්වා දුන්හ.

බුදුරජාණන් වහන්සේට සෙසු පච්ඡන හැඳින්වීමට අනවශ්‍ය වුවත් ඉසිගිලි පච්ඡන හැඳින්වීමෙන් පන්සියයක් පසේ බුදුවරයන්ගේ නම් හා පද්මාවතී දේවියගේ ප්‍රාර්ථනාවත් පැහැදිලි වන නිසා සෙසු පච්ඡන ද හැඳින්වීමට අවශ්‍ය විය.

පන්සියයක් පසේ බුදුවරයන් වහන්සේලා රජගහ නුවර පිඬු සිඟා හැසිර ඉසිගිලි පච්ඡනය දෙබැඳෙරක් විවෘත කරන්නාක් මෙන් විවෘත කර එහි ඇතුළට පිවිස රැ වසන තැන් හා දිවා වසන තැන් පිළියෙල කොට ගෙන විසූහ. එය බලා සිටින්නවුන්ට එසේ පිවිසෙන පසේ බුදුවරයින් දක්නට ලැබෙනු මිස පිවිස යනු දක්නට නො ලැබේ. ඒ නිසා මේ පච්ඡනය සෘෂිත් ගිල ගනිති යි ඉසිගිලි නම් විය. මේ සූත්‍රයේ පසේ බුදුවරයන් පන්සිය නමක ගේ නම් දැක්වෙයි. ඇතැම් නමකින් දහ දොළොස් නම සිටි බව කිය වේ.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ඉසිගිලි පච්ඡන වැඩ වසන සේක. එකල්හි එහි දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණෙහි යි හික්ෂුන් අඩගා වදාළ සේක. 'පින්වතුන් වහන්ස' යි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස් වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ ඉසිගිලි සූත්‍රය වදාළ සේක.

මහණෙනි, තෙපි තෙල වෙහාර පර්වතය දක්නහු ද?

වහන්ස, එසේ ය, මහණෙනි, මේ වෙහාර පර්වතයට අනික් නමෙක් විය. අනික් පැණවීමක් විය.

මහණෙනි, තෙපි තෙල පාණ්ඩව පර්වතය දක්නහු ද?

වහන්ස, එසේ ය. මේ පාණ්ඩව පර්වතයට අනික් නමෙක් විය. අනික් පැණවීමක් විය.

මහණෙනි, තෙපි තෙල වෛපුලය පර්වතය දක්නහු ද?

වහන්ස, එසේ ය. මේ වෛපුලය පර්වතයට ද අනික් නමෙක් විය. අනික් පැණවීමක් විය.

මහණෙනි, තෙපි තෙල ගෘඨකුට පර්වතය දක්නහු ද?

වහන්ස, එසේ ය. මේ ගෘඨකුට පර්වතයට ද අනික් නමෙක් විය. අනික් පැණවීමක් විය.

මහණෙනි, තෙපි මේ ඉසිගිලි පර්වතය දක්නහු ද?

එසේය වහන්ස.

මහණෙනි, මේ ඉසිගිලි පච්ඡාසන කෙල සංඥාව ම විය. තෙල ප්‍රඥප්තිය ම විය. මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි. මේ ඉසිගිලි පච්ඡාසන පන්සියයක් පසේ බුදුහු බොහෝ කලක් වාසය කළාහු ය. ඔහු මේ පච්ඡාසන පිවිසෙන්නාහු දක්නා ලැබෙති. පිවිසියාහු නො දක්නා ලැබෙති. ඒ දැක මනුෂ්‍යයෝ මෙසේ කීහ: මේ පච්ඡාසන මේ මේ ප්‍රත්‍යක්ෂබුද්ධ සෘෂිත් ගිල ගනී යයි.

එහෙයින් ‘ඉසිගිලි ඉසිගිලි’ යි කියා ම නම උපන. මහණෙනි, පසේ බුදුවරුන් ගේ නම පවසන්නෙමි. නම් කීර්තනය කරන්නෙමි. මහණෙනි, පසේ බුදුවරයින් ගේ නම් දෙසන්නෙමි. ඒ අසවු. මොනොවට මෙනෙහි කරවු. කියන්නෙමි.

‘එසේ යැ වහන්සැ’ යි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස්වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල වදාළ සේක:

මහණෙනි, අර්ථය නම් පසේ බුදුහු මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි බොහෝ කල් විසූහ. මහණෙනි, උපරිථය නම් පසේ බුදුහු, තගරසිඛි නම් පසේ බුදුහු, යසස්සි නම් පසේ බුදුහු, සුදස්සන නම් පසේ බුදුහු, පියදස්සි නම් පසේ බුදුහු, ගන්ධාර නම් පසේ බුදුහු, පිණ්ඩොල නම් පසේ බුදුහු, උපාසහ නම් පසේ බුදුහු, නීත නම් පසේ බුදුහු, තථ නම් පසේ බුදුහු, සුතවන්තු නම් පසේ බුදුහු, භාවිතත්ත නම් පසේ බුදුහු මේ ඉසිගිලි පච්චෙහි බොහෝ කල් විසූහ.

1. සත්වයන් කෙරෙහි සාර වූ හෙවත් උත්තම සත්ව වූ නිදුක් වූ නිස්තෘෂ්ණ වූ යම් පසේ බුදු කෙනෙක් වෙන වෙන ම සතර මාර්ගඥාන බොධිය අවබෝධ කළාහු ද විගත වූ රාගාදී ශල්‍ය ඇති ඒ නරෝත්තමයන් ගේ නාමයන් කීර්තනය කරන්නා වූ මාගේ බසින් අසවු.
2. අර්ථය ය, උපරිථය ය, තගරසිඛි ය, යසස්සි ය, සුදස්සන ය, පියදස්සි බුද්ධ ය, ගන්ධාර ය, පිණ්ඩොල ය, උපාසහ ය, නීත ය, තථ ය, සුතවන්තු ය, භාවිතත්ත ය යන පසේ බුදුහු ද,
3. සුම්භ ය, සුභ ය, මේථුල ය, අට්ඨම ය, යළි සුමේධ ය, අනීස ය, සුදායෝ ය, හිංගු ය, හිංග ය යන මහත් ආනුභාව ඇති භවනෙත්ති සංඛ්‍යාත තෘෂ්ණාක්ෂය කළ පසේ බුදුහු ය.
4. චුල්ලජාලි - මහාජාලි යයි නම් ඇති දෙ මුනිහු ය, අට්ඨක බුදුහු ය, නැවත කෝසල බුද්ධ ය යළි සුබාහු ය උපනේමිස ය, නේමිස ය, සන්නචිත්ත ය, සච්ච ය, තථ ය, විරජ ය, පණ්ඩිත ය යන පසේ බුදුහු ද,
5. කාල - උපකාල යන දෙ බුදුහු ය, විජ්ඣ ය, අංග ය, පංග ය, ගුනිජ්ජිත ය, පස්සි නම් ඒ පසේ බුදුහු ස්ඛන්ධ දුෂ්ඨයට මුල වූ උපධිහල ය, අපරාජිත නම් පසේ බුදුහු මාරබල දිත්‍රය.
6. සපුටු, පවත්තු, සරභංග, ලෝමභංස, උච්චංගමා ය යන නම් ඇති පසේ බුදුහු ය. අසිත, අනාසව, මනෝම ය යන තුන් පසේ බුදුහු ය. නව විධ මාන පසුන් කළ

බන්ධුමන්තු නම් පසේ බුදුහු ය, තදාධිමුක්ත ය, විමල ය, කේතුමන්තු ය පසේ බුදුහු ද,

- 7. කේතුම්බරාග ය, මාකංග ය, අරිය ය යන තුන් පසේ බුදුහු ය. යළි අච්චතය, අච්චතගාමබ්‍යාමක ය යන පසේ බුදුහු දෙදෙන ය. සුමංගල, දඹබ්බල, සුප්පතිවර්ධිත, අසය්භ යන පසේ බුදුහු ය, බේමාහිරත ය, සෝරත ය යන පසේ බුදුහු දෙදෙන ද,
- 8. දුරන්ත ය, සංඝ යන පසේ බුදුහු ය, යළිදු උච්ච ය, අලාමක වීරය ඇති සය්භ නම් අන්‍ය පසේ බුදු මුනිවරයෙක, ආනන්ද නන්ද, උපනන්ද යන සිය දෙනෙකුන් බැගින් දොළොස් පසේ බුදු කෙනෙක, අන්තිම ශරීරය ධරන භාරද්වාජ නම් පසේ බුදුහු ද,
- 9. බෝධි, මහානාම යන පසේ බුදුහු ය, යළිදු උත්තර, කේසී, සිබ්බි, සුන්දරභාරද්වාජ යන පසේ බුදුහු ය, තෘෂ්ණා පසුන් කළ සීදරී නම් පසේ බුදුහු ද,
- 10. විතරාග වූ මංගල පසේ බුදුහු ද වුහ. පස්කඳ දුකට මුල් වූ තෘෂ්ණාජාලිනිය සුන් කළ උසභ නම් පසේ බුදුහු ය, ශාන්ත පදයට පැමිණි උපතීත ය, උපෝසථ ය, සුන්දර ය සච්ච නාම ය.
- 11. ජේත, ජයන්ත, පදුම, උප්පල යන සිව් පසේ බුදුහු ද, පදුමුත්තර, රක්ඛිත, පබ්බත යන තුන් පසේ බුදුහු ද, මානසුද්ධ, සෝභිත, විතරාග යන පසේ බුදුහු ද, මොනවට කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනු සිත් ඇති කණ්ඞ නම් පසේ බුදුහු ද,
- 12. නාම විසින් පෙළ ආ තෙල පසේ බුදුහු ද, ක්ෂය කළ භව තෘෂ්ණාව ඇති අන්‍යවූන් යම් පසේ බුදු කෙනෙක් ඇත් ද, සියලු ක්ලේශයන් ඉක්මවා ගිය ස්කන්ධ පරිනිවාණයෙන් පිරිනිවන් වන් ගුණ විසින් අප්‍රමේය වූ ප්‍රත්‍යාක බුද්ධ මහර්ෂීන්ට නමස්කාර කරව.

දෙවන බණවර නිමි

III බණවර

1. ධම්මවකකප්පවතනන සූත්‍රය

බරණැස ඉසිපතන නම් වූ මිගදායෙහි දී ඇසළ පුණු පොහෝ දින පස්වග තවුසන් අමතා දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රය දෙසූ සේක. එය බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ ප්‍රථම ධම් දේශනාවයි. එසේ ම එය ත්‍රිපිටකයේ සාරය යි. එහි දී මහණුන් විසින් හල යුතු අංග දෙක පෙන්වා දුන් බුදුන් වහන්සේ අනුගමනය කළ යුතු මැදි පිළිවෙත පෙන්වා දුන්හ. මෙහි එන චතුස්සත්‍යය ත්‍රිපරිවෘත්තයකින් හා ද්වාදශාකාරයකින් සමන්විත විය. මේ දේශනාව ඇසීමෙන් කොණ්ඩඤ්ඤ තවුසාට ධම් වක්ඝුස පහළ විය.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදි. එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස සමීපයෙහි මිගදාය නම් වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පස්වග මහණුන් ඇමතු සේක. මහණෙනි, ළාමක වූ ගැමි දහමක් වූ පුහුදුනුන් විසින් සෙවුණු ආයතීයන් සතු නොවූ අවැඩ ඇසුරු කළ කාම වස්තූන් කෙරෙහි යම් මේ ක්ලේශ කාමයෙහි පුන පුනා යෙදීමකුත් වේ ද, දුක් වූ ආයතීයන් සතු නොවූ අවැඩ ඇසුරු කළ යම් මේ සිරුර පෙළීමෙහි පුන පුනා යෙදීමකුත් වේ ද, පැවිද්දහු විසින් මේ අන්ත දෙක නො සෙවිය යුතු යි. මහණෙනි, තථාගතයන් විසින් ඒ මේ අන්ත දෙකට නො පැමිණ පැණැස ඇති කරන නුවණැස ඇති කරන මැදුම් පිළිවෙත අවබෝධ කරන ලද්දේ කෙලෙස් සංසිදුවීම පිණිස, වෙසෙස් දැනුම පිණිස, සිවුසස් දැනුම පිණිස, නිවන් පිණිස පවතී. මහණෙනි, තථාගතයන් විසින් අවබෝධ කරන ලද පැණැස ඇති කරන, නුවණ ඇස ඇති කරන ඒ කවර නම් මැදුම් පිළිවෙතක් කෙලෙස් සංහිදුවීම පිණිස, වෙසෙස් දැනුම පිණිස, සිවුසස් දැනුම පිණිස, නිවන් පිණිස පවතී ද යත්? මේ අර්ථටයි මග මැ යි, එනම්: සම්මා දිට්ඨි, සම්මා සංකප්ප, සම්මා වාචා, සම්මා කම්මන්ත, සම්මා ආජීව, සම්මා වායාම, සම්මා සති, සම්මා සමාධි'යි. මහණෙනි, පැණැස ඇති කරන, නුවණ ඇස ඇති කරන ඒ මේ මැදුම් පිළිවෙත තථාගතයන් විසින් අවබෝධ කරන ලද්දේ කෙලෙස් සංසිදුවීම පිණිස, වෙසෙස් දැනුම පිණිස, සිවුසස් දැනුම පිණිස, නිවන් පිණිස පවතී.

මහණෙනි, මේ වූ කලි, දුක්ඛායතී සත්‍යය යි. ඉපදීමත් දුක් ය, ජරාවත් දුක් ය, ව්‍යාධියත් දුක් ය, මරණයත් දුක් ය, අප්‍රියයන් හා එක්වීමත් දුක් ය, ප්‍රියයන් ගෙන් වෙන්වීමත් දුක් ය, කැමැති දෑ නො ලැබීමත් දුක් ය, සැකෙවින් පඤ්ච උපාදානස්කන්ධයෝ දුක් ය. මහණෙනි, මේ වූ කලි දුක්ඛ සමුදයායතී සත්‍යය යි. පුනර්භවය ඇති කරන නන්දිරාගය සහගිය ඒ ඒ භවයන්හි ඇල්ම ඇති කරන යම් තෘෂ්ණාවක් වේ ද, එනම්: කාම තෘෂ්ණා (කාම වස්තූන් කෙරෙහි පවත්නා තෘෂ්ණාව) භවතණ්හා (ශාස්වත දෘෂ්ටි සහගත තෘෂ්ණාව) විභව තණ්හා (උච්ඡේද දෘෂ්ටිසහගත තෘෂ්ණාව) යි. මහණෙනි, මේ වූ කලි, දුක්ඛනිරෝධායතී සත්‍යය යි, ඒ තෘෂ්ණාවේ ම යම් නිරවශේෂයෙන් නො ඇලීම් සංඛ්‍යාත නිරෝධයෙක් දුරලීමෙක් අත්හැරීමෙක් මිදීමෙක් නො ඇල්මෙක් වේ ද, එය යි. මහණෙනි, මේ වූ කලි, දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණි ප්‍රතිපදායතී සත්‍යය යි. මේ ආයතීඅෂ්ටාංගික මාර්ගය ම ය. එනම්: සම්මාදිට්ඨිය ... සම්මා සමාධිය යි.

මහණෙනි මට මේ දුක්ඛ ආයාචි සත්‍යය යි, පෙර නොඇසූ විරු ධම් විෂයෙහි වතුස්සත්‍යය ඥාන වක්‍රසය පහළ විය. එහි දැනීම ඇති විය. ප්‍රඥාව ඇති විය. විද්‍යාව හෙවත් නුවණ ඇති විය. අවිද්‍යාන්ධකාරය දුරු කරන ඥානාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි, ඒ මේ දුක්ඛායාචි සත්‍යය පිළිබඳ දත යුතුය යි

මේ දුක්ඛ සමුදයායාචි සත්‍යය යි - ඒ මේ දුක්ඛ සමුදය දුරු කළ යුතු යි.

මේ දුක්ඛ නිරෝධායාචි සත්‍යය යි. මේ දුක්ඛ නිරෝධය නම් වූ නිවන නුවණින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කළ යුතුය යි - මේ දුක්ඛ නිරෝධායාචි සත්‍යය නුවණින් ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන ලද්දේය යි

මේ දුක්ඛ නිරෝධගාමිනී ප්‍රතිපදායාචි සත්‍යය යි - මේ දුක්ඛ නිරෝධගාමිනී ප්‍රතිපදාව වැඩිය යුතුය යි - මේ දුක්ඛ නිරෝධගාමිනී ප්‍රතිපදාව මා විසින් වඩනා ලදැ යි පෙර නො ඇසූවිරු ධම් විෂයෙහි ප්‍රඥ වක්‍රසය පහළ විය. වතුස්සත්‍යඥනය, එහි ප්‍රඥාව, විශිෂ්ට දැනුම, එයින් නිවාණාලෝකය පහළ විය.

මහණෙනි මම යම්තාක් කල් මට වතුස්සත්‍ය ධම් විෂයෙහි ත්‍රිපරිවෘත්තයක් හා දොළොස් ආකාරයක් ඇති තත් වූ පරිදි පිරිසිදු අවබෝධයක් නො වූයේ ද, මහණෙනි, දෙවියන් සහිත, මරුන් සහිත, බලුන් සහිත ලෝකයෙහි ද, මහණ බමුණන් සහිත ප්‍රජාව අතරෙහි ද උතුම් වූ සම්බෝධිය ප්‍රත්‍යක්ෂ කෙළෙමි යයි ප්‍රතිඥ නො කෙළෙමි.

මහණෙනි, යම් අවස්ථාවක පටන් මට මේ වතුස්සත්‍ය ධම් විෂයෙහි මෙසේ තුන් පෙරළියකින් හා දොළොස් ආකාරයෙන් යුත් තත් වූ පරිදි ඥාන දභීතය පිරිසිදු වූයේ ද, මහණෙනි, එකල්හි මම දෙවියන්, මරුන්, බලුන් සහිත ලෝකයෙහි මහණ බමුණන් හා දෙවි මිනිසුන් සහිත ප්‍රජාව අතරෙහි උතුම් වූ සමයක් සම්බෝධිය අවබෝධ කෙළෙමි යි ප්‍රතිඥ කෙළෙමි. වතුස්සත්‍ය ධම්යන් කෙරෙහි මට ඥාන දර්ශනය පහළ විය. මාගේ වේතෝවිමුක්ති නම් වූ අර්හත් ඵල සමාධිය අකෝප්‍ය විය. මෝ තොමෝ අන්තිම උත්පත්තිය වන්තී ය. දැන් (මට) පුනරුත්පත්තියක් නැත යනුයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දම්සක් පැවතුම් සූත්‍ර දේශනාව වදාළ සේක. සතුව සිත් ඇති පස්වග හික්ෂුන් වහන්සේලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාව සතුවින් පිළිගත්හ. යම් කිසිවක් ඇතිවීම ස්වභාව කොට ඇත්තේ වී නම් ඒ සියල්ල නැතිවීම ස්වභාව කොට ඇත්තේ ය යන නුවණයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේ දම්සක් පැවැත් වූ කල්හි භූමිනිශ්‍රිත දෙවියෝ සාධුකාර දුන්හ. බුදුරදුන් වහන්සේ විසින් බරණැස ඉසිපතන මගදායෙහි ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ බ්‍රාහ්මණයකු විසින් හෝ මාරයකු විසින් හෝ බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ ලෝකයෙහි අන් කිසිවකු විසින් හෝ නො පැවැත්විය හැකි ධර්මවක්‍රය පවත්වන ලදැ යි කියා යි.

භූමිනිශ්‍රිත දෙවියන්ගේ සාධුකාර ශබ්දය අසා චාතුර්මහාරාජික දෙවියෝ ද, ඔවුන් ගේ සාධුකාර ශබ්දය අසා තාවතිංස දෙවියෝ ද, යාම තුසිත නිම්මානරති පරනිම්මිතවසවර්ති දෙවියෝ ද, ඔවුන්ගේ සාධුකාර ශබ්දය අසා බ්‍රහ්ම පාරිෂද්‍ය බඹලොව බ්‍රහ්මයෝ ද, බ්‍රහ්ම පුරෝහිත, මහා බ්‍රහ්ම, පරිත්තාහ, අප්පමාණාහ, ආහස්සර, පරිත්තසුහ, අප්පමාණසුහ,

සුභකිණ්භ, වේහප්ඵල, අවිහ, අතප්ප, සුදස්ස, සුදස්සි, අකනිට්ඨ බඹලොව වාසී බුන්මයෝ ද සාධුකාර දුන්හ.

මෙසේ එකකෙනෙහි ඒ මොහොතෙහි අකනිටා බඹලොව දක්වා සාධුකාර ශබ්දය ඉතා උස්ව පැන නැංගේ ය. මේ දශ සහශ්‍රී ලෝක ධාතුව කම්පා විය. අතිශයින් කම්පා විය. වෙවිලන්තට පටන් ගත්තේ ය. දෙවියන්ගේ දේවතානුභාවය ඉක්මවා අප්‍රමාණ වූ මහත් වූ ආලෝකයක් පහළ විය.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රීති වාක්‍යය පහළ කළ සේක. පින්වත් කොණ්ඩඤ්ඤ තෙම වතුස්සත්‍යය අවබෝධ කළේ ය. පින්වත් කොණ්ඩඤ්ඤ තෙම වතුස්සත්‍යය අවබෝධ කළේ ය. හෙවත් නිවන් දුටුවේ ය කියයි.

මෙසේ මේ කාරණය නිමිති කොට ගෙන ආයුෂ්මත් කොණ්ඩඤ්ඤ ස්ඵවිරයන් වහන්සේට අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤය යන නමෙක් විය.

2. මහසමය සූත්‍රය

බුදුන් වහන්සේ ශාක්‍ය - කෝලිය දෙ පිරිසෙන් පැවිදි වූ පන්සියයක් හික්ෂු සංඝයා සමග ශාක්‍ය ජනපදයේ කිඹුල්වත් පුර අසල මහා වනයට වැඩ ම වූහ. අසිරිමත් මේ මහා සමාගමය දැකීමට දෙවියෝ රැස් වූහ. ඒ සමාගමයෙහි දී මේ සූත්‍රය දෙසූහ.

මහාවස්තු නමැති මහාසාංඝික බෞද්ධ සංස්කෘත ග්‍රන්ථයේ ද මෙවැනි දේවතා නාමාවලියක් දැක්වේ.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදි.

එක් සමයෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාක්‍ය ජනපදයෙහි කිඹුල්වත් පුර අසල මහා වෙනෙහි සියලුදෙනා ම රහත් වූ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් හික්ෂු සමූහයක් හා වැඩ වසන සේක. දස දහසක් ලෝදායෙනුත් හගවත් බුදු රජුන් ද, බික් සගන ද දක්නා පිණිස දෙවියෝ බෙහෙවින් මුළු දෙවුණාහු වෙත්. එකල්හි මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි ශාක්‍ය ජනපදයෙහි කිඹුල්වත්පුර අසල මහා වෙනෙහි සියලු දෙනාම රහත් වූ හික්ෂුන් පන්සියයක් පමණ වූ මහත් මහණ මුළුවත් හා වැඩ වසන සේක. දස දහසක් ලෝදායෙන් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේත් හික්ෂු සංඝයාත් දක්නා පිණිස දෙවියෝ බෙහෙවින් මුළු දෙවුණාහු වෙත්. අපිදු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹෙන්නමෝ නම්, එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සමීපයෙහි එක් එක් ගයක් කියන්නමෝ නම් යෙහෙකැයි සතර සුදුවැසි දෙවියනට මේ සිත විය.

ඉක්බිති ඒ දෙවියෝ බලවත් මිනිසෙකු එක් කළ අතක් දික් කරන්නාක් මෙන් ද දික් කළ අතක් වක් කරන්නාක් මෙන් ද ශුද්ධාවාස දෙවියන් අතුරෙන් අතුරුදන් වූවාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි පහළ වූවාහු ය. එයට පසු ඒ දෙවියෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත් පසෙක සිටියා වූ ම එක් දෙවියෙක් බුදුරදුන් හමුවෙහි මේ ගාථාව කීයේ ය.

“මේ මහා වනයෙහි දිවා සමූහයා රැස් වූ මහා සමාගමයෙකි. කෙලෙසුන් ගෙන් නො පැරදුණු මහා සංඝයා දක්නට මේ සමාගමයට පැමිණියෙමු.”

ඉක්බිති අන් දෙවියෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි මේ ගාථාව කීයේ ය.

එහි රැස්වූ සියලු හික්ෂුහු තමන් සිත එකඟ කළහ. තමන් ගේ සිත ඍජු කළහ. සාරථියක්හු රැහැන් ගෙන රිය හසුරුවන්නාක් මෙන් නැණැත්තෝ ඉඳුරන් රකිති'යි පැවසී ය.

ඒ රහත්හු පසැස් ඇති බුදුරදුන් විසින් මොනවට දැමුණාහු කෙලෙස් හුල සිඳ, කෙලෙස් තණයම සිඳ රාග ද්වේශ මෝහ ඉන්ද්‍රකීලය උදුරා පියා, තෘෂ්ණා නැතිව, පිරිසිදු ව නිර්මල ව හැසිරෙත් යි පැවසීය.

එකල අන් දෙවියෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ,

යම් කෙනෙක් බුදුන් සරණ ගියාහු ද, ඔහු අපායට නො යන්නාහ. මිනිස් කය හැර දෙවි මුළුව සපුරන්නාහ'යි පැවසී ය.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණුන් අමතා: “මහණෙනි, බොහෝ සෙයින් දස දහසක් ලෝදාහි දෙවියෝ තථාගතයන් ද, බික් සඟන ද දක්නට මුළුදෙවුනාහු වෙති. මහණෙනි, ඉකුත් කල යම් සම්මා සම්බුදු කෙනෙක් වූහු ද, ඒ හඟවත් බුදුවරුන් ගේ ද, දැන් මෙසමයෙහි මගේ මෙන් මෙපමණ වූ දෙවියෝ රැස්වූහ. මහණෙනි, අනාගතයෙහි යම් රහත් සම්මා සම්බුදු කෙනෙක් වන්නාහු ද, ඔවුන් ගේ ද දැන් මෙසමයෙහි මෙන් මෙනෙක් ම දෙවියෝ රැස් වන්නාහ.

මහණෙනි, දේව සමූහයන්ගේ නම් හෙළි කරන්නෙමි. මහණෙනි, දේව සමූහයන්ගේ නම් පෙහෙළි කරන්නෙමි. මහණෙනි, දෙවියන්ගේ නම් දෙසන්නෙමි. එය අසවු, මොනවට මෙනෙහි කරවු, කියන්නෙමි” යි වදාළ සේක.

“එසේ ය වහන්ස යි” ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක:

“සිලෝවක් කියන්නෙමි. යම් තැනෙක බුමාටු දෙවියෝ ඇත් ද, රහත්හු එතැන් ඇසුරු කළාහු වෙත්. යම් තැනෙක බුමාටු දෙවියෝ ඇත් ද, රහත්හු එ තැන් ඇසුරු කළාහු වෙත්. නිවන් කරා මෙහෙය වූ සිත් ඇති, සමාධිගත සිත් ඇති, ලොමු දහගැනුම් මැඩලූ, පිරිසිදු සිතැති නො කිලිටි වූ වෙසෙසින් පහන් වූ, නො කැළඹුණු ඒ රහත්හු විවික්ත වූ බොහෝ සිංහයන් සේ ගිරි ගුහා ඇසුරු කළාහු වෙත්.”

කිඹුල්වත් පුර අසල වෙනයෙහි දී ශාස්තෘහු සස්න ඇලුණු පන්සියයකට වැඩි සව්වන් දැන, ඉක්බිති ඔවුන් අමතා මහණෙනි, දේව සමූහයෝ පැමිණියහ. ඔවුන් දිවැස් නුවණින් දනිවි'යි වදාළහ. ඔවුහු ද බුදු රජුන් ගේ හස්ත අසා දිවැස උපදවනුවට වැර වැඩුහ.

වහා ම ඔවුනට අමනුෂ්‍යයන් දක්නා නුවණ පහළ විය. ඇතැම් මහණ කෙනෙක් දහසක් අමනුෂ්‍යයන් සියයක් දුටුහ. ඇතැම් මහණ කෙනෙක් දහසක් අමනුෂ්‍යයන් දුටුහ. ඇතැම් මහණ කෙනෙක් සැත්තැ දහසක් දුටුහ. ඇතැම් මහණ කෙනෙක් සියදහසක් දුටුහ.

ඇතැම් මහණ කෙනෙක් අනන්ත දෙව් බඹුන් දුටුහු. සියලු දිසාවෝ දෙව්බඹුන් ගෙන් පැතිර ගත්තෝ වූහ.

පසස් ඇති ශාස්තෘන් වහන්සේ ඒ සියල්ල වෙසෙසි නුවණින් දැන වෙන් කොට දැන ඉක්බිති සස්න ඇලුණු ඒ සිය සව්වන් බණවා.

“මහණෙනි, දිව්‍ය සමූහයා එළඹියහ. වචනවලින් පිළිවෙලින් යම් ඒ දෙව් කෙනෙකු හෙළි කරන්නෙම් ද ඔවුන් දැනගනිවු” යැයි වදාළ සේක.

කිඹුල්වත් පුර වැසි, ඉදුමත්, බබළන, පැහැපත් යසස් ඇති සත් දහසක් බුමාටු දෙවියෝ සතුටු වන්නාහු, රහත් මහණ මුළුව දක්නට වනය කරා එළඹියාහ.

හිමවත් වැසි, නන් වැදෑරුම් පැහැසපු ඇති ඉදුමත්, බබළන පැහැපත් යසස් ඇති දහසක් දෙවියෝ සතුටු වන්නාහු ඒ රහත් මහණ දක්නට වනය කරා එළඹියාහ.

හිමවත් වැසි, නන් වැදෑරුම් පැහැසපු ඇති, ඉදුමත් බබළන පැහැපත් යසස් ඇති, දහසක් දෙවියෝ සතුටු වන්නාහු ඒ රහත් මහණ දක්නට වනය කරා එළඹියාහ.

සාතාගිරි පර්වත වාසි, නන් වැදෑරුම් පැහැසපුව ඇති, ඉදුමත් බබළන, පැහැපත්, යසස් ඇති තුන් දහසක් දෙවියෝ සතුටු වෙමින් හික්ෂු සමාගමය දක්නට වනය කරා එළඹියහ.

මෙසේ නන් වැදෑරුම් පැහැසපු ඇති, ඉදුමත් බබළන පැහැපත්, යසස් ඇති සොළොස් දහසක් දෙවියෝ සතුටු වෙමින් රහත් හික්ෂුන් ගේ සමාගමය දක්නට පැමිණියහ.

විශ්වාමිත්‍ර පච්චවාසී, නන් වැදෑරුම් පැහැසපු ඇති, ඉදුමත්, පැහැපත්, යසස් ඇති පන්සියයක් දෙවියෝ සතුටු වෙමින් ඒ රහත් හික්ෂුන් ගේ සමාගමය දක්නට වනයට පැමිණියහ.

රජගහ නුවර වැසි, කුම්භීර නම් යක් සෙනෙවියෙක් වෙයි. විපුලගිරි පව්ව ඔහු වසන තැන ය. සිය දහසකටත් වැඩි යක්කු ඔහු ඇසුරු කෙරෙති. රජගහ වැසි ඒ කුම්භීර තෙමේ ද හික්ෂු සමාගමය දක්නට වනයට පැමිණියේ ය.

පෙරදිගට රජ වූ ධුතරාජ්‍යට තෙම එදෙස පාලනය කරයි. ගන්ධර්වයනට අධිපති යසස් ඇති ඒ වරම් මහරජ ද මහබලැති, ඉදුමත් බබළන පැහැපත්, යසස් ඇති ඉන්ද්‍ර යන නම් ඇති බොහෝ වූ ඔහු පුත්තු සතුටු වන්නාහු හික්ෂුන් ගේ සමාගමය දක්නට වනය කරා පැමිණියහ.

විරූපික වරම් රජ ඒ දකුණු දෙස පාලනය කෙරෙයි. කුම්භාණ්ඩයනට අධිපති වූ යසස්වී මහරජ ද, මහත් බල ඇති ඉදුමත්, බබළන, පැහැපත් යසස් ඇති, ඔහුගේ ඉන්ද්‍ර නම් බොහෝ පුත්තු ද සතුටු වන්නාහු හික්ෂුන් ගේ සමාගමය දක්නට වනයට පැමිණියහ.

විරූපාක්ෂ වරම් රජ ඒ පැසිම් දෙස පාලනය කෙරෙයි. නාගයිනට අධිපති වූ යශස්වී වූ ඒ වරම් රජ ද මහ බලැති, ඉදුමත්, බබළන, පැහැපත් යසස් ඇති, ඔහුගේ ඉන්ද්‍ර නම් බොහෝ පුත්තු ද සතුටු වන්නාහු හික්ෂු සමාගමය දක්නට වනයට පැමිණියහ.

කුවේර වරම් රජ ඒ උතුරු දිග පාලනය කෙරෙයි. යක්ෂයිනට අධිපති වූ යසස්වී වූ ඒ මහරජු ද ඉන්ද්‍ර යන නමැති මහ බලැති, ඉදුමත්, දුෂ්කිමත් වර්ණවත්, යසස්වී වූ ඔහු ගේ බොහෝ පුත්තු ද සතුටු වන්නාහු හික්ෂුන්ගේ සමාගමය දක්නට වනයට පැමිණියාහු ය.

ධුතරාණ්ටු වරම් රජ පෙරදිග ද, විරුඪක වරම් රජ දකුණු දිග ද, විරුපාක්ෂ වරම් රජ පැසිම් දිග ද, කුවේර වරම් රජ උතුරු දිග දැ යි ඒ සතර වරම් මහරජහු කිඹුල්වත් පුර වනයෙහි භාත්පස අතිශයින් බබළමින් සිටියහ.

ඔවුන් ගේ මායාවී වූ වංචනික වූ ශය වූ කපට වූ කුටෙණ්ඩු, වේටෙණ්ඩු, විටු, විටුඩ යන ආසයෝ ද,

වන්දන, කාමසෙට්ඨ, කින්ත්තු, සණ්ඩු, නිසණ්ඩු පනාද, ඕපමඤ්ඤු, දෙවි රියදුරු මාතලී යන දෙවියෝ ද, චිත්‍රසේන යන ගාන්ධර්වද, නල නම් දෙවි රජ ද, ජනවසභ දෙවි පුත් ද,

පන්සිළු දෙවි පුත් ද, තිම්බරු නම් ගාන්ධර්ව රජ ද, සුරිය වච්චසා දෙවි දූ ද යන මේ සියල්ලෝ ද, අන්‍ය ගාන්ධර්ව රජහු ද සතුටු වන්නාහු සිය රජුන් සමග භික්ෂුන්ගේ සමාගමය දක්නට වනයට පැමිණියහ.

තවද ආකාශස්ථ නාගයෝ ද, විශාලා නාගපුර වැසි නාගයෝ ද තක්ෂක නම් නාගයන් කැටුව ආහ, කම්බල - අස්සතර යන කුල දෙකේ නාගයෝ ද, ප්‍රයාග වාසි නාගයෝ ද නැගන් කැටුව ආහ.

යසස් ඇති යමුනා නදී වසන නාගයෝ ද, ධුතරාණ්ටු කුලයට අයත් නාගයෝ ද, ඓරාවත නම් ඒ මහා නාගයා ද භික්ෂු සමාගමය දක්නට වනයට පැමිණියාහ.

පිරිසිදු ඇස් ඇති යම් දිව්‍ය ගරුඬ පක්ෂි කෙනෙක් නාරජුන් වහා ඩැහැගෙන යෙන් ද ඔහු අහසින් වනයට පැමිණියාහ. චිත්‍ර - සුපණ් ද යනු ඔවුන්ගේ නම් ය.

එදා නා රජුනට අභය විය. බුදු රජහු ගරුඬයන් කෙරෙන් නිරූපදාන බව කළහ. නාගයෝ ද, ගරුඬයෝ ද මොළොක් බසින් උනුන් කැඳවන්නාහු බුදු රජුන් සරණ ගියාහ.

සක්දෙව්දුන් විසින් දිනන ලද මුහුද ඇසුරු කල සක්දෙව් රජු ගේ භාතෘ වූ ඉදුමත් යසස් ඇති අසුරයෝ ද,

කාලකංජක - ආනවේසස යන නම් ඇති මහ බියකරු අසුරයෝ ද, වේපචිත්ති - සුවිත්ති යන අසුරයෝ ද පහාරාද නම් අසුර ද නමුවිහු කැටුව ආහ. හැමදෙනා ම වේරෝචන යන නම් ඇති, බලි අසුරයා පුත් සිය දෙනා ද බලයෙන් සන්තද්ධ කොට ගෙන රාහු අසුර්දු වෙත එළඹියාහ. ඔබට සෙත් වේවා ! දැන් භික්ෂුන්ගේ සමාගමය දක්නට වනයට යන්නට කල් පැමිණියේ යයි ඔහු සැල කළාහ.

ආපො දේවතාවෝ ද, පෘථිවි දේවතාවෝ ද, තේජෝ දේවතාවෝ ද, වායු දේවතාවෝ ද එයට ආහ. වරුණ - වාරුණ යන දෙව්හු ද, සෝම දෙවියා ද, යසස් නම් දෙවියා ද කැටුව ආහ. යසස් ඇති මෙන්තා කායික, කරුණා කායික දෙවියෝ ආහ.

නන් වැදැරුම් පැහැති දස පරිද්දෙන් වූ ඉදුමත් වූ ධෘතිමත් වූ වර්ණවත් වූ යශස්වී වූ දශ දේව සමූහයෝ සතුටු වන්නාහු, භික්ෂුන්ගේ සමාගමය දක්නට වනය කරා දස අසුරකින් එළඹුණාහ.

විෂ්ණු දේව නිකායේ දෙවියෝ ද, සහලී නිකායේ දෙවියෝ ද අසම නම් නිකායේ දෙවියෝ ද යම නම් දේව නිකාය දෙකක දෙවියෝ ද ආහ. සඳ මඬල නිසා වසන දෙවියෝ ද සඳ දෙවි පුතු පෙරටු කොට ආහ.

හිරු මඬල නිසා වසන දෙවියෝ හිරු දෙවි පුතු පෙරටු කොට ගෙන ආහ. නැකත් තරු ඇසුරු කොට වසන දෙවියෝ නැකත් තරුවලට අධිපති දෙවියන් පෙරටු කොට ගෙන ද ආහ. මන්ද වලාහක දෙවියෝ ද ආහ.

වසු දේවතාවුනට නායක වූ පුරින්දද යන අපර නාමාංගයයක් ඇති සක් දෙවිඳු ද ආයේ ය.

නන් පැහැති ඉදුමත් දුයුතිමත් වණුවත් යශස්වී වූ දස නිකාය කෙනෙක් සතුටු වන්නාහු හික්ෂුන්ගේ ඒ සමාගමය දක්නට දස සැටියෙකින් වනයට ආහ.

ඉක්බිති සහභු නම් දෙවියෝ ගිනිසිළු මෙන් දිලිසෙන්නාහු වනයට ආහ. දියබෙරලිය මල් පැහැති අරිට්ඨක නම් දෙවියෝ ද, රෝප නම් දෙවියෝ ද, වරුණ, ධම්ම, අච්චුත, අනෝජක යන නම් ඇති දෙවියෝ ද, ආහ. සුලෙය්‍ය - රුවිර යන දෙවියෝ ද ආහ. වාසවනේසී දෙවියෝ ද ආහ.

නන් පැහැති සෘද්ධිමත් දුයුතිමත් වර්ණුවත් යශස්වී වූ මේ දශ දේව සමූහයෝ ද සතුටු වන්නාහු හික්ෂුන්ගේ සමාගමය දක්නට වනය කරා දශ පරිද්දෙකින් ආහ.

සමාන, මහා සමාන මානුස මානුසුත්තම බිඬ්ඬාපඤ්ඤික නම් දෙවියෝ ද ආහ. මනෝපඤ්ඤික නම් දෙවියෝ ද ආහ. ඉක්බිති හරි නම් දෙවියෝ ද ආහ. රතුවත් හඳුනා යම් දෙවි කෙනෙක් ඇත් ද, ඔහු ද යශස් ඇති පාරග මහාපාරග නම් වූ දැ යි මේ දශ දෙවි මුළු හික්ෂුන්ගේ ඒ සමීතිය දක්නට වනය කරා දස පරිද්දෙකින් ආහ.

සුක්ක, කරුම්භ, අරුණ යන දෙවියෝ වේධනස යන දෙවියන් හා ආහ. ඕදාන, ගය්භ පාමොක්ඛ, විවක්ඛණ යන දෙවියෝ ද ආහ.

යසස් ඇති සදාමත්ත භාරගජ යන නමැති දෙවියෝ ද, මිස්සක නම් දෙවියෝ ද ආහ. යමෙක් දිශාවන්හි තෙමන්නේ ද ඒ පර්ජනා දෙවි ද අහස ගුගුරුවමින් ආයේ ය.

නානා වර්ණ ඇති සෘද්ධිමත් වූ වර්ණුවත් වූ යශස්වී වූ මේ සියලු දශ දේව සමූහයෝ සතුටු වන්නාහු හික්ෂුන්ගේ සමාගමය දක්නට ආවෝ ය.

කීර්තිමත් බේමිය නම් දෙවියෝ ද, කුසිත, යාම, කට්ඨක, ලම්බිත, කාලාම සෙට්ඨ, ජෝති, ආසව නම් ඇති දෙවියෝ ද, නිම්මාණරතී නම් දෙවියෝ ද ආහ. ඉක්බිති පරනිම්මිත නම් දෙවියෝ ආහ.

නන් පැහැති සෘද්ධිමත් දුයුතිමත් වර්ණුවත් යශස් ඇති මේ දශ දේව නිකායයෝ සතුටු වෙමින් හික්ෂුන්ගේ සමාගමය දක්නට දස අයුරින් වනයට එළඹියාහ.

නන් පැහැති මේ සියලු සැටෙක් දේව නිකායයෝ තවද තමනට සමාන යම් අන් දෙවි කෙනෙක් ඇද්ද, ඔවුන් ද කැටුව නම් පිළිවෙලින් ආහ.

වැස නිම වූ ජාති ඇති, කෙලෙස් හුල් නැති, සතර කෙලෙස් මහ වතුර තරණය කළ, ආසව නැති අරි සඟන ද, ඕසයන් තරණය කළ අගතියට නො යන අදුරු පැහැ ඉක්මි සඳහු වැනි බුදුරජ දකිමිහ යි ආහ.

මහ බඹ තෙම බඹලෝ දහසක් අබ්බවා සිටී. බඹ ලොව උපන් දුක්ඛමත් බිහිසුණු මහ කයක් ඇති කීර්තිමත් හෙතෙමේ ද ආයේ ය.

වෙන් වෙන් ව තම පිරිස් සිය වසයෙහි පවත්වන, ඊශ්වර වූ බඹහු දශ දෙනෙක් ද මෙහි ආහ. ඔවුන් මැදින් බඹ පිරිස විසින් පිරිවැරුණු හාරිත නම් බුන්ම තෙම පැමිණියේ ය.

එළැඹ සිටි ඉන්ද්‍රයා සහිත බුන්මයා සහිත ඒ සියලු දෙවියන් කරා මාර සේනාවෝ පැමිණියාහ. බලව, මරහු ගේ මුළාවෙක හැටි.

එවු, ගනිවු, බදිවි, මොහු හැම රාගයෙන් බදින ලදුවෝ ම වෙන්වා, හාත්පසින් පිරිවරවූ, තෙපි ඒ කිසිවෙකුදු නො මුදවු. මෙසේ බිහිසුණු හඬ කොට අත්ලෙන් පොළොව පැහැර මාර දිව්‍ය පුත්‍ර තෙම මරසෙන් එහි යැවීය.

යම්සේ වැසි සමයේ වසින මේසය ගර්ජනා කරනුයේ විදුලිය සහිත වනුයේ ද, එසේ ම එහා ඒ මරදෙවි පුත් ඒ දෙවි පිරිස තමා වශයෙහි පැවැත්විය නුහුණුයේ ඉතා කිපියේ පෙරළා නැගී ගියේ ය.

පණැස් ඇති ශාස්තෘන් වහන්සේ ඒ සියල්ල දැන, වෙසෙසා දැක ඉක්බිති සස්න ඇලුණු ඒ සච්චන් බණවා, මහණෙනි, මාරසෙන්හු ආහ. ඔවුන් දන ගනිවු යි වදාළ සේක.

ඔහු ද බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ අනුශාසනය අසා වැර වැඩුහ. පහ වූ රාග ඇති ඒ හික්ෂුන් කෙරෙන් මාර සේනාවෝ ඉවත්ව ගියහ. ඒ රහතුන් ගේ ලෝමයකුදු සොලවනු නොහැකි වූහ.

ජනයා කෙරෙහි ප්‍රකට වූ ඒ සියලු බුදු සච්චෝ දිනු මර යුද ඇත්තාහු, බිය ඉක්මියාහු, එහෙයින් ම කීර්තිමත් වූවාහු, අරි සච්චන් හා සතුටු වෙන්.

3. ආලවක සූත්‍රය

සැවැත් නුවර දෙවරම් වෙහෙර වැඩ වසන බුදු රජාණන් වහන්සේ අඵයම ලොව බලා වදාරණ සේක් අලවි කුමරුට අනාගාමි ඵලප්‍රාප්තිය පිණිස හේතු සම්පත් ඇති බවත් ඔවුන් දෙදෙන උදෙසා වදාරණ බණින් සුවාසු දහසක් දෙනා නිවන් දක්නා බවත් යන මේ සියල්ල දිවැසින් දැනගත් බුදුන් වහන්සේ ආලවක යක්ෂයා ගේ විමනට වැඩි සේක.

ඒ අවස්ථාවේ අලවි යකු හිමාලය වනයේ යක්ෂ සමාගමයට ගොස් සිටිය බැවින් අලවි විමන රැකීමට සිටිය ගදහ යක්ෂයා බුදු රදුන් වෙත පැමිණ ඔබ වහන්සේ කුමකට මෙහි පැමිණියෙහි දැ යි ඇසී ය. උන් වහන්සේ පැමිණි කරුණු වදාළහ. ගදහයාට වුවමනා වූයේ උන් වහන්සේ එතැනින් පිටත්කර හැරීමට ය. එහෙත් එය පිළිවන් නො වී ය. ගදහයා අලවි

යකුගේ රෝදකම කීයේ ය. එයින් පලක් නොවිණි. කෝපයෙන් දිලිහෙමින් ආලවක යක්ෂයා ද පැමිණියේ ය. බුදු රදුන් තම විමානයෙන් පිටමං කිරීමට මුළු ශක්තිය යෙද වූයේ ය. එහෙත් එයින් පලක් නොවිණි. මේ සූත්‍රයේ ආලවක දමනය විස්තර වශයෙන් දැක්වෙයි.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලවු නුවර සමීපයෙහි වූ ආලවක යක්ෂයා ගේ විමානයෙහි වැඩ වසන සේක. ඉක්බිති ආලවක යක්ෂයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීයේ ය:

මහණ, නික්ම යව, මැනව ඇවැතැ යි නික්මුණු සේක. එව, මහණ, මැනව ඇවැතැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිවිසි සේක. දෙවන වරට ද අලවී යක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එසේ කීයේ ය: මහණ නික්ම යව, මැනව ඇවැතැ යි නික්ම ගිය සේක. එව මහණ යි කීයේ ය. මැනව ඇවැතැ යි පිවිසි සේක. තෙවන වර ද අලවී යක් මහණ නික්ම යව යි කීයේ ය. මැනව ඇවැතැ යි නික්මුණු සේක. එව මහණැ යි කීයේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිවිසි සේක.

සිව්වන වර ද අලවී යක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නික්ම යව යි කීයේ ය. මම නොයමි. තා විසින් යමක් කටහැකි නම් කරව යි වදාළ සේක.

මහණ ඔබගෙන් විසඳිය නොහැකි ප්‍රශ්නයක් විචාරමි. ඉදින් මට පැහැදිලිව නො කියන්නේ නම් ඔබගේ සිත හෝ පෙරළන්නෙමි, ළය හෝ පළන්නෙමි, දෙපය හෝ ගෙන පරසක්වළට දමන්නෙමි.

ඇවැත, යමෙක් මාගේ සිත හෝ පෙරළා නම්, හදවත හෝ පළා නම්, දෙපය හෝ අල්ලා ගඟිනෙතර දමා ගසා නම් එබන්දකු දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බඹුන් සහිත ලෝකයෙහි හෝ මහණ බමුණන් සහිත දෙවි මිනිසුන් සහිත ප්‍රජාවෙහි නොම දනිමි. එහෙත් ඇවැත කැමැත්තේ නම් යමක් විචාරව, ආලවී යක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථාවෙන් කීවේ ය:

1. මේ ලෙවිහි පුරුෂයාට කවර ධනයක් ශ්‍රේෂ්ඨ වේ ද? මොනවට පුරුදු කරන ලද කවරක් සුව එළවා ද? කවරෙක් රසයන් අතුරෙන් ඉතා මියුරු වේ ද? කෙසේ ජීවත් වන්නහු ගේ ජීවිතය ශ්‍රේෂ්ඨ වේ ද?
2. මෙලොවැ ශ්‍රද්ධාව ශ්‍රේෂ්ඨ ධනය වේ. ධර්මය මොනවට පුරුදු කරන ලදුයේ සුව එළවයි. රසයන් අතුරෙන් සත්‍යය ඒකාන්තයෙන් මධුර වෙයි. ප්‍රඥාවෙන් ජීවත් වන්නා හු ගේ ජීවිතය ශ්‍රේෂ්ඨය.
3. කවර ප්‍රකාරයකින් ඕසයන් තරණය කෙරේ ද? කවර පරිද්දෙකින් සංසාර සාගරයෙන් එතෙර වේ ද? කවර පරිද්දෙකින් සසර දුක් දුරු කෙරේ ද? කවර ප්‍රකාරයකින් පිරිසිදු වේ ද?.
4. ශ්‍රද්ධාව කරණකොට ගෙන සසර සැඬ පහරින් එතෙර වෙයි. අප්‍රමාදයෙන් සසර සයුර එතෙර කෙරෙයි. වියඪිය කරණකොට ගෙන දුක දුරු කෙරෙයි. ප්‍රඥයෙන් පිරිසිදු වෙයි.

5. කෙසේ ප්‍රඥා ලබා ද? කෙසේ වස්තුව ලබා ද? කෙසේ කීර්තියට පැමිණේ ද? කෙසේ මිතුරන් සපයා ද? මෙලොවින් පරලොව ගොස් කෙසේ ශෝක නොකෙරේ ද?
6. කුශලාකුශල ධර්මයන් ගේ විපාක දන්නා වූ අප්‍රමාද වූ පුද්ගල තෙම රහතුන් පැමිණි නිවනට පැමිණෙනු පිණිස බණ අසා ඇදහීම් ඇත්තෙක්ව ප්‍රඥාව ලබයි.
7. අධිගම ලාභය පිණිස යෙදූ උපාය ඥාන ඇති, බහා නො තබන ලද විශ්චය ඇති, පටන් ගන්නා ලද විශ්චය ඇති පුරුෂ තෙම ලොගික වූ ද ලෝකෝත්තර වූ ද ධනය ලබයි. සත්‍ය වචනයෙන් කීර්තියට පැමිණෙයි. දෙන තැනැත්තේ මිතුරන් සපයයි.
8. ගිහිගෙයි වසන යම් සැදැහැවත් පුරුෂයකුට සත්‍යය ද ධර්මය ද, ධර්මය ද, ධර්මය ද, පරිත්‍යාගය දැ යි සතර ධර්මයෝ වෙත් නම් හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් පරලොවිහි ශෝක නො කරයි.
9. සත්‍යය ඉන්ද්‍රිය, දමනය, පරිත්‍යාගය, ඉවසීමය යන මේ සතර ධර්මයන්ට වඩා උසස් වූ ධර්මයක් නැත්තේ ය. එහෙයින් අනිකුදු ධර්ම කෙනෙක් තවත් ඇත්නම් බොහෝ වූ මහණ බමුණන් අතින් එය වහා ම විචාරා දැන ගනුව යි වදාළ සේක.
10. පරලොව විපාක දෙන්නා වූ යම් අර්ථයක් වේ නම් මම අද ඒ අර්ථය වදාළ පරිද්දෙන් ම දනිමි. දැන් නොයෙක් මහණ බමුණන් අතින් කුමට විචාරම් ද?

මෙසේ කී කල්හි ආලවක යක්ෂ සේනාධිපති තෙම බුදුරජාණන් වහන්සේට මෙසේ සැළ කෙළේ ය. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, නුඹ වහන්සේ ගේ ධර්ම දේශනාව ඉතා යහපති. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යටි කුරු කොට තැබූ භාජනයක් උඩුකුරු කොට තබන්නාක් මෙන් යටපත් වූ නිධානයක් විවෘත කරන්නාක් මෙන් ම. මුළාවූවකුට මග කියන්නාක් මෙන් 'ඇස් ඇත්තෝ රූප දකිත්වා' යි අන්ධකාරයෙහි තෙල් පහනක් දල්වන්නාක් මෙන් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණුවලින් ධර්මය දේශනා කොට වදාරණ ලද්දේ ය. ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද, ධර්මය ද, හික්ෂු සංඝයා වහන්සේ ද, සරණ කොට යෙමි. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ අද පටන් මා දිවි කෙළවර කොට සරණ ගියා වූ උපාසකයෙකු යි සිත්හි ලා දරණ සේක්වා.

4. කසීභාරද්වාප සූත්‍රය

බුදුන් වහන්සේ එක් අවස්ථාවක ඒකනාලා නම් බමුණුගම දක්බිණගිරි වෙහෙර වැඩ විසූ සේක. එසේ එහි වැඩ සිටියේ කසීභාරද්වාප බමුණා ගේ ඉන්ද්‍රිය පරිපාකය වනතුරු ය. භාරද්වාප නම් සුප්‍රසිද්ධ බ්‍රාහ්මණ ගෝත්‍රයකි. එහෙත් මේ බමුණා කෘෂි කර්මාන්තයෙන් දිවි පෙවෙන රැක ගත්තෙකි.

බමුණා ගේ වප් මඟුල් දිනය එළඹිනි. බමුණා ප්‍රථම කොට කළ යුතු පුද පිළිවෙත් පවත්වා බමුණන්ට ආහාර වළඳවන අවස්ථාව එළඹියේ ය. බමුණු දෙමහල්ලෝ සිය කායඤ්ඤා නියුක්ත වූහ.

මේ අවස්ථාවේ බුදුන් වහන්සේ මේ ස්ථානයට වැඩි සේක. බමුණාට පෙනෙන පරිදි සවණක් බුදුරැස් පතුරුවමින් එහි වැඩ හුන්හ. කෑම කා අවසන් වූ පිරිස එතැනට රොක් වූහ. මේ අවස්ථාවේ එතැනට පැමිණි බමුණා හා බුදුන් වහන්සේ අතර සාකච්ඡාව ඇති විය. සාකච්ඡාවෙන් පසුව කසීභාරද්වාප සූත්‍රය දේශනා කළ සේක.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගට දනව්වේ දක්ඛණ ගිරියෙහි ඒකනාල නම් බමුණු ගමෙහි වැඩ වසන කල්හි කසීභාරද්වාප නම් බමුණා විසින් වස් දවස්හි පන්සියයක් පමණ නඟුල් යොදන ලද්දේ වෙයි.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුවෙහි හැඳපෙරව පා සිවුරු ගෙන කසීභාරද්වාප බ්‍රාහ්මණයා ගේ කර්මාන්ත ස්ථානය කරා වැඩි සේක. එසමයෙහි කසීභාරද්වාප බ්‍රාහ්මණයා ගේ අනුභව කරවීම පවතී. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුභව කරවන තැන යම් තැනෙක්හි ද එතැනහි එළඹී සේක. වැඩ එකත්පසෙක සිටි සේක. කසීභාරද්වාප බමුණා පිඬු පිණස වැඩ සිටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුයේ ය. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල බස් කීයේ ය.

“මහණ, මම සී සාමී, වජුරමී, සී සා වජුරා වළඳමී. මහණ, තොපින් සී සා වජුරා වළඳව” යි කීයේ ය.

“බමුණ මමත් සී සාමී, වජුරමී, වජුරා වළඳමී”.

“අපි භවත් ගෞතමයන් ගේ වියගස, නඟුල්, හීවැල්, කෙට්ටි, ගෙරි සරක් නො දකිමු. එකකුදු වුවත් භවත් ගෞතම තෙමේ මෙසේ කියයි. මම ද බමුණ සී සාමී, වජුරමී, සී සා වජුරා වළඳමී” ඉක්බිති කසීභාරද්වාප බමුණු තෙමේ ගාථායෙන් මෙසේ කී:

කසීකයෙමී යි ප්‍රතිඥා කෙරෙහි, තොප ගේ කෘෂිභාණ්ඩ නො ද කුම්භ. යම් පරිද්දකින් තොප ගේ කෘෂිභාණ්ඩ දනුවෝ නම් එපරිද්දෙන් පුළුවස්නා ලද තොපි අපට කෘෂිභාණ්ඩ කියව යි.

මා ගේ ශ්‍රද්ධාව බිඳුණු යි. තපස වැසි දහර වෙයි. ප්‍රඥාව විය නඟුල් වෙයි. හිරිය නඟුලිස යි. විත්තය විය රහන් වෙයි. ස්මෘතිය මාගේ හී වැල හා කෙට්ටි යි.

කාය සුවර්තයෙන් ගුප්තයෙමී. චතුර්විධ වාග් සුවර්තයෙන් ගුප්ත යෙමී. සිවුපසයෙහි සංයතයෙමී. අවිසන්වාදන සංඛ්‍යාත සමා වශයෙන් කෑම බීම කෙරෙමී. සුරත භාවය මාගේ විය මිදීම වෙයි.

‘නිර්වාණ සංඛ්‍යාත යම් ක්ෂේමයකට ගොස් ශෝක නො කෙරේ නම් ඒ නිවණ කරා නො නවත්වමින් යන සමයක් ප්‍රධාන වීයඹ මාගේ ධුර වාහක වෙයි. මෙසෙයින්, මා විසින් තෙල සී සෑම කරන ලදී. ඒ කෘෂිකර්මය අමාඵල ඇත. තෙල කෘෂිකර්මය කොට සී සා හැම දුකින් මිදේය’ යි වදාළහ.

ඉක්බිති කසීභාරද්වාප බ්‍රාහ්මණයා මහ රත්තලියෙක්හි කිරිපිඬු වඩා යම් හෙයකින් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ අමාත එලවත් කෘෂිකර්මය කරන්නාහු නම් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ එබඳු කර්මක වන්නාහ. භවත් ගෞතමයෝ පායාස වළඳත්වා’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිරි නැමී.

බ්‍රාහ්මණය, ගී ගැයුමින් ලත් පායාසය මා විසින් වළඳනට නො නිසි ය. සමයක් ආජීව පාරිශුද්ධිය දක්නා බුදුවරයනට තෙල ධර්මය නො වේ. සර්වඥයෝ ගී ගැයුමින් ලත් භෝජනය බැහැර කෙරෙත්. බමුණ, ආර්යයන්ගේ ආචාර ධර්මය ඇති කල්හි මේ ජීවිකා වෘත්තිය යි.

සියලු ගුණයෙන් යුක්ත වූ මහාර්ථී වූ ක්ෂීණාශ්‍රව සන්සුන් කුකුස් ඇති බුදුරජාණන් වහන්සේට අන්‍ය ආහාර පානයකින් ම උවටැන් කරවූ. යම් හෙයකින් ඒ පින් කැමතියහුට පින් කෙත් වේ ද එහෙයිනි.

භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එසේ වත් ම මේ පායාසය මම කවරකුහට දෙමි ද?

බමුණ, දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බඹුන් සහිත වූ ලොව දෙවි මිනිසුන් සහිත මහණ බමුණන් සහිත සත්වාධ්‍ය ප්‍රජාවෙහි තථාගතයන් වහන්සේ හෝ තථාගත ශ්‍රාවකයකු හෝ විනා යමෙකු විසින් ඒ පායාසය වළඳන ලද්දේ මොනවට පරිණාමයට යේ නම් එබන්දකු නො දක්මි. බමුණ, එකරුණින් තෝ ඒ පායාසය නිල් තණ නැති බිමෙක හෝ දමව. එයින් නැසෙන ප්‍රාණීන් රහිත දියෙහි හෝ උල්පවා ලව.

ඉක්බිති කසීභාරද්වාප බමුණු ඒ පායාසය ප්‍රාණීන් රහිත දියෙහි උල්පවාලී ය. එකල්හි ඒ පායාසය දියෙහි බහාලන ලද්දේ විට විට යන අනුකරණය කෙරෙයි. විට විට යන අනුකරණය කෙරෙයි. හාත්පසින් දුමයි. අධිමාත්‍රව හාත්පසින් දුමයි. යම් සේ දවසක් තැවුණු සී වැලක් දියෙහි බහාලන ලද්දේ විටි විටි යන අනුකරණය කෙරේ ද, විට විට යන කරණය කෙරේ ද, හාත්පසින් දුමා ද, අධිමාත්‍රව හාත්පසින් දුමා ද එසෙයින් ම ඒ පායාසය දියෙහි බහාලන ලද්දේ විට විට යන ශබ්ද කෙරෙයි. විටි විටි යන ශබ්දය කෙරෙයි. හාත්පසින් දුමයි. අධිමාත්‍රව හාත්පසින් දුමයි.

එකල්හි කසීභාරද්වාප බ්‍රාහ්මණයා සංවිභ්‍රම වූයේ හටගත් ලොමුදහ ඇත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පාමුල්හි හිසෙන් වැදහෙව භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල සැල කළ සේක:

භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා මැනවි, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස ඉතා මැනවි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම් සේ වනාහි යටිකුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කොට තබන්නේ වේ ද, පිළිසන් වූවක් වැසුම් හරතේ වේ ද, මංමුළාවූවකුට හෝ මග කියන්නේ වේ ද, ඇස් ඇත්තාහු රූ දක්නාහ යි අඳුරෙහි හෝ තෙල් පහනක් දල්වන්නේ වේ ද, එපරිදි ම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් නන් අයුරින් ධර්මය දෙසන ලදි. මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ද, ධර්මය ද, සංඝයා ද සරණ කොට යමි. මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ සමීපයෙහි පැවිද්ද ලබමිවා. උපසපුච්ච ලබමිවා.

කසීභාරද්වාප බ්‍රාහ්මණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි පැවිද්ද ලැබී ය. උපසපුච්ච ලැබීය. උපසපු ලැබූ නොබෝකල් ඇත්තේ ආයුෂ්මත් භාරද්වාප එකලා වූයේ කයින් සිතින් වෙන් වූයේ නො පමා වූයේ කෙලෙස් තවන වැර ඇති වූයේ නිවනට මෙහෙයු සිත් ඇතිව වෙසෙන්නේ යම් රහත් ඵලයක් පිණිස කුලපුත්‍රයෝ මනාකොට ගිහි ගෙයින් නික්ම පැවිද්දට පැමිණෙද්ද මාර්ග බ්‍රහ්මචරිය අවසන් කොට ඇති ඒ රහත් ඵලය ඉහාත්මයෙහි තමා විසින් දැන පසක් කොට සපයා විසී. ජාතිය ක්ෂය විය. බඹසර වස් පුරා අවසන් කෙළේ ය. සිවු මගින් කළ යුතු කටයුතු කරන ලද්දේ විය. යළි මේ භවයට නො එමි යි දැන ගත්තේ ය. ආයුෂ්මත් භාරද්වාප රහතන් කෙරෙහි එක්තරා මහ රහත් තෙරනමක් වූයේ ය.

5. පරාභව සූත්‍රය

පරාභව සූත්‍රය මංගල සූත්‍රයේ ප්‍රතිවිරෝධතාව සේ සැලකිය හැකි යි. බුදුරදුන් වෙත පැමිණ පරිහානියට හේතුවන කාරණා විමසූ එක්තරා දේවතාවකුට වදාරණ ලද්දකි. කෙනකු දහමට ඇළුම් කරතොත් හේ උන්නතියට ද, දහමට ද්වේෂ කරතොත් අවනතියට ද පත්වේ ය යන ආදී කරුණු මෙහි අන්තර්ගත යි.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර දෙවරම් නම් අනේපිඬු සිටුහු ගේ ආරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එකල එක්තරා දෙවියෙක් රැ පෙරයම ඉක්ම ගිය කල්හි විශිෂ්ට වර්ණ ඇත්තේ සියලු ජේතවනය එකලු කෙරෙමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සකසා වැද එකත්පස්ව සිටියේ ය. එකත්පස්ව සිටි ඒ දෙවි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගාථායෙන් මෙසේ සැල කළේ ය:

1. අපි පින්වත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගෙන් පිරිහෙන පුද්ගලයා කෙබඳු දැ යි විචාරමු. අපි පිරිහීමේ කරුණු මොනවා දැ යි දැනගනු පිණිස පැමිණියෙමු.
2. දියුණු වන පුද්ගලයා ද ඒ ඒ කරුණුවලින් දත හැකි වෙයි. පිරිහෙන පුද්ගලයා ද එසේ ම දත හැකි වෙයි. දශ කුසල ධර්මයට කැමැති වූ පුද්ගල තෙමේ දියුණු වෙයි. ධර්මයට ද්වේෂ කරන තැනැත්තේ පිරිහෙයි.
3. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාළ පරිද්දෙන් මේ කාරණය දනිමු. හේ පළමුවන පිරිහීමේ දොරටුව යි. පිරිහීමට හේතුවන දෙ වන කාරණය වදාළ මැනවි.
4. මොහුට අන්‍ය ශාස්තෘහු ප්‍රිය වෙත් ද, බුද්ධාදි සත්පුරුෂයන් ප්‍රිය නො කෙරෙත් ද, දෙසැටක් මිට්ඨාදාෂ්ටි ඇති අසත්පුරුෂ ධර්මයට ප්‍රිය කෙරෙත් ද මේ කරුණු තුන පිරිහීමේ දෙ වන දොරටුව ය.
5. මෙසේ දෙ වන පරිහානිය දනිමි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, පිරිහීමට හේතුවන තෙ වන කාරණය කුමක් දැ යි ප්‍රකාශ කරනු මැනවි.
6. යම් මිනිසෙක් නිදනසුලු වේ ද? ගණයා කෙරෙහි ඇලෙනසුලු වේ ද, උට්ඨානවීර්යී නැත්තේ ද උපතින්ම අලස වේ ද, ක්‍රෝධය ලක්ෂණ කොට ඇතිවේ ද මේවා පිරිහීමට හේතුවන කාරණය.
7. මෙසේ මේ තෙ වන පරිහාණි කාරණය දැන ගනිමු. පිරිහීමේ හේතු වූ හතර වන කාරණය ප්‍රකාශ කරනු මැනවි.
8. යමෙක් පොහොසත් වූයේ ජරාවෙන් දිරාගිය ඉක්ම වූ යොවුන් බව ඇති මව හෝ පියා පෝෂණය නො කරයි ද, එය පිරිහීමට කරුණකි.
9. අපි මෙය මෙසේ දනිමු. ඒ සිවු වන පිරිහීමේ කාරණය යි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, පිරිහීමට හේතු වූ පස් වන කරුණ කුමක් දැ යි ප්‍රකාශ කරනු මැනවි.

10. යමෙක් බමුණකු වේව යි. මහණකු වේව යි. අන්කිසි යදියකු වේව යි මුසවායෙන් රවටා නම් එය පිරිහීමට කරුණු ය.
11. මෙසේ මේ කරුණු දැන ගනිමු. පිරිහෙන පුද්ගලයා ගේ ස වන කාරණය කුමක් දැ යි වදාළ මැනවි.

 12. බොහෝ රන් රුවන් කහවණු ඇති සුපවාසකර්ෂන භෝජනයෙන් සමෘද්ධි වූ පුරුෂයා තනිව ම පිණිබොජුන් වළඳා නම් එය පිරිහීමේ කාරණාවෙකි.
 13. මෙසේ මේ කරුණු දැන ගනිමු. පිරිහීමට හේතු වූ සත් වන කාරණය වදාළ මැනවි.
 14. යම් මිනිහෙක් ජාති මානයෙන් තද වූයේ, ධන මානයෙන් තද වූයේ, කුල මානයෙන් තද වූයේ සිය නෑයන් ඉක්මවා සිතා ද එය පිරිහීමට කරුණුය.
 15. මෙසේ මේ කරුණු දැන ගනිමු. පිරිහීමට හේතු වූ අට වන කාරණය වදාළ මැනවි.
 16. යම් මිනිසෙක් ස්ත්‍රී ධූර්ත වූයේ, සුරා ධූර්ත වූයේ, අක්ෂ ධූර්ත වූයේ ලද ලද දැ වනසයි ද එය පිරිහීමට කරුණු ය.
 17. මෙසේ මේ කාරණය දැන ගනිමු. පිරිහීමට හේතු වූ නව වන කාරණය වදාළ මැනවි.
 18. සිය බිරියන් විසින් නො සතුටු වූයේ වෛශ්‍යාවන් කරා පැමිණේ ද එය පිරිහීමට කරුණු ය.
 19. මෙසේ මේ කාරණය දැන ගනිමු. පිරිහීමට හේතුවන දහ වන කාරණය වදාළ මැනවි.
 20. ඉක්ම ගිය යොවුන් බව ඇති පුරුෂයා තිඹිරිඵල බඳු පියොවුරු ඇති තුරුණු දැරියන් ආවාහ කොට ගනී ද, හේ ඇයට ඊර්ෂ්‍යාවෙන් නො නිදා ද ඒ පිරිහීමේ කරුණු ය.
 21. මෙසේ මේ කාරණය දැන ගනිමු. පිරිහීමට හේතුවන එකොලොස් වන කාරණය වදාළ මැනවි.
 22. මත්ස්‍ය මාංශ මද්‍යපාන ආදියෙහි ලොල් වූ ඒ සදහා ධනය විසුරුවන මාගමක් හෝ එබඳු පුරුෂයකු ආධිපත්‍යයෙහි තබා ද එය පිරිහීමේ කරුණු ය.
 23. මෙසේ මේ කාරණය දැන ගනිමු. පිරිහීමට හේතුවන දොළොස් වන කාරණය වදාළ මැනවි.
 24. අල්ප භෝග ඇති, මහත් වූ භෝග තෘෂ්ණා ඇති යමෙක් ක්ෂත්‍රිය කුලයෙහි උපදී ද හේ රාජ්‍යය පතා නම් ඒ පිරිහීමට කරුණු ය.
 25. පණ්ඩිත වූ ඒ පරාභවය දක්නා නුවණැති ඒ ආයතී පුද්ගලයා ලෝකයේ එම පරිභාණි කාරණා පිරිසිදු දැන දෙවිලොවට පැමිණෙයි.

6. අග්ගික භාරද්වාප සූත්‍රය

එක් සමයෙක්හි බුදු රජාණන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයේ දෙවිරම් වෙහෙර වැඩ වෙසෙන සේක. ඉක්බිති එක් දිනෙක පෙරවරු සමයෙහි සැවැත් නුවර පිඬු පිණිස වැඩි සේක.

ඒ අවස්ථාවේ අග්ගික භාරද්වාප බමුණා ගේ ගෙදොර අසල ගිනි දල්වා හෝමය පටන් ගන්නා ලදී. බුදුන් වහන්සේ ද ඒ අවස්ථාවේ එතැනට එළඹී සේක. බුදුන් වහන්සේ දුටු බමුණා කෝපාවිෂ්ටව වසල වාදයෙන් බැණ වැදුණේ ය. එතැනට එන්නට එපා යයි ඔහි නවතින්නැ යි කෑ ගැසුවේ ය.

එවිට බුදුන් වහන්සේ බමුණාණෙනි, ඔබ වසලයා කවරෙක් ද? වසල බව ඇති කරන කරුණු දන්නෙහි දැ යි විචාළ සේක. ස්වාමීනි මම නො දනිමි. එය වදාළ මැනවැ යි කීවේ ය. ඒ අවස්ථාවේ වසල බව ඇති කරන කරුණු තිස්හතරක් (34) වදාළහ.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහු ගේ අරමිහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරුයෙහි හැඳ පෙරව පාසිවුරු ගෙන සැවැත් නුවරට පිඬු සිඟා වැඩි සේක. එසමයෙහි අග්ගික භාරද්වාප බ්‍රාහ්මණයාගේ නිවෙස්න සමීපයෙහි හෝම ගින්න දල්වන ලද්දේ වෙයි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර ගෙපිළිවෙළින් පිඬු සිඟා වඩිනා සේක් අග්ගික භාරද්වාප බ්‍රාහ්මණයාගේ නිවෙසට වැඩි සේක. අග්ගික භාරද්වාප බ්‍රාහ්මණ දුර ම වඩිනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුයේ ය. දැක තෙල බස් කීයේ ය. ශ්‍රමණකය, මුණ්ඩකය, වසලය ඔහි ම සිටුව යනුයි.

මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අග්ගික භාරද්වාප බමුණාට මෙය වදාළහ. “බමුණ, තෝ වසලයා වේව යි, වසල කරන ධම් වේව යි දන්නෙහි” දැ යි ඇසී.

භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මම වසලයා වේව යි, වසල කරන ධම් වේව යි නො දනිමි. ඉදින් භවත් ගෞතමයන් ගෙන් යම් පරිදි මම වසල වේව යි වසල කරන ධම් වේව යි දැන ගනිමි ද? එපරිදි භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ දහම් දෙසන සේක්වා.

බ්‍රාහ්මණය, එසේ නම් අසව, මොනවට මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමි යි කීහ. භවත්නි, එසේ ය යි අග්ගික භාරද්වාප භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් ඇස්වී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාළ සේක:

1. යම් මිනිසෙක් කිපෙන සුලු වූයේත්, බඳනා ලද වෛර ඇතියේත්, පවිටු ළාමක ගුණමකු වූයේත්, විපයාසීඝ්‍ර දෘෂ්ටි ඇතියේත්, මායාවින් වේ ද ඔහු වසලයෙකැයි දන්නේ ය.
2. මෙලොව යමෙක් ඒකඡ වේව යි, ද්විඡ වේව යි, ප්‍රාණීන් දිවි ගලවා ද? යමක්හට ප්‍රාණීන් කෙරෙහි දයා නැත් ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
3. යමෙක් ගමුදු නියම්ගමුදු වනසා ද, වටලා ගනී ද, “ගම් පහරන සොරෙකැ” යි ප්‍රකට වේද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.

4. ගමිහි වේව යි වල්හි වේව යි අනුන් විසින් මමන්වය කළ (හිමියන් විසින්) නොදුන් වස්තුවක් සොර සිතීන් ගනී ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
5. යමෙක් එකැතින් ණය ගෙන වෝදනා කරනු ලබන්නේ 'තට මාගේ ණයක් නැතැ' යි පලායේ නම් ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
6. යමෙක් අල්පමාත්‍ර වූ ද, කිසිවක් කැමැත්තෙන් මගැ යන ජනයා නසා බඩු වෝලෝ ගනී ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
7. යමෙක් ආත්ම හේතුවෙන් හෝ පරහේතුවෙන් හෝ වේව යි තවද යම් මිනිසෙක් ධනය හේතුවෙන් හෝ සාක්ෂි කොට පුළුවස්නා ලද්දේ දැන දැන මුසා බස් බෙණේ ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
8. යමෙක් නෑ සබදුන් ගේ වේව යි යහළුවන් ගේ වේව යි අශ්‍රුවන් කෙරෙහි බලහත්කාරයෙන් හෝ දෙදෙනා ගේ සභායෙන් හෝ අනාවාරයෙහි හැසිරේ ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
9. යමෙක් අර්ථෝපකරණයෙන් පොහොසත් වූයේ ජරාවෙන් දිරූ පහ වූ යොවුන් බව ඇති මව හෝ පියා හෝ නො පුස්නේ ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
10. යමෙක් මව හෝ පියා හෝ බෑයා බුහුන හෝ පෙළා ද, වචනයෙන් හෝ කෝප උපදවා ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
11. යමෙක් අර්ථය පුළුවස්නා ලද්දේ ඔහුට අහිතයක් ම පවසා ද, අර්ථය ම වුවත් සඟවා කපා කරන්නේ ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
12. යමෙක් පවිකම් කොට, මා නහමක් දකීවා යි කැමැති වේ ද, යමෙක් ප්‍රතිච්ඡන්ත කර්ම ඇති යෙක් වේ ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
13. යමෙක් පර කුලයට ගොස් පිනි හොඳුන් වළඳා තම නිවෙසට පැමිණියහුට ප්‍රතිපූජා නො කෙරේ ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
14. යමෙක් බමුණකු වේව යි, මහණකු වේව යි, අන්කිසි යදියකු වේව යි, මුසවායෙන් රවටා ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
15. යමෙක් හෝජන කාලය එළඹෙත් ම බමුණකු වේව යි, මහණකු වේව යි, පරොස් බසින් කෝප උපදවා ද, කිසිත් නොදේ ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
16. යමෙක් මෝහයෙන් වෙළුණේ කිසිවක් ගනු කැමැත්තේ අසත් බස් තෙපලා ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
17. යමෙක් ස්වකීය මානයෙන් ඉතා හීනවූයේ තමා හුවා දක්වා ද, මෙරමා හෙලා දකී ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
18. මෙරමා හට කෝප උපදවනුයේ තද මසුරු වූයේත් ළාමක වූ ඊජ්සා ඇත්තේ ද, මසුරු බැව් ඇත්තේ ද, ශඨ භාවයෙන් යුක්ත වේ ද, පවට ලජ්ජා නැත්තේ පවට බිය නැත්තේ වේ ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.

19. යමෙක් සම්මා සම්බුදුනට පරිභව බෙණේ ද නොහොත් උන්වහන්සේ ගේ සවු වූ පැවිද්දකුට වේව යි, ගැහැවියකුට වේව යි අපවාද කෙරේ ද ඔහු වසලයෙකැ යි දන්නේ ය.
20. යමෙක් රහත් නො වූයේ මම රහත්මි යි පිළින කෙරේ ද, බඹුන් සහිත වූ ලොවිහි සොරකු වූ මේ තෙමේ ම අධම වූ ම වසලයෙක් වෙයි. යම් පුඟුල් කෙනෙක් මා විසින් තොපට පවසන ලද්දහු ද මොහු ඒකාන්තයෙන් වසලයෙකැ යි කියන ලදහ.
21. ජාතියෙන් වසල නොවෙ යි. ජාතියෙන් බමුණු ද නොවේ. කර්මයෙන් වසල වෙයි. කම්යෙන් බ්‍රාහ්මණ වේ.
22. යම් ප්‍රකාරයකින් මාගේ මේ නිදසුන් වේ ද, ඒ කරුණ මේ ප්‍රකාරයෙනුදු දැනගනිවු (කැමට) බලුමස් උයන සෝපාක නම් සැඩොල් පුතෙක් මාතංග ය යි ප්‍රසිද්ධ විය.
23. ඒ මාතංග හීන කුලෝත්පන්නයකු විසින් ඉතා දුර්ලභ වූ යම් යශසකට පැමිණියේ ද, ඔහුට උවැටැනට බොහෝ ක්ෂත්‍රියෝ ද බ්‍රාහ්මණයෝ ද පැමිණියහ.
24. හේ බුද්ධාදීන් විසින් පිළිපත් බැවින් මහා මාවතක් වූ අෂ්ට සමාපත්ති යානයට නැගී කාමරාගය දුරුකොට බ්‍රහ්ම ලෝකයට පැමිණියේ විය.
25. ජාතිය බඹලොව උපතින් නො වැළඹී ය. වේද හදාරණ කුලයෙහි උපන් වේදය පිළිසරණ කොට ඇති, ඒ බ්‍රාහ්මණයෝ ද නිතර පව් කම්හි දක්නා ලැබෙත්.
26. ඉහාත්මයට ගැරහීමට පත්වූවාහු පරලොවිහි දුගතියට ද පත්වූවාහු දක්නා ලැබෙති. ජාති තොමෝ ඔවුන් දුගතියෙන් හෝ ගැරහීමෙන් නො වළඟයි.
27. ජාතියෙන් වසල නො වේ. ජාතියෙන් බ්‍රාහ්මණ නො වෙයි. කර්මයෙන් වසල වේ. කර්මයෙන් බ්‍රාහ්මණ වේ.

මෙසේ වදාළ කල්හි අග්ගික භාරද්වාජ බ්‍රාහ්මණයා මෙසේ සැල කෙළේ ය. (සුත්‍රාවසානය ආලවක සුත්‍රයෙහි මෙනි.)

7. සවිච විහඩග සුත්‍රය

තථාගතයන් වහන්සේ බුද්ධත්වයෙන් දෙ මසකට පසු ඇසළ පුන් පොහෝදා බරණැස ඉසිපතන නම් මිගදායෙහි දී පස්වග තවුසන් අමතා දම්සක් පැවතුම් සුත්‍රය දෙසූ සේක. එය සංක්ෂිප්ත දේශනාවකි. එහි වතුරායඝී සත්‍යය ත්‍රිපරිවෘත්ත ද්වාදශාකාර වශයෙන් හා ආයඝී අෂ්ටාංගික මාර්ගය මාතෘකා වශයෙන් ද දේශනා කරන ලදී.

එහිදී සැකෙවින් දෙසූ ඒ සුත්‍රය සැරියුත් හිමියන් ලවා විස්තර වශයෙන් දේශනා කරනු කැමති වූ බුදුරජාණන් වහන්සේ හික්ෂුන් අමතා අගසව් දෙනම ගේ ගුණ පවසා උන් වහන්සේලා ඇසුරු කරන්නට අවවාද දී වතුරායඝී සත්‍යය දේශනාවෙහි ශාරීපුත්‍ර හිමියන්ගේ විශේෂ සාමර්ථය දක්වා ගඳ කිළියට වැඩි සේක.

මහණෙනි,

තොපි සැරියුත් මුගලන් දෙ නම ඇසුරු කරවි. ඒ දෙ නම නැණවත් ය. හික්ෂුන්හට සංග්‍රහ කරන්නේ ය. සැරියුත් තෙර වැදූ මව සමාන ය. මුගලන් තෙර කිරීමවු සමාන ය.

මෙසේ ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙමේ තමන් වෙත පැවිදි වූ හෝ අනුන් වෙත පැවිදි වී හෝ පැවිද්දනට ආමිෂයෙන්, ධර්මයෙන් සංග්‍රහ කරමින්, ගිලනුනට උවටැන් කෙරෙමින්, නො ගිලනුනට කමටහන් දෙමින්, අවවාද කරමින් සෝවාන් පෙලෙහි පිහිටුවති. මෙසේ සෝවාන් ඵලය ලැබුවහු මෙයින් මතු ඉතිරි තුන් මගෙහි කටයුතු කරගත හැකිවෙයි. මවුන් කෙරෙහි අපෙක්ෂා රහිතව වෙනත් නවක තෙරවරුනට අවවාද කෙරෙති.

මුගලන් හිමි ද තමන් වෙත හෝ අනුන් වෙත හෝ පැවිදි වූ කුලපුත්‍රයනට එසේ සංග්‍රහ කොට කමටහන්හි යොදවා රහත් ඵලය දක්වා තෙමගෙහි හික්මව යි.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදි. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස් නුවර මීගදාය නම් ඉසිපතනාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරන සේක. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි, කියා මහණුන් ඇමතු සේක. ඒ මහණහු වහන්සැ' යි පිළිවදන් දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක:

මහණෙනි, අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් විසින් බරණැස් ඉසිපතන නම් මුව වනයේ දී මහණකු විසින් වේව යි, බමුණකු විසින් වේව යි, දෙවියකු විසින් වේව යි, මරහු විසින් වේව යි, බඹහු විසින් වේව යි, ලොව කිසිවකු විසින් වේව යි නො පැවැත්විය හැකි අනුත්තර ධර්ම වක්‍රය පවත්වන ලදි. ඒ කෙසේ ද යත්?

චතුරායඝී සත්‍යයන් පැවසීම දෙසීම පැනවීම තැබීම විවරණය විභාගය පළට කිරීමයි. කවර සතර දෙනෙකු ගේ ය යත්? දුෂ්ඨායඝීසත්‍යයාගේ පැවසීම දෙසීම පැනවීම තැබීම විවරණය විභජනය උත්තාහි කරණය, දුෂ්ඨසමුදයායඝීසත්‍යයාගේ - පෙ - දුෂ්ඨනිරෝධායඝීසත්‍යයාගේ - පෙ - දුෂ්ඨනිරෝධගාමීනී ප්‍රතිපදයායඝීසත්‍යයාගේ පැවසීම දෙසීම පැනවීම තැබීම විවරණය විභජනය උත්තාහි කරණය යි.

මහණෙනි, සැරියුත් - මුගලන් දෙදෙන සේවනය කරවු. මහණෙනි, සැරියුත් - මුගලන් දෙදෙන භජනය කරවු. ඒ හික්ෂුහු දෙදෙන පණ්ඩිතය හ. සබ්බමචාරීනට අනුග්‍රාහකයෝ ය. මහණෙනි, ශාරිපුත්‍රයෝ විජාතමාතෘ සදාශයහ. මහණෙනි, මෞද්ගල්ලියායනයෝ පෝෂක උපමාතෘ සදාශයහ. මහණෙනි, මෞද්ගල්ලියායනයෝ පෝෂක උපමාතෘ සදාශයහ. මහණෙනි, ශාරිපුත්‍රයෝ සෝවාන් පෙලෙහි හික්මවති. මෞද්ගල්ලියායනයෝ අර්හත්වයෙහි පිහිටුවති. මහණෙනි, ශාරිපුත්‍රයෝ චතුරායඝී සත්‍යයන් විස්තර විසින් පවසන්නට දෙසන්නට පනවන්නට පිහිටුවන්නට විවරණය කරන්නට විභාග කරන්නට ප්‍රකට කරන්නට ප්‍රභූ වෙති.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළහ. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදාරා හුනස්නෙන් නැගී විහාරයට වැඩියහ.

එකල්හි ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩනා හා මැ ඇවැත්ති මහණෙනි යි හික්ෂුන් ඇමතුහ. ඒ හික්ෂුහු ඇවැත්ති යි ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවනට පිළිවදන් ඇස්වූහ. ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ තෙල සව්වච්ඡංග සූත්‍රය වදාළහ.

ඇවැත්නි, අර්භත් සමයක් සම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් විසින් බරණැස ඉසිපතන නම් මුව වනයේ දී මහණකු වේව යි. බමුණකු වේව යි, දෙවියකු වේව යි, මරකු වේව යි, ලොව අත්කිසිවක්හු විසින් නො පැවැත්විය හෙන අනුත්තර ධර්මවක්‍රය පවත්වන ලදී. ඒ කෙසේ ද යත්, චතුරායඝී සත්‍යයන්ගේ පැවසීම දෙසීම පැනවීම තැබීම විවරණය විභජනය උත්තානිකරණය යි. කවර සතර දෙනකුන්ගේ ද යත්? දුෂ්ඨායඝීසත්‍යයාගේ, දුෂ්ඨසමුදයායඝීසත්‍යයාගේ, දුෂ්ඨනිරෝධායඝීසත්‍යයාගේ, දුෂ්ඨනිරෝධගාමිනි ප්‍රතිපදයායඝීසත්‍යයාගේ පැවසීම දෙසීම පැනවීම තැබීම විවරණය විභජනය උත්තානිකරණය යි.

ඇවැත්නි, දුෂ්ඨායඝීසත්‍යය කවරේ ද යත්? ජාතියත් දුක ය, ජරාවත් දුක ය, මරණයත් දුක ය, ශෝකපරිදේව දුෂ්ඨ දෞර්මනස උපායාසයෝ ද දුක් ය. රිසි යමක් නො ලබා නම් එයද දුක ය. සැකෙවින් පංච උපාදානස්කන්ධයෝ දුක් ය.

ඇවැත්නි ජාතිය කවරී ද? ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව නිකායයෙහි යම් ඉපැත්මෙක්, මොනවට ඉපැත්මෙක්, අවක්‍රාන්තියෙක්, ඉපැත්මෙක් ස්කන්ධයන්ගේ පහළවීමෙක් ආයතනයන්ගේ ප්‍රතිලාභයෙක් වේ ද ඇවැත්නි, මේ ජාතිය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, ජරා කවරහය යත්? ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව නිකායයෙහි යම් දිරීමක් දිරන අයුරෙක් කැඩුණු බවෙක්, පලිත ඇති බවෙක්, ඇඟ රැලිවැටුනු බවෙක්, ආයු පිරිහීමෙක්, ඉඳුරන් පැසීමෙක් වේ ද, ඇවැත්නි, මේ ජරා යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, මරණය කවරේ ද යත්? ඒ ඒ සත්වයන්ගේ ඒ ඒ සත්ව නිකායයෙන් යම් ව්‍යුතියෙක් වචනාකාරයෙක් බිඳීමෙක්, අතුරු දහනෙක් මෘත්‍යුසංඛ්‍යාත මරණයෙක් කාලක්‍රියාවෙක් ස්කන්ධයන් ගේ බිඳීමෙක් ශරීරයා ගේ නික්ෂේපයෙක් ජීවිතීන්ද්‍රියාගේ උපච්ඡේදයෙක් වේද, ඇවැත්නි මේ මරණය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, ශෝක නම් කවරේ ද යත්? ඇවැත්නි, අන්‍යතර අන්‍යතර ව්‍යසනයෙකින් සමන්තාගත වූ අන්‍යතර අන්‍යතර දුෂ්ඨයකින් පහරණ ලද්දහු ගේ යම් ශෝකයෙක් වේ ද, ශෝක කළ බවෙක් වේ ද, අභ්‍යන්තර ශෝකයක් වේ ද, ඇවැත්නි, මේ ශෝකය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, පරිදේව නම් කවරේ ද යත්? ඇවැත්නි, අන්‍යතර ව්‍යසනයෙකින් සමන්තාගත වූ අන්‍යතර අන්‍යතර දුෂ්ඨයකින් පහරණ ලද්දහු ගේ නම් ගොත් දක්වමින් හැඬීමෙක්, නම කියා හඬන අයුරෙක්, නම් ගොත් කියා හඬන බවෙක් වේ ද, ඇවැත්නි, මේ පරිදේවය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, දුෂ්ඨය කවරේ ද යත්? යම් කායික දුෂ්ඨයෙක්, කායික අමධුරයෙක්, කාය සංස්පර්ශයෙන්, උපන් දුකෙක්, නො මිහිරක්, වේදනාවෙක් වේ ද, ඇවැත්නි, මේ දුෂ්ඨය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, දොම්නස කවරේ ද යත්? යම් වෛතසික දුෂ්ඨයෙක්, වෛතසික අමධුරයෙක්, මනෝසම්ඵස්සයෙන් හටගත් දුෂ්ඨ වේදනාවෙක්, අමධුර වේදනාවෙක් ඇද්ද, ඇවැත්නි, මේ දොම්නසය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, උපායාසය කවරේ ද යත්? ඇවැත්නි, අන්‍යතර වූ ව්‍යසනයකින් යුක්ත වූවහු ගේ අන්‍යතර අන්‍යතර වූ දුෂ්ඨ ධර්මයකින් පහළහු ගේ යම් ආයාසයක්, උපායාසයක්, ආයාසාකාරයෙක් ඇද්ද, ඇවැත්නි, මේ උපායාසය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, යම් ඉච්ඡාවක් නො ලබා නම් එ ද දුකය. ඇවැත්නි, ජාති ස්වභාව ඇති සත්‍වයාට මෙබඳු ඉච්ඡායෙක් උපදනේ ය. අපි ජාතිස්වභාව ඇත්තමෝ නො වන්නමෝ නම් මනා මැනු, උත්පත්තිය අප වෙත නො ඒ නම් මනා මැනු කියායි. එය ඉච්ඡායෙන් නො ලැබිය හැක්කකි. මෙ ද යම් ඉච්ඡාවක් නො ලබා නම් එද දුකය. යනුවෙයි. ඇවැත්නි, ජරා ස්වභාව ඇති සත්වයනට ඇවැත්නි, මරණස්වභාව ඇති සත්වයන්ට ඇවැත්නි, ශෝක - පරිදේව - දොර්මනස්ස ස්වභාව ඇත්තමෝ නො වන්නමෝ නම් මනා මැනු, ශෝක - පරිදේව - දුෂ්ඨ - දොර්මනස්ස - උපායාසයෝ අප කරා නො පැමිණෙත් නම් මනා මැනු කියාය. තෙල ඉච්ඡායෙන් නො ලැබිය හැක්කකි. මෙ ද යම් ඉච්ඡාවක් නො ලබා නම් එද දුකය යනු නම් වෙයි.

ඇවැත්නි, සංක්ෂේපයෙන් දුෂ්ඨ වූ, පඤ්චෝපාදානස්කන්ධයෝ කවරහය යත්? හේ මෙසේ ය: රූපෝපාදානස්කන්ධය, වේදනෝපාදානස්කන්ධය, සංඥෙපාදානස්කන්ධය, සංඛාරෝපාදානස්කන්ධය, විඤ්ඤෝපාදානස්කන්ධය යි. ඇවැත්නි මොහු සැකෙවින් දුෂ්ඨ වූ පඤ්චෝපාදානස්කන්ධය ය යි කියනු ලැබේ. ඇවැත්නි, මේ දුෂ්ඨයාණී සත්‍යය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, දුෂ්ඨ සමුදයාණී සත්‍යය කවරේ ද යත්? පුනර්භවය පිණිස වැටෙන නන්දිරාග සහගත වූ ඒ ඒ භවයෙහි ඇළුම් කරන යම් තෘෂ්ණායෙක් ඇද්ද, ඒ කෙසේ ද යත්? කාමතෘෂ්ණා ය, භවතෘෂ්ණා ය, විභවතෘෂ්ණා ය, මේ දුෂ්ඨ සමුදය ආයාණී සත්‍යය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, දුෂ්ඨ නිරෝධ - ආයාණී සත්‍යය කවරේ ද යත්? ඒ තෘෂ්ණාව ගේ මැ, යම් අශේෂ විරාග නිරෝධයෙක්, ත්‍යාගයෙක්, නෙරැපීමෙක්, මිදීමෙක්, නො ඇල්මෙක් ඇද්ද, ඇවැත්නි, මේ දුෂ්ඨ නිරෝධ ආයාණී සත්‍යය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, දුෂ්ඨ නිරෝධ ගාමිනී ප්‍රතිපදා - ආයාණී සත්‍යය කවරේ ද යත්? මේ අරී අටඟ්ග මැයි. ඒ කෙසේ ද යත්? සමයක් දෘෂ්ටිය, සමයක් සංකල්පය, සමයක් වචනය, සමයක් කර්මාන්තය, සමයක් ආජීවය, සමයක් ව්‍යායාමය, සමයක් ස්මෘතිය, සමයක් සමාධිය යි.

ඇවැත්නි, සමයක් දෘෂ්ටිය කවරී ද? දුක කෙරෙහි මේ දුක යයි දැනීමෙක් වේ ද, දුෂ්ඨ සමුදය කෙරෙහි මේ දුෂ්ඨ සමුදය යි දැනීමෙක් වේ ද, දුෂ්ඨ නිරෝධය පිළිබඳ දැනීමෙක් වේ ද, දුක නිරුද්ධ කිරීමට පිළිපැදීම පිළිබඳ යම් දැනීමෙක් වේ ද එය සමයක් දෘෂ්ටිය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, සමයක් සංකල්පය කවරේ ද යත්? නෛෂ්ක්‍රමය සංකල්පය, අව්‍යාපාද සංකල්පය, අවිහිංසා සංකල්පය යි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් සංකල්පය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, සමයක් වචන කවරේ ද යත්? මුසවායෙන් වැළකීම, පිසුණු බසින් වැළකීම, පරොස් බසින් වැළකීම හා ප්‍රලාපයෙන් වැළකීම යි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් වචනය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, සමයක් කර්මාන්තය කවරේ ද යත්? පණිවායෙන් වැළකීම, අයිතාදනින් වැළකීම, කාමයෙහි මිසභසරින් වැළකීම යි. මේ සමයක් කර්මාන්තය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, සමයක් ආජීවය කවරේ ද යත්? ඇවැත්නි, මේ සස්නෙහි ආයතී ශ්‍රාවක තෙමේ මිථ්‍යා ආජීව හැරපියා සමයක් ආජීවයෙන් ජීවිකා කෙරෙයි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් ආජීවය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, සමයක් ව්‍යායාමය කවරේ ද යත්? ඇවැත්නි, මේ සස්නෙහි මහණ නූපන් ළාමක අකුශල ධර්මයන් නූපදනා පිණිස කර්තුකම්‍යතා කුශලච්ඡන්දය උපදවයි. ව්‍යායාම කෙරෙයි. වීයතීය පවත්වයි. සිත නගයි. ප්‍රධන් වීයතී කෙරෙයි. උපන් ළාමක අකුශල ධර්මයන් දුරුකරනු පිණිස කුසලච්ඡන්දය උපදවයි. ව්‍යායාම කෙරෙයි. වීයතීය පවත්වයි. සිත නගයි. ප්‍රධන් වීයතී කෙරෙයි. උපන් කුශල ධර්මයන්ගේ පැවැත්ම පිණිස නො නැසීම පිණිස බහුල භාවය පිණිස විපුලභාවය පිණිස වර්ධනය පිණිස පරිපූරණය පිණිස කර්තුකම්‍යතා කුසලච්ඡන්දය උපදවයි. ව්‍යායාම කෙරෙයි. වීයතී පවත්වයි. සිත නගයි. ප්‍රධන් වීයතී කෙරෙයි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් ව්‍යායාමය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි සමයක් ස්මෘතිය කවරේ ද යත්? ඇවැත්නි, මේ සස්නෙහි මහණ කයෙහි කය අනුව නුවණින් දක්නා සුලු වැ කෙලෙස් තවන වැර ඇතිව සමයක් ප්‍රඥා ඇතිව ස්මෘතිමත්ව පඤ්චස්කන්ධ ලෝකයෙහි අභිධ්‍යා දෞර්මනසස දුරුකොට වාසය කෙරෙයි. වේදනායෙහි චිත්තයෙහි ධර්මයෙහි ධර්මය නුවණින් දක්නා සුලුව කෙලෙස් තවන වැර ඇතිව අභිධ්‍යා දෞර්මනසස දුරුකොට වාසය කෙරෙයි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් ස්මෘතිය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, සමයක් සමාධිය කවරේ ද යත්? ඇවැත්නි, මේ සස්නෙහි මහණ කාමයෙන් වෙන්ව ම අකුසල් දහමින් වෙන්ව ම විතර්ක සහිත විචාර සහිත විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිසුඛ ඇති පළමුවන දැහැන උපයා වාසය කෙරෙයි. විතර්ක විචාරයන් ගේ ව්‍යුපගමනයෙන් සිය සිතෙහි පැහැදීම කරන චිත්තයා ගේ ඒකග්‍රතාව ඇති විතර්ක රහිත විචාර රහිත සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීති සුඛ ඇති දෙවන දැහැන් - තුන්වන දැහැන් - සිවුවන දැහැන් උපයා වාසය කෙරෙයි. ඇවැත්නි, මේ සමයක් සමාධිය යි කියනු ලැබේ.

ඇවැත්නි, අරහත් සමයක් සම්බුද්ධ වූ තථාගතයන් වහන්සේ විසින් බරණැස් නුවර මිගදාය නම් වූ ඉසිපතනාරාමයෙහි දී මහණකු විසින් වේව යි, බමුණකු විසින් වේව යි, දෙවියකු විසින් වේව යි, නො පැවැත්විය හැකි අනුක්තර, ධම්මක්‍රය පවත්වන ලදී. යම් මේ චතුරාර්ය සත්‍යයන් ගේ විභාග කොට පැවසීමක් වේ ද, දෙසීමක් වේ ද, පැනවීමක් වේ ද, ස්ථාපනයක් වේ ද, විවෘත කිරීමක් වේ ද, බෙදාලීමක් වේ ද, ප්‍රකට කිරීමක් වේ ද එය යි.

ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ මේ සච්ච විහඹග සූත්‍රය දෙසූහ. සතුටු සිත් ඇති ඒ මහණහු ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවන්ගේ භාෂිතය සතුටින් පිළිගත්හ.

ආටානාටිය සූත්‍රය

පිරිත් දේශනාව අවසන් කරනු පිණිස සථිකියානා කරනු ලබන මේ සූත්‍රය දසලක්ෂ සියක් තරම් වූ ලෝක පද්ධතීන් කෙරෙහි බලපෑමක් කළ හැකි බැව් දැක්වේ. විපස්සී බුදුන් ගේ පටන් බුදුවරුන් සත් නමක් වෙත නමස්කාර කෙරෙන අතර වෙනත් දෙව් දේවතාවන් ද නම් කෙරේ.

භික්ෂු භික්ෂුණී උපාසක උපාසිකා යන සිවුවනක් පිරිසට අමනුෂ්‍යාදීන් ගෙන් පැමිණෙන උවදුරු වලක්වා ගැනීම සඳහා සිවුවරම් දෙවියන් වෙනුවෙන් වෛශ්‍රවණයා විසින් බුදුරජුන්ට පැවසුවේ යයි කියන ආටානාටිය සූත්‍රය ඇසීමට මිනිසුන් වඩාත් ප්‍රිය කරන්නේ යකුන් එළවීමේ බලයක් මේ සූත්‍රයේ අන්තර්ගත වේ ය යන විශ්වාසය නිසයි. භික්ෂුන් වහන්සේන් මෙය දේශනා කළේ භය සම්ප්‍රයුක්ත ගෞරවයකින් යුක්තව ය.

යක්ෂාවේෂ වූ රෝගියකු සුව කිරීමෙහි දී පිරිත සථිකියානා කළ යුතු අන්දම සුමංගල විලාසිනියෙහි විස්තර වශයෙන් දක්වා තිබේ. එහි සඳහන් වන හැටියට මෙත්ත, රතන සහ ධජග්ග සූත්‍ර සත් දවසක් සථිකියානා කළ යුතුය. එසේ කිරීමෙන් පසුව ද අමනුෂ්‍යයා මිනිසා අතහැර නො ගියහොත් ආටානාටිය සූත්‍රය සථිකියානා කළ යුතු වේ. එහෙත් මූලින් සඳහන් කළ සූත්‍ර නොකියවා ආටානාටිය සථිකියානා කරනු සුදුසු නොවේ. පිරිත් සථිකියානා කරන භික්ෂුන්ට මෙම කාලය තුළ මස් හෝ පිටියෙන් සෑදූ අහරක් හෝ වැළඳීම නුසුදුසු ය. සුසාන භූමියක නො විසිය යුතු ය. විහාරයේ සිට ගිහියා ගේ නිවස දක්වා පළිභවලින් මැනවින් කළ ආරක්ෂා සහිතව යා යුතු වේ. සථිකියානා කළ යුත්තේ ගෙයක් තුළ ය. එහි දොර කවුළු සියල්ල වසා තැබිය යුතු අතර ආයුධ ගත් අත් ඇති මිනිසුන් භික්ෂුන්ට වටේ සිට ආරක්ෂා කළ යුතු වේ. භික්ෂුන්ට මෙහි සහගත සිතිවිලි සිතෙහි ප්‍රමුඛව තබාගෙන පිරිත් සථිකියානා ඇරඹිය යුතු වේ. එවිට ද අමනුෂ්‍යයෝ නො ගියහොත් රෝගියා වෛතය මඵවකට ගෙන ගොස් එහි දී මංගල ගාථා සථිකියානා කළ යුතු ය. සියල්ල ම අසාර්ථක වුවහොත් දෙවියන් ඇයද, “දෙවියනි, මෙසේ දනිව්. මේ අමනුෂ්‍යයා අපි කීවක් නොකරයි. දැන් අපි බුදුන්ගේ ආඥාව කරන්නෙමු” යි කීව යුතු ය.

අමනුෂ්‍යයකු භික්ෂු නමකට ආවේෂ වුවහොත් බුදුන්ට සුවද දුම් මල් පහන් පුදා පැමිණි පිරිසට එම පින් අනුමෝදන් කොට උපදාන වූ භික්ෂුව ගේ යහපත පිණිස සෙසු භික්ෂුන් විසින් පිරිත් සථිකියානා කළ යුතු වේ. සිල්වත් භික්ෂු නමකට හිරිහැර නො කරන ලෙස ද අමනුෂ්‍යයන්ට කියා සිටිය යුතු ය.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර නිසා ගිජුකුළු පව්වෙහි වැඩ වසන සේක. එකල වරම් දෙව් මහරජු සතර දෙනා මහත් යක්ෂ සේනායෙන් ද, මහත් ගන්ධර්ව සේනායෙන් ද, මහත් කුම්භාණ්ඩ සේනායෙන් ද මහත් නාග සේනායෙන් ද සතර දෙස රැකවල් තබා, සතර දෙස බල මුළු පිහිටුවා, සතර දිග මුරකරුවන් රඳවා, රෑ පෙරයම් ඉක්ම ගිය කල්හි අහිරාම වණ් ඇතිව, සියළු ගිජුකුළුපව්ව එකලු කොට, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹියාහු ය. එළඹ මඹ ආදරයෙන් වැද එක්පස්ව

උන්හ. ඔවුන් පිරිවර වූ ඒ යක්කු ද ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැඳ එකත්පසෙක උන්හ. ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ. සතුටට කරුණු වූ සිත රැඳවිය යුතු වූ කථාව නිමවා එක් පසෙක උන්හ. ඇතැම් කෙනෙක් නම් ගොත් අස්වා එක් පසෙක හුන්හ. ඇතැම් කෙනෙක් නිහඬ ව එක් පසෙක හුන්හ.

එකත් පසෙක හුන් වෙසවුණු මහරජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැල කෙළේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නො පැහැදුණු මහ තෙදැති යක්කු වෙත්ම ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පැහැදුණු මහ තෙදැති යක්කු ද වෙත්ම ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නො පහන් වූ හීන තෙද ඇති යක්කු ද වෙත්ම ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පහන් වූ හීන තෙද ඇති යක්කු ද වෙත්ම ය. වහන්ස, බොහෝ සෙයින් යක්කු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නො පැහැදුණෝ ම වෙත්. ඒ කවර හෙයින් ද යත්? වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි පණිවායෙන් වැළැක්ම පිණිස දහම් දෙසන සේක. අයිනාදනින් වැළැක්ම පිණිස දහම් දෙසන සේක. කාමයන්හි වැරදි හැසිරීම වැළැක්ම පිණිස දහම් දෙසන සේක. මුසවායෙන් වළක්නා පිණිස දහම් දෙසන සේක. මත් බවට හා පමාවට කරුණු වූ රහමෙර පීමෙන් වැළැක්ම පිණිස දහම් දෙසන සේක.

යක්කු වනාහි බොහෝ සෙයින් පණිවායෙන් නො වැළැක්කාහු ම ය. අයිනාදනින් නො වැළැක්කාහු ම ය. කාමයන්හි වැරදි හැසිරීමෙන් නො වැළැක්කාහු ම ය. මුසවායෙන් නො වැළැක්කාහු ම ය. මත් බවට ද පමාවට ද කාරණ වූ රහමෙර පීමෙන් නො වැළැක්කාහු ම ය. ඔවුන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ දහම් දෙසුම අප්‍රිය වේ. අමනාප වේ. වහන්ස, යම් කෙනෙක් අල්ප ශබ්ද ඇති, මද වූ හඬ ඇති, පහ වූ ජනවාකය ඇති, මිනිසුන් ගේ හුදෙකලාව කළ යුතු ක්‍රියාවන්ට නිසි වූ එකලාව හිඳීමට සුදුසු වූ, අරණ්‍ය වනප්‍රස්ථයන් ද බොහෝදුර සෙනසුන් ද සේවනය කෙරෙත් ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සස්තෙහි නො පහන් වූ ඒ සෙනසුන්හි නිවැසි මහ තෙදැති යක්කු වෙත්. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් ගේ පැහැදීම පිණිස මහණුන් ගේ මෙහෙණින් ගේ උවසුවන් ගේ උවැසියන් ගේ ගුප්තිය පිණිස, ආරක්ෂාව පිණිස, පීඩාවක් නො වනු පිණිස, පහසු වාසය පිණිස ආටානාටීය පිරිත උගන්තා සේක්ව'යි කීයේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬ ව ඉවසූ සේක.

ඉක්බිති වෙසවුණු මහරජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉවසූ නියාව දැන එවේලෙහි මේ ආටානාටීය පිරිත කීයේ ය.

පසස් ඇති සිරිමත් වූ විපස්සී බුදු රජුන්ට නමස්කාර වේවා. සියලු සත්තට අනුකම්පා ඇති සිබි බුදු රජුන්ට නමස්කාර වේවා.

සෝදා හළ කෙලෙස් ඇති තපස්වී වූ වෙස්සභු බුදු රජුන්ට නමස්කාර වේවා. මරසෙන් මැඬලූ කකුසඳු බුදු රජුන්ට නමස්කාර වේවා.

බාහිත පාපී වූ, වැස නිම වූ මග බබසර ඇති කෝණාගමන බුදු රජුන්ට නමස්කාර වේවා. හැම දැයෙහි මිදුනා වූ කසුප් බුදු රජුන්ට නමස්කාර වේවා.

යමෙක් දුක් දුරලන මේ ධර්මය දෙසී ද ශ්‍රීමත් වූ ඒ ශාක්‍ය පුත්‍ර අංගිරසයන් වහන්සේට නමස්කාර වේවා.

ලොව යම් කෙනෙක් තුමු නිවුණාහු තත් වූ පරිදි (සත්‍යයන්) විවසුන් නුවණින් දුටුහු ද, මහත් වූ, පහ වූ බිය ඇති, මාත්‍රභාණ වූ (මුසවා කේලාම් ඇ නො කියන) ඒ ක්ෂීණාශ්‍රවයෝ

දෙව් මිනිස්තට හිත වූ විද්‍යා හා වරණ ධර්මයෙන් සම්පූර්ණ වූ, මහත්වයට පැමිණි, පහ වූ බිය ඇති යම්බඳු වූ ගෞතමයන් වහන්සේට නමස්කාර කෙරෙත් ද, ඒ බුදු රජුනට ද ඔබට පළමුව සිටි බුදුවරුනට ද නමස්කාර වේවා.

මහා රශ්මි මණ්ඩලයක් ඇති, ආදිත්‍ය සංඛ්‍යාත සුයඹ් තෙමේ යම් තැනෙකින් උදාවේ ද, යම් ඒ හිරුහු නැගෙනා කල්හි, රාත්‍රියක් අතුරුදහන්වේ ද,

යම් දිනෙක හිරු නැගී කල්හි දහවලැ යි කියනු ලැබේ ද, ඒ දිගැ පිවිසුණු නදී ජලය ඇති සමුද්‍ර නම් වූ ගැඹුරු ජලාශය වෙයි. මෙසේ එහි එය නදී ජලය ඇති මුහුදු යැ යි දනිත්. කීර්තිමත් ඒ මහරජෙක් යම් දිශාවක් පාලනය කෙරෙයි ද, එය මෙතැනින් පෙර දෙස යයි මහජන තෙමේ කියයි.

ගන්ධර්වයනට අධිපති වූ, නම් වශයෙන් ධාතරාජට්‍ර යයි ප්‍රකට වූ හේ ගන්ධර්වයන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දේ, නැටුම්, ගැයුම්වලින් සිත් අලවා වෙසෙයි. ඔහුට ඉන්ද්‍ර යන එක්ම නමක් ඇති පුතුවන් ද බොහෝ ඇතැ යි මා විසින් අසන ලදි. මහ බලැති ඉන්ද්‍ර නම් වූ ඔහු අසුවෙක් ද දශයෙක් ද එකෙක් ද වෙත්. ඔහු ද සුයඹ් බන්ධු වූ කෙලෙස් නින්දෙන් පිබිදියා වූ මහත්වයට පැමිණි පහවූ භය ඇති බුදුරදුන් දැක,

පුරුෂාජානෙයයාණෙනි, ඔබට නමස්කාර වේවා. පුරුෂෝත්තමයාණෙනි, ඔබට නමස්කාර වේවා යි දුර සිටැ ම නමස්කාර කෙරෙත්. ඔබ නිපුණ වූ සර්වතාඥානයෙන් මහජනයා දෙස බලති යි කියා අමනුෂ්‍යයෝ ද ඔබ වදිති. මෙය අප විසින් එක්වන් අසන ලදි. එහෙයින්, තෙපි ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදිනු දැ යි අපි මෙසේ ප්‍රශ්න වශයෙන් කියමිහ. අපි ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදිමිහ. විද්‍යාවරණ සම්පන්න වූ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදිමි හ යි (පිළිතුරු දෙති)

මහා රැස් මඩුලු ඇති, ආදිත්‍ය නම් වූ හිරු යම් දිනෙක බස්නේ ද, යම් ඒ හිරු බස්නා කල්හි, දහවලත් අතුරුදහන්වේ ද, යම් දිගකට හිරු බැස ගිය කල රාත්‍රිය යි කියනු ලැබේ ද ඒ දින පිවිසුණු නදී ජලය ඇති සමුද්‍ර නම් වූ ගැඹුරු ජලාශය වෙයි. මෙසේ එහි එය නදී ජලය ඇති මුහුදු යැ යි දනිත්. යසස් ඇති ඒ මහරජෙක් යම් දිගක් පාලනය කෙරෙයි ද, එය මෙතැනින් පැසිම් දෙස යයි මහජනයා කියයි.

නාගයනට අධිපති වූ නම් විසින් විරූපාක්‍ෂ යයි ප්‍රකට වූ හේ නාගයන් විසින් පෙරටු කරන ලද්දේ, නැටුම්, ගැයුම්වලින් සිත් අලවා එහි වෙසෙයි. ඔහුට එක්ම නමක් ඇති පුතුවන් ද බොහෝ ඇතැ යි මා විසින් අසන ලදි. මහ බලැති ඉන්ද්‍ර නම් වූ ඔහු එක් අනු දෙනෙක් වෙත්. ඔහු ද සුයඹ් බන්ධු වූ කෙලෙස් නින්දෙන් පිබිදියා වූ මහත්වයට පැමිණි පහවූ බිය ඇති බුදුරදුන් දැක,

ආජානෙය පුරුෂයාණෙනි, ඔබට නමස්කාර වේවා. පුරුෂෝත්තමයාණෙනි, ඔබට නමස්කාර වේවා යි දුර සිටැ ම නමස්කාර කෙරෙත්.

ඔබ නිපුණ වූ සර්වතාඥානයෙන් මහජනයා දෙස බලනි යි අමනුෂ්‍යයෝ ද ඔබ වදිත්. මෙය අප විසින් එක්වත් අසන ලදි. එහෙයින්, තෙපි සර්වඥයන් වහන්සේ වදිනු දැ යි මෙසේ අපි ප්‍රශ්න කරමිහ. ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදුමිහ. විද්‍යාවරණ සම්පන්න වූ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදුම් හ යි ඔහු කියත්.

යම් දිග් භාගයක ඉතා දැකුම්කළු මහමේරු පර්වත වෙයි. එහි සිත්කලු වූ උතුරුකුරුව වෙයි. එහි මමන්වය නැති ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි පරිග්‍රහයක් නැති මිනිස්සු උපදිති. ඔහු ධාන්‍ය බිජුවට නො වපුරත්. නඟුල ද කෙතට නො පමුණුවනු ලැබේ. ඒ මිනිස්සු නො සානා ලද බිම තමන් ම නැගී පැසුණු භාලේ පරිභෝග කරත්. කුඩු නැති, නොහො නැති, ශුද්ධ වූ සුවඳ ඇති සහල් සැලියක බහා පිසෑ එයින් ගෙන බොජුන් වළඳත්.

එහි වෙසවුණු රජු ගේ පිරිවර යක්කු එළදෙන එක් කුරුකි වාහනයක් කොට ගෙන දිශාවෙන් දිශාවට යෙත්. සිවුපාවකු එක් කුරයක් ඇති වාහනයක් කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙත්, ස්ත්‍රියක වාහන කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙත්. පුරුෂයකු වාහන කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙත්. කුමාරියක වාහනය කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙත්. කුමරකු වාහන කොට ගෙන දෙසින් දෙස යෙත්. ඒ වෙසවුණු රජු ගේ පරිවාරක යක්ෂයෝ එළඹ සිටි හස්ති යානය ද අශ්ව යානය ද දිව්‍යයාන ද යන එකී යානයන් අරා සියලු දික් සිසාරා යෙති.

යසස් ඇති ඒ වෙසවුණු මහ රජුට ප්‍රාසාද ද සිව් ගෙවල් ද වෙත්. නුවරෙක් ද, එයින් ඔබ්බෙහි ජනෝස නම් නුවරෙක් ද, අන්‍ය නවනවතිය නම් නුවරෙක් ද, අම්බර අම්බරවතිය නම් නුවරෙක් ද, අන්‍ය ආලකමන්දා රාජධානියෙක් ද ඇත. නිදුකාණෙනි, කුවේර මහ රජු ගේ රජදහන විසාණා නම, එහෙයින් කුවේර මහරජ වෙස්සවණ (වෙසවුණු) යැයි නම් කරනු ලැබෙයි. එහි තතෝලා, තත්තලා, ඕජසී, තේජසී, තතෝජසී, සුරරාජ, අරිෂ්ට, නේමි, අරිෂ්ටනේමි යන නම් ඇති (දොළොස්) යක් රැටියෝ කරුණු විමසා පවසත්.

යම් පොකුණකින් දිය ඇදගෙන මේසයෝ වසින් ද, යම් පොකුණකින් වර්ෂාවෝ පැතිරෙත් ද, එසේ වූ ධරණි නම් ජලාශයක් ද එහි වෙයි. එහි තෙර යකුන් රැස්ව හිඳනා හගලවතී නම් රුවන් මඩුවෙක් වෙයි.

එහි විවිධ පක්ෂි සමූහයන් ගෙන් යුක්ත වූ මොණරුන් ද කොස්වාලිහිණියන් ද විසින් දුන් නාද ඇති, කෝකිලාදීන් විසින් මනෝඥ නාදයෙන් උන්නාදිත වූ නිති එල දරණ වාක්ෂයෝ වෙත්. මෙහි පියුම් වෙනෙහි ජීවං ජීව යයි හඬ නගන පක්ෂි කෙනෙක් ද, තව උටියව, චිත්තක නම් පක්ෂීහු ද, වැලි කුකුළෝ ද, රන්වන් කකුළුවෝ ද ඒ පොක්බරසාකක නම් පක්ෂීහු ද වෙත්, මෙහි ගිරවුන් ගේ ද, සැළලිහිණියන් ගේ ද හඬ ඇත. දණ්ඩ මානවක නම් පක්ෂීහු ද මෙහි හැසිරෙත්. මෙසේ හැමකල්හි ඒ කුවේරයා ගේ පියුම් විල හොබනේ ය.

යසස් ඇති කුවේර මහරජ යම් දිගක් පාලනය කෙරෙයි ද, මෙතැනින් උතුර දෙස යැයි මහජන තෙමේ කියයි. නම් විසින් කුවේර යයි ප්‍රකට වූ, යක්ෂයාට අධිපති වූ, හෙතෙමේ යකුන් විසින් පෙරටු කර ගන්නා ලද්දේ නාත්‍ය ගීතයෙන් සිත් අලවා වෙසෙයි. ඔහුට එක් නම ඇති බොහෝ පුතුන් ද වෙති යි මා විසින් අසන ලදි. ඔහු ඉන්ද්‍ර යන නම ඇති බලැති එක් අනු දෙනෙකි.

ඔහු ද සුයඹ්බන්ධු වූ ක්ලෙශ නිදායෙන් පිබිදුණු මහත්ව ප්‍රාප්ත පහවූ බිය ඇති බුදුරදුන් දැක ආචාර්ය පුරුෂයාණනි, ඔබට නමස්කාර වේවා. උත්තම පුරුෂයාණනි, ඔබට නමස්කාර වේවා යි දුර සිට ම නමදිත්. ඔබට නිපුණ වූ සර්වඥතාඥනයෙන් මහජනයා වෙත බලති යි කියා අමනුෂ්‍යයෝ ද ඔබ වදිත්. මෙය අප විසින් එක්වත් අසන ලදී. එහෙයින්, ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ වදිනුදැයි මෙසේ (ප්‍රශ්න කොට) කියමිහ. ගෞතම ජිනයන් වහන්සේ අපි වදිමු. විද්‍යාවරණ දෙකින් සම්පූර්ණ වූ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ වදිමුයි ඔහු උත්තර දෙත්.

නිදුකාණන් වහන්ස, මහණුනට ද, මෙහෙණනට ද, උචසුවනට ද, උචැසියනට ද ගුප්තිය පිණිස, රැක්ම පිණිස, නො වෙහෙසීම පිණිස, සැප විහරණය පිණිස වූ ඒ ආටානාටිය පිරිත නම් මෙය ය. නිදුකාණන් වහන්ස, යම්කිසි මහණක්හු හෝ මෙහෙණක හෝ උචසුවකු හෝ උචැසියක විසින් මේ ආටානාටිය පිරිත මනාකොට උගන්නා ලද්දේ, අර්ථව්‍යාපනයෙන් පිරිපුන් කොට පුහුණු කරන ලද්දේ වී නම් යක්ෂයෙක් හෝ යක්ෂණියක් හෝ යක්ෂ පෝතකයෙක් හෝ යක්ෂ පෝතකයෙක් හෝ යක්ෂ පෝතිකාවක් හෝ යක්ෂ මහාමාත්‍රයෙක් හෝ යක්ෂ පාරිෂද්‍යයෙක් හෝ යක්ෂ පරිවාරකයෙක් හෝ ගන්ධර්වයෙක් හෝ ගන්ධර්වියක් හෝ ගන්ධර්ව පෝතකයෙක් හෝ ගන්ධර්ව පෝතිකාවක් හෝ ගන්ධර්ව මහාමාත්‍රයෙක් හෝ ගන්ධර්ව පාරිෂද්‍යයෙක් හෝ ගන්ධර්ව පරිවාරකයෙක් හෝ කුම්භණ්ඩයෙක් හෝ කුම්භණ්ඩියක් හෝ කුම්භණ්ඩ පෝතකයෙක් හෝ කුම්භණ්ඩ පෝතිකාවක් හෝ කුම්භණ්ඩ මහාමාත්‍රයෙක් හෝ කුම්භණ්ඩ පාරිෂද්‍යයෙක් හෝ කුම්භණ්ඩ පරිවාරකයෙක් හෝ නාගයෙක් හෝ නාගිනියක් හෝ නාග පෝතකයෙක් හෝ නාග පෝතිකාවක් හෝ නාග මහාමාත්‍රයෙක් හෝ නාග පාරිෂද්‍යයෙක් හෝ නාග පරිවාරකයෙක් හෝ මෙකී යම්කිසි අමනුෂ්‍යයෙක් ද්වේෂයෙන් ප්‍රදුෂිත සිතැත්තේ මහණකු හෝ මෙහෙණක හෝ උචසුවකු හෝ උචැසියක හෝ මේ කිසිවකු යන්තහු අනුව යන්තේ ද, සිටියහු වෙත සිටින්නේ ද, උන්නහු වෙත ඉඳුනේ ද, හොත්තහු වෙත හෝතේ ද, නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂ්‍ය තෙමේ මාගේ ගම්හි හෝ නියම්ගම්හි හෝ සත්කාරයක් හෝ ගෞරවයක් හෝ නො ලබන්නේ ය. නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂ්‍ය තෙමේ මගේ ආලකමන්දා රාජධානියෙහි වසන ගෙයක් හෝ නවාතැනක් හෝ නො ලබන්නේ ය.

නිදුකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂ්‍ය තෙමේ මගේ යක්ෂ සමාගමයට යන්නට හෝ නො ලබන්නේ ය.

චැලිදු නිදුකාණන් වහන්ස, අමනුෂ්‍යයෝ ඔහු ආවාහයක් නො කොට හැක්කකුදු විවාහයක් නො කට හැක්කකුදු කරන්නාහ. තවද නිදුකාණන් වහන්ස, අමනුෂ්‍යයෝ ඔහුට අත් බව එළවා කියනු ලබන පරිපූර්ණ පරිභව වචනයෙන් බණින්නාහ. නිදුකාණන් වහන්ස, තවද අමනුෂ්‍යයෝ හිස් වූ ලෝභ පාත්‍රයක් යටිකුරු කොට හිස නමන්නාහ. තවද නිදුකාණන් වහන්ස, අමනුෂ්‍යයෝ ඔහු හිස සත් කඩක් කොට පලන්නාහු ද වෙති.

නිදුකාණන් වහන්ස, නපුරු වූ, සතුරු වූ, කළ දැයම වැඩියක් කරන්නා වූ අමනුෂ්‍යයෝ ඇත. ඔහු සතර වරම් මහ රජදරුවන් ගේ බස් නොම පිළිගනිත්. වරම් රජුන් අයත්

සෙනෙවියන් ගේ බස් ද නොම පිළිගනිත්, වරම් රජුන් වෙත සිටිනා යක් සෙනෙවියන් ගේ මෙහෙකරුවන්ගේ බස්ද නොම පිළිගනිති. නිද්දකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂ්‍යයෝ වරම් මහරජුන් ගේ සතුරෝ නමැයි කියනු ලැබේ.

නිද්දකාණන් වහන්ස, යම්සේ මගධාධිපති රජු ගේ රටෙහි මහ සොරහු ඇති ද, ඔහු මගධාධිපති රජු ගේ වචන නොම පිළිගනිත් ද, මගධාධිපති රජු ගේ සෙනෙවියන් ගේ මෙහෙකරුවන්ගේ වචනත් නොම පිළිගනිත් ද, නිද්දකාණන් වහන්ස, ඒ මහ සොරු මගධාධිපති රජු ගේ සතුරෝ නමැයි කියනු ලැබෙත් ද, එසේම නිද්දකාණන් වහන්ස, නපුරු වූ සතුරු වූ කළ එකට වැඩියක් කරන්නා වූ අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් වෙත් ම ය. ඔහු වරම් මහ රජුන් ගේ සෙනෙවියන් බස් ද නොම පිළිගනිත්, වරම් මහරජුන් අයත් සෙනෙවියන් ගේ මෙහෙකරුවන් බස් ද නො පිළිගනිත්. නිද්දකාණන් වහන්ස, ඒ අමනුෂ්‍යයෝ වරම් මහරජුන් ගේ සතුරෝය යි කියනු ලබත්.

නිද්දකාණන් වහන්ස, යකෙක් හෝ යකින්තක් හෝ යක් දරුවෙක් හෝ යක් දැරියක් හෝ යක් දෙටුවෙක් හෝ යක් පිරිසදෑ වූවෙක් හෝ යක් මෙහෙකරුවෙක් හෝ ගදෙව්වෙක් හෝ ගදෙවියක් හෝ ගදෙව් දරුවෙක් හෝ ගදෙව් දැරියක් හෝ ගදෙව් දෙටුවෙක් හෝ ගදෙව් පිරිසෙහි වූවෙක් හෝ ගදෙව් මෙහෙකරුවෙක් හෝ කුම්භණ්ඩයෙක් හෝ කුම්භණ්ඩියක් හෝ කුම්භණ්ඩ දරුවෙක් හෝ කුම්භණ්ඩ දැරියක් හෝ කුම්භණ්ඩ දෙටුවෙක් හෝ කුම්භණ්ඩ පර්ෂත්හි වූවෙක් හෝ කුම්භණ්ඩ පරිවාරකයෙක් හෝ නාගයෙක් හෝ නැයින්යක් හෝ නා දරුවෙක් හෝ නා දැරියක් හෝ නා දෙටුවෙක් හෝ නා පරිසද වූවෙක් හෝ නා මෙහෙකරුවෙක් හෝ මෙකී කිසි අමනුෂ්‍යයෙක් ද්වේෂයෙන් ප්‍රදූෂිත සිතැත්තේ මහණකු හෝ මෙහෙණක හෝ උවසුවකු හෝ උවැසියක හෝ මේ කිසිවක්හු යන්නාහු පසුපස යන්නේ වී නම්, සිටියහු පසුපස සිටින්නේ වී නම්, හෝ හුන්නාහු වෙත හිඳින්නේ වී නම් හෝ හොත්තාහු වෙත හෝතේ වී නම් හෝ මේ යකුනට, යක් සෙනෙවියනට, යක් මහ සෙනෙවියනට මේ යක් තෙමේ මා අල්ලා ගනී. මේ යක් තෙමේ වෙසෙසින් මා පෙළනේයි, මේ යක් තෙමේ මට හිංසා කෙරෙයි, මේ යක් තෙමේ මා නොමුඳා අත් නො හරි යයි දැන්විය යුතු, හඬ නගා කියා යුතු, මුරගා කිය යුතු.

(එසේ දැක්විය යුත්තේ) කවර යකුනට ද? කවර මහා යකුනට ද? කවර යක් සෙනෙවියනට ද? කවර මහ යක් සෙනෙවියනට ද?

- ඉන්ද්‍ර ය, සෝම ය, වරුණ ය, භාරද්වාජ ය, ප්‍රජාපති ය, වජ්‍රන ය, කාමශ්‍රේෂ්ඨ ය, කින්තිසණ්ඩු ය, නිසණ්ඩු ය, පණාද ය, ඕපමඤ්ඤ ය, දේවසුත ය, මාතලී ය, විත්‍රසේන ය, ගන්ධර්ව ය, නළ ය, රාජ ය, ජනර්ෂභ ය, සාතාහිර ය, හේමවත ය, පූර්ණක ය, කරතිය ය, ගුල ය, මන්දිය ය, පඤ්චාලවණ්ඩ ය, ආලවක ය, පර්ජනා ය, සුමන ය, සුමුඛ ය, මණි ය, මානි ය, වර ය, දීර්ඝ ය, සේරීසක ය යන මොවුනට ය.

මේ යක්ෂයනට ද මහා යක්ෂයනට ද, යක්ෂ සේනාපතියනට ද, මහා යක්ෂ සේනාපතියනට ද, හඬ නගා කිය යුතු මුර ගා කිය යුතු,

මේ යක් තෙමේ මා අල්ලා ගතිය යි, මේ යක් තෙමේ මට ආවිෂ්ට වේ ය යි, මේ යක් තෙමේ මා පෙළාය යි, මේ යක් තෙමේ වෙසෙසින් පෙළාය යි, මේ යක් තෙමේ මට හිංසා කෙරේය යි, මේ යක් තෙමේ මා වෙහෙසාය යි, මේ යක් තෙමේ මා නො මුදායෑ යි දැන්විය යුතු, හඬ නගා කියෑ යුතු.

නිද්දකාණන් වහන්ස, මේ මහණුනට මෙහෙණනට උවසුවනට උවැසියනට ගුප්තිය පිණිස, රැකවරණ පිණිස, නො වෙහෙසීම පිණිස, පහසු විහරණ පිණිස වූ ආටානාටීය පිරිත ය.

නිද්දකාණන් වහන්ස, අපි දැන් යම්හ. අපි බොහෝ කෘත්‍යය ඇත්තම්හ, බොහෝ කටයුතු ඇත්තම්හ'යි වරම් රජහු කීහ.

මහරජුනි, තෙපි යම් ගමනකට දැන් කල්වේ යයි සලකන්නහු ද, ඒ ගමන කරනු ලැබේවා යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

ඉක්බිති සතර වරම් මහ රජහු හුනස්නෙන් නැගී, සාදර වැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට, එහිම අතුරුදන් වූහ. ඒ යක්කු ද හුනස්නෙන් නැගී, ඇතැම් කෙනෙක් සාදර වැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට එහිම අතුරුදන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ. සතුටට කරුණු වූ සිත රැඳවිය යුතු වූ කථා නිමවා එහිම අතුරුදන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හි ද ඒ දිසාවට දොහොත් නගා එහිම අතුරුදන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් නිහඬවූවාහු එහිම අතුරුදන් වූහ.

තුන්වන බණවර නිමියේ ය.

1. පිරිත් ජේකිරීම

අවිජ්ජාපච්චයා සංඛාරා, සංඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණපච්චයා නාම රූපං, නාම රූප පච්චයා සලායතනං, සලායතනපච්චයා එස්සො, එස්සපච්චයා වෙදනා, වෙදනාපච්චයා තණ්හා, තණ්හාපච්චයා උපාදානං, උපාදානපච්චයා භවො, භවපච්චයා ජාති, ජාතිපච්චයා ජරා මරණං, සොක පරිදෙව දුක්ඛ දොමනස්සුපායාසා සම්භවන්ති. එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයො හොති. අවිජ්ජායත්වෙව අජේස විරාග නිරොධා, සංඛාර නිරෝධො, සංඛාර නිරොධා, විඤ්ඤාණ නිරොධො, විඤ්ඤාණ නිරොධා, නාම රූප නිරොධො, නාම රූප නිරොධා, සලායතන නිරොධො, සලායතන නිරොධා, එස්ස නිරොධො, එස්ස නිරොධා, වෙදනානිරොධො, වෙදනා නිරොධා, තණ්හා නිරොධො, තණ්හා නිරොධා, උපාදාන නිරොධො, උපදාන නිරොධා, භව නිරොධො, භව නිරොධා, ජාති නිරොධො, ජාති නිරොධා, ජරා මරණං සොක පරිදෙව දුක්ඛදොමනස්සුපායාසා නිරුජ්ඣන්ති. එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරොධො හොති.

අනේක ජාති සංසාරං සන්ධා විස්සං අනිබ්බිසං
ගහකාරකං ගවේසන්තො දුක්ඛා ජාති පුනථපුනං
ගහකාරක දිට්ඨොසි පුනගෙහං තකාහසි
සබ්බා තෙ ඵාසුකාභග්ගා ගහකුටං විසංඛිතං
විසංඛාර ගතං චිත්තං තණ්හානං ඛය මජ්ඣගාති.

ඉතිපිසො භගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණ සම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා ති.

ස්වාක්ඛාතො භගවතා ධම්මො සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤාහි ති.

සුපට්ඨපන්නො භගවතො සාවකසංඝො උජුපට්ඨපන්නො භගවතො සාවකසංඝො ඤායපට්ඨපන්නො භගවතො සාවකසංඝො සාමීට්ඨපන්නො භගවතො සාවකසංඝො යද්දිං චත්තාරි පුරිසසුගාති අට්ඨපුරිස පුග්ගලා එස භගවතො සාවකසංඝො ආහුනෙයො පාහුනෙයො දක්ඛිනෙයො අඤ්ජලිකරණීයො අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛන්තං ලොකස්සා ති.

2. ජය මංගල ගාථා

- 1. බාහුං සහස්ස මහිනිමිථික සායුධං තං
ගිරිමෙඛලං උදිතඝොර සසෙන මාරං
දානාදි ධම්ම විධිනා ජිතවා මුනින්දො
තං තෙජසා භවතු තෙ' ජයමංගලානි

1. තමන් සඳහා කියන විට "මේ" කියා යොදා ගන්න.

2. මාරාතිරෙක මහියුජ්ඣික සබ්බ රත්තිං
සොරම්පනාලවක මක්ඛ මඵද්ධ යක්ඛං
ඛන්තී සුදන්ත විධිනා ජිතවා මුනින්දො
තං තෙජසා භවතු තෙ' ජයමංගලානි
3. නාලාගිරිං ගජවරං අතිමත්ත භූතං
දාවග්ගි වක්ක මසනීව සුදාරුණං තං
මෙත්තම්බු සෙක විධිනා ජිතවා මුනින්දො
තං තෙජසා භවතු තෙ' ජයමංගලානි
4. උක්ඛිත්ත ඛග්ග මතිභත්ථ සුදාරුණං තං
ධාවං තියොජන පථං ගුලිමාල වන්තං
ඉද්ධිභිසංඛත මනො ජිතවා මුනින්දො
තං තෙජසා භවතු තෙ' ජයමංගලානි
5. කත්වාන කට්ඨ මුදුරං ඉව ගබ්භිනීයා
විඤ්චාය දුට්ඨ වචනං ජනකාය මජ්ඣෙ
සන්තෙන සොම විධිනා ජිතවා මුනින්දො
තං තෙජසා භවතු තෙ' ජයමංගලානි
6. සච්චං විභාය මතිසච්චක වාද කෙතුං
වාදාභිරොපිතමනං අති අන්ධභූතං
පඤ්ඤාපදීප ජලිතො ජිතවා මුනින්දො
තං තෙජසා භවතු තෙ' ජයමංගලානි
7. නන්දොපනන්ද භුජගං විබුධං මහිද්ධිං
පුත්තෙන ථෙර භුජගෙන දමාපයන්තො
ඉද්ධුප දෙස විධිනා ජිතවා මුනින්දො
තං තෙජසා භවතු තෙ' ජයමංගලානි
8. දුග්ගාහ දිට්ඨි භුජගෙන සුදට්ඨ හත්ථං
බ්‍රහ්මං විසුද්ධි ජුති මිද්ධි බකාභිධානං
ඤාණාගදෙන විධිනා ජිතවා මුනින්දො
තං තෙජසා භවතු තෙ' ජයමංගලානි
9. එතාපි බුද්ධ ජය මංගල අට්ඨ ගාථා
යො වාවකො දින දිනෙ සරතෙ මතන්දි²
භිත්වාන නෙක විවිධානි චුපද්ද වානි
මොක්ඛං සුඛං අධිගමෙය්‍ය නරො ස පඤ්ඤො

1. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 යන ගාථාවල තමන් සඳහා කියන විට "මේ" කියා යොදා ගත යුතුය.
2. 9 ගාථාවේ මතන්දි වෙනුවට වතන්දි කියා ද ඇත.

හවතු සබ්බ මංගල රක්ඛන්තු සබ්බ දෙවතා
සබ්බ බුද්ධානුභාවෙන සදා සොත්ථී හවන්තු තෙ'¹
හවතු සබ්බ මංගලං රක්ඛන්තු සබ්බ දෙවතා
සබ්බ ධම්මානුභාවෙන සදා සොත්ථී හවන්තු තෙ'¹
හවතු සබ්බ මංගලං රක්ඛන්තු සබ්බ දෙවතා
සබ්බ සංඝානුභාවෙන සදා සොත්ථී හවන්තු තෙ'¹
නක්ඛන්ත යක්ඛ භූතානං පාපඥ්ජන නිවාරණා
පරිත්තස්සානුභාවෙන හන්තු තෙසං උපද්දෙව

මෙයින් පිරිත් පේකිරීම අවසන් කෙරෙහි. නැවත බෙරය වරක් ගස්වා පිරිත් නුල් ඇද (පිරිත් හුය තිස් පැයේ ඇතැම් පෙදෙස්වල පිරිතට ගෙන යෑමක් නැත.) මංගල සූත්‍රය, රතන සූත්‍රය, කරණීය මෙන්ත සූත්‍රය යන තුන් සූත්‍රය මෙතැනට දේශනා කොට “මහා කාරුණිකො නාථො” යනාදීන් පටන් ගෙන අවසන් කෙරෙහි.

3. මහා ජය මඩුගල ගාථා

මහා කාරුණිකො නාථො හිතාය සබ්බ පාණිනං
පුරෙත්වා පාරමී සබ්බා පත්තො සම්බොධි මුත්තමං.
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන භොතු තෙ' ජයමංගලං (තුන් වරක්)
ජයන්තො බොධියා මූලෙ සක්‍යානං නන්දි වද්ධනො
එවං තුය්භං² ජයො භොතු ජයස්සු ජය මංගලං (තුන් වරක්)
සක්කත්වා බුද්ධ රතනං ඔසධං උත්තමං වරං
හිතං දෙව මනුස්සානං බුද්ධ තෙජෙන සොත්ථීනා
නස්සන්තු පද්දවා සබ්බේ දුක්ඛාචූප සමෙන්තු තෙ'
සක්කත්වා ධම්ම රතනං ඔසධං උත්තමං වරං
පරිලාභුපසමනං ධම්ම තෙජෙන සොත්ථීනා
නස්සන්තු පද්දවා සබ්බේ භයාචූප සමෙන්තු තෙ'
සක්කත්වා සංඝ රතනං ඔසධං උත්තමං වරං
ආභුනෙය්‍යං පාභුනෙය්‍යං සංඝ තෙජෙන සොත්ථීනා
නස්සන්තු පද්දවා සබ්බේ රොගාචූප සමෙන්තු තෙ'
යං කිඤ්චි රතනං ලොකෙ විජ්ජති විවිධා පුඬු
රතනං බුද්ධ සමං නත්ථී තස්මා සොත්ථී හවන්තු තෙ'
යං කිඤ්චි රතනං ලොකෙ විජ්ජති විවිධා පුඬු
රතනං ධම්ම සමං නත්ථී තස්මා සොත්ථී හවන්තු තෙ
යං කිඤ්චි රතනං ලොකෙ විජ්ජති විවිධා පුඬු
රතනං සංඝ සමං නත්ථී තස්මා සොත්ථී හවන්තු තෙ'

1. මෙ 2. මයභං

නත්ථී මේ සරණං අඤ්ඤං බුද්ධො මෙ සරණං වරං
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන හොතු තෙ' ජය මංගලං

නත්ථී මේ සරණං අඤ්ඤං ධම්මො මෙ සරණං වරං
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන හොතු තෙ' ජය මංගලං

නත්ථී මේ සරණං අඤ්ඤං සංඝො මෙ සරණං වරං
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන හොතු තෙ' ජය මංගලං

සබ්බිකියෝ විචජ්ජන්තු සබ්බ රොගො විනස්සතු
මා තෙ' භවත්චන්ත රායො සුඛී දීඝායුකො භව (තුන් වරක්)

භවතු සබ්බ මංගලං රක්ඛන්තු සබ්බ දෙවතා
සබ්බ බුද්ධානුභාවෙන සදා සොත්ථී භවන්තු තෙ'

භවතු සබ්බ මංගලං රක්ඛන්තු සබ්බ දෙවතා
සබ්බ ධම්මානුභාවෙන සදා සොත්ථී භවන්තු තෙ'

භවතු සබ්බ මංගලං රක්ඛන්තු සබ්බ දෙවතා
සබ්බ සංඝානුභාවෙන සදා සොත්ථී භවන්තු තෙ'

නක්ඛන්ත යක්ඛ භුතානං පාපග්ගහ නිවාරණා
පරිත්තස්සානුභාවෙන හන්තු' තෙසං උපද්දවෙ (තුන් වරක්)

(භවතු සබ්බ මංගලං, නක්ඛන්ත යක්ඛ භුතානං යන ගාථා දෙක එකට සම්බන්ධ කොට ගෙන “පරිත්තස්ස ආනුභාවෙන තෙසං නක්ඛන්ත යක්ඛ භුතානං උපද්දවෙ හන්ත්වා පාපග්ගහ නිවාරණා සබ්බ මංගලං භවතු සබ්බ දෙවතා රක්ඛන්තු සබ්බ බුද්ධානුභාවෙන සදා තෙ සොත්ථී භවන්තු” යි සලකනු.)

සමහරු පිරිත් පේ කිරීමෙන් පසු පිරිත් නුල් ඇද තුන් සූත්‍රය කියා “මහා කාරුණිකො නාථො” යනු නො කියා, “යන්දුන්තිමිත්තං, දුක්ඛප්පත්තා, සබ්බෙ බුද්ධා” යි අවසන් කෙරෙහි.

යන්දුන්තිමිත්තං අවමංගලඤ්ඤං ච - යොවා මනාපො සකුණස්ස සද්දො
පාපග්ගහො දුස්සුපිනං අකන්තං - බුද්ධානුභාවෙන විනාස මෙන්තු

යන්දුන්තිමිත්තං අවමංගලඤ්ඤං ච - යොවා මනාපො සකුණස්ස සද්දො
පාපග්ගහො දුස්සුපිනං අකන්තං - ධම්මානුභාවෙන විනාස මෙන්තු

යන්දුන්තිමිත්තං අවමංගලඤ්ඤං ච - යොවා මනාපො සකුණස්ස සද්දො
පාපග්ගහො දුස්සුපිනං අකන්තං - සංඝානුභාවෙන විනාස මෙන්තු

සබ්බෙ බුද්ධා බලප්පත්තා පච්චෙකානඤ්ඤං යං බලං
අරහන්තානඤ්ඤං තෙජෙන රක්ඛං බන්ධාමී සබ්බසො

1. හන්තු තෙසං යනුවෙන් ද හනන්තු තෙසං කියා ද ඇත.

උදේ පිරින හමාර කිරීම

රැයෙහි මහ පිරිනෙන් පසු යුග දේශනා පවත්වා, සූත්‍ර හා හමාර කියා, උදේ පිරින, කරණිය මත්ථ කුසලෙන යනුවෙන් පටන් ගෙන, යන්දුන්නිමිත්තං, දුක්ඛජපත්තා, සබ්බෙ බුද්ධා, ජයාසන ගතාවිරා, තණ්හංකරො මහා වීරො, මහාකාරුණිකො නාථො. වන්දුම් චේතියං සබ්බං, ඉමීනා පුඤ්ඤ කම්මෙන, උපජ්ඣායා ගුණුත්තරා, කායෙන වාචා චිත්තෙන, ඕකාස ද්වාරත්තයෙන කතං සබ්බං අපරාධං බමථ මෙ හන්තෙ'යි අවසන් කෙරෙහි.

කරණිය මත්ථ කුසලෙන - පෙ - පුනරෙතීති,
යන්දුන්නිමිත්තං - පෙ - බුද්ධානුභාවෙන - පෙ -
ධම්මානුභාවෙන - පෙ - සංඝානුභාවෙන විනාස මෙන්තු
දුක්ඛජපත්තා ච නිද්දුක්ඛා භයජපත්තා ච නිබ්භයා
සොකජපත්තා ච නිස්සොකා හොන්තු සබ්බෙපි පාණිනො
සබ්බෙසු වක්ක වාලෙසු යක්ඛා දෙවා ච බ්‍රහ්මුනො
යං අම්භෙහි කතං පුඤ්ඤං සබ්බ සම්පත්ති සාධකං
සබ්බෙනං අනුමොදිත්වා සමග්ගා සාසනෙ රතා
පමාද රහිතා හොන්තු ආරක්ඛාසු විසෙසතො
සාසනස්ස ච ලොකස්ස වුද්ධි භවතු සබ්බදා
සාසනම්පි ච ලොකඤ්ඤ ච දෙවා රක්ඛන්තු සබ්බදා
සද්ධිං හොන්තු සුඛි සබ්බෙ පරිවාරෙහි අත්තනො
අනීසා සුමනා හොන්තු සහ සබ්බෙහි ඤාතිහී.

රාජතො වා, වොරතො වා, මනුස්සතො වා, අමනුස්සතො වා, අග්ගිතො වා, උදකතො වා, පිසාවතො වා, බාණුකතො වා, කණ්ටකතො වා, නක්ඛත්තතො වා, ජනපද රොගතො වා, අසද්ධම්මතො වා, අසන්දිට්ඨිතො වා, අසප්පුරිසතො වා, වණ්ඞ, හන්ථී, අස්ස, මීග, ගොණ, කුක්කුර, අභිච්චිජ්ඣ, මණ්ඤප්ප, දීපි, අච්ඡ, තරච්ඡ, සුකර, මහිස, යක්ඛ, රක්ඛසාදී හි නානා භය තො වා, නානා රොගතො වා, නානා උපද්දවතො වා, ආරක්ඛං ගණ්හන්තු.

සබ්බෙ බුද්ධා බලජපත්තා පච්චෙකානඤ්ඤ ජයං බලං
අරහන්තානඤ්ඤ තෙජෙන රක්ඛං බන්ධාමි සබ්බසො

4. ජීන පඤ්ජරය

- 1. ජයාසන ගතා වීරා - ජෙත්වා මාරං සවාහිණිං
- චතුසච්චා මතරසං - යෙ පිච්චිසු නරා සභා
- 2. තණ්හච්චකරාදයො බුද්ධා - අට්ඨ විසති නායකා
- සබ්බෙ පතිට්ඨිතා කුය්හං¹ - මත්ථකෙ තෙ මුනිස්සරා
- 3. සිරෙ පතිට්ඨිතා බුද්ධා - ධම්මො ච තවලොචනෙ
- සංඝො පතිට්ඨිතො කුය්හං¹ - උරෙ සබ්බ ගුණාකරො

1. තමාට කියනවිට 'මය්හං'යි යොදා ගන්න. 2. තමාට කියනවිට 'මම' යි යොදා ගන්න. 3. තමාට කියනවිට 'මේ' යි යොදා ගන්න.

- 4. හදයෙ අනුරුද්ධො ව කොණ්ඩඤ්ඤො පිට්ඨී භාගස්මිං - සාරිපුත්තො ව දක්ඛිණෙ මොග්ගල්ලානොසිවාමකෙ
- 5. දක්ඛිණෙ සවණෙ තුය්හං¹ කස්සපො ව මහානාමො - ආහුං ආනන්ද රාහුලා උභොසුං වාම සොතකකෙ
- 6. කෙසන්තෙ පිට්ඨීභාගස්මිං නිසින්තො සිරිසම්පත්තො - සුරියො වීය පහංකරො සොහිතො මුනිපුංගවො
- 7. කුමාර කස්සපො නාම සො තුය්හං¹ වදනෙ නිච්චං - මහෙසි චිත්‍ර වාදකො, පතිට්ඨාසි ගුණාකරො
- 8. පුණ්ණො අංගුලිමාලො ව ථෙරා පඤ්ච ඉමෙ ජාතා - උපාලි නන්ද සීවලී ලලාටෙ තිලකා තව²
- 9. සෙසාසීති මහා ථෙරා ජලන්තා සීල තෙජෙන - විජිතා ජින සාවකා අංගමංගෙසු සණ්ඨිතා
- 10. රතනං පුරතො ආසී ධජග්ගං පච්ඡතො ආසී - දක්ඛිණෙ මෙත්ත සුත්තකං වාමෙ අංගුලිමාලකං
- 11. ඛන්ධ මොර පරිත්තඤ්ඤ ව ආකාසච්ඡදනං ආසී - ආටානාටීය සුත්තකං සෙසා පාකාර සඤ්ඤිතා
- 12. ජිනාණා බල සංයුත්තෙ වසතො තෙ³ වතුකිච්චෙන - ධම්මපාකාර ලංකතෙ සදාසම්බුද්ධ පඤ්ඡරෙ
- 13. වාතපිත්තාදි සඤ්ජාතා අසෙසා විලයං යන්තු - බාහිරජිකධත්තු පද්දවා අනන්ත ගුණ තෙජසා
- 14. ජිනපඤ්ඡර මජ්ඣධට්ඨං සදා පාලෙන්තු ත්වං සබ්බෙ - විහරන්තං මහීතලෙ තෙ³ මහා පුරිසා සහා,
- 15. ඉච්චෙව මච්චන්ත කතො සුරක්ඛො බුද්ධානුභාවෙන හතාරි සංඝො - ජිනානු භාවෙන ජිතුපපද්දවො වරාහි¹ සද්ධම්මනු භාව පාලිතො
- 16. ඉච්චෙව මච්චන්ත කතො සුරක්ඛො ධම්මානුභාවෙන හතාරි සංඝො - ජිනානු භාවෙන ජිතුපපද්දවො වරාහි¹ සද්ධම්මනු භාව පාලිතො
- 17. ඉච්චෙව මච්චන්ත කතො සුරක්ඛො සංඝානුභාවෙන හතාරි සංඝො - ජිනානු භාවෙන ජිතුපපද්දවො වරාහි¹ සද්ධම්මනු භාව පාලිතො
- 18. සද්ධම්මපාකාර පරික්ඛිතොසි² එත්ථන්තරෙ අට්ඨනාථා භවන්ති - අට්ඨාරියා අට්ඨ දිසාසු හොන්ති උද්ධං විතානංව ජිනාධීතා තෙ³

1. කමාට කියනවිට "වරාහි" යි ද. 2. "පරික්ඛිතොසමි" යි ද. 3. "මෙ" යි ද. 4. "මම" යි ද. 5. "මං" යි ද යොදා ගනු.

- 19. හින්දන්තො මාරසෙනං තව⁴ සිරසීධීතො - බොධි මාරුය්හ සත්ථා
 මොග්ගල්ලා නොසි වාමෙ වසති භුජතටෙ - දක්ඛිණේ සාරීපුත්තො
 ධම්මො මජ්ඣේ උරස්මිං විහරති භවතො - මොක්ඛතො මොර යොනිං
 සම්පත්තො බොධිසත්තොවරණ යුගගතො - භානු ලොකෙක නාථො
- 20. සබ්බාව මංගලමුපද්දව දුන්නිමිත්තං - සබ්බිති රොග ගහදොස මසෙස නින්දා
 සබ්බන්තරාය භය දුස්සුපිණං අකන්තං - බුද්ධානුභාව පචරෙන පයාතු නාසං
- 21. සබ්බාව මංගලමුපද්දව දුන්නිමිත්තං - සබ්බිති රොග ගහදොස මසෙස නින්දා
 සබ්බන්තරාය භය දුස්සුපිණං අකන්තං - ධම්මානුභාව පචරෙන පයාතු නාසං
- 22. සබ්බාව මංගලමුපද්දව දුන්නිමිත්තං - සබ්බිති රොග ගහදොස මසෙස නින්දා
 සබ්බන්තරාය භය දුස්සුපිණං අකන්තං - සංඝානුභාව පචරෙන පයාතු නාසං

අටවිසි පිරිත

- 1. තණ්හඞ්කරො මහා වීරො - මෙධඞ්කරො මහායසො
 සරණඞ්කරො ලොකහිතො - දීපඞ්කරො ජුතින්ධරො
- 2. කොණ්ඩඤ්ඤො ජනපාමොක්ඛො - මඞ්ගලො පුරිසා සහො
 සුමනො සුමනො ධීරො - රෙවතො රති වද්ධතො
- 3. සොහිතො ගුණ සම්පන්නො - අනොමදස්සී ජනුත්තමො
 පදුමො ලොක පජ්ජොතො - නාරදො වර සාරථී
- 4. පදුමුත්තරො සත්තසාරො - සුමෙධො අග්ග පුග්ගලො
 සුජාතො සබ්බ ලොකග්ගො - පියදස්සි නරා සහො
- 5. අත්ථදස්සි කාරුණිකො - ධම්මදස්සී තමොනුදො
 සිද්ධන්ථො අසමො ලොකෙ - තිස්සො වරද සංචරො
- 6. ඵුස්සො වරද සම්බුද්ධො - විපස්සී ච අනුපමො
 සිඛී සබ්බ හිතො සත්ථා - චෙස්සභු සුඛ දායකො
- 7. කකුසන්ධො සත්ථවාහො - කොණාගමනො රණඤ්ජහො
 කස්සපො සිරි සම්පන්නො - ගොතමො සකා පුංගවො
- 8. තෙසං සචචෙන සීලෙන - ඛන්ති මෙත්ත ඛලෙන ච
 තෙපි ත්වං⁵ අනුරක්ඛන්තු - ආරොග්ගෙන සුඛෙන්වාති

“මහා කාරුණිකො නාථො” යනාදී මහා ජය මංගල ගාථා කියනු.

- වන්දාමී චෙතියං සබ්බං - සබ්බ ධානෙසු පතිවිධීතං
- සාරීරික ධාතු මහා බොධිං - බුද්ධරූපං සකලං සදා
- ඉච්චෙව මච්චන්ත නමස්සනෙය්‍යං - නමස්ස මානො රතන්තයං යං
- පුඤ්ඤාහි සන්දං විපුලං අලත්ථං - තස්සානු භාවෙන භතන්තරායො

1. ඉමිනා පුඤ්ඤ කම්මෙන - උපජ්ඣායා ගුණුත්තරා
ආචරිඤ්ඤාකාරා ච - මාතා පිතා පියා මම.
2. සුරියො චන්දිමා රාජා - ගුණවත්තා නරා පි ච
බ්‍රහ්මා මාරා ච ඉන්ද්‍රා ච - ලොක පාලා ච දෙවතා
යමො මිත්තා මනුස්සා ච - මජ්ඣන්තාවච වෙරිනො
3. සබ්බෙ සත්තා සුඛි භොන්තු - පුඤ්ඤානි පකතානිමෙ
සුඛං ච තිව්ඨං දෙන්තු - බිජ්ජං පාපෙච වොමතං
4. ඉමිනා පුඤ්ඤ කම්මෙන - ඉමිනා උද්දිසෙන ච
බිජ්ජා'හං සුලභෙ වෙච - තණ්හුජ්ජාදාන ඡෙදනං
5. යෙ සත්තානෙ හීනා ධම්මා - යාච නිබ්බාණතො මමං
නස්සන්තු සබ්බදායෙච - යත්ථ ජාතො භවෙ භවෙ
6. උජුචිත්තො සතිපඤ්ඤො - සල්ලෙඛො විරියවාමිනා
මාරා ලහන්තු නොකාසං - කාතුං ච විරියෙසු මෙ
7. බුද්ධාදි පචරො නාථො - ධම්මො නාථො වරුත්තමො
නාථො පච්චෙක සම්බුද්ධො - සංඝො නාථොත්තරො මමං
තෙ සොත්තමානුභාවෙන - මාරොකාසං ලහන්තු මා

දෙවියන්ට පිංදීම

ආකාසට්ඨා ච භුම්මට්ඨා - දෙවා නාගා මහිද්ධිකා
පුඤ්ඤං තං අනුමොදිත්වා - විරං රක්ඛන්තු සාසනං

ආකාසට්ඨා ච භුම්මට්ඨා - දෙවා නාගා මහිද්ධිකා
පුඤ්ඤං තං අනුමොදිත්වා - විරං රක්ඛන්තු දෙසනං

ආකාසට්ඨා ච භුම්මට්ඨා - දෙවා නාගා මහිද්ධිකා
පුඤ්ඤං තං අනුමොදිත්වා - විරං රක්ඛන්තු මං පරං

දෙවො වස්සතු කාලෙන - සස්ස සම්පත්ති භොතු ච
පිතො භවතු ලොකො ච - රාජා භවතු ධම්මිකො

කායෙන වාචා චිත්තෙන - පමාදෙන මයා කතං
අච්චයං බම මෙ භන්තෙ - භුරිපඤ්ඤ තථාගත

මිකාස ද්වාරත්තයෙන කතං සබ්බං අපරාධං බමථ මෙ භන්තෙ, මිකාස බමාමි භන්තෙ.

1. ඇනවුම් පිරිත

1. යෙ සන්නා සන්න විත්තා - තිසරණ සරණා එත්ථ ලොකන්තරෙ වා
 භුම්මා භුම්මා ච දෙවා ගුණගණගහණධ්‍යාවටා සබ්බ කාලං
 එතෙ ආයන්තු දෙවා වරකණකමයෙ - මෙරුරාජෙ වසන්තො
 සන්තො සන්තො සහෙතුං මුනිවර වචනං - සොතුමග්ගං සමග්ගං
2. සබ්බෙසු චක්කවාලෙසු - යක්ඛා දෙවා ච බ්‍රහ්මුණො
 යං අම්භෙහි කතං පුඤ්ඤං - සබ්බ සම්පත්ති සාධකං
 සබ්බේ තං අනුමොදිත්වා - සමග්ගා සාසනෙ රතා
 පමාද රහිතා හොන්තු - ආරක්ඛාසු විසෙසතො
3. සාසනස්ස ච ලොකස්ස - වුද්ධි භවතු සබ්බදා
 සාසනම්පි ච ලොකඤ්ච - දෙවා රක්ඛන්තු සබ්බදා
 සද්ධිං හොන්තු සුඛී සබ්බේ - පරිවාරෙහි අත්තනො
 අනීසා සුමනා හොන්තු - සහ සබ්බෙහි ඤාතිහී

රාජතො වා, වොරතො වා, මනුස්සතො වා, අමනුස්සතො වා, අග්ගිතො වා, උදකතො වා, පිසාවතො වා, ධාණුකතො වා, කණ්ටකතො වා, නක්ඛන්තතො වා, ජනපද රොගතො වා, අසද්ධම්මතො වා, අසන්දිට්ඨිතො වා, අසප්පුරිසතො වා, චණ්ඩ, හත්ථී, අස්ස, මීග, ගොණ, කුක්කුර, අහි විච්ඡික, මණ්සප්පා දීපි, අච්ඡ, තරච්ඡ, සුකර, මහිස, යක්ඛ, රක්ඛසාදීහි නානා භයතොවා, නානා රොගතො වා, නානා උපද්දවතො වා ආරක්ඛං ගණ්හන්තු.

පණ්ඩානතො පට්ඨාය තථාගතස්ස දස පාරමියො දස උපපාරමියො දස පරමත්ථපාරමියො පඤ්ච මහා පරිච්චාගෙ, තිස්සොවරියා, පච්ඡිමභවෙ ගබ්භාවක්කන්තිං ජාතිං අහිනික්ඛමනං පධානවරියං බොධිපල්ලංකෙ මාර විජයං සබ්බඤ්ඤාකඤාණ පට්චෙධං නවලොකුත්තර ධම්මෙති සබ්බේපි මෙ බුද්ධ ගුණෙ ආචජ්ජත්වා, වෙසාලියා තීසු පාකාරන්තරෙසු තියාමරන්තිං පරිත්තං කරන්තො ආයස්මා ආනන්දන්ථෙරො විස කාරුඤ්ඤ චිත්තං උපට්ඨපෙත්වා.-

කොට්ඨසත සහස්සෙසු	-	චක්කවාලෙසු දෙවතා
යස්සාණං පතිගණ්හන්ති	-	යඤ්ච වෙසාලියං පුරෙ
රොගා මනුස්ස දුබ්භික්ඛ	-	සම්භුතං තිව්ධං භයං
බිජ්ජමන්තරධාපෙසී	-	පරිත්තං තං හණාමභෙ.

තමන් ගැන කියන විට 1. 'මයං' යනුවෙන් ද 2. 'අම්භෙ' යනුවෙන් ද 3. 'මේ' යනුවෙන් ද යොදා ගන්න.

2. අංගුලිමාල පිරිත

- පරිත්තං යං භණන්තස්ස - නිසින්තට්ඨාන ධොවනං
- උදකම්පි විනාසෙති - සබ්බමෙව පරිස්සයං
- සොත්ථිනා ගබ්භච්චට්ඨානං - යං ච සාධෙති තං ඛණේ,
- ථෙරස්සංගුලිමාලස්ස - ලොක නාථෙන භාසිතං
- කප්පට්ඨායිං මහා තෙජං - පරිත්තං තං භණාමහෙ.

“යතො’හං හගිනි අරියාය ජාතියා ජතො නාහි ජානාමී සංවිච්චපාණං ජීවිතා වොරොපෙතා, තෙන සච්චෙන සොත්ථි තෙ හොතු සොත්ථි ගබ්භස්සා’ති.”

බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් අංගුලිමාල නම් මහරහතුන් වහන්සේට මෙය උගන්වා වදාලන ලදී.

3. ජය පිරිත

සිරි ධිති මති තෙජො ජයසිද්ධි මහිද්ධි මහා ගුණං, අපරිමිත පුඤ්ඤාධිකාරස්ස සබ්බන්තරාය නිවාරණ සමත්ථස්ස, හගවතො අරහතො සම්මා සම්බුධස්ස. -

ද්වන්තිංස මහා පුරිසලක්ඛණානුභාවෙන, අසීත්තඤ්ඤාචාරාදීපන ලක්ඛණානුභාවෙන, අට්ඨත්තරසන මංගල ලක්ඛණානුභාවෙන, ජබ්බණ්ණරංසානුභාවෙන, කෙතුමාලානුභාවෙන, දසපාරමිතානුභාවෙන, දස උප පාරමිතානුභාවෙන, දස පරමත්ථ පාරමිතානුභාවෙන, සීලසමාධිපඤ්ඤානුභාවෙන, බුද්ධානුභාවෙන, ධම්මානුභාවෙන, සංඝානුභාවෙන, තෙජානුභාවෙන, ඉධ්‍යානුභාවෙන, බලානුභාවෙන, ඤෙය්‍යධම්මානුභාවෙන, චතුරාසීතිසහස්ස ධම්මක්ඛන්ධානුභාවෙන, නවලොකුත්තර ධම්මානුභාවෙන, අට්ඨංගික මග්ගානුභාවෙන, අට්ඨ සමාපත්තියානුභාවෙන, ජලභිඤ්ඤානුභාවෙන, මෙත්තා - කරුණා - මුදිතා - උපෙක්ඛානුභාවෙන, සබ්බ පාරමිතානුභාවෙන, රතනත්තය සරණානුභාවෙන, තුය්හං¹ සබ්බ රොග සොක උපද්දව දුක්ඛදොමනස්සුපායාසා විනස්සන්තු, සබ්බ සංකප්පා තුය්හං¹ සමීච්ඤන්තු දීඤායුකො හොතු සත වස්ස ජීවෙන සමංගිකො හොතු සබ්බදා -

ආකාස පබ්බත වන භූමි තට්ඨක ගංගා මහා සමුද්ද ආරක්ඛක දෙවතා සදා තුම්භෙ² අනුරක්ඛන්තු සබ්බ බුද්ධානුභාවෙන සබ්බ ධම්මානුභාවෙන සබ්බ සංඝානුභාවෙන බුද්ධරතනං ධම්මරතනං සංඝරතනං තිත්තං රතනානං ආනුභාවෙන, චතුරාසීති සහස්ස ධම්මක්ඛන්ධානුභාවෙන, පිටකත්තයානුභාවෙන, ජීනසාවකානුභාවෙන සබ්බෙ තෙ³ රොගා, සබ්බෙ තෙ³ හයා, සබ්බෙ තෙ³ අන්තරායා, සබ්බෙ තෙ³ උපද්දවා, සබ්බෙ තෙ³ දුන්තිමිත්තා, සබ්බෙ තෙ³ අවමංගලා විනස්සන්තු.-

ආයුච්චිඨකො, ධනච්චිඨකො, සිරිච්චිඨකො, යසච්චිඨකො, බලච්චිඨකො, වණ්ණච්චිඨකො, සුඛච්චිඨකො හොතු සබ්බදා.

දුක්ඛ රොග භයා වෙරා
 සොකා සබ්බෙ උපද්දවා
 අනෙකා අන්තරායාපි
 විනස්සන්තු ව තෙජසා
 ජය සිද්ධි ධනං ලාභං
 සොක්ථී භාග්‍යං සුඛං බලං
 සිරි ආයු ව වණෙණා ව
 භොගං වුද්ධි ව යසවා
 සතවස්සා ව ආයු ව
 ජීව සිද්ධි භවන්තු තෙ²

මේ පිරිත සියලු රෝගයන්ට ද, යක්ෂ භයට හා ග්‍රහ දෝෂවලට ද යහපති.

4. ගිනි පිරිත

ජාලො මහා ජාලො, ජාලං මහා ජාලං, ජාලිතෙ මහා ජාලිතෙ, ජාලිතං මහා ජාලිතං, මුඛෙ මුඛෙ, සම්පත්තෙ මුඛං මුඛං, සම්පත්තං, සුතං ගමිති, මිගයිති, මිගයිති දිට්ඨාලා දන්තලා මණ්ඩලා රොකිලා, කරලා, දුබ්බලා, රිත්ති රිත්ති, ලිත්ති ලිත්ති, කිත්ති කිත්ති, මිත්ති මිත්ති, විත්ති විත්ති, මුත්ති මුත්ති, වුත්ති වුත්ති, ධාරණී ධාරණීති.

- භවතු සබ්බ මංගලං - රක්ඛන්තු සබ්බ දෙවතා
- සබ්බ බුද්ධානුභාවෙන - සදා සොක්ථී භවන්තු තෙ¹
- පඤ්චමාර ජිතො නාථො - පත්තො සම්බොධි මුත්තමං
- චතුසච්චං පකාසෙසි - මහාචීරං නමාමහං
- ඵතෙන සච්චවජ්ජෙන - සබ්බෙ මාරා පලායන්තු

(තුන්වරක් කියනු. සියලු දේට යහපති).

5. මූල ජීනපඤ්ජර පිරිත හෙවත් දසදිසා පිරිත

(I)

- දීසාසු දස භාගෙසු - ධීනා බුද්ධානු භාවතො
- වෙරාදී අන්තරායාපි - විනස්සන්ති අසෙසතො
- ඵවමාදී ගුණොපෙතං - පරිත්තං තං හණාමහෙ
- පදුමුත්තරො පුරත්ථීමායං - අග්ගිමිහිවෙච රෙචතො
- දක්ඛිණෙ කස්සපො බුද්ධො - නොරුතෙ ව සුමංගලො
- පච්ඡිමෙ ව සිඛී බුද්ධො - වායච්ඡා මෙධංකරො
- උත්තරෙ පියදස්සී ව - ථීසානෙ දීපංකරො

තමන් ගැන කියන විට: 1. 'මයහං' යනුවෙන් ද 2. 'අමහෙ' යනුවෙන් ද 3. 'මේ' යනුවෙන් ද යොදා ගන්න.

- පඵව්‍යා කකුසන්ධො ච - ආකාසෙ සරණංකරො
- අච්චන්තරායා සබ්බෙ තෙ¹ - සොක රොග භයාපි ච
- චිනස්සන්තු සදා කුය්භං² - සබ්බිරියා පඵෙසු ච
- යක්ඛාදි දෙවතාහී ච - රාජ වොරාරි අග්ගිහි
- අමනුස්සෙහි සබ්බෙහි - තීරච්ඡාන ගතෙහි ච
- ජාතා උපද්දවා සබ්බෙ - චිනස්සන්තු අසෙසතො

(II)

- සිරස්මිං තෙ¹ බුද්ධ සෙට්ඨො - සාරිපුත්තො ච දක්ඛිණෙ
- වාමංසෙ මොග්ගල්ලානො තෙ¹ - පුරතො පිටකත්තයං
- පච්ඡිමෙ තව³ ආනන්දො - චතුද්දිසා ඛිණාසවා
- සමන්තා ලොකපාලා ච - ඉන්ද්‍රදෙවො ච බ්‍රහ්ම ච
- එතෙසං ආනුභාවෙන - සබ්බුපද්දචුපද්දවා
- අනේකා අන්තරායාපි - චිනස්සන්තු අසෙසතො.

6. වට්ටක පිරිත

1. පුරෙන්නං බොධි සම්භාරෙ - නිබ්බන්තං වට්ටක ජාතියං
යස්ස තෙජෙන ධාවග්ගී - මහා සත්තං විචජ්ජයි
2. ථෙරස්ස සාරිපුත්තස්ස - ලොකනාථෙන භාසිතං
කප්පට්ඨායිං මහතෙජං - පරිත්තං තං භණාමහෙ
3. අත්ථී ලොකෙ සීලගුණො - සච්චං සොචෙය්‍යානුද්දයා
තෙන සච්චෙන කාහාමී - සච්ච කිරියමනුත්තරං
4. ආචජ්ජන්වා ධම්ම බලං - සරිත්වා පුබ්බකෙ ජනෙ
සච්චබල මචස්සාය - සච්චකිරිය මකා සහං
5. සන්තිපක්ඛා අපතනා - සන්තිපාදා අචඤ්චනා
මාතා පිතා ච නික්ඛන්තා - ජාතවෙද පටික්කම
6. සහසච්චෙ කතෙ මය්භං - මහා පජ්ජලිතො සිඛි
චජ්ජෙසි සොළස කර්සානි - උදකං පත්වා යථා සිඛි
සච්චෙන මෙ සමොනත්ථී - එසා මෙ සච්ච පාරමිති

වස විස උපද්‍රව්වලට ද, ගිනි බිය ආදියෙන් වැළකීමට හා දැවීමෙන් හටගත් කුචාල ආදියට වතුර, තෙල් මැතිරීමට යහපති.

7. වැසි පිරින

1. සුභුතො ච මහා ථෙරො	-	මහා කායො මහොදරො
නීලවණ්ණො මහා තේජො	-	පචස්සන්තු වළාහකා
අභිත්ථනය පච්ඡන්ත	-	නිධිං කාකස්ස නාසය
කාකං සොකාය රන්ධෙහි	-	මං ච සොකා පමොවය
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන	-	සම්මා දෙවො පචස්සතු

(වැසි ලැබීම සඳහායි)

8. මත්ස්‍ය රාජ පිරින

1. පුනා පරං යදා හොමී	-	මච්ඡරාජා මහා සරෙ
උණ්හෙ සුරිය සන්තාපෙ	-	සරෙ උදක බියථ
2. තතො කාකා ච ගිජ්ඣා ච	-	බකා කුලල සෙනකා
භක්ඛන්ති දිවා රත්තිං	-	මච්ඡෙ උපනිසීදිය
3. එවං චින්තෙ සහං තඤ්ඤා	-	සහ ඤාතීහි පීළිතො
කෙන නුබො උපායෙන	-	ඤාති දුක්ඛා පමොවයෙ
4. විචින්තයිත්වා ධම්මත්ථං	-	සච්චං අද්දස පස්සයං
සච්චෙ ධන්වා පමොවෙසිං	-	ඤාතීනං තං අතික්ඛයං
5. අනුස්සරිත්වා සතං ධම්මං	-	පරිමත්ථං විචින්තයං
අකාසි සච්ච කිරියං	-	යං ලොකෙ ධුව සස්සතං
6. යතො සරාමී අත්තානං	-	යතො පත්තොස්මි විඤ්ඤාතං
නාහිජානාමී සංචිච්ච	-	එකපාණමපි හිංසිතං
7. එතෙන සච්ච වජ්ජෙන	-	පච්ඡන්තො අභිවස්සතු
අභිත්ථනය පච්ඡන්ත	-	නිධිං කාකස්ස නාසය
කාකං සොකාය රන්ධෙහි	-	මච්ඡෙ සොකා පමොවය
8. සහකතෙ සච්චවරෙ	-	පච්ඡන්තො අභිගජ්ජය
ථලං නින්තංච පුරෙන්තො	-	බණෙන අභිවස්සථ
9. එවං රූපං සච්චවරං	-	කත්වා විරිය මුත්තමං
වස්සාපෙසිං මහාමෙසං	-	සච්චතෙජ බලස්සිතො
සච්චෙන මෙ සමො නත්ථී	-	එසා මෙ සච්ච පාරමී

(වැසි ලැබීම සඳහා යි)

9. බොජ්ඣංග පිරින

1. සංසාරෙ සංසරන්තානං	-	සබ්බ දුක්ඛ විනාසකෙ
සත්ත ධම්මෙව බොජ්ඣංගෙ	-	මාරසෙනාප්පමද්දිනො
2. බුජ්ඣන්තවා යෙ පි මෙ සත්තා	-	තිහවා මුත්තාහි උත්තමා
අජාතිං අජරවාධිං	-	අමතං නිබ්භයං ගතා

- 3. එවමාදි ගුණො පෙතං - අනෙක ගුණ සංගහං
ඔසධංව ඉමං මන්තං - බොජ්ඣංගිගං තං හණාමහෙ
- 4. බොජ්ඣංගිගො සතිසංඛාතො - ධම්මානං විචයො තථා
විරියං පීති පස්සද්ධි - බොජ්ඣංගිගා ච තතො පරෙ
- 5. සමාධුපෙක්ඛා බොජ්ඣංගිගා - සත්තෙ තෙ සබ්බදස්සිනා
මුනිනා සම්ම දක්ඛාතා - භාවිතා බහුලිකතා
- 6. සංවත්තන්ති අභිඤ්ඤාය - නිබ්බානාය ච බොධියා
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන - සොත්ථී තෙ හොතු සබ්බදා
- 7. එකස්මිං සමයෙ නාථො - මොග්ගල්ලානඤ්ඤ ච කස්සපං
ගිලානෙ දුක්ඛිතෙ දිස්වා - බොජ්ඣංගිගෙ සත්ත දෙසයි
- 8. තෙ ච තං අභිනන්දිත්වා - රොගා මුච්චිංසු තංඛණෙ
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන - සොත්ථී තෙ හොතු සබ්බදා
- 9. එකදා ධම්ම රාජාපි - ගෙළඤ්ඤොනා'හි පිළිතො
චුන්දත්ථරෙන තං යෙව - හණාපෙත්වාන සාදරං
- 10. සම්මොදිත්වා ච ආබාධා - තම්භා චුට්ඨාසි ධානසො
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන - සොත්ථී තෙ හොතු සබ්බදා
- 11. පභිණාතෙ ච ආබාධා - තිණ්ණන්තම්පි මහෙසිනං
මග්ගාහත කිලෙසා ච - පත්තානුප්පත්ති ධම්මතං
එතෙන සච්ච වජ්ජෙන - සොත්ථීතෙ හොතු සබ්බදා

(රෝග සුවය සඳහා රෝගීන්ට කියන පිරිතකි.)

10. වක්ක පිරිත

- 1. දස සඤ්ඤොජන ජිතො - බුද්ධො ලොකග්ගනායකො
මාරසෙනං අභික්කන්තා - සමන්තා ද්වාදස යොජනා
- 2. බන්ති මෙත්තමධිට්ඨානං - විමංසෙත්වාන වක්ඛුමා
හවා හවෙ සරන්තානං - හිතාය ච සුඛායච
- 3. පරියාපන්ත සත්තානං - හිතාය ච සුඛාය ච
බුද්ධ කිච්චං විසොධෙසි - පරිත්තං තං හණාමහෙ

එවං මෙ සුතං එකං සමයං හගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ තත්‍ර බො හගවා භික්ඛු ආමන්තෙසි භික්ඛවො'ති හදන්තෙ'ති තෙ භික්ඛු හගවතො පච්චස්සොසුං හගවා එතදවොච:

යථාහි විමුක්තො සත්තො අධිගතො බො මහායං ධම්මො එවං මාරසෙනං විද්ධංසෙය්‍යං පලාපෙය්‍යං, අසිචක්ක සදිසං වක්කං එවං භික්ඛවෙ මයා පාරමියො පුරෙත්වා බුද්ධත්තං පත්වා මාරසෙනං විද්ධංසෙත්වා ලද්ධ ධම්ම වක්කස්සානු භාවෙන.

පුරත්ථීමාය දිසාය ආගතානි සබ්බානි භයානි අසීති සතසභස්සානි පටික්කමන්තු:
 අග්ගිනාය දිසාය ආගතානි සබ්බානි භයානි අසීති සතසභස්සානි පටික්කමන්තු: දක්ඛිණාය
 දිසාය ආගතානි සබ්බානි භයානි අසීති සතසභස්සානි පටික්කමන්තු: පච්ඡිමාය දිසාය - පෙ
 - පටික්කමන්තු: ලත්තරාය දිසාය ආගතානි සබ්බානි භයානි - පෙ - පටික්කමන්තු: ඊසාන
 දිසාය ආගතානි - පෙ - පටික්කමන්තු: උපරිමාය දිසාය ආගතානි - පෙ - පටික්කමන්තු:
 හෙට්ඨිමාය දිසාය ආගතානි - පෙ - පටික්කමන්තු:

අසීතිවක්ක සදිසං වක්කං, එවං භික්ඛවෙ මයා පාරමියො පුරෙත්වා බුද්ධත්තං පත්වා
 මාරසෙනං විද්ධංසෙත්වා ලද්ධ ධම්ම වක්කස්සානුභාවෙන: ඉමස්මිං යානෙ වා ඉමස්මිං
 විහාරෙ වා ඉමස්මිං ගෙහෙ වා භික්ඛු වා භික්ඛුණී වා උපාසකො වා, උපාසිකා වා රාජා වා
 රාජදේවී වා රාජ පුත්තො වා රාජධීතා වා රාජනත්තා වා රාජනෙත්තී වා.

“මය්හං” සීස රොගො, ලලාට රොගො, කණ්ණ රොගො, ඝාණ රොගො, වක්ඛු
 රොගො, මුඛ රොගො, දන්ත රොගො, ඔට්ඨ රොගො, සකල සරීර රොගො, පඤ්චවීසති
 භයා, ද්වන්තිංස කම්ම කරනා, සොළස උපද්දවා, දස තණ්හා, අට්ඨ දොසා සබ්බෙ “මෙ”
 විනස්සන්තු පටික්මන්තු පලායන්තු උද්ධං ආකාසෙ වා භුමි වා හෙට්ඨා අපාය භුමි වා,
 යක්ඛ භුත පිසාවා වා හොන්තු: භුමිමා දෙවා ආකාස දෙවා සබ්බෙ තෙ සපරිවාරා “මං”
 පාලයන්තු.

තණ්හංකරො මෙධංකරො	-	මුනින්දො සරණංකරො
දීපංකරො ච කොණ්ඩඤ්ඤො	-	පඤ්චිමෙ ලොක නායකා
පුරිමසම්මි දිසා එව	-	සන්නිසින්නා සසාවකා
පියදස්සි අත්ථදස්සි	-	ධම්මදස්සි අනුත්තරො
සිද්ධත්ථො තිස්ස චුස්සො ච	-	ජට්ඨිමෙ ලොක නායකා
දක්ඛිණස්මිං දිසා එව	-	සන්නිසින්නා සසාවකා
මංගලො සුමනො බුද්ධො	-	රෙවනො සොභිතො මුනී
අනොමදස්සී සම්බුද්ධො	-	පඤ්චිමෙ ලොක නායකා
පච්ඡිමස්මිං දිසා එව	-	සන්නිසින්නා සසාවකා
පදුමො නාරදො බුද්ධො	-	පදුමුත්තරො ච නායකො
සුමංගලො සුජාතො ච	-	පඤ්චිමෙ ලොක නායකා
උත්තරස්මිං දිසා එව	-	සන්නිසින්නා සසාවකා
බුද්ධො විපස්සී සිඛී ච	-	වෙස්සභු ච මහා මුනී
කකුසන්ධො කොණාගමනො	-	කස්සපො වාපි ගොතමො
ඉමෙ අට්ඨ ජ්නා හෙට්ඨා	-	උපරිමෙ ච මහා රහා
ජොතෙන්නා මණ්පල්ලංකෙ	-	සන්නිසින්නා සසාවකා
එතෙසං සන්නිසින්නාහං	-	මජ්ඣිමනිකායෙ දිනෙ දිනෙ
සක්කච්ච අවිදුරෙ “ස්මි”	-	තෙ “මං” රක්ඛන්තු සබ්බදා

සර්ව ආරක්‍ෂාවට, තෙල් මැතිරීමට, පැන් මතුරා දීමට සුදුසු යි. හඳුන් කිරිපැන් කළයකට මතුරා මුණ සේදීමෙන්, ඇස්වහ කටවහ දුරුවෙයි. අඹ අත්තෙන් මතුරන්න උණ බසියි. සියලු ලෙඩට, බාලග්‍රහ දෝෂවලට ආරක්‍ෂා යොදන්න. රාජවග්‍රියට ද ශ්‍රව යි. අනුන්ට කියන විට කුය්හං, ත්වං, යනුවෙන් ද, ස්මිං, යනු “සි” යනුවෙන් ද යොදා ගන්න.

11. දස මාර පිරින

1. ඉති තදුහය සෙනා සට්ටයං අක්කුමක්කුං විවිධ විසම වාවං උග්ගිරන්ති රමන්ති සතත දුරිත වෙලා බග්ගරාසි වහන්ති දුසිත ලලිත විත්තා යුදධ සප්පා අහෙසුං	6. තස්මිං සමන්තනග මුද්ධනි ලොක නාථො ඡබ්බණ්ණ රංසිතිකරං දිසි පග්ගරන්තො හික්ඛුහි සො පරිචුතො සරසාගරන්තො ඔලොකයං ධීතමකාසි අනොම වණණො
2. ඉති මුනි කකුසන්ධො දී පමාගම්ම මෙතං බහු විධ ජන සඛිසං නිබ්බුතීං පාපුනිත්වා තදහනි සිරි සම්බොධි සාධං ච නෙත්වා නිදහිය ගගනමිභා ජම්බුදීපා අගච්ඡ	7. ලංකාවධු සුමනකුට කිරිට කුට සප්පෙහි තග්ග ජ්නරාජ මණ්ඩවහන්තො ඉච්ඡන්ථදං සිවපදං පටිමන්ති ලොකෙ තන්දානි හො හජත සෙවිත සබ්බකාලං
3. එවංපි කොණාගමනො මුනින්දො දත්වා බහුන්තං එලමග්ගදානං නෙත්වා තතො දුම්බර බොධි සාධං සොපාගමාසී පුත ජම්බුදීපා	8. දිවා විහාරං හගවා සසඛිසො කත්වාන කස්මිං පන කික්ඛවිකාලං මහීයමානෙසු සදෙවකෙසු තතො ගතො රොහණ අම්බරස්මා
4. එවම්පි කස්සප ජනො වරමණ්ඩදීපං පත්තො එලග්ග රතනො බහුනො ජනස්ස දත්වාන ආනීත තං වට බොධි සාධං රොපාපයිත්ව මගමා පුතජම්බුදීපං	9. තස්මිං සසඛිසො මුනි දීසවාපියං චූපාය ධානෙ පරමාය භූමියං ගරුං කරොන්තො ජනතං මහීතලෙ නිරොධමාපඡ්ඡ නිසීදි උත්තමො
5. පාරොහ දන්තො විත කුට කුම්භො අනෙක සොතත්ථ විරාජමානො සොනිඡ්ඡරා සාර මදප්පවාහො ධජො යථා භාති සුරාධිපස්ස	10. විහංග මානං ගරුඬොව මඡ්ඤෙධ මීගාන මඡ්ඤෙධ පරමොව සීහො මහා යසො මාර බලස්ස මඡ්ඤෙධ විසාරදො විත හයො නිසීදි

- 11. සබ්බන්තමද මොහෙන නාලාගිරිං මහාගජං වෙස්සන්රො දෙවදත්ත මෙඬලා ගිරිභුසංගජං
- 12. විචත්ත මද වෙගෙන නාලාගිරි කරිස්සරං මෙන්තා සද්ධානුභාවෙන සම්බුද්ධොනිම්මදං අකා

- 1. අමනුෂ්‍ය උපද්‍රවවලට - 108 වරක් මතුරා තෙල් ගාන්න 108 වරක් මතුරා නූල් බදින්න.
- 2. ගෘහ ආරක්‍ෂාවට - මේ පිරිතෙන් වැලි-ගල්-පස්ලෝ, නූල්, වතුර මතුරා පිරිත් කොට ගෙයි සතර කොනේත්, වත්තේ අට කොනේත් සතුන් හඬන්නට පෙරාතුව වල දමන්න. සම්පූර්ණ ආරක්‍ෂාව ලැබේ.

3. උණට - නොබසින උණට 108 බැගින් තුන් වරක් තෙල් මතුරන්න, නූල් මතුරා බඳින්න.
4. සුව නොවන බඩේ අජීෂ්ණයට - දෙහි-ඉඟුරු-සුදුළු-ඉඟු 108 වර බැගින් මතුරා තුන්වරක් කෑමට දෙන්න.

12. ජීවර පිරින

1. තණ්හංකරො නාමජීනො ජෙත්වා මාරාරිසංගාමං එතෙන සචච වජ්ජෙන 2. මෙධංකරො නාමජීනො ජෙත්වා මාරාරිසංගාමං එතෙන සචච වජ්ජෙන 3. සරණංකරො නාමජීනො ජෙත්වා මාරාරිසංගාමං එතෙන සචච වජ්ජෙන 4. දීපංකරො නාමජීනො 5. කොණ්ඩඤ්ඤා නාම සම්බුද්ධො 6. මංගලො නාම සම්බුද්ධො 7. සුමනො නාම සම්බුද්ධො 8. රෙවතො නාම සම්බුද්ධො 9. සොහිතො නාම සම්බුද්ධො 10. අනොමදස්සී නාම සම්බුද්ධො 11. පදුමො නාම සම්බුද්ධො 12. නාරදො නාම සම්බුද්ධො 13. පදුමුත්තරො නාම සම්බුද්ධො 14. සුමෙධො නාම සම්බුද්ධො 15. සුජාතො නාම සම්බුද්ධො 16. පියදස්සී නාම සම්බුද්ධො 17. අත්ථදස්සී නාම සම්බුද්ධො 18. ධම්මදස්සී නාම සම්බුද්ධො 19. සිද්ධත්ථො නාම සම්බුද්ධො 20. තිස්සො නාම සම්බුද්ධො 21. ඵ්ඵස්සො නාම සම්බුද්ධො	- පුරෙත්වා දස පාරමී - සම්බුද්ධත්ත මුපාගමී - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පුරෙත්වා දස පාරමී - සම්බුද්ධත්ත මුපාගමී - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පුරෙත්වා දස පාරමී - සම්බුද්ධත්ත මුපාගමී - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු - පෙ - පජ්ජරො තෙ විනස්සතු

- 22. විපස්සී නාම සම්බුද්ධො - පෙ - පච්ඡරො තෙ විනස්සතු
- 23. සිඛී නාම සම්බුද්ධො - පෙ - පච්ඡරො තෙ විනස්සතු
- 24. වෙස්සභු නාම සම්බුද්ධො - පෙ - පච්ඡරො තෙ විනස්සතු
- 25. කකුසන්ධො නාම සම්බුද්ධො - පෙ - පච්ඡරො තෙ විනස්සතු
- 26. කොණාගමනො නාම සම්බුද්ධො - පෙ - පච්ඡරො තෙ විනස්සතු
- 27. කස්සපො නාම සම්බුද්ධො - පෙ - පච්ඡරො තෙ විනස්සතු
- 28. ගොතමො නාම සම්බුද්ධො - පෙ - පච්ඡරො තෙ විනස්සතු

මේ පිරිතෙන් උණ රෝගීන්ට නූල් බැඳීමට, කෂාය මතුරා දීමට හා ගුණ ලැබීම සඳහා දිනකට තුන් වරක් පිරිත් කීමට ද යහපතී.

ආධානාටිය පිරිත

- 1. අප්පසන්තෙහි නාථස්ස - සාසනෙ සාධු සම්මතෙ
අමනුස්සෙහි වණ්ඨෙහි - සදා කිබ්බිස කාරිහි
- 2. විපස්සිස්ස ච නමත්ථු - චක්ඛුමන්තස්ස සිරිමතො
සිඛීස්සා පිච නමත්ථු - සබ්බ භුතානුකම්පිනො
- 3. වෙස්ස භුස්ස ච නමත්ථු - නහාතකස්ස තපස්සිනො
නමත්ථු කකුසන්ධස්ස - මාරසෙනා පමද්දිනො
- 4. කොණාගමනස්ස නමත්ථු - බ්‍රාහ්මණස්ස වුසිමතො
කස්සපස්ස ච නමත්ථු - විප්පමුත්තස්ස සබ්බධි
- 5. අංගීරසස්ස නමත්ථු - සකාස පුත්තස්ස සිරිමතො
යො ඉමං ධම්ම මදෙසෙසි - සබ්බදුක්ඛා පනුදනං
- 6. යෙ වාපි නිබ්බුතා ලොකෙ - යථා භුතං විපස්සිසුං
තෙ ජනා අපිසුණා - මහන්තා විතසාරදා
- 7. හිතං දෙව මනුස්සානං - යං නමස්සන්ති ගොතමං
විජ්ජාවරණ සම්පන්නං - මහන්තං විතසාරදං
- 8. එතෙ වඤ්ඤෙ ච සම්බුද්ධා - අනෙකසත කොට්ඨො
සබ්බෙ බුද්ධා සමාසමා - සබ්බෙ බුද්ධා මහිද්ධිකා
- 9. සබ්බෙ දසබලපෙනා - වෙසාරජ්ජසුපාගතා
සබ්බෙ තෙ පටිජානන්ති - ආසහං ධාන මුත්තමං
- 10. සීහනාදං නදන්තෙ තෙ - පරිසාසු විසාරදා
බ්‍රහ්මචක්කං පවත්තෙන්ති - ලොකෙ අප්පට්චත්තියං

11.	උපෙනා බුද්ධධම්මෙහි බන්තිංස ලක්ඛණුපෙනා එනෙ	- අට්ඨාරසහි නායකා - සබ්බෙ බිණාසවාජනා
12.	ව්‍යාමජ්ජහාය සුජ්ජහා බුද්ධා සබ්බඤ්ඤානො එනෙ	- සබ්බෙ තෙ මුනිකුඤ්ජරා - සබ්බෙ බිණාසවාජනා
13.	මහාපහා මහා තෙජා මහා කාරුණිකා ධීරා	- මහා පඤ්ඤා මහබ්බලා - සබ්බෙසානං සුඛාවහා
14.	දීපා නාථා පතිට්ඨා ච ගතිබන්ධු මහෙස්සාසා	- තාණා ලෙණා ච පාණිනං - සරණා ච හිතෙසිනො
15.	සදෙවකස්ස ලොකස්ස තෙසානං සිරසා පාදෙ	- සබ්බෙ එනෙ පරායණා - චන්දාමි පුරිසුත්තමෙ
16.	චචසා මනසා චෙච සයනෙ ආසනෙ යානෙ	- චන්දාමෙතෙ තථාගතෙ - ගමනෙචාපි සබ්බදා
17.	සදා සුඛෙන රක්ඛන්තු තෙහි (අහං) රක්ඛිතො සන්තො	- බුද්ධා සන්තිකරා (මමං) - මුත්තො සබ්බභයෙහි ච
18.	සබ්බරොගො විනිම්මුත්තො සබ්බ චෙර මනික්කන්තො	- සබ්බසත්තා පචජ්ජිතො - නිබ්බුතො ච (භවාමහං)
19.	තෙසං සචචෙන සීලෙන තෙපි (අමිහෙ) නු රක්ඛන්තු	- බන්ති මෙත්ත බලෙන ච - ආරොග්‍යෙන සුඛෙන ච
20.	පුරත්ථිමස්මිං දිසාභාගෙ තෙපි (අමිහෙ) නු රක්ඛන්තු	- සන්ති භුතා මහිද්ධිකා - අරොග්‍යෙන සුඛෙන ච
21.	දක්ඛිණස්මිං දිසාභාගෙ තෙපි (අමිහෙ) නු රක්ඛන්තු	- සන්ති දෙවා මහිද්ධිකා - ආරොග්‍යෙන සුඛෙන ච
22.	පච්ඡිමස්මිං දිසාභාගෙ තෙපි (අමිහෙ) නු රක්ඛන්තු	- සන්ති නාගා මහිද්ධිකා - ආරොග්‍යෙන සුඛෙන ච
23.	උත්තරස්මිං දිසාභාගෙ තෙපි (අමිහෙ) නු රක්ඛන්තු	- සන්ති යක්ඛා මහිද්ධිකා - ආරොග්‍යෙන සුඛෙන ච
24.	පුරස්ථිමෙන ධනරට්ඨො පච්ඡිමෙන විරූපක්ඛො	- දක්ඛිණෙන විරුජ්ඣකො - කුචෙරො උත්තරං දිසං
25.	චත්තාරො තෙ මහාරාජා තෙපි (අමිහෙ) නු රක්ඛන්තු	- ලොකපාලා යසස්සිනො - ආරොග්‍යෙන සුඛෙන ච
26.	ආකාසට්ඨා ච භුම්මට්ඨා තෙපි (අමිහෙ) නු රක්ඛන්තු	- දෙවා නාගා මහිද්ධිකා - ආරොග්‍යෙන සුඛෙන ච
27.	ඉද්ධි මන්තො ච යෙ දෙවා තෙපි (අමිහෙ) නු රක්ඛන්තු	- චසන්තා ඉධ සාසනෙ - ආරොග්‍යෙන සුඛෙන ච

- 28. සබ්බිකියො විවජ්ජන්තු - සොකො රොගො විනස්සතු
මා (මෙ) භවත්තන්තරායො - සුඛි දීසායුකො (භව)
- 29. අභිවාදන සීලිස්ස - නිච්චං වුද්ධාපවායිනො
චත්තාරො ධම්මා වච්චන්ති - ආයු චණ්ණො සුඛං බලං

මේ පිරිතෙන් ගත හැකි ප්‍රයෝජන මෙසේ යි.

මේ පිරිත භාවිත කරන තැනැත්තාට හෝ තැනැත්තියට අමනුෂ්‍යයන්ගෙන් කරදර ඇති නොවේ. දෙවියන්ගේ ආරක්‍ෂාව ද ලැබේ. කලක් දිනපතා භාවිතා කළහොත් අමනුෂ්‍යයෝ කීකරු වෙති. දේව බැල්ම නිතර පවතී.

නිධිකණ්ඩ සූතං

- 1. නිධිං නිධෙති පුරිසො - ගම්භීරෙ ඔදකන්තිකෙ
අපො කිච්චෙ සමුප්පනෙන - අප්ඨාය මෙ භවිස්සති
- 2. රාජතො වා දුරුත්තස්ස - වොරතො පීළිතස්ස වා
ඉණස්ස වා පමොකෙඛයා - දුඛිකෙඛ ආපදාසු වා
එතදප්ඨාය ලොකස්මිං - නිධිනාම නිධියති
- 3. තාව සුනිහිතො සනො - ගම්භීරෙ ඔදකන්තිතෙ
න සබ්බො සබ්බදා එවං - තස්ස තං උපකප්පති
- 4. නිධි වා ඨානා වචති - සඤ්ඤාචාස්ස විමුඤ්ඤති
නාගා වා අපනාමෙන්නි - යකඛා වාපි හරන්ති තං
- 5. අප්පියා වාපි දයාද - උද්ධරන්ති අපස්සතො
යදා පුඤ්ඤකඛයො හොති - සබ්බ මෙතං විනස්සති
- 6. යස්ස දානෙන සීලෙන - සංයමෙන දමෙන ව
නිධි සුනිහිතො හොති - ඉත්ථියා පුරිසස්ස වා
- 7. චෙතියම්භි ව සබ්බෙ වා - පුග්ගලෙ අතිථීසු වා
මාතරී පිතරී වාපි - අපො ජෙට්ඨම්භි භාතරී
- 8. එසො නිධි සුනිහිතො - අජෙයොගා අනුගාමිකො
පහාය ගමනීයෙසු - එතං ආදය ගච්ඡති
- 9. අසාධාරණමඤ්ඤසං - අවොර හරණො නිධි
කයිරොථ ධීරො පුඤ්ඤානී - සො නිධි අනුගාමිකො
- 10. එස දෙවමනුස්සානං - සබ්බකාම දදො නිධි
යං යදෙවාහි පපොන්නි - සබ්බමෙතෙන ලබ්භති
- 11. සුවණ්ණතා සුස්සරතා - සුසණ්ඨාන සුරුපතා
ආධිපච්ච පරිවාරං - සබ්බමෙතෙන ලබ්භති

- 12. පදෙසරජු ඉසසරියං - වකකවනි සුබංපියං
දෙවරජුමපි දිබ්බසු - සබ්බමෙතෙන ලබ්බති
- 13. මානුසිකා ච සමපතති - දෙවලොකෙ ච යා රතී
යා ච නිබ්බාණ සමපතති - සබ්බමෙතෙන ලබ්බති
- 14. මිත්තසම්පදමාගමම - යොනිසො ච පසුඤ්ඤා
විජ්ජා විමුක්ති වසීභාවො - සබ්බමෙතෙන ලබ්බති
- 15. පටිසම්භිදා විමොක්ඛා ච - යාව සාවක පාරමී
පච්චෙකබ්බොධි බුද්ධභූමි - සබ්බමෙතෙන ලබ්බති
- 16. එවං මහිඤ්ඤා එසා - යදිදං පුඤ්ඤා සම්පදා
තසමා ධීරා පසංසනති - පණ්ඩිතා කත පුඤ්ඤාතනති.

තිරොකුඩ්ඛ සුත්තං

- 1. තිරොකුඩ්ඛසේසු තිට්ඨනති - සක්ඛිසංසාටකෙසු ච
ආරබ්බාභාසු තිට්ඨනති - ආගන්තාන සකං ඝරං
- 2. පහුතෙ අනනපානමිහි - බජ්ජබොජ්ජ උපට්ඨිතෙ
න තෙසං කොච්චි සරති - සත්තානං කම්මපච්චයා
- 3. එවං දදනති ඤාතීනං - යෙ භොනති අනුකම්පකා
සුචිං පණිතං කාලෙන - කප්පියං පානභෝජනං
- 4. ඉදං වො ඤාතීනං භොතු - සුඛිතා භොනතු ඤාතයො
තෙ ච තස්ව සමාගන්ත්වා - ඤාතිපෙතා සමාගතා
- 5. පහුතෙ අනනපානමිහි - සකකච්චං අනුමොදරෙ
විරං ජීවන්තු නො ඤාති - යෙසං භෙතු ලභාමසෙ
- 6. අමහාකඤ්ච කතා පූජා - දායකාව අනිජ්ජලා
නහි තස්ව කසී අතථී - ගොරකෙඛස්ව න විජ්ජති
- 7. වණ්ණජ්ජා තාදිසි නස්ථී - හිරඤ්ඤාන කයාකකයං
ඉතො දිනෙනන යාපෙනති - පෙතා කාලකතා තහිං
- 8. උනනමෙ උදකං වට්ඨං - යථා නිනනං පච්චතති
එව මෙව ඉතො දිනනං - පෙතානං උපකප්පති
- 9. යථා වාරිවහා පූරා - පරිපූරෙන්ති සාගරං
එව මෙව ඉතො දිනනං - පෙතානං උපකප්පති
- 10. අදාසි මෙ අකාසි මෙ - ඤාති මිත්තා සධා ච මෙ
පෙතානං දකඛිණං දජ්ජා - පුබ්බෙ කත මනුසසරං
- 11. නහි රුණණං ච සොකො වා - යා චඤ්ඤා පරිදෙවනා
න තං පෙතාන මස්ථාය - එවං තිට්ඨනති ඤාතයො

12. අයං ඛො දකඛිණා දිනනා - සඞ්ඝමහි සුඤ්චනිට්ඨිතා
 දීඝ රතනං හිතායස්ස - යානසො උපකප්පති
13. සො ඤාති ධම්මො ච අයං නිදසස්සිතො
 පෙනාන පුජා ච කතා උළාරා
 බලඤ්ඤා හිකඛුන මනුඤ්ඤාදිනනං
 තුම්භෙහි පුඤ්ඤං පසුතං අනප්පකන්ති

රත්දෙණේ ගාථා

- (i) නමො තෙ කරුණා භාර, නමො තෙ මතිසාගර
 නමො තෙ අමතාකාර නමො තෙ අමතණ්ණව,
 රංසිමාල නමො තුය්භං - නරම්බුරුහමණ්ඩලං
 ජල මාල නමො තුය්භං - භවාරඤ්ඤා ද්වානල
 ඉධානන්ත ගුණාධාර - සද්ධම්ම රතනාකර
 පාදෙ වන්දාමි තෙ නාථ - සද්ධාය තච මුද්ධනා
- (ii) අලීනගා විජ්ජු වරං පභස්සරං - විමුක්තක්ඛණේ දොණ්ණියුගං පදං වරං
 ථෙරස්ස සීසෙ ගතෙ පතිට්ඨිතං - අනුත්තරො ගෙය්‍ය සතමිහි වණණනා
 කරෙය්‍ය මානස්ස ගුණෙහි බුද්ධං - අනුට්ඨිතො ගබ්භ ගතාය පාදං
 උච්චෙහි සො කස්සප ථෙර පාදං - ඔසානෙයෙ පඤ්ච සතෙහි හික්ඛු
 ඛණෙන අග්ගිං ජලමානනාය - සබ්බමපි චෙ වන්දනදාරුඛියෙ
 සරීර ඛියෙ සුගතස්ස ධාතුයො - මුත්තං සුවණණං සුමනංච දිස්සති
- (iii) සබ්බ සංඛත ධම්මේසු - ඔත්තප්පාකාර සණ්ඨිතා
 ඤාණමොහිත භාරානං - ධම්ම සංචේග සඤ්ඤිතා
 සස්සිරික තරො නාථො - කෙතුමාලාය ලංකතො
 දකඛිණාවත්ත කෙසොසි - නීලාමල සිරොරුහෙ
 උණ්හීස සීසො රුවිරො - පරිපුණ්ණ සිරො වරො
 අනොලොකිය බුද්ධාසි - සුගන්ධතර මුද්ධනො
 උණ්හීස රුවිරොදාර - ලලාච තච සොහිතො
 මුදුතුල නිභොදාත - උණ්ණා මණ්ඩල මණ්ඩිතො
 ඉන්ද්‍රවාප නිභොනීල - භූතටාක සුසප්ප්තො
 කඤ්චනං කුස සංකාස - තුංග නාසො විරොචති
 ලොචන ද්වය මාභාති - පඤ්ච වණණ සමුජ්ජලං
 දෙනං දෙව විමානමිහි - මණ්ජුලප මුත්තමං
 රංසිමාල නමො තුය්භං - බුද්ධ සෙනාදි පඤ්චර
 එවං තං බුද්ධ ජානාථ - බුද්ධං දස විලොචනං

උදේ සවස භාවිතා කළයුතු ආරක්ෂා ගාථා

- (i) බුද්ධි සුද්ධි ගුණාකරං දස බලං - දෙවාති දෙවං ජිනං
- ධම්මං තෙන සුදෙසිතං භවනුදං - දුක්ඛා පහං නිම්මලං
- සංඝං වාපිනිරංගනං මුනිසුතං - වන්දා මහං මුද්ධනා
- බුද්ධො ධම්ම ගණො තථාගත වරො - පාලෙන්තු තෙ (මං) සදා
- (ii) පඨවි බල සුන්දරි - සබ්බඤ්ඤා බොධි මණ්ඩලං
- අසංබෙය්‍යං මාර සෙනං - ජයො ජයතු මංගලං
- කකුසන්ධො කොණාගමනො - කස්සපො ගොතමො මුනි
- මෙත්තෙය්‍යො පඤ්ච බුද්ධා තෙ - සීසෙ (මෙ) සෙන්තු සබ්බදා
- එතෙසං ආනුභාවෙන - යක්ඛා දෙවා මහිද්ධිකා
- තෙ සබ්බෙ සුඛිතා භොන්තු - මම මිත්තා සභායකා
- සම්බුද්ධෙ අට්ඨ විසං ච - ද්වාදසං ච සහස්සකං
- පඤ්චසත සහස්සානි - නමාමි සිරසා අහං
- තෙසං ධම්මඤ්ඤි ච සංඝඤ්ඤි ච - සබ්බෙ පච්චෙක සම්බුද්ධෙ
- බොධිරාජෙ ච සබ්බෙසං - සාදරෙන නමා මහං
- නමක්කාරොනු භාවෙන - සබ්බෙ භයා උපද්දවා
- අනෙකා අන්තරායාපි - විනස්සන්තු අසෙසතො

දුටුගැමුණු රජතුමන් නිතර භාවිතා කළ ආරක්ෂා ගාථා

බුද්ධො තිලොක සරණො, බුද්ධො සුරියො තමොනුදො
 එවං තං සරණං බෙමං, බුද්ධො මෙ සරණං වරං
 ගච්ඡාමි සරණං බුද්ධං, නත්ථි මය්හං භයං සදා

ධම්මො තිලොක සරණො, ධම්මො සුරියො තමොනුදො
 එවං තං සරණං බෙමං, ධම්මො මෙ සරණං වරං
 ගච්ඡාමි සරණං ධම්මං, නත්ථි මය්හං භයං සදා

සංඝො තිලොක සරණො, සංඝො සුරියො තමොනුදො
 එවං තං සරණං බෙමං, සංඝො මෙ සරණං වරං
 ගච්ඡාමි සරණං සංඝං, නත්ථි මය්හං භයං සදා

ජයො මුනින්දස්ස සුබොධි මූලෙ - අහොසි මාරස්ස පරාජයොසි
 උග්ගොසයුං දෙවගණා පසන්තා - එතෙන සච්චෙන ජයස්සු මය්හං

දුටුගැමුණු රජතුමා විසින් නිතර භාවිතා කෙළේය යි ප්‍රසිද්ධ මහානුභාව සම්පන්න ගාථාවක්.

ජයෝ මුනින්දස්ස සුඛෝධි මූලෙ
අහොසි මාරස්ස පරාජයොහි
උග්ඝොසයුං දෙවගණා පසන්නා
එතෙන සච්චෙන සුවත්ථී හොතු

රත්නමාලා බන්ධන ගාථා

සං සාර සාරොස විනීත	ණිසං
සං නීත සාතං සුවිසාර	ධීසං
සං ධීරකං සොණ්ණ තනු	පලාසං
සං ලාප දෙසිං පණමෙහි	සාසං
සං සාහිගං කෙවල මොහ	නාසං
සං නාහකං මාර රණෙ	විසෙසං
සං සෙවිතං දාසි මුදාර	භාසං
සං භාර ධම්මං පණමෙ	සදාසං
සං දාසගං නාසිත පාප	නාසං
සං නාපමං සිං හ්ත ඝොර	පාසං
සං පාර ගාමීං සුවිසාර	වාසං
සං වාර සංඝං පණමෙ	රසාසං

මහා බලසම්පන්න ගාථා තුනකි. නිතර කීමෙන් විශිෂ්ඨ ප්‍රතිඵල ලැබේ. ගමනක් පිටත්වීමට පෙරාතුව ගාථා කියා ගමන ඇරඹීමෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලැබේ.

නරසීහ ගාථා

1. වක්කවරංකිත රත්තසුපාදො
ලක්ඛණ මණ්ඩිත ආයතපණ්හි
වාමර ඡක්ත විභුසිත පාදො
එස හි තුය්හ පිතා නරසීහො
2. සකාස කුමාරවරො සුකුමාලො
ලක්ඛණ විත්තිත පුණ්ණ සරීරො
ලොකහිතාය ගතො නරවීරො
එස හි තුය්හ පිතා නරසීහො
3. පුණ්ණ සසංධ නිභාමුඛ වණ්ණො
දෙවනරා නපියො නර නාගො
මත්ත ගජන්ද විලාසිත ගාමී
එස හි තුය්හ පිතා නරසීහො
4. ධත්තිය සම්භව අග්ගකුලීනො
දෙව මනුස්ස නමස්සිත පාදො
සීල සමාධි පතිට්ඨිත විත්තො
එස හි තුය්හ පිතා නරසීහො

- 5. ආයත යුක්ත සුසංස්ථිත නාසො
ගොපධුමො අභිනීල සුනෙන්තො
ඉන්ද ධනු අභිනීල භමුකො
එස හි තුය්හ පිතා නරසීහො
- 6. වට්ඨ සුමට්ඨ සුසංස්ථිත භීවො
සීහහනු මිග රාජ සරීරො
කඤ්චන සුච්ඡවී උත්තම වණ්ණො
එස හි තුය්හ පිතා නරසීහො
- 7. සිනිද්ධ සුගම්හිර මඤ්ජුසු සොසො
හිංගුල බන්ධුසුරත්ත සුඡ්චිහො
වීසති වීසති සෙත සුදන්තො
එස හි තුය්හ පිතා නරසීහො
- 8. අඤ්ජනවණ්ණ සුනීලසු කෙසො
කඤ්චන පට්ඨ විසුද්ධ ලලාටො
ඔසධි පණ්ඩර සුද්ධසු උණ්ණො
එස හි තුය්හ පිතා නරසීහො
- 9. ගච්ඡති නීල පථෙ වීය වන්දො
තාරගණා පරිවෙධීත රූපො
සාවක මජ්ඣගතො සමණන්දො
එස හි තුය්හ පිතා නරසීහො

උපග්‍රන්ථය II

සතර කමටහන

බුද්ධානුස්සති මෙත්තා ච - අසුභං මරණස්සති
ඉති ඉමා චතුරාරක්ඛා - හික්ඛු භාවෙය්‍ය සීලවා

බුද්ධානුස්සති

- 1. අනන්ත විත්ථාර ගුණං - ගුණතොනුස්සරං මුනිං
භාවෙය්‍ය බුද්ධිමා හික්ඛු - බුද්ධානුස්සති මාදිතො
- 2. සවාසනෙ කිලෙසෙ සො - එකො සබ්බෙ නිසාතිය
අහු සුසුද්ධ සන්තානො - පුජානඤ්ච සදාරහො
- 3. සබ්බ කාලගතෙ ධම්මෙ - සබ්බෙ සම්මා සයං මුනී
සබ්බාකාරෙන බුජ්ඣත්වා - එකො සබ්බඤ්ඤානං ගතො
- 4. විපස්සනාදි විජ්ජාහි - සීලාදිවරණෙහි ච
සුසමිද්ධෙහි සම්පන්නො - ගගනාහෙහි නායකො
- 5. සම්මාගතො සුභං ධානං - අමොස වචනො ච සො
තිවිධස්සාපි ලොකස්ස - ඤාතා නිරවසෙසතො
- 6. අනෙකෙහි ගුණෙසෙහි - සබ්බ සත්තූත්තමො අහු
අනෙකෙහි උපායෙහි - නරදම්මෙ දමෙසි ච
- 7. එකො සබ්බස්ස ලොකස්ස - සබ්බ සත්තානුසාසකො
භාග්‍යඉස්සරියාදිනං - ගුණානං පරමො නිධි
- 8. පඤ්ඤාස්ස සබ්බ ධම්මෙසු - කරුණා සබ්බ ජන්තුසු
අත්තත්ථානං පරත්ථානං - සාධිකා ගුණ ජෙට්ඨිකා
- 9. දයාය පාරමීවිත්වා - පඤ්ඤා යත්තාන මුද්ධරී
උද්ධරී සබ්බ ධම්මෙ ච - දයායඤ්ඤෙ ච උද්ධරී
- 10. දිස්සමානො පි තාවස්ස - රූපකායො අචින්තියො
අසාධාරණ ඤාණභිචේ - ධම්මකායෙ කථාවකාති.

මෙත්තානුස්සති

- 1. අත්තූපමාය සබ්බෙසං - සත්තානං සුඛ කාමතං
පස්සිත්වා කමතො මෙත්තං - සබ්බ සත්තෙසු භාවයෙ
- 2. සුඛි භවෙය්‍යං නිද්දුක්ඛො - අභං නිච්චං අභං විය
හිතා ච මෙ සුඛී භොන්තු - මජ්ඣිමනිකා ඵල' වෙරිතො
- 3. ඉමම්හි ගාමක්ඛෙත්තම්හි - සත්තා භොන්තු සුඛී සදා
තතො පරඤ්ච රජ්ජෙසු - චක්ඛවාලෙසු ජන්තුතො

- 4. සමන්තා චක්කවාලෙසු - සත්තා'නන්තෙසු පාණිතො
සුඛිනො පුග්ගලා භුතා - අත්තභාවගතා සියුං
- 5. තථා ඉත්ථී පුමා වෙච - අරියා අනරියාපි'ච
දෙචා නරා අපායට්ඨා - තථා දසදිසාසුචා'ති.

අසුභානුසසති

- 1. අවිඤ්ඤාණ'සුභනිභං - සවිඤ්ඤාණ'සුභං ඉමං
කායං අසුභතො පස්සං - අසුභං භාවයෙ යති
- 2. වණ්ණසණ්ඨාන ගන්ධෙහි - ආසයො'කාසතො තථා
පටික්කුලානි කායො'මෙ - කුණපාණි ද්විසොළස
- 3. පතිතම්භා'පි කුණපා - ජෙගුච්ඡං කායනිස්සිතං
ආධාරොහි සුචී තස්ස - කායො තු කුණපෙධීතං
- 4. මිල්ලෙ කිම්ච කායො'යං - අසුචිම්භි සමුට්ඨිතො
අන්තො අසුචි සම්පුණ්ණො - පුණ්ණවච්චකුටී විය
- 5. අසුචි සන්දතෙ නිච්චං - යථා මෙදක ථාලිකා
නානාකිම් කුලාවාසො - පක්කවන්දනිකා විය
- 6. ගණ්ඩභුතො රොගභුතො - වණභුතො සමුස්සයො
අතෙකිච්ඡො'ති ජෙගුච්ඡො - පහින්තකුණපුපමො'ති

මරණානුසසති

- 1. පවාත දීප කුලාය - සායුසන්තතියාක්ඛයං
පරුපමාය සංපස්සං - භාවයෙ මරණස්සතිං
- 2. මහාසම්පත්ති සම්පත්තා - යථා සත්තා මතා ඉධ
තථා අභං මරිස්සාමි - මරණං මම හෙස්සති
- 3. උප්පත්තියා සහෙ'වෙදං - මරණං ආගතං සදා
මරණත්ථාය ඕකාසං - වධකො විය එසති
- 4. ඊසකං අනිච්ඡන්තං - සතතං ගමනුස්සුකං
ඡීවිතං උදයා අත්ථං - සුරියො විය ධාවති
- 5. විජ්ජු බුබ්බුල උස්සාව - ජලරාජී පරික්ඛයං
සාතකො'ව රිපුතස්ස - සබ්බත්ථා'පි අචාරියො
- 6. සුයසත්ථාම පුඤ්ඤද්ධි - බුද්ධි වුද්ධි ජිනද්වයං
සාතෙසි මරණං ඛිජ්ජං - කාතුමාදිසකෙ කථා
- 7. පච්චයානඤ්ච වෙකලා - බාහිරජීඤ්ඤිකපද්දවා
මරාමො'රං නිමෙසා'පි - මරමානො අනුක්ඛණන්ති.

අටු මහා සංවේගවක්‍රු

1. භාවේත්වා චතුරා රක්ඛා
ආවජ්ජෙය්‍ය අනන්තරං
මහා සංවේග වත්ථුනි
අටු අට්ඨිත වීරියො
2. ජාති ජරා ව්‍යාධි චුඨි අපායා
අතීත අප්පත්තක වට්ඨ දුක්ඛං
ඉදානි ආහාර ගවේට්ඨී දුක්ඛං
සංවේගවත්ථුනි ඉමානි අටු
3. පාතො ච සායම්පිවෙව ඉමං විධිං යො
අසෙවතෙ සත්තමත්ත හිතාහිලාසී
පප්පොති සො'ති විපුලං හතපාරිපන්ථො
සෙට්ඨං සුඛං මුනිවිසිට්ඨ මතං සුඛෙනවාති

මෙතනා භාවනා ගාථා

1. පුඤ්ඤෙනානෙන මෙ යාව - ජීවං සබ්බත්ථ සබ්බදා සුඛි භවෙය්‍යං නිද්දුක්ඛො - අබ්‍යාපජ්ඣො භවෙය්‍යහං
2. මය්හං හිතා ච වෙරා ච - මජ්ඣට්ඨා සබ්බ පාණිනො සුඛි අවෙරා නිද්දුක්ඛා - අබ්‍යාපජ්ඣා ච හොන්තු තෙ
3. තථා අස්මිං සරාරාමෙ - ගාම පබ්බත පාදපෙ රජ්ජෙපි මස්ස දීපස්ස - ගාමක්ඛෙත්ත වනාදිසු
4. චක්ඛවාලස්ස මස්සාපි - මහා දීප චතුස්චපි ද්විසහස්ස බුද්ද දීපෙසු - තෙසු ගාමාදි කෙසු'පි
5. තථා සමන්තානන්තෙසු - චක්ඛවාලෙසු තෙසු'පි හෙට්ඨා අවීචිනො යාව - හවග්ගා දසදිසාසු'පි
6. ඛත්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා - සුද්දා චණ්ඩාල පුක්කුසා මනුස්සා අමනුස්සා ච - සුපණ්ණා ච අසෙසකා
7. සබ්බෙ අපාද ද්විපාදා - චතුස්පාද බහුස්පාදා තෙසු භුතෙසු සබ්බෙසු - පුමා සබ්බා'පි ඉත්ථියො
8. සබ්බෙ ජෙට්ඨා අජෙට්ඨා ච - සබ්බෙ දීසා ච රස්සකා සබ්බෙ සුබ්බමුල්ලා ච - හීනමජ්ඣම උත්තමා
9. දුරට්ඨා'පි අදුරට්ඨා - සන්තිකට්ඨා ච කෙවලා යෙ පඤ්චගතිකා සත්තා - සබ්බෙ තෙ චතුයොනිකා

- 10. යෙ සබ්බෙ පාණිනො ජීවා - භූතා සත්තා ච සබ්බදා
සුඛී අවෙරා නිද්දුක්ඛා - අධ්‍යාපජ්ඣා ච භොන්තු තෙ
- 11. නාගා ච සබ්බෙ පාතාලෙ - අසුරාචාසුරෙ පුරෙ
නරකෙ යමරාජානො - නෙරයිකා විසාතිනො
- 12. තිරච්ඡාන ගතා සබ්බෙ - පෙතා පෙතභවෙසු ච
අසුරකායා ච සත්තා ච - සබ්බෙ භුතිස්සිතා'පි ච
- 13. සුඛිතා භොන්තු නිද්දුක්ඛා - අවෙරා ච අනාමයා
දීසායුකා අඤ්ඤමඤ්ඤං - පියා පජ්ජොන්තු නිබ්බුතිං
- 14. විහාරෙසු ච සබ්බෙසු - වෙතියෙ පටිමාසරෙ
බොධිරුක්ඛෙසු සබ්බෙසු - සෙසරුක්ඛ වනෙසු ච
- 15. පබ්බතෙසු ච සබ්බෙසු - කන්දරෙ නිජ්ඣරෙ තථා
නදී ගංගා තටාකෙසු - වාපිපොක්ඛරණීසු ච
- 16. ජලාසයෙසු සබ්බෙසු - සමුද්දෙසු ච දෙවතා
සබ්බාපි දෙවතා නාගා - සබ්බෙ සත්තා ජලාසයා
- 17. සුඛිතා භොන්තු නිද්දුක්ඛා - අවෙරා ච අනාමයා
දීසායුකා අඤ්ඤමඤ්ඤං - පියා පජ්ජොන්තු නිබ්බුතිං
- 18. ථලාසයා ච සබ්බෙපි - සබ්බෙ සත්තා වනාසයා
රුක්ඛෙසු දෙවා සබ්බා - විමානා වන දෙවතා
- 19. සුඛිතා භොන්තු නිද්දුක්ඛා - අවෙරා ච අනාමයා
දීසායුකා අඤ්ඤමඤ්ඤං - පියා පජ්ජොන්තු නිබ්බුතිං
- 20. භුම්මට්ඨා දෙවතා සබ්බා - ආකාසට්ඨා ච දෙවතා
චාතුම්මහා රාජිකා ච - තාවතිංසා ච දෙවතා
- 21. යාමා ච තුසිතා දෙවා - නිම්මාණරතීනො පි'ච
පරෙහි නිම්මිතා සබ්බා - දෙවා ච වසවත්තිනො
- 22. සබ්බෙ බ්‍රහ්ම පාරිසජ්ජො - තථා බ්‍රහ්ම පුරොහිතා
මහාබ්‍රහ්මා පරිත්තාහො - අජ්ජමාණාහනාමකා
- 23. ආභස්සරා ච බ්‍රහ්මානො - පරිත්තාසුභ නාමකා
අජ්ජමාණසුභාවෙ ච - සුභකිණ්ණක නාමකා
- 24. වෙහජ්ඵලා 'සඤ්ඤසත්තා - අවිහාතජ්ජකා' පි ච
සුදස්සා ච සුදස්සී ච - අකනිට්ඨා ච රුපිනො
- 25. ආකාසානඤ්ඤායතන - විඤ්ඤාණඤ්ඤායතනානි ච
ආකිඤ්ඤායතන - නෙවනාසඤ්ඤී නො'පි ච

- 26. සබ්බේ'පි තෙ බහුසත්තා - පාණභුතා ච පුග්ගලා
සුඛිතා භොන්තු නිද්දුක්ඛා - අවෙරා ච අනාමයා
- 27. යෙහි යා සුඛ සම්පත්ති - අලද්ධා තං ලභන්තු තෙ
ථීරා ච භොන්තු ලද්ධාය - සුඛසම්පත්තියා සදා
- 28. විජ්ජා සම්පත්ති භොගෙහි - පවඬිඨන්තු යසස්සිනො
පරිවාර බලප්පත්තා - භයොපද්දව චජ්ජතා
- 29. සබ්බලා සුඛසම්භාසා - අඤ්ඤමඤ්ඤං හිතෙසිනො
මොදන්තු සුඛිතා සබ්බේ - මාකඤ්චිපාපමාගමා
- 30. සද්ධාපාමොජ්ජබහුලා - දාන සීල බහුස්සවා
ගුණභුසිත සත්තානං¹ - ආයුං පාලෙන්තු අනාමයා
- 31. සම්මාදිට්ඨිං පුරොධාය - සද්ධම්ම පටිපත්තියා
ආරාධෙන්තු හිතොපාය - මච්චන්ත සුඛ සාධනං
- 32. ඉති නානාප්පකාරෙන - සත්තෙසු හිත මානසං
මාතා ච පිය පපුත්තම්හි - පචත්තෙය්‍යං නිරන්තරං
- 33. භවග්ගුපාදාය අවිච්චි හෙට්ඨතො - එත්ථන්තරෙ සත්තකායුපපන්නා
රුපී අරුපී ච අසඤ්ඤි සඤ්ඤිනො - දුක්ඛා පමුච්චන්තු ඵුසන්තු නිබ්බුතිං
- 34. ඉමංහි මෙත්තං පටිචාසරං යො - භාවෙති පාතො ච දිවා ච රත්තිං
සුඛං සුපච්චෙව සුඛං පබුජ්ඣධති - සුත්තෙ සුපාපං සුපිනං න පස්සති
- 35. පියො ච සො භොති නරාමරානං - රක්ඛන්ති තං දෙවගණාපි නිච්චං
පරප්පසුන්තා ච විසග්ගි සත්තා - නතංහි බාධෙන්ති මලංකදාපි
- 36. විත්තං සමාධිං කුච්චඤ්ච ගච්ජති - වණ්ණො මුඛො චස්ස ච විජ්ජසීදති
අමුල්භකො යෙව කරොති කාලං - ආයුක්ඛයෙ බුහ්මනිවාසගාමි
- 37. අස්මිං විහාර සර පබ්බත රුක්ඛ ගාමෙ
සබ්බේසු දීප නගරෙසු² චක්ඛවාලෙ
දෙවාසුරා ගරුල රක්ඛස නාග යක්ඛා
රක්ඛන්තු මං සකනුභාව බලෙන නිච්චං.

1. සත්තානා

නවගුණ යන්ත්‍රය

ඉ	ති	ති	වා	පි	ග	සො
කවා	මුඛ	ස	දෙධා	ඵ	වි	හ
ස	පු	නොනා	රො	සු	ර	හ
දෙ	මප	දු	ක	තත	ජු	දෙධා
මො	රි	ලො	මි	ග	සා	ග
ව	ස	අ	තො	නු	ව	බු
ස	ස	ණ	ද	ර	මම	වා
ම	හං	නු	ර	සසා	අ	නං

නවගුණ යන්ත්‍රය

මෙම යන්ත්‍රය මෙහි පෙනෙන ආකාරයට රන් තහඩුවක හෝ රිදී තහඩුවක හෝ තඹ තහඩුවක හෝ පුස්කොළයක ලියා අටවිසි පිරිතෙන් 1000 වරක් ජපකර ලදරුවන්ට සෑදෙන සියලු ග්‍රහදේව, යක්ෂ, ප්‍රේත ආදී දේවතාවලට ද, ස්ත්‍රී පුරුෂ සියලු දෙනාගේ ආරක්ෂාවට ද බඳිනු. කුඩා දරුවන්ගේ වයස අවුරුදු 3 ගතවන තුරු මෙයින් විශේෂ ආරක්ෂාව සැලසෙයි.

රතන යන්ත්‍රය

රතන යන්ත්‍රය ක්‍රම කීපයකට ලියනු ලැබේ. කොටු 18 ක් වනසේ ඇඳ සූත්‍රයේ මුල් ගාථාව පටන් එක ගාථාවක් එක කොටුවකට එන සේ ගාථා 18 කොටු දහඅටේ ලිවීම සාමාන්‍ය ක්‍රමය යි.

කොටු 16 ට බෙදා පුස්තාර ක්‍රමයෙන් ලියන ක්‍රමයක් ද වේ. එය යන්ත්‍ර ශාස්ත්‍රය දත්තකු විසින් කළ යුතු වේ. මෙහි දක්වා තිබෙන්නේ ඒ දෙකට ම වෙනස් ක්‍රමයකි. මෙහි කොටු 18 කි. මුල ගාථාව පටන් සියලු ගාථාවල අකුර බැගින් එම කොටුවල ලිවීම මෙහි ක්‍රමය යි. මේ සටහනේ යොදා ඇත්තේ මුල ගාථා දෙක පමණයි. අනිත් ගාථාත් මෙසේ ම ලිවිය යුතුයි. එක කොටුවක එක ගාථාවක් ලියනුවට වඩා මෙහි ඇති වෙනස නම් හැම ගාථාවකම අකුරු මාරුවී කොටු දහඅටේ පිරී සිටීමයි. මෙය ද පෙර සිට පවත්නා යන්ත්‍ර සටහනෙකි.

මුල ගාථාවේ “යා” යන්න මුල කොටුවේ ද, “ති” යන්න 2 වැනි කොටුවේ ද යනාදී ක්‍රමය මෙහි පෙනේ. මුල ගාථාව නිම වූ පසු 2 වැනි ගාථාව ද ඊළඟ ගාථා ද ලියන්නේත් මෙසේ ම ද යි.

මෙම යන්ත්‍රය පිරිසිදු ව රන් තහඩුවක හෝ රිදී තහඩුවක හෝ පුස්කොළයක ලියා තමන් පස් පවින් වැළැකී පිරිසිදුව සීලයෙහි පිහිටා සිට රතන සූත්‍රයෙන් 1000 වරක් ජප කර සියලු අමනුෂ්‍ය දෝෂවලට ද, ළදරුවන්ට පැමිණෙන බාලග්‍රහ දෝෂවලට ද, ස්ත්‍රීන්ට පැමිණෙන අමනුෂ්‍ය දෝෂවලට ද, ග්‍රහ දෝෂවලට ද, රාත්‍රියට පෙනෙන නපුරු සීනවලට ද, සියලු ආරක්ෂාදියට ද බැඳීමට ඉතා යහපති.

රතන යන්ත්‍රය

1 යාදසස	2 නි නත කක බෙබ	3 ධලි වව මෙ	4 භුකෙබ සු තතං	5 භාසණ ක	6 නි බෙබ නතු රො
7 සව තාථ	8 මාතුසිවා	9 ගතා තා නු	10 තංසුතසි	11 නිමසමා යා	12 භුනාහිප
13 මො තකු ජා	14 නිවතාය	15 වානතුනි	16 යාදසා	17 නිථොවෙ	18 වපි ථ

තවත් රතන යන්ත්‍රයක්

යාද නින්ත ධලි භුක්බෙ තාස නිබ්බේ හ ත්ත මිම සු ණන්තු භාසි සිඟු සිභු තං මෑන මො නි වාද යානි ව භවන්තු අ ථො පි	යෙ පුග්ගලා අථිධ සතම්පසත්ථා වත්තාරි ඵතානි යුගානි හොන්ති ඵතෙසු දින්නානි මහප්පලානී ඉදම්පි සංසෙ රතතං පණිතං ඵතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු.

මෙම රතන සූත්‍රය මුල් කර ගත් යන්ත්‍රයක් ජප කරන්නේ පිරිත් ගාථාවකිනි.
 “යං කිංචි චිත්තං ඉධ වා හුරං වා - සග්ගෙ සුවායං රතතං පණිතං - න නො සමං
 අත්ථි තථාගතෙන - ඉදම්පි බුද්ධෙ රතතං පණිතං - ඵතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු.”

සියලු අපල සුව කරන්නා වූ මෙම රතන යන්ත්‍රය දහස් වාරයක් ජප කළ යුත්තකි.
 එමෙන්ම වන්ද්‍රයාගෙන් වන්නා වූ අපල ඇති අයට ද විශේෂ යි.

එම යන්ත්‍රයේ සටහන මෙසේ ය.

යං තු කි හො ච ත්ථි චි ව ත්තං සු ඉ

I සිවලී පිරිත

1. පුරෝන්තා පාරමී සබ්බෙ සිවලී ගුණතෙජෙන නජාලිති ති ජාලිතාමී බුද්ධසාමී බුද්ධසත්තාමී.	- - -	සබ්බෙ පච්චෙකනායකා පරිත්තං තං භණ්ඩමහෙ ආ. ඊ. උ. ආම් ඉ ස්වාහා
2. පදුමුත්තරො නාම ජනො ඉතො සතසහස්සමිහි	- -	සබ්බ ධම්මෙසු වක්ඛුමා කප්පෙ උප්පජ්ජී නායකො
3. සිවලී ව මහාථෙරො පියො දෙවමනුස්සානං පියො නාග සුපණ්ණානං	- - -	සො රහො පච්චයාදිනං පියො බ්‍රාහ්මණ මුත්තමො පීණිත්ථියං නමාමහං
4. නාසං සීමො ව මේ සීසං සදේව මනුස්ස පුජ්තං	- -	නානාජාලිති සඤ්ජලිං සබ්බ ලාභා උපෙන්තු මෙ ¹
5. සත්තා හං ද්වාරමුල්ලෝහං මාතා මෙ ඡන්දදානෙන	- -	මහාදුක්ඛසමප්පිතො ඵවමාසි සුදුක්ඛිතා
6. කෙසෙසු ඡීජ්ජමානෙසු දෙවා නාගා මනුස්සා ව	- -	අරහත්තමපාපුණී පච්චයානුපනෙන්තිමං
7. පදුමුත්තරනාමඤ්ච සංපුජ්ජයි පමුදිතො	- -	විපස්සිං ව විනායකං පච්චයෙහි විසෙසතො
8. තතො තෙසං විසෙසෙන ලාභං ලභාමී සබ්බස්ථ	- -	කම්මාන විපුලුත්තමං වනෙ ගාමෙ ජලෙ ඵලෙ
9. තදා දෙවො පණිතෙහි පච්චයෙහි මහාවීරො	- -	මමස්ථාය මහාමති සසංඝො ලොකනායකො
10. උපට්ඨිතො මයා බුද්ධො තතො ජෙනවනං ගන්ත්වා	- -	ගන්ත්වා රෙවතමද්දස ඵතදග්ගෙ ධපෙසි මං
11. රෙවතං දස්සනස්ථාය තිංස භික්ඛු සහස්සෙහි	- -	යදා යාති විනායකො සහ ලොකග්ගනායකො
12. ලාභීනං සිවලී අග්ගො සබ්බලොකහිතො සස්ථා	- -	මම සිස්සෙසු භික්ඛවො කිත්තසී පරිසාසු මං

1. අනුන් සදහා කියන කල 'තිං' යනුවෙන් යොදා ගන්න.

13. කිලෙසා කොපිතා මය්හං නාගොව ඛන්ධනං ඡෙත්වා	- -	භවා සබ්බෙ සමුහතා විහරාමී අනාසවො
14. ස්වාගතං වත මෙ ආසී තිස්සොවිජ්ජා අනුප්පත්තො	- -	බුද්ධසෙට්ඨස්ස සන්තිකං කතං බුද්ධස්ස සාසනං
15. පටිසම්භිදා වතස්සො ච ජලභිඤ්ඤා සච්ඡකතා	- -	විමොක්ඛාපි ච අට්ඨමො කතං බුද්ධස්ස සාසනං
16. බුද්ධපුත්තො මහාථෙරො උග්ගතෙඡො මහාවීරො	- -	සීවලී ජන සාවකො තෙජසා ජන සාසනං
17. රක්ඛන්තා සීල තෙජෙන ඵවං තෙජානුභාවෙන	- -	ධනවත්තො යසස්සිනො සදා රක්ඛන්තු සීවලී
18. කප්පට්ඨාසීති බුද්ධස්ස මාරසෙනප්පමද්දත්තො	- -	බොධි මූලෙ නිසිද්ධි සදා රක්ඛන්තු සීවලී
19. දස පාරමීතප්පත්තො ගොතම සකාපුත්තොසි	- -	පබ්බජ් ජන සාසනෙ ථෙරෙන මම සීවලී
20. මහා සාවකා අසීතිංසු භවභොගෙ අග්ග ලාභීසු	- -	පුණ්ණසෙට්ඨො යසස්සි සො උත්තමො තෙන සීවලී
21. ඵවං අවින්තියා බුද්ධා අවින්තියෙසු පසන්තානං	- -	බුද්ධ ධම්මා අවින්තියා විපාකොභොති අවින්තියො
22. තෙසං සච්චෙන සීලෙන තෙපි මං' අනුරක්ඛන්තු	- -	ඛන්ති මෙත්ත ඛලෙන ච සබ්බ දුක්ඛ විනාසනං
23. තෙසං සච්චෙන සීලෙන තෙපි මං' අනුරක්ඛන්තු	- -	ඛන්ති මෙත්ත ඛලෙන ච සබ්බ භය විනාසනං
24. තෙසං සච්චෙන සීලෙන තෙපි මං' අනුරක්ඛන්තු	- -	ඛන්ති මෙත්ත ඛලෙන ච සබ්බ රොග විනාසනං

(මෙම පිරිත භාවිතා කරන්නවුන්ට වෙළෙඳාම් ආදියෙන් ලාභ, ආහාරපානාදිය ද සුලභ වේ.
රජ - සොර - සතුරු භය හා තුන්දොස් කිපීමෙන් හටගන්නා භය ද දුරු වේ.)

1. අනුන් සදහා කියන කල 'ඔං' යනුවෙන් යොදා ගන්න.

සිවලී යනතුය

ඉතිපි	අරහං	සමමා	විජ්ජා	තසස	සුග	සං
ඉතිපි	අරහං	සමමා	විජ්ජා	සමප	සුග	සං
විජ්ජා	සසං	මඛෙ	අරහං	නෙතා	තො	ඔධ
අරහං	ගම	රොපු	ලොක	නිසං	ථාන	සසා
විදු	අධො	මත්ත	සසර	නාග	ධාමී	දෙවිං
නාධෙ	හගවා	අරහං	ධමමබු	ධමමා	විසං	මපි
තණබු	ගවජා	නිමින	මනවී	සරග	ජෙන	සරග
ඛො	මෙග	රණ	වනති	නමො	සරණ	තෙජ

XI සිවලී දැහැණ

නමො සිද්ධ සිවලී රාජා පඨවියා සබ්බතොමෙව ආකාසෙ උදකෙන නෙවී සං සං හස්සං තම්පි සාරෙම් සබ්බලොකං උපෙන්තු මෙ.

නමො සොහිසදිස්සති තෙජ් පියදස්සති නමා - පදුමුත්තරො නාම ජ්නො සබ්බ ධම්මේසු වක්ඛුමා ඉතො සතසහස්සමිහි කප්පෙ උප්පජ්ජි නායකො සීලං තස්ස අසංඛෙය්‍යං සමාධි වජ්ජරූපමා අසංඛියං ඤාණවරං විමුක්තිඤ්ච අනුපමා මනුජා' මරනාගානං බ්‍රහ්මාණං ච සමාගමෙ.

නමාමහං මහාලාභිං සිවලී නාම අරහන්තං තස්ස තෙජෙන සබ්බ ලාභා උපෙන්තු මෙ - සිවලී ච මහා ථෙරො සො රහො පච්චයාදිතං තිලී ජාත සිඛොනාසං' මන ආ උ උමනාං ආ සල්ලජනා' බහුජනා.

පියො දෙවමනුස්සානං පියො බ්‍රාහ්මණමුත්තමො; පියො නාගසුපණ්ණානං පිනිත්දියං නමාමහං, නාසං සීමො ච මෙ සීසං නානාජාලීති සංජලිං; සදෙවමනුස්ස පූජ්තං සබ්බලාභා උපෙන්තු මෙ.

නමො ථෙරස්සන්ති සො නාම කිං මෙ සුතං එතං සබ්බ නෙති සිවලී තෙජානං එවං සිවලී නමා :

සමණ බ්‍රාහ්මණාකිණ්ණො ධම්මං දෙසෙති නායකො. සසාවකං මහාලාභිං පුඤ්ඤවත්තං ජුතින්ධරං ධපෙසි එතදග්ගමිහි පරිසාසු විසාරභො, තදාහං ඛන්තියො ආසිං නගරෙ හංසවතීවිහයෙ.

1. සිඛොහාසං 2. සබ්බජනා

නමො ජාති ජලාගාර විසදන ආකාස අහන්තිං ව
 ඊවදා හන්ති යස්ස ථෙරස්ස තෙ ජයතෙ නම:

සුඤ්ඤා ජිනස්ස තං වාකාං සාවකස්ස ගුණං බහුං, නිමන්තයිත්වා සත්තාහං භොජයිත්වා සසාවකං මහා දානං දදිත්වාන, තංඨානමභිජ්ජාසිං, තදා මං විතතං පාදෙ දිස්වාන පුරිසා සහො. සො සරෙහ, මහා වීරො ඉදං වචනමබ්බුච්චි, තතො ජිනස්ස වචනං සොකුකාමා, මහජනා දෙවදානව ගන්ධබ්බා බුභ්මානො ව මහිද්ධිකා.

නමො තෙජං ලොකෙක සෙට්ඨං නරාසහං එතං තෙජෙන සෙට්ඨං නරාහතිං තෙජ නම:

සමණබ්බාහමණා වාපි නමස්සිංසු කතංජලි, නමො තෙ පුරිසාජඤ්ඤා නමො තෙ පුරිසුත්තම, ධත්තියෙන මහාදානං දින්නං සත්තාහකං විහො සොකුකාමා ඵලන්තස්ස ව්‍යාකරොහි මහාමුනෙ, නමො ශ්‍රී බුද්ධ ජය ජය එස්වාහා.

නමො ථෙරශ්ච යතො භොති යස්ස යන්තො පියායාති යස්ස යන්ති නමො නම:

ලාභීනං සීවලී අග්ගො මම සිස්සෙසු භික්ඛවො, සබ්බලොක හිතො සඤ්ඤා කිත්තයි පරිසාසුමං, රෙචනං දස්සනඤ්ඤා යදායාති විනායකො තිංස භික්ඛු සහස්සෙහි සහලොකග්ග නායකො.

නමො සචාතීකාරණානී තෙසං හගවතො ඉති රාජහංස තෙ නම:, නමො හව හව සඵවසිද්ධිකාරණාය සහසුකොට්ඨි බන්ධනාය නබ්ඵචලොහං ඉති සාධනෙ නම:, හන හන දහනප්‍රසිද්ධ සිද්ධි සාධකාය හුදශ්‍රී¹ සම්බන්ධනාය හග්නමුඛ තෙ නම:, නමො තෙසං ඉති සංඝ ධරණං කොට්ඨකොට්ඨි බන්ධනං සථිකංත ප්‍රහවතො නම:, නමො කුට පුට පුට යොග දක්ෂිණ උත්‍ර පුත්‍ර සීවලී තෙ නම:, නමො භොගිඤ්ඤාරාම හග්න ජාතහංස හගවතො නමො නම:, නමො සීවලී සුයභිතාපනී ආ, ඊ, උභ, ඒ, ඕ, ටෙ න තෙ බන්ධු ත්‍රිවණී යුගල තෙ නම:

තවත් සීවලී යන්ත්‍රයක්

සීවලී යන්ත්‍ර රාශියක් විවිධ ස්වරූපයෙන් අදත් ව්‍යවහාරයෙහි එයි.

ප	හ	ඨ	ස්සං	වි
බ්	කා	බ	ගෙ	ත
ආ	න්තු	වි	ලා	යා
ස	නෙ	මීමෙ	උ	මි
ච	පෙ	සං	හං	ස
මි	කෙ	උ	ද	පි
මෙ	රෙ	තො	සා	බ්බ

1. හුදශ්‍රී.

මෙම යන්ත්‍රය ජප කරන අවස්ථාවේ භාවිතයට ගන්නා ජප මන්ත්‍රයෙහි ද ඇත්තේ බෞද්ධ ස්වරූපයකි.

නමෝ ආඝෝර සරස්වතී දිෂ්ටි නමෝ
 මුඛරංජනී ස්ථව භය විනාශනය නමා
 නමො සිද්ධ සීවලී රාජා පඨවියා සබ්බකො මෙ ව
 ආකාසෙ උදකෙ නෙ විසං සංභස්සං තම්පි සාරෙම්
 සබ්බ ලාභං උපන්තු මෙ අනෙ

මෙහි ප්‍රතිඵලය වශයෙන් දක්වා ඇත්තේ මෙලොව සෑප සම්පත් රැකී රක්ෂාදීය සඵල වීමත් ය. උදේ ගෙදරින් දෙරට බහින විට යමෙකු මේ යන්ත්‍රය ගැන තුන් වරක් සිහි කර ඉදිරියට කෙළ ගසා ඊට උඩින් පැන යාමත්, මුහුණ සෝදන විට වතුරට තුන් වරක් සිහි කර සේදීමත්, නිද ගන්නට යන විටත් සිහි කළොත් ඔහුට නපුරු සිහින පෙනීමක් නැත.

තවත් සීවලී යන්ත්‍රයක් මෙසේය:

ඉතිපි	අරහං	සම්මා	විජ්ජා	තස්ස	සුභ	සං
ඉතිපි	අරහං	සම්මා	විජ්ජා	සම්ප	සුභ	සං
විජ්ජා	ස්සං	ම්ධො	අරහං	න්තො	තො	බුද්ධ
අරහං	නම	රොපු	ලොක	නිසං	යාන	ස්සා
විදු	අධො	මත්ත	ස සර	තාග	ධාවී	දේවිං
නධෙ	භගවා	අරහං	ධම්මබු	ධම්ම	විසං	මවී
දෙ						

මෙම යන්ත්‍රයෙහි දකුණත කෙළවරේ ශ්‍රී අකුරු දෙකක් මැද සීවලී මහරහත් පින්තූරය ඇදිය යුතු වෙයි. මහා සිද්ධ සීවලී යන්ත්‍රය යනුවෙන් අදත් මෙම යන්ත්‍රය ගුප්ත විද්‍යාවෙන් ප්‍රයෝජන ගන්නා අය අතර ඇත.

අභිසම්භිදාන පිරිත (මන්ත්‍රය) අංක 1

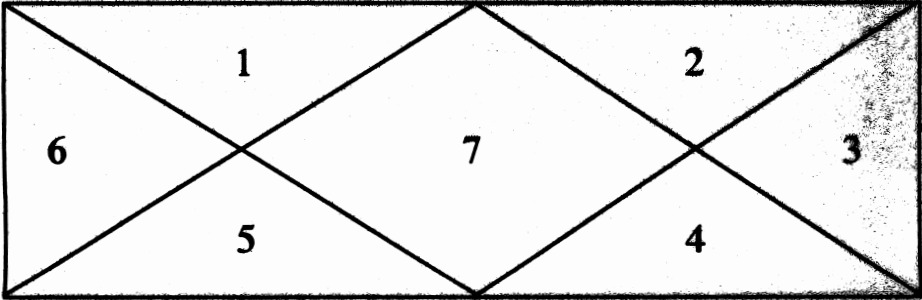
1. නමො අභිසම්භිදානෙ යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
2. නමො පච්චේක සම්බුද්ධෙ යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
3. නමො සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානෙ යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
4. නමො සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානෙ යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.

5. නමො අංගුලිමාල මහා ථෙරො මහාවීරො මහාකායො මහාබලො යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුම් තීහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
6. නමො සීවලී මහාථෙරො යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුම් තීහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
7. නමො සත්තකිංස බොධිපක්ඛියා ධම්මා; වත්තාරො සතිපට්ඨානා; වත්තාරො ඉද්ධිපාද වත්තාරො සම්මප්පධානා; වත්තාරි අරියසච්චාති; පඤ්චන්ද්‍රියාති; පඤ්චබලාති; සත්තබොජ්ඣංගාති; අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො; බුද්ධ මන්තංව මන්තංව, ධම්ම මන්තංව මන්තංව, සංඝ මන්තංව මන්තංව මන්තං. නාමස්ස සබ්බ රොගා, සබ්බ දොෂා, සබ්බන්තරායා, විනස්සන්තා යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තීහුම් තීහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.

(නොයෙක් ආරක්ෂාදිය සඳහා මේ මන්ත්‍රවලින් ජප කිරීම යහපති, පිරිසිදු රන්කැබිලි තෙල් ජප කොට රන් සුරයක ලා පැළඳීමෙන් ආරක්ෂාව ද, ජය ද පැළඳේ, බාලගිරිදෝෂයට, නපුරු උණරෝගාදියට, නපුරු සිහින දැකීමට, විශේෂයෙන් ස්වප්න මෝචනයට, ඇස්වහ, කටවහ ආදී රෝගවලට තෙල් හෝ ජලය ජපකොට ආරක්ෂා කිරීම යහපති. භූත දෝෂ වැළකීමට මේ මන්ත්‍රවලින් පොල් තෙල් ජපකොට උදේ - හවස පහන් දැල්වීම මැනවි. ආරක්ෂාව ලැබෙයි.)

(ගෙවතු ආරක්ෂා කිරීමට ගන්නා තිරුවානා ගල් ආදී ද්‍රව්‍ය ජප කොට සතර කොන් වැළලීම ද හොඳ ය. 7 වැනි මන්ත්‍රයේ “..... නාමස්ස” යන ආකාරී තිත් ඇති තැන ආතුරයාගේ නම යෙදී ය යුතුයි. සක්‍රියක සඳහා නම් ‘නාමස්ස’ යනු ‘නාමිකාය’ කියා යොදා ගත යුතුයි. ඊට මුලින් නම පෙර කී ලෙසට යෙදිය යුතුයි.)

අභිසම්භිදන යන්ත්‍ර 1

රත්රන් හෝ තඹ පත්‍රයක් ගෙන මේ සටහන අනුව ඇඳගත යුතුයි. පළල මෙන් තුන් ගුණයක් හෝ 5 ගුණයක් 7 ගුණයක් හෝ දිග විය යුතුය. කොන් සම වන්නට කවිකවුවට ගත යුතුයි. කොන් විෂමවීම දෝෂසහිතයි. ප්‍රස්තාර කිරීමෙන් මෙබඳු යන්ත්‍රවල නැත. යන්ත්‍රයේ 1 දරණ කොටුවේ 1 දරණ මන්ත්‍රය ලිවිය යුතුයි. අනික් කොටුවලත් එසේ යි. නම යෙදීම පෙර සඳහන් කළ පරිද්දෙනි. ලියන විට අකුරු නොවරදවා අකුරකින් අකුරක් නොකපා ලිවිය යුතුයි. ඔැදී අකුරු

බැඳිව ලිවිය යුතුයි. අඩුතරමින් 108 වරක්වත් ජප කළ යුතුයි. දහස් වාරය දසදහස් වාරය යනාදී ක්‍රමයට ජප කිරීම ඉතා ගුණදායක යි. වාර ගණන වැඩි වූ තරමට හොඳය. උදය සවස තෙරුවන් වැඳ පුදා ශීලයක පිහිටා එක් වේලේ වළඳමින් බ්‍රහ්මචාරීව ජප කළ යුතුයි. ජපය අවසානයේ දී ජප පිරිත, බොජ්ඣංග පිරිත, අටවිසි පිරිත, ගිනි පිරිත, ජයමංගල ගාථා, මහාජය මංගල ගාථා කියා අවසන් කළ යුතුය.

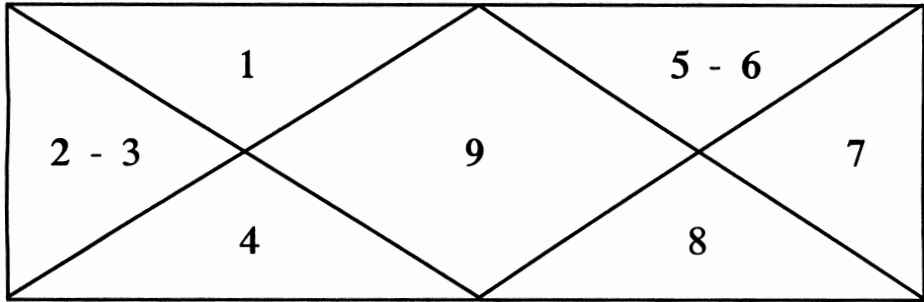
අභිසම්භිදාන පිරිත (යන්ත්‍රය) අංක 2

1. නමො අභිසම්භිදානෙ යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
2. නමො සම්මා සම්බුද්ධෙ යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
3. නමො පච්චේක සම්බුද්ධෙ යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
4. නමො ආනන්ද ථෙරො යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
5. නමො කස්සප මහාථෙරො යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
6. නමො සීවලී මහාථෙරො යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
7. නමො සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානෙ යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
8. නමො අංගුලිමාල මහාථෙරො යුත්තෙ යුත්තෙ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.
9. නමො සත්තකිංස බොධිපක්ඛියා ධම්මා; වත්තාරො සතිපට්ඨානා; වත්තාරො ඉද්ධිපාදා; වත්තාරො සම්මප්පධානා; වත්තාරි අරියසච්චානි; පඤ්චන්ද්‍රියානි; පඤ්චබලානි; සත්තබොජ්ඣංගානී; අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො; බුද්ධ මන්තං ච මන්තං; ධම්ම මන්තං ච මන්තං; සංඝ මන්තං ච මන්තං නාමස්ස සබ්බ රොගා, සබ්බ දොෂා, සබ්බන්තරායා විනස්සන්තු යුත්තෙ යුත්තේ පජ්ජලති පජ්ජලති තිහුම් තිහුම් ලුහු ලුහු පරමේස්වාහා.

(ආදී සෙත් පිරිත් එකෙකින් හෝ කීපයකින් ජප කළ යුතුයි. වාර ගණන පෙර කී ලෙසිනි. දස දහස් වරක් යන්ත්‍රය ජප කරනු ලැබේ නම් සෙත් පිරිත් ජපය 500 වර බැගින්වත් විය යුතුයි. යන්ත්‍ර විධි දන්නන්ගෙන් අසා කටයුතු කිරීම හැම අතින් ම යහපති. යන්ත්‍රයේ ඇතුළු පිට නූල් දෙකේ ගැට 14 යි. ඒ එක එක ගැටයට සෙත් පිරිත්වලින් යට කී පරිදි සුදුසු වාර ගණනක් ජප කිරීම සුදුසු යි.)

(කස්තුරි ගෝරෝචනවලින් පලිප්පු කළ යුතුයි. සුදුහඳුන්, රත්හඳුන්, දේවදාර, අගිල්, ගුගුල්, සුවදකොට්ටම්, ජටාමාංස, සැවැන්දරා, විෂ්ණුක්‍රාන්ති, සාම්බ්‍රානි දෙවගය, සඳුන් ලාටු යන ද්‍රව්‍ය එක තරමට ම ගෙන කුඩු කර ධූපය සාදාගෙන ජප කරන විට ඒ දුම් යන්ත්‍රයට දිය යුතුයි.)

අභිසම්භිදන යන්ත්‍ර II

(මේ යන්ත්‍ර සටහනේ කොටු 7 ක් නමුත් අංක 9 ක් තිබේ. කොටු දෙකක අංක දෙක බැගින් මන්ත්‍ර 9 ක් වශයෙන් ගන්නා ක්‍රමයක් ද ඇති හෙයිනි. ඒ අනුව මුල මන්ත්‍ර තුනෙන් 9 වැන්නේත් වෙනසක් නැත. 4 ට “නමො ආනන්ද පේරො” යන්න ද 5 වැන්නට “නමො කස්සප මහාපේරො” යන්න ද 6 ට “නමො සීවලී මහාපේරො” යන්න ද 7 ට “නමො සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානො” යන්න ද 8 ට “නමො අංගුලිමාල මහාපේරො” යන්න ද මුල් කර ගනිති. එබැවින් මේ යන්ත්‍රය ලියන විට 2 - 3 දරණ කොටුවේ 2 - 3 දරණ මන්ත්‍ර දෙක ද 5 - 6 කොටුවේ 5 - 6 දරණ මන්ත්‍ර දෙක ද ලිවිය යුතුවේ. ලිවීම, ජප කිරීම ආදිය පෙර පරිද්දෙනි. සුදුසු පරිදි ලියා වැඩි වාර ගණනක් විධි නො වරදවා ජප කරගත් අභිසම්භිදන යන්ත්‍රයක් බැඳ ගැනීමෙන් පෙර සඳහන් කළ උවදුරු ආදිය වැළකී සෙත සැලසෙයි. යන්ත්‍ර අදින විට ඉරි නොකැපෙන සේ වුවහොත් මැනවි.)

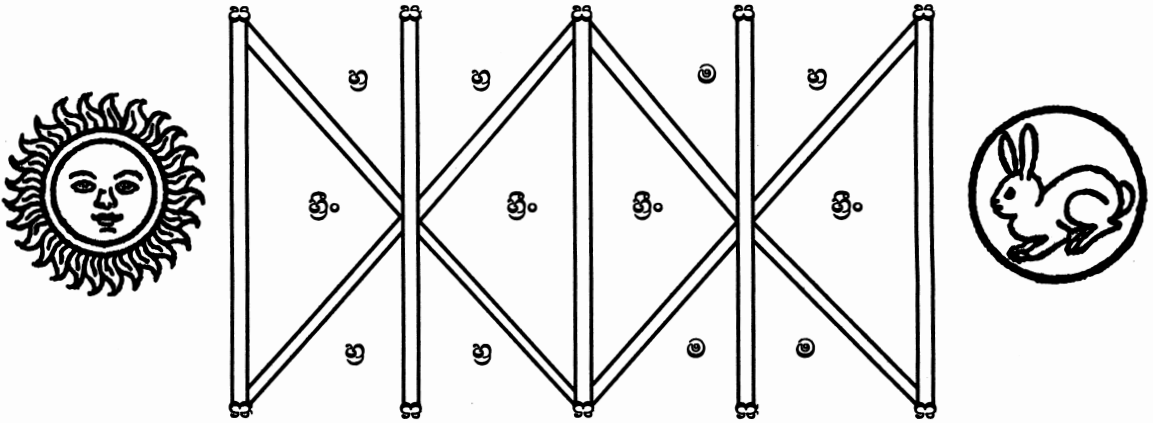
ජලනන්දන පිරිත

1. වතුච්ඡති බුද්ධොති පාරමීබල යුත්තෙහි	- යො භවිස්සති උත්තමං - ජලනන්දන මුත්තමං
2. අනොමානී ජලන්තීරෙ පාරමී තෙ ජලං හොති	- උත්තමං පත්ත වීචරෙ - සර්ව ඛන්ධන ඡේදනං
3. ආනන්දොති මහාපේරං යෙන භික්ඛු මහාපේරං	- උත්තමං ධම්ම භාණ්ඩකං - සයනෙ ඛන්ධන විධිවංසනං
4. ඉති ශ්‍රී ලොක බුද්ධෙහි යන්ත්‍ර මන්ත්‍ර හරංකත්වා	- යෙන ධම්මානු භාවතො - විනාසං බුද්ධානු භාවතො
5. මුනින්දො හොති නමො බුද්ධො දසකොටි සහස්සාති	- මාරසෙනා පහිජ්ජති - සර්ව ඛන්ධන ඡේදනං
6. පාරමිතා ගුණා හොන්ති අනෙක ජාති සංසාරං	- සො භවිස්සති උත්තමං - සහස්සං ධම්මානු භාවතො
7. සයානො වා සහස්සාති අසීතිං යෙන සබ්බෙපි	- උත්තමං ගුණ පුග්ගලං - සබ්බ සිද්ධි භවන්ත්‍ර තෙ

- 8. 'අසීතිං දසතෙජෙන - සර්ව භය විනාසනං
සර්ව රොග විනස්සන්තු - සර්ව බන්ධන ඡේදනං
- 9. යක්ෂ භූත පිශාවාත්ම - ග්‍රහ දෝෂ විනාසනං
නමොස්සතු තෙ බුද්ධ රාජ - සර්ව දෝෂ විනාසනං

1. මෙම ශ්ලෝක දෙක පසු කලෙක යම්කිසි ඇදුරකු විසින් සකස් කරන ලද්දක් බව පෙනේ.

ජලනාන්දන යන්ත්‍රය

(බැස යන වතුර කඩකින් ගල් කැට 8 ක් ගෙන 108 වරක් මතුරා හිරු උදාවීමට පළමුව මුට්ටි 4 ක බහා ගෙයි කොන් සතරේ වළලතු. සියලු යක්ෂ, ප්‍රේත, පිශාවාදීන්ගෙන් වන භය දුරු වෙයි; ගිනියම් උණට තුන් වරුවක් පිරිත් කරනු. තැඹිලි තෙල් මතුරා නොයෙක් ආරක්ෂාවට සුදුසු යි. ඇස්වහ කටවහ ආදී දෝෂවලට හා බාල රෝගවලට යහපති. තමාට කියන විට “තෙ” වෙනුවට “මෙ” කියා යොදා ගනු.)

ජලනන්දන යන්ත්‍රය

මෙම යන්ත්‍රය තඹ කොළයක ඇඳගෙන අභිසම්භිදාන යන්ත්‍රයට කී පරිද්දෙන් ජපකර ගත යුතු යි. ජප කිරීම ජලනන්දන පිරිතෙති. 108 වරක් හෝ 1000 වරක් හෝ දහදහස් වරක් හෝ ලක්ෂ වාරයක් හෝ ජපකර ගැනීම හොඳයි. වාර වැඩි තරමට ප්‍රතිඵල වැඩියි. සුබ කටයුතුවලදී ඉතා අනභි බලගතු යන්ත්‍රයකි. සුවද දුම් සකස් කර ගැනීම ද අභිසම්භිදානයට කී අයුරිනි.

ඇදුම, වලිප්පුව, ග්‍රහණිය, මාන්දම් වැනි කුඩා දරුවන්ගේ රෝග වැළැක්වීමට භූත දෝෂ හා ස්වප්න මෝචනය දුරු කිරීම සඳහා ද යන්ත්‍රය සුදුසු ලෙසින් බැඳීම හොඳයි.

රන් තැඹිලි තෙල් මතුරා ආරක්ෂා විධි සලසා ගත හැකියි. අමනුෂ්‍ය උවදුරු දුරු කිරීමට ද; ගෙවතු ඉඩම් ආරක්ෂා කිරීමට ද ඉතා හොඳයි. පයට නොපැගෙන තැනකින් ගල් කැට 108 ක් ගෙන 108 වරක් මතුරා ගෙයි අටකොනේ පොඩි මුට්ටි 08 කට දමා වැළලීමෙන් අමනුෂ්‍ය දෝෂ දුරු වෙයි. අනවින, කොඩිවින, බන්ධන භංග වී යයි. ආරක්ෂාව සැලසෙයි. ශ්‍රියාව ගෙන දෙයි.

(අනුන්ට කියන කල ‘මෙ’ වෙනුවට ‘තෙ’ කියා ද; ‘මය්භං’ වෙනුවට ‘තුය්භං’ කියා ද යොදා ගත යුතුයි.)

රත්නමාලී යන්ත්‍රය

- සං සාර සාරොස විණිත ණිසං
- සං නීඵ සාතං සුවිසාර ධිසං
- සං ධීරතං සොණ්ණ තනු පලාසං
- සං ලාප දෙසිං පණමෙ හිසාසං
- සං සාහිගං කෙවල මොහ නාසං
- සං නාහකං මාර රණෙ විසෙසං
- සං සේවිතං දාසි මුදාර භාසං
- සං භාර ධම්මං පණමෙ සදාසං
- සං දාසගං නාසිත පාප නාසං
- සං නාප ධංසිං හත සොර පාසං
- සං පාර ගාමීං සුවිසාර වාසං
- සං වාර සංඝං පණමෙ රසාසං

මෙම මහා බලැති යන්ත්‍ර මණ්ඩලය දළදා මැදුරේ සහ රුවන්මැලි වෛත්‍ය රාජයාගේ ආරක්‍ෂාව සඳහා යොදා ඇති බව සඳහන් වේ.

උදේ සවස මෙම ගාථා තුන කියවීමෙන් සියළු බිය, උවදුරු නැතිවීමත්, නිරෝගී බව සහ විත්ත සාන්තියක් ඇති කර ගැනීමටත් හැකිවනු ඇත.

පිරිත් ගාථාවලින් කළ හැකි හාස්කම්

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස

I

මහාමංගල සූත්‍රයෙන් කළ හැකි හාස්කම්

1. එවං මෙ සුතං එකං සමයං භගවා, සාවඤ්ඤාං විභරති ජේතවනෙ අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, අථ ඛො අඤ්ඤාතරා දෙවතා අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්ත වණ්ණා කෙවලකප්පං ජේතවනං ඔභාසෙඤා යෙන භගවා තෙනුපසංකම් උපසංකම්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං අට්ඨාසි.

මෙයින් ඉරුවාරදයට 108 වරක් තෙල් කිරි මතුරා උදය තුනක් ගානු, සුවවේ.

2. එකමන්තං ධීතා ඛො සා දෙවතා භගවන්තං ගාථාය අප්ඤ්ඤාසි. බහු දෙවා මනුස්සා ව මංගලානි අවින්තපුං ආකංඛමානා සොඤ්ඤානං බ්‍රූහි මංගල මුත්තමං.

මෙයින් 108 වරක් පැන් මතුරා පිස්සන්ට පොවනු, සුවවේ.

3. බාහුසච්චඤ්ඤා ව සිප්පඤ්ඤා ව විනයො ව සුසික්ඛිතො සුභාසිතා ව යා වාචා එතං මංගල මුත්තමං. මාතා පිතු උපට්ඨානං පුත්තදාරස්ස සංගහො අනාකුලා ව කම්මන්තා එතං මංගල මුත්තමං.

මේ ගාථා දෙකින් සර්ප විෂට 108 වරක් දෙහි අත්තෙන් මතුරනු, බල්ලන් කෑවාට තෙල් මතුරා ගානු.

4. දානං ව ධම්ම වරියා ව ඤාතකානං ව සංගහො අනවජ්ජානි කම්මානි එතං මංගල මුත්තමං. ආරති විරති පාපා මජ්ජපානා ව සඤ්ඤාමො අප්පමාදො ව ධම්මෙසු එතං මංගල මුත්තමං. ගාරවො ව නිවාතො ව සන්තුට්ඨි ව කතඤ්ඤාතා කාලෙන ධම්ම සවණං එතං මංගල මුත්තමං.

මේ ගාථා තුන පුස්කොළයෙක ලියා තුන් වරක් ජේකොට තබා දහස් වරක් ජප කර අත තබා ගෙන යනු, යුක්තිය දිනයි.

5. බන්තී ව සොච්චස්සතා සමණානඤ්ඤා ව දස්සනං කාලෙන ධම්ම සාකච්ඡා එතං මංගල මුත්තමං. ථුට්ඨස්ස ලොක ධම්මෙහි වින්තං යස්ස න කම්පති අසොකං විරජං ඛෙමං එතං මංගල මුත්තමං. එතාදිසානි කඤ්ඤාන සබ්බස්මපරාජිතා සබ්බස්ම සොඤ්ඤා ගච්ඡන්ති තං තෙසං මංගල මුත්තමන්ති.

මෙයින් යක්ෂ බැල්ම, ප්‍රේත බැල්ම ඇති ගෙදර උදය සවස පිරිත් කරනු. අබ මතුරා ගෙට ඉසිනු. ගේ සිව් කොණෙහි නොපැතුණ ගල් මතුරා වළලනු.

II රතන සූත්‍රයෙන් කළ හැකි භාස්කම්

1. කොටි සතසහසෙසසු - වක්වාලෙසු දෙවතා
 යස්සානං පතිගණ්හන්ති - යඤ්ච වෙසාලියංපුරෙ
 රොගා මනුස්ස දුබ්බික්ඛ - සම්භුතං තිව්ධං භයං
 බ්ඡපමන්තරධාපෙසී - පරිත්තං තං භණාමහෙ.
2. යානීධ භුතානි සමාගතානි භුම්මානි වා යානිච අන්තලික්ඛෙ
 සබ්බෙච භුතා සුමනා භවන්තු අථොපි සක්කච්ච සුණන්තු භාසිතං
 තස්මාහි භුතානි සාමෙච සබ්බෙ මෙත්තං කරොථ මානුසියා පජාය
 දිවා ච රත්තො ච හරන්ති යෙබලිං තස්මාහි නෙ රක්ඛථ අජ්ජමන්තා.

මේ ගාථා දෙකින් පිරිත් කරන කල ඉස්සෝදා නහා පිරිසිදු වස්ත්‍ර ආදි වෛත්‍යස්ථානයකට පැමිණ තිසරණ පන්සිල්හි පිහිටා ඒකාන්ත ශුද්ධ චිත්තයෙහි යෙදී මල් පහන් සුවඳ ආදිය බුදුන්ට පුදා ගිතෙලින් පහණක් බුදුන්ට පුදා විචේකීව හිඳ මාගේ අභිමතය සිද්ධ වේවා යි අධිෂ්ඨාන කොට දෙවියන්ට පිං දී මේ ගාථා දෙක 108 වරක් කියා සැතපෙනු. කැමැත්ත සිහිනෙන් පෙනේ. මේ හැර යක් ලෙඩට පිරිත් කර තුල් බදිනු. රෙදි කොනකට මතුරා ගැට ගසනු. බිළිඳුන්ගේ බාලගිරි දොසට කිරිතෙල් මතුරනු.

3. යං කිඤ්චි චිත්තං ඉධ වා හුරං වා සග්ගෙසු වා යං රතනං පණිතං
 න නො සමං අස්ථී තථාගතෙන ඉදම්පි බුද්ධෙ රතනං පණිතං
 එතෙන සච්චෙන සුවස්ථී හොතු

(i) මේ ගාථාවෙන් පිරිත් කරන කල මුලින් කී පරිදි සීලා දී ගුණයෙහි පිහිටා වෛත්‍යයක් සමීපයෙහි බුදුන්ට විළඳ, කිරිබත් පුදා තමන්ගේ අභිමතය දෙවියන්ට කියා ඔයකින් හෝ මුහුදු වෙරළකින් හෝ වැලිගෙන 108 වරක් මතුරා ගෙහි දමනු. යක්ෂ දිෂ්ටි දුරුවේ. සොල්මන් නැති වේ. භය දුරුවේ. භය ඇති මාර්ගයක යනවිට තුන් පුරුකක් ඇති ඊතණ ගසක් කඩා 108 වරක් පිරිත් කර හිසෙහි පැළඳ එම ගාථාව කිය කියා යනු. භය දුරු වේ.

(ii) ගෝරෝචන ගෙන වස්ත්‍ර කඩක රඳා මෙයින් මතුරා තිලක දී රජුන් දකිනු. වසඟ වේ.

(iii) බාල දරුවන් හඬන කල පිරිසිදු අළුවලට මතුරා තිලක දෙනු. ඇඬීම නවතී.

(iv) ප්‍රේත බැල්මට නොයිඳුල් පැන් මතුරා ලෙඩාට දෙනු.

4. බයං විරාගං අමතං පණිතං යදඡ්ඤාභා සකාමුතී සමාහිතො
 න තෙන ධම්මෙන සමස්ථිකිඤ්චි ඉදම්පි ධම්මෙ රතනං පණිතං
 එතෙන සච්චෙන සුවස්ථී හොතු.

(i) මේ ගාථාවෙන් පිරිත් කරන කල ද පෙර කී ලෙස සීලාදී ගුණයෙහි පිහිටා සෑම පිල්ලි අංගම්, සුතියම්වලට 108 වරක් හඳුන් මතුරා ඉත තබා යනු. නොවදී.

(ii) සර්ප විෂට මතුරා ඇඟ ගානු. විෂ බසිසි.

- (iii) සතුරන් දකිනු. මිතුරු වේ.
- (iv) තෙලට මතුරා ඇඟ ගානු, විෂ බසිසි.
- (v) 108 වරක් පිරිත් කිරීමෙන් රුජා ද දුරුවේ.

5. යම්බුද්ධ සෙටියෝ පරිවණණයි සුචිං සමාධිමානන්තරිකඤ්ඤාමාහු සමාධිනාතෙන සමෝ න විජ්ජති ඉදම්පි ධම්මෙ රතනං පණිතං එතෙන සච්චෙන සුවඪී හොතු.

- (i) මෙයින් පෙර කී ලෙස ම සිලාදී ගුණයෙහි පිහිටා 108 වරක් සමන් මල් මතුරා ආගැබක් සම්පයේ පුදනු. සෑම රෝග උපද්‍රව දුරුවේ.
- (ii) මෙසේ ම පැන් මතුරා ඉරි පැන්නුම් ලෙඩට බොන්නට දෙනු.
- (iii) සමන් මල් මතුරා හරක් ගාලේ දමනු. ගවයෝ බෝවෙත්.
- (iv) සපුමලට 108 වරක් මතුරා ගවයන් නාවනු. ගවයෝ බෝවෙත්.
- (v) වතුරට 108 වරක් මතුරා ගවයන් නාවනු. ගවයෝ බෝවෙත්.
- (vi) ස්ත්‍රීන් මසප වූ දවසේ මෙයින් 108 වරක් පිරිත් කර පොවනු. දරුගැබ සිටියි.
- (vii) එසේ ම 108 වරක් සපුමලට මතුරා රෙදි පිළි තිබෙන තැන ද, වී කොටුවල ද තබනු. එහි උපද්‍රව දුරුවෙයි.

6. යෙ පුග්ගලා අට්ඨසතං පසඪා - වත්තාරි එතානි යුගානි හොන්ති තෙ දක්ඛිණෙය්‍යා සුගතස්ස සාවකා - එතෙසු දින්නානි මහප්ඵලානි ඉදම්පි සංඝෙ රතනං පණිතං - එතෙන සච්චෙන සුවඪී හොතු

- (i) මෙයින් තුන්දොස් හිරකරපු රෝගවලට දෙහි මතුරා කපනු.
- (ii) තැඹිලි කස පැනට 108 වරක් මතුරා බොනු. ශ්‍රීයා වැඩෙයි. හය දුරුවෙයි. සතුරෝ කැතිවෙති.
- (iii) අනුන් හා යුක්ති බණන විට සිහිකර බණනු. දිනයි.
- (iv) රජුන් දැකීමට 108 වරක් තැඹිලි තෙල් මතුරා ගානු.

7. යෙ සුඪ්ප යුත්තා මනසා දල්හෙන - නික්කාමිනො, ගොතම සාසනම්හි තෙ පත්ති පත්තා අමතං විගය්හ - ලද්ධා මුධා නිබ්බුතිං, භුඤ්ජමානා ඉදම්පි සංඝෙ රතනං, පණිතං - එතෙන සච්චෙන සුවඪී හොතු

- (i) මෙයින් සහල් ගැරු තැනකින් ගල්කැට 7 ක් ගෙන එක එක ගලට 7 වර බැගින් මතුරා ගෙහි සතර කොණේ ද, ගේ මැද ද, ඉස්දොර පාමුල ද තබනු, තමාගේ රහස් ද, රහසේ තැඹු බඩු ද එළි නොවේ.
- (ii) කුරුම්ණියන් කෑ පත්‍රයක මෙය ලියා 108 වරක් පිරිත් කර තමන්ගේ ඉන තබා ගනු, වසංගත නො වැදියි.

8. යටින්දබ්ලො පඨවිංසිතොසියා - වතුබිහි වාතෙහි අසම්ප කම්පියො තදුපමං සප්පුරිසං වදාමී - යො අරියසච්චානි අවෙච්ච පස්සති ඉදම්පි සංඝෙ රතනං පණිතං - එතෙන සච්චෙන සුවඪී හොතු

(i) මෙයින් 108 වරක් බෝමැඩක දී සමන් මල් මතුරා වෛතාසයට පුදා දෙවියන්ගෙන් ආරක්ෂාව පතා සතුරන් මැදට යනු. මිතුරු වේ.

(ii) කුළු හරකුන්ගේ හයට ද ලියා ජෙකොට අත තබා යනු. උපද්‍රවයක් නො වේ.

9. යෙ අරියසච්චානී විභාවයන්ති - ගම්හීරපඤ්ඤෙන සුදෙසිතානී කිඤ්චාපි තෙ හොන්ති භුසප්පමත්තා - න තෙ හවං අට්ඨමං ආදියන්ති ඉදම්පි සංඝෙ රතනං පණිතං - එතෙන සච්චෙන සුවඪී හොතු.

(i) මෙයින් මිනෙලට 108 වරක් මතුරා ඇඟ ගානු. ශ්‍රියා ඇතිවේ.

(ii) යක්ෂ, ප්‍රේත හය හා තමන්ට වෙනත් යම් හයක් ඇති වූ විට මේ ගාථාවෙන් පිරිත් කරනු. ඒ හය දුරුවෙයි. නපුරක් වන විට සඳුන් මතුරා තිලක තබනු.

(iii) බෝවෙන රෝගවලින් වැළකීමට කොටි තෙලට 108 වරක් මතුරා ළඟ තබා ගනු.

10. සභාවස්සදස්සන සම්පදාය - තයස්සු ධම්මා ජහිතා හවන්ති සක්කාය දිට්ඨි විචිකිච්ඡතඤ්ච - සිලබ්බතංවාපි යදඪී කිඤ්චි චතුභ් සායෙහි ච විප්පමුක්තො - ඡවාහිඨානානි අභබ්බොකාතුං ඉදම්පි සංඝෙ රතනං පණිතං - එතෙන සච්චෙන සුවඪී හොතු.

(i) මෙයින් 108 වරක් තෙල් මතුරා කකුලේ ගා ගමන් යනු. වේදනාවක් නො දැනෙයි. පහසුවෙන් ගමන් කළ හැකියි.

11. කිඤ්චාපි සො කම්මං කරොති පාපකං - කායෙන වාචා උදාවෙන සාවා අභබ්බො සො තස්ස පට්ච්ඡාදාය - අභබ්බ තා දිට්ඨ පදස්ස චුත්තා ඉදම්පි සංඝෙ රතනං පණිතං - එතෙන සච්චෙන සුවඪී හොතු.

(i) මේ ගාථාව කියා කුඹුර සී සානු, උගරෝ නොකත්. සොරුන්ගෙන් උපද්‍රව නොවේ.

(ii) මෙයින් බෙහෙත්වලට මතුරා දෙනු, සියලු ආරක්ෂාවට යහපති. සිහිකරනු.

12. වනප්ප ඉම්බෙ යථා ඵුස්සිතග්ගෙ - ගිම්භාන මාසෙ පඨමස්මීං ගිම්භෙ තථුපමං ධම්මවරං අදෙසයි - නිබ්බාන ගාමීං පරමං හිතාය ඉදම්පි බුද්ධෙ රතනං පණිතං - එතෙන සච්චෙන සුවඪී හොතු.

(i) මෙයින් 108 වරක් පැන් මතුරා පොවනු. ගර්භණිභූ වහා ප්‍රසූත කෙරෙත්.

(ii) වී වලට 108 වරක් මතුරා වපුරනු, අස්වැන්න වැඩි වෙයි.

(iii) තෙලට 108 වරක් මතුරා දල්වනු, ශ්‍රියාව ඇතිවේ. අමනුෂ්‍ය දෝෂ දුරුවෙයි.

(iv) බෙහෙත් දෙන විට මතුරා දෙනු, සුව වේ.

13. වරො වරඤ්ඤා වරදො වරාහරො - අනුත්තරො ධම්ම වරං අදෙසයි. ඉදම්පි බුද්ධෙ රතනං පණිතං - එතෙන සච්චෙන සුවඪී හොතු

(i) මේ ගාථාවෙන් 108 වරක් වතුර මතුරා ඉසිනු. ඉපියන්, මියන් ආදී සතුන්ගේ උපද්‍රව නැති වෙයි.

(ii) පැනට පිරිත් කොට ළදරුවන් නාවනු. උපද්‍රව දුරුවේ.

(iii) තැඹිලි තෙල් 108 වරක් මතුරා ගා යනු, නඩු දිනත්.

(iv) සිරුරේ ගවු ඇති විට අතට 108 වරක් මතුරා පිරිමදිනු, සුවවේ.

14. බිණංජුරාණං නවං නන්ථිසම්භවං - විරත්ත චිත්තා ආයතිකෙ භවස්මිං
තෙ බිණ බීජා අවිරුල්භිච්ඡන්දා - නිබ්බන්ති ධීරා යථා යම්පදීපො
ඉදම්පි සංසෙ රතනං පණ්ණං - එතෙන සච්චෙන සුවස්ථි භොකු.

- (i) මෙයින් පිස්සු බල්ලන් කැවාට 108 වරක් තෙල් මතුරා ගානු.
- (ii) මෙයින් පිරිත් පැන් ගෙයි ඉසිනු. උපද්‍රව දුරුවේ.
- (iii) මෙයින් පිරිත් කොට හරක් ගාලට ගත් කල සියලු උවදුරු දුරුවී ගවයෝ බෝවෙත්.
- (iv) ළදරුවන්ට රන්කිරි කට ගැමේදී කිරට මතුරනු.
- (v) ඉඳුල් කැවීමේදී තෙල් මතුරා දෙනු.

15. යානිධ භුතානි සමාගතානි - භුම්මා නිවා යා නිව අන්තලික්ඛෙ
තථාගතං දෙව මනුස්ස පූජිතං - බුද්ධං නමස්සාම සුවත්ථි භොකු.
යානීධ භුතානි - පෙ - ධම්මං නමස්සාම සුවත්ථි භොකු.
යානීධ භුතානි - පෙ - සංඝං නමස්සාම සුවත්ථි භොකු.

- (i) මෙයින් මීමැස්මොරට 108 වරක් තැඹිලි වතුර මතුරා සතියක් බොන්ට දෙනු.
- (ii) සියලු ආරක්ෂාවට නිතර සිහි කරනු.

III

කරණිය මෙන්ත සුත්‍රයෙන් කළ හැකි භාස්කම්

1. යස්සානුභාවතො යක්ඛා - නෙව දස්සෙන්ති භිංසනං
යම්භිච්චොනු යුඤ්ජන්තො - රත්තින්දිව මතන්දිතො
සුඛං සුපති සුත්තොව - පාපං කිඤ්චි න පස්සති
ඵවමාදි ගුණොපෙතං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

- (i) පොල්ගස් කුරුමිණියන් කනවාට ලියා ගසේ තබනු.
- (ii) වී පෙට්ටිවලට තල් කොළේ ලියා දමනු.

2. කරණිය මත්ථ කුසලෙන - පෙ - සුවචො වස්ස මුදු අනතිමානි
සන්තුස්සකො ව සුභරො ව - පෙ - අප්පගඛිභො කුලෙසු අනනුගිද්ධො
නව බුද්ධං සමාවරෙ කිඤ්චි - පෙ - සබ්බෙ සත්තා භවන්තු සුඛිතත්තා

- (i) මීයන් කනවාට මේ ගාථා ලියා දෙකොනේ තබනු.
- (ii) උදුගොච්චා කනවාට මීතෙල් මතුරා ගානු.

3. යෙ කෙච් පාණ භුතත්ථි - පෙ - මජ්ඣිමාරස්සකානුකපුලා
දිට්ඨා වා යෙව අද්දිට්ඨා - පෙ - සබ්බෙ සත්තා භවන්තු සුඛිතත්තා

- (i) මෙය මැස්සන් බොනවාට ලියා එල්ලනු.

- 4. මාතෘ යථා නියං පුත්තං - පෙ - මාතෘසම්භාවයෙ අපරිමාණං
මෙත්තං ච සබ්බ ලොකස්මිං - පෙ - අසම්බාධං අවෙරං අසපත්තං
තිට්ඨං වරං නිසින්තො වා - පෙ - බ්‍රහ්මමෙතං විහාරං ඉධමාහු

(i) මේ ගාථා තුනේ මුලකුරු තුන බුලතේ ලියා මෙයින් 108 වරක් මතුරා කන්ට දෙනු, ප්‍රසූත කරත්.

- 5. දිට්ඨිඤ්ච අනුපගම්ම සීලවා - පෙ - පුනරෙතීති

(i) මෙයින් ගල් මතුරා පට්ටියේ වළලනු, ගවයෝ බෝවෙත්.

(ii) කමතේ මුදුන් කණුව ලඟ ගල් මතුරා වළලනු, අස්වැන්න වැඩිවෙයි.

IV

කඳු පිරිතෙන් කළ හැකි භාස්කම්

- 1. සබ්බාසිව්ස ජාතීනං - දිබ්බ මන්තා ගදංචිය
යං නාපෙසි විසං ඝොරං - යෙ සඤ්චාපි පරිස්සයං
ආණකධෙත්තම්භි සබ්බත්ථ - සබ්බදා සබ්බ පාණීනං
සබ්බසොපි විනාසෙති - පරිත්තං තං භාණාමභෙ

(i) මෙයින් සර්ප විෂට 108 වරක් දෙහි අත්තෙන් මතුරනු.

(ii) බලු විෂට 108 වරක් මුරුංගා පොතු යුෂට මතුරා ගානු.

- 2. විරූපක්ඛෙහි මෙ මෙත්තං - පෙ - මෙත්තං කණ්භාගොතම කෙහි ච
අපාදකෙහි මෙ මෙත්තං - පෙ - මෙත්තං බහුප්පදෙහි මෙ

(i) මෙයින් වෙඩි වැළැක්වීමට සිහිකර සුණු මතුරා අත උඩ ගානු.

- 3. මා මං දීපදකො හිංසි - පෙ - මා මං හිංසි බහුප්පදො
සබ්බෙ සත්තා - පෙ - මාකඤ්චි පාපමාගමා
අප්පමාණො බුද්ධො අප්පමාණො ධම්මො අප්පමාණො සංඝො
පමාණ වන්තාති සිරිංසපාති අභිච්චිඡිකා සතපදි උණ්ණා නාහි.

(i) මෙයින් පොල් මුල් වේයන් කනවාට ලියා ගසේ එල්ලනු.

- 4. සරබු මුසිකා කතා මෙ රක්ඛා කතා මෙ පරිත්තා
පටික්ක මන්තු භුතාති සොභං නමො භගවතො
නමො සත්තත්තං සම්මා සම්බුද්ධා නන්ති.

(i) මෙයින් 108 වරක් මතුරා වසංගත, බෝවෙන රෝගවලට රසදිය අත බඳිනු.

V

මෝර පිරිතේ භාස්කම්

- 1. පුරෙන්තො බොධි සම්භාරෙ - නිබ්බන්තො මොරයොනියං
යෙන සංවිහිතාරක්ඛා - මහාසත්තං චනෙවරං
වීරස්සං වාය මන්තාපි - නෙව සක්ඛිංසු ගණ්භිතුං
බ්‍රහ්ම මන්තන්ති අක්ඛාතං - පරිත්තං තං භණාමභෙ

- (i) මියන් ගෙවල් භාරනවාට කොළයක ලියා ගෙ මැද වළලනු, ඊට උඩින් නො නිදනු.
- 2. උදෙතය - පෙ - ඉමං සො පරිත්තං කඛා මොරො වරති එසනා
- (i) මේ ගාථාව යන්ත්‍රයක් මෙන් ලියා 108 වරක් මතුරා රක්තශ්‍රාවයට ඉනේ බඳිනු.
- 3. අපෙතය - පෙ - ඉමං සො පරිත්තං කඛා මොරො වාසමකප්පයිති.
- (i) මෙයින් ඇවිලිල්ලට 108 වරක් මතුරා කෙල් ගානු.

VI

ධජග්ග සූත්‍රයේ භාස්කම්

- 1. යස්සානුස්සරණෙනාපි - අන්තලික්ඛෙපි පාණිනො
 පතිට්ඨමධි ගච්ජන්ති - භූමියං විය සබ්බථා
 සබ්බුපද්දව ජාලම්භා - යක්ඛ වොරාරී සම්භවා
 ගණනා නව මුත්තානං - පරිත්තං තං භණාමභෙ

(i) මේ ගාථාව ලියා බඩුවල තබනු. හොරු නොගනිති.

2. එවං මෙසුතං එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙතවන අනාථ පිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ, තත්‍ර ඛො භගවා භික්ඛු ආමන්තෙසි භික්ඛවොති භදන්තෙති, තෙ භික්ඛු භගවතො පච්චිස්සොසුං, භගවා එතදවොච භුත පුබ්බං භික්ඛවෙ දෙවාසුර සංගාමො සමුපබ්බුල්භො අහොසි, අථ ඛො භික්ඛවෙ සක්කො දෙවානමින්දො දෙවෙ තාවතිංසෙ ආමන්තෙසි.

(i) මෙයින් මතුරා කකුලට කෙළ ගසා යනු. සර්පයෝ නොකත්.

3. සවෙ මාරිසා දෙවානං සංගාමගතානං උප්පජ්ජෙය්‍යා භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමභංසො වා මමෙව තස්මිං සමයෙ ධජග්ගං උල්ලොකෙය්‍යාථ මමංහි වො ධජග්ගං උල්ලොකයතං යං භවිස්සති භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමභංසො වා පභීයිස්සති. නො වෙ මෙ ධජග්ගං උල්ලොකෙය්‍යාථ අථ පජාපතිස්ස දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකෙය්‍යාථ පජාපතිස්ස හිවො දෙවරාජස්ස ධජග්ගං, උල්ලොකයතං යං භවිස්සති භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමභංසො වා සො පභීයිස්සති, නො වෙ පජාපතිස්ස දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකෙය්‍යාථ අථ වරුණස්ස දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකෙය්‍යාථ වරුණස්ස හිවො දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකයතං යං භවිස්සති භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමභංසො වා සො පභීයිස්සති. නො වෙ වරුණස්ස දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකෙය්‍යාථ අථ ඊසාණස්ස දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකෙය්‍යාථ ඊසාණස්ස හිවො දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකෙයතං යං භවිස්සති භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමභංසො වා සො පභීයිස්සති.

(i) මෙයින් නූල් 7 පොටක් ගෙන ගැට 7 ක් ගසා 108 වර මතුරා අත බඳිනු, සන්ති දහඅට ගුණ වේ.

4. තං ඛො පන භික්ඛවෙ සක්කස්ස වා දෙවානමින්දස්ස ධජග්ගං උල්ලොකයතං, පජාපතිස්ස වා දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකයතං, වරුණස්ස වා දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකයතං, ඊසාණස්ස වා දෙවරාජස්ස ධජග්ගං උල්ලොකයතං යං භවිස්සති, භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමභංසො වා සො පභීයෙථාපි නොපි පභීයෙථ. තං කිස්සභෙකු.

(i) මෙයින් කැමට මතුරා විරුද්ධ අයට කන්ට දෙනු මිතුරු වේ.

5. සක්කො හික්ඛවේ දෙවානමින්දො අවිත රාගො, අවිත දොසො, අවිත මොහො, හිරුවිජම්භි උත්තාසී පලායී අහං ව ඛො හික්ඛවේ එවං වදාමි. සචෙ තුම්භාකං හික්ඛවේ අරඤ්ඤගතානං වා රුක්ඛමූලගතානං වා සුඤ්ඤාගාරගතානං වා උප්පජ්ජෙය්‍ය භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමහංසො වා මමෙව තස්මිං සමයෙ අනුස්සරෙය්‍යාථ.

(i) මෙයින් හරක් වනවලට අලු මතුරා දමනු. පණුවෝ දුරු වෙත්.

6. “ඉතිපිසො භගවා අරහං බුද්ධො” මමංහි වො හික්ඛවේ අනුස්සරතං යං භවිස්සති භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමහංසො වා සො පහීයිස්සති.

(i) මෙයින් තෙල් මතුරා ගා යනු, යුක්ති දිනත්. රාජ වශීයට ශුභයි.

7. නො වෙ මං අනුස්සරෙය්‍යාථ “ස්වාකධාතො භගවතා ධම්මො - පෙ - වෙදිතඛිඛො විඤ්ඤාහිති. ධම්මංහි වො හික්ඛවේ අනුස්සරතං යං භවිස්සති භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමහංසො වා සො පහීයිස්සති නො වෙ ධම්මං අනුස්සරෙය්‍යාථ අථ සංඝං අනුස්සරෙය්‍යාථ.

(i) සතුරන් දුටු තැන සිහි කරනු. මිතුරු වේ. සියලු වශීයට ද විශ්වාසයි.

8. “සුපට්ඨන්තො භගවතො සාවක සංඝො උපුපට්ඨන්තො භගවතො සාවක සංඝො ඤායපට්ඨන්තො භගවතො සාවක සංඝො - පෙ - පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං ලොකස්සාති.

(i) හරකුන් ගේ කැම බැරිවීමට කැමට මතුරා දෙනු.

(ii) සියලු පළතුරු වර්ගවලට මෙයින් පැන් මතුරා ඉසිනු. සත්තු නොකත්.

9. “සංඝංහි වො හික්ඛවේ අනුස්සරතං යං භවිස්සති භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමහංසො වා සො පහීයිස්සති

(i) හරකුන් ගේ ගෙඩිවලට මෙයින් මතුරනු. සුවවේ.

10. “තං කිස්ස හේතු තථාගතො හික්ඛවේ අරහං සම්මා සම්බුද්ධො චීත රාගො චීත දොසො චීත මොහො අහිරු අවිජම්භි අනුත්තාසී අපලායී’ති අරඤ්ඤෙ රුක්ඛමූලෙ වා, සුඤ්ඤාගාරෙව හික්ඛවො අනුස්සරෙථ සම්බුද්ධං භයංතුම්භාක නොසියා නො වෙ බුද්ධං සරෙය්‍යාථ ලොක ජෙට්ඨං නරාසභං අථ ධම්මං සරෙය්‍යාථ නීයාණීකං සුදෙසිතං නො වෙ ධම්මං සරෙය්‍යාථ නීයාණීකං සුදෙසිතං අථ සංඝ සරෙය්‍යාථ පුඤ්ඤක්ඛෙත්තං අනුත්තරං එවං බුද්ධං සරත්තානං ධම්මං සංඝඤ්ච හික්ඛවො භයං වා ඡම්භිතත්තං වා ලොමහංසො න හෙස්සතිති.

(i) මෙය ලියා කුඹුරේ එල්ලනු. සත්තු නොකත්.

VII

ඇණවුම් පිරිනේ භාස්කම්

1. යෙ සන්තා සන්ත චිත්තා තිසරණ සරණා එසු ලොකත්තරෙ වා භුම්මා භුම්මා ව දෙවා ශුණගණ ගභණඛායාවා සබ්බ කාලං

(i) බඩ රුජාවට මෙයින් 108 වරක් තෙල් මතුරා ගානු.

2. එතෙ ආයන්තු දෙවා වරකනකමයෙ මෙරුරාජෙ වසන්තො සන්තො සන්තො සහෙකුං මුනිවර වචනං සොකු මග්ගං සමග්ගං

(i) වමනායට මෙයින් 108 වරක් හුනු මතුරා ගානු.

3. සබ්බෙතං අනුමොදිත්වා සමග්ගා සාසනෙ රතා පමා ද රහිතා භොන්තු ආරක්ඛාසු විසෙසතො

(i) සියලු ගෙඩිවලට මෙයින් 108 වරක් මතුරනු, ගෙඩි ඉසිරේ.

4. සාසනස්ස ව ලොකස්ස වුද්ධි භවතු සබ්බදා සාසනම්පි ව ලොකඤ්ඤ ව දෙවා රක්ඛන්තු සබ්බදා

(i) මෙයින් ගර්භණීන්ට වතුර මතුරා දෙනු. දරුවා බිහිවේ.

5. සද්ධිං භොන්තු සුඛී සබ්බෙ - පරිවාරෙහි අත්තනො අනීසා සුමනා භොන්තු - සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි

(i) උළුක්කුවට මෙයින් තෙල් මතුරා ගා අදිනු.

6. රාජතො වා වොරතො වා මනුස්සතො වා අමනුස්සතො වා අග්ගිතො වා උදකතො වා පිසාවතො වා, ඛාණ්ණකතො වා කණ්ටකතො වා නක්ඛන්තතො, ජනපද රොගතො වා

(i) මෙය සියලු යක්ෂ භයට සිහි කරනු.

7. අච්ඡතරච්ඡ සුකර මහිස යක්ඛ රක්ඛසාදීහි නානා භයතො වා නානා රොගතො වා නානා උපද්දවතො වා ආරක්ඛං ගණ්හන්තු.

(i) මෙය සිහිනෙන් භය වෙනවාට සිහි කරනු.

(ii) තඹ තහඩුවක හෝ රිදී තහඩුවක යන්ත්‍රය වශයෙන් ලියා ආරක්ෂාවට අතේ බදිනු.

8. පණ්ඩානතො පට්ඨාය තථාගතස්ස දස පාරමියො දස උපපාරමියො දස පරමඤ්ච පරමියො.

(i) මෙයින් ඉස රදයට 108 වරක් මතුරා තෙල් ගානු.

(ii) බඩේ කැක්කුමට ඉඟුරු මතුරා කන්නට දෙනු.

9. පඤ්චමහා පරිච්චාගෙ තිස්සොචරියා පච්ඡමභවේ ගම්භාවක්කන්තිං ජාතිං අභිනික්ඛමණං පධාන වරියං බොධිපල්ලංකෙ මාර විජයං

(i) මෙයින් අනචිත කැවුනාට ද, යක්ෂ අපීර්ණයට ද 108 වරක් පැන් මතුරා දෙනු.

10. සබ්බඤ්ඤාන ඤාණ පටිවෙධං නවලොකුත්තර ධම්මෙති සබ්බෙපිමෙ ඛුද්ධගුණෙ ආවජ්ජන්වා වෙසාලියා තිසු පාකාරන්තෙසු

(i) බල්ලන් බුරා එන විට සිහිකරනු.

11. තියාම රත්තිං පරිත්තං කරොන්තො ආයස්මා ආනන්ද පෙරො විය කාරුඤ්ඤ විත්තං උපට්ඨපෙත්වා.

(i) මෙයින් කිඹුලන්ගෙන් අන්තරා නැති වීමට දියට ගල් මතුරා දමනු.

VIII

ආටානාටිය සූත්‍රයෙන් කළ හැකි භාස්කම්

1. අප්පසන්තෙහි නාථස්ස - සාසනෙ සාධු සම්මනෙ
 අමනුස්සෙහි චණ්ඨෙහි - සදා කීඛිඛිස කාරිභි
 පරිසානං චතස්සන්තං - මහිංසාය ච ගුත්තියා
 යං දෙසෙසි මහා වීරො - පරිත්තං තං භණාමහෙ
 විපස්සිස්ස නමත්ථු - චක්ඛු මන්තස්ස සිරිමනො
 සිඛිස්සපි නමත්ථු - සබ්බභූතානු කම්පිනො
- (i) මෙයින් උච්ඡ්ඛවට, කොරයට 108 වරක් තෙල් මතුරා ගානු.
2. වෙස්සභුස්ස කමත්ථු - නභාතකස්ස තපස්සිනො
 නමත්ථු කකුසන්ධස්ස - මාරසෙනා පමද්දිනො
 කොණාගමනස්ස නමත්ථු - බ්‍රාහ්මණස්ස චුඡිමනො
 කස්සපස්ස නමත්ථු - විජ්ජමුත්තස්ස සබ්බධී
 අංගීරසස්ස නමත්ථු - සකාස පුත්තස්ස සිරිමනො
 යො ඉමං ධම්මමදෙසෙසී - සබ්බ දුක්ඛා පනුදනං
 එතෙවඤ්ඤෙව සම්බුද්ධා - අනෙක සතකොටියො
 සබ්බෙ බුද්ධා අසමසමා - සබ්බෙ බුද්ධා මහිද්ධිකා
- (i) මෙයින් ගෙඩි ගැට වෙන්ට 108 වර මතුරනු.
3. සබ්බෙ දස බලුපෙනා - වෙසාරජ්ජෙසුපාගතා
 සබ්බෙ තෙ පටිජානන්ති - ආසභණ්ඨාන මුත්තමං
 සීහනාදං නදන්තෙ තෙ - පරිසාසු විසාරථා
 බ්‍රහ්ම චක්කං පවත්තෙන්ති - ලොකෙ අප්පතිචත්තියං
 උපෙනා බුද්ධ ධම්මෙහී - අට්ඨාදසහි නායකා
 ද්වන්තියං ලක්ඛණුපෙනා - සීත්තානුඛාඤ්ජනාධරා
 ව්‍යාමජ්ජ භාය සුප්පභා - සබ්බෙ තෙ මුනිකුඤ්ජරා
 බුද්ධා සබ්බඤ්ඤුනො එතෙ - සබ්බෙ ඛිණා සවා ජිනා
- (i) මෙයින් වෙඩිසැර, හෙනසැර වදිනවාට මතුරා ආරක්ෂා කරනු.
4. මහජ්ජහා මහා තෙජා මහා පඤ්ඤා මහබ්බලා මහා කාරුණිකා ධීරා
 සබ්බෙසානං සුඛාවහා දීපංනාථා පතිට්ඨා ච තානා ලෙනා ච පාණිනං
 ගතී ච මහාස්සා සා භරණා ච හිතෙසිනො. සදෙවකස්ස ලොකස්ස සබ්බෙ
 එතෙ පරායනා, තෙසාහං සිරසා පාදෙ වන්දාමි පුරිසුත්තමෙ, වචසා
 මනසාවෙච වන්දාමෙතෙ තථාගතෙ සයනෙ, ආසනෙ, යානෙ, ගමනේ වාපි
 සබ්බදා, සදා සුඛෙන රක්ඛන්තු බුද්ධා සන්තිකරා තුචං, තෙහි ත්වං
 රක්ඛිතො සන්තො මුත්තො සබ්බ භයෙන ච, සබ්බ රොගො
 විනිමිමුත්තො සබ්බ සන්තාප වජ්ජිතො සබ්බ වෙරමතික්කන්තො
 නිඛිතො ච තුචංභව, සබ්බිතියො විචජ්ජන්තු සබ්බ රොගො විනස්සතු
 මා තෙ භවත්චන්තරායො සුඛිදීසායුකො භව, අභිවාදන සීලිස්ස නිච්චං
 වද්ධාපවායිනො, චත්තාරො ධම්මා වඩ්ඪන්ති ආයුචණ්ණො සුඛං බලන්ති.

- (i) මෙයින් තෙල් මතුරා පොර පොල් ගෙඩියේ ගා යවනු, දිනක්.
- (ii) තැඹිලි තෙල් 108 වර මතුරා නළලේ ගා යනු, යුක්ති දිනක්.

IX

අංගුලිමාල පිරිනේ භාස්කම්

- 1. පරිත්තං යං භණන්තස්ස - නිසින්තවියාන ධොවනං
 උදකම්පි විනාසෙසි - සබ්බ මෙව පරිස්ස යං
 සොඤ්ඤාගබ්භ චූටියානං - යඤ්ච සාධෙති තං ඛණේ
 ථෙරස්සංගුලිමාලස්ස - ලොක නාථෙන භාසිතං
 කප්පටියා යි මහාතෙජං - පරිත්තං තං භණාමහෙ
 යතො'හං භගිනි අරියාය - ජාතියා ජාතො නාභිජානාමී
 සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා - වොරොපෙතා
 තෙන සච්චෙන සොඤ්ඤෙ හොතු සොඤ්ඤි ගබ්භස්සාති

- (i) මෙයින් තැඹිලි පැන් මතුරා බොන්ට දෙනු. තෙල් මතුරා බඩේ ගානු.

X

බොජ්ඣංග පිරිනේ භාස්කම්

- 1. බොජ්ඣංග සතිසංඛාතො - ධම්මාන විචයො තථා
 විරියං පිති පස්සද්ධි - බොජ්ඣංග ච තථාපරෙ
 සමාධ්‍යුපෙක්ඛ බොජ්ඣංග - සත්තෙ සම්බුද්ධදස්සිනා
 මුනිනා සම්මදක්ඛාතා - භාවිතා ඛහුලිකතා
 සංචත්තන්ති අභිඤ්ඤාය - නිබ්බානායා ච බොධියා
 එතෙන සච්ච වජ්ජෙන - සොඤ්ඤෙ තෙ හොතු සබ්බදා

- (i) මෙය ලියා මෙයින් මතුරා පලේ යට කරනු. වේයො නොකක්.

- 2. එකස්මිං සමයෙ නාථො - මොග්ගල්ලානඤ්ච කස්සප
 ගිලානෙ දුක්ඛිතෙ දිස්වා - බොජ්ඣංගං තස්ස දෙසයි
 තෙව නං අභිනන්දිත්වා - රොගා මුත්තිංසු තං ඛණේ
 එතෙන සච්ච වජ්ජෙන - සොඤ්ඤෙ තෙ හොතු සබ්බදා
 එකදා ධම්ම රාජා - ගෙලඤ්ඤෙහි පිළිතො
 චුන්දසොරෙන තං යෙව - භණාපෙත්වාන සාදරං
 සම්මොදිත්වා ච ආබාධා - තම්භා චූටියාසී යානසො
 එතෙන සච්ච වජ්ජෙන - සොඤ්ඤෙ තෙ හොතු සබ්බදා
 පභිණා තෙව ආබාධා - තින්තන්තම්පි මහෙසිනං
 මග්ග හත කිලෙසා ච - පත්තානුප්පත්ති ධම්මතා
 එතෙන සච්ච වජ්ජෙන - සොඤ්ඤෙ තෙ හොතු සබ්බදා

යංදුන්ති මිත්තං - පෙ - බුද්ධානුභාවෙන විනාසමෙන්තු
 යංදුන්ති මිත්තං - පෙ - ධම්මානුභාවෙන විනාසමෙන්තු
 යංදුන්ති මිත්තං - පෙ - සංඝානුභාවෙන විනාස මෙන්තු
 දුක්ඛජපත්තා ච නිද්දුක්ඛා - භයජපත්තා ච නිබ්භයා
 සොකජපත්තා ච නිස්සොකා - හොන්තු සබ්බෙපි පාණිනො
 එත්තාවතා ච අම්භෙහි - සම්භතං පුඤ්ඤ සම්පදං
 සබ්බෙ දෙවානුමොදන්තු - සබ්බ සම්පත්ති සිද්ධියා
 ආනං දදන්තු සද්ධාය - සීලං රක්ඛන්තු සබ්බආ
 භාවනාහිරතා හොන්තු - ගච්ඡන්තු දෙවතා ගතා
 සබ්බෙ බුද්ධා බලජපත්තා - පච්චෙකානං ච යං බලං
 අරහත්තානඤ්ච තෙජෙන - රක්ඛං බන්ධාමී සබ්බසො

- (i) මෙයින් සියලු යක්ෂ භයට ද, ලෙඩට ද පිරිත් කර තුල් බදිනු.
- (ii) ඇස්වහට නො ඉදුල් පැන් මතුරනු.

XI

රන්දෙණේ ගාථාවලින් කළ හැකි භාස්කම්

1. සබ්බ සංඛත ධම්මෙසු - ඔත්තජපාකාර සණ්ඨිතං
 ඤාණමොහිත භාරානං - ධම්ම සංවෙග සඤ්ඤතා
 මිං තස්ස විරෙණ භගො දෙවස්සිය දෙව මහා චතුර් වෙද
 මූලස්ස භවිසාන්ත මිං නමො නමා (රන්දෙන විවෘත වූ ගාථාවක් සමග යි).

- (i) මෙයින් ගර්භණීන්ට දෙහි කපනු. තෙල් මතුරනු. මෙයින් පොල් ගෙඩියක් ගෙන පේ කොට මතුරා එලිපතට තබා බදිනු. ප්‍රසුත කරත්.
- (ii) සර්ප විෂට ද, කටු උගුරේ ඇණුනාට ද වතුර මතුරා පොවනු.
- (iii) එළකටරොළ ඉස්ම අතේ ගා 108 වර මතුරා දොරට අත ගසනු. දොර ඇරේ. (සීලයෙහි පිහිටා මේවා කරනු.)

2. සස්සිරික තරො නාථො - කෙතුමාලාය ලංකතො
 දක්ඛිණාවත්ත කෙසොසී - නීලා මල සිරොරුහො
 නමො ශ්‍රී ගති ශ්‍රී වාං ශ්‍රී බුද්ධරාජේ ස්වාහා (රන්දෙන වැහුණු ගාථාවක් සමගයි).

- (i) මෙයින් ත්‍රිවිධ වශීයට නැඹුල් බුලත් මතුරා දෙනු. සර්ප විෂට මතුරනු. කකුල් දෙකට මතුරනු. සර්පයෝ නොකත්.
- (ii) බල්ලා කෑවාට තෙල් මතුරනු.
- (iii) උණට ද බඩ රුජාවට ද මතුරනු.

3. උණහීස සීසො රුවිරො - පරිපුණ්ණ සිරො වරො
අනො ලොකිය මුද්ධාසි - සුගන්ධවර මුද්ධනො

(i) මෙයින් විෂ කැවුණාට ද, තුන්දොස් බැඳුන්වලට ද, මස්වැලකුම් හිර කෙරුම් යනාදී කැපීමට ද හොඳයි. යකුන් ආරුභි වූ අයට මතුරා පිඹිනු. වැටේ.

4. උණහීස රුවිරොදාර - ලලාටකල සොහිතො
මුදුකුලානි හොදාත - උණ්ණා මණ්ඩල මණ්ඩිතො
නමො රාජගුරු, සුරගුරු බොධි මණ්ඩලෙස්වාහා
(ධාතු මංගලා පැවැත් වූ ගාථාවක් සමගයි.)

(i) මෙයින් නැට්ටුවාට පුලය නොවන්නට විදියේ ගොක් කොළයකට මතුරා ගැට ගසනු.
(ii) වස්තු පෙට්ටිවල දැමීමට ද, වී අටුවල දැමීමට ද, දරුවන් දොරට වැඩීමට ද දරුවනට ඉඳුල් කට ගැමට ද යහපති.

5. ඉන්දවාපනී හොනිල - භුකටාක සුසථ්ථිතො
කඤ්චනංකුසගංකාස - තුංග නාසො විරොචති

(i) වස විස කැවුනාට බන්පිඬු මතුරා ගිලිනු.
(ii) යක්ෂ දෝෂ මුර්ඡාවට පැත් මතුරා ඉසිනු.
(iii) අංගම් පිල්ලි යක්ෂ දිෂ්ටි හොල්මන්වලට පැත් මතුරා ඉසිනු.
(iv) උළුක්කුවට කෙල් කිරි මතුරනු. සර්ප විෂට මතුරනු.
(v) අජීර්ණයට ඇඹුල් මතුරනු.

6. ලොවනද්වය මාහාති - පඤ්චවණ්ණ සමුඡ්ඡලං
දෙහදෙව විමානමිති - මණිජාලූප මුක්තමං
මීං කුරු කුරු දලෙස්වාහා (ගාථාවක් සමගයි).

(i) මෙයින් වස් දොස් දුරු කිරීමට ද, සියලු හය, උන්මාද, අපස්මාර, අතීසාර, බඩේ රුජාදියට ද බෙහෙත් පැත් මතුරා පොවනු.

7. රංසිමාල නමො කුය්හං - බුද්ධ සෙනාධි පඤ්ඡරං
ඵවං තං බුද්ධ ජානාථ - බුද්ධංදස විලොචන
තවසාරි ව සොගතං - උණ්හයරිව නිබ්බුතිං
සුවණ්ණතො පනිනං නාග - කොහිංසි යාය නායකා.
මීං කුරු කුරු ඒස්වාහා මීං නමො ශ්‍රී ඒස්වාහා
(රංසිමාල යන ගාථා සියල්ලට ම ඇතුළත් ගාථාවයි).

(i) මෙයින් ගල් මතුරා කෙතට දමනු. ආරක්ෂායි. එසේ ම පට්ටියේ වළලනු, ගවයෝ බෝවෙත්. දිවියා නාල්ලයි. ගැට හිර කපනු. මෙයින් තීන්දු ක්‍රියා කරනු.

උපග්‍රන්ථය IV

ලිත කීම

ශ්‍රී බුද්ධ වර්ෂයෙන් දෙදහස් තුන්සිය පසක් වූ වෙසක් මස පුර බදාදා ප්‍රභේ නැකත තිස්තවය යි, කාල යි, සැටවක පණස් එක යි, මුක්කාල යි, කාලේ අරික්කාල යි.'

(ලිත කියන විට එදිනට ගැලපෙන සේ වර්ෂ - මාස - පක්ෂ - දින - නැකැත් - තිථි යෙදිය යුතුයි.)

විහාර අස්න

..... මස වක් පිරි වක නම් තිථිය ලත් මෙ දවසැ බද දේවාලයට දිසාභාගයෙහි වූ විහාරාභ්‍යන්තරයෙහි බොහෝ ධාතුවරුන් වහන්සේ වඩා මහාසංඝයා වහන්සේත් රැස් වැ පෙරයම් රාත්‍රියෙහි බණ සමභර කරන තැනට-

සගම පස්ගම අරත්තන මාදන්වල විල්වල කඩදොර මොරපාය දිඹුල පුසුල්පිටිය නියමිගම්පාස්ථාන ය.

වල්වාසගොඩ සැලව අරම මැදිලිය දිස්පිටිය බම්පනේ කාරියගම ගල්ලැල්ල අලුත්නුවර පරණනුවර මාවෙල මාකඩවර හිඟුල කප්පාගොඩ,

පදිදොර උතුරාවල අම්බුලුගල දනගිරිගල වාගිරිගල ලෙනගල අලවතුර වතුර මාකුරාව,

කවුඩුගම බීසෝවෙල දැදිගම අරත්දොර දොරවක බඩබඩවිට කොටගෙදර මදුරුපිටිය අත්තනගල්ල උතුරුවෙල ගොඩගෙදර දොරණාගොඩ,

යටවත්ත රාගම මීගමුව දඩගමුව දඹදෙණිය බේලිගම නවගමුව බමුණුගම වට්ටාරම වතුදෙණිය පුහුරිය ගල්බඩගම කොල්ලුර ඔකදපොළ උඩපොළ අල්ගම නවකෙළගමුව ඇත්කඳ විහාර ය.

කුරුණෑගල කුරුවෙණියාගල ආආගල ඉබ්බාගල යක්දෙස්සාගල නාථගම සංචැල්ල වඩිකාව මලගණේ කබ්ලෑලෙන නියදවනේ නාගලවිහාර ය.

රැස්වේරුව තලන්ගමුව පෙරියකඩුව දේවගිරි විහාර ය, සංගමු විහාර ය උතුරුපවි විහාර ය බුජස්ලෙන යාන්ලෙන ජයකඩුලෙන සැගැලෙන කුඹුරුලෙන රිදීලෙන රම්බඩගල්ල දෙල්විට විල්ගම අස්ගිරිය රුසිගම ඇම්බැක්ක මිලිලවානය බම්බා විහාර ය.

1. ශබ්දකුලා ශකාබ්දයෙහි වෘෂභ රථි අටභාගයට මේ පුරාතන යෙදීම ය. මෙම අනුසාරයෙන් සෙසු වර්ෂයන්හි දු යොදාගත යුතුයි.

රත්ගිරිදඹුල්ල සීගිරිය කලාවැව බලල්ලැව අනුරාධපුරයෙහි ශ්‍රී මහා බෝධීන්වහන්සේ ය.

ලෝවාමහාප්‍රාසදස්ථාන ය මිරිසවැටි විහාර ය අභයගිරි විහාර ය දෙනානකය හගිරිනකය රත්නමාලි වෛකාය පූජාරාම වෛකාය මිහින්තලේ අටසැටලෙන නීතුපත්පාන සුරුළුමහමුනියාව මුන්නේස්සරම ඇත්තල මක්කම මන්නාරම මාන්නෝට්ටම පොම්පරප්පුව මල්විල දෙමළපට්ටනමෙහි නාගකෝවිල කදුරුගොඩ විහාර ය.

තෙලිපොල මල්ලාගම මිනිවන්ගමු විහාරය තන්තිදිවයින අග්නිදිවයින නාගදිවයින පුවඟුදිවයින කාරදිවයින මොල්ලියාවල තිරිකුණාමලය විල්ගම්වෙහෙර තිස්සමහවෙහෙර ඉලන්දගොඩ කදුරුකෝට්ටයෙහි ඇතුබදය ලංකාතිලකය ගඩලාදෙණිය විජයෝත්පාය අභයගිරි විහාර ය,

ජේතවන විහාරය කපිල විහාරය ඉසිපතනාරාමය කුසිනාරාරාමය පූචාරාමය දක්ෂිණාරාමය පශ්චිමාරාමය උත්තරාරාමය සළමිණිසෑය සිළමිණිසෑය දෙමළමහසෑය පොළොන්නරු විහාර ය,

සුළන්නරු විහාරය සිතුල්පව් විහාරය ධනඤ්ජය විහාරය කුකුළුවා විහාරය දිඹුලාගල් විහාරය නඩාවෙහෙර මියුගුණා වෙහෙර සොරොන්නාතොට බදුලු වෙහෙර යුදගණාපිටිය රුහුණුබද කතරගම උග්ගල් අලුත්නුවර තඹගමුව මුල්ගිරිය ඕවාගිරි විහාර ය.

දෙවිනුවයෙහි දිව්‍යරාජභවනය ඔක්පිළිමගෙය සිටිපිළිමගෙය ගල්ගණේ වැලිගම අග්‍රබෝධි විහාරය පරගොඩ විහාරය තොටගමුව විහාරය ගලපාක විහාරය බෝධිමලු විහාරය වනවාස විහාර ය.

බෙන්වෙහෙර බෙන්තොට කළුතොට සොරණ වීදාගම කොතලාවල රඹුක්කන පානදුරේ දේවාල ය.

බෙල්ලන්විල පැපිළියාන නාවින්න විජයාරාමය සුභදාරාමය ජයවර්ධන කෝට්ටයෙහි පිළිමගෙය ඡන්මුඛ දේවාලය කිත්සිරිමෙවන් කැළණිය රජමහ කැළණිය විහිඹණ දේවාල ය.

වැලිවිට බොල්ලැගල සේවාගම දිසාපති නුගය කඩුදෙවොල බෝමිරිය සංචැල්ල කෙහෙල් බටුවාව අතුරුගිරි විහාර ය,

දෙණගමුව දෙල්ගමුව බටුගෙදර දෙණවක සපරගමුව ගිලිමලය සමන්තකුට පර්වතය දිවාගුහාව බල්ලාහෙල සිදගල කළුගමුව ගංගාතිලක විහාර ය,

කුඹුල්ඔලුව අලුදෙණිය කොටකේදෙණිය ඉලුපැන්දෙණිය සේන්දෙණිය නිග්ගම්මන අරත්තන සන්තානාගොඩ වේගිරිය අම්බැක්ක ලංකාතිලකය වටදාගෙය ගඩලාදෙණිය දැලිවෙල ගඟුල්දෙණිය උරුලැවත්ත කොටබෝගොඩ රන්මුන්ගොඩ දෙල්දෙණිය මැණිකදිවෙල මොණරාගොඩ කොළගල වල්ගම්පාය දන්තොට වතුර සියඹලාගොඩ,

දොඩම්වෙල දියකෙළිනාවෙල සුරියගොඩ කොබ්බෑකඩුව ගන්නොරුව කුළුගම්මන මාලගම්මන අත්තරගම මැදවෙල ගල්ලැල්ල දොළපිල්ල අලවතුගොඩ කොහොන තිබ්බටුවාව ඇඹිල්ල විහාරය ආලෝක විහාර ය.

කුරුවාබෝගම්බර කඩුවෙල දුනුවිල ඇඹෙල නිත්තවෙල සිරිමල්වත්ත අමුණුගම ගංගාරාම විහාර ය,

සෙන්කඩගල අලුත් විහාරය පරණ විහාරය නාගවිමානය උපොසථාරාමය ශ්‍රී දංශ්ට්‍රා දළඳා මන්දිරය- ඇතුළු වූ සියලු විහාර දේවාලවල අධිගෘහිත දෙවිමහරජාණන් තමනුත් තමන්ගේ සහාය පිරිවර දෙවියනුත් සන්දෘෂ්ට - සම්භක්ත දෙවියනුත් උපවෙනෙහි දෙවියනුත්,

නොහැර කැඳවාගෙන මංගලසූත්‍රාදී බණ අසනු පිණිස ඊම, සමග මහා සංඝයා වහන්සේට අභිමතඳෝ අභිමතඳෝ අභිමතඳෝ අභිමතයි අභිමතයි අභිමතයි - සමග මහා සංඝයාවහන්සේ සඟ වැ වදාළ මෙහෙවර සංඝාණන්තිය නූගුලුවා ඉයැයුතු-

දේවාල තල්පත

ශ්‍රී බුද්ධ වර්ෂයෙන් දෙදහස්තුන්සිය පසක් වූ වෙසක් මස පුර සැටවක් පිරි සතවක් නම් තිථිය ලත් බදාදා මෙදවස කටුපුළුලබද සෙන්කඩගල නාථ දේවාලයට දක්ෂිණ දිශාභාගයෙහි වූ පුෂ්පාරාම විහාරාභ්‍යන්තරයෙහි පෞෂථාගාරයට-

බොහෝ ධාතුචරුන් වහන්සේ වඩා මහා සංඝයා වහන්සේත් රැස්ව පෙරයම රාත්‍රියෙහි බණ සමහර කරන තැනටැ-

මේ දේවස්ථානයෙහි අධිගෘහිත දෙවිමහරජාණන් තමනුත් තමන්ගේ සහාය පිරිවර දෙවියනුත් සන්දෘෂ්ට-

සම්භක්ත දෙවියනුත් උපවෙනෙහි දෙවියනුත් නො හැර කැඳවා ගෙන මංගල සූත්‍රාදී බණ අසනු පිණිස ඊමැ-

සමග මහා සංඝයා වහන්සේ සඟ වැ වදාළ මෙහෙවර සංඝාණන්තිය නූගුළුවා ඉයැයුතු-

(පළමුවන පැත්තේ ටැ යන තුනට තුන්පෙළ නිමවනු. දෙවෙනි පැත්තේ මැ යන්නට කෙළින් තු යන්න ගෙන දෙපෙළ නිමවනු.)

අනුශාසකයන් වහන්සේ විසින් දොරකඩ අස්නයට මුලින් ම දේවදූතයා ගෙන් අසනු ලබන ප්‍රශ්න මෙසේ යි:

(1)

1. විචිත්‍රවණෝපශෝහිත වූ මෙම මණ්ඩපද්වාරයෙහි මිනිස්සු ඇත. ?
2. ප්‍රචරතර සුරේන්ද්‍රාරාධනාවට ගියොත් අවු ද?
3. නෛකශ්‍රීන් විරාජමාන කමලායනෙන්ද වෛශ්‍රවණාදී දෙවියොත් අවු ද?

(2)

1. විශුද්ධ ශ්‍රද්ධාවන්ත සුප්‍රතිෂ්ඨිතොත්කුංග නෛකාලංකාර සර්ජන ප්‍රවරාතිසුන්දර සුරමන්දිර සිරි සන්තිභවර මෙම ධම් මණ්ඩප ද්වාරයෙහි මිනිස්සු ඇත.
2. විශුද්ධ ප්‍රාතිමොක්ෂ සීල සංසිද්ධ ප්‍රසිද්ධ ගුණප්‍රශස්ත මහාසංඝයා වහන්සේ සර්ජන කොට කරවන ලද මෙම ධම් මණ්ඩපයට රැස්ව අනලස්ව කළ අස්න ගෙන පේව සිට සතියකින් දේවදූතයා යන නමින් බෝව සහපිරිවරින් දේවතාරාධනාවට ගියොත් අඩු ය.
3. නෛකතෙජොබලවීක්‍රම ප්‍රතාපාලංකාත පබ්බතට්ඨක ඵලට්ඨක භූමට්ඨකාකාසට්ඨකා දාස්පෙශාකා මහේශාකාදීහු දෙසන දම් ශ්‍රවණ කර මෙසෑම සුජනන් සෑම දුක් දුර දමන මෙන් බැහැර කරගෙන යන ලෙස තමන් සපිරිවර දෙවියොත් අඩු ය.

දොරකඩ අස්න

සෞඤ්ජ්‍යාදී අමිතගුණ ගණාචගයෙන් උපලක්ෂිත වූ, පින්වත් ස්වාමීන් වහන්ස! විචිත්‍ර වණ්ණාපශොභිත වූ මෙම මණ්ඩපද්වාරයෙහි මිනිස්සු ඇති-

නෛකතෙජොබලපරාක්‍රම ප්‍රතාපාලංකාත සුරේන්ද්‍රාරාධනාවට ගියා වූ දේවදූතයා වන මම මෙහි අඩුන් සිටිනෙමි.

ස්වස්ති ශ්‍රීකර මනෝරමා කතකගිරි ශාචගතූචගාලචිකාර ලචිකා පුරප්‍රවරාධීශ්වර, වෛවස්වත මනුවංශ ශ්‍රී මහා සම්මත, මහාරාජාධිරාජොත්තම වරවංශාභිජාත ලක්ෂණසම්පූණ්ණ මහිරක්ෂණ දක්ෂ ස්වණීවර සිංහාසනාරූඪ-

අචග වචග කලිචග තෙලිචග බචගාල පරචගි ඕලන්ද කණාට ගුර්ජරාදී පරමණ්ඩලේශ්වර- ගජ තුරග කණක මණ්භුෂණ දිව්‍යාමිඛර ස්වණී සිවිකාදී, නානාප්‍රකාර භාග ධෙයානීත- රාජබාන්දනන්දිතොත්කුචග මකරතොරණ මහාද්වාර රාජත, නිත්‍ය සත්‍ය ධම් ප්‍රවර්ධිත-

සුරරාජ සමභොග කරරාජ ඉවතෙජ ගිරිරාජ දෘඪවීර රිපුරාජ ගජභාර, කෘතභීත - මෘගරාජ නිභරාජ කචිභොජ නරධිර මහරාජ මනුරාජ කුලරාජ යසබ්ජ, භුවිවාප-නෘපදීප සරවාප ධරසුර බහුකොප රණවොර ජනතාප සකලාප සිබ්විභග උපමාන, සසිමාන- සිරිසාර සනසාර' නරලොක පුරන්දර, පරරාජ භයංකර ඵිරරාජ ජයංකර සිරිධාර භුජන්දර, භුලොක-පුරන්දර-දිනෙශ්වර කුලේශ්වර ගජේශ්වර, භයෙශ්වර, රාජ පරමෙශ්වර වූ-

සකල ලොක දශදිශාභ්‍යන්තරයෙහි පතලා වූ, ඝන බහල රිපුතිමීර හරණනිකර විධිවංසනය කිරීමෙන්-අරුණ තරුණ කිරණ ප්‍රභාමණ්ඩිත ප්‍රාදුර්භත, සුයඹී දිව්‍යරාජයා මෙන්-

ශ්‍රී ලචිකාද්වීපයෙහි නානාවිධ ශත්‍රු අන්ධකාර සන්දොභ දුරිභුත කෙරෙමින්, ලොකශාසනාභිවාද්ධි වර්ධනය කිරීම සදහා-ඉන්ද්‍රොපෙන්ද්‍ර වන්ද්‍රශෙඛර ප්‍රජාපායාදී, දිව්‍යරාජ සමුභයා විසින්-සකල පුණ්‍යසම්භාරයෙන් නිර්මිත කොට, සිතූමිණි රුවනක් මෙන් පහළ කරන ලද්දා වූ-

1. මේ ඉහත දැක්වූ පුරාතන ලිපියෙහි අනුසාරයෙන් වර්ෂ මාස පක්ෂ තිරි දින ප්‍රදේශ ස්ථාන නාමයන් ඒ ඒ නිසිසේ යොදාගත යුතුයි. මේ ලිපිය ඊට ආදර්ශ වේ.

අපගේ ද්විපචක්‍රවර්ති ස්වාමීන් වහන්සේ ගේ, අබිලලොක පූජිත ප්‍රශස්ත ශශිබිම්බ ප්‍රතිබද්ධ රශ්මිමාලා ස්වරූපානුලක්ෂණ ආඥාවක්‍රය පැවැත්තා වූ-මහීවරවධුසුලලිත ලලාචස්ථලාභ්‍යන්තර කොට ඇති, සුප්‍රතිෂ්ඨිත කණි යුග්මයක් බඳු වූ-රුහුණු මායා පිහිටි රට ය යන ත්‍රිසිංහලාභ්‍යන්තරයෙන්, මායා රටට අන්තර්ගත වූ-²

මෙම පින්කමට ඇතුළත් දායක මූලික කාරකාදී, සකල ශ්‍රද්ධාවන්, සත්පුරුෂ ජනයන්ට අරිෂ්ට දර්ශනීය දිග්දාහ උල්කා රුධිරාමිබර, ධූමකේතු වක්‍රානුවක්‍ර ග්‍රහසට්ටන භූමිකම්පා-ගාන්ධර්වගීත පරිවෙශණ රක්තභානු ප්‍රාකාර ගොපුරද්වාර, පතනවාක්ෂ වාපිවෙස්ට හෙද දිවා තුරඟ සුති නිසා කාකරව - පුච්ඡමණ්ඩුක ශ්වේත මණ්ඩුක දර්ශන මාග නරප්‍රසූත ශ්වාන ශාගාල, හෙකාර හොකාරාදී රව - අකාල පුෂ්පඵල කපොත උලුක, නාශ මේස පක්ෂි ඇටිකුකුළු කොබෝ දෙබර ගෘහප්‍රවේශ - තෙල් වේ තුඹස් ගෙරිකුරු පහර ක්ෂුද්‍රස්ථුල මීබන්ධන, ඡදනාගමන සුනඛ බිලාල කලහ කාකමෙටුන දර්ශන නිසා ඉන්ද්‍රවාප - ශක්‍රණගොවරග්‍රහණ පශ්චංග, වෛකෘති පාංශු වර්ෂණ භූමාරම්භ වනාරම්භ ගෘහාරම්භ ප්‍රාකාර බන්ධනාදියෙන් සඤ්ජාත වූ ද නොහොත්-

මෙම පිංකම කරවීමට ඇතුළත් දායක මූලික කාරකාදී, සකල ශ්‍රද්ධාවන්ත, සත්පුරුෂ ජනයන්ගේ - බාහ්‍යාභ්‍යන්තරොත්පන්න දූෂ්චජන දුර්නිමිත්ත කලිකලහ, වෛකල්‍ය විග්‍රහ විවාදදීන් වන්නා වූ - අභ්ටාතිරෙක නවුති සංඛ්‍යාත රොගයෙන් හා නවාතිරෙක නවුති සංඛ්‍යාත ව්‍යාධියෙන් හා - සංවත්සර සෘතු පරිවර්තනොපක්‍රම ජන්ම නක්ෂත්‍රාධිපති ග්‍රහදූෂණාදී සකලාන්තරාය සර්වොපද්‍රව නිවාරණය කොට -

කීර්ති තාරභාර තුෂාර කන්ලාර, ක්ෂීරස්ථටික ක්ෂීරාණිවාකාර - අරුණාකර කීරණස්ථුරණ, තරුණා රුණ ප්‍රවාලාංකුර ප්‍රවාලාණිවචණි, සුරභි සුරතරු හදුසට නවනිධීන් සාදාශ්‍ය වූ, සකලෙශ්වය්‍යාභිවාද්ධිවර්ධනය, කරන පිණිස - ධ්‍රතරාෂ්ට්‍ර විරූඪි විරූපාක්ෂ වෛශ්‍රවණය යන සතරවරම් දෙවිමභ රජදරුවන් ඇතුළු වූ සෑම දෙවියෝ ම සහපිරිවරින් වැඩිසේක.-

දොරකඩ අස්න නිමි.

1. මංකසාර යනු ද ඇත.
2. මෙතනට පින්කම කරන ස්ථානයට යෝග්‍ය වූ ග්‍රාම විහාර නාමයන් යොදා කියනු.

අනුශාසනාව

මෙතැන්හි රැස් වූ දෙවියන්ට පඬුරු පිණිස-

සුප්‍රතිපන්න සෘජු භාවාදී රක්ෂිත පොෂිත ශීලස්කන්ධ ගුණප්‍රකාපාලංකාන - ශ්‍රී නිකේත වරචාරදේහ ශ්‍රී සාරවීරාඡ්ඡත දුර්කෘතාශෙෂ දොෂාන්ධකාරප්‍රකීර්ණ නෛකගුණගණානුභාවෝත්පන්න මහා සංඝයා වහන්සේ-

ස්වර්ගමර්ත්‍යපාතාල සංඛ්‍යාත භුවනත්‍රයවාසී, සමස්ත සත්වහිතාහි වෘද්ධිය - පිණිස බාලජන සංසර්ග විරහිත වැ, අඛණ්ඩිතාවාර මණ්ඩිත පණ්ඩිත ජන භජන සෙවන පර්යයුපාෂණ සම්භාෂණා දී වූ, අටතිසක් මංගල්‍ය කථාවන් - කරණකොට ගෙන අනල්ප කල්පොපචිත කුසලබල සමුද්භව දසබල චතුචේශාරද්‍යඤ්ජාදී ගුණ ගණ මණි මයුක - විසර විෂ්පුරිතාමිත, ධම්කාය සම්පත්තීන් විශුද්ධ වූ-

ත්‍රිභුවනෛකතිලක සකලඥෙයසාගරපාරගතානෙක ගුණරත්න මන්දිරාශෙෂ ජනවන්දනීය මකුටමණිමර්විකදම්බවුම්බිත වරණනඛකිරණශ්‍රෙණින් විරාජමාන වූ සමාක් සම්බුද්ධ සච්ඤ රාජෝත්තමයාණන් වහන්සේ විසින් - මධුමද මුදිත ලලිත රතිකර මනෝහර කුරවීකනාද නිර්විශේෂාෂ්ටාංගසමුපෙත, මධුර ස්වරයෙන් දෙශනා කරන ලද අඤ්ජන සංසර්ගාපගමාදී අෂ්ටෝත්තර ත්‍රිංශන්ප්‍රභෙද මංගල ලක්ෂණයෙන් උපලක්ෂිත වූ ධම්මාර්ථදෙශනා ප්‍රතිචේධ ගම්හිර සුරමනුෂ් සුරාසුරෝරග ශ්‍රවණ, ජනමන කණි රසායනය වූ - මේ මංගල සූත්‍රය ගණසජ්ඣායනා කොට එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේ ය.

මෙම පින්කම කරවීමට ආයක වූ ප්‍රධානාප්‍රධාන, සකල සත්පුරුෂ සාධුජනයන් විසින්, සත් දවසක් මුළුල්ලෙහි දුචාර සපරිවාර ඝෝරමාරායඝිභංකාර, නිර්වාපභේකදක්ෂ යක්ෂ රාක්ෂස ගරුඬ ගන්ධර්ව සිද්ධ විද්‍යාධර, මොලිමණිමාලාලංකාන - අංඝ්‍රිපද්ම යුග්මයක් ඇති බුද්ධාදී රත්නත්‍රය විෂයෙහි පවත්වන ලද, දීපපූජා පූෂ්ප පූජා මූපූජා සුගන්ධ පූජා වන්දනාමානනාදී සත්කාර කරණයෙන් ජනිත වූ පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේ ය.

ශීල සමාධි ප්‍රඥ විමුක්ති විමුක්තිඤ්ජාද්‍යනෛකගුණභූෂණ භූෂිතාශෙෂ, විෂධරෝරග ගරුඬ ගණසදාශ මාරවිරතිමීරනිධාන දිවාකරාකාර, වාරුතර ශ්‍රී සාර වීරාඡ්ඡත, ශ්‍රීඝන සකල ශාසනෝදයකාරී ශාරීපුත්‍ර මොද්ගල්‍යාන ස්ථවීරාන්වයාගත විශුද්ධ ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරශීල සංසිද්ධ ප්‍රසිද්ධ ගුණප්‍රශස්ත මහාසංඝයා වහන්සේ විෂයෙහි, පවත්වන ලද - ආවාසදාන, ආසනදාන ප්‍රත්‍යයදාන තාමිබුලදාන කර්පුරදාන අංජලිකම් සාමිච්ඡමා දියෙන් ජනිත වූ - පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේ ය.

ශක්‍ර බ්‍රහ්ම විෂ්ණු මහේශ්වර සුයාම සන්තුෂිතාදී, කාමාවචර රූපාවචර දිව්‍යරාජයන් විසින් ද, එහි පින් අනුමෝදන් විය යුත්තේ ය.

නෛකවිධ මණිශිඛරවිනිර්ගත අමාතකර කිරණනිභ හිමපටල ප්‍රකටිත, ශිශිර සීකර වාරී පූරිත නිර්ඝරාකුල හිරි නිර්ඝර නීරධාරා ලංකාන - මේරු යුගන්ධරෙෂධර කරවික

සුදර්ශන නෙමිත්ධර විනතකාශ්වකණී කෙලොස වින්ධ්‍යා ගන්ධමාදන මන්ථාවල මලයාදි, පර්වතස්ථායී දිව්‍ය සමූහයා විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

අන්තරීක්ෂ විමානයෙහි වාසය කරන රවී වන්ද්‍ර කුජ බුධ ගුරු ශුක්‍ර ශනි රාහු කේතු ය යන නවග්‍රහයන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

අස්විනාදි සප්තවිංසති නක්ෂත්‍ර තාරකාවන්ට අධිපති වූ දෙව වෛද්‍යාදී¹ සප්තවිංශති දේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

මේ ශ්‍රී ලංකාද්වීපයෙහි අධිගෘහිත බදිරදෙහලී වංශෝද්භුත උත්ඵලවණී සුමන කාර්තිකෙය විහිෂණ සංඛ්‍යාත, සතර දෙව්‍යාලයෙහි දෙවි මහාරජදරුවන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

මහීවර වඩුදර නාහිමණ්ඩලාකාර ප්‍රශස්ත, කචංගල සලලවතී ශ්වේතකර්ණික ධූන උසිරධවජාහිධාන පයඝින්න පරිච්ඡේද නිමිත්තභුත නදී ග්‍රාම නිගම ප්‍රතිමණ්ඩිත, මධ්‍ය දේශයෙහි වූ - පාණ්ඩව ගිජ්ඣකුට ඉසිගිලි වෙහාර වෙපුල්ල පර්වතාදියෙහි අධිගෘහිත දේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

ඉන්ද්‍රසොමාග්නි නෛරුති වාරුණාදි අෂ්ටදිග්පාලයන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

ඉන්ද්‍ර සෝම වරුණ භාරද්වාජ ප්‍රජාපතාදි අෂ්ටවිංශති යක්ෂ සේනාධිපතීන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

ආදිත්‍ය වසුච්ච්චාදි ගණදෙවතාවන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

පුෂ්පදන්තොර්වශ්‍ය කුවෙර මණ්හද්‍රාදි භුතගණයා විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

සියලු බොධිවෘක්ෂ වෛතාස ප්‍රතිමාගෘහ ග්‍රාමාරාම විහාර නගරාරණ්‍ය තරුවන සරසරිත් සාගර විමානාදියෙහි අධිගෘහිත දේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

කණාට ලලාට කාමිබෝජ කාශ්මීර කාමිපිල්ල හරිපුඤ්ජ නෙපාල සබර බර්බර ගුර්ජර වීන මහාවීන - ගන්ධාර ජලධාර මොධාර සිරිරච්ච කුරුච්ච මහරච්ච වගුරච්ච සොකත්ත පුරත්තත්ත පත්තුන්ත කල්‍යාණ කුරාණ මර්කටාන්ත කොටාන්ත මහා කොටාන්ත - ගයා භෘග අංග කුංග කුරංග කංග කොංග කාලිංග තේලිංග ලාඩ ගෞඩ ද්‍රවිඩ ඔඩිඩ් වඩිග පාරසි කෞශි උරුමුසි කාරල කෙරල නෙපාල මලයාල බංගාල - රොජ වරරොජ ප්‍රතිකාල් අරමණ මල්ලව තෝණ්ඩි පාඩ් මණ්ඩල කාවේරි තායල සිල්ලමාදී² සර්වදේශාධිගෘහිත දේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

වටවිපට කිසලයාලිකෘතාන්ත නාග්‍රොධාශ්වත්ථ වකුලපාටලාශොක, සරල ශාල සල්ලාසකීලාශ නිකුම්භ නිම්බ ජම්බේර ජම්බු දුම්බර කදම්බාදී, තරුවන ගහණයෙහි අධිගෘහිත දේවතාවන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

1. දෙවදෙනාදී යනු ශාස්ත්‍රෝචිත නොවේ.
2. මෙහි සමහර දේශනාවයන්ගේ අශුද්ධතා හැඟෙන බොහෝ වෙනසක් විය හැකි හෙයින් එය වෙනස් නො කෙළෙමු.

ගංගා යමුනා සරස්වතී සින්ධු චන්ද්‍රභාගා හගිරථි නම්දාදී වූ ගංගාවන්හි, අධිගෘහිත දෙවතාවන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

ප්‍රබල පවන බල ලුලිත නිතාන්ත සන්තතසාන්දන වෙගවද් ඩිණ්ඨිර පිණ්ඩ මණ්ඩිත වණ්ඩිමග්‍රහ ඡණ්ඩාධණ්ඩ නිවසිත, මුබරිත දිංමුබ විද්‍යුත්ප්‍රාය කල්ලොලමාලා සමුල්ලසිත නිකට මුක්ත මුක්තා ප්‍රවාල උත්තුංග තරංගාහිරාම, චතුස්සාගර සංරක්ෂණයෙහි නියුක්ත ක්‍රමෝත්තත නිමිඛපත්‍රාකාර, හ්‍රැයුග්මයකින් හා - භාව භාව ලීලාකටාක්ෂප්‍රෙමණිය නයනාමෘත ප්‍රතිභාග සමස්ත රූපලාවණ්‍ය විශෙෂ සම්පත්තියෙන් යුක්ත වූ, මණිමේධලා නම් දිව්‍යාංගනාව විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

හෙම සිංහාසනාසීන දක්ෂිණකරගෘහිත කනක කලසාභාරාම වූ මහීකාන්තාව විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

සුගන්ධ මකරන්දාකීණී පුඤ්ජ පිඤ්ජරිත මත්තාලි නිකර නිසේවිත විචිත්‍ර ශතපත්‍රාසනාරූඪ වූ සරස්වතී දිව්‍යාංගනාව විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

අසුරපුරාධිශ්වර වූ වෙපචිත්‍යාදී අසුරෙන්ද්‍රයන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

උරගපුරාධිශ්වර වූ මණි කණක කිරිටකුට ප්‍රතිෂ්ඨිත ශංඛපාල මහාකාලාදී, නාගෙන්ද්‍රයන් විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

ජලසුඵල වෘක්ෂපර්වත විසාතානෙකප්‍රසව ජලගම්භීර කන්දරාන්තර නිස්තල නිකුඤ්ජර නිර්කර ප්‍රපාත ගිරිශිඛර සින්ධුපද්මාකරාදීන් වාසස්ථානය කොට ඇති, දේවසමූහයා විසින් ද, එහි පින් - පෙ -

මෙසේ යථොක්ත වූ මේ සියලුම පින් අනුමෝදන් ව අධිකතර සම්පත්තීන් සමෘද්ධ වූ දිව්‍ය සමූහයා විසින් - මේ පින්කම කරවීමට ඇතුළත් දායක මූලික කාරකාදීන්ට අමනෝඥ අසන්තුෂ්ට දුෂ්ටාරිෂ්ට අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් ඇත්නම් - ඔවුනට අවවාදානුශාසනා කොට අවවාදක්ෂම වූ නම් හිතසුබ කරණ ප්‍රවෘත්ත සාධුභාවයෙහි පිහිටුවා, කායික මානසික ව්‍යසන සහිත - තිථි කරණ හෝරා මුහුර්ත නවග්‍රහාදී ජීඩා සංහිඳුවා, ආයුරාරොග්‍යාදී සකලලෙශ්වය්‍යාහිවෘද්ධිවර්ධනය කටයුත්තේ ය.

එසේත් අවවාදක්ෂම නො වන්නා වූ සුබධවිපරිතාධ්‍යායෙන් යුක්ත වූ, අමනුෂ්‍ය කෙනෙක් වූ නම් චතුර්දිශාධිපති වූ ධ්‍රතරාෂ්ට්‍ර විරූඪ විරූපාක්ෂ වෛශ්‍රවණ යන සකල යක්ෂ රාක්ෂසාධිපති සතරවරම් දෙවි මහරජ දරුවන් විසින් - හික්ෂු හික්ෂුණ්‍යාදී වූ සිවුවනක් පාරිෂද්‍යයන් ගේ ගොපණ රක්ෂණාවරණ අවිනිංසා ඵාසු විහරණය පිණිස, මහාකරුණාඥනයෙන් දේශනා කරන ලද්දා වූ -

සකල සත්වහිතවිධායක ප්‍රඤ්ඤා චූද්ධි ඇති නෙකාචාදීභ කුම්භ නිර්භෙදාහිතකෙශරී භූත, මාරවීර සර්වඥරාජේෂ්වරත්වයෙන් වහන්සේ විසින්, සජ්තරත්නප්‍රකාර ගොපුර පරිධා පරික්ෂිප්ත රක්ෂාවරණයෙන් යුක්ත වූ, රාජගෘහනගරාවරාසන්නයෙහි වූ

ගිජ්ඣානපටිපාටිකානුකූලව පවත්වාගෙන යාමට හේතු වන පරිදි පරිවරණයක් සහිතව, සන්ධ්‍යාවලාහකප්‍රභාරකයාගේ ඉන්ද්‍රියවල විද්‍යුත්ප්‍රවාහය පරික්ෂා කිරීමේදී, සන්ධ්‍යාවලාහකප්‍රභාරකයාගේ ස්වභාවය සහ ප්‍රභේදය පිළිබඳව, දේශනා කරන ලද්දේ වූ කොටි ගතසහසු වක්‍රවලට සාධකයක් ලෙස රාක්ෂණයෙන් ගරු ව ගත් ධර්ම සිද්ධි භූත ප්‍රේත පිසාවාදීන් විසින් අවිලංඝනීය වූ ආඥා ඇති මේ ආධ්‍යාත්මික සුත්‍රාන්ත ධර්මදේශනාව, මේ වැඩිහුණ දේශනා වහන්සේ ඇතුළු වූ මහාසංඝයා වහන්සේ ලවා පිරුවා වන සේක.

තුන්සම් රාත්‍රිය මුළුල්ලෙහි ක්ෂාන්තිකෂමෝපගමාදීන් සිට බණ අසා ශාසනෝපකාරී වූ, රත්නත්‍රයසරණ පරායන සකල සත්පුරුෂ සාධුජනයන්ට - සෘතුපරිවර්තනෝපක්‍රම සුපක්ෂ ප්‍රතිපක්ෂ, යක්ෂ රාක්ෂස තරක්ෂ වෘද්ධෝක්ෂ මහිෂ මෙෂාශීවිෂෝපද්‍රව ගෘහසංක්‍රාන්ති දූෂ්චජන දුර්නිමිත්ත කලිකලහ චෛකලය විග්‍රහ විවාදාදීන් වන්නා වූ සකලාන්තරාය සර්වෝපද්‍රව නිවාරණය කොට-

කීර්ති තාර භාර තුෂාර කන්තාරකම්පිතක කම්මරාණිවාකාර - අරුණකරකිරණස්ඵුරණ තරුණාරුණ ප්‍රවාලංකුර ප්‍රවාලාණිව වණ - සුරහි සුරතරු හදුසට නවනිධීන් සාදාශ්‍රය වූ සකලෙශ්වයාහිවෘද්ධිවර්ධනය කටයුතු -

අනුශාසනාව නිමි.

බුද්ධ වර්ෂය කීම

සිරි සාක්‍යමුනි සබ්බඤ්ඤා බුද්ධස්ස බලව පවිච්ඡස සමයෙ කුසිනාරායං, යමකසාලානමන්තරෙ අමුමිහි සප්පසංචච්ඡරෙ ගිමිහාන උතුමිහි වෙසාධමාසෙ සුක්කපක්ඛෙ පණ්ණරසී තිපීයං භුමිමවාලෙ රාධාන්කඛන්තෙ අනුපාදිසෙසාය නිබ්බාණධාතුයා පරිනිබ්බාණ දිවසතො පට්ඨාය සත්තමාස පඤ්චදින සත්ත පඤ්ඤාසති සංචච්ඡර වත්තාරිසතාධිකානි ද්වෙ සංචච්ඡර සහස්සානි අතික්කන්තානි අහෙසුං.

ඉමස්මිං ව්‍යග්ග සංචච්ඡරෙ හෙමන්ත උතුමිහි කන්තික මාසෙ කාලපක්ඛෙ ඡට්ඨමතිපීයං සුරවාලො සම්පත්තො. අනාගතෙ කාලෙ පඤ්චමාසෙ පඤ්ච විසති දින තිවත්සාළීසති සංචච්ඡර වත්තාරි, සතාධිකානි ද්වෙ සංචච්ඡර සහස්සානි අවසෙසානි හවිස්සන්ති.*

1. මේ සඳහන් කරන ලද්දේ ශක වර්ෂ 1836 ජූලි 23 භාග රිච්චින බුද්ධ වර්ෂය කියාලූ පරිදි ය. එනම් : - බුද්ධ වර්ෂ 2457 ක් වූ 7 වැනි මස අව විසේනීය දිනය යි. මේ අනුව ඒ ඒ දිනට යෙදෙන පරිදි වර්ෂ, සෘතු, මාස, පඤ්ච, තිථි, දින යොදාගත යුතුයි.
* වන පිරිත කීමේ දී බුද්ධ වර්ෂය කීම සිරිතකි.

දෙවියන්ට පිංදීම

ආකාසවියා ව භූමිමවියා - දෙවා නාගා මහිද්ධිකා
 පුඤ්ඤං තං අනුමොදිත්වා - චිරං රක්ඛන්තු සාසනං

ආකාසවියා ව භූමිමවියා - පෙ - චිරං රක්ඛන්තු දෙසනං
 ආකාසවියා ව භූමිමවියා - පෙ - චිරං රක්ඛන්තු මං පරං

සම්බුද්ධ සාසනවරං යතිපුංග වංච
 සම්පාලනාය පටිලද්ධි වරො මහිද්ධි
 පුඤ්ඤානිමානි අනුමොදිය වාසුදෙවො
 පාලෙතු මං සත්ත සාතහිතා ව හන්තො

සම්බුද්ධ සාසනවරං ඉධ රොහණස්මිං
 සම්පාලනාය පටිලද්ධි වරො යසස්සී
 පුඤ්ඤානුමොදිය සළානන දෙවරාජා
 පාලෙතු සත්තත මමං සුඛමාවහන්තො

සම්බුද්ධපාදවරලඤ්ජන සොහිතස්මිං
 වාසොසමන්තගිරිමුද්ධනි දෙවරාජා
 පුඤ්ඤානුමොදිය ඉදං සුමනාහිධානො
 පාලෙතු සත්තත මමං සුඛමාවහන්තො

සංසුද්ධ තෙජ ජලතිද්ධි මහානුභාවො
 යො අය්යනායක ඉතීරිත වාරුදෙවො
 පුඤ්ඤානිමානි අනුමොදිය මොදමානො
 පාලෙතු සත්තත මමං සුඛමාවහන්තො

රාමමාසජීජ ලංකායං - ලද්ධිරාජත්තනෙ යසො
 විහිසනවිභ දෙවෙ සො - ඉදං පුඤ්ඤානුමොදතු

සියලු සත්වයෝ නිදුක් වෙත්වා ! නිරෝග වෙත්වා !! සුවපත් වෙත්වා!!!

පිරිත් සූත්‍රයන්හි ආරම්භක ගාථා

දසධම්ම සූත්‍රය

හික්ඛුනං ගුණසංයුක්තං - යං දෙසෙසි මහාමුනි
යං සුඛා පටිපජ්ජන්තො - සබ්බදුක්ඛා පමුච්චති

මහාමංගල සූත්‍රය

යං මංගලං ද්වාදසසු - චිත්තයිංසු සදෙවකා
සොඝානං නාධිගච්ඡන්ති - අට්ඨකිංසඤ්ච මංගලං
දෙසිතං දෙව දෙවෙන - සබ්බ පාප විනාසනං
සබ්බලොක හිතඝාය - පරිත්තං තං භණාමහෙ

රතන සූත්‍රය

කොට්ඨසතසභස්සෙසු - චක්කවාලෙසු දෙවතා
යසසානං පතිගණන්ති - යඤ්ච වෙසාලියං පුරෙ
රොගාමනුස්ස දුබ්භික්ඛ - සම්භුතං තිව්ඨං භයං
බ්ඵපමන්තරධාපෙසි - පරිත්තං තං භණාමහෙ

කරණීය මෙත්ත සූත්‍රය

යස්සානුභාවතො යක්ඛා - නෙවදස්සෙන්ති හිංසනං
යම්භිවෙවානු යුඤ්ජන්තො - රත්තින්ද්ව මතන්දිකො
සුඛං සුපති සුත්තො ච - පාපං කිඤ්චි න පස්සති
ඵචමාදි ගුණො පෙතං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

බන්ධ පරිත්තය

සබ්බාසි විසජාතිනං - දිබ්බ මන්තා ගදංචිය
යංනාසෙසි විසං ඝොරං - සෙසං වාපි පරිස්සයං
ආණක්ඛෙන්තම්භි සබ්බත්ථ - සබ්බදා සබ්බ පාණිනං
සබ්බසොපි විනාසෙති - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මෙත්තානිසංස සූත්‍රය

අග්ගික්ඛන්ධොපමං සුඛා - ජාතසංවෙග හික්ඛුනං
අස්සාදඝාය දෙසෙසි - යං පරිත්තං මහාමුනි
සබ්බලොක හිතඝාය - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මිත්තානිසංස සූත්‍රය

පුරෙන්තො බොධිසම්භාරෙ - නාථො තෙමීය ජාතියං
මිත්තානිසංසං යං ආභ - සුනන්දං නාම සාරථිං
සබ්බලොක හිතඝාය - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මොර පරිත්තය

පුරෙත්තො බොධි සම්භාරෙ - නිබ්බත්තො මොරයොනියං
යෙන සංචි භිතාරක්ඛං - මහාසත්තං වනෙ වරා
චිරස්සං වාය මත්තාපි - නෙව සක්ඛිංසු ගණහතුං
බ්‍රහ්ම මත්තන්ති අක්ඛාතං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

චන්ද පරිත්තය

රාහුනො ගහිතො චන්දො - මුත්තො යස්සානු භාවතො
සබ්බ වෙරි භයං නාසං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

සූරිය පරිත්තය

සූරියො රාහු ගහිතො - මුත්තො යස්සානු භාවෙතො
සබ්බ වෙරි භයං නාසං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

ධජග්ග පරිත්තය

යස්සානුස්සරණෙනාපි - අත්තලික්ඛෙපි පාණිනො
පතිවයමධි ගච්ජන්ති - භුමියං විය සබ්බවා
සම්බුපද්දව ජාලම්භා - යක්ඛ වොරාරි සම්භවා
ගණනා නව මුත්තාතං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මහා කස්සපජෙට්ඨර බොජ්ඣංග පරිත්තය

යං මහා කස්සපජෙට්ඨරො - පරිත්තං මුනි සන්තිකං
සුත්වා තස්මිං ඛණෙයෙව - අහොසි නිරුපද්දවො
බොජ්ඣංගිග බල සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මහා මොග්ගල්ලානජෙට්ඨර බොජ්ඣංග පරිත්තය

මොග්ගල්ලානොපි ථෙරො යං - පරිත්තං මුනි සන්තිකං
සුත්වා තස්මිං ඛණෙයෙව - අහොසි නිරුපද්දවො
බොජ්ඣංගිග බල සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මහාචුඤ්ඤෙට්ඨර බොජ්ඣංග පරිත්තය

භගවා ලොකනාථො'යං - චුඤ්ඤෙට්ඨරස්ස සන්තිකා
සුත්වා තස්මිං ඛණෙයෙව - අහොසි නිරුපද්දවො
බොජ්ඣංගිග බල සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

ගිරිමානන්ද සූත්‍රය

ථෙරොයං ගිරිමානන්දො - ආනඤ්ඤෙට්ඨර සන්තිකෙ
සුත්වා තස්මිං ඛණෙයෙව - අහොසි නිරුපද්දවො
දස සඤ්ඤාප සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

ඉසිගිලි සූත්‍රය

පච්චෙක බුද්ධනාමානි - දෙසෙන්තොයං අදෙසයි
අනන්ත බල සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මොර පරිත්තය

පුරෙත්තො බොධි සම්භාරෙ - තිබ්බත්තො මොරයොනියං
යෙන සංචි භිතාරක්ඛං - මහාසත්තං වනෙ චරා
විරස්සං වාය මන්තාපි - නෙව සක්ඛිංසු ගණහතුං
බ්‍රහ්ම මන්තන්ති අක්ඛාතං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

චන්ද පරිත්තය

රාහුනො ගහිතො චන්දෙ - මුත්තො යස්සානු භාවතො
සබ්බ වෙරි භයං නාසං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

සුරිය පරිත්තය

සුරියො රාහු ගහිතො - මුත්තො යස්සානු භාවෙතො
සබ්බ වෙරි භයං නාසං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

ධජග්ග පරිත්තය

යස්සානුස්සරණෙනාපි - අන්තලික්ඛෙපි පාණිනො
පතිට්ඨමධි ගච්ඡන්ති - භුමියං විය සබ්බථා
සම්බුපද්දව ජාලමිභා - යක්ඛ වොරාරි සම්භවා
ගණනා නව මුත්තානං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මහා කස්සපජෙට්ඨර බොජ්ඣංග පරිත්තය

යං මහා කස්සපජෙට්ඨරො - පරිත්තං මුනි සන්තිකං
සුත්වා තස්මිං ඛණෙයෙව - අහොසි නිරුපද්දවො
බොජ්ඣංගිග බල සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මහා මොග්ගල්ලානජෙට්ඨර බොජ්ඣංගිග පරිත්තය

මොග්ගල්ලානොපි ථෙරො යං - පරිත්තං මුනි සන්තිකං
සුත්වා තස්මිං ඛණෙයෙව - අහොසි නිරුපද්දවො
බොජ්ඣංගිග බල සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

මහාචුඤ්ඤෙට්ඨර බොජ්ඣංගිග පරිත්තය

භගවා ලොකනාථො'යං - චුඤ්ඤෙට්ඨරස්ස සන්තිකා
සුත්වා තස්මිං ඛණෙයෙව - අහොසි නිරුපද්දවො
බොජ්ඣංගිග බල සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

ගිරිමානන්ද සූත්‍රය

ථෙරොයං ගිරිමානන්දො - ආනඤ්ඤෙට්ඨර සන්තිකෙ
සුත්වා තස්මිං ඛණෙයෙව - අහොසි නිරුපද්දවො
දස සඤ්ඤූප සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

ඉසිගිලි සූත්‍රය

පච්චෙක බුද්ධනාමානි - දෙසෙන්තොයං අදෙසයි
අනන්ත බල සංයුත්තං - පරිත්තං තං භණාමහෙ

බණ පිරිත් කතිකාවත

ශ්‍රී සුගත තථාගත අප භාග්‍යවත් සමයක් සම්බුද්ධ සච්ඤ රාජේන්ද්‍රමයාණන් වහන්සේ විසින් හික්ෂු, හික්ෂුණි, උපාසක, උපාසිකා සංඛ්‍යාත සිවුවණක් පර්ෂදුන් ගේ රක්ෂාවරණ ගෝපන වශයෙන් ඵෙහලොකිකාභිවෘද්ධිය ද තත්මූලික වූ ශීල - ධ්‍රැත ව්‍රතාදීන් ගේ වශයෙන් පාර ලොකිකාභිවෘද්ධිය දැ යි යන උභය ලෝක විජය ප්‍රතිපදාව සඳහා දක්වා වදාරන ලද මහාකරුණා ඥාන ප්‍රවෘත්ත වූ පරිත්‍රාණ ධම් දේශනාව සිංහල දේශ භාෂා ව්‍යවහාරයෙහි “බණපිරිත” යන නාමයෙන් දක්නා ලැබේ.

ඒ මේ බණ පිරිත් දේශනාව වනාහි ධර්ම - විනය වශයෙන් ද්විවිධි වූ ශාස්තෘශාසනයෙහි ධර්ම නම් ලද සුත්‍රාන්ත පිටකයෙහි සංගෘහිත වූවත් ඒ සම්බන්ධ වූ වත්පිළිවෙත් විධිය විනය පිටකාන්තර්ගත වේ.

ඵහෙයින් බණ පිරිත් සම්බන්ධ සියලු කතීව්‍ය ම ධර්මානුගත ව ද, විනයානුගත ව ද සිද්ධ කටයුත්තේ ය.

හෙද සමයක් සම්බුද්ධ මනානුයායි, අනුබුද්ධ ආයුෂමත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිර, විනයධර උපාලි ස්ථවිරාදි අඵකථාවාය්වරයන් වහන්සේලා විසින් සංගායනාකර වදාරන ලද - “අන්තො ගාමෙ’පි ගිලානස්සථාය විහාරං පෙසෙන්ති පරිත්තං හණන්තු’ති හණ්තබ්බං, අන්තොගාමෙ රාජගොදිසු රොගෙ වා උපද්දවෙ වා උප්පන්නෙ පක්කොසාපෙත්වා හණාපෙත්ති, ආටානාටිය සුත්තාදීති හණ්තබ්බානි” යනාදි විනයනාය ලෙස සම්බුද්ධශාසන ශ්‍රී භාරධාරී වූ මහා විහාර වංසාගත පුරාතන මහාස්ථවිර උතුමන් විසින් සස්තෙහි නො පහන් පැණවතුන් ගේ ප්‍රසාදය ඇතිවෙන ලෙස ද, පහන් සිත් ඇති පැණවතුන් ගේ ප්‍රසාදභීයොභාවය වන ලෙසට තදතුකුල උපචාර විධින් සමලංකාක ව්‍යවස්ථිත විධිවිධානයෙන් යුක්තකොට පුලසතිපුර රාජධානිකාලයෙහි පටන් “බණ පිරිත් පින්කමය” යන නාමයෙන් විශාල පුණ්‍යාත්සවයක් වශයෙන් පවත්වන සේ ලක්දිව වැසි සරාජක බෞද්ධ මහා පිරිසට පුරුදු පුහුණු කරන ලද්දේ ය.

මෙහි පුරමිහ උත්සවය රාජමන්දිරාසන්නයෙහි සියලු කල්හි ම ප්‍රතිෂ්ඨාපිත වූ ශ්‍රී දංෂ්ට්‍රා දළදා මන්දිරයෙහි දළදා සාමීන් ප්‍රමුඛකොට තුනුරුවන් පිදීමේ විධිවිධාන සහිත වැ පැවැත ආ බැව් මේ සම්බන්ධ පුරාතන ලිපි වශයෙන් නැණවතුන්ට සුප්‍රකාශ වේ. ශ්‍රද්ධාබුද්ධි - තෙජොබල පරාක්‍රමාන්විත බෞද්ධ රාජකීය අනුග්‍රහයෙන් තොරව සාමාන්‍ය බෞද්ධ මහජනයා ගේ සාමාන්‍යයෙන් ම ලක්සසුන් පවත්නා වර්තමාන කාලයෙහි යථෝක්ත පුණ්‍යාත්සවය අනුක්‍රමයෙන් තේජශ්ශක්ති විරහිත ව සුඵතරම් සමූහයන් විසිනුදු නොයෙක ලෙස පවත්වන්නට වත් හෙයින් මෙකල එහි ආශ්වය්‍ය් අද්භූත බැරෑරුම් ස්වභාවය උභ්‍යවන්ට පටන්ගෙන තිබේ.

මහා සංඝයාවහන්සේට ද, දායක කාරක සමූහයන්ට ද ඒ කරණකොට ගෙන නොයෙක් අඵාසු බොහෝ විට පැමිණෙන බව ද, ශ්‍රද්ධා බුද්ධි විරහිත ජනයන් නොයෙක් විට ඒ මගිනුත් පව් සිදු කරගන්නා බව ද, නිතර අසන්ට, දකින්නට ලැබීම බේදයක් ව පවත්නේ ය.

වාරිත්‍ර වාරිත්‍ර සීමා උල්ලංඝනය කිරීමෙන් සුවරිත ක්‍රියාවල යෙදෙන්නන් පවා දුසිරිතට පැමිණිය හැකි බැවින් ඒ වළක්වා ගෘහස්ථ, ප්‍රවුච්ඡත මහාපර්ෂදුන් සම්බන්ධ ව පැවැත්ත යුතු වූ මෙම ගරුතර පුණ්‍යාත්සවය ද, ලෝකශාසන වාරිත්‍ර මාර්ගානුකූලව ව්‍යවස්ථාසහිත ව විධි නො වරදවා පවත්වන රඟට කතිකා කළ මැනවැ යි බෞද්ධ ප්‍රභූමහතුන් සමූහයක් විසින් ආරාධිත වූ මහා සංඝයා

වහන්සේ විසින් ශික්ෂාශාසන ගෞරවයෙන් බණ පිරිත් පින්කම් සම්බන්ධ මේ කතිකාවත සම්මත කරනු ලැබේ.

1. “මෙක්වත්තං පුරෙවාරිකං කත්වා වත්තබ්බං පට්ඨං සික්ඛාපදාති ගාභාපෙත්වා සීලෙ පතිට්ඨිතස්ස පරිත්තං කාතබ්බං” යනු විනය නියමය බැවින් පිරිත් වදාරන මහා සංඝයා වහන්සේ විසින් ඒ ශ්‍රවණය කරන පිරිස කෙරෙහි මෙහි විත්තය පෙරදැරිකොට ගෙන ලාභ, කීර්ති, ප්‍රශංසා පරවශ නොව නිස්සරණාධ්‍යාය යෙන් යෙදී පිරිත් වදාළ යුතු.
2. වෙනුව - සප්තාහාදී කාල වශයෙන් නියමිත කාලයක් තුළ නො කඩවා පිරිත් වදාරන පිණිස සම්මත වූ යුග පිරිතෙහි යෙදෙන හික්ෂුන් විසින් ද තම තමන්ට පැමිණි කාල ප්‍රමාණය මෙහි පුරස්සර සිතින් අන්‍යවිහිත නොව නිරතුරු පිරිත් දේශනාව පවත්නා සේ ව්‍යඤ්ජන බුද්ධිය නො පිරිහෙළා ගීතස්වර හෝ ආතීස්වර හෝ මන්දස්වර හෝ නො පවත්නා ශ්‍රවණය මාත්‍රඥතායෙන් පැවැත්විය යුතු යුග පිරිත් දේශනාවේ දී දෙනම ම එකවිට විශ්‍රාමයට නො පැමිණෙන සේ උත්සාහ කටයුතු
3. වෙනුව - ධම් මණ්ඩපයට තුන්වේලේ මහපිරිතට වඩනා මහ සඟන විසින් පූජ්‍යාසනප්‍රාප්ත වූ ධාතු වෛතාසය සිරිත් ප්‍රකාර තුන්වේලේ නමස්කාර කටයුතු
4. වෙනුව - පිරිසිදු මනහර පරිෂ්කාරවරවැ සු සංවෘත ඉන්ද්‍රියයෙන් හා සුපාරුත වේශයෙන් ද ශ්‍රමණ සාරුප්‍ය විධියෙන් මණ්ඩපයට ගමනාගමන කටයුතු
5. වෙනුව - ගෘහස්ත මහ පිරිස් මැද මහපිරිතට වඩනා හික්ෂුන් එකවිට පෙළ නොකැඩී මණ්ඩපයට වැඩීම ද, එසේ ම නිකුත්වීම ද විනා කඩකඩ ව ගමනාගමන නො කටයුතු
6. වෙනුව - මහජනතාව රැස්වන සුත්‍ර දේශනා, ආටානාටිය දේශනා දින දෙක්හි මණ්ඩපයෙහි නිතර වැඩ හිඳිනා හික්ෂුන් ද තමතමන්ට පැමිණෙන ක්‍රියාවාර අපේක්ෂාකරමින් තුෂ්ණිමිභූත වැ සුසංවෘත වැ අන්‍යවිහිත නොව වැඩහිඳිනු මිස වෙනයම් කායික වාචසික ක්‍රියාවන්හි නො යෙදිය යුතු
7. වෙනුව - දායක පිරිස වෙනුවෙන් දේවදූතයකු ලවා පවත්වන දොරකඩ අස්න ද, මහසඟන වෙනුවෙන් හික්ෂු කෙනෙකු ලවා පවත්වන විහාර අස්න හා අනුශාසනාව ද, පවත්නා වේලාවල දී ඒ එක එක පුද්ගල කෙනෙකුන්ගේ රන්ධ්‍රගවේසී නොව හැමදෙන ම බලවත් කරුණා මෙහි සිතින් හා ශ්‍රහප්‍රාර්ථනාවෙන් යෙදී සාවධානව හින්ද යුතු
8. වෙනුව - මහපිරිත් වදාරන සඟන අතුරින් පුරණ සචිරයන් උපදවන ශබ්දයට අනුරූප ව ශ්‍රවණය පමණින් සෙසු හික්ෂුන් විසින් උච්චාරණය කටයුතු වනු මිස වෙන වෙන ම තම තමන් කැමති කැමති නානාස්වර ඉපදවීම හා නානාක්ෂරයන්හි උච්චාරණය ගෙන යාම ද නො කටයුතු
9. වෙනුව - ආටානාටිය සුත්‍ර දේශනාව වදාරන විට ද දෙපස යුගදෙක්හි හික්ෂුන් සමප්‍රමාණ මධුර මනොහර ශබ්දයෙන් ම උච්චාරණ කරනු මිස මහ හඬින් උද්දෝෂණය නො කටයුතු
10. වෙනුව - පිරිත් මණ්ඩපයට පැමිණි මහා සංඝයා වහන්සේ ද විනය ප්‍රතිපත්තියක් සිද්ධකරන්නට පැමිණියත් හෙයින් එහි ශික්ෂා සමාදාපන අවවාදානුශාසනාදී ප්‍රස්තාවෝචිත සියලු කටයුතු ථේරාධීන ද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබලාධිනද වේ යයි සලකා මහාසචීරානුමතයෙන් ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල හික්ෂුන් ලවා ම කරවිය යුතුයි.

ආරාධක වත

බණ පිරිත් පින්කම් කරවනු කැමැති දායක පක්ෂය කුළුපග වූ හෝ සමීප විහාරයෙක් හි ආවාසික වූ හෝ පැවිදි කෙනකුත් ආධාර කොට ගෙන සංඝඤ්චරයන් වසන වෙහෙරකට පැමිණ ආරාධනා කටයුතු යි. යටත් පිරිසෙයින් පස්විසිනමකින් අඩු නොවන මහා සංඝයාවහන්සේ ලබාගත යුතුයි සංඝයාගේ ගමනාගමන ප්‍රත්‍යය පහසු ආදිය ආරාධනා කළ දායක පක්ෂය විසින් සැලැස්විය යුතුයි. ලැබෙන පමණ මහසඟන හෝ එයින් කොටසක් හෝ සංඝයා අසල් තැනක රැස්කරවා සැප පහසු දී සිරිත් පරිදි පෙරහරකින් පූජාවස්තු ප්‍රමුඛව වැඩමවා ගත යුතුයි.

උපස්ථාන ශාලාවට වැඩම වූ මහසඟනට ආගන්තුක සත්කාර පවත්වා සංඝසභාවේ තත්කාලික කටයුතු කට්ඨාස නිමිකල ආවාස පිළිගැන්විය යුතුයි. මහාඤ්චර උප ඤ්චර දෙනමකට ගරු විවේක සෙනස්තක් ද එසේ ම ව්‍යක්ත මුක්ත ස්ථවිර නමක් හෝ දෙනමකට ඊට සුදුසු විවේක සෙනස්තක් ද ඉතිරි හික්ෂුන් යුගය යුගය බැගින් පළමුවෙනි යුගය පටන් පිළිවෙළට වැඩ වසන සෙනසුන් ද, තේවාලේ හික්ෂු නමක් හෝ දෙනමකට දොර යතුරු සහිත සුරක්ෂිත සෙනස්තක් ද පිළිගැන්විය යුතුයි. ඒ ඒ සෙනසුන්හි දායක පක්ෂයේ ශක්තිය පමණින් ඇඳ ඇතිරි තිර වියත් ආදී සෙනසුන් උපකරණ පිරිසිදු ලෙස සම්පූර්ණ කටයුතු යි.

උපස්ථාන ශාලාව සකස් ව සුපිරිසිදු වියත් ඇතිරි ආදියෙන් ද නිරතුරු පැන වූ අසුන්වලින් ද සමන්විත විය යුතුයි. එහි පැන වූ කිසිවක් අතරතුර ගිහින්ගේ ප්‍රයෝජනයට නො ගන්නා සේ සුරක්ෂිත කටයුතු යි. පාන හෝජනාදී ද්‍රව්‍ය කරණකොට ගෙන දුගඳ නොවන සේ පවත්වන ආරක්ෂකයෙක් එහි නිතර ම වැසවිය යුතුයි. ආගන්තුකව එන යන හික්ෂුන්ට පසය ද ගිලන් හික්ෂුන්ට පසය ද සියලුවීම ම එහි සැලසී තිබිය යුතුයි.

යථාකාලයෙහි මහසඟන වැඩමවා උපස්ථාන කටයුතු යි. ආවාසාංගයක් වූ වැසිකිළි කෙසිකිළි උපස්ථාන ශාලාවෙන් දුරුව ආවාස පශ්චාද්භාගයෙක්හි නුදුරු නො ළංව කරවිය යුතුයි. ආවාසයන්හි රක්ෂණ ගෝපණය සඳහා දිවා රාත්‍රි දෙකේ ම නිතිපතා ආරක්ෂකයෙක් තැබිය යුතුයි. සේවාවේ හික්ෂුන් විසින් දැනුම් දෙන පරිද්දෙන් උපස්ථානයට සුදුසු දැහැටි දඬු ආදිය ද උණු පැන්, සිහිල් පැන් ආදිය ද සපයන මෙහෙකරු ජනයා සැලැස්විය යුතුයි.

මහ සඟන බණ පිරිත් ආරම්භයට වැඩම වූ තැන් පටන් සත් දින තුළ ම ධර්ම මණ්ඩපයේ වත් පිළිවෙත් ද, තුය්‍යනාද, ජන සමූහයා සාවධානව යෙදවීම ද, යුග පණිවුඩ ගෙන ඊම ද, සොරහය, ගිනිහය ආදියෙන් ආරක්ෂා කිරීම ද, මහපිරිත් ආරම්භයේ දී පෙනීසිටීම ද, දේවදූතයකු පේව සිටින සේ සලස්වා ආරක්ෂා කිරීම ද, පැමිණි පිරිසගෙන් ලබන ආධාර සමාදම් - පිරිස නො පෙළා සෝෂා නො පවත්වා සන්සුන් ලෙස ලබාගැනීම ද, පිරිත් සමාදම් මිස විශේෂ සමාදම් නො පැවැත්වීම ද, තුණුරුවන් උදෙසා සැදැහැවතුන් දෙන පුදක් ඇතහොත් එය සුරක්ෂිත කොට මහසඟනට හෝ උපකාරී සංඝ සභාවට හෝ සැලකර ලැබෙන අවසරයකින් ක්‍රියාකිරීම ද, පින්කමේ කටයුතු සඳහා ලැබෙන මිළ මුදල් දෙදෙනකු වෙත ලේඛන දෙකක් සඳහන් කොට භාණ්ඩාගාරික ප්‍රධාන තැනක් භාරයේ තැබීම ද, අතරතුර ලැබෙන සාංඝික පිරිකරක් ඇතහොත් තේවාලේ හික්ෂුන්ගේ අනුදැක්මෙන් ඒ ඒ විට ම බෙදා දීම හෝ අවසානයෙහි බෙදීම ද, පින්කම සම්බන්ධ නියම පරීක්ෂකාර පූජාව උපකාරී සභාවේ අවසර ලෙස දායක පක්ෂයේ ශක්ති පමණින් පැවැත්වීම ද, ඒ පිණිස වැඩි ලාභයක් ලැබී ඇතහොත් මහ සඟන වෙතින් නො විචාරා අනිකකට පිරිනොනැමීම ද, පින්කම්පළ අසළ සුරාධුනි අක්ෂධුනීදී අශික්ෂිත ජනයන් රැස්නොවන සේ සුරක්ෂිත කරගන්ට ශක්ති පමණින් උත්සාහ ගැනීම ද, අවට ගම්වලින් පෙරහැර ආදියක් පැමිණි විට නෘත්‍යගීත ගීතිකෙළි ආදී පැවතුම් ඔවුනට රිසි රිසි තැන කැමැති කැමැති වේලාවක් පවත්වන්ට අවකාශ නොදී “දායක සභාවේ හෝ සංඝ සභාවේ” හෝ අවසරයක් ලෙස ඉඩදීම ද, දායක පිරිස නිතරම අධිණ්ඩ පඤ්ච ගීලයෙන් හා

ශ්‍රද්ධාබුද්ධියෙන් යෙදී උභය ලෝකාර්ථ සිද්ධිය මුදුන්පත් කොට ගෙන කරුණා මෙමතියෙන් ක්‍රියා කිරීම ද යුතුයි.

ආවාසික වත

ධණ පිරිත් පින්කම් සම්බන්ධව ආයතනවලට උපදෙස් දෙන කුලපග භික්ෂු කෙනකුන්ට ආයතන පක්ෂයේ අදහස දැන් වූ විට තමන් ගේ ආවාසී උපාධ්‍යයන්ට නො දන්වා අවසර නොමැතිව ඊට සම්බන්ධ නොවිය යුතුයි. අවසර ලද්දා වූ හෝ සංඝස්ථවීර කෙනෙක් වූ කුලපග භික්ෂු කෙනකුන්ට ආයතන පක්ෂයේ ආරාධනාව ලැබුණු විට සංඝයා ලැබිය යුතු ආකාරය සලකා ආයතනවරුන් ලවා ම මහසගන වෙත සත්කාර පුරස්සර ආරාධනාව පැමිණ විය යුතුයි.

ධම්මණ්ඩප උපස්ථානශාලා ආවාසාදී කටයුතු ආයතන පක්ෂයට කියා දිය යුතුයි.

මණ්ඩප සැරසිලි ආදිය ගැන උපදේශ පමණකින් මුත් කම්කරු විලාසයෙන් ක්‍රියා නොකට යුතුයි. වඩමවාගත් භික්ෂූන්ගේ සැපපහසු සෙවීම ද, අඩුලුහුඩු පිරිමැස්වීමද, සංඝ ගෞරවය කරවීම ද, ඒ කිසි ක්‍රියාවක් නිසා අතිරේක ලාභයක් නො ඉවසීම ද, ආරාධක වූ කුලපග භික්ෂූන් ගේ යුතුකම වේ.

ආරාධනා ලත් මහා සංඝයාගේ වත

යම් සංඛ්‍යාවක් පැමිණෙන සේ ආරාධනා ලද්දාහු නම් ඒ ගණන් නො පිරිහෙලා ආරම්භ දින සවස් භාගයෙහි පින්කම්පලට පැමිණීම ද, පත් පොත් සිවුරු පිරිකර ගෙන්වාගෙන ඒ රැක බලාගන්නා පිණිස සුවිනීත අතවැසියන් ඇතිව පැමිණීම ද, උපස්ථාන ශාලාවට රැස්ව ග්‍රීෂ්ම නිර්වාපනය කළ පසු පින්කමේ යෙදිය යුතු භික්ෂූන් තෝරා ගෙන තාවකාලික වශයෙන් තනතුරු සම්මත කිරීමේදී මහාස්ථවීර, උපස්ථවීර, අනුශාසක, ලේඛක, අනුමෝදක, ධර්මකපික, උපස්ථායක, තනතුරුවලට සුදුසු ස්ථවීරාදී, සම්මත කොට මෙකී තනතුරු ලත් භික්ෂූන් කාරක සභාවක් පත්කොට නියම කිරීම ද යුග පිරිත් දෙසන පිළිවෙළ ද නියම කොට කල්නොයවා සෙනසුන් පිළිගැනීම ද, පිරිත පේ කිරීමේ පටන් සියලු මහපිරිත්හිම අලස්ව ගිලන් කෙනෙකුන් හැර සියලු මහසගන ම පැමිණීම ද, දේවදූතයකු නියම වූ පසු ඔහු සුදුසු භික්ෂු කෙනකුන් භාරයේ ප්‍රගුණත්වයට පැමිණවීම ද, උපස්ථාන ශාලාවෙහි ඝන්ටාරාවයෙන් කාලොද්දෝෂණය කළවිට නිකරුණේ පමානොව සගපිරිස රැස්ව විශේෂ අවසරයක් නොලත් සෑම තැන්ම මහලු පිළිවෙළ නො ඉක්මවා, වැඩහිඳ සත්කාර ප්‍රතිග්‍රහණය කිරීම ද, එහි ආගමානුකූල වත් පිරිත් නියායෙන් හා ප්‍රත්‍යවෙක්ෂණයෙන් ආහාර කෘත්‍යය කරනු මිස කායික වාවසික වාපලය නො පැවැත්වීම ද, අහරකිස නිමවූ පසු ධර්මවිනයානුගත කථාවක් පිණිස මුත් අන් කිසි කථා සඳහා උපස්ථාන ශාලායෙහි වර් වර් ව නො රැඳීම ද, තම තමන්ට පැමිණි ක්‍රියාවාර පණිවුඩ වූ කල නොපහසු ගිලන්කම් නොදක්වා යුහුව ම පිළිගැනීම ද, කිසියම් ගිලන්කමක් ඇති වුවහොත් පණිවුඩ එවන්ට පළමුව උපස්ථායක භික්ෂූන්ට දක්වාලීම ද, සියලු භික්ෂූහු ම සහාය සාධු සාමිච්චි පැවැත්මෙන් මිස කිසිවකිනුත් අන්‍යෝන්‍ය ප්‍රතිවිරුද්ධතාවක් නො උපදවා ගැනීම ද, ප්‍රමාද දෝෂයක් හැඟුණු විට මහාස්ථවීරාදී කාරක සභාවට හෝ එයින් එක් තමකට හෝ අප්‍රකාශ ලෙස සැලකර සාමග්‍රිය සලස්වා ගැන්ම ද, ගිහි පැවිදි සභාග ප්‍රශ්නයක් උපන්විට කාරක සභාවෙන් හෝ එසේත් නොහැකිවිට මහා සංඝ සභාවෙන් හෝ එය නිර්වේෂ්ටනය කරගැනීම ද, වීරකාල ප්‍රවෘත්ත නිකායාන්තර මතාන්තර වාද හේද ගැන ව්‍යාපෘත නොවීම ද, පින්කමට සම්බන්ධ වූ භික්ෂූන් එම ස්ථානෝපවාරයෙන් බැහැර අන් කිසි කටයුතු සඳහා ගමනාගමනය නො කිරීම ද, එක් වරුවක් නමුත් බැහැර යා යුතු කෘත්‍යයක් වී නම් තමන් වෙනුවට කෙනකු පත්කර සභාවේ අවසර ලද හොත් යාම ද, බලවත් අන්තරායක් වී නම් සභාවෙන් කරුණා අවසරයක් ලබාගැන්ම ද,

සර්වප්‍රකාරයෙන් සංඝකතීව්‍යයන්ගේ ශෝභාව සමුර්ධ වන ලෙස සුවිනීත ප්‍රියශීලී ගුණයෙන් ක්‍රියා කිරීම ද, මාත්‍රඥතායෙන් යුක්ත ව ක්ලිෂ්ට භෝජනාදියෙන් තොරව සුවිසිදු පැවැත්ම ද, පිරිත් මණ්ඩපය තුළ දී සිහිල් පැන් උණු පැන් හැර කිසි විශේෂ පාන වර්ග නො පිළිගැන්ම හා මණ්ඩපය තුළ කෙළ බඳුන් නො තැබිබවීම දැයි යනාදි වත් මහසගන විසින් සැලකිය යුතුයි.

උපසායක වත

සතියක් පරිත්‍රාණ දේශනාව පවත්වා අවසාන වූ කල්හි රෝගෝපද්‍රවාදියක් නොමැති ව නැවත සතියක්, නැවත සතියක් පිරිත් දේශනා කෙරෙත්වා යි අතරක් නො මැතිව බණ පිරිත් පවත්වන්නට ආරාධනා කරන්නවුන්ගේ යාඥා පරිද්දෙන් ම ඒ ආයාචනා නො පිළිගෙන විශේෂ ශාසනාධාර උදාරතර නිමිත්තක් ඇතිවිට අතර අනික් පින්කමක් කළ පසු දෙවෙනි බණ පිරිතක් පවත්වන සේ ඒ ආරාධකයන් සුදුසු ලෙස යෙදවීම ද, සංඝ උපස්ථානයෙහි විධිවිධාන මේ මේ යැයි සලකා වතාවත්කරුවන් ලවා අනලස්ව කරවීම ද, සුදුසු වේලා බලා මහ පිරිත් ආරම්භ කරවීම ද, සෙනසුන්හි සැප පහසු පරීක්ෂා කිරීම ද, රාත්‍රි කාලයෙහි යුග පිරිත් සඳහා අවදිකරවා හික්ෂුන් වැඩමවා ගන්නා පණිවුඩකාරයන්ට විශේෂ වශයෙන් දැනුමැතිකම් දීම ද කාරක සභාවේ කැමැත්ත ලෙස තුන් වේලේ මහපිරිතට කල් නියම කොට ඒ එසේ පවත්වා ලීම ද, ගිහි පැවිදි සභා දෙකින් තමන් වෙත පවත්වන අයදුම් හා නියෝග සාදරයෙන් පිළිගැන්වීම ද, තමන්ට අපහසුවක් පෙනේ නම් මහසගන වෙත සැලකර උපසාමිහක කෙනකුත් ලබාගැනීම මුත් කිසි ලෙසකිනුත් තම යුතුකම ගැන පසුබට නොවීම ද, ගිලන් හික්ෂුන් නිසා හෝ ඉවත්ව ගිය හික්ෂුන් නිසා හෝ පිළිවෙළ වියවුල් නො වන ලෙස නුවණින් ක්‍රියාකිරීම ද, තමන් භාරයට පත්වන දළකඩමය විජිනිපත් ආදී ගරු පරීක්ෂකාරයන් සුරැකි කොට දීම ද, කාරක සභාව විසින් නිශ්චය කටයුතු තරම් කරුණක් පැමිණි විට ස්වකීය මතයෙන් ම නිශ්චය නො කොට සභාවේ මතය ලබා ගැනීම ද පූජ්‍යාසනයේ ධාතු වෛතාස සම්බන්ධව පූජාවිධි සම්පූර්ණ කරමින් තමන් සැප විහරණය යථාවකාශයෙන් සැලකීම ද යුතුයි.

කාරක සංඝ සභාවේ වත

මුළු මහා සංඝ සභාව කිසිවිටකවත් රැස්වන්නට අවකාශ නො ලැබෙන බැවින් මුළු සභාවේ බලය ලත් කාරක සභාව විසින් හික්ෂුන්ගේ ද, දායකවරුන්ගේ ද සාමග්‍රිය සුරක්ෂිත කටයුතු යි. හික්ෂු කෙනකුත් සම්බන්ධව හෝ අතවැසි කැපකරුවන් සම්බන්ධව හෝ දායක කාරකවරුන් සම්බන්ධව හෝ යම්කිසි ව්‍යාකූලයක් දුටු ඇසු වහාම ඒ සන්සිදුවා ලීම ද, ගිලන් තැන් ආදීන්ගෙන් පැමිණෙන පුරප්පාඩු පිරිමසාලීම ද, අමුතුවෙන් සම්බන්ධ කටයුත්තක් පැමිණිය හොත් පත්කර ගැනීම ද, පත් වූ කෙනකුත් ඉවත් කළ යුතු වී නම් එසේ කිරීම ද, පින්කමේ ගිහි පැවිදි පිරිස් සම්බන්ධව හෝ සුදුසු අණපනත් ආදිය සැලැස්වීම ද, මුළු පින්කමේ සමාද්ධිය හා ගෞරවයත් රැකබලා ගැන්ම ද කාරක සභාවේ වැඩි පක්ෂයේ කල්පනාවෙන් ආගම සිරිත් ප්‍රකාර කටයුතු යි.

මෙසේ මේ කතිකාවත ස්ථිරව පවත්වන ලෙසට නියම කරන්නට යෙදුණේ ශ්‍රී සෛංඛණ්ඩ ශෛලාභිධාන ශ්‍රී වර්ධනපුරප්‍රවරාහාන්තරයෙහි වූ පුෂ්පාරාම විහාරයෙහි විංශතිවර්ගික කාරක මහාසංඝ සභාවේ කැමැත්ත ඇතිව උපොසථ පුෂ්පාරාම විහාර පදවිය ලැබී කරවන “කිබ්බවුවාවේ ශ්‍රී සිද්ධාර්ථ සුමංගලාභිධාන” මහානායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ සහ එසේ ම අනුනායක පදවිය ලැබී කරවන “වටරක රතනපෝති සොභිතාභිධාන” අනුනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද, “අනුක්කන්තේ සංඝරක්ඛිත සරණංකරාභිධාන” අනුනායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද යන අප විසින් ය.

(අත්සන)

බණ පිරිත් කතිකාවතෙහි සඳහන් බණ පිරිත් විධි

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස

1. එග්ගනමාසෙ කාලපක්ඛෙ එකාදසී දිවසෙ සබ්බෙ භික්ඛු නායකාදයො රාජගෙහෙ සන්තිපතන්ති, සබ්බෙ අමච්චාදයො මඤ්චං වා මඤ්චධාරං වා ධූපෙන්වා උදකකුම්භං වා මංගල සුත්තංවා රඤ්ඤා පරිභොගං වා මඤ්චාධාරෙ ධූපෙන්ති, සබ්බෙ භික්ඛු අඤ්ජලිං පණාමෙන්වා ධම්මං භණන්ති.
2. අවිජ්ජා පච්චයා - අවිජ්ජායත්චෙව - අනෙකජාති - ඉතිපිසො භගවා - ස්වාක්ඛාතො - සුපටිපන්නො - ඛාන්තං සහස්ස - භවතු සබ්බ මංගලං - නක්ඛන්ත යක්ඛ භුතානං, යාව තතියවාරං;
3. නිට්ඨිතං - තුරියං පචත්තෙති;
4. පුන භික්ඛු සුත්තං ජපෙන්තො තාලවණ්ටං ගහෙන්වා පරිත්තං භණන්ති; කරණීය මෙන්ත සුත්තං - යංකිඤ්චි විත්තං, යාව බණං පුරාණං - යංදුන්තිමිත්තං - දුක්ඛජපත්තා ච - සබ්බෙ බුද්ධා;
5. නිට්ඨිතං - තුරියං පචත්තෙති;
6. එකො නායකො පරිත්ත සුත්තං ගහෙන්වා මඤ්චං අනුපරියායති; එකො නායකො උදක භාජනං ගහෙන්වා අන්තො රාජගෙහෙ අබ්භුක්කිරති.
7. පුනදිවසෙ පච්චුසකාලෙ භික්ඛු රාජගෙහෙ සන්තිපතන්ති, එකො අමච්චො පුජාසක්කාරං කත්වා විපත්ති පටිඛාභාය සබ්බ සම්පත්ති සිද්ධියා - සබ්බ භය - දුක්ඛ - රොග විනාසාය පරිත්තං බුද්ධං මංගලන්ති - යාව තතිය වාරං ආරාධනං කරොති.
8. ද්වෙ භික්ඛු පරිත්තං භණන්තා පට්ඨක භාණවාරෙ සරණා ගමනං - දසසීලං - සාමණේරපඤ්ඤා ද්වන්තිංසාකාරං - පච්චචෙක්ඛණා - දස ධම්ම සුත්තං නිට්ඨාපෙන්ති.
9. සබ්බෙ භික්ඛු පරිත්තං භණන්තා මංගල සුත්තං - රතන සුත්තං - කරණීය මෙන්ත සුත්තං නිට්ඨාපෙන්වා - මහාකාරුණිකො - ජයන්තො - සක්කත්වා - යංකිඤ්චි රතනං - නත්ථිමේ - සබ්බිතියො - භවතු සබ්බ මංගලං - නක්ඛන්ත යක්ඛ භුතානං යාව තතිය වාරං නිට්ඨා පෙන්වා ආරාමං ගච්ජන්ති තුරියං පචත්තෙති.
10. යමකා භික්ඛු පුන දසධම්ම සුත්තතො පට්ඨාය පට්ඨක භාණවාරං නිට්ඨාපෙන්ති තුරියං පචත්තෙති; පුන යමකා භික්ඛු දුතියක භාණවාරං නිට්ඨා පෙන්ති; තුරියං පචත්තෙති, එවං දුතිය දිවසෙපි.
11. සුත්තාරම්භ දිවසෙ පට්ඨ සජ්ජතානි අපනෙන්වා පුන සජ්ජතානි කත්වා සායණෙ සමයෙ සබ්බෙ භික්ඛු මණ්ඩපං ගහෙන්වා පුබ්බෙ චුත්තනසෙනෙව මංගල සුත්තං - රතන සුත්තං - කරණීය මෙන්ත සුත්තං - මහාකාරුණිකො - ජයන්තො - සක්කත්වා - යංකිඤ්චි රතනං - නත්ථිමේ - සබ්බිතියො - භවතු සබ්බ මංගලං - නක්ඛන්ත - ද්වෙනායකා ආසනං ආරුහන්ති - නිට්ඨිතං තුරියං පචත්තෙති.

- 12. නමො තස්ස - සරණා ගමනං - ධම්මවක්කප්පවත්තනං නිට්ඨාපෙන්වා ආරාමං ගච්ඡන්ති; පුන අඤ්ඤ ද්වෙ භික්ඛු ඡ සුත්තං නිට්ඨාපෙන්වා පරිත්තං භණන්ති.
- 13. සත්තමෙ දිවසෙ පඨමං පුබ්බණ්හෙ යෙව සබ්බෙ භික්ඛු සන්තිපතිත්වා තීනි සුත්තානි භණන්ති ද්වෙ ථෙරා භික්ඛු තාලවණධානි ගහෙන්වා ආසනෙ නිසීදන්ති; පරිත්ත සුත්තං ගාභාපෙන්වා පරිත්ත සුත්තස්ස හෙට්ඨා ධීතෙනෙව දිවස නක්ඛන්තං කථෙත්වා දෙවාලය පත්තං අක්ඛරානි අච්චනාසෙන්වා ලිඛන්තෙන, තස්ස පුරෙතරමෙව ආසනස්ස පිට්ඨිභාගෙ ධීතකෙන, විහාර සාසනං වාචෙන්වා නිට්ඨිත කාලෙ දෙවාලය පත්තං ලිඛිතබ්බං.
- 14. තං දිවසං සායණන කාලෙ සබ්බෙ භික්ඛු මංගල සුත්තං නිට්ඨාපෙන්ති, ද්වෙ නායකා ආසනෙ නිසීදිත්වා ඉසිගිලි සුත්තෙ අන්තිමා ද්වෙ ගාථායො භණන්ති, පුන දෙවදුතො පුන එකො භික්ඛු අනුසාසනං නිට්ඨිතං - තුරියං පවත්තෙති.
- 15. පුන ආසනෙ නිසින්තාදයො වත්තාරො භික්ඛු ද්වෙ පොත්ථකානි ගහෙන්වා ද්වෙ භාණවාරානි වුද්දසවාරං නිට්ඨාපෙන්ති - ද්වෙ නායකා ආටානාටිය සුත්තං නිට්ඨාපෙන්ති - තුරියං පවත්තෙති.
- 16. පරිත්තං නිට්ඨාපෙන්තෙහි පන සබ්බෙහි භික්ඛු පරිත්ත සුත්තං ගහෙන්වා රතන සුත්තං, කරණිය මෙත්ත සුත්තං, යං දුන්නිමිත්තං, දුක්ඛප්පත්තා ව, සබ්බෙසු වක්කවාලෙසු, ගච්ඡන්තු දෙවතාගතා, ආරක්ඛං ගණ්හන්තු එත්තාවතා ව, සබ්බෙ වුද්ධා, පුන මහාකාරුණිකාදයො පුබ්බෙව, සබ්බෙ වුද්ධා, භණනකාලෙ පරිත්ත සුත්තෙ ඛන්ධනං කත්වා යපිතානි ද්වෙ වා තීනි වා වාරිත්තාරි වා නාමිකෙර පණණානි මොචෙතබ්බානි.
- 17. තදනන්තරං තුරියං පවත්තෙතබ්බං, ඉතිපිසොති ආදිනා වුද්ධාදී රත්තත්තයං වන්දිත්වා ඛමාපෙතබ්බං, ආනං දදන්තාවසානෙ සුත්තා ධාරං ඛණ්ඩිතබ්බන්ති නිට්ඨිතං.

බණ පිරිත් විධිය

සරසන ලද පිරිත් මණ්ඩපයෙහි හැම සංඝයා ම බද්ධපයථිංකව හිඳ විජ්ජිපත් පසෙක තබා වැදගෙන නමස්කාරය නො කියා අවිජ්ජා - පෙ - සමුදයො භොතු අවිජ්ජායත්චෙව - පෙ - නිරොධො භොති - අනෙක ජාති සංසාරං - පෙ - මජ්ඣගාති, ඉතිපිසො භගවා, ස්වාක්ඛාතො, සුපට්ඨපන්තො, බාහුං සහස්ස - පෙ - නරොසපඤ්ඤො - භවතු සබ්බ මංගලං - නක්ඛන්ත - හේවිසි කරවා - කරණිය මත්ථ කුසලෙන - යංකිඤ්චි චිත්තං - බිණං පුරාණං - යන්දුන්ති මිත්තං - දුක්ඛප්පත්තා - සබ්බෙ වුද්ධා - පෙ - රක්ඛං ඛන්ධාමි සබ්බසො - හැම සංඝයා ම නැගිට සබ්බෙ වුද්ධා - යන ගය කිය කියා පිරිත් හුව මැදිකොට ගොප්කොළ ගැට ගසා පිරිත් හුව දකුණට අදිනු. පිරිත් හුව ඇඳ හේවිසි කරවා දණ බිම ඔබා වැඳ නමස්කාරය කියා - ඉතිපිසො, වුද්ධං ජීවිතං, වුද්ධො ඛමතු තං මමං ස්වාක්ඛාතො, ධම්මං ජීවිතං, ධම්මො ඛමතු තං මමං, සුපට්ඨපන්තො, සංඝං ජීවිතං, සංඝො ඛමතු තං මමං, වුද්ධ ධම්මා ව, මය්හං පණාම තෙජෙන චිත්තං පාපෙහි මුඤ්චතං.

මෙසේ වුදුන් වැඳ පිරිත් ජේ කොට දෙවෙති ආ උදය පිරිත් පුරන දෙනම ආසනේ හිඳ හැම සංඝයාට ම සඳුන් කිරිපැන් දී පිරිත් හුව දී “විපත්ති පට්ඨාභාය” යන ගයින් ආරාධනා කරවා හේවිසි කරවා පුරන දෙනම නමස්කාරය කියා සරණාගමනය “තතියම්පි සංඝං සරණං ගච්ඡාමි” කියා නැවත නමස්කාරය කියා “පාණාතිපාතා චෙරමණි” ආදීන් දසසිල් කියා එකතාමකිං - අත්ථි ඉමස්මිං

- පටිසංඛා යොනිසො - දසධම්ම සූත්‍රයන් කියා නැවත ආසනේ ම හිඳ හැම සංඝයා සමග තුන් සූත්‍රය කියා මහා කාරුණිකො, ජයන්තො, සක්කත්වා, යංකිඤ්චි, නන්ථි මෙ, සබ්බිතියො, භවතු සබ්බ මංගලං, නක්ඛත්තයක්ඛා (සුභුතොච - පෙ -)

උදය දවල් සවස තුන් සූත්‍රය කියා 'මහා කාරුණිකො' යන්නෙන් පටන් ගෙන නක්ඛත්ත යක්ඛ භුතානං යනු දක්වා මහ පිරිත කියනු - පිරිත පටන්ගත් සවෙනිදා සවස මහා පිරිත කියා පිරිත් පුරන දෙනම ආසනේ හිඳ හෙවිසි කරවා නමස්කාරය කියා බුද්ධං, ධම්මං, සංඝං සරණං ගච්ඡාමී යන්නෙන් සරණාගමනය කියා "ධම්ම වක්කය" කියනු.

නැවත අනුශාසනාව කියන දේවාල පත ලියන දෙනම නමස්කාරය කියා සරණාගමනය කියා මහාසමය සූත්‍රය කියා, මෙසේ නමස්කාරය සරණාගමනය කියා සූත්‍ර හත පිළිවෙලින් කියා හත්වෙනිදා උදය මහ පිරිත කියා ඉක්බිති පිරු දෙනම ආසනේ හිඳ යුගය නො කියා ඉන්ද දී සූත්‍රය කී දෙනම ද නිශ්ශබ්දව ආසනයෙහි ම හින්ද දී හැම සංඝයා ම, පිළිවෙලින් හිඳි පිරිත් හුව දී අල්ලා සිටියදී ම දේවාල පත ලියන නම ආසනයට දකුණු පස, වලයම ළඟ පිරිත් හුව ඉදිරි පිට සිටුවා අනුශාසනාව කියන නම ආසනේ වම්පස සිටුවා දේවාල පත ලියන නම ලිත කී ඉක්බිති අනුශාසනා කියන නම විහාර අස්න කී ඉක්බිති දේවාල පත ලියා ලිවූ නම ඒ පත කියා සමාජ්ත කළ පසු පිරිත් හුව අකුලා නැවත සූත්‍ර පටන් ගෙන කියනු - ලිවූ දේවාල පතෙන් පත් තුනක් ලියා ඒ සතර ම සුලිකොට කසා පැනින් නහවා දුම් අල්ලා පිරිසිදු කොට සතර කොන බුලත් පලු කැන් පුවක් මල් ඉති සමග හේමකද බැඳ දුම් අල්ලා උසක තබා මහදන් වළඳා පෙරසේ ම මහ පිරිත කියා සූත්‍ර කියන්ට හැර මහ පෙරහරින් පිටත්ව යන කල හේමකද පත ලිවූ නම දේවදූතයාට දී දේවාලයට ගොස් මල් පහන් පුදවා දුම්මල ගස්වා පසු ජයමංගල කියා තල්පත් බෝමැඩ සිව්කොන එල්වා එනු.

සවස හැම සංඝයා රැස්ව හිඳ පිරිත් හුව දී පිරු දෙනම ආසනයේ හිඳ නමස්කාරය කියා මංගල සූත්‍රය පටන් ගෙන හැම ම කියා පසු දොරකඩ අස්න අනුශාසනාව කියා පසුව පිරු දෙනම හමාරක් කියා පැන් දී ඉක්බිති අනුශාසනාව කිවූ දේවාල පත ලිවූ දෙනම හමාරක් කියා අතිරේක සංඝයා හමාර කියා අරුණු චේලාවට පිරු දෙනම ආටානාටිය සූත්‍රය හමාරකොට හැම දෙනම රතන සුත, කරුණිය සුත, මහපිරිත යුගය කියා නක්ඛත්ත යක්ඛ යන ගය දක්වා කියා යන්දුන්ති මිත්තං, දුක්ඛප්පත්තා, දෙවතාගතා, සබ්බෙ බුද්ධ - පෙ - සබ්බසො - මෙසේ කිය කියා බැඳ තුබූ පුළුන් කොළ ගැට හුනා පිරිත්හුව අකුලා පෝය කරන ලෙස බුදුන් වැඳ යනු.

බණපිරිත් විධිය නිමි.

පළාත්බද පිරිත් වාරිතූ විධි

තිස් පැයේ පිරිත

ගෞරව හක්කි සම්මාන සහිත ව පිරිත් මණ්ඩපයට සංඝයා වැඩම වූ පසු දැහැන් වට්ටියක් පිළිගන්වා ආරාධනා කිරීම.

1. මණ්ඩපය වටා ඇති කලස්වල දායකයන් ලවා පහන් දැල්වීම.
2. හඳුන් කිරි පැන් හෝ සුවඳවලින් අත් පිරිසුදු කොට පොරි හා මල් සංඝයාගේ අතිතන යවා ධාතු කරඬුවට මල් පූජා කිරීම හා පොරි ඉසීම.
3. පන්සිල් දීම.
4. දායකයාගෙන් අදහස විචාරීම.
5. පිරිත් අවවාදය.
6. මඟුල් බෙර.
7. දේවතාරාධනාව (සමන්තා චක්ඛවාලෙසු - යනාදීන්)
8. නමස්කාරය තෙවරක් කියා පටන් ගෙන සමහර භික්ෂූන් වහන්සේ පටිච්චසමුප්පාදය කියති. ඉතිපිසො භගවා - ස්වක්ඛාතො භගවතා ධම්මො - සුපටිපන්නො භගවතො සාවක සංඝො- ඛානුං සහස්ස - භවතු සබ්බ මංගලං - නක්ඛත්ත යක්ඛ භුතානං යන්තෙන් අවසන් කෙරෙති.
9. බෙරය පමණක් එකවරක් ගස්වා පිරිත් නූල් ඇද (රුහුණේ පිරිත් හුය තිස් පැයේ පිරිතට ගෙන යෑමක් නැත) තුන් සූත්‍රය කියා මහා කාරුණිකො නාථො යනාදීන් දකුණු පළාතේ අවසන් කෙරෙති. (සමහර පළාත්වල භික්ෂූන් වහන්සේ තුන් සූත්‍රය කියා යංදුන්ති මිත්තං දුක්ඛප්පත්තා ව නිද්දුක්ඛා සබ්බෙ බුද්ධා බලප්පත්තා යි අවසන් කෙරෙති)
10. යුග දේශනා පවත්වා සූත්‍ර දෙසා, හමාර කියා, උදේ පිරිත, කරුණියමඝථ කුසලෙන, යංදුන්තිමිත්තං, දුක්ඛප්පත්තා ව නිද්දුක්ඛා, සබ්බෙ බුද්ධා බලප්පත්තා, ජයාසන ගතාවිරා, තණ්හංකරො මහා වීරො, මහා කාරුණිකො නාථො, වන්දාමි චෙතියං සබ්බං, ඉමිනා පුඤ්ඤ කම්මෙන, උපජ්ඣායා ගුණුත්තරා, කායෙන වාචා චිත්තෙන, ඕකාස ද්වාරත්තයෙන යි අවසන කෙරෙති.
11. අනතුරුව සිටින පිරිසට පන්සිල් දී පිරිත් අනුමෝදනා කෙරෙති.
12. (පිරිත් පැන් දීමේ දී ප්‍රධාන) දායක මහතාට හෝ ලෙඩාට, යංකිඤ්චි චිත්තං, සම්බුද්ධ සෙට්ඨො, යෙ පුග්ගලා යනාදී ගාථා තුන කියා සබ්බිතියො, භවතු සබ්බ, නක්ඛත්ත යක්ඛ භුතානං යනාදිය කියති. නූල් බැඳීමේ දී නවගුණ පාඨාදිය හා සබ්බෙ බුද්ධ බලප්පත්තා යනාදිය කියති.

තුන්තිස් පැයේ හෙවත් තුන්වේලේ පිරිත

1 සිට 7 දක්වා තිස් පැයේ පිරිත මෙනි.

4 අංකයේ දී මෙන් දායකයාගේ අදහස් විවාරා. විපත්ති පටිබාහාය සබ්බ සම්පත්ති සිද්ධියා, සබ්බ දුක්ඛ විනාසාය පරිත්තං බුදුටු මංගලං - පෙ - සබ්බ භය විනාසාය - පෙ - සබ්බ රොග විනාසාය පරිත්තං බුදුටු මංගලං යනුවෙන් දායකයා ලවා කියවිය යුතුයි.

- 8. නමස්කාරය පුරමින් පටන්ගෙන පටිච්ච සමුප්පාදය කියා ඉතිපිසො භගවා, ස්වාක්ඛාතො, සුපටිපන්නො, බාහුං සහස්ස, භවතු සබ්බ, තක්ඛත්ත යක්ඛ යනාදිය දේශනා කරති.
- 9. බෙරය වරක් ගස්වා: කරණීය සුත්‍රයෙන් පටන් ගෙන, බීණං පුරාණං යන ගයෙන් අවසන් කොට යන්දුන්ති මිත්තං දුක්ඛජ්ජත්තා, එත්තාවතා, සබ්බෙ බුද්ධා යන ගය තුන් වරක් කීමෙන් පසු සියලුම සංඝයා නැගිට¹ පිරිත් හුය මණ්ඩපය උඩ වටා ගැට ගැසිය යුතුයි.² පිරිත අවසන් කරන්නේ තිස් පැයේ පිරිතට සමානව ය. කප ගහ වෙනුවට ගන්නේ සූරිය ලියකි. එහි වටාපතක් මෙන් ඉන්ද්‍රකීලය සරසා බදියි.³

පස්වේලේ (තිස් පෑ හතේ) පිරිත

මෙහි වාරිත්‍ර තුන් වේලේ මෙනි.

හත්වේලේ (තිස් පෑ පහේ) පිරිත

සිරිත් විරිත් තුන් තිස් පැයේ පිරිත මෙනි.

1. විරාගත සම්ප්‍රදාය අනුව පැවැත්වෙන ක්‍රමය පිරිත ජේ කළ දිනයේ රාත්‍රී මහ පිරිතෙන් පසු පිරිත් මණ්ඩපය වසා දැමීමයි. පසුදින උදේ මහ පිරිතෙන් පසු යුග දේශනාව ආරම්භ කරයි. මෙම විරාගත ක්‍රමය ඇතැම් තැන්හි අදත් පැවැත්වෙන අතර, බොහෝ තැන්හි දී මුල් දිනයේ ම රාත්‍රී මහ පිරිතෙන් පසු යුග දේශනාව ද කීම සිරිතක් කරගෙන තිබේ. මහ පිරිතෙන් පසු වුව ද පිරිත් ශ්‍රවණය කරන මහජනයා නතරව සිටින බැවින් මෙසේ යුග දේශනාව පවත්වන බව පෙනේ. පිරිත ජේ කළ දවසේ සිට 3 වන දින රාත්‍රී මහපිරිත කියා සුත්‍ර දේශනාව පවත්වා උදේ මහ පිරිත කියා දෙනමක් යුග දේශනාව පවත්වති. නැවත උදේ 9 ට පමණ සංඝයා මණ්ඩපය වටා ගැට ගසා විහාර අස්න පටන් ගනියි.

3. විහාර අස්න කියා අවසන් වූ විට දේවාල පත්‍රය හිටගෙන ම ලියා කියවයි. අතික්ඛා පහසු අන්දමට ලියති.

4. සවස සංඝයා රැස්ව මණ්ඩපය වටා හෝ කොටසක් තිරවලින් ආවරණය කොට දුකයා ගෙන යන දේවාල කඳු නොහොත් හේමකඳු බදියි.

1. පිරිත් හුය නො අදියි. පිරිත ජේ කරන දින එය නැත.
 2. භතරවන වාරයේ පටන් පිරිත් හුය බැඳ අවසන් වනතෙක් දෙසිය යුතුයි.
 3. පිරිතට වැඩමවීමට පෙර බුදුන් වැඳ ඇවැත් දෙසිය යුතුයි.

5. අනුශාසනා හික්ෂුව හා දේවදූතයා වැඩමවා දේවාල පෙරහරේ යන අයට පන්සිල් දී පිරිත් පැන් කොතලය, තෙල් මල් ආදී පූජා ද්‍රව්‍ය හේමකද² දූතයාට දෙයි.

6. පෙරහරේ දඹුල් ශබ්දය නො ඇසෙන තරමට ගමන් කළ විට මහා පිරිත කියා පිරිත් පැන් දෙයි. දේවාලයට ගොස් ආපසු පැමිණෙන පෙරහරේ හේවීසි ශබ්දය ඇසෙන විට දක්ෂ දෙනමක් මහාසමය සූත්‍රදේශනාව පටන් ගනිති.

අළුත්කුරු - සිය නෑ ආදී කෝරළ බද පිරිත

තිස්පැයේ පිරිතෙහි සරසන ලද ධර්ම මණ්ඩපයට පළමු කොට ධාතු කරඬුව සහිත පිරිත් පොත් වහන්සේ ඇතුළු මහා සංඝයා වහන්සේ වැඩමවා ඉක්බිති පිරිත් පැන් ද වැඩමවා පිරිත් හුය ආදේද යුතු.

ඊට පසු ආයක මහතා සියලු සංඝයා වෙනුවෙන් මහතෙරුන් වහන්සේට දැහැන් වච්චියක් පිළිගන්වා “මෙලොව ආරක්ෂා පිණිසත් පරලොව දෙව් මිනිස් සැප හා නිවන් සැප පිණිසත් කරුණාවෙන් පිරිත් ධර්මය දේශනා කරන සේක්වා”යි ආරාධනා කළ යුතුයි.

එයින් පසු ව්‍යක්ත තෙරනමක් ධර්මානුශාසනයක් කොට පසුව මල්පැලවල හා කලස්වලත් පහන් දල්වා සුවද දුම් අල්වා හේවීසි කරවා මණ්ඩපයෙහි ලදපස්මල්³ ඉස පන්සිල් සමාදන් කරවා දේවතාරාධනා කළ යුතුයි. (අසනීපයකට නම් දේවතාරාධනා නො කොට පුරන දෙනම ඇනවුම් පිරිත කියා) පසුව පිරිත් පේකොට පිරිත් හුය ගැට ගසා හේවීසි කරවා පිරිත් හුය සංඝයා අතට දී මහපිරිත දේශනා කළ යුතුයි.

තිස් පැය 3 - 5 - 7 පිරිත්වල දී

පළමුසේ ම ඒ කටයුතු කොට සූත්‍ර කියන දින සවස තෙල් මල්, පිරිත් පැන් රැගෙන ආයක මහතන් විහාරස්ථානයකට හෝ දේවාලය, වෛතාස, වෘක්ෂයක් වෙත එළඹ මල් පහන් පුදා හේවීසි කරවා දෙවියන්ට පින් දී සූත්‍ර දේශනා හා ආටානාටීය දේශනා ශ්‍රවණයට පැමිණෙන ලෙස දෙවියන්ට ආරාධනා කළ යුතුයි.

සතියේ බණ පිරිත්වල

පළමු දින මහාසංඝයා වහන්සේ වැඩම කළ පසු ගෙඩිය ගසා ආන ශාලාවට රැස්කරවා ගිලන් පස පිළිගන්වා අවසන් වූ පසු ප්‍රධාන මහා තෙරුන් වහන්සේ ගේ අවසරය ලෙස ඒ ඒ තනතුරුවලට සංඝයා පත්කොට ආවාස පිළිගන්වා පසුව පස්නමකට නො අඩු වූ සංඝයා ආයකවරුන් සමග විහාරයට ගොස් මල් පහන් පුදා බුදුන් වැඳ දෙවියන්ට පින් දී “මේ පින්කම ඇතුළත කටයුතු කරන මහා සංඝයා හා ආයකවරුන් නිරූපදැතව ආරක්ෂා කරන ලෙස” ආරාධනාවක් ද කෙරෙයි.

ඊට පසුව ධාතු කරඬුව සහිත පිරිත් පොත් වහන්සේ විසිකුරු කොට සරසන ලද මණ්ඩපයට වැඩමවා පසුව පිරිත් පැන් ද වැඩමවා පිරිත් හුය ආද පසුව මහා සංඝයා වහන්සේ හේවීසි, උඩුවියන් සහිතව වැඩමවා ඉක්බිති ආයකවරුන් සතියක් පිරිත් ධර්ම දේශනා කරන ලෙස ආරාධනා

1. අනුශාසනා කියන හික්ෂුව එහි දී පන්සිල් දීම කළ යුතුයි.
2. හේමකද මල් එල්ලු කොටස ඉස්සර කොට කරේ තබා ගත යුතුයි.
3. විළඳ, සමන්පිව්ව කැකුළු, ඊතණ, අබ, සුන්සහල් යන පස් වර්ගය යි.

කළ ඉක්බිති මහතෙරුන් වහන්සේ විසින් පින්කමේ අදහස හා දොරකඩ අස්න. අනුශාසනා දිනයත් දොරකඩ අස්නය සඳහා දේවදූතයකු ගැනත් විවාරා පසු දින අලුයම්හි වතාවත් කරනු පිණිස දේවදූතයා මෙහි ධර්ම මණ්ඩපය ඉදිරිපිටට පමුණුවන ලෙස නියම කොට එයින් වාක්ත තෙරනමක් විසින් ධර්මානුශාසනාවක් කළ යුතුයි.

ඉක්බිති මල් පැලවල හා කලස්වලත් පහන් දල්වා හේවිසි කරවා පසුව පන්සිල් දී කතිකාවතෙහි සඳහන් පරිදි පිරිත ජේකොට හේවිසි කරවා පිරිත් හුය සංඝයා අතට දී මහපිරිත් දේශනා කොට අවසන්හි පිරිත් හුය බැඳ සතර දොරටුවෙහි පිරිත් පැන් ඉස බුදුන් වැඳ දොරටු වස්වා මණ්ඩපයෙහි රැකවල් තබා පැමිණිය යුතුයි.

පිරිත ජේකළ දිනට පසු දින අලුයම පිරිත් පිරීමට නියම වූ දෙනම මණ්ඩපයට පැමිණ දේවදූතයා ලවා පහන් දල්වා පන්සිල් දී ඔහු ලවා පිරිතට ආරාධනා ගාථා කියවා දේවතාරාධනා කොට නමස්කාරය කියා පොත පටන් ගෙන දසධම්මසූත්‍රාවසානයෙහි මහ පිරිත් කියා යළිත් යුග පිරිත් පටන්ගත යුතුයි.

මෙසේ නො කඩවා පිරිත කියා හවෙති දින මණ්ඩපය අලුත්වැඩියා කොට ලදපස්මල් ඉස රාත්‍රී සූත්‍ර දේශනාව පවත්වා හත්වෙනි දින විහාරස්ත කියා දේවාලපත් ලියා සවස ගෞරව සමාවාර විධිවලින් දේවාල තල්පත් දේවදූතයා අත යැවිය යුතුයි. දේවාල පෙරහැර පිටත් වූ පසු පළමු දිනයෙහි ආරම්භ කළ තැන් සිට ම යළිත් “බුද්ධං සරණං ගච්ඡාමි” යන තැන පටන් පොත පටන් ගෙන දසධම්ම සූත්‍රය දක්වා කියූ කල මහපිරිත කියා යුග පිරිත් පටන් ගත යුතුයි. එදින රාත්‍රී සියලු සංඝයා වහන්සේ ධර්ම මණ්ඩපයට වැඩමවා මංගල සූත්‍රය සජ්ඣායනා කොට දොරකඩ අසුන් අනුශාසනා පවත්වා සතරනම බැගින් ආචාරානාටීය සූත්‍රය දේශනා කොට පසුවදා අලුයම පිරිත අවසන් කළ යුතුයි.

මේ සියලු සිරිත් විරිත් බණ පිරිත් කතිකාවතට අනුව සිදු කළ යුතුයි. වෘද්ධ මහාස්ථවිරෝපදේශාශ්‍රයෙන් දැක පුරුද්ද හා කළ පුරුද්දත් මේවා ක්‍රමානුකූලව පවත්වා ගෙන යෑමට හේතුවන බව ද සැලකිය යුතුයි.

උඩරට, හතර කෝරළේ

පිරිත් දේශනා කිරීමේ දී අනුගමනය කරනු ලබන චාරිත්‍ර විධි

නිස් පැයේ පිරිත් දේශනාව

පිරිත් දේශනා කරන ස්ථානයේ මිදුලේ ගෙට මුහුණ ලා සිටින සේ පහන් පැලක් සාදනු ලැබේ. එහි පහන් පහක් ම දල්වනු ලබන්නේ සතරවරම් දෙව්වරුන් හා ගම්බාර දෙවියන් වෙනුවට යි. අනතුරුව වඩා රැබෝවීමට පෙර එනම් රාත්‍රී 7.30 ට පමණ මහාසංඝයා වහන්සේ නිවසට වැඩමවා, දැහැන් ගිලන්පස පිළිගන්වා පිරිත් මණ්ඩපයට වැඩමවනු ලැබේ.

ඉතික්ඛිතිව පිරිත් පැන් වැඩමවීම සඳහා අලුත් කළයක් රැගෙන හේවිසිකාරයින් සමග එක්තරා පිරිසක් අලුත තැනූ ළිඳ ළඟට ගොස් පැන් පෙරා හේවිසි මධ්‍යයේ උඩු වියනක් අල්වාගෙන පැන් කළය වැඩමවා ගෙනවිත් ලොකු පොල් මලක් පුබුදුවා පැන්කළය තුළට බහා කළය වටේ ගොක්කොළවලින් බැඳ, ඉඩ ඇත්තම් මණ්ඩපය තුළ ඇති මේසය මත කෙළවරක තැන්පත් කරයි. මේසය ඉඩ මදිනම් ටිපෝ එකක් ගෙන එයට සුදු පිරුවටයක් දමා මණ්ඩපයේ ප්‍රධාන දොරටුව පැත්තට පෙනෙන සේ තබා අනතුරුව තුන් තුල්. පිරිත් පොතේ, ධාතු කරඬුවේ හා පැන් කළයේ බඳිනු ලැබේ.

අනතුරුව ප්‍රධාන දායක මහතා ලවා මහා සංඝරත්නයට දැහැන් වට්ටියක් පිළිගන්වා, මේ තුමියම් රාත්‍රිය මුලුල්ලෙහි පිරිත් දේශනා කිරීම සඳහා වැදගෙන ආරාධනා කරනු ලැබේ.

- විපත්ති පට්ඨයභාය - සබ්බ සම්පත්ති සිද්ධියා
- සබ්බ දුක්ඛ විනාසාය - පරිත්තං බුදු ඵ මංගලං
- විපත්ති පට්ඨයභාය - සබ්බ සම්පත්ති සිද්ධියා
- සබ්බ භය විනාසාය - පරිත්තං බුදු ඵ මංගලං
- විපත්ති පට්ඨයභාය - සබ්බ සම්පත්ති සිද්ධියා
- සබ්බ රොග විනාසාය - පරිත්තං බුදු ඵ මංගලං

හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් විසින් මේ ගාථා කියවා අවසන් වූවාට පසු පිරිත් අනුශාසනාව අවසන් කර, නිවස ඉදිරියේ තනා ඇති පහන් පැලේ පහන් දල්වා සුවඳ දුම් අල්වා එයට හේවිසි කරවා දේවතාරාධනාව කර පිරිත් පේ කිරීම පටන් ගනු ලැබේ. ඒ අවස්ථාවේ ම මණ්ඩපය තුළ ද සුවඳ දුම්දීම, කපුරු පත්තු කිරීම හා කලස්වල පහන් දල්වා පිරිත් පේ කිරීම සඳහා මහා සංඝ රත්නය නමස්කාරය පටන්ගන්නා විට ම ලෙලි ඉවත් කරන ලද පොල් ගෙඩියක් කලින් සුදානම් කර මණ්ඩපයේ ප්‍රධාන දොරටුව අසල බිමට ගෝනියක් හෝ පැදුරක් එලා ඒ මත ලෙලි ඉවත් කරන ලද පොල් ගෙඩිය තබා, ඒ මත පොල්තෙල් වැටියක් දල්වා තබා කැත්තකින් හෝ ලොකු පිහියකින් එක පහරින් බිඳී යන සේ කෙටීම සිදු කරනු ලැබේ.

පිරිත් පේ කිරීම අවසන් වූ පසු මණ්ඩපය ඉදිරියේ මඟුල් බෙර හා හේවිසි වාදනය කර මහ පිරිත් දේශනය ආරම්භ කරනු ලැබේ. එය අවසන් වූවාට පසු පිරිත් පොතේ දෙක මේසය දෙපැත්තේ

තබා එක පැත්තකට දෙනම බැගින් දෙපැත්තට 4 නමක් බැගින් වැඩ හිඳ පිරිත් දේශනාව පටන් ගනු ලැබේ.

පහන් වන විට මෙසේ පිරිත් පොත සම්පූර්ණයෙන් කියා අවසන් කර සෙත් පිරිත (මහ පිරිත) කියා පිරිස පන්සිල්හි පිහිටුවා පින් අනුමෝදන් කර පිරිත් පැන් දී පිරිත් නූල් බැඳ අවසන් කරනු ලැබේ.

තුන් වේලේ, හත් වේලේ හා හත් දවසේ ආදී පිරිත් වල දී අනෙකුත් ප්‍රදේශවල අනුගමනය කරන වාරිත්‍ර විධි හතර කෝරළයේත් එලෙස ම අනුගමනය කරනු ලැබේ.

1. පිරිත් ජේතිරීම

අවිජ්ජාපච්චයා සංඛාරා, සංඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණපච්චයා නාම රූපං, නාම රූප පච්චයා සලායතනං, සලායතනපච්චයා එස්සො, එස්සපච්චයා වෙදනා, වෙදනාපච්චයා තණ්හා, තණ්හාපච්චයා උපාදානං, උපාදානපච්චයා භවො, භවපච්චයා ජාති, ජාතිපච්චයා ජරා මරණං, සොක පරිදේව දුක්ඛ දොමනස්සුපායාසා සම්භවන්ති. එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයො හොති. අවිජ්ජායත්ථෙව අසේස වීරාග නිරොධා, සංඛාර නිරෝධො, සංඛාර නිරොධා, විඤ්ඤාණ නිරොධො, විඤ්ඤාණ නිරොධා, නාම රූප නිරොධො, නාම රූප නිරොධො, සලායතන නිරොධො, සලායතන නිරොධො, එස්ස නිරොධො, එස්ස නිරොධා, වෙදනානිරොධො, වෙදනා නිරොධා, තණ්හා නිරොධො, තණ්හා නිරොධා, උපාදාන නිරොධො, උපදාන නිරොධා, භව නිරොධො, භව නිරොධා, ජාති නිරොධො, ජාති නිරොධා, ජරා මරණං සොක පරිදේව දුක්ඛදොමනස්සුපායාසා නිරුජ්ඣන්ති. එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරොධො හොති.

අනේක ජාති සංසාරං සන්ධා විස්සං අනිබ්බිසං
 ගහකාරකං ගවේසන්තො දුක්ඛා ජාති පුනප්පුනං
 ගහකාරක දිට්ඨොසි පුනගෙහං නකාහසි
 සබ්බා තෙ ඵාසුකාහග්ගා ගහකුටං විසංඛිතං
 විසංඛාර ගතං චිත්තං තණ්හානං ඛය මජ්ඣගාති.

ඉතිපිසො භගවා අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ විජ්ජාවරණ සම්පන්නො සුගතො ලොකවිදු අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථී සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා ති.

ස්වාක්ඛාතො භගවතා ධම්මො සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො එහිපස්සිකො ඔපනයිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤාහී ති.

සුපට්ඨපන්නො භගවතො සාවකසංඝො උජුපට්ඨපන්නො භගවතො සාවකසංඝො ඤායපට්ඨපන්නො භගවතො සාවකසංඝො සාමීට්ඨපට්ඨපන්නො භගවතො සාවකසංඝො යදිදං වත්තාරි පුරිසයුගානි අට්ඨපුරිස පුග්ගලා එස භගවතො සාවකසංඝො ආහුනෙයො පාහුනෙයො දක්ඛිනෙයො අඤ්ජලිකරණීයො අනුත්තරං පුඤ්ඤක්ඛේත්තං ලොකස්සා ති.

2. ජය මංගල ගාථා

1. බාහුං සහස්ස මහිනිම්මිත සායුධං තං
 ගිරිමෙබලං උදිතඝොර සසෙන මාරං
 දානාදි ධම්ම විධිනා ජිතවා මුනින්දො
 තං තෙජසා භවතු තෙ¹ ජයමංගලානි

1. තමන් සඳහා කියන විට "මේ" කියා යොදා ගන්න.

මේ යක් තෙමේ මා අල්ලා ගතිය යි, මේ යක් තෙමේ මට ආවිෂ්ට වේ ය යි, මේ යක් තෙමේ මා පෙළාය යි, මේ යක් තෙමේ වෙසෙසින් පෙළාය යි, මේ යක් තෙමේ මට හිංසා කෙරේය යි, මේ යක් තෙමේ මා වෙහෙසාය යි, මේ යක් තෙමේ මා නො මුදායෑ යි දැන්විය යුතු, හඬ නගා කියෑ යුතු.

නිද්දකාණන් වහන්ස, මේ මහණුනට මෙහෙණනට උවසුවනට උවැසියනට ගුප්තිය පිණිස, රැකවරණ පිණිස, නො වෙහෙසීම පිණිස, පහසු විහරණ පිණිස වූ ආටානාටීය පිරිත ය.

නිද්දකාණන් වහන්ස, අපි දැන් යම්හ. අපි බොහෝ කෘත්‍යය ඇත්තම්හ, බොහෝ කටයුතු ඇත්තම්හ'යි වරම් රජහු කීහ.

මහරජුනි, තෙපි යම් ගමනකට දැන් කල්වේ යයි සලකන්නහු ද, ඒ ගමන කරනු ලැබේවා යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

ඉක්බිති සතර වරම් මහ රජහු හුනස්නෙන් නැගී, සාදර වැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට, එහිම අතුරුදන් වූහ. ඒ යක්කු ද හුනස්නෙන් නැගී, ඇතැම් කෙනෙක් සාදර වැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට එහිම අතුරුදන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු වූහ. සතුටට කරුණු වූ සිත රැඳවිය යුතු වූ කථා නිමවා එහිම අතුරුදන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හි ද ඒ දිසාවට දොහොත් නගා එහිම අතුරුදන් වූහ. ඇතැම් කෙනෙක් නිහඬවූවාහු එහිම අතුරුදන් වූහ.

තුන්වන බණවර නිමියේ ය.

නිරෝධ ගාමිනිපටිපදා අරිසච්චං, දුක්ඛ නිරෝධ ගාමිණිප්‍රතිපදා ආයඨි සත්‍යය යි; වුවච්චි, කියනු ලැබේ.

34. ආවුසො, ඇවැත්ති; අරහතා, අර්හත් වූ; තථාගතෙන, තථාගත වූ; සම්මා සම්බුද්ධෙන, සමාස් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින්; ඛාරුණසියං, ඛරණුසෙහි; මිගදායෙ, මිගදාය නම් වූ; ඉසිපතනෙ, ඉසිපතනාරාමයෙහි; සමණෙන වා, ශ්‍රමණයකු විසින් හෝ; බ්‍රාහ්මණෙන වා, බමුණකු විසින් හෝ; දෙවෙන වා, දෙවියකු විසින් හෝ; මාරෙන වා, මාරයකු විසින් හෝ; බ්‍රහ්මුණා වා, බ්‍රහ්මයකු විසින් හෝ; ලොකස්මිං, ලෝකයෙහි; කෙනච්චි වා, අන්කිසිවකු විසින් හෝ; අප්පතිවත්තියං, නො පැවැත්විය හැකි; යං, යම්බඳු වූ; ඉමෙසං වතුන්තං, අරියසච්චානං, මේ වතුරායඨි සත්‍යය ධර්මයන් ගේ; ආචික්ඛණා, කීම ය; දෙශනා, දේශනා කිරීම ය; පඤ්ඤපනා, පැණවීම ය; පට්ඨපනා, පිහිටුවීම ය; විචරණා, විස්තර කිරීම ය; විහජනා, විභාග කිරීම ය; උත්තානීකම්මං ඉති, ප්‍රකට කිරීම ය යන; ඉදං, මේ; අනුත්තරං, උතුම් වූ; ධම්මචක්ඛං, ධම්මචක්‍රය; පචත්තිකං, පචත්වන ලදී.

35. ආයස්මා, ආයුෂ්මත් වූ; සාරිපුත්තො, සාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ; ඉදං, මේ ධර්ම දේශනාව; අවොච, වදාළ සේක; අත්තමනා, සතුටු වූ; තෙ භික්ඛු, ඒ භික්ෂූන් වහන්සේලා; ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස, ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන් ගේ; භාසිතං, දේශනාව; අභිනන්දුං ඉති, සතුටින් පිළිගත්හ.

සච්ච විභංග සූත්‍රය යි.

(අතිරෙකානි, අතිරේක වූ; සත්ත සුත්තානි, සජ්ත සූත්‍රයෝ; නිට්ඨිතානි, නිම කරන ලදී.)

32. ආවුසො, ඇවැත්නි; සම්මා සති, සමයක් ස්මෘතිය; කතමා ව?; කවරිද?; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉධ, මේ සස්නෙහි; හික්ඛු, යෝගාවචර හික්ඛු තෙම; ආතාපි, කෙලෙසුන් තවන වීයඝී ඇතිව; සම්පජානො, නුවණ ඇතිව; සතිමා, සිහිය ඇතිව; ලොකෙ, ශරීර සංඛ්‍යාත ලෝකයෙහි; අභිජ්ඣා දොමනස්සං, දැඩි ලෝභය හා ක්‍රෝධය; විනෙය්‍ය, දුරුකොට; කායෙ, කායගතානුසති භාවනාවෙහි; කායානුපස්සී, ශරීරය අනුව නුවණින් කල්පනා කර බලමින්; විහරති, වාසය කෙරේ ද; ආතාපි, කෙලෙස් තවන වීයඝී ඇතිව; සම්පජානො, නුවණ ඇතිව; සතිමා, සිහිය ඇතිව, ලොකෙ, ශරීර සංඛ්‍යාත ලෝකයෙහි; අභිජ්ඣා දොමනස්සං, දැඩි ලෝභය හා ක්‍රෝධය; විනෙය්‍ය, දුරුකොට; වෙදනාසු, වේදනාවන්හි; වෙදනානුපස්සී, වේදනාව අනුව බලමින්; විහරති, වාසය කෙරේ ද; ලොකෙ, ශරීර සංඛ්‍යාත ලෝකයෙහි; ආතාපි, කෙලෙසුන් තවන වීයඝී ඇතිව; සම්පජානො, නුවණ ඇතිව; සතිමා, සිහිය ඇතිව; අභිජ්ඣා දොමනස්සං, දැඩි ලෝභය හා ක්‍රෝධය; විනෙය්‍ය, දුරුකොට; චිත්තෙ, සිතෙහි; චිත්තානුපස්සී, සිත අනුව බලමින්; විහරති, වාසය කෙරේ ද; ලොකෙ, ශරීර සංඛ්‍යාත ලෝකයෙහි; ආතාපි, කෙලෙසුන් තවන වීයඝී ඇතිව; සම්පජානො, නුවණ ඇතිව; සතිමා, සිහිය ඇතිව; අභිජ්ඣා දොමනස්සං, දැඩි ලෝභය හා ක්‍රෝධය; විනෙය්‍ය, දුරුකොට; ධම්මෙසු, නීවරණාදී ධර්මයන් කෙරෙහි; ධම්මානුපස්සී, ධර්මය අනුව බලමින්; විහරති, වාසය කෙරේ ද; ආවුසො, ඇවැත්නි; අයං, මෝ තොමෝ; සම්මා සති, සමයක් ස්මෘතිය යි; චුවිචති, කියනු ලැබේ.

33. ආවුසො, ඇවැත්නි; සම්මා සමාධි, සමයක් සමාධිය; කතමා ව?, කවරේ ද?; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉධ, මේ සස්නෙහි; හික්ඛු, යෝගාවචර හික්ඛු තෙම; විචිච්චෙව කාමෙහි, පඤ්චකාමයන්ගෙන් වෙන්ව ම; විචිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහී, පඤ්චනීවරණී අකුසලයන් ගෙන් වෙන්ව; සචිතකකං, විතර්ක සහිත වූ; සචිචාරං, විචාර සහිත වූ; විචේකජං විචේකයෙන් උපන්නා වූ; පිතිසුඛං, ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති; පඨමජ්ඣානං, ප්‍රථමධ්‍යාන කුසල් සිතට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසය කෙරෙයි.

විතක්ක විචාරනං, විතර්ක විචාරයන් ගේ; වූපසමං, සංසිද්ධිමෙන්; අජ්ඣධන්තං, තමා කෙරෙහි පැවැති; සම්පසාදනං, මනා පැහැදීම ඇති; වෙනසො එකොදිභාවං, සිත පිළිබඳ එකඟ බවක් ඇති; අචිතක්කං, විතර්කයක් නැති; අචිචාරං, විචාරයක් නැති; සමාධිජං, සමාධියෙන් උපන්; පිති සුඛං, ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති; දුතියජ්ඣානං, දෙවෙනි ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; පිතියා ව විරාගා, ප්‍රීතියෙහි ද නො ඇලීමෙන්; උපෙක්ඛකො ව, උපේක්ෂකව හෙවත් මැදහත්ව; විහරති, වාසය කෙරෙයි.

සතො ව, සිහි ඇති ව; සම්පජානො, නුවණ ඇති ව; කායෙන, නාම කයින්; සුඛං පටිසංවෙදෙති, ධ්‍යාන සැපය විඳියි; යං, යම්බඳු වූ ඒ තුන්වැනි ධ්‍යානයෙන් යුත් පුද්ගලයා; උපෙක්ඛො, මධ්‍යස්ථ වූයේ; සතිමා, සිහි ඇත්තෙක; සුඛවිභාරීති, ධ්‍යාන සැප විහරණ ඇත්තෙකැ යි; අරියා, ආර්යයෝ; ආචික්ඛන්ති, කියත් ද; තං තතියජ්ඣානං, ඒ තුන්වෙනි ධ්‍යානයට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසය කෙරෙයි.

සුඛස්ස ව පහානා, කායික සැපය දුරු කිරීමෙන් හා; දුක්ඛස්ස ව පහානා, කායික දුක්ඛය දුරු කිරීමෙන්; පුබ්බෙව, පළමු කොට ම; සොමනස්ස දොමනස්සානං, සිත පිළිබඳ වූ සොම්නස් දොමනස් දෙදෙනා ගේ; අත්ථංගමා, නැති වී යාමෙන්; අසුක්ඛං අසුඛං, දුක්ක නැති සැපක් නැති; උපෙක්ඛො, මධ්‍යස්ථ බැවින් වූ; සති පාරිසුද්ධිං, සිහි පිරිසුදු බැව් ඇති; චතුත්ථජ්ඣානං, චතුර්ථධ්‍යාන කුසල සිතට; උපසම්පජ්ජ, පැමිණ; විහරති, වාසය කෙරෙයි; ආවුසො, ඇවැත්නි; අයං, මේ ධර්මය තෙම; සම්මා සමාධි, සමයක් සමාධිය යි; චුවිචති, කියනු ලැබේ; ආවුසො, ඇවැත්නි; ඉදං, මෙය; දුක්ඛ

1. යෙ සත්තසාරා අනිකා නිරාසා
පච්චෙකමෙවජ්ඣධගමුං සුඛොධිං:
තෙසං විසල්ලානං නරුත්තමානං
නාමානි මෙ කිත්තයතො සුනාටි.
2. අරීටෙධා උපරීටෙධා තගරසිඛී යසසසි
සුදසසනො පියදසසි ච ඛුඛො:
ගණධාරො පිණේඛාලො උපාසනො ච
නිට්ඨො තට්ඨො සුතවා භාවිතතෙතා.
3. සුමෙතා සුභො මෙට්ඨලො අට්ඨමො ච
අට්ඨසු මෙඝො අනිඝො සුදධො:
පච්චෙක ඛුඛා භවනෙත්තිඛිණා
හිංගු ච හිංගො ච මහානුභවා.
4. ඥො ජාලිනො මුනිනො අට්ඨකො ච
අට්ඨ කොසලො ඛුඛො අට්ඨො සුඛානු:
උපනෙමිසො නෙමිසො සනතචිතො
සච්චො තට්ඨො විරජො පණ්ඨිතො ච.
5. කාලුපකාලා විපිතො පිතො ච
අධොගාච පධොගා ච ගුතිජ්ජිතො ච:
පසසි ජහි උපධිං දුක්ඛමුලං
අපරාපිතො මාරඛලං අජෙසි.
6. සත්ථා පචත්තා සරහධො ලොමහංසො
උච්චධගමායො අසිතො අනාසචො:
මනොමයො මානවජ්ජෙ ච ඛජධුමා
තදධිමුතො විමලො ච කෙතුමා.

12. යසසි නාම හික්කවෙ 'පළවක බුධො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

13. සුදුසුනො නාම හික්කවෙ 'පළවකබුධො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

14. පියදුසි නාම හික්කවෙ 'පළවක බුධො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

15. ගජධාරො නාම හික්කවෙ 'පළවක බුධො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

16. පිණ්ඩාලො නාම හික්කවෙ 'පළවක බුධො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

17. උපාසනො නාම හික්කවෙ 'පළවකබුද්දො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

18. නිට්ඨො නාම හික්කවෙ 'පළවක බුධො ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

19. තට්ඨො නාම හික්කවෙ 'පළවක බුධො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

20. සුතවා නාම හික්කවෙ 'පළවක බුධො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසි.....

21. භාවිතතො නාම හික්කවෙ 'පළවක-බුධො, ඉමසමිං ඉසිගිලසමිං පබ්බතෙ විරනිවාසි අහොසිති.....

* බොහෝ පොත්වල පව්වේක සම්බුධො